

(၂)

ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုပစ္စည်း အနုလုံ၌ တုံသော်လည်း  
 ဝိဘင်္ဂဝါရ သင်္ချာဝါရအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ဝိဘင်္ဂ  
 ဝါရကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုဝိဘင်္ဂဝါရ၌ တုံသော်လည်း  
 ဟေတုပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရ အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရ အစ  
 ရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့သုံးပါးအပြားရှိ၏။ (ပစ္စာဇာတကိမရ)  
 ဤနှစ်ဆဲ့သုံးပါးတို့တွင် ဟေတုပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရကို ရှေးဦးစွာ  
 ဟောတော်မူ၏။ ထို၌ တုံသော်လည်း သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပ  
 ယုတ္တပဒ အစရှိသောအားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတွင်  
 သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို  
 သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒသည် သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပ  
 ယုတ္တပဒဝိသဘာဝအားဖြင့် တပါးသာတည်း။ ဝိမိအနုဝါဒအားဖြင့်  
 နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် ဝိမိကို ရှေးဦးစွာဟောတော်  
 မူ၏။ ဟောဟန်ကား သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ  
 သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ  
 ဟူသည်တည်း။ ဝိမိကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အနုဝါဒ  
 ကိုဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပ  
 ယုတ္တံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ ဒွေခန္ဓာ ဒွေခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဧကော ခန္ဓော  
 ဟူသည်တည်း။ ။ ဧကံ၊ တပါးသော။ ခန္ဓံ၊ သညာအစရှိသော  
 ခန္ဓာကို။ ပဋိစ္စ ပဋိဂန္ဓာ၊ တကွဖြစ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော တူသော  
 အဖြစ်ဖြင့် ရောက်၍။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရကုန္ဓာ အစ  
 ရှိသောခန္ဓာတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။  
 ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဧကော၊ တပါးသော။ ခန္ဓော၊  
 သညာအစရှိသော ခန္ဓာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ။

သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ သုခါယ ဝေဒနာယ  
 သမ္ပယုတ္တော ဓမ္မော ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒ  
 ပါဠိတော်ပါဠိ၌ ပဝတ္တိအခါ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော  
 ဓမ္မောဟူသော ကတ္တာပုံ၏ အရကား သဟိတ် သုခသဟဂုတ်  
 ခြောက်ဆယ်။ ဝေဒနာ ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုတ္တုစွဝိမိကိစ္ဆာ

ကြည့်သောစေတသိက် ဆစတ္တာလီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို  
စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် သုခသဟဂုတ်ခြောက်ဆယ် စေတသိက်  
ဆစတ္တာလီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဟေတုပစ္စယာဟူသော ဟိတ်ပါဠိ၏အရကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ  
အားတပ်သော သဟိတ် သုခသဟဂုတ်နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တက္ခဏတခု  
တခုရှိသော ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ။ တိဟိတ်  
ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသအမောဟ။ လောဘမူဖြစ်အံ့လောဘ  
မောဟ။ ဤဟိတ်နှစ်ပါး သုံးပါးပစ္စည်း တရားတို့၏ ဟေတုသတ္တိ  
ရ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် အရကား ပဓာနအားဖြင့် ကတ္တား  
သာတည်း။

ခန္ဓာဝါရကား ခြောက်ဝါရ ဖြစ်သတည်း။ ခြောက်ဝါရ  
ဟူသော်ကား ကေကသုံးဝါရ ဒုကသုံးဝါရဖြစ်သတည်း။ ကေက  
သုံးဝါရဟူသော်ကား ကေခန္ဓ်ပဋိစ္စဒွေခန္ဓာဟူ၍ ဟောတော်မူ  
အပ်သော အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဠိ၌ ကေခန္ဓ်၏အရကို သညာယူ၍  
ဒွေခန္ဓာ၏ အရကို သင်္ခါရဝိညာဏ်ယူ၍ တဝါရ။ ကေခန္ဓ်၏အရကို  
သင်္ခါရယူ၍ ဒွေခန္ဓာ၏အရကို ဝိညာဏ်သညာယူ၍ တဝါရ။ ကေ  
ခန္ဓ်၏အရကို ဝိညာဏ်ယူ၍ ဒွေခန္ဓာ၏ အရကို သညာသင်္ခါရယူ၍  
တဝါရ။ ဤသို့ ကေကသုံးဝါရဖြစ်သတည်း။ ဒုကသုံးဝါရဟူသော်  
ကား ဒွေခန္ဓေ ပဋိစ္စ ကောခန္ဓောဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော  
အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဠိ၌ ဒွေခန္ဓေ၏အရကို သညာ သင်္ခါရယူ၍  
ကောခန္ဓော၏ အရကို ဝိညာဏ်ယူ၍ တဝါရ။ ဒွေခန္ဓေ၏အရကို  
သညာဝိညာဏ်ယူ၍ ကောခန္ဓော၏အရကို သင်္ခါရယူ၍ တဝါရ။  
ဒွေခန္ဓေ၏အရကို သင်္ခါရဝိညာဏ်ယူ၍ ကောခန္ဓော၏ အရကို  
သညာယူ၍ တဝါရ။ ဤသို့ ဒုကသုံးဝါရ ဖြစ်သတည်း။ ဤသို့လျှင်  
ကေကသုံးဝါရဒုကသုံးဝါရအားဖြင့် ခန္ဓာဝါရကား ခြောက်ဝါရ  
ဖြစ်သတည်း။ (ပဋိသန္ဓေအခါ သောမနဿ ပဋိသန္ဓေ ရှစ်ခု  
ဝေဒနာကြည့်သော စေတသိက် စတုတ္ထိ သကိုကောကံ။ ။ ဒုတိယ  
ပဒ၌ ဒေါသမူဒွေးကိုကောကံ၊ ခန္ဓာဝါရနည်းတူ)။

တတိယပဒ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား သဟိတ်ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်လေးဆယ့်တစ်ခု။ ဝေဒနာ ပီဟိ ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ။ လ။ ရ၏။

ဟိတ်ပါဠိ၏အရကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော သဟိတ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စိတ္တက္ခဏတခုတခု၌ရှိသော လောဘမူဖြစ်အံ့ လောဘ မောဟ။ မောဟမူ ဖြစ်အံ့ မောဟ။ ဒွိဟိတ် ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ။ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ အမောဟ၊ ဤဟိတ်တပါး နှစ်ပါး သုံးပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ ဟေတုသတ္တိရ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် အရကား ပဓာန အားဖြင့် ကတ္တားသာတည်း။ ခန္ဓာဝါရကား ခြောက်ဝါရ ဖြစ်သတည်း။ (ဆို၍) ။ ပဋိသန္ဓေအခါသဟိတ်ဥပေက္ခာပဋိသန္ဓေကိုးခု ဝေဒနာ ပီဟိကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္ထိံသ။လ။ရ၏။ (ဟိတ်ပါဠိ ခန္ဓာ ဝါရလွယ်ပြီ)။ ။ ဟေတုပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရပြီးပြီ။

အာရမ္မဏ

ဟေတုပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြား မှ၌ အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ 'အထက် (ဆို၍)။ ။ ပဋ္ဌမပဒ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား (သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆယ့်ခုခု စေတသိက်ဆစတ္တာလီသ အကုန်ကောက်)။

ဟိတ်ပါဠိ၏ အရကား သုခ သဟဂုတ် ခြောက်ဆယ့်ခုခု နာမက္ခန္ဓာအားတပ်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ် စေတသိက် ဒွေပညာသ ရုပ်အဋ္ဌာရီသ နိဗ္ဗာန်ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော အာရုံ ခြောက်ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ အာရမ္မဏ သတ္တိရ၏။ (ဤကား အကျဉ်း)။

အကျယ်တနည်းကား သုခသဟဂုတ် ကာယ ဝိညာဏ်အား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ သောမနဿသန္တိရဏဟသိတုပ္ပာဒ်

မဟာဝိပါက် သောမနဿသဟဂုတ်လေးခုအားတပ်သော ကာမစိတ် စတုပညာသ။စေ။ဒွေပညာသ ရုပ်အဋ္ဌဝီသဟု ဆိုအပ်သော အာရုံခြောက်ပါး။ လောဘမူ သောမနဿသဟဂုတ် လေးခု မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာဉာဏဝိပုယုတ် သောမနဿသဟဂုတ် လေးခုအားတပ်သော လောကီစိတ် ကောသီတိ စေတသိက် ဒွေပညာသ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ နိဗ္ဗာန် ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော အာရုံခြောက်ပါး။ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် သောမနဿသဟဂုတ် နှစ်ခုအားတပ်သော အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်ကြည့်သော စိတ် ရှစ်ဆဲ့ ခုနှစ်ခု စေတသိက် ဒွေပညာသ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ နိဗ္ဗာန် ပညတ်ဟုဆိုအပ်သော အာရုံခြောက်ပါး။ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် သောမနဿသဟဂုတ် နှစ်ခုအားတပ်သော စိတ်တခု ယုတ်ကိုးဆယ်။စေ။ဒွေပညာသ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ နိဗ္ဗာန်ပညတ်ဟုဆိုအပ်သော အာရုံခြောက်ပါး။ ရူပါဝစရ ပဌမဈာန်စိတ်အားတပ်သော ကသိုဏ်းပညတ်ဆယ်ပါးအသုဘပညတ်ဆယ်ပါး ကာယဂတာသတိ၏ အာရုံဖြစ်သော ဆံအစရှိသော ကာယ အစုပညတ်အာနာပါနာသတိ၏အာရုံဖြစ်သော ထွက်သက်ဝင်သက်ပညတ်။ မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာဟူသော ဗြဟ္မဝိဟာရတရားသုံးပါး၏ အာရုံဖြစ်သော အတိုင်းမသိသော သတ္တဝါပညတ်။ ဤနှစ်ဆဲ့ငါးပါးသောပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ။ ရူပါဝစရဒုတိယဈာန်သုံးခု တတိယဈာန်သုံးခု စတုတ္ထဈာန်သုံးခုအား တပ်သော ကသိုဏ်းပညတ် ဆယ်ပါး။ အာနာပါနာသတိ၏ အာရုံ ဖြစ်သောထွက်သက်ဝင်သက်ပညတ်။ မေတ္တာကရုဏာမုဒိတာတည်းဟူသောဗြဟ္မဝိဟာရတရားသုံးပါး၏အာရုံဖြစ်သောအတိုင်းမသိသောသတ္တဝါပညတ်။ ဤတဆဲ့လေးပါးသော ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ။မဂ်သောမနဿသဟဂုတ်တဆဲ့ခြောက်ခုဖိုလ်သော မနဿသဟဂုတ် တဆဲ့ခြောက်ခုအားတပ်သောနိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ။ ဤအာရုံခြောက်ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏အာရမ္မဏသတ္တိရ၏။ (ခန္ဓာဝါရကိုလှည့်၍။ ပဋိသန္ဓေအခါ သောမနဿပဋိ

(၆)

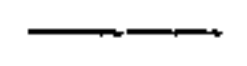
ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

သန္ဓေ ရှစ်ခုကိုကောက်။ ဟိတ်ပါဠိကား ကံ ကမ္မနိမိတ် ဂတိ  
နိမိတ်တည်း။ အကျယ်ကို အောက်ကနည်းကို မှီ၍ကောက်။

ဒုတိယပဒ၌ ဒုက္ခသဟဂုတ် သုံးခု ဝေဒနာ ပီတိ လောဘဒိဋ္ဌိ  
မာန ဝိစိကိစ္ဆာကြည့်သော စေတသိက်ကေတိသ။ လ။ ရ၏။ ဟိတ်  
ပါဠိ၏အရကား ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်အားတပ်သော  
ပစ္စုပ္ပန် ဇောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ။ ဒေါသမူဒွေး အားတပ်သော လောကီစိတ်  
ကောသိတိ။ စေတသိက်ဒွေပညာသ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ နိဗ္ဗာန်ပညတ်ဟု  
ဆိုအပ်သော အာရုံခြောက်ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ အာရမ္မဏ  
သတ္တိရ၏။ ။(ခန္ဓာဝါရကို လှည့်၍)။

တတိယပဒ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား ဥပေက္ခာသဟဂုတ်  
ငါးဆဲ့ငါးခု ဝေဒနာ ပီတိ ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ  
ကြည့်သောစေတသိက် ဆစတ္တာလီသ။ လ။ ရ၏။ ။ဟိတ်ပါဠိ၏  
အရကားဥပေက္ခာသဟဂုတ်ငါးဆဲ့ငါးခုအားတပ်သော စိတ်တခု  
ယုတ်ကိုးဆယ်။ စေ။ ဒွေပညာသ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ နိဗ္ဗာန်ပညတ်ဟု  
ဆိုအပ်သော အာရုံခြောက်ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ အာရမ္မဏ  
သတ္တိရ၏။

အကျယ် တနည်းကား- စက္ခုဝိညာဏ်ဒွေးအား တပ်သော  
ပစ္စုပ္ပန် ရူပါရုံ။ (ဤသို့အစရှိသောနည်းနှင့်အကျယ်ကို ပဋ္ဌမပဒကို  
မှီ၍ ကောက်လေ)။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား ဥပေက္ခာ  
ပဋိသန္ဓေတဆဲ့တခုဝေဒနာပီတိကြည့်သောစေတသိက်ကေတိသ။  
လ။ ရ၏။ ။ဟိတ်ပါဠိ၏အရကား ကံ ကမ္မနိမိတ် ဂတိနိမိတ်  
သုံးပါးတို့တွင် တပါးပါးပစ္စည်းတရားတို့၏ အာရမ္မဏသတ္တိရ၏။  
(အကျယ်ကိုအောက်ကနည်းကို မှီ၍ကောက်လေ)။ ။အာရမ္မဏ  
ပြီးပြီ။



အဓိပတိ

အဓိပတိ၌ သုခါယ ဝေဒနာယ။လ။ကား အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ်လေးခု မဟာ ကုသိုလ် မဟာကြိယာ သောမနဿသဟဂုတ်ရှစ်ခု ကေနိရသော ရူပါဝစရ ကုသိုလ် ကြိယာ မဂ်ဖိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ် လေးဆယ်။ စေ။ ဆစတ္တာလီသ။လ။ရ၏။

ဟိတ်ပါဌ်ကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားကပ်သော အဓိပတိတရား ကိုယ်သုံးပါးတို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတာ ဓိပတိ သတ္တိ။၏။ အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူ သော မနဿ သဟဂုတ်အားတပ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ဣဋ္ဌဖြစ်သော နိဗ္ဗန္ဓရုပ် အဋ္ဌာရသ။ ဒေါသမူဒွေး မောဟမူဒွေး ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်ကြည့်သော လောကီစိတ်ခုနစ် ဘုံခြောက်ခု ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြည့်သော။စေ။လေးဆုံခုနစ်ခုဟုဆိုအပ်သော အာရုံခြောက်ပါး။ အလေး အမြတ် ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏ ဝိပုယုတ် သောမနဿသဟဂုတ်အားတတ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ် သော လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ။အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် သောမနဿသဟဂုတ် အားတပ် သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော လောကီ ကုသိုလ်သတ္တရသ။ အောက်မဂ် အောက်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ။ မဟာ ကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် သောမနဿသဟဂုတ် အားတပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ။ မဂ်ဖိုလ်သောမနဿ သဟဂုတ် အားတပ် သော နိဗ္ဗာန်ပစ္စည်းတရားတို့၏ အာရမ္မဏာဓိပတိ သတ္တိရ၏။

ဒုတိယပဒ၌ ကတ္တားကား (အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ ဒေါသမူဒွေးကိုကောက်)။

(၈)

ပဌာန်း ပါဠိတော်နိဿယ

တတိယပဒ၌ ကံတ္တားကား အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ  
လောဘမှ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်လေးခု မဟာကုသိုလ် မဟာ  
ကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ရှစ်ခု ကန်ရသော မဟာဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်  
မဟာဂ္ဂုတ်ကြိယာမဂ်ဖိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် တဆဲ့ရှစ်ခု။ ဝေဒနာ  
ဝိတိ ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စကြဉ်သော စေတသိက်  
ဆစက္ကာလီသ။လ။ရ၏။

ဟိတ်ပါဠိ၏အရကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သောအဓိပတိ  
တရားကိုယ်သုံးပါးတို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟ  
ဇာတာဓိပတိသတ္တိရ၏။ ။(အာရမ္မဏာဓိပတိမှာ ပဌမပဒကို  
မှီ၍ကောက်လေ)။ ။အဓိပတိပြီးပြီ။

အနန္တရသမနန္တရ

အနန္တရ ပဌမပဒ၌ ကတ္တားကား (အာရမ္မဏအတိုင်း)။ ။  
ဟိတ်ပါဠိ၏အရကား သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်ကြဉ်သော  
နောက်နောက်သော သုခသဟဂုတ် အားတပ်သော ရဟန္တာတို့  
စုတိကြဉ်သော ရှေးရှေးသော သုခသဟဂုတ် နာမက္ခန္ဓာ။ သော  
မနဿပဋိသန္ဓေ ရှစ်ခုအားတပ်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စုတိ  
တဆဲ့တခု။ သောမနဿ သဟဂုတ် ပဌမဇောအားတပ်သော  
ဝုဠောမနေောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း။ သုခသဟဂုတ်ကာယဝိညာဏ်အားတပ်  
သော ရဟန္တာတို့စုတိကြဉ်သော ရှေးရှေးသော သုခသဟဂုတ်  
နာမက္ခန္ဓာ။ သောမနဿ ပဋိသန္ဓေရှစ်ခုအားတပ်သော ဥပေက္ခာ  
သဟဂုတ် စုတိတဆဲ့တခု။ သောမနဿ သဟဂုတ် ပဌမဇော  
အားတပ်သော ဝုဠောမနေောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း။ သုခသဟဂုတ် ကာယ  
ဝိညာဏ်အားတပ်သော ပဉ္စဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း။ သောမနဿသန္တိရဏ  
အားတပ်သော သမ္ပုဋိစ္ဆိဉ်း။ သောမနဿ ဘဝင်အားတပ်သော  
ဥပေက္ခာတဒါရုံ။ သောမနဿတဒါရုံ ဘဝင်စုတိအားတပ်သော  
ကုသိုလ် အကုသိုလ် ဖိုလ်ကြိယာ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် အဆုံးဇော

ပစ္စည်းတရားတို့၏ အနန္တရသတ္တိရ၏။ ။ဒုတိယပဒ၌ ကတ္တား  
 ကား (ဒုက္ခသဟဂုတ်သုံးခုကိုကောက်)။ ။ဟိတ်ပါဌ်ကား ဒုက္ခ  
 သဟဂုတ်ကာယဝိညာဏ်အားတပ်သော ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ဒေါသ  
 မူဒွေးပဌမဇောအားတပ်သော ဝုဠောမနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ဒုတိယ  
 ဇောအားတပ်သော ပဌမဇော။ လ။ သတ္တမဇောအား တပ်သော  
 ဆဋ္ဌမဇော ပစ္စည်းတရားတို့၏ အနန္တရသတ္တိရ၏။ ။တတိယပဒ  
 ၌ (ကတ္တားကို အာရမ္မဏအတိုင်း အကုန်ကောက်။ ဟိတ်ပါဌ်၏  
 အရကား သမ္ပုဋိစ္ဆိင်းဒွေး ကြည့်သော နောက် နောက်သော  
 ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် အားတပ်သော ရဟန္တာတို့ စုတိကြည့်သော  
 ရှေးရှေးသော ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် နာမက္ခန္ဓာ ဥပေက္ခာပဋိသန္ဓေ  
 တဆွဲတခုအားတပ်သော သောမနဿ ပဋိသန္ဓေရှစ်ခု။ အာဝဇ္ဇန်း  
 ဒွေးအားတပ်သော သောမနဿဘဝဂုံပစ္စေဒရှစ်ခု။ သမ္ပုဋိစ္ဆိင်း  
 ဒွေးအားတပ်သော ကာယဝိညာဏ်ဒွေး။ ဝုဠော အားတပ်သော  
 သောမနဿသန္တိရဏ။ ဥပေက္ခာဘဝင်အားတပ်သော သောမ  
 နဿဒုတိယတဒါရုံ ဥပေက္ခာတဒါရုံ ဘဝင်စုတိ အားတပ်သော  
 သောမနဿ သဟဂုတ် ကုသိုလ် ဖိုလ်ကြိယာ အဆုံးဇောပစ္စည်း  
 တရားတို့၏ အနန္တရသတ္တိရ၏။ ။အနန္တရပြီးပြီ။ ။သမနန္တရ  
 လည်းတူပြီ။

သဟဇာတ အညမည

သဟဇာတ ပဌမပဒ၌ (ကတ္တားကို အာရမ္မဏအတိုင်း အကုန်  
 ကောက်။ ။ပဝတ္တိအခါဟိတ်ပါဌ် ကားအချင်းချင်းအားတပ်သော  
 သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆွဲသုံးခု။ စေ။ ဆစတ္တာလီသ အစိတ်အစိတ်  
 နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတသတ္တိရ၏။ ပဋိသန္ဓေ  
 အခါ ဟိတ်ပါဌ်ကား အချင်းချင်းအားတပ်သော သောမနဿ  
 ပဋိသန္ဓေရှစ်ခု ဝေဒနာကြည့်သော။ စေ။ စတုတ္ထိံသ အစိတ်အစိတ်  
 နာမက္ခန္ဓာ သောမနဿ ပဋိသန္ဓေအစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ



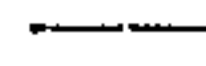
အားတပ်သော ဟဒယဝတ္ထုပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတသတ္တိ ရ၏။ ။ (ဒုတိယပဒ တတိယပဒတို့၌လည်း နည်းတူကောက်။ ။ အညမညလည်းနည်းတူပြီ)။

-----  
နိဿယ

နိဿယပဋ္ဌမပဒ၌ ကတ္တားကား (သဟဇာတ ဟိတ်ပါဠိနှင့် တူပြီ)။ ပုရေဇာတနိဿယ၌ဟိတ်ပါဠိကား သုခသဟဂုတ်ကာယ ဝိညာဏ် အားတပ်သော မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတိတဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော ကာယဝတ္ထု။ ပဋ္ဌမဘဝင် အစရှိသော နောက် နောက်သော သောမနဿသဟဂုတ်အားတပ်သော ပဋိသန္ဓေ အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယ ဝတ္ထု။ မရဏာသန္ဓေအခါ စုတိမှ ပြန်၍ ရေသော် တဆွဲခုနစ်ချက် မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်း တရားတို့၏ ပုရေဇာတနိဿယသတ္တိရ၏။ ။ (ဒုတိယပဒ တတိယ ပဒ၌လည်းနည်းတူကောက်လေ)။ ။ နိဿယပြီး၏။

-----  
ဥပနိဿယ

ဥပနိဿယပဋ္ဌမပဒ၌ (အာရမ္မဏအတိုင်းကောက်။ ဟိတ်ပါဠိ မှာ အာရမ္မဏူပနိဿယကိုအာရမ္မဏာဓိပတိ အတိုင်းကောက်။ အနန္တရူပနိဿယကိုအနန္တရအတိုင်းကောက်)။ ပဏတူပနိဿယ ၌သုခသဟဂုတ် နာမက္ခန္ဓာ အားတပ်သော မလဝဖြစ်သောစိတ် တခုယုတ်သုံးဆယ် စေတသိက် ဒွေပညာသ ရုပ်အဋ္ဌပိသ ပညတ် ပစ္စည်းတရားတို့၏ ပဏတူပနိဿယသတ္တိရ၏။ ။ (ဒုတိယပဒတို့၌ လည်း နည်းတူကောက်)။



ပုရေဇာတ

ပုရေဇာတပဌမပဒဉ္စိ ကတ္တားကား ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်  
 သောအခါ သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆယ့်သုံးခု။ စေ။ ဆစတ္တာလီသ  
 ရ၏။ ဟိတ်ပါဠိ၏အရကား သုခသဟဂုတ် ကာယ ဝိညာဏ်အား  
 တပ်သော မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတိတဘဝင်နှင့်အတူ ဥပါဒ်ပြိုင်  
 သော ကာယဝတ္ထု။ နောက်နောက်သောပဌမဘဝင်အစရှိသော  
 သောမနဿသဟဂုတ် အားတပ်သော ပဋိသန္ဓေ အစရှိသော  
 ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ မရဏာ-  
 သန္ဓေအခါ။ လ။ ဟဒယဝတ္ထု၊ ပစ္စည်းတရားတို့၏ ဝတ္ထုပုရေဇာတ  
 သတ္တိ၏။ ။ သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်အား တပ်သော  
 ပစ္စုပ္ပန်ဇောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ။ လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ်လေးခု  
 သောမနဿသန္တိ၊ ဣဏာဟသိတုပ္ပါဒ်ကာမာဝစရသောဘန သော  
 မနဿ သဟဂုတ်တဆယ့်ခုအားတပ်သော ပစ္စုပ္ပန်နိဗ္ဗန္တရုပ် အဋ္ဌာ  
 ရသပစ္စည်းတရားတို့၏ အာရမ္မဏပုရေဇာတသတ္တိရ၏။ ။ (ဒုတိယ  
 ပဒ တတိယပဒတို့၌လည်း ပဉ္စဝေါကာရကိုကောက်။ ဟိတ်ပါဠိ  
 ကိုလည်း နည်းတူမှီ၍ ကောက်လေ)။ ။ ပုရေဇာတ ပြီးပြီ။

အာသေဝန

အာသေဝနပဌမပုဒ်၌ ကတ္တားကား လောဘမူသောမနဿ  
 သဟဂုတ် ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ သော  
 မနဿသဟဂုတ် ဒုတိယာဒိဇော ရူပါဝုစရကုသိုလ်ကြိယာ မဂ်  
 သောမနဿသဟဂုတ်။ စေ။ ဆစတ္တာလီသ။ လ။ ရ၏။ ဟိတ်ပါဠိ၏  
 အရကား ပဌမဇောကြဉ်သော နောက်နောက်သော သော  
 မနဿသဟဂုတ် ဇောအားတပ်သော အဆုံးဇောကြဉ်သော  
 ရှေးရှေးသော ဇောတူ လောကီသောမနဿသဟဂုတ် ဇော  
 ပစ္စည်း တရားတို့၏ အာသေဝနသတ္တိရှိ၏။

ဒုတိယပဒ၌ကတ္တားကားဒေါသမူ ဒုတိယာဒိဇောစေတသိက်  
ကေဝီသ။ လ။ရ၏။ ။ဟိတ်ပါဠိကား အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေး  
ရှေးသော ဒေါသမူဒွေးပစ္စည်း တရားတို့၏အာသေဝနသတ္တိရ၏။

တတိယပဒ၌ကတ္တားကား လောဘမူ မောဟမူ မဟာကုသိုလ်  
မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ဒုတိယာဒိဇော မဟဂ္ဂုတ်  
ကုသိုလ် မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ မဂ်ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် စေတသိက်  
ဆစတ္တာလီသ။ ရ၏။ ။ဟိတ်ပါဠိ၏ အရကား ပဌမဇော  
ကြဉ်သော နောက်နောက်သော လောဘမူ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်  
မောဟမူ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်အား  
တပ်သောအဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော ဇောတူလောကီ  
ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဇော ပစ္စည်းတရားတို့၏ အာသေဝန သတ္တိ  
ရ၏။ ။အာသေဝနပြီးပြီ။



ကမ္မ

ကမ္မပစ္စည်း ပဌမပုဒ်၌ ကတ္တားကားသုခသဟဂုတ် မြောက်ဆုံး  
သုံးခု။ စေ။ ဆစတ္တာလီသ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍  
ဖြစ်သော သုခသဟဂုတ် မြောက်ဆုံးခု ကုသိုလ် အကုသိုလ်  
ကြိယာ စေတနာကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ။လ။ရ၏။  
ဟိတ်ပါဠိ၏ အရကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော သုခသဟ  
ဂုတ်ခစေတနာပစ္စည်းတရားတို့၏သဟဇာတကမ္မသတ္တိ။သုခသဟ  
ဂုတ် ကာယဝိညာဏ် သောမနဿ သန္တိရုဏအား တပ်သော  
မဟာကုသိုလ်စေတနာ။မဟာဝိပင်္ဂါသောမနဿသဟဂုတ်အား  
တပ်သော မဟာကုသိုလ်စေတနာ။ ပဌမဈာန် ဝိပင်္ဂါအား တပ်  
သော ပဌမဈာန်ကုသိုလ် စေတနာ။လ။ စတုတ္ထဈာန်ဝိပင်္ဂါအား  
တပ်သော စတုတ္ထဈာန် ကုသိုလ်စေတနာ။ ဖိုလ်သောမနဿ  
သဟဂုတ်အားတပ်သော မဂ်သောမနဿစေတနာပစ္စည်းတရား  
တို့၏ နာနာက္ခဏိက ဣန္ဒြိယသတ္တိရ၏။

ဒုတိယပဒ၌ ကတ္တားကား ဒုက္ခသဟဂုတ်သုံးခု။စေ။ဧကဝိသ။  
 အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဒုက္ခသဟဂုတ်သုံးခု။  
 ဒေါသမူဒွေး စေတနာ ကြဉ်သော။လ။ဧကဝိသ။လ။ရ၏။ ။ဟိတ်  
 ပါဠိ၏အရကား သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာအားတတ်သော ဒုက္ခသဟဂုတ်  
 သုံးခု စေတနာ ပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတကမ္မသတ္တိ။ ဒုက္ခ  
 သဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်အား တပ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ  
 စေတနာ ပစ္စည်းတရားတို့၏ နာနာက္ခဏိက ကမ္မသတ္တိရ၏။

တတိယပဒ၌ ကတ္တားကား ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးဆဲ့ငါးခု။  
 စေ။ဆစတ္တာလီသ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော  
 ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးဆဲ့ငါးခု။ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ကြိယာ  
 စေတနာကြဉ်သော။စေ။ဆစတ္တာလီသ။အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ  
 ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဟိတ်ပါဠိကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်  
 သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စေတနာပစ္စည်းတရားတို့၏သဟဇာတ  
 ကမ္မသတ္တိ။အကုသလ ဝိပင်္ဂါ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ခြောက်ခုအား  
 တပ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသစေတနာ။ အဟိတ် ကုသလဝိပင်္ဂါ  
 ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ခြောက်ခု။ မဟာဝိပင်္ဂါ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်  
 အားတပ်သော မဟာကုသိုလ်စေတနာ။ ရူပါဝစရ ပဉ္စမဈာန်  
 အားတပ်သော ပဉ္စမဈာန် ကုသိုလ်စေတနာ။အရူပဝိပင်္ဂါလေးခု  
 အားတပ်သော အရူပကုသိုလ်စေတနာ။ ဖိုလ်လေးခု ဥပေက္ခာ  
 သဟဂုတ်အားတပ်သော မဂ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စေတနာပစ္စည်း  
 တရားတို့၏ နာနာက္ခဏိက ကမ္မသတ္တိရ၏။ ။ကမ္မပြီးပြီ။

---

ဝိပင်္ဂါက

ဝိပင်္ဂါက ပဌမပုဒ်၌ ကတ္တားကား သုခ သဟဂုတ် ကာယ  
 ဝိညာဏ် သောမနဿ သန္တိရဏ မဟာဝိပင်္ဂါ သောမနဿ  
 သဟဂုတ်လေးခု။ရူပါဝစရဝိပင်္ဂါ သောမနဿသဟဂုတ်လေးခု။  
 ဖိုလ်သောမနဿသဟဂုတ် တဆဲ့ခြောက်ခု။စေ။ ဆစတ္တာလီသ။

လ။ရ၏။ ။ဟိတ်ပါဠိကား အချင်းချင်းအားတပ်သော သုခသဟ  
ဂုတ်ဝိပါက်။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာပစ္စည်းတရားတို့၏ ဝိပါက  
သတ္တိရ၏။ ဒုတိယပဒ၌ ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ် ဝေဒနာ  
ကြည်သော သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ စေတသိက်ခြောက်ခု။လ။ရ၏။  
(တတိယပဒ၌ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဝိပါက်ကိုကောက်)။ ဝိပါက  
ပစ္စည်းပြီးပြီ။

အမှာ

အာဟာရမှာ ပုဒ်အရ အကုန်ကောက်။ ဟိတ်ပါဠိ  
မှာ နာမ်အာဟာရ သုံးပါးကိုကောက်။ ။ဗုဒ္ဓိယမှာ  
ပုဒ်အရအကုန်ကောက်။ ဟိတ်ပါဠိမှာ သဟဇာတိန္ဒြိယ ပုရေဇာ  
တိန္ဒြိယပစ္စည်းကိုကောက်။ ။ဈာနပစ္စည်းမှာ ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်ကို  
သုံးပုဒ်၌ ယထာရဟကြည့်၍ကောက်။ ။မဂ္ဂမှာ သဟိတ်စိတ်ကို  
ကောက်။ ။သမ္ပယုတ္တပုဒ်အရ အကုန်ကောက်။ ။ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း  
မှာ ပဉ္စဝေပါကာရ နာမက္ခန္ဓာကိုကောက်။ ။အတ္ထိအဝိဂတသည်  
သဟဇာတနှင့်တူပြီ။ ။ဟိတ်ပါဠိကို ယထာရဟကောက်။ နတ္ထိ  
ဝိဂတသည် အနန္တရနှင့်တူပြီ။ ။ဝိဘင်္ဂဝါရပြီး၏။

သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ

ဝိဘင်္ဂဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သင်္ချာဝါရကို  
ဟောတော်မူ၏။ ထို၌တုံသော်လည်း သုဒ္ဓဒုကာဒိအားဖြင့်-နှစ်ပါး  
အပြားရှိ၏။ ထိုတွင် သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်  
မူ၏။ ထို၌ တုံသော်လည်း ဟေတုပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ အစ  
ရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ဟေတုပစ္စည်း  
၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။

ထိုဟေတုပစ္စည်း၏သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌ သဟိတ်စိတ်ဧကသတ္တတိ  
မောဟမုဒ္ဒေး၌ မောဟ။ ဝေဒနာကြည်သော စေတသိက် ဧက  
ပညာသ။ဤတရားတို့သည် ဟေတုပစ္စည်း၏ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မဖြစ်သော  
တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ နယသို့

လိုက်၍ လည်းကောင်း ဝါရသို့လိုက်၍လည်းကောင်း တိက်ပုဒ်၏ အရသို့ လိုက်၍လည်းကောင်း ကံကတ္တား နေဟန်သို့ လိုက်၍ လည်းကောင်း ဟေတုယာတိဏိဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ် ကုန်၏။

အာရမ္မဏပစ္စည်း၏သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌ စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ် ဝေဒနာကြဉ်သော။ စေ။ကေပညာသ။ လ။တိဏိ။၏။

အဓိပတိသုဒ္ဓ၌ အဓိပတိ တရားကိုယ် ဝေဒနာ ကြဉ်သော သာဓိပတိဇော ငါးဆွဲနှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။လ။တိဏိ။၏။

(အနန္တရ။ သမနန္တရ။ သဟဇာတ။ အညမည။ နိဿယ။ ဥပနိဿယ အာရမ္မဏအတိုင်း)။

ပုရေဇာတသုဒ္ဓ၌ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပ ဝိပါက်လေးခု။ဝေဒနာကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဝတ္ထိပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။လ။တိဏိ။၏။

အာသေဝနသုဒ္ဓ၌ ပဌမဇော ဖိုလ်ဇော ဝေဒနာကြဉ်သော နောက်နောက်သောဇောကေပညာသနာမက္ခန္ဓာ။လ။တိဏိ။၏။

ကမ္မသုဒ္ဓ၌ကုသိုလ်ကြိယာစေတနာ။ဝေဒနာကြဉ်သော အလုံး စုံသော ပဝတ္ထိပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။လ။တိဏိ။၏။

ဝိပါကသုဒ္ဓ၌ ဝေဒနာကြဉ်သော အလုံးစုံသော ဝိပါက် ပဝတ္ထိ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ လ။တိဏိ။၏။ (အာဟာရဗျူဟ အာရမ္မဏနှင့်အတူ)။

ဈာနသုဒ္ဓ၌ ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ် ဝေဒနာကြဉ်သော အလုံး စုံသောပဝတ္ထိ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ မဂ္ဂသုဒ္ဓ၌ ဝေဒနာ ကြဉ်သော သဟိတ် ပဝတ္ထိ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ။လ။ တိဏိ။ ၏။ (သမ္ပယုတ္တသုဒ္ဓ၌ အာရမ္မဏနှင့်တူပြီ)။

ဝိပ္ပယုတ္တသုဒ္ဓ၌ အရူပဝိပါက်လေးခု။ ဝေဒနာကြဉ်သော ပဉ္စ ဝေါကာရပဝတ္ထိ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ။ လ။ တိဏိ။ ၏။ (အတ္ထိ အစရှိသည် အာရမ္မဏတူပြီ)။ ။သုဒ္ဓပြီးပြီ။

ဒုကာဒိသင်္ချာဝါရ

သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဒုကာဒိ  
 သင်္ချာဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၌ တုံသော်လည်း ဟေတု  
 ပစ္စည်း၏ ဒုကာဒိအစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့သုံးပါးအပြားရှိ၏။  
 ထိုတွင် ဟေတုပစ္စည်း၏ ဒုကာဒိ သင်္ချာဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟော  
 တော်မူ၏။ ထို၌ တုံသော်လည်း ဒုက တိက စတုက။ လ။ တေဝိ  
 သကအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ဒုကကိုရှေးဦးစွာ  
 ဟောတော်မူ၏။ ထို၌ တုံသော်လည်း ဟေတုမူ အာရမ္မဏ ဒုက  
 အစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ဟေတုမူ  
 အာရမ္မဏ ဒုကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

ထိုဟေတုမူ အာရမ္မဏဒုက၌ မောဟမူဒွေး၌မောဟ။ အဟိတ်  
 ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ လ။ တိဏိ။ ။ ။ ။

အမှာ ပဋ္ဌမပဒ၌ သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ် သော  
 မနဿ သန္တိရဏ ဟသိတုပ္ပါဒ်ကိုကောက်။ ဝိဘင်း  
 ကို အဟေတု သုခသဟဂုတ် ထည့်၍ရှုတ်။ ။ ဒုတိယပဒ၌ ဒုက္ခ  
 သဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ် ထည့်၍ရှုတ်။ ။ တတိယပဒ၌လည်း  
 ပစ္စနိက် ဝိဘင်းအတိုင်းရှုတ်။ ။ အာရမ္မဏတွန်းမရှိ။ ။ ပစ္စနိက်လည်း  
 မရှိ။ ။ အနုလုံမှာ ဟေတု သုဒ္ဓအတိုင်း။ ။ အဓိပတိဒုက၌ ဟေတု  
 တွန်းမရှိ။

အဓိပတိ ပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်။ အဓိ  
 ပတိပစ္စည်းကို မရသောအခါမောဟမူဒွေး၌မောဟဝေဒနာကြည့်  
 သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ သဟိတ်  
 လောကီဝိပါက် ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ တိဏိ။ ။ ။ ။  
 မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ အဟိတ် ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ  
 လေးပါး ပစ္စနိက်။ တိဏိ။ ။ ။ ။ အနန္တရ။ လ။ ဥပနိဿယ ဒုက၌  
 အာရမ္မဏဒုကအတိုင်း)။

ပုရေဇာတ ဒုကဉ် ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မောဟ  
 မူဒွေး၌ မောဟ။ ဝေဒနာကြည့်သော အဟိတ် ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေ  
 နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။တိဏိ။၏။ ။အရူပ ဝိပါက်လေးခု။အရူပဘုံ၌  
 ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ ဝေဒနာ ကြည့်သော  
 လောဘမူ မောဟမူ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ။အရူပကုသိုလ်  
 အရူပကြိယာ အထက်မဂ်သုံးခု ဖိုလ်လေးခု။ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ  
 နာမက္ခန္ဓာ ။လ။ ပုရေဇာတတွန်း။ တိဏိ ။၏။ ။အရူပဘုံ၌  
 ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဒွေး၌မောဟ။ဝေဒနာကြည့်သော မနော  
 ဋ္ဌါရာဝဇ္ဇန်း။အဟိတ် ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ပစ္စနိက်။ဒွေ။  
 ။၏။ (ဤနည်းကိုမှီ၍ ကုသလတိကအတိုင်း ဝေဒနာနှင့် ရုပ်ကိုချ၍  
 တွန်းလေ)။ ။အနုလုံပြီး၏။

အမှာ ပစ္စနိက်၌ ပဌမပုဒ် အရ်ကား အဟိတ် သုခသဟ  
 ဂုတ် သုံးခုကိုကောက်။ ။ဒုတိယပုဒ်၌ ဒုက္ခသဟ  
 ဂုတ် ကာယဝိညာဏ်ကို ကောက်။ ။တတိယ ပုဒ်၌ အဟိတ်  
 ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် တဆဲ့လေးခုကိုကောက်။ ။နဟေတု ပြီး၏။  
 နာရမ္မဏမရ။

နာဓိပတိပဌမပုဒ်၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကားအဓိပတိပစ္စည်း  
 ကိုရသောအခါ လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ်လေးခု။ မဟာ  
 ကုသိုလ် မဟာကြိယာ သောမနဿသဟဂုတ် ရှစ်ခု။ ဧကန်  
 ရသော မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ် မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ မဂ်ဖိုလ်သောမနဿ  
 သဟဂုတ်၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ်။ အဓိပတိပစ္စည်းကို မရ  
 သောအခါ ဝေဒနာကြည့်သောလောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ်  
 လေးခု။ သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ် သောမနဿသန္တိရဏ  
 ဟသိတုပ္ပါဒ်။ကာမာဝစရ သောမနဿသဟဂုတ် တဆဲ့နှစ်ခု။လ။  
 ရ၏။ ။(ဒုတိယ တတိယ ပုဒ်တို့၌လည်း ဤနည်းကို မှီ၍  
 ကောက်လေ)။

နပုရေဇာတ ပဌမ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား အရူပဘုံ၌  
 ဖြစ်သောအခါ လောဘမူ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ သော



မနဿသဟဂုတ်။ အထက်မဂ်သုံးခု ဖိုလ်လေးခု သောမနဿ  
 သဟဂုတ်။လ။ ရ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ သောမနဿပဋိသန္ဓေ၍စု  
 ။လ။ရ၏။ ဒုတိယမရ။တတိယ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား အရူပ  
 ဝိပင်္ဂါလေးခု။ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ လောဘမူ ဥပေက္ခာ  
 သဟဂုတ်လေးခု မောဟမူဒွေး မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။မဟာကုသိုလ်  
 မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်၍စု။ အရူပကုသိုလ် အရူပ  
 ကြိယာ အထက်မဂ်သုံးခု ဖိုလ်လေးခု ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်။လ။  
 ရ၏။ (နပစ္စာဇာတမှာ အာရမ္မဏအတိုင်း။)။

နာသေဝန ပဋ္ဌမပုဂ်၌ ကတ္တားကား လောဘမူ သောမနဿ  
 သဟဂုတ်။ဟသိတုပ္ပါဒ်မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ သောမနဿ  
 သဟဂုတ် ပဋ္ဌမဇော။ဝိပင်္ဂါ သောမနဿသဟဂုတ် နှစ်ဆဲ့ငါးခု။  
 သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်။လ။ရ၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ သော  
 မနဿ ပဋိသန္ဓေ၍စု။ဒုတိယပဒ၌ဒေါသမူ ပဋ္ဌမဇော ဒုက္ခသဟ  
 ဂုတ် ကာယဝိညာဏ်။လ။ရ၏။ ။တတိယ၌ လောဘမူ ဥပေက္ခာ  
 သဟဂုတ် မောဟမူ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာ  
 သဟဂုတ်ပဋ္ဌမဇော။ အဟိတ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် တဆဲ့လေးခု။  
 မဟာဝိပင်္ဂါ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးခု။ မဟဂ္ဂုတ် ဝိပင်္ဂါ  
 ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ငါးခု။ဖိုလ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ်လေးခု။လ။ရ၏။

နကမ္မ၌ ပဋ္ဌမပုဂ်ကတ္တား ကုသိုလ် အကုသိုလ် ကြိယာ  
 သောမနဿသဟဂုတ် သုံးဆဲ့ခုနစ်ခု အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ  
 ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော စေတနာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(ဒုတိယ၌  
 ဒေါသမူဒွေးစေတနာကိုကောက်)။ ။တတိယပဒ၌ ကတ္တားကား  
 အကုသိုလ် ကုသိုလ်ကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် သုံးဆယ် အစိတ်  
 အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သောစေတနာ။လ။ရ၏။ ။နကမ္မ  
 ပြီး၏။

အမှာ နဝိပင်္ဂါ ပဋ္ဌမပုဂ်၌ ကတ္တားကား မဟာကုသိုလ်  
 ကြိယာ သောမနဿ သဟဂုတ် သုံးဆဲ့ခုနစ်ခုကို

ကောက်။ ။ဒုတိယမှာ ဒေါသမူဒွေးကိုကောက်။ ။တတိယမှာ ကုသိုလ်အကုသိုလ် ကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် သုံးဆယ်ကို ကောက်။ ။နဝိပါကပြီး၏။ ။နဈာန ပဌမပုဒ်၌ သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်။ ဝေဒနာကြည့်သော သဗ္ဗစိတ္တ သာဓောရဏ စေတသိက် ခြောက်ခုကို ကောက်။ ။ဒုတိယမှာ သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်ကိုကောက်။ ။တတိယမှာစတုဝိညာဏ် ရှစ်ခုကို ကောက်။ ။ဝိဘင်းမှာ စတုဝိညာဏသဟဂုတ် ရှစ်ခု။ ။နမဂ္ဂမှာ နဟေတုနှင့် နည်းတူ။ မောဟမူဒွေး၌မောဟကို မကြည့်သည်သာ ထူးသည်။ နဝိပ္ပယုတ္တ၌ အရူပဘုံမှာ ဖြစ်သည့် စိတ်ကိုကောက်။

နဟေတုယာတီဏိ။ နာဓိပတိယာ တီဏိ။ နပုရေဇာတေဒွေ။ နပစ္ဆာဇာတေတီဏိ။ နာသေဝနေတီဏိ။ နကမ္မေတီဏိ။ နဝိပါက တီဏိ။ နဈာနေတီဏိ။ နမဂ္ဂေတီဏိ။ နဝိပ္ပယုတ္တတီဏိ။ ။ဒုက တိက စသည်တို့လည်းလွယ်ပြီ။ ။ပစ္စနိက်ပြီးပြီ။ ။အနုလောမပစ္စ နိက် ပစ္စနိယာနုလောမတို့လည်းလွယ်ပြီ။ ရသင့်သည်အလျောက် နာမက္ခန္ဓာကို ကြည့်၍ဟောလေ။ ။ပဋိစ္စဝါရပြီးပြီ။ ။သဟဇာတ ဝါရအစရှိသော ငါးဝါရလုံးသည် ပဋိစ္စဝါရနှင့် တူပြီ။ အဘယ့် ကြောင့်တူသနည်း ဟူမူကား ဤဝေဒနာတ္တိက၌ နာမက္ခန္ဓာ ကိုသာ ရသောကြောင့် တိက်ပုဒ်၏ အရအားလျော်စွာ တူလေ သတည်း။ ။ဆဝါရပြီး၏။

ပဉ္စာဝါရ

ဟေတု ဝိဘင်္ဂဝါရ

သမ္ပယုတ္တ ဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ ပဉ္စာဝါရ ကိုဟောတော်မူ၏။ ထို၌တုံသော်လည်း (ပစ္စည်း အနုလုံစသည် ကိုစစ်၍)။ ဝိဘင်္ဂဝါရ သင်္ချာဝါရအားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို့တွင် ဝိဘင်္ဂဝါရကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို၌ တုံသော် လည်း ဟေတုပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရ အစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆ

တပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင်ဟေတုပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို၌တုံ့သော်လည်း ပဋ္ဌမပဒ ဒုတိယပဒ တတိယပဒ အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ပဋ္ဌမပဒကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား သုခါယဝေဒနာယ။ လ။ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော။ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ ဟေတု သမ္ပယုတ္တ။ လ။ ယော။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ။ လ။ ယောဟူသည် တည်း။ ပဝတ္ထိအခါ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော သဟိတ်သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆယ်၌ရှိသော လောဘမူဖြစ်အံ့ လောဘမောဟ။ ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ။ တိဟိတ် ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ အမောဟ။ ဤဟိတ်နှစ်ပါး သုံးပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။ သမ္ပဒါန်ပုဂ္ဂိုလ်၏ အရကား သဟိတ် သုခ သဟဂုတ်ခြောက်ဆယ် သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ ကရိုဏ်းပါဠိ၏အရကား ဟေတုသတ္တိရ၏။ ။ ပဋိသန္ဓေအခါ သောမနဿ ပဋိသန္ဓေ ရှစ်ခုကိုကောက်။ ဒုတိယပဒ၌ ဒေါသမူ ခွေး၌ ဒေါသမောဟဟိတ်ကိုကောက်)။

တတိယပဒ၌ ပဝတ္ထိအခါ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော သဟိတ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးဆွဲတခုရှိသော လောဘမူဖြစ်အံ့လောဘမောဟ။ မောဟမူဖြစ်အံ့မောဟ။ ဒွိဟိတ် ဖြစ်အံ့အလောဘ အဒေါသ။ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ အမောဟ။ ဤဟိတ်နှစ်ပါး သုံးပါးပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ပဒါန် ကား မောဟမူခွေး၌ မောဟကြည့်သော သဟိတ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တား ကား သဟိတ် ဥပေက္ခာ ပဋိသန္ဓေကိုးခု ဝေဒနာ ကြည့်သော စေတသိက် စတုတ္ထိသ စိတ္တက္ခဏတခုတခုရှိသော ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ။ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ အမောဟ။ ဤဟိတ်နှစ်ပါး သုံးပါးပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ပဒါန် ကား သဟိတ် ဥပေက္ခာ ပဋိသန္ဓေကိုးခု သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် ၏။ ။ ဟေတုပစ္စည်းပြီး၏။

အာရမ္မဏ

အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ ပဌမပုဒ် ပဌမော ပဌမဿ၌ ကတ္တားကား သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆဲ့သုံးခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ တနည်း ကား သောမနဿသန္တိရဏ ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာဝိပါက်သောမ နဿသဟဂုတ် အားတပ်သော ကာမသုခသဟဂုတ် တဆဲ့ကိုးခု။ လောဘမူသောမနဿ သဟဂုတ်လေးခု မဟာကုသိုလ် မဟာ ကြိယာ ဉာဏဝိပုယုတ် သောမနဿ သဟဂုတ် အားတပ်သော လောကီသုခသဟဂုတ်သုံးဆဲ့တခု။ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် သောမနဿသဟဂုတ် အားတပ်သော လောကီသုခ သဟဂုတ် သုံးဆဲ့တခု။ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် သောမနဿ သဟဂုတ်အားတပ်သော လောကီသုခသဟဂုတ်သုံးဆဲ့တခု။ အောက် မင်အောက်ဖိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ် နှစ်ဆဲ့လေးခု။ မဟာ ကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် သောမနဿသဟဂုတ် အားတပ်သော သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆဲ့သုံးခုပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။ (သမ္ပဒါန် ကောက်မြဲ။ အနုဝါဒ ကုသလတိက်ကို နည်းမှီ၍ ဆိုလေ)။

ပဌမော ဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကား ဒေါသမူဒွေးအားတပ် သော လောကီသုခသဟဂုတ် သုံးဆဲ့တခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ သမ္ပဒါန်ကား ဒေါသမူဒွေးပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ပဌမောတတိယဿ၌ ကတ္တားကား သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆဲ့ သုံးခုပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ပဒါန်ကား အကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ခြောက်ခု ဥပေက္ခာ သန္တိရဏ နှစ်ခု မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမာဝစရ သောဘန ဥပေက္ခာသဟဂုတ် တဆဲ့နှစ်ခု။ စေတော ပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ နုဿတိ ယထာကမ္မုပဂ အနာဂတံသ အဘိညာဏ်ဒွေးပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ အကျယ်ကား ဥပေက္ခာ သန္တိရဏနှစ်ခု မဟာဝိပါက် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်အားတပ်သော ကာမသုခသဟဂုတ်တဆဲ့ကိုးခု။ အကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ခြောက်ခု မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဉာဏ

ဝိပဿနာ အားတပ်သော လောကီသုခ သဟဂုတ် သုံးဆဲ့တခု။  
 မဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်အားတပ်သော  
 လောကီသုခသဟဂုတ် သုံးဆဲ့တခု အောက်မဂ် အောက်ဖိုလ်  
 သောမနဿ သဟဂုတ် နှစ်ဆဲ့လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ မဟာကြိယာ  
 ဉာဏသမ္ပယုတ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ်မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းအဘိညာဏ်  
 ဒွေးအားတပ်သော သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆဲ့သုံးခု နာမက္ခန္ဓာ  
 ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။(သမ္ပဒါန်ကောက်မြဲ)။

ဒုတိယော ဒုတိယသန္တ ကတ္တားကား ဒုက္ခသဟဂုတ် သုံးခု  
 ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ဒေါသမူဒွေး နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စ  
 ယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယောပဌမသန္တ ကတ္တားကား ဒုက္ခသဟဂုတ်သုံးခုပစ္စည်း  
 တရားရ၏။ သမ္ပဒါန်ကား ကာမ သောမနဿသဟဂုတ် တဆဲ့  
 ရှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယော တတိယသန္တ ကတ္တားကား ဒုက္ခသဟဂုတ်ပစ္စည်း  
 တရားရ၏။ သမ္ပဒါန်ကား အကုသိုလ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ခြောက်ခု  
 ဥပေက္ခာ သန္တိရဏ နှစ်ခု မနောဒ္ဓါရာ ဝဇ္ဇန်း ကာမာဝစရ  
 သောဘန ဥပေက္ခာသဟဂုတ် တဆဲ့နှစ်ခု အဘိညာဏ် ဒွေး  
 ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

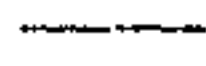
တတိယော တတိယသန္တ ကတ္တားကား ဥပေက္ခာသဟဂုတ်  
 ငါးဆဲ့ငါးခုပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ပဒါန်ကား အကုသိုလ်ဥပေက္ခာ  
 သဟဂုတ်ခြောက်ခု။ ဥပေက္ခာသန္တိရဏနှစ်ခု။ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း  
 ကာမာဝစရ သောဘန ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် တဆဲ့နှစ်ခု။  
 အဘိညာဏ်ဒွေးပိညာဏဉ္ဇာ။ လ။ စိတ်သုံးခု။ နေဝသညာ။ လ။  
 စိတ်သုံးခု။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

တနည်းကား ဥပေက္ခာသန္တိရဏနှစ်ခု ပဟာဝိပေါက် ဥပေက္ခာ  
 သဟဂုတ် အားတပ်သော ကာမဥပေက္ခာ သဟဂုတ် သုံးဆဲ့  
 နှစ်ခု။ အကုသိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်ခြောက်ခု မဟာကုသိုလ်

မဟာကြိယာ ဣဏဝိပ္ပယုတ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်အားတပ်သော လောကီ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးဆဲ့ခုနစ်ခု။ မဟာကုသိုလ် ဣဏသမ္ပယုတ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်အားတပ်သော လောကီ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် လေးဆဲ့ခုနစ်ခု။ အောက်မဂ် အောက်ဖိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ခြောက်ခု မဟာကြိယာ ဣဏသမ္ပယုတ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းအားတပ်သော ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်ငါးဆဲ့ငါးခု။ အဘိညာဏ်ဒွေးအားတပ်သော ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ငါးဆဲ့ငါးခု။ ဝိညာဏဉာယတန စိတ်သုံးခုအား တပ်သော အာကာသသနဉာယတနစိတ်သုံးခု။ နေဝသညာ နာသညာ ယတနစိတ်သုံးခုအားတပ်သော အာကိဉ္ဇညာယတန စိတ်သုံးခု နှစ်ခုမကွနွာပစ္စည်းတရားရ၏။ (သမ္ပဒါန်ကောက်မြဲ)။

တတိယောပဋ္ဌမသယံ ကတ္တားကား ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ငါးဆဲ့ ငါးခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ပဒါန်ကား ကာမ သောမနဿ သဟဂုတ် တဆဲ့ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(အကျယ်ရှေးနည်း ကိုမှီ၍ကောက်)။

တတိယော တတိယသယံ ကတ္တားကား လောကီ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် လေးဆဲ့ခုနစ်ခုပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ပဒါန်ကားဒေါသ မုဒ္ဒေး ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။အာရမ္မဏပြီးပြီ။



အဓိပတိ

အဓိပတိ၌ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသယံ အာရမ္မဏာဓိပတိ ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကားအလေးအမြတ်ပြုတတ်သောလောဘမူသောမနဿ သဟဂုတ်အားတပ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော လောကီ သုခသဟဂုတ် သုံးဆဲ့တခု။ အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော မဟာ ကုသိုလ် ဣဏဝိပ္ပယုတ် သောမနဿ သဟဂုတ် အားတပ်သော လောကီကုသိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ်ရှစ်ခု။ မဟာကုသိုလ် ဣဏသမ္ပယုတ် သောမနဿသဟဂုတ်အား တပ်သော လောကီ

ကုသိုလ်ရှစ်ခု။ အောက်မဂ်အောက်ဖိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ် နှစ်ဆဲ့လေးခု။ မဟာကြိယာ ဉ္ဇဏသမ္ပယုတ် သောမနဿ သဟဂုတ်အားတပ်သော အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ်ရှစ်ခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ပဒါန်ကား အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ်လေးခု မဟာ ကုသိုလ်သောမနဿ သဟဂုတ်လေးခု။ မဟာကြိယာ ဉ္ဇဏသမ္ပယုတ် သောမနဿ သဟဂုတ်နှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

သဟဇာတာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူ သောမနဿသဟဂုတ်လေးခု မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာသောမနဿ သဟဂုတ်ရှစ်ခု ကေနရသောမဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ် မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ သောမနဿသဟဂုတ်ရှစ်ခု၊ မဂ်ဖိုလ် သောမနဿသဟဂုတ်သုံးဆဲ့ နှစ်ခု။ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ် သုံးပါး လေးပါးတို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ပဒါန်ကား အဓိပတိ တရားကိုယ်ကြည့်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ပဋ္ဌမောဒုတိယဿမရ)။

ပဋ္ဌမော တတိယဿ၌ ကတ္တားကား အလေးအမြတ် ပြုတတ် သော လောဘမူ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးခုအား တပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော လောကီသုခ သဟဂုတ် သုံးဆဲ့တခု။ အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ် ဉ္ဇဏ ဝိပ္ပယုတ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်နှစ်ခုအားကပ်သောလောကီကုသိုလ်ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်ရှစ်ခု။ မဟာကုသိုလ် ဉ္ဇဏသမ္ပယုတ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ် နှစ်ခုအားတပ်သော လောကီကုသိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ် ရှစ်ခု။ အောက်မဂ် အောက်ဖိုလ် သောမနဿသဟဂုတ် နှစ်ဆဲ့ လေးခု။ မဟာကြိယာ ဉ္ဇဏသမ္ပယုတ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် နှစ်ခု အားတပ်သော အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ် သောမနဿသဟဂုတ် ရှစ်ခု ပစ္စည်းတရားရ၏။

သမ္ပဒါန်ကား အလေး အမြတ် ပြုတ်သော လောဘမူ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးခု မဟာကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးခု။ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်နှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယောဒုတိယသဉ္စ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ် သော ဒေါသမူဒွေး စိတ္တက္ခဏတခုတခု၌ရှိသော အဓိပတိတရား ကိုယ်သုံးပါးတို့တွင် တပါးပါးပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ပဒါန်ကား အဓိပတိ တရားကိုယ်ကြည့်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ဒုတိယော ပဌမ၊ ဒုတိယော တတိယမရ)။

တတိယော တတိယသဉ္စ အာရမ္မဏာဓိပတိ ဖြစ်အံ့ ကတ္တား ကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးခုအားတပ်သောမောဟမူဒွေးကြည့်သော လောကီဥပေက္ခာ သဟဂုတ် လေးဆွဲငါးခု။ အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော မဟာ ကုသိုလ် ဉာဏဝိပ္ပယုတ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်နှစ်ခုအား တပ်သော လောကီကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ကိုးခု။ အလေးအမြတ်ပြုတတ် သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် နှစ်ခု အားတပ်သော လောကီကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ကိုးခု။ အောက်မဂ် အောက်ဖိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ခြောက်ခု။ မဟာ ကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် နှစ်ခုအားတပ်သော အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ပစ္စည်းတရားရ၏။

သမ္ပဒါန်ကား အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်လေးခု မဟာကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် နှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

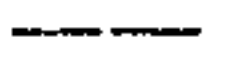
သဟဇာတာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ လောဘမူ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်လေးခု။ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာ သဟ



ဂုတ်ရှစ်ခု ကေနီရသော မဟာဂုတ် ကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးခု မဟာဂုတ် ကြိယာ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ငါးခု မဂ်ဖိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ရှစ်ခု ဝိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ ရှိသော အဓိပတိ တရားကိုယ်သုံးပါးလေးပါးတို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ပဒါန်ကား အဓိပတိ တရားကိုယ် ကြည့်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

တတိယော ပဋ္ဌမဿ၌ ကတ္တားကား အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ်လေးခုအား တပ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော မောဟမူဒွေး ကြည့်သော လောကီ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်လေးဆယ်ငါးခု။ မဟာကုသိုလ် ဉ္ဇုဏဝိပုယုတ် သောမနဿ သဟဂုတ် နှစ်ခုအား တပ်သော လောကီကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ကိုးခု။ မဟာကုသိုလ် ဉ္ဇုဏသမ္ပယုတ် သောမနဿသဟဂုတ်နှစ်ခုအား တပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော လောကီကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ကိုးခု။ အောက်မဂ် အောက်ဖိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ခြောက်ခု။ အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော မဟာကြိယာ ဉ္ဇုဏသမ္ပယုတ် သောမနဿ သဟဂုတ် နှစ်ခုအား တပ်သော အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် နှစ်ခု ပစ္စည်းတရားရ၏။

သမ္ပဒါန်ကား အလေး အမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်လေးခု မဟာကုသိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခု မဟာကြိယာ ဉ္ဇုဏသမ္ပယုတ် သောမနဿ သဟဂုတ် နှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။(တတိယော ဒုတိယဿမရ)။ အဓိပတိ ပြီး၏။



**အနန္တရ သမနန္တရ**

အနန္တရ ပဋ္ဌမဿ၌ ကတ္တားကား သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်ကြည့်သော ရဟန္တာတို့ မုတိဂိတ်နှင့်တကွ နောက်နောက်

သော သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆွဲနှစ်ခု အားတပ်သော ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ရှေးရှေးသော သောမနဿသဟဂုတ် ခြောက်ဆွဲ နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ပဒါန်ကား သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်ကြဉ်သော နောက်နောက်သော သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆွဲနှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

တနည်း ကတ္တားကား သောမနဿသဟဂုတ် ပဌမဘဝင် အားတပ်သော သောမနဿသဟဂုတ် ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ။ သောမနဿသဟဂုတ် ဒုတိယဇောအစရှိသော နောက်နောက် သော ဘဝင် နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော သောမနဿသဟဂုတ် ပဌမအစရှိသော ရှေးရှေးသော ဘဝင်နာမက္ခန္ဓာ။ သောမနဿ သဟဂုတ် ဒုတိယဇောအားတပ်သော ပဌမဇော။ လ။ သတ္တမ ဇောအားတပ်သော ဆဋ္ဌဇော။ လောဘမူ ဟသိတုပ္ပါဒိ မဟာ ကုသိုလ် မဟာကြိယာ သောမနဿ သဟဂုတ် ဇောနောင် တဒါရုံကျသည့်ဖြစ်အံ့ သောမနဿကဒါရုံငါးခု။ မကျသည့်ဖြစ်အံ့ သောမနဿဘဝင် ရှစ်ခုအားတပ်သော လောဘမူ ဟသိတုပ္ပါဒိ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ သောမနဿသဟဂုတ်အဆုံးဇော။ သောမနဿ ဒုတိယတဒါရုံအားတပ်သော ပဌမတဒါရုံ။ ကာမ သောမနဿဘဝင်လေးခုအားတပ်သော သောမနဿသဟဂုတ် ဒုတိယတဒါရုံ။ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ်လေးခု မဂ်သောမနဿ သဟဂုတ် တဆွဲခြောက်ခု အောက်ဖိုလ်သော မနဿ သဟဂုတ် တဆွဲနှစ်ခုအားတပ်သော ဝေါကြတူ ဝေါဒါန် ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး။ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ သော မနဿ သဟဂုတ်လေးခု အရဟတ္တဖိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခုအားတပ်သော ဝေါကြတူ အနုလုံ ကိစ္စတပ်သော မဟာ ကြိယာပဌမဒွေး သမာပဇ္ဇနဝိထိ၌ နောက်နောက်သော မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ် မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ သောမနဿ သဟဂုတ်အား တပ်သော ရှေးရှေးသော ဇောတူ မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ်မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ သော မနဿ။ ဇောတူ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကြိယာ သောမနဿသဟဂုတ်

တိဟိတ် ဘဝင် ခြောက်ခုအားတပ်သော ရူပါဝစရ ကုသိုလ်  
 ကြိယာ သောမနဿ သဟဂုတ်အဆုံးဇော။ သောတာပတ္တိဖိုလ်  
 သောမနဿ သဟဂုတ်အားတပ်သော သောတာပတ္တိမဂ် သော  
 မနဿသဟဂုတ်။လ။အရဟတ္တဖိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ်အား  
 တပ်သော အရဟတ္တမဂ် သောမနဿသဟဂုတ်။ နောက်နောက်  
 သော ဖိုလ်လေးခု သောမနဿသဟဂုတ်အားတပ်သော ရှေး  
 ရှေးသော ဇောဟူ ဖိုလ်လေးခု သောမနဿသဟဂုတ် လေးခု။  
 သောမနဿ တိဟိတ်ဘဝင်ခြောက်ခုအားတပ်သောဖိုလ်လေးခု။  
 သောမနဿသဟဂုတ် အဆုံးဇော၊ မရဏာသန္ဓအခါ တဒါရုံ  
 နောင်စုတိ ဖြစ်အံ့ သောမနဿသဟဂုတ် စုတိလေးခုအားတပ်  
 သော သောမနဿ တဒါရုံငါးခု။ ဇောနောင် စုတိဖြစ်အံ့ သော  
 မနဿသဟဂုတ် စုတိရှစ်ခုအားတပ်သောသောမနဿသဟဂုတ်  
 ပဉ္စမဇော။ ဘဝင်နောင်စုတိဖြစ်အံ့ သောမနဿ သဟဂုတ် စုတိ  
 ရှစ်ခုအားတပ်သော သောမနဿဘဝင်ရှစ်ခု။ သောမနဿ ပဋိ  
 သန္ဓေ ရှစ်ခုအားတပ်သော သောမနဿ စုတိရှစ်ခု ပစ္စည်းတရား  
 ရ၏။ သမ္ပဒါနိကား သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ် ကြံဉ်သော  
 ရဟန္တာတို့စုတိစိတ်နှင့်တကွ နောက်နောက်သောသုခသဟဂုတ်  
 ခြောက်ဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(ပဋ္ဌမော  
 ဒုတိယဿမရ)။

ပဋ္ဌမော တတိယဿ၌ ကတ္တားကား ဥပေက္ခာပဋိသန္ဓေတဆဲ့  
 တခုအားတပ်သော သောမနဿ စုတိရှစ်ခု။ အာဝဇ္ဇန်းဌေးအား  
 တပ်သော သောမနဿ ဘဝင်ပစ္စေဒရှစ်ခု။ ကုသလ ဝိပင်္ဂါ  
 သမ္ပုဋ္ဌိ၌င်းအားတပ်သောသုခသဟဂုတ်ကာယဝိညာဏ်။ပုဋ္ဌော  
 အားတပ်သောသောမနဿသန္တိရဏ။လောဘမူ မဟာကုသိုလ်  
 သောမနဿ သဟဂုတ် ဇောနောင် တဒါရုံကျသည့် ဖြစ်အံ့  
 ဥပေက္ခာ တဒါရုံ ခြောက်ခု။ မကျသည့်ဖြစ်အံ့ ဥပေက္ခာဘဝင်  
 တဆဲ့တခုအားတပ်သော လောဘမူ မဟာကုသိုလ် သောမနဿ  
 သဟဂုတ်အဆုံးဇော။ ပဉ္စဝေါကာရ တိဟိတ် ဥပေက္ခာဘဝင်

သုံးခုအား တပ်သော ဟာသိတုပ္ပါဒ် အဆုံးဇော။ တိဟိတ် ဥပေက္ခာဘဝင်ခုနစ်ခုအားတပ်သောမဟာကြိယာ သောမနဿ သဟဂုတ် အဆုံးဇော။ ကာမ ဥပေက္ခာ ဘဝင် ခြောက်ခုအား တပ်သော သောမနဿ တဒါရုံ။ ပဉ္စဝေါကာရ တိဟိတ် ဥပေက္ခာဘဝင် သုံးခုအားတပ်သော ရူမဂါဝစရကုသိုလ် ကြိယာ သောမနဿ သဟဂုတ် အဆုံးဇော။ တိဟိတ် ဥပေက္ခာဘဝင် ခုနစ်ခုအားတပ်သော ဖိုလ်သောမနဿ သဟဂုတ်အဆုံးဇော။ မရဏာသန္ဓေအခါ တဒါရုံ နောင်စုတိဖြစ်အံ့။ ကာမ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စုတိခြောက်ခုအားတပ်သော သောမနဿ တဒါရုံ။ ဇော နောင်စုတိ ဖြစ်အံ့ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် စုတိ တဆဲ့တခုအာ တပ်သော သောမနဿသဟဂုတ် ပဉ္စမဇော (ဘဝင်နောင် စုတိကို မရသင့်) ပစ္စည်းတရားရ၏။

သမ္ပဒါနိကား အကုသလဝိပင်္ဂါ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆိဂ်း စတုပိညာဏ် ကြည့်သောနောက်နောက်သော ကာမဥပေက္ခာ သဟဂုတ်နှစ်ဆဲ့ သုံးခု မဟဂုတ် ဝိပင်္ဂါ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ငါးခု ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသဉ္စ ကတ္တားကား အဆုံးဇော ကြည့်သော ဒေါသမုဒ္ဒေး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား ပဌမဇောကြည့် သော ဒေါသမုဒ္ဒေး ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(ဒုတိယောပဌမဿ မရ)။

ဒုတိယော တတိယသဉ္စ ကတ္တားကား အကုသိုလ် အကျိုး သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆိဂ်းအား တပ်သောဒုက္ခသဟဂုတ်ကာယဝိညာဏ်။ ကာမ ဥပေက္ခာ ဘဝင်စုတိ ဥပေက္ခာတဒါရုံ ခြောက်ခုအား တပ်သော ဒေါသမု အဆုံးဇော ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား အကုသိုလ်အကျိုး သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆိဂ်း ကာမဥပေက္ခာ ဘဝင်စုတိ တဒါရုံ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။

တတိယော တတိယသဉ္စ ကတ္တားကား ရဟန္တာတို့ စုတိနှင့် တကွ နောက်နောက်သောဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးဆဲ့ငါးခုအား

တပ်သော ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးဆဲ့  
ငါးခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ရဟန္တာတို့စုတိနှင့်တကွ  
နောက်နောက်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးဆဲ့ငါးခု ပစ္စယုပ္ပန်  
တရားရ၏။

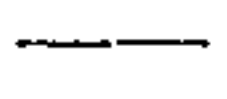
တနည်းကား ဥပေက္ခာဘဝင် တဆဲ့တခု အားတပ်သော  
ဥပေက္ခာပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ။ ဒုတိယအစရှိသော နောက်နောက်  
သော ဥပေက္ခာဘဝင်အားတပ်သော ပဌမအစရှိသော ရှေးရှေး  
သော ဥပေက္ခာဘဝင်နာမက္ခန္ဓာ။ အာဝဇ္ဇန်းဒွေးအားတပ်သော  
ပဉ္စဝေါကာရ ဥပေက္ခာ ဘဝင်ပစ္စေဒငါးခု။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း  
အားတပ်သော အရူပဘဝင်ပစ္စေဒလေးခု။ စတုရိညာဏ်အား  
တပ်သော ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ သမ္ပုဋိတ္တိုင်းအား တပ်သော စတု  
ရိညာဏ်။ ဥပေက္ခာ သန္တိရဏနှစ်ခုအား တပ်သော သမ္ပုဋိတ္တိုင်း။  
ဝုဋ္ဌောအားတပ်သော ဥပေက္ခာသန္တိရဏနှစ်ခု။ ပရိတ္တာရုံ ဖြစ်အံ့။  
ဒုတိယဝုဋ္ဌောအားတပ်သော ပဌမဝုဋ္ဌော။ ပဉ္စဝေါကာရ ဥပေက္ခာ  
ဘဝင် ခုနစ်ခုအား တပ်သော ဒုတိယဝုဋ္ဌော၊ အတိမဟန္တာရုံ  
မဟန္တာရုံ ဝိဘူတာရုံ အဝိဘူတာရုံ ဝီထိဖြစ်အံ့ လောဘမူရှစ်ခု။  
မောဟမူမဟာကုသိုလ်မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ရှစ်ခု  
ပဌမဇောအားတပ်သော ဝုဋ္ဌောမနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ဒုတိယဇော  
အားတပ်သော ပဌမဇော။ လ။ သတ္တမဇောအားတပ်သော ဆဋ္ဌ  
ဇော။ ဥပေက္ခာတဒါရုံ ခြောက်ခု ဥပေက္ခာဘဝင် တဆဲ့တခုအား  
တပ်သော လောဘမူမောဟမူဥပေက္ခာ မဟာ ကုသိုလ် ဥပေက္ခာ  
မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် အဆုံးဇော။ ဒုတိယ တဒါရုံ  
အားတပ်သော ပဌမတဒါရုံ။ ကာမဥပေက္ခာဘဝင်ခြောက်ခုအား  
တပ်သော ဒုတိယတဒါရုံ။ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်  
ငါးခု မဂ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ်လေးခု အောက်ဖိုလ် ဥပေက္ခာ သဟ  
ဂုတ်သုံးခုအားတပ်သော ဂေါတြဘူ ဝေါဒါန် ကိစ္စ တပ်သော  
မဟာကုသိုလ် တတိယဒွေး။ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်  
ငါးခု အရဟတ္တဖိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်တခုအား တပ်သော

ဂေါတြဘူအနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာကြိယာတတိယဒွေး။ သမာပဇ္ဇနဝီလိဉ္စ နောက်နောက်သော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်အားတပ်သော ရှေးရှေးသောဇောတူ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်။ တိဟိတ်ဥပေက္ခာဘဝင်ခုနစ်ခုအားတပ်သော မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်အဆုံးဇော။ နိရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ အနာဂါမိဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်အားတပ်သော နေဝသညာ နာသညာယတန ကုသိုလ်ကြိယာအဆုံးဇော။ သောတာပတ္တိဖိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်အား တပ်သော သောတာပတ္တိမဂ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်။ လ။ အရဟတ္တဖိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်အား တပ်သော အရဟတ္တမဂ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ်။ နောက်နောက်သော ဖိုလ်လေးခုဥပေက္ခာ သဟဂုတ် အားတပ်သော ရှေးရှေးသောဇောတူ ဖိုလ်လေးခုဥပေက္ခာသဟဂုတ်။ တိဟိတ်ဥပေက္ခာဘဝင် ခုနစ်ခုအားတပ်သောဖိုလ်လေးခုဥပေက္ခာသဟဂုတ် အဆုံးဇော။ မရဏာသန္ဓအခါ တဒါရုံနေောင်စုတိဖြစ်အံ့ ကာမဥပေက္ခာ စုတိခြောက်ခုအားတပ်သော ဥပေက္ခာဒုတိယတဒါရုံ။ ဇောနေောင်စုတိဖြစ်အံ့ ဥပေက္ခာစုတိ တဆဲ့တခုအားတပ်သောဥပေက္ခာသဟဂုတ် ပဉ္စမဇော။ ဘဝင်နေောင် စုတိဖြစ်အံ့ ဥပေက္ခာစုတိ တဆဲ့တခုအားတပ်သော ဥပေက္ခာဘဝင် တဆဲ့တခု။ ဥပေက္ခာ ပဋိသန္ဓေ တဆဲ့တခုအားတပ်သော ဥပေက္ခာစုတိ တဆဲ့တခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ သမ္ပဒါန်ကား ရဟန္တာတို့စုတိနှင့်တကွ နောက်နောက်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးဆဲ့ငါးခု ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။

တတိယော ပဌမသဉ္စ ကတ္တားကား သောမနဿ ပဋိသန္ဓေ ရှစ်ခုအားတပ်သော ဥပေက္ခာစုတိတဆဲ့တခု။ လောဘမူသော မနဿသဟဂုတ်လေးခု ဟသိတုပ္ပါဒ်မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ သောမနဿ သဟဂုတ် ပဌမဇောအားတပ်သော ဝုဋ္ဌောမနေောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း။ သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်အားတပ်သော ပဉ္စဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း။ သောမနဿသန္တိရဏအားတပ်သောကုသိုလ်အကျိုး

သမ္ပဒိန္နိန္ဒြင်း။ သောမနဿတဒါရုံငါးခုအား တပ်သော လောဘမူ  
 မောဟမူ မဟာကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်အဆုံးဇော။ သော  
 မနဿဘဝင်ရှစ်ခုအားတပ်သော လောဘမူ မောဟမူ မဟာ  
 ကုသိုလ်မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် အဆုံးဇော။ ကာမ  
 သောမနဿဘဝင်လေးခုအားတပ်သောဥပေက္ခာတဒါရုံ၊ (တဒါ  
 ရုံသည် ဘဝင်အား ကျေးဇူးပြုသည်ကိုရည်၍ ဘဝင် ဘဝင်သဟု  
 ဟောတော်မူသတည်း)။ သောမနဿ တိဟိတ်ဘဝင် ခြောက်ခု  
 အားတပ်သော မဟာဂုတ်ကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာသဟ  
 ဂုတ် အဆုံးဇော။ နိရောဓသမာပတ်မှထသောအခါ အနာဂါမိ  
 ဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ် သောမနဿသဟဂုတ်အားတပ်သော နေဝ  
 သညာ နာသညာယတန ကုသိုလ် ကြိယာအဆုံးဇော။ သော  
 မနဿ တိဟိတ်ဘဝင် ခုနစ်ခုအားတပ်သောဖိုလ်လေးခုဥပေက္ခာ  
 သဟဂုတ် အဆုံးဇော။ မရဏာသန္ဓအခါ တဒါရုံနောင် စုတိ  
 ဖြစ်အံ့။ သောမနဿစုတိအားတပ်သော ဥပေက္ခာတဒါရုံ။ ဇော  
 နောင် စုတိဖြစ်အံ့ သောမနဿစုတိရှစ်ခုအားတပ်သောဥပေက္ခာ  
 သဟဂုတ် ပဉ္စမဇောပစ္စည်းတရားရ၏။ (ဘဝင်နောင်စုတိမရ)။  
 သမ္ပဒါန်ကား ကာမသုခသဟဂုတ် တဆွဲကိုးခု ရူပါဝစရိပိပါင်  
 သောမနဿသဟဂုတ် လေးခု။ အနာဂါမိဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ်  
 သောမနဿသဟဂုတ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

တတိယော ဒုတိယသဉ္စ ကတ္တားကား ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယ  
 ဝိညာဏ်အားတပ်သော ပဉ္စဒါရာဝဇ္ဇန်းဒေါသမူဒွေး ပဋ္ဌမဇော  
 အားတပ်သော ဝုဋ္ဌောမနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။  
 သမ္ပဒါန်ကား ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်ဒေါသမူဒွေး ပဋ္ဌမ  
 ဇော ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ အနန္တရ နှစ်ချက် ပြီး၏။ ။  
 (သမနန္တရလည်း နည်းတူ)။



သဟဇာတ

သဟဇာတပစ္စည်း ပဋ္ဌမောပဋ္ဌမဿ၌ ပဝတ္ထိအခါ ကတ္တား  
 ကား အချင်းချင်းအားတပ်သော သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆဲ့သုံးခု  
 စေတသိက်ဆစတ္တာလီသ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရား  
 ရ၏။ သမ္ပဒါန်ကား သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆဲ့သုံးခု စေတသိက်  
 ဆစတ္တာလီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။  
 (ပဋိသန္ဓေအခါ သောမနဿ ပဋိသန္ဓေရှစ်ခုကို ကောက်။ ဒုတိ  
 ယောဒုတိယဿ၌ ဒုက္ခသဟဂုတ်သုံးခုကိုကောက်မြဲ။ တတိယော  
 တတိယဿ၌ ပဝတ္ထိအခါ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးခုကိုကောက်။  
 ပဋိသန္ဓေအခါ ဥပေက္ခာပဋိသန္ဓေ တဆယ့်တခုကိုကောက်။ ။  
 သဟဇာတ ပြီးပြီ။ ။အညမည နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတ  
 အလုံးတူ)။

ဥပနိဿယ

ဥပနိဿယ ပဋ္ဌမောပဋ္ဌမဿ၌ပကတူပနိဿယဖြစ်အံ့ကတ္တား  
 ကား ဗလဝဖြစ်သော သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆဲ့သုံးခု ပစ္စည်း  
 တရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား သုခသဟဂုတ်ခြောက်ဆဲ့သုံးခု နာ  
 မက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (အနုဝါဒကို ကုသလတိက်ကိုမှီ၍  
 ဆိုလေ)။ ။ပဋ္ဌမော ဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကား ဗလဝဖြစ်သော  
 သုခသဟဂုတ်ခြောက်ဆဲ့သုံးခုပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား  
 ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်သုံးခုပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(ဒုက္ခ  
 သဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်အား သုခသဟဂုတ် အကုန်ပစ္စည်းဖြစ်  
 သင့်၏။ ဒေါသမူအားကားလောကီသာပစ္စည်း ဖြစ်သင့်သည်)။

ပဋ္ဌမောတတိယဿ၌ ပကတူပနိဿယဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား  
 ဗလဝဖြစ်သော သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆဲ့သုံးခု ပစ္စည်းတရား  
 ရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးဆဲ့ငါးခု ပစ္စယုပ္ပန်  
 တရားရ၏။



ဒုတိယောဒုတိယသဉ္စ ပကတူပနိဿယဖြစ်အံ့ ကတ္တာပုဒ်၏ အရကား ဗလဝဖြစ်သော ဒုက္ခသဟဂုတ် သုံးခု ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ဒုက္ခသဟဂုတ်သုံးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

ဒုတိယော ပဋ္ဌမသဉ္စ ကတ္တာကား ဗလဝဖြစ်သော ဒုက္ခ သဟဂုတ်သုံးခုပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆဲ့သုံးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယော တတိယသဉ္စ ကတ္တာကား ဗလဝဖြစ်သော ဒုက္ခ သဟဂုတ် သုံးခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ငါးဆဲ့ငါးခုပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ တတိယောတတိယသ ဉ္စ ပကတူပနိဿယ ဖြစ်အံ့ ကတ္တာကားဗလဝဖြစ်သော ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ငါးဆဲ့ငါးခုပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ငါးဆဲ့ငါးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

တတိယော ပဋ္ဌမသဉ္စ ကတ္တာကား ဗလဝဖြစ်သော ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ငါးဆဲ့ငါးခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား သုခ သဟဂုတ် ခြောက်ဆဲ့သုံးခု ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။

တတိယော ဒုတိယသဉ္စ ကတ္တာကား ဗလဝ ဖြစ်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ငါးဆဲ့ငါးခုပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ဒုက္ခသဟဂုတ် သုံးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဥပနိဿယ ပြီးပြီ။

(ပုရေဇာတပစ္စာဇာတမရ။ ။ပုရေမှာ ပစ္စည်းရုပ်ပစ္စာမှာ ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သောကြောင့် မရသတည်း)။

အာသေဝန

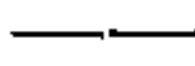
အာသေဝန ပဋ္ဌမောပဋ္ဌမသဉ္စ ကတ္တာကားနောက်နောက် သော လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ် ဟသိတုပ္ပုဒ် မဟာ ကုသိုလ် မဟာကြိယာ သောမနဿ သဟဂုတ်အား တပ်သော အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော ဟသိတုပ္ပုဒ် လောဘမူ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ သောမနဿ သဟဂုတ်။ မဟဂ္ဂုတ်

ကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုတ်လေးခု မဂ်သောမနဿသဟဂုတ် တဆဲ့ခြောက်ခုအားတပ်သော ဂေါတြဘူဝေါဒါန် ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဋ္ဌမဒွေး။ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ သောမနဿသဟဂုတ် လေးခုအားတပ်သော ဂေါတြဘူကိစ္စ တပ်သော မဟာကြိယာ ပဋ္ဌမဒွေး။ သမာပဇ္ဇနဝီထိ၌ နောက်နောက်သော မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ် မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ သောမနဿသဟဂုတ်အားတပ်သော အဆုံးစောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော ဇောတူသောမနဿ သဟဂုတ် မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ် မဟဂ္ဂုတ် ကြိယာ ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ပဒါန်ကား ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ လောဘမူ မဟာကုသိုလ် မဟာ ကြိယာ သောမနဿ သဟဂုတ် ဒုတိယာဒိဇော မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ် မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ မဂ်သောမနဿ သဟဂုတ် ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသသ၌ ကတ္တားကား အဆုံးစောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော ဒေါသမူဒွေး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ သမ္ပဒါန်ကား ပဋ္ဌမဇောကြဉ်သောနောက်နောက်သောဒေါသမူဒွေး ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။

တတိယော တတိယသသ၌ ကတ္တားကား နောက်နောက်သော လောဘမူ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် မောဟမူ မဟာကုသိုလ် မဟာ ကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်အားတပ်သော အဆုံးစောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော လောဘမူ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် မောဟမူ မဟာ ကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်။ မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ငါးခု မဂ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ်လေးခုအား တပ် သော ဂေါတြဘူဝေါဒါန် ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် တတိယ ဒွေး။ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးခုအားတပ်သော ဂေါတြဘူ ကိစ္စတပ်သော မဟာကြိယာ တတိယဒွေး။ သမာပဇ္ဇန ဝီထိ၌ နောက်နောက်သော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် မဟဂ္ဂုတ် ကြိယာ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် အားတပ်သော ရှေးရှေးသော ဇောတူ

မဟာဂုဏ် ကုသိုလ် မဟာဂုဏ်ကြံယာ ဥပေက္ခာ သဟဂုဏ် မစ္စည်း  
 တရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား နောက်နောက်သော လောဘမူ  
 ဥပေက္ခာ သဟဂုဏ် မောဟမူ မဟာကုသိုလ် မဟာကြံယာ  
 ဥပေက္ခာသဟဂုဏ် ဒုတိယာဒိဇော မဟာဂုဏ် ကုသိုလ် မဟာဂုဏ်  
 ကြံယာ ဥပေက္ခာသဟဂုဏ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။အာသေဝန  
 သုံးချက်ပြီး၏။



ကမ္မ

ကမ္မပစ္စည်း ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသန္တိ သဟဇာတ ကမ္မဖြစ်အံ့ ပဝတ္တိ  
 အခါ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော သုခသဟဂုဏ်  
 ခြောက်ဆဲ့သုံးခု၌ ရှိသော စေတနာပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်  
 ကား စေတနာကြည့်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ။လ။၏။ ။ပဋိသန္ဓေ  
 အခါ သောမနဿ ပဋိသန္ဓေရှစ်ခု။လ။ဝေဒနာ။လ။၏။ သမ္ပဒါန်  
 ကား စေတနာကြည့်သော။လ။ရ၏။ ။နာနာက္ခဏိက ကမ္မဖြစ်အံ့  
 ကတ္တားကား သုခသဟဂုဏ် ကာယဝိညာဏ် သောမနဿ သန္တိ  
 ရုဏ မဟာဝိပါက် သောမနဿသဟဂုဏ်အားတပ်သော မဟာ  
 ကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုဏ်စေတနာ။ပဋ္ဌမဈာန် ဝိပါက်အား  
 တပ်သော ပဋ္ဌမဈာန်ကုသိုလ်စေတနာ။လ။ စတုတ္ထဈာန် ဝိပါက်  
 အားတပ်သောစတုတ္ထဈာန် ကုသိုလ်စေတနာ ဖိုလ်သောမနဿ  
 သဟဂုဏ်အားတပ်သော မဂ်သောမနဿ သဟဂုဏ် စေတနာ  
 ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ပဒါန်ကား သုခသဟဂုဏ် ကာယဝိညာဏ်  
 သောမနဿသန္တိရုဏမဟာဝိပါက်သောမနဿသဟဂုဏ်လေးခု  
 ရူပဝေဒနာဝိပါက် သောမနဿသဟဂုဏ်လေးခု။ဖိုလ်သောမနဿ  
 သဟဂုဏ် တဆဲ့ခြောက်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ပဋ္ဌမော ဒုတိယသန္တိ ကတ္တားကား ဒုက္ခသဟဂုဏ် ကာယ  
 ဝိညာဏ်အားတပ်သော လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုဏ်၌

ရှိသော စေတနာပစ္စည်း။လ။၏။ ။သမ္ပဒါနိကား ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ပဌမော တတိယဿဉ္စ ကတ္တားကား ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်ကြည့်သော အကုသလဝိပင်္ဂါန် ခြောက်ခုအားတပ်သော လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ် စေတနာ။ သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ် သောမနဿ သန္တိရုဏ ကြည့်သော အဟိတ်ကုသလဝိပင်္ဂါန် ခြောက်ခု မဟာဝိပင်္ဂါန် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးခုအားတပ်သော မဟာကုသိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ် စေတနာ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ် သောမနဿ သန္တိရုဏကြည့်သော အကုသလဝိပင်္ဂါန်ခြောက်ခု မဟာဝိပင်္ဂါန် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

(ဒုတိယော တတိယဿဉ္စ သဟဇာတဖြစ်အံ့ ဒုက္ခသဟဂုတ် သုံးခု စေတနာကိုကောက်)။ ။နာနာက္ခဏိက ကမ္မဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်အား တပ်သော ဒေါသမူဒွေးဉ္စရှိသော စေတနာပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယော တတိယဿဉ္စ ကတ္တားကား ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်ကြည့်သော အကုသလဝိပင်္ဂါန်ခြောက်ခုအား တပ်သော ဒေါသမူဒွေးဉ္စရှိသောစေတနာပစ္စည်းတရားရ၏။။သမ္ပဒါနိကား ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ် ကြည့်သော အကုသလဝိပင်္ဂါန် ခြောက်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

(တတိယော တတိယဿဉ္စ သဟဇာတကို ကောက်မြဲ)။ ။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်ကြည့်သော အကုသလဝိပင်္ဂါန်ခြောက်ခုအား တပ်သော လောဘမူဥပေက္ခာသဟဂုတ် မောဟမူစေတနာ။ သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ် သောမနဿ သန္တိရုဏ ကြည့်သော အဟိတ်ကုသလဝိပင်္ဂါန် ခြောက်ခု မဟာဝိပင်္ဂါန်ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်အား

တပ်သော မဟာကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စေတနာ။ မဟာဂ္ဂုတ်  
 ဝိပါက်ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးခုအားတပ်သောမဟာဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်  
 ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်ငါးခု စေတနာ။ ဖိုလ်ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်  
 လေးခုအားတပ်သော မဂ်ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်လေးခု စေတနာ  
 ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အဟိတ် ဝိပါက် ဥပေက္ခာ  
 သဟဂုတ်တဆဲ့နှစ်ခု မဟာဝိပါက် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးခု  
 မဟာဂ္ဂုတ်ဝိပါက် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ငါးခုဖိုလ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ်  
 လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

တတိယော ပဋ္ဌမသယဉ္ဇ ကတ္တားကား သုခသဟဂုတ် ကာယ  
 ဝိညာဏ် သောမနဿသန္တိရဏ မဟာဝိပါက် သောမနဿသဟ  
 ဂုတ်လေးခုအားတပ်သော မဟာကုသိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်  
 စေတနာပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား သုခသဟဂုတ်ကာယ  
 ဝိညာဏ် သောမနဿသန္တိရဏ မဟာဝိပါက် သောမနဿသဟ  
 ဂုတ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

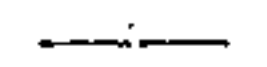
တတိယော ဒုတိယသယဉ္ဇ ကတ္တားကား ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယ  
 ဝိညာဏ်အားတပ်သော မောဟမူ လောဘမူဥပေက္ခာ သဟဂုတ်  
 စေတနာပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကားဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယ  
 ဝိညာဏ် ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။ကမ္မပြီး၏။

— — —  
 ဝိပါက

ဝိပါကပစ္စည်း ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသယဉ္ဇ ကတ္တားကား ဝိပါက်သုခ  
 သဟဂုတ် နှစ်ဆဲ့ခြောက်ခု ဝေဒနာကြံဉ်သော စေတသိက်ပဉ္စ  
 တိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်  
 ကား ဝိပါက်သုခသဟဂုတ် နှစ်ဆဲ့ခြောက်ခု။ လ။၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသယဉ္ဇ ကတ္တားကား ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယ  
 ဝိညာဏ် ဝေဒနာကြံဉ်သော သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ စေတသိက်  
 ခြောက်ခု။ လ။၏။

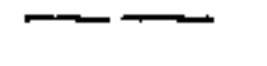
တတိယော တတိယသန္တိ ကတ္တားကားဝိပင်္ဂါယနပေက္ခာသဟာ  
ဂုတ်နှစ်ဆွဲငါးခု ဝေဒနာပီတိကြဉ်သော စေတသိက် စတုတ္ထိံသ။  
လ။၏။



အာဟာရ

အာဟာရ ပဋိပက္ခော ပဋိပက္ခသန္တိ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တ  
ခန္ဓာအားတပ်သော သုခသဟဂုတ်ခြောက်ဆွဲသုံးခုရှိသောဓဿ  
စေတနာ ဝိညာဏ်ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား သမ္ပယုတ္တ  
ခန္ဓာ။လ။၏။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသန္တိ ဒုက္ခသဟဂုတ်၌ ရှိသော  
နာမ်အာဟာရသုံးပါး။လ။၏။ ။သမ္ပဒါနိကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ။  
လ။၏။

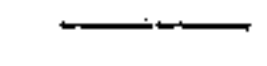
တတိယော တတိယသန္တိ ကတ္တားကား ဥပေက္ခာသဟဂုတ်  
ငါးဆွဲငါးခုရှိသော နာမ်အာဟာရသုံးပါး။လ။၏။ ။သမ္ပဒါနိ  
ကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ။လ။၏။ ။အာဟာရပြီး၏။



ဣန္ဒြိယ

ဣန္ဒြိယ ပဋိပက္ခော ပဋိပက္ခသန္တိ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာအား  
တပ်သော သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆွဲသုံးခုရှိသော ဝေဒနာကြဉ်  
သော နာမ်ဣန္ဒြေခုနစ်ပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား  
သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ။ လ။၏။

ဒုတိယော တတိယသန္တိ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်  
သော ဒုက္ခသဟဂုတ်သုံးခုရှိသော ဇီဝိတစိတ် ဝိရိယ ကေဂ္ဂတာ  
ဟူသော နာမ်ဣန္ဒြေလေးပါး။ ပစ္စည်း။လ။၏။ ။(တတိယော  
တတိယသန္တိ ဝေဒနာကြဉ်သော နာမ်ဣန္ဒြေခုနစ်ပါး)။ ။ဣန္ဒြိယ  
ပြီး၏။



ဈာန

ဈာန ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသဉ္စ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော သောမနဿ သဟဂုတ် ခြောက်ဆဲ့နှစ်ခု၌ ရှိသော ဝေဒနာကြည့်သော ဈာနင်တရားကိုယ်လေးပါး ပစ္စည်း။၏။ ။ သမ္ပဒါနိကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ။လ။၏။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသဉ္စ ဒေါသမူဒွေး၌ရှိသော ဝိတက် ဝိစာရ ကေဂ္ဂတာဟူသော ဈာနင် သုံးပါး။လ။ရ၏။

တတိယော တတိယသဉ္စ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော စတုရိညာဏ်ကြည့်သော ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် လေးဆဲ့ ခုနှစ်ခု၌ရှိသော ဝိတက်ဝိစာရကေဂ္ဂတာဟူသောဈာနင်သုံးပါး။ လ။၏။ ။ဈာနပြီး၏။

မဂ္ဂ

မဂ္ဂ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသဉ္စ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော သဟိတ် သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆယ်၌ရှိသော မဂ္ဂင် တရားကိုယ်ကိုးပါးပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား သဟိတ် သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆယ် သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ။လ။၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသဉ္စ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာအား တပ်သောဒေါသမူဒွေး၌ရှိသောဝိတက်ဝိစာရကေဂ္ဂတာ ဟူသော မဂ္ဂင်သုံးပါး။၏။ ။သမ္ပဒါနိကား ဒေါသမူဒွေး။လ။၏။

တတိယော တတိယသဉ္စ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာအား တပ်သော သဟိတ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးဆဲ့တခု၌ ရှိသော မဂ္ဂင် တရားကိုယ်ကိုးပါး ပစ္စည်း တရားရ၏။ သမ္ပဒါနိကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။မဂ္ဂ ပြီး၏။ (သမ္ပယုတ္တ ပစ္စည်းသည်သဟဇာတနှင့်တူပြီ။ ။ဝိပ္ပယုတ္တမရ။ ။အတ္ထိအဝိဂတ သည် သဟဇာတနှင့်တူပြီ။နတ္ထိဝိဂတသည် အနန္တရနှင့် တူပြီ)။ ဝိဘင်္ဂါရပြီး၏။

သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ

ဝိဘင်္ဂဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သင်္ချာဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၌တုံ့သော်လည်း သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ မိဿက သင်္ချာဝါရ အားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် သုဒ္ဓ သင်္ချာဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌ တုံ့သော်လည်း ဟေတုပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ အစရှိသော အားဖြင့် နှစ်ဆဲ့တပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ဆဲ့တပါးတို့တွင် ဟေတု ပစ္စည်း၏သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုဟေတု ပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော ဟိတ် ခြောက်ပါး။ ဤတရားတို့သည် ဟေတုပစ္စည်း တပ်သောတရား မည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဟေတုယာဟိဏိ။ လ။ ။

အာရမ္မဏသုဒ္ဓ၌ ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ်။ မနောဓာတ်သုံးခု ကြည့်သော ကာမစိတ်လေးဆဲ့တခု၊ အဘိညာဏ်ဒွေး၊ ဝိညာဏဉ္စာ ယတနစိတ်သုံးခု နေဝသညာ နာသညာယတန စိတ်သုံးခုအား တပ်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ် ဝေဒနာကြည့်သောစေတသိက် ဧကပညာသ။ ဤတရားတို့သည် အာရမ္မဏ ပစ္စည်းတပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဤအနုလုံ၌။ လ။ နဝ။ ။

အဓိပတိသုဒ္ဓ၌ အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူ ရှစ်ခု မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခုအား တပ်သောအလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ဒေါသမူဒွေးမောဟမူဒွေး ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်ကြည့်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ် သော စိတ်ရှစ်ဆဲ့လေးခု ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိ ကိစ္ဆာ ဝေဒနာကြည့်သောစေတသိက်လေးဆဲ့ခြောက်ခုဟု ဆိုအပ် သောအာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း။ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်သုံးပါး လေးပါးတို့တွင်တပါးပါးဟုဆိုအပ် သော သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း။ လ။ အဓိပတိယာ ပဉ္စ။ ။



အနန္တရသုဒ္ဓဉ္စ ရဟန္တာတို့ စုတိစိတ်နှင့်တကွ နောက်နောက်  
သော နာမက္ခန္ဓာအားတပ်သော ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော  
ဝေဒနာကြဉ်သော နာမက္ခန္ဓာသုံးပါး။လ။ အနန္တရေ သတ္တ။ ဇ်။  
(သမနန္တရေသတ္တ)။

သဟဇာတသုဒ္ဓဉ္စ အချင်းချင်းအား တပ်သော ဝေဒနာ  
ကြဉ်သော နာမက္ခန္ဓာသုံးပါး။ သဟဇာတေတီဏိ။ ။(အည  
မညေတီဏိ။ ။နိဿယေတီဏိ)။

ဥပနိဿယသုဒ္ဓဉ္စ အာရမ္မဏူပ အနန္တရူပ ဆိုမြဲ။ စိတ်တခု  
ယုတ်ကိုးဆယ် ဝေဒနာကြဉ်သော။ စေ။ဧကပညာသအား တပ်  
သောဗလဝဖြစ်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ် ဝေဒနာကြဉ်သော။  
စေ။ ဧကပညာသ။လ။ နဝ။ဇ်။

အာသေဝနသုဒ္ဓဉ္စ ပဋ္ဌမဇော ဖိုလ်ဇောကြဉ်သော နောက်  
နောက်သော ဇောဧကပညာသအား တပ်သော အဆုံးဇော  
ကြဉ်သော ရှေးရှေးသော လောကီဇော သတ္တစတ္တာလီသ။ လ။  
တီဏိ။ ဇ်။

ကမ္မသုဒ္ဓဉ္စ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော စေတနာဟု ဆိုအပ်  
သော သဟဇာတကမ္မပစ္စည်း။ ဝိပါက်ဆတ္ထိံသအား တပ်သော  
ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။  
လ။ ကမ္မေအဋ္ဌ။ဇ်။

ဝိပါကသုဒ္ဓဉ္စ အချင်းချင်းအား တပ်သော ဝေဒနာကြဉ်သော  
ဝိပါက်ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာသုံးပါး။လ။ဝိပါကေ တီဏိ။ဇ်။

အာဟာရသုဒ္ဓဉ္စ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သောနာမ်အာဟာရ  
သုံးပါး။လ။တီဏိ။ဇ်။

ဣဒ္ဓိယသုဒ္ဓဉ္စ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော နာမ်ဣဒ္ဓိ  
ခုနစ်ပါး။လ။ တီဏိ။ဇ်။

ဈာနသုဒ္ဓဉ္စ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သောဝေဒနာကြဉ်သော  
ဈာနင်လေးပါး။လ။ တီဏိ။ဇ်။

မဂ္ဂသုဒ္ဓန္တံ သမ္ဗုဒ္ဓံ။ လ။ မဂ္ဂင်္ဂကိုးပါး။ တိဏိ။ ။ သမ္ဗုဒ္ဓံ။ လ။ တိဏိ။ ။ အတ္ထိယာတိဏိ။ ။ နတ္ထိယာသတ္ထံ။  
ဝိဂတေသတ္ထံ။ ။ အဝိဂတေတိဏိ။ ။ သုဒ္ဓြုဗြီး၏။

မိဿကသင်္ချာဝါရ သဘာဝ

သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ မိဿက  
သင်္ချာဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုမိဿကသင်္ချာဝါရ၌ တုံသော်  
လည်း ဟေတုမိဿက။ လ။ အဝိဂတမိဿက အားဖြင့် နှစ်ဆဲ့  
တပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ဟေတုမိဿကကို ရှေးဦးစွာ ဟော  
တော်မူ၏။ ထို၌တုံသော်လည်း သဘာဝ ဗဒ္ဓနာအားဖြင့် နှစ်ပါး  
အပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် သဘာဝကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်  
မူ၏။ ထို၌တုံသော်လည်း ဟေတုမူ အဓိပတိ သဘာဝအစရှိ  
သောအားဖြင့် ဆယ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် အဓိပတိသဘာဝကို  
ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို၌ သမ္ဗုဒ္ဓံခန္ဓာအား တပ်သော  
ဝိမံသာဓိပတိ။ လ။ ဟေတုပစ္စယာ အဓိပတိယာ ဒွေ။ ။

သဟဇာတ သဘာဝ၌ သမ္ဗုဒ္ဓံခန္ဓာအား တပ်သော ဟိတ်  
ခြောက်ပါး။ လ။ သဟဇာတေတိဏိ။ အညမညေတိဏိ။ နိဿယေ  
တိဏိ။ ဝိပါက သဘာဝ၌ သမ္ဗုဒ္ဓံခန္ဓာအား တပ်သော ဝိပါက  
ဟိတ်သုံးပါး။ လ။ ဝိပါကေ ဒွေ။

ဣန္ဒြိယသဘာဝ၌ သမ္ဗုဒ္ဓံခန္ဓာအား တပ်သော အမောဟ။  
ဣန္ဒြိယေဒွေ။ မဂ္ဂေဒွေ။ သမ္ဗုဒ္ဓံတိဏိ။ အတ္ထိယာတိဏိ။ အဝိ  
ဂတေတိဏိ။ ။

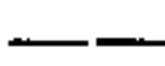
ဗဒ္ဓနာ

သဘာဝကို။ လ။ မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဗဒ္ဓနာကို ဟောတော်  
မူ၏။ ထိုဗဒ္ဓနာ၌ တုံသော်လည်း သာမည ဗဒ္ဓနာ သဗ္ဗဗုဒ္ဓံ  
မဂ္ဂဗဒ္ဓနာ သာဓိပတိ ဣန္ဒြိယမဂ္ဂဗဒ္ဓနာအားဖြင့် သုံးပါး။ လ။ ။

ထိုတွင် သာမည ဘဒ္ဒနာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို၌ တုံ့သော်လည်း အဝိပါက ဘဒ္ဒနာ သဝိပါက ဘဒ္ဒနာအားဖြင့် နှစ်ပါး၏။ ထိုတွင် အဝိပါက ဘဒ္ဒနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော် မူ၏။ ထိုအဝိပါက ဘဒ္ဒနာ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော ဟိတ် ခြောက်ပါး။ ဟေတု သဟဇာတ အညမည နိဿယ အတ္ထိ အဝိ ဂတန္တိတိဏိ။ ။ ထိုနောင် သဝိပါက ဘဒ္ဒနာကို ဟောတော် မူ၏။ လ။ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော ဝိပါက ဟိတ်သုံးပါး။ လ။ ဟေတု သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ခွေ။ ။

ထိုနောင် သဗ္ဗန္ဓိယမဂ္ဂ ဘဒ္ဒနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၌ တုံ့ သော်လည်း အဝိပါက ဘဒ္ဒနာ သဝိပါက ဘဒ္ဒနာအားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုတွင် အဝိပါက ဘဒ္ဒနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော် မူ၏။ ထို၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော အမောဟ။ ဟေတု သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဗ္ဗန္ဓိယ မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ခွေ။ ။ ထိုနောင် သဝိပါက။ လ။ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ဝိပါက၌ ရှိသော အမောဟ။ ဟေတု သဟဇာတ အညမည ဝိပါက နိဿယ ဗ္ဗန္ဓိယ မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ခွေ။ ။

ထိုနောင် သာမိပတိ ဗ္ဗန္ဓိယ မဂ္ဂ ဘဒ္ဒနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၌ တုံ့သော်လည်း အဝိပါက ဘဒ္ဒနာ သဝိပါက ဘဒ္ဒနာအားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုတွင် အဝိပါက ဘဒ္ဒနာကို ရှေးဦးစွာ ဟော တော်မူ၏။ ထို၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ဝိမိသာမိပတိ။ လ။ ဟေတု အမိပတိ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဗ္ဗန္ဓိယ မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ခွေ။ ထိုနောင် သဝိပါက ဘဒ္ဒနာကို။ လ။ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော ဖိုလ်လေးခုရှိသော ဝိမိသာမိပတိ။ ဟေတု အမိပတိ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက ဗ္ဗန္ဓိယ မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ခွေ။ ။ ။ ဟေတု မိဿကပြီး၏။



အာရမ္မဏ

အာရမ္မဏမူ အဓိပတိ သဘာဝ၌ အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော  
 လောဘမူရှစ်ခု မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခုမဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်  
 လေးခုအား တပ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ဒေါသမူ  
 မောဟမူ ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ် ကြည့်သော စိတ်ရှစ်ဆဲ့  
 လေးခု ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ ဝေဒနာကြည့်  
 သော စေတသိက် လေးဆဲ့ခြောက်ခုဟု ဆိုအပ်သော အာရမ္မဏာ  
 ဓိပတိပစ္စည်း။လ။ အာရမ္မဏ ပစ္စယာ အဓိပတိယာ စတ္တာရိ။  
 ဥပနိဿယေ စတ္တာရိ။ အာရမ္မဏ အဓိပတိ ဥပနိဿယန္တိ  
 စတ္တာရိ။ ။အာရမ္မဏပြီး၏။

အဓိပတိ

အဓိပတိမူ ဟေတု သဘာဝ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော  
 ဝိမံသာဓိပတိ။ဒွေ။၏။ ။သဟဇာတသဘာဝ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ  
 အားတပ်သော အဓိပတိ တရားကိုယ် သုံးပါး လေးပါးတို့တွင်  
 ဟပါးပါး။အဓိပတိပစ္စယာသဟဇာတေတိဏိ။အညမညေတိဏိ။  
 နိဿယေတိဏိ။ဝိပါကဒွေ။သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော စိတ္တာ  
 ဓိပတိ။အာဟာရေတိဏိ။ ။သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော စိတ္တ  
 ဝိရိယဝိမံသာဓိပတိ။ဣန္ဒြိယေတိဏိ။သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော  
 ဝိရိယ ဝိမံသာဓိပတိ။ မဂ္ဂေတိဏိ။ သမ္ပယုတ္တေတိဏိ။ အတ္ထိယာ  
 တိဏိ။ အဝိဂတေတိဏိ။၏။ ။(ဆဋ္ဌနာ၌ မိဿကဆဋ္ဌနာ မရ။  
 ပကိဏ္ဏကဆဋ္ဌနာ၌ အာရမ္မဏ ဆဋ္ဌနာအတိုင်းဆို။ အဓိပတိ  
 အာရမ္မဏ ဥပနိဿယန္တိ စတ္တာရိ)။ ။သဟဇာတ ဆဋ္ဌနာ၌  
 ဆန္ဒာဓိပတိဆဋ္ဌနာစသောအားဖြင့်လေးပါးအပြားရှိ၏။ထိုလေး  
 ပါးတို့တွင် ဆန္ဒာဓိပတိ ဆဋ္ဌနာကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ထို  
 ဆန္ဒာဓိပတိ ဆဋ္ဌနာ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော ဆန္ဒာဓိပတိ  
 ဖြစ်အံ့။လ။အဓိပတိ သဟဇာတ အညမည နိဿယ သမ္ပယုတ္တ

အတ္ထိ အဝိဂတန္တိတိဏိ။၏။သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော ဖိုလ်  
 လေးခု၌ရှိသော ဆန္ဒာဓိပတိ။လ။ အဓိပတိ သဟဇာတ အည  
 မည နိဿယ ဝိပါက သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိဒွေ။၏။  
 စိတ္တာဓိပတိ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော စိတ္တာဓိပတိ။ သဟ  
 ဇာတ အဓိပတိ အညမည နိဿယ အာဟာရ ဣန္ဒြိယ သမ္ပ  
 ယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိတိဏိ။၏။ ။သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်  
 သော ဖိုလ်စိတ် လေးခုဟုဆိုအပ်သော စိတ္တာဓိပတိ။လ။အဓိပတိ  
 သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက အာဟာရ ဣန္ဒြိယ  
 အတ္ထိ အဝိဂတန္တိဒွေ။၏။ ။ဝိရိယာ ဓိပတိ ဃဋ္ဌနာ၌ သမ္ပယုတ္တ  
 ခန္ဓာအားတပ်သော ဝိရိယာ ဓိပတိ။လ။ အဓိပတိ သဟဇာတ  
 အညမည နိဿယ ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိတိဏိ။  
 ။သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော ဖိုလ်လေးခု၌ရှိသော ဝိရိယာ  
 ဓိပတိ။လ။ အဓိပတိ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက  
 ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဒွေ။၏။ဝိမံသာ ဓိပတိ  
 ဃဋ္ဌနာ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော ဝိမံသာဓိပတိ။လ။ အဓိ  
 ပတိ ဟေတု သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ  
 သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဒွေ။၏။ ။သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာအား  
 တပ်သော ဖိုလ်လေးခု၌ရှိသော ဝိမံသာဓိပတိ။လ။ အဓိပတိ  
 ဟေတု သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ  
 သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိဒွေ။၏။ ။ဃဋ္ဌနာပေါင်း အဓိပတိ၌  
 ကိုးချက်။ (အနန္တရမှာ ကုသလတိက် အတိုင်းဆိုလေ)။

သမနန္တရ

အနန္တရပစ္စယာသမနန္တရေသတ္တ။ဥပနိဿယေသတ္တ၊အာသေ  
 ဝနေ တိဏိ။ ကမ္မေဒွေ။နတ္ထိယာသတ္တ။ဝိဂတေသတ္တ။ ။အနန္တရ  
 သမနန္တရ ဥပနိဿယ နတ္ထိ ဝိဂတန္တိသတ္တ။ အနန္တရ သမ  
 နန္တရ ဥပနိဿယ အာသေဝန နတ္ထိ ဝိဂတန္တိ တိဏိ။

အနန္တရ သမနန္တရ ဥပနိဿယ ကမ္မ နတ္ထိ ဝိဂတန္တိဋ္ဌေ။ ၎ီ။  
(သမနန္တရလည်းနည်းတူ)။

သဟဇာတ

သဟဇာတမူ ဟေတုသဘာဝ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်  
သော ဟိတ်ခြောက်ပါး။ သဟဇာတပစ္စယာ ဟေတုယာတီဏိ။  
(တဆွဲသုံးပစ္စည်းသဘာဝတီဏိချည်းပင်)။ ဗုဒ္ဓနာ၌ အချင်းချင်း  
အားတပ်သော ဝေဒနာကြည့်သော အလုံးစုံသော ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေ  
နာမက္ခန္ဓာသုံးပါး။ သဟဇာတ အညမည နိဿယ သမ္ပယုတ္တ  
အတ္ထိ အဝိဂတန္တိတီဏိ။ အချင်းချင်းအားတပ်သော ဝိပါက်ပဝတ္တိ  
ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ (ဝိပါကထည့်တီဏိ။ ဗုဒ္ဓနာ  
နှစ်ချက်။ ။ အညမည နိဿယ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတ  
အလုံးတူ)။

ဥပနိဿယ

ဥပနိဿယ၌ ဥပနိဿယ ပစ္စယာ အာရမ္မဏေ စတ္တာရိ။ အဝိ  
ပတိယာ စတ္တာရိ။ အနန္တရေသတ္တ။ သမနန္တရေသတ္တ။ အာသေ  
ဝနေတီဏိ။ ကမ္မေအဋ္ဌ။ နတ္ထိယာသတ္တ။ ဝိဂတေသတ္တ။ ။ ဗုဒ္ဓနာ၌  
အာရမ္မဏာဝိပတိပစ္စည်း။ ဥပနိဿယ အာရမ္မဏာဝိပတိ စတ္တာရိ။  
အနန္တရပစ္စည်း။ ဥပနိဿယ အနန္တရ သမနန္တရ နတ္ထိ ဝိဂတန္တိ  
သတ္တ။ အာသေဝနပစ္စည်း။ အာသေဝနထည့် တီဏိ။ ။ ဝိပါက်  
ဆတ္ထိ သအားတပ်သော ဗလဝဖြစ်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ်  
စေတနာ။ ဥပနိဿယ ကမ္မန္တိအဋ္ဌ။ ၎ီ။ ။ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အား  
တပ်သော မဂ်စေတနာ။ ဥပနိဿယ အနန္တရ သမနန္တရ ကမ္မ  
နတ္ထိ ဝိဂတန္တိဋ္ဌေ။ ။ (ဗုဒ္ဓနာငါးချက်)။ ။ ဥပနိဿယပြီး၏။

အာသေဝနာဒိ

အာသေဝန ပစ္စယာ အနန္တရေတိဏိ။ သမနန္တရေ တိဏိ။ ဥပနိဿယေတိဏိ။ နတ္ထိယာတိဏိ။ ဝိဂတေတိဏိ။ ။ (သဋ္ဌနာလည်းဟုချက်သာတိဏိ။ အတူတူပင်)။ ကမ္မပစ္စယာ အနန္တရေဒွေ။ သမနန္တရေဒွေ။ သဟဇာတေတိဏိ။ အညမညေတိဏိ။ နိဿယေတိဏိ။ ဥပနိဿယေအဋ္ဌ။ ဝိပါကေတိဏိ။ အာဟာရေတိဏိ။ သမ္ပယုတ္တ တိဏိ။ အတ္ထိယာတိဏိ။ နတ္ထိယာဒဋ္ဌ။ ဝိဂတေဒွေ။ အဝိဂတေတိဏိ။ ။ ဝိပါကံဆတ္ထိံ သအားတံသော ဗလဝ ဖြစ်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ်စေတနာ။ ကမ္မပစ္စယယန္တိအဋ္ဌ။ ။ မဂ္ဂါနန္တရ ဖိုလ်အားတံသော မဂ်စေတနာ။ ကမ္မ အနန္တရ သမနန္တရ ဥပနိဿယနတ္ထိ ဝိဂတန္တိဒွေ။ ။ ။ သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာအား တံသော စေတနာ။ ကမ္မ သဟဇာတ အညမည နိဿယ အာဟာရ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိတိဏိ။ ။ ။ သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာအား တံသော ဝိပါကံ၌ရှိသော စေတနာ။ ကမ္မ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက အာဟာရ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိတိဏိ။ ဝိပါကပစ္စယာ ဟေတုယာ ဒွေ။ အဓိပတိယာဒွေ။ သဟဇာတေတိဏိ။ လ။ အဝိဂတေတိဏိ။ ဝိပါက သဟဇာတ အညမည နိဿယ သမ္ပယုတ္တ အဝိဂတန္တိတိဏိ။ အာဟာရပစ္စယာ အဓိပတိယာတိဏိ။ သဟဇာတေတိဏိ။ အညမညေတိဏိ။ နိဿယေတိဏိ။ ကမ္မတိဏိ။ ဝိပါကေတိဏိ။ ဣန္ဒြိယေတိဏိ။ သမ္ပယုတ္တတိဏိ။ အတ္ထိယာတိဏိ။ အဝိဂတေတိဏိ။ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တံသောနာမ် အာဟာရသုံးပါး။ အာဟာရ သဟဇာတ အညမည နိဿယ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိတိဏိ။ ။ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တံသော ဝိပါကံ၌ရှိသော နာမ်အာဟာရသုံးပါး။ ဝိပါကထည့် တိဏိ။ သကမ္မသဋ္ဌနာ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တံသော စေတနာ။ ယခင် သဋ္ဌနာတွင် ကမ္မထည့်၍ တိဏိ။ သဝိပါက၌လည်း ဝိပါကထည့်၍ တိဏိ။ ။ သဣန္ဒြိယ သဋ္ဌနာ၌ ဣန္ဒြိယထည့်၍တိဏိ။ ။ သာဓိပတိ ဣန္ဒြိယ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တံသော ဝိတ္တာဓိပတိ။ အဓိပတိ

ဣန္ဒြိယထည့်၍တိဏိ။ သဝိပါက၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော  
ဖိုလ်စိတ်လေးခုဟု ဆိုအပ်သောစိတ္တာဓိပတိ။ အဓိပတိယာဒွေ။ ။  
ပေါင်းခြောက်ချက်။ ။ အာဟာရပြီး၏။

ဣန္ဒြိယ

ဣန္ဒြိယ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော အမောဟ။ ဣန္ဒြိယ  
ပစ္စယာ ဟေတုယာဒွေဟူ၏။ ။ အဓိပတိ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား  
တပ်သော စိတ္တ ဝိရှိယ ဝိမံသ။ အဓိပတိယာတိဏိ။ သဟဇာတ၌  
သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာအား တပ်သော ဝေဒနာကြည့်သော နာမ်ဣန္ဒြေ  
ခုနစ်ပါး။ သဟဇာတေတိဏိ။ အညမညေတိဏိ။ နိဿယေတိဏိ။  
ဝိပါကေတိဏိ။ အာဟာရေတိဏိ။ ဈာနေတိဏိ။ မဂ္ဂေတိဏိ။  
သမ္ပယုတ္တေတိဏိ။ အတ္ထိယာတိဏိ။ အဝိဂတေတိဏိ။ ။ သဗ္ဗနာ၌  
သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော နာမ်ဣန္ဒြေခုနစ်ပါး။ ဣန္ဒြိယ သဟ  
ဇာတ အညမည နိဿယ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိတိဏိ။  
သဝိပါကထည့်၍ တိဏိ။ ။ သမဂ္ဂသဗ္ဗနာ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား  
တပ်သော ဝိရှိယ သတိ ကေဂ္ဂတာ ပညာ မဂ္ဂထည့်၍တိဏိ။ ။ သဝိ  
ပါက၌ ဝိပါကထည့်၍တိဏိ။ ။

အမှာ သဈာနချည်းမရသင့်။ ကုသလတိက်၌ကား ဝေဒနာ  
ကေဂ္ဂတာ တရားကိုယ်နှစ်ပါး ရသင့်သည်။ ဤ  
ဝေဒနာ တိက်၌ကား ဝေဒနာကို မရသင့် သောကြောင့်  
သဈာနချည်း မရသင့်ပြီ။

သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော ကေဂ္ဂတာဖြစ်အံ့။ လ။ ဣန္ဒြိယ  
သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဈာန မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိ  
ဂတန္တိတိဏိ။ ။ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ဝိပါက၌ ရှိသော  
ကေဂ္ဂတာဖြစ်အံ့။ ဝိပါကထည့် ဒွေ။ ။ သအာဟာရ၌ သမ္ပယုတ္တ  
ခန္ဓာအားတပ်သော မနိန္ဒြေဖြစ်အံ့။ ဣန္ဒြိယ သဟဇာတ အညမည  
နိဿယ အာဟာရ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိတိဏိ။ ။ သဝိပါက၌



ဝိပါကထည့်၍ တီဏိ။ ။ သာဓိပတိဗုဒ္ဓိယ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား  
 တပ်သော စိတ္တာဓိပတိ ဖြစ်အံ့။ ဗုဒ္ဓိယ အဓိပတိ သဟဇာတ အည  
 မည နိဿယ အာဟာရ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိတီဏိ။ သဝိ  
 ပါက၌ ဝိပါကထည့်၍ ဒွေ။ ။ သာဓိပတိ မဂ္ဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ  
 အားတပ်သော ဝိရိယာ ဓိပတိ။ ။ ဗုဒ္ဓိယ အဓိပတိ သဟဇာတ  
 အညမည နိဿယ မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိတီဏိ။ ။ သဝိ  
 ပါက၌ ဝိပါကထည့်၍ ဒွေ။ ။ သဟေတု မဂ္ဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ  
 အားတပ်သော အမောဟ။ ။ ဗုဒ္ဓိယ ဟေတု သဟဇာတ အည  
 မည နိဿယ မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဒွေ။ ။ သဝိပါက  
 ၌လည်း ဝိပါကထည့်၍ ဒွေ။ ။ သဟေတု အဓိပတိမဂ္ဂ၌ သမ္ပယုတ္တ  
 ခန္ဓာအားတပ်သော ဝိမံသာဓိပတိ။ ။ ဗုဒ္ဓိယ ဟေတု အဓိပတိ  
 သဟဇာတ အညမည နိဿယ မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ  
 ဒွေ။ ။ သဝိပါက၌ ဝိပါကထည့်၍ ဒွေ။ ။ ပေါင်းစုသော  
 တဆွဲခြောက်ချက်။ ။ (အချို့ပါဠိ၌ ကုသလတိက်ကဲ့သို့ သဗျာန  
 ချည်းရှိ၏။ မရှိသင့်ထင်သည်)။ ။ ဗုဒ္ဓိယပြီး၏။

ဈာန

ဈာန၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော ဈာနင်လေးပါး။ ဈာန  
 ပစ္စယာသဟဇာတတီဏိ။ အညမညတီဏိ။ နိဿယတီဏိ။  
 သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော ဧကဂ္ဂတာ။ ဗုဒ္ဓိယတီဏိ။ ။ သမ္ပ  
 ယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ဝိတက် ဧကဂ္ဂတာ။ မဂ္ဂတီဏိ။ သမ္ပ  
 ယုတ္တတီဏိ။ အတ္ထိယာတီဏိ။ အဝိဂတတီဏိ။ ။ စာသင်၌  
 သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော ဈာနင်လေးပါး ဈာန သဟဇာတ  
 အညမည နိဿယ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိတီဏိ။ ။ သဝိ  
 ပါက၌ ဝိပါကထည့်၍ ဒွေ။ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော ဝိတက်  
 ဧကဂ္ဂတာ။ ။ ဈာန သဟဇာတ အညမည နိဿယ မဂ္ဂ သမ္ပ  
 ယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ။ ။ သဝိပါက၌ ဝိပါကထည့်၍ ဒွေ။  
 ။ ဗုဒ္ဓိယမဂ္ဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော ဧကဂ္ဂတာဖြစ်အံ့

ဈာန် သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိတိဏိ။ ။ သဝိပါက၌ ဝိပါကထည့်၍ ခွေ။ ။ ပေါင်းခြောက်ချက်။ ။ ဈာန်ပြီး၏။

မဂ္ဂါဒိ

မဂ္ဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော အမောဟ။ ဟေတုယာ ခွေ။ ။ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ဝိရိယ ဝိမံသာ ဝိပတိ။ အဝိပတိယာတိဏိ။ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော မဂ္ဂင်တရား ကိုယ်ကိုးပါး။ သဟဇာတတိဏိ။ အညမညတိဏိ။ နိဿယတိဏိ။ ။ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ဝိရိယ သတိ ကေဂ္ဂတာ ပညာ။ လ။ ဣန္ဒြိယတိဏိ။ ။ သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာအား တပ်သော ဝိတက်ကေဂ္ဂတာ။ ဈာန်တိဏိ။ သမ္ပယုတ္တတိဏိ။ အတ္ထိယာတိဏိ။ အဝိဂတတိဏိ။ ။ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော မဂ္ဂင် တရားကိုယ်ကိုးပါး။ လ။ မဂ္ဂ သဟဇာတ အညမည နိဿယ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိတိဏိ။ ။ သဝိပါက၌ ဝိပါက ထည့်၍ တိဏိ။ ။ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ဝိရိယ သတိ ကေဂ္ဂတာ ပညာ။ လ။ မဂ္ဂ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဣန္ဒြိယ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိတိဏိ။ ။ သဝိပါက၌ ဝိပါကထည့်၍ တိဏိ။ ဈာန်၌ သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာအား တပ်သော ဝိတက် ကေဂ္ဂတာ ။ လ။ မဂ္ဂ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဣန္ဒြိယ ဈာန် သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိတိဏိ။ ။ သဝိပါက၌ ဝိပါကထည့်၍ တိဏိ။ ဈာန်၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ကေဂ္ဂတာ။ လ။ မဂ္ဂ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဣန္ဒြိယ ဈာန် သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိတိဏိ။ ။ သဝိပါက၌ ဝိပါကထည့်၍ တိဏိ။ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ဝိရိယာဝိပတိ။ မဂ္ဂအဝိပတိ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဣန္ဒြိယ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိတိဏိ။ ။ သဝိပါကထည့်၍ ခွေ။ ။ သဟေတု ဣန္ဒြိယ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ အား တပ်သော အမောဟ။ မဂ္ဂ ဟေတု သဟဇာတ အညမည နိဿယ

ဣန္ဒြိယ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ခွေ။၏။ ။သဝိပါကဉ္စ ဝိပါက  
 ထည့်၍ ခွေ။၏။ ။သဟေတု အဓိပတိမဂ္ဂဉ္စသမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာအား  
 တပ်သော ဝိမံသာဓိပတိ။လ။ မဂ္ဂ ဟေတု အဓိပတိ သဟဇာတ  
 အညမည နိဿယ ဣန္ဒြိယ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ခွေ။၏။  
 သဝိပါကဉ္စ ဝိပါကထည့်၍ ခွေ။၏။ ။(ဆဋ္ဌနာ တဆဲ့လေးချက်။  
 သမ္ပယုတ္တ သဟဇာတအတိုင်း အတ္ထိ အဝိဂတလည်းအတူ။ ။နတ္ထိ  
 ဝိဂတလည်း အနန္တရအတိုင်း)။ ။ဆဋ္ဌနာပြီးပြီ။ ။အနုလုံပြီး၏။

ပညာဝါရ ပစ္စနိယုဒ္ဓါရ

ပစ္စနိ ယုဒ္ဓါရ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသဉ္စ အာရမ္မဏ သဟဇာတ  
 ဥပနိဿယ ကမ္မ ဤလေးပစ္စည်းတို့ကို ထုတ်အပ်၏။ ထိုလေး  
 ပစ္စည်း တို့တွင် အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏမတ္တ အာရမ္မဏာ  
 ဓိပတိ အာရမ္မဏူပ နိဿယ။ ဤသုံးပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။  
 ထိုတွင် အာရမ္မဏ မတ္တဖြစ်အံ့ (ကောက်မြဲ ဝိဘင်း ရွတ်မြဲ)။  
 သဟဇာတဖြင့် သဟဇာတမတ္တ ဟေတု သဟဇာတာ ဓိပတိ  
 အညမည သဟဇာတ နိဿယ သဟဇာတ ကမ္မ ဝိပါက  
 သဟဇာတာဟာရ သဟဇာတိန္ဒြိယ ဈာန မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တ သဟ  
 ဇာတတ္ထိ သဟဇာတအဝိဂတ။ဤတဆဲ့လေးပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။ ။  
 (ကောက်မြဲဝိဘင်းရွတ်မြဲ)။ ။အာရမ္မဏဖြင့်အာရမ္မဏူပ နိဿယ  
 ကိုပြုပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဥပနိဿယဖြင့် အနန္တရူပနိဿယ ပက  
 တူပနိဿယ ဤနှစ်ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ထိုတွင် အနန္တရူပ  
 နိဿယဖြင့် အနန္တရူပနိဿယ အနန္တရ သမနန္တရ အာသေဝန  
 နတ္ထိ ဝိဂတ ဤခြောက်ပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။ ။(ကောက်မြဲ ဝိဘင်း  
 ရွတ်မြဲ)။ ။ပကတူပနိဿယဖြင့် ပကတူပနိဿယ သုခသဟဂုတ်  
 ဝိပါကအား တပ်သော ဗလဝ နာနာက္ခဏိကကမ္မ။ ဤနှစ်  
 ပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ (ကောက်မြဲဝိဘင်းရွတ်မြဲ)။ ။သဟဇာတ  
 ဖြင့်သဟဇာတကမ္မ၊ဥပနိဿယဖြင့် ဗလဝနာနာက္ခဏိကကမ္မကိုပြု  
 ပြီးဖြစ်သောကြောင့်ကမ္မဖြင့်ဒုဗ္ဗလနာနာက္ခဏိကကမ္မကိုပြုအပ်၏။

ပဌမောဒုတိယသ၌ အာရမ္မဏ ဥပနိဿယ ကမ္မဏှိသုံးပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။ထိုတွင်အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏမတ္တတပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ ။ဥပနိဿယဖြင့်ပကတူပနိဿယဗလဝနာနာက္ခဏိက ကမ္မ ဤ နှစ်ပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ ။ဥပနိဿယဖြင့် ဗလဝနာနာက္ခဏိက ကမ္မကို ပြုပြီးဖြစ်သောကြောင့် ကမ္မဖြင့် ဒုဗ္ဗလနာနာက္ခဏိကကမ္မ တပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။

ပဌမော တတိယသ၌ အာရမ္မဏ ဥပနိဿယ ကမ္မဏှိသုံးပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ ထိုတွင် အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏမတ္တ အာရမ္မဏာဓိပတိ အာရမ္မဏူပနိဿယ ဤသုံးပစ္စည်းကိုထုတ်အပ်၏။ အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏူပနိဿယကိုပြုပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဥပနိဿယဖြင့် အနန္တရူပနိဿယ ပကတူပနိဿယ ဤနှစ်ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ထိုတွင် အနန္တရူပနိဿယဖြင့် အနန္တရူပ နိဿယ အနန္တရ သမနန္တရ နတ္ထိ ဝိဂတဤငါးပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။ ပကတူပနိဿယဖြင့် ပကတူပနိဿယ ဥပေက္ခာ-သဟဂုတ် ဝိပါက်အား တပ်သော ဗလဝနာနာက္ခဏိကကမ္မ။ ဤနှစ်ပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ ။ ဥပနိဿယဖြင့် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဝိပါက်အားတပ်သော ဗလဝနာနာက္ခဏိကကမ္မကို ပြုပြီးဖြစ်သောကြောင့် ကမ္မဖြင့် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ကာမဝိပါက် အားတပ်သောဒုဗ္ဗလနာနာက္ခဏိက ကမ္မ တပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသ၌ အာရမ္မဏ သဟဇာတ ဥပနိဿယ ကမ္မဤလေးပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။ထိုလေးပစ္စည်းတို့တွင်အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏမတ္တ တပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ သဟဇာတဖြင့် သဟဇာတမတ္တ ဟေတု သဟဇာတာဓိပတိ အညမည နိဿယ သဟဇာတ ကမ္မ ဝိပါက သဟဇာတာဟာရ ဣန္ဒြိယ ဈာန မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတ။ ဤတဆဲ့လေးပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ ။ ဥပနိဿယဖြင့် အနန္တရူပနိဿယ ပကတူပနိဿယ ဤနှစ်ပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။ ထိုတွင် အနန္တရူပ နိဿယဖြင့် အနန္တရူပနိဿယ

အနန္တရ သမနန္တရအာသေဝန နတ္ထိ ဝိဂတ။ ဤခြောက်ပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ ။ပကတူပနိဿဖြင့် ပကတူပနိဿယ ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်အား တပ်သော ဗလဝ နာနာက္ခဏိကကမ္မ။ ဤ နှစ်ပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။ ။သဟဇာတဖြင့် သဟဇာတကမ္မ၊ ဥပ နိဿယဖြင့် ဝိပါက်အားတပ်သော ဗလဝ နာနက္ခဏိက ကမ္မကို ပြုပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ကမ္မဖြင့် ဝိပါက်အားတပ်သော ဒုဗ္ဗလ နာနာက္ခဏိကကမ္မ တပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။

ဒုတိယောပဋ္ဌမသန္တ အာရမ္မဏဥပနိဿယ။ ဤနှစ်ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။ထိုတွင်အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏမတ္တ တပစ္စည်း ကိုပြုအပ်၏။ ။ဥပနိဿယဖြင့် ပကတူပနိဿယ တပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။

ဒုတိယော တတိယသန္တ အာရမ္မဏ ဥပနိဿယ ကမ္မ။ ဤသုံး ပစ္စည်းကိုထုတ်အပ်၏။ ။ထိုတွင် အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏမတ္တ တပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ ။ဥပနိဿယဖြင့် အနန္တရပနိဿယ ပက တူပနိဿယ ဤနှစ်ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။ထိုတွင် အနန္တရပ နိဿယဖြင့် အနန္တရပနိဿယအနန္တရသမနန္တရ နတ္ထိ ဝိဂတ။ ဤ ငါးပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။ ။ပကတူပနိဿယဖြင့် ပကတူပနိဿယ အကုသလဝိပါက် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ခြောက်ခု အားတပ်သော ဗလဝနာနာက္ခဏိကကမ္မ။ဤနှစ်ပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။ ။ဥပနိဿယ ဖြင့် ဗလဝနာနာက္ခဏိက ကမ္မကို ပြုပြီးဖြစ်သောကြောင့် ကမ္မဖြင့် အကုသလဝိပါက် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ခြောက်ခုအား တပ်သော ဒုဗ္ဗလ နာနာက္ခဏိကကမ္မ တပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။

တတိယော တတိယသန္တ အာရမ္မဏ သဟဇာတ ဥပနိဿယ ကမ္မ။ ဤလေးပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။ထိုတွင် အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏမတ္တ အာရမ္မဏာဓိပတိ အာရမ္မဏူပနိဿယ။ ဤသုံး ပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ ။သဟဇာတဖြင့် သဟဇာတမတ္တ ။လ။ အဝိဂတ ဤတဆဲ့လေးပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။ ။အာရမ္မဏဖြင့် အာ

ရမ္မဏူပနိဿယကိုပြုပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဥပနိဿယဖြင့်အနန္တရူပ  
 နိဿယ ပကတူပနိဿယ။ ဤနှစ်ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။ ထိုတွင်  
 အနန္တရူပနိဿယဖြင့် အနန္တရူပနိဿယ အနန္တရ သမနန္တရ အာ  
 သေဝနနတ္ထိ ဝိဂတ။ ဤခြောက်ပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ ။ ပကတူပ  
 နိဿယဖြင့် ပကတူပနိဿယ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဝိပါင်အား  
 တပ်သော ဗလဝနာနာက္ခဏိကကမ္မ။ ဤနှစ်ပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။ ။  
 သဟဇာတဖြင့်သဟဇာတကမ္မ။ ဥပနိဿယဖြင့် ဗလဝနာနာက္ခ  
 ဏိကကမ္မကိုပြုပြီးဖြစ်သောကြောင့် ကမ္မဖြင့် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်  
 ကာမဝိပါင်အားတပ်သော ဒုဗ္ဗလ နာနာက္ခဏိကကမ္မ တပစ္စည်း  
 ကိုပြုအပ်၏။

တတိယော ပဌမသန္တ အာရမ္မဏ ဥပနိဿယ ကမ္မ။ ဤသုံး  
 ပစ္စည်းကိုထုတ်အပ်၏။ ။ ထိုတွင် အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏမတ္တ  
 အာရမ္မဏာဓိပတိအာရမ္မဏူပနိဿယ။ ဤသုံးပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ ။  
 အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏူပနိဿယကို ပြုပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ဥပ  
 နိဿယဖြင့် အနန္တရူပနိဿယ ပကတူပနိဿယ။ ဤနှစ်ပစ္စည်းကို  
 ထုတ်အပ်၏။ ။ ထိုတွင် အနန္တရူပ နိဿယဖြင့် အနန္တရူပနိဿယ  
 အနန္တရ သမနန္တရ နတ္ထိ ဝိဂတ။ ဤငါးပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ ။  
 ပကတူပ နိဿယဖြင့် ပကတူပ နိဿယ သုခသဟဂုတ် ဝိပါင်  
 အားတပ်သော ဗလဝနာနာက္ခဏိကကမ္မ ဤနှစ်ပစ္စည်းကိုပြုအပ်  
 ၏။ ။ ဥပနိဿယဖြင့် ဗလဝ နာနာက္ခဏိကကမ္မကို ပြုပြီးဖြစ်  
 သောကြောင့် ကမ္မဖြင့် သုခသဟဂုတ် ကာမဝိပါင် အားတပ်  
 သော ဒုဗ္ဗလနာနာက္ခဏိက ကမ္မ တပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။

တတိယော ဒုတိယသန္တ အာရမ္မဏ ဥပနိဿယ ကမ္မ။ ဤ  
 သုံးပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ ။ အာရမ္မဏဖြင့်အာရမ္မဏမတ္တ တပစ္စည်း  
 ကိုပြုအပ်၏။ ။ ဥပနိဿယဖြင့် အနန္တရူပနိဿယပကတူပနိဿယ။  
 ဤနှစ်ပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ ။ ထိုတွင် အနန္တရူပ နိဿယဖြင့်  
 အနန္တရူပနိဿယ အနန္တရ သမနန္တရ နတ္ထိ ဝိဂတ။ ဤငါးပစ္စည်း  
 ကိုပြုအပ်၏။ ။ ပကတူပနိဿယဖြင့် ပကတူပနိဿယ ဒုက္ခ သဟ

ဂုတ် ကာယဝိညာဏ်အားတပ်သောဗလဝနာနာက္ခဏိက ကမ္မ။  
ဤနှစ်ပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။ ။ဥပနိဿယဖြင့် ဗလဝ. နာနာက္ခဏိက  
ကမ္မကိုပြုပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ကမ္မဖြင့် ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယ  
ဝိညာဏ်အားတပ်သော ဒုဗ္ဗလနာနာက္ခဏိကကမ္မ။ ဤတပစ္စည်း  
ကိုပြုအပ်၏။ ။ပစ္စနိယုဒ္ဓါရုပြီး၏။

ပစ္စနိက သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ

အနုလုံကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ပစ္စနိကကိုဟော  
တော်မူ၏။ ထို၌တုံသော်လည်း သုဒ္ဓကမူလာဒိအားဖြင့် နှစ်ပါး  
အပြားရှိ၏။ ။ထိုတွင် သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကို ရှေးဦးစွာဟောတော်  
မူ၏။ ထိုသုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌တုံသော်လည်း နဟေတုပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓ  
သင်္ချာဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုနဟေတုပစ္စည်း၏  
သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌ ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ် မနောဇာတ်သုံးခုကြည့်  
သော ကာမစိတ်လေးဆူတခု အဘိညာဏ်ဒွေးအား တပ်သော  
သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆူသုံးခုဟု ဆိုအပ်သော အာရမ္မဏပစ္စည်း။  
ဟိတ်ခြောက်ခုမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ ပကတူပ  
နိဿယပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည်  
နဟေတုပစ္စည်း တပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ။ထို့ကြောင့်  
ထိုတရားတို့ကို ဤပစ္စနိက၌နဟေတုယာနဝဟု သင်္ချာတပ်၍ဟော  
အပ်ကုန်၏။ ။နာရမ္မဏသုဒ္ဓ၌ အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း။  
အနန္တရူပ ပကတူပ နိဿယ ပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မ  
ပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းသုံးပါးတို့သည်။ လ။ နာရမ္မဏေ နဝ။ ။  
နာဓိပတိသုဒ္ဓ၌ အလေးအမြတ် မပြုတတ်သော ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်  
တဆယ် မနောဇာတ်သုံးခု ကြည့်သော ကာမစိတ် လေးဆူတခု  
အဘိညာဏ်ဒွေးအားတပ်သော သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆူသုံးခုဟု  
ဆိုအပ်သော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ သဟဇာတဝိပတိမှတပါး သဟ  
ဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ ပကတူပ နိဿယပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက  
ကမ္မပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းတရားလေးပါးတို့သည်။ လ။ နာဓိပတိယာ

နဝ။ ။နာနန္တရသုဒ္ဓိ ပစ္စယုဒ္ဓါရ လေးပစ္စည်းတွင် အနန္တရူပ  
 ကိုချ။နဝ။ နသမနန္တရေနဝ။ ။နသဟဇာတသုဒ္ဓိ အလုံးစုံသော  
 အာရမ္မဏပစ္စည်း။ အနန္တရူပ ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ နာနာက္ခ  
 ကိက ကမ္မပစ္စည်း။ နသဟဇာတေနဝ။၏။ ။နအညမညေနဝ။  
 နနိဿယေနဝ။ ။နဥပနိဿယသုဒ္ဓိအလေးအမြတ်မပြုအပ်သော  
 အာရမ္မဏပစ္စည်း။ အလုံးစုံသော သဟဇာတ ပစ္စည်း။ ဒုဗ္ဗလ  
 နာနာက္ခကိက ကမ္မပစ္စည်း။ နဥပနိဿယေနဝ။၏။ ။နပုရေ  
 ဇာတေနဝ။ နပစ္ဆာဇာတေနဝ။နာသေဝနေနဝ။ ။နကမ္မဉ္စအလုံး  
 စုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ စေတနာမှတစ်ပါး သဟဇာတပစ္စည်း။  
 မလဝ နာနာက္ခကိက ကမ္မမှ တစ်ပါး အနန္တရူပ ပကတူပနိဿယ  
 ပစ္စည်း။ နဝ။၏။ ။နဝိပါကေနဝ။ နအာဟာရဉ္စ အလုံးစုံသော  
 အာရမ္မဏပစ္စည်း။ အာဟာရသုံးပါးမှတစ်ပါး သဟဇာတပစ္စည်း။  
 အနန္တရူပ ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ နာနာက္ခကိက ကမ္မပစ္စည်း။  
 နအာဟာရေနဝ။ ။နဗ္ဗန္ဓိယေနဝ။နဈာနေနဝ။နမဂ္ဂေနဝ။နသမ္ပ  
 ယုတ္တေနဝ။ နဝိပ္ပယုတ္တေနဝ။ နောအတ္ထိယာနဝ။ နောနတ္ထိယာ  
 နဝ။ နောဝိဂတေနဝ။ နောအဝိဂတေနဝ။၏။ ။သုဒ္ဓိပြီး၏။  
 (ကေမုလာဒိဉ္စ သုဒ္ဓိကိုမှီ၍ ဟောလေ။လွယ်ပြီ)။ ။ပစ္စနိက်ပြီးပြီ။

အနုလောမပစ္စနိက

ပစ္စနိက်ကိုဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌အနုလောမပစ္စနိက်  
 ကိုဟောတော်မူ၏။ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော ဟိတ်ခြောက်  
 ပါး။ ဟေတုပစ္စယာနာရမ္မဏေတိဏိ။။ဝိမံသာဝိပတိမှတစ်ပါးဟိတ်  
 ခြောက်ပါး။ ဟေတုပစ္စယာနာဝိပတိယာတိဏိ။ နအနန္တရေတိဏိ  
 နသမနန္တရေတိဏိ။ နဥပနိဿယေတိဏိ။ နပုရေဇာတေတိဏိ။  
 နပစ္ဆာဇာတေတိဏိ။ နာသေဝနေ တိဏိ။ နကမ္မေ တိဏိ။ နဝိပါ  
 ကေတိဏိ။နအာဟာရေ တိဏိ။ ။နဗ္ဗန္ဓိယဉ္စ အမောဟမှတစ်ပါး  
 ဟေတုပစ္စည်း။နဗ္ဗန္ဓိယေတိဏိ။ နဈာနေတိဏိ။နမဂ္ဂေတိဏိ။ နဝိပ္ပ



ယုဒတ္တတိဏိ။ နောနတ္ထိယာတိဏိ။ ဟေတု သဟဇာတ အညမည  
 နိဿယ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ နာရမ္မဏေတိဏိ။ နာဓိ  
 ပတိယာတိဏိ။လ။ နောဝိဂတေတိဏိ။ (ကုသလတိဏ်ကို မှီ၍  
 ဟောလေ)။ ။အာရမ္မဏပစ္စယာ နဟေတုယာနဝ။ နာဓိပတိ  
 ယာနဝ။လ။ နောဝိဂတေနဝ။ ။အာရမ္မဏ အဓိပတိဥပနိဿယန္တိ  
 နဟေတုယာ စတ္တာရိ။ နာနန္တရေစတ္တာရိ။ နောဝိဂတေစတ္တာရိ။  
 အဓိပတိပစ္စယာ နဟေတုယာ ပဉ္စ။ နာရမ္မဏေတိဏိ။ နာနန္တရေပဉ္စ  
 နသမနန္တရေပဉ္စ။ နသဟဇာတေစတ္တာရိ။ နအညမညေစတ္တာရိ။  
 နနိဿယေစတ္တာရိ။ နဥပနိဿယေ တိဏိ။ နပုရေဇာတေ ပဉ္စ။  
 နပစ္ဆာဇာတေပဉ္စ။ နာသေဝနေပဉ္စ။ နကမ္မေပဉ္စ။ နဝိပါကေပဉ္စ။  
 နအာဟာရေပဉ္စ။ နဣန္ဒြိယေပဉ္စ။ နဈာနေပဉ္စ။ နမဂ္ဂေပဉ္စ။ နသမ္ပ  
 ယုတ္တေစတ္တာရိ။ နဝိပ္ပယုတ္တေပဉ္စ။ နောအတ္ထိယာစတ္တာရိ။ နော  
 နတ္ထိယာပဉ္စ။ နောဝိဂတေပဉ္စ။ နောအဝိဂတေစတ္တာရိ။ အဓိပတိ  
 အာရမ္မဏ ဥပနိဿယန္တိ နဟေတုယာ စတ္တာရိ။လ။ နောအဝိ  
 ဂတေ စတ္တာရိ။ ။အဓိပတိ သဟဇာတ အညမည နိဿယ  
 သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ နဟေတုယာ တိဏိ။လ။ နော  
 ဝိဂတေတိဏိ။(ဆန္ဒာဓိပတိဆို။ ။စိတ္တ ဝိရိယ ဝိမံသာဓိပတိတို့မှာ  
 လည်းနည်းတူဟောလေ) အနန္တရပစ္စယာ နဟေတုယာ သတ္တ။လ။  
 နောအဝိဂတေသတ္တ။ ။ဃဋ္ဌနာသုံးချက်။ ။သမနန္တရလည်း  
 နည်းတူ။ ။သဟဇာတပစ္စယာ နဟေတုယာ တိဏိ။ နာရမ္မဏ  
 တိဏိ။လ။ နောဝိဂတေတိဏိ။ ။ဃဋ္ဌနာနှစ်ချက် တိဏိချည်း။ ။  
 အညမညနိဿယလည်းနည်းတူ။ ။ဥပနိဿယပစ္စယာ နဟေတု  
 ယာနဝ။လ။ နောဝိဂတေနဝ။ ။ဥပနိဿယဃဋ္ဌနာ ငါးချက်။  
 ကုသလတိဏ်ကိုမှီ၍ ဟောလေ။ ။အာသေဝနမှာတစ်ချက်။ ။  
 ကမ္မပစ္စယာ နဟေတုယာ အဋ္ဌ။ နအာရမ္မဏအဋ္ဌ။လ။ နောအဝိ  
 ဂတေအဋ္ဌ။ ။ကမ္မပနိဿယန္တိ နဟေတုယာ အဋ္ဌ။ နောဝိဂတေ  
 အဋ္ဌ။ ကမ္မေအဋ္ဌ။ အနန္တရေ။လ။ အဝိဂတန္တိ နဟေတုယာ ဒွေ။  
 လ။ နောဝိဂတေဒွေ။ ။သဟဇာတနှစ်ချက်ပြီး၏။ ။ဤနည်းကို

မှိ၍ ကြွင်းသော ပစ္စည်းတို့၌ အနုလောမပစ္စနိက်ကို ဟောတော်  
မူ၏။လ။အနုလောမ ပစ္စနိက်ပြီး၏။

ပစ္စနိယာနုလောမ

နဟေတုပစ္စယာအာရမ္မဏေ။အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း  
တည်း။ ။အဓိပတိယာပုဉ္ဇ။ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏာဓိပတိ  
ပစ္စည်း။ ဝိမံသာဓိပတိမှတပါး သဟဇာတာဓိပတိ ပစ္စည်းတည်း။  
အနန္တရေသတ္တ။ သမနန္တရေသတ္တ။ ။သဟဇာတေတိဏိ။ ဟေတု  
ပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်းတည်း။ ။အညမညေတိဏိ။  
ဥပနိဿယေနဝ။ အာသေဝနေတိဏိ။ကမ္မေအဋ္ဌ။ဝိပါကေတိဏိ။  
အာဟာရေတိဏိ။ဣန္ဒြိယေတိဏိ။ ။အဟေတုမှ တပါး ဣန္ဒြိယ  
ပစ္စည်းတည်း။ ဈာနေတိဏိ။မဂ္ဂေတိဏိ။ အမေသဟမှတပါး မဂ္ဂ  
ပစ္စည်းတည်း။သမ္ပယုတ္တေတိဏိ။အတ္ထိယာ တိဏိ။ နတ္ထိယာသတ္တ။  
ဝိဂတေသတ္တ။ အဝိဂတေတိဏိ။ ။နဟေတု နာရမ္မဏပစ္စယာ  
အဓိပတိယာတိဏိ။ ဝိမံသာ ဓိပတိမှတပါး သဟဇာတာဓိပတိ  
ပစ္စည်းတည်း။ ။အနန္တရေသတ္တ။လ။အဝိဂတေတိဏိ။ နဟေတု  
ပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိပစ္စယာ နအနန္တရပစ္စယာ  
နသမနန္တရပစ္စယာ သဟဇာတေတိဏိ။ အညမညေတိဏိ။ နိဿ  
ယေတိဏိ။ ဥပနိဿယေနဝ။ ကမ္မေအဋ္ဌ။ ဝိပါကေ တိဏိ။  
အတ္ထိယာတိဏိ။နဟေတုပစ္စယာ။လ။နနိဿယပစ္စယာ ဥပနိဿ  
ယေနဝ။ ပကတူပနိဿယထည့်။ကမ္မေအဋ္ဌ။ နာနာက္ခဏိကကမ္မ  
ထည့်။ နဟေတုပစ္စယာ။လ။ နဥပနိဿယပစ္စယာ နပုရေဇာတ  
ပစ္စယာ။လ။နော အဝိဂတပစ္စယာ ကမ္မေအဋ္ဌ။ ။နဟေတု  
မူလကံနိဋ္ဌိတံ။ ။(နာရမ္မဏမူ စသည်တို့၌လည်း ဤနည်းကို မှိ၍  
ဟောလေ)။ ။ပစ္စနိယာနုလောမပြီး၏။ ။ဝေဒနာတိက် ပြီး၏။

ဝိပါကတ္တိက ပဋိစ္စဝါရ

အနုလောမ ဝိဘင်္ဂဝါရဟေတု

ဝေဒနာ တိက်ကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဝိပါက  
 တိက်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုဝိပါက တိက်၌ တုံ့သော်လည်း  
 ပဋိစ္စဝါရ အစရှိသည်ကို ဝေဒနာတိက်ကဲ့သို့ဆိုလေ။ ပဌမေန  
 ပဌမံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား သဟိတ် ဝိပါက် ကေဝိသ  
 စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော  
 သဟိတ်ဝိပါက်ကေဝိသ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ်  
 နာမက္ခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဟေတုပစ္စယာ၌ ဟိတ်ပါဠိ၏  
 အရကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော သဟိတ်ဝိပါက်ကေဝိသ  
 စိတ္တက္ခဏတခုတခုရှိသော ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘအဒေါသ။  
 လ။ အမောဟဟိတ်နှစ်ပါး သုံးပါးပစ္စည်းတရားတို့၏ ဟေတု  
 သတ္တိရ၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါကတ္တားကား သဟိတ်ပဋိသန္ဓေသတ္တ  
 ရသ။စေ။ပဉ္စတိံသ။လ။ရ၏။ ။(ဟိတ်ပါဠိကား ကောက်မြဲ)။  
 ပဌမေနတတိယံ၌ပဝတ္တိအခါကတ္တားကားပဉ္စဝေါကာရတုံ၌ဖြစ်  
 သောအခါအရူပဝိပါက်လေးခုရဟန္တာတို့စုတိကြဉ်သောသဟိတ်  
 ဝိပါက်သတ္တရသ။စေ။အဋ္ဌတိံသ။အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို  
 စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ  
 ကတ္တားကား သဟိတ်ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေတေရသ။ စေ။ ပဉ္စ  
 တိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကုက္ကုရုပ်  
 ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဌမေန ပဌမ တတိယံ၌ ကတ္တားကား  
 ပဉ္စဝေါကာရတုံ၌ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု ရဟန္တာ  
 တို့စုတိကြဉ်သော သဟိတ်ဝိပါက်သတ္တရသ။စေ။ပဉ္စတိံသအစိတ်  
 အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား  
 ရ၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ သဟိတ်ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေတေရသ။  
 စေပဉ္စတိံသအစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ကုက္ကု  
 ရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။ပဌမေန ပဌမတတိယံ၌ ကတ္တား  
 ကား ပဉ္စဝေါကာရတုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် လေးခု

ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော သဟိတ်ဝိပါက်သတ္တရသ။ စေ။ ပဉ္စတိံ သအစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။ လ။ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာစိတ္တဇရုပ်။ လ။ ။ ပဋိသန္ဓေအခါသဟိတ် ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေတေရသ။ လ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကဋတ္တာရုပ်။ လ။ ။ ။ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား ကုသိုလ်ကေဝီသ အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ စေ။ ဒွေပညာသ။ လ။ မောဟမုဒ္ဒေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက်ဒွေပညာသ အစိတ်အစိတ်။ လ။ ။ (ဒုတိယေန တတိယံ။ ။ ဒုတိယေန ဒုတိယတတိယံ၌ရှေးနည်းကို မှီ၍ကောက်)။

တတိယေန တတိယံ၌ ကတ္တားကား သဟိတ်ကြိယာသတ္တရသ။ စေ။ ပဉ္စတိံ သ။ လ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ။ ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားကား ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ် သဟိတ် ဝိပါက် သဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော သဟိတ် စိတ္တဇ မဟာဘုတ် သဟိတ်ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသတို့နှင့် ယထာရဟ အတူ ဥပါဒ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော သဟိတ်စိတ္တဇ ဥပါဒ်၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇဥပါဒ်ရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ တတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား ပဋိသန္ဓေအခါ ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေတေရသ။ စေ။ ပဉ္စတိံ သအစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ။ တတိယေန ပဌမတတိယံ၌ ကတ္တားကား ပဋိသန္ဓေအခါ ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေ တေရသ။ စေ။ ပဉ္စတိံ သ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ။ တတိယသုံးချက်။

ပဌမ တတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား သဟိတ်ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသ။ စေ။ ပဉ္စတိံ သ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ

ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ  
 တေရသ။စေ။ ပဉ္စတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ပဉ္စ။ ၏။ ။  
 (ပဌမ တတိယေန တတိယံဉ္စလွယ်ပြီ)။ ။ပဉ္စဝေါကာရသို့ဉ္စကား  
 ပဌမ တတိယေန ပဌမတတိယံဉ္စ ကတ္တားကား သဟိတ် ပဉ္စဝေါ  
 ကာရပဋိသန္ဓေ တေရသ။စေ။ပဉ္စတိံသ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ  
 ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ  
 တေရသ။စေ။ပဉ္စတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ထိုနာမက္ခန္ဓာ  
 မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။  
 သုံးချက်။

ဒုတိယ တတိယေန တတိယံ။ တချက်။ ကုသလတိက်အတိုင်း  
 ကောက်။ ။တဆဲ့သုံးချက်။

အာရမ္မဏ၌ ပဌမေန ပဌမံ။ ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ တတိယေန  
 တတိယံ။ ။တတိယေန ပဌမံဉ္စ ပဋိသန္ဓေအခါ ဟဒယဝတ္ထုကို  
 စွဲ၍ဖြစ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ပန္နရသ။ စေ။ ပဉ္စတိံသ  
 အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(တတိယနှစ်ချက်)။  
 ပဌမတတိယေနပဌမံဉ္စ ကတ္တားကား ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ  
 ပန္နရသ။စေ။ပဉ္စတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကို  
 စွဲ၍ဖြစ်သော ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေ ပန္နရသ။ စေ။ ပဉ္စတိံသ  
 အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။အာရမ္မဏ  
 ငါးချက်ပြီး၏။

အဓိပတိ

အဓိပတိ၌ ပဌမေန ပဌမံဉ္စ ကတ္တားကား ဖိုလ်လေးခု။ စေ။  
 ဆတ္တိံသ။လ။ အဓိပတိ တရားကိုယ်ကြည့်သော ဖိုလ်စိတ်လေးခု။  
 စေ။ ဆတ္တိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ လ။၏။ ။ပဌမေန

တတိယံဉ္စကတ္တားကားပဉ္စဝေါကာရဘုံဉ္စဖြစ်သောအခါ ဖိုလ်စိတ်  
လေးခု။စေ။ဆတ္တိံ သအစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော  
သာမိပတိစိတ္တဇရုပ်။လ။၏။ ။ပဌမေန ပဌမတတိယံဉ္စ ကတ္တား  
ကားပဉ္စဝေါကာရဘုံဉ္စဖြစ်သောအခါဖိုလ်စိတ်လေးခု။စေ။ဆတ္တိံ  
သ။လ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ သာမိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်  
တရားရ၏။

ဒုတိယေန ဒုတိယံဉ္စ ကတ္တားကား အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသော  
အခါ လောဘမူ မောဟမူ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ကေနရသော  
မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးခု မဂ်လေးခုစိစိန္တုကြည့်သောစေတသိက်  
ဧကပညာသ။ လ။ အဓိပတိတရားကိုယ်ကြည့်သော။လ။ အစိတ်  
အစိတ် နာမက္ခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယ  
တတိယံဉ္စ ကတ္တားကား (ပဉ္စဝေါကာရဘုံ ဖြစ်သောအခါ  
နာမက္ခန္ဓာ သာမိပတိစိတ္တဇရုပ်ကိုကောက်)။

တတိယေန တတိယံဉ္စကတ္တားကားအဓိပတိပစ္စည်းကိုရသော  
အခါ မဟာကြိယာရှစ်ခု ကေနရသော မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ်ကိုးခု။  
စေ။ပဉ္စတိံ သ အဓိပတိတရားကိုယ်ကြည့်သော။လ။ အစိတ်အစိတ်  
နာမက္ခန္ဓာ သာမိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ရုပ်သက်  
သက်ဉ္စ ကတ္တားကားပဉ္စဝေါကာရဘုံ ဖြစ်သောအခါ သာမိပတိ  
ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကြိယာ ဖိုလ်နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ  
ပြုအပ်သော သာမိပတိစိတ္တဇရုပ်။ မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော  
ဘုတ်နှင့်တကွသော သာမိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ပဌမတတိယေန တတိယံဉ္စ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ ဖိုလ်လေးခု။  
စေ။ ဆတ္တိံ သ။လ။ သာမိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယတတိယေန တတိယံဉ္စ (နာမက္ခန္ဓာမဟာဘုတ်ကို စွဲ၍  
ဖြစ်သော သာမိပတိစိတ္တဇရုပ်ကိုကောက်)။ ။အဓိပတိ ကိုးချက်  
ပြီး၏။ ။အနန္တရ သမနန္တရ အာရမ္မဏအတိုင်းငါးချက်။

သဟဇာတ

အမှာ သဟဇာတံ၌။ ။ပဌမသုံးချက်။ ။ဒုတိယသုံးချက်။  
 တတိယသုံးချက်။ ။ပဌမတတိယသုံးချက်။ ။ဒုတိယ  
 တတိယတချက်။ ပေါင်းတဆဲ့သုံးချက်။ နာမက္ခန္ဓာရုပ် ကုန်အောင်  
 ကောက်။ ။အညမည ပဌမေန ပဌမံ၌ နာမက္ခန္ဓာချည်း။ ။  
 ပဌမေန တတိယံ၌ ပဋိသန္ဓေအခါ ဟဒယဝတ္ထုကိုကောက်။ ။  
 ပဌမေန ပဌမတတိယံ၌ ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ပန္နရသဟဒယ  
 ဝတ္ထုကိုကောက်။ ။ပဌမသုံးချက်။ ။ဒုတိယတချက်။ တတိယေန  
 တတိယံ။ တတိယေနပဌမံ ပဋိသန္ဓေအခါ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍  
 ဖြစ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေကိုကောက်။ ။ပဌမတတိယေန  
 ပဌမံ၌ ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍  
 ဖြစ်သော ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေကိုကောက်။ ။ပေါင်းခုနစ်ချက်။  
 အညမညပြီး၏။ ။နိဿယလည်း သဟဇာတအတိုင်း။ ဥပနိဿယ  
 လည်း အာရမ္မဏအတိုင်း။

ပုရေဇာတ

အမှာ ပုရေဇာတံ၌ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စယာ ထည့်၍ ပဋိ  
 သန္ဓေကိုချ။ ။အာသေဝံန၌ ဒုတိယေန ဒုတိယံ။  
 တတိယေနတတိယံနှစ်ချက်။ ။ဓမ္မပစ္စည်းတဆဲ့သုံး။ ။ဝိပါက  
 ပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်။ ။တတိယသုံးချက်။ ။ပဌမ တတိယ  
 သုံးချက်။ ။ပေါင်းကိုးချက်။ ။အကြွင်းလွယ်ပြီ။ ။ဝိဘင်္ဂဝါရပြီး၏။

အနုလောမ  
သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ

ဝိဘင်္ဂဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ သင်္ချာဝါရကို  
 ဟောတော်မူ၏။ ထိုသင်္ချာဝါရ၌ တုံသော်လည်း သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ  
 ဒုကာဒိသင်္ချာဝါရအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်

သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။လ။ ဟေတုသုဒ္ဓ  
 သင်္ချာဝါရ၌ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြ၌သော သဟိတ် ပဝတ္ထိ  
 ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ  
 ကမ္မဇရုပ်။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ  
 ဖြစ်သောတရားမည်ကုန်၏။လ။ဟေတုယာတေရသ။ (တရားကိုယ်  
 အရမှာ ကုသလတိက်အတိုင်း)။ ။အာရမ္မဏေပဉ္စ။အဓိပတိယာ  
 နဝ။ အနန္တရေပဉ္စ။ သမနန္တရေပဉ္စ။ သဟဇာတေတေရသ။ အည  
 မညေသတ္တ။ နိဿယေတေရသ။ ဥပနိဿယေပဉ္စ။ ပုရေဇာတေ  
 တိဏိ။ အာသေဝနေဒွေ။ ကမ္မေတေရသ။ ဝိပါကေနဝ။ အာဟာ  
 ရေတေရသ။ ဣန္ဒြိယေတေရသ။ ဈာနေတေရသ။ မဂ္ဂေတေရသ။  
 သမ္ပယုဒတ္တပဉ္စ။ ဝိပုယုတ္တေတေရသ။ အတ္ထိယာတေရသ။ နတ္ထိယာ  
 ပဉ္စ။ ဝိဂတေပဉ္စ။ အဝိဂတေတေရသ။

ဟေတုမူ အာရမ္မဏ ဒုက၌မောဟမူဒွေး၌ မောဟ အဟိတ်  
 ပဝတ္ထိပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ဤတရားတို့သည် အာရမ္မဏ  
 ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ။လ။နဟေတု ပစ္စယာ အာရမ္မဏေပဉ္စ။၏။  
 သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။အာရမ္မဏတွန်း။  
 ဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏေပဉ္စ။၏။ ။အဟိတ် စိတ္တဇရုပ် အဟိတ်  
 ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် ဗာဟိရရုပ် အာဟာရဇရုပ် ဥတုဇရုပ် အသည  
 သတ်ကမ္မဇရုပ် ပဝတ္ထိကမ္မဇရုပ်။ နဟေတု ပစ္စယာ နာရမ္မဏေ  
 တိဏိ။ ပဌမေန တတိယံ။ တတိယေန တတိယံ။ပဌမ တတိယေန  
 တတိယံ။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြ၌သော သဟိတ် ပဝတ္ထိ  
 ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အနုလုံပဉ္စ။၏။ ။(တရားကိုယ်  
 ပစ္စည်းတွန်းမှာ ကုသလတိက်အတိုင်း တိက်ပုဒ်၏အရသို့ လိုက်၍  
 သင်္ချာသာထူးသည်ကို နှလုံးသွင်း၍ ဟောလေ)။ ။အနုလုံပြီးပြီ။

ပစ္စနိယ ဝိဘင်္ဂဝါရ နဟေတု

အနုလုံကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ ပစ္စနိက်ကို ဟော  
 တော်မူ၏။ဝိပါကံဓမ္မံ ပဋိစ္စ ဝိပါကောဓမ္မော။လ။ နဟေတုပစ္စ



ယာဉ် ကတ္တားကား အဟိတ်ဝိပါက် ပန္နရသ။လ။ရ၏။ ပဋိသန္ဓေ အခါ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နှစ်ခု။လ။ရ၏။ ။ပဌမေန တတိယံဉ္စ ပဝတ္ထိအခါ ကတ္တားကား ဒွေပဉ္စဝိညာဏ် တဆယ်ကြည့်သော အဟိတ် ဝိပါက်ငါးခု ဆန္ဒဝီရိယကြည့်သော အညသမာန်း ကော ဒသ အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေနှစ်ခု ဆန္ဒဝီရိယ ဝီရိယကြည့်သော အညသမာန်းတဆယ် အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ (ပဌမေန ပဌမတတိယံဉ္စ နာမက္ခန္ဓာနှင့်ရုပ်ကိုကောက်)။

ဒုတိယေန ဒုတိယံဉ္စ (ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ် ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် မောဟကိုကောက်။ ။တတိယေန တတိယံဉ္စ ပဝတ္ထိအခါ အဟိတ် ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာ ပြုအပ်သော ရုပ်သက်သက်ဉ္စ အဟိတ်ရုပ်ကိုကောက်။ ။တတိယေန ပဌမံ။ တတိယေန ပဌမ တတိယံ အဟိတ်ကိုကောက်။ ။တတိယသုံးချက်။ ပဌမ တတိယ သုံးချက်။ ။အဟိတ်ပဋိသန္ဓေအခါကောက်။ ။ပေါင်းဆယ်ချက်။ နာရမ္မဏေမဉ္စ ပဌမေန တတိယံ။ဒုတိယေန တတိယံ။တတိယေန တတိယံ။ ။ပဌမ တတိယေန တတိယံ။ ဒုတိယ တတိယေန တတိယံ။ဤငါးချက် နာမိပတိယာ တေရသ။ ။ပဌမေန ပဌမံ အစရှိသည်တည်း။

ပဌမေန ပဌမံဉ္စ ကတ္တားကား ဖိုလ်လေးခု အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်။လောကီ ဝိပါက် ဗာတ္ထိံသ စေတသိက်ပဉ္စတိံသ အစိတ်အစိတ်။လ။ရ၏။။(ဤနည်း ကိုမှီ၍ နိရာမိပတိ တရားကိုယ်ကို နှလုံးသွင်း၍ ကောက်လေ)။ နာနန္တရေပဉ္စ။ နသမနန္တရေပဉ္စ။နအညမဒညပဉ္စ။ နဥပနိဿယေ ပဉ္စ။ နပုရေဇာတေဒွါဒသ။ (တေရသထွက်မြဲတွင် ဒုတိယေန ဒုတိယ တတိယံ ဤတချက်ကျသည်)။ ။နပစ္စာဇာတေတေရသ။ နအာသေဝနေ တေရသ။ နကမ္မေဒွေ။ ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ တတိယေန တတိယံ။ ဤဉ္စနှစ်ချက်။ နဝိပါကေပဉ္စ။ ဒုတိယသုံးချက်။

တတိယတချက်။ ဒုတိယ တတိယ တချက်။ ပေါင်း ငါးချက်။  
 နအာဟာရရေဇက်။။ နဗ္ဗုဇ္ဈိယေဇက်။ နဗျာနေဒွေ။ ပဌမေန ပဌမံ။  
 တတိယေန တတိယံ။ နှစ်ချက်။။ နမဂ္ဂေနဝ။ ပဌမသုံးချက်။ တတိယ  
 သုံးချက်။ ပဌမတတိယ သုံးချက်။ ပေါင်းကိုးချက်။ ။ နသမ္ပယုတ္တ  
 ပဉ္စ။ နဝိပ္ပယုတ္တဟိဏိ။ ပဌမေန ပဌမံ။ ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ တတိ  
 ယေန တတိယံ။ ။ နောနတ္ထိယာပဉ္စ။ ။ နောဝိဂတေပဉ္စ။ ပစ္စနိက်။  
 ဟေတု ပစ္စယာ နအာရမ္မဏေပဉ္စ။ နာဓိပတိယာ တေရသ။  
 နာနန္တရေပဉ္စ။ နသမနန္တရေပဉ္စ။ နအညမညေပဉ္စ။ နဥပနိဿယေ  
 ပဉ္စ။ နပုရေဇာတေဒွါဒသ-နပစ္ဆာဇာတေတေရသ။ နအာသေ  
 ဝနေ တေရသ။ နကမ္မဒွေ။ နဝိပါကေပဉ္စ။ နဝိပ္ပယုတ္တဟိဏိ။  
 နောနတ္ထိယာပဉ္စ။ နောဝိဂတေပဉ္စ။ ဤနည်းကိုမှီ၍ ကောက်လေ။  
 အနုလောမပစ္စနိက်။။ နဟေတု ပစ္စယာအာရမ္မဏေပဉ္စ။ အနန္တရေ  
 ပဉ္စ။ သမနန္တရေပဉ္စ။ သဟဇာတေဒသ။ ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယ  
 တချက်။ တတိယသုံးချက်။ ပဌမ တတိယသုံးချက်။ ပေါင်းဆယ်  
 ချက်။ အညမညေသတ္တ။ ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယတချက်။ တတိယ  
 နှစ်ချက်။ ပဌမတတိယ တချက်။ ။ နိဿယေဒသ။ ဥပနိဿယေပဉ္စ။  
 ပုရေဇာတေဟိဏိ။ အာသေဝနေဒွေ။ ကမ္မဒသ။ ဝိပါကေနဝ။  
 အာဟာရေဒသ။ ဗ္ဗုဇ္ဈိယေဒသ။ ဗျာနေဒသ။ မဂ္ဂဇက်။ သမ္ပယုတ္တ  
 ပဉ္စ။ ဝိပ္ပယုတ္တဒသ။ အတ္ထိယာဒသ။ နတ္ထိယာပဉ္စ။ ဝိဂတေပဉ္စ။ အဝိ  
 ဂတဒသ။ ။ (ဤနည်းကိုမှီ၍ ပစ္စနိယာနုလောမကို ဟောလေ)။  
 ပဋိစ္စဝါရပြီးပြီ။ ။ သဟဇာတဝါရလည်း ပဋိစ္စဝါရနှင့်ဟူပြီ။

ပစ္စယဝါရ

ပစ္စယဝါရ၌ ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ (ပဋိစ္စဝါရ  
 အတိုင်း။ တတိယေန တတိယံ၌ ပဝတ္ထိအခါ ။ ပဋိစ္စဝါရအတိုင်း  
 ဝတ္ထုကံနေရာ၌ ကတ္တားကား ။ ဝုဋ္ဌော မနောဒွါရာဝုဋ္ဌန်း အစ  
 ရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။

မရဏာသန္ဓေအခါ စုတိစိတ်မှပြန်၍ ရေသော် တဆဲ့ ခုနစ်ချက်  
မြောက်သော စိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေ  
ဇာတပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ  
နောက်နောက်သော သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ။စေ။ ပဉ္စတိံသ  
အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

တတိယေန ပဋ္ဌမံ၌ ပဋိသန္ဓေအစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်  
နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်  
သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် လေးခု  
ကြည့်သော သဟိတ်ဝိပါက် သတ္တရသ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ  
အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(တတိယေန  
ဒုတိယံကောက်မြဲ)။ ။တတိယေန ပဋ္ဌမ တတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ  
ကတ္တားကား ပဋိသန္ဓေအစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့် အတူ  
ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော ပဉ္စ  
ဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု ကြည့်သော  
သဟိတ်ဝိပါက် သတ္တရသ။ စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း  
နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာ ပြုအပ်သော မဟာဘုတ်ကိုသဟဇာတ  
ပစ္စည်းပြု၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဋိသန္ဓေ  
အခါ ပဋိစ္စဝါရ အတိုင်းကောက်။ ။ (တတိယေန ဒုတိယ တတိယံ  
လည်းကောက်မြဲ)။ ။တတိယငါးချက်၊

ပဋ္ဌမတတိယေန ပဋ္ဌမံ၌ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေနှစ်ပါး။ ပဝတ္တိအခါ  
ကတ္တားကား ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်  
လေးခု ကြည့်သော သဟိတ် ဝိပါက် သတ္တရသ စေတသိက်  
အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို သဟဇာတ ပစ္စည်း  
ပြု၍ဖြစ်သော။လ။ပဋိသန္ဓေ အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်  
အတူဥပါဒ်သောဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော  
။လ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(ပဋိသန္ဓေ  
အခါ ပဋိစ္စဝါရအတိုင်း။ ပဋ္ဌမ တတိယေန တတိယံ၌လည်း ပဋိစ္စ

ဝါရအတိုင်း)။ ။ပဌမ တတိယေနပဌမ တတိယံ။ပဝတ္ထိ ပဋိသန္ဓေ နှစ်ပါး။ ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယံ။ဒုတိယ တတိယေန တတိယံ။ ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယ တတိယံ။ ။သုံးချက်။ ။(ကုသလ တိက်ကိုမှီ၍ကောက်)။ ။ဟေတုပစ္စည်းပြီး၏။

အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ ပဌမေန ပဌမံ။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ တတိယေန တတိယံ။ ။တတိယေန ပဌမံ။တတိယေန ဒုတိယံ။ ပဌမ တတိယေန ပဌမံ။ ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယံ။ ခုနစ်ချက်။ ဟေတုပစ္စယာ သတ္တရသ။အာရမ္မဏေသတ္တ။ အဓိပတိယာ သတ္တ ရသ။ အနန္တရေသတ္တ။ သမနန္တရေသတ္တ။ သဟဇာတေသတ္တ ရသ။ အညမညေသတ္တ။ နိဿယေ သတ္တရသ။ဥပနိဿယေသတ္တ။ ပုရေဇာတေသတ္တ။ အာသေဝနေ စတ္တာရိ။ကမ္မေသတ္တရသ။ ဝိပင်္ဂါ ကေနဝ။ အာဟာရေ သတ္တရသ။ဣန္ဒြိယေသတ္တရသ။ ဈာနေသတ္တ ရသ။မဂ္ဂေသတ္တရသ။သမ္ပယုတ္တေသတ္တ။ဝိပုယုတ္တေ သတ္တရသ။အတ္ထိ ယာ သတ္တရသ။နတ္ထိယာသတ္တ။ဝိဂတေသတ္တ။အဝိဂတေသတ္တရသ (ကုသလတိက်အတိုင်းတွင် အာသေဝနဝိပင်္ဂါက ဤနှစ်ပစ္စည်းသာ သင်္ချာထူးသည်။ ။ကုသလတိက်ကို မှီ၍ဟောလေ)။ ။အနုလုံ ပြီး၏။

ပစ္စနိက်၌ ပဌမသုံးချက်။ဒုတိယတချက်။ တတိယေန တတိယံ။ တတိယေန ပဌမံ။တတိယေန ဒုတိယံ။တတိယေန ပဌမ တတိယံ။ တတိယလေးချက်။ ။ပဌမ တတိယသုံးချက်။ ။ဒုတိယ တတိယ တချက်။ ။ပေါင်းတဆဲ့နှစ်ချက်။ ။(ပဋိစ္စဝါရအတိုင်းတွင် တတိ ယေန ဒုတိယံ။ ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယံ ဤနှစ်ချက်ကိုတိုး၍ ဒွါဒသဖြစ်သတည်း)။ ။နဟေတုယာ ဒွါဒသ။ နာရမ္မဏေပဉ္စ။ နာဓိပတိယာ သတ္တရသ။နအနန္တရေပဉ္စ။နသမနန္တရေပဉ္စ။နအည မညေပဉ္စ။ နဥပနိဿယေပဉ္စ။ နပုရေဇာတေဒွါဒသ။ နပစ္စာဇာ တေသတ္တရသ။ နအာသေဝနေ သတ္တရသ။နကမ္မေစတ္တာရိ။နဝိပင်္ဂါ ကေနဝ။ နအာဟာရေဧကံ။ နဣန္ဒြိယေဧကံ။ နဈာနေစတ္တာရိ။ နမဂ္ဂေနဝနသမ္ပယုတ္တေပဉ္စ။ နဝိပုယုတ္တေတိဏီ။ နောနတ္ထိယာပဉ္စ။

နောဝိဂတေပဉ္စ။ ။ပစ္စနိတ်။ ဟေတု ပစ္စယာ နအာရမ္မဏေပဉ္စ။  
နာဓိပတိယာ သတ္တရသ။လ။နောဝိဂတေပဉ္စ။ ။နဟေတု ပစ္စယာ  
အာရမ္မဏေသတ္တ။ ။အနန္တရေ သတ္တ။လ။ အဝိဂတေ ဒွါဒသ။  
(ကုသလတိက်ကိုမှီ၍ ဟောလေ) ။ ။ပစ္စယဝါရပြီးပြီ။

အမှာ နိဿယဝါရလည်းတူပြီ။ ။သံသဋ္ဌဝါရ၌အလုံးစုံ  
တိက်ချည်း။ ဝိပါကပစ္စည်းသာ ဧကံ။ ။ကုသလ  
တိက်အတိုင်း။ ။သမ္ပယုတ္တဝါရလည်းတူပြီ။

ပဋ္ဌာဝါရ  
ဝိပင်္ကဝါရ

ပဋ္ဌာဝါရ၌ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား  
သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော သဟိတ်ဝိပါကဧကဝိသစိတ္တက္ခဏ  
တခုတခုရှိသော ဒွါဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ။ တိဟိတ်  
ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသအမောဟ။ ဤဟိတ်နှစ်ပါးသုံးပါး  
ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်တရား  
ရ၏။ ။(ပဋိသန္ဓေအခါ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသကိုကောက်)။  
ပဋ္ဌမ သုံးချက်။ ဒုတိယ သုံးချက်။ ။တတိယ တချက်။ ။  
ပေါင်းခုနစ်ချက်။ ဟေတုပစ္စည်း။

အာရမ္မဏပစ္စည်း ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသ၌ ကတ္တားကား ကာမ  
ဝိပါကဧကဝိသပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား တဒါရုံဧကာ  
ဒသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဋ္ဌမော ဒုတိယသ၌ ကတ္တားကား  
အရဟတ္တဖိုလ်ကြည့်သောဝိပါကပဉ္စတိသံစေတသိက် အဋ္ဌတိသ  
ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာ  
ကုသိုလ်ရှစ်ခု စေတောပရိယပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ အနာဂတံသ  
ကုသိုလ်အဘိညာဏ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ပဋ္ဌမော ဒုတိယသ၌  
ကတ္တားကားဝိပါကဆတ္တိသစေတသိက်အဋ္ဌတိသပစ္စည်းတရား  
ရ၏။ သမ္ပဒါနိကား ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကြည့်သော ကာမကြိယာ

တဆယ်။ စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ နုဿတိ အနာဂတံသ ကြိယာ အဘိညာဏံ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသသ္မိ ကတ္တားကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ အရဟတ္တမဂ် ကြည့်သော ကုသိုလ်ဝိသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ သမ္ပဒါန်ကား အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခုဝိညာဏဉ္စာ ယတနကုသိုလ် နေဝသညာ နာသညာယတန ကုသိုလ် ဣဒ္ဓိဝိစ စေတောပရိယပုဗ္ဗေနိဝါသာ နုဿတိယထာကမ္မုပဂအနာဂတံသ ကုသိုလ်အဘိညာဏံ အပ္ပမညာကြည့်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ ဒုတိယောပဌမသသ္မိ ကတ္တားကားတဒါရုံ ဧကာဒသအားတပ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ဝိညာဏဉ္စာယတန ဝိပါက်အား တပ်သော အာကာသာနဉ္စာ ယတနကုသိုလ်။ နေဝသညာနာသညာယတန ဝိပါက်အား တပ် သော အာကိဉ္စညာယတနကုသိုလ် ပစ္စည်းတရားရ၏။ ဒုတိယော တတိယသသ္မိ ကတ္တားကား အကုသိုလ်ဒွါဒသ ကုသိုလ်ဧကဝိသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ သမ္ပဒါန်ကားပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကြည့်သော ကာမကြိယာတဆယ် ဝိညာဏဉ္စာယတနကြိယာ နေဝသညာ နာ သညာယတန ကြိယာ စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ နုဿတိ ယထာကမ္မုပဂကြိယာ အဘိညာဏံ ဝိရတိအပ္ပမညာ ကြည့်သော ။ စေ။ တေတ္ထိံသပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။

တတိယော တတိယသသ္မိ ကတ္တားကား ကြိယာဝိသ စေတ သိက်ပဉ္စတိံသရုပ်အဋ္ဌဝိသ နိဗ္ဗာန်ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ သမ္ပဒါန် ကား ကာမကြိယာ ဧကာဒသ ဝိညာဏဉ္စာယတနကြိယာ နေဝ သညာနာသညာယတန ကြိယာ။ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗဓံသာတ ဣဒ္ဓိဝိစ စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ နုဿတိ အနာဂတံသ ကြိယာ အဘိညာဏံ ဝိရတိ အပ္ပမညာကြည့်သော စေတသိက် တေတ္ထိံသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ တတိယော ပဌမသသ္မိ ကတ္တားကား ကာမဝိပါက်ဧကဝိသအားတပ်သော ကာမကြိယာဧကာဒသရုပ်

အဋ္ဌဝီသ။ ဖိုလ်လေးခုအားတပ်သောနိဗ္ဗာန်တရားရ၏။ သမ္ဗဒါန်  
 ကား ကာမဝိပါက်တော်ဝီသ ဖိုလ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။  
 တတိယော ဒုတိယသသ္မိ ကတ္တားကား ကြိယာဝီသ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ  
 နိဗ္ဗာန်ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ဗဒါန်ကား အကုသိုလ်ဒွါဒသ  
 မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခုဗျူဟာစေတောပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ  
 အနာဂတံသ ကုသိုလ် အဘိညာဏ် မဂ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်၏။  
 အာရမ္မဏ ပြီးပြီ။

အဓိပတိ၌ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသသ္မိ ကတ္တားကား သမ္ဗယုတ္တခန္ဓာ  
 အားတပ်သော ဖိုလ်လေးခု၌ ရှိသော အဓိပတိ တရားကိုယ်  
 လေးပါးတို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ဗဒါန်ကားအဓိ  
 ပတိတရားကိုယ်ကြည့်သော သမ္ဗယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။  
 ပဋ္ဌမော ဒုတိယသသ္မိ ကတ္တားကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော  
 လောဘမူရှစ်ခုအားတပ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သောဒုက္ခ  
 သဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်ကြည့်သော လောကီဝိပါက် ဧကဝီသ  
 အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ဗယုတ်လေးခု  
 အားတပ်သော အောက်ဖိုလ်သုံးခုပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ဗဒါန်  
 ကားအလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု မဟာကုသိုလ်  
 ဉာဏသမ္ဗယုတ်လေးခုပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဋ္ဌမောတတိယသ  
 သ္မိ အာရမ္မဏာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်  
 သော မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ဗယုတ်လေးခုအား တပ်သော အရ  
 ဟတ္တဖိုလ်ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ဗဒါန်ကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်  
 သော မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ဗယုတ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။  
 သဟဇာတာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်  
 သောအခါ ဖိုလ်လေးခု၌ရှိသောအဓိပတိတရားကိုယ်လေးပါးတို့  
 တွင် တပါးပါးပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ဗဒါန်ကား ဖိုလ်လေးခု  
 ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမတတိ  
 ယသသ္မိ ကတ္တားကား သမ္ဗယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အား  
 တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ဖိုလ်လေးခု၌ရှိသော

အဓိပတိတရားကိုယ်လေးပါးတို့တွင် တပါးပါးပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ပဒါန်ကား အဓိပတိ တရားကိုယ်ကြည့်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသန္ဓိ အာရမ္မဏာ ဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တား ကားအလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူရှင်အားတပ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော လောဘမူရှင်ခု လောကီကုသိုလ် သံတ္တရသ။ အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏ ဝိပဿုတ် လေးခု အားတပ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော လောဘမူရှင်ခု မဟာကုသိုလ်ရှင်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။သဟ ဇာတာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါလောဘမူရှင်ခုဒေါသမူဒွေးမဟာ ကုသိုလ်ရှင်ခုဧကန်ရသော မဟာဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးခု မဂ်လေးခု ဌရှိသော အဓိပတိကရားကိုယ်သုံးပါးလေးပါးတို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ပဒါန်ကား အဓိပတိတရားကိုယ်ကြည့်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသန္ဓိ အာရမ္မဏာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အလေးအမြတ် ပြုတတ် သော မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခု အားတပ်သော အရဟတ္တမဂ်ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကားအလေးအမြတ် ပြုတတ်သော မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။သဟဇာတာဓိပတိ ပစ္စည်းဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား သာ ဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အားတပ်သောပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌အဓိပတိပစ္စည်း ကိုရသောအခါ လောဘမူရှင်ခု ဒေါသမူဒွေး မဟာကုသိုလ်ရှင်ခု ဧကန်ရသော မဟာဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးခု မဂ်လေးခု စိတ္တက္ခဏ တခုတခုရှိသော အဓိပတိ တရားကိုယ် သုံးပါးလေးပါး တို့တွင် တပါးပါးပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား သာဓိပတိ စိတ္တဇ ရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဒုတိယောဒုတိယတတိယသန္ဓိကတ္တား ကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာသာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ပဉ္စဝေါ ကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ကောက်မြဲ။



တတိယော တတိယသဉ္စ ကတ္တားကားအလေးအမြတ်ပြုတတ်  
 သော မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခုအားတပ်သော နိဗ္ဗာန်  
 ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော  
 မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။သဟ  
 ဇာတာဓိပတိ၌ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား လည်းကောင်း  
 သမ္ပယုတ္တခန္ဓာသာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အားလည်းကောင်းတပ်သော  
 အဓိပတိတရားကိုယ်ကို ရသောအခါ မဟာကြိယာရှစ်ခု ကေန  
 ရသော မဟာဂ္ဂုတ် ကြိယာကိုးခု စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ ရှိသော  
 အဓိပတိတရားကိုယ် သုံးပါးလေးပါးတို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်း  
 တရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အဓိပတိ တရားကိုယ် ကြည့်သော်  
 သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။  
 တတိယော ပဋ္ဌမသဉ္စ ကတ္တားကား ဖိုလ်လေးခုအားတပ်သော  
 နိဗ္ဗာန်ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကားဖိုလ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်  
 တရားရ၏။ ။တတိယော ဒုတိယသဉ္စ ကတ္တားကား အလေး  
 အမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု အားတပ်သော အလေး  
 အမြတ်ပြုအပ်သော ဣဋ္ဌဖြစ်သော နိဗ္ဗန္ဓရုပ် အဋ္ဌာရသ။ ကြိယာ  
 ဝိသ။ အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်  
 လေးခုအားတပ်သော နိဗ္ဗာန်ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား  
 အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု မဟာကုသိုလ်  
 ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဂ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။အဓိပတိ  
 ပြီး၏။

အနန္တရ၌ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသဉ္စ ကတ္တားကား ရဟန္တာတို့စုတိ  
 နှင့်တကွဒွေပဉ္စ ဝိညာဏ်တဆယ်ကြည့်သော နောက်နောက်သော  
 ဝိပါက်ဆတ္တိသအား တပ်သော ရဟန္တာတို့ စုတိ ကြည့်သော  
 ရှေးရှေးသော ဝိပါက်ဆတ္တိသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ပဒါန်ကား  
 ရဟန္တာတို့ စုတိနှင့်တကွ ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ် ကြည့်သော  
 နောက်နောက်သော ဝိပါက်ဆတ္တိသ နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်  
 တရားရ၏။ ။ပဋ္ဌမော တတိယသဉ္စ ကတ္တားကားအာဝဇ္ဇန်းဒွေး

အားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ဘဝဂုံပစ္ဆေဒ ကိုးခု မနောဒွါရာ  
ဝဇ္ဇန်းအားတပ်သော အရူပ ဘဝဂုံပစ္ဆေဒ လေးခု ဝုဋ္ဌောအား  
တပ်သော သန္တိရဏာ ပစ္စည်း တရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား  
အာဝဇ္ဇန်းဒွေး ဝုဋ္ဌော ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသသ္မိ ကတ္တားကား ပဌမဇော ကြဉ်သော  
နောက်နောက်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ ကုသိုလ် ကေဝိသအား  
တပ်သော အဆုံးဇော ကြဉ်သော ရှေးရှေးသော အကုသိုလ်  
ဒွါဒသံ လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်  
ကား ပဌမဇောကြဉ်သော နောက်နောက်သော အကုသိုလ်  
ဒွါဒသံ ကုသိုလ် ကေဝိသ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ဒုတိယော  
ပဌမသသ္မိ ကတ္တားကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ လောကီကုသိုလ်  
သတ္တရသအဆုံးဇော မဂ်လေးခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်  
ကား သန္တိရဏာသုံးခု မဟာဝိပါက်ရှစ်ခု မဟာဂ္ဂုတ် ဝိပါက်ကိုးခု  
ဖိုလ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(အကျယ်ကို ကုသံလတိက်ကို  
ဖို့၍ ကောက်)။

တတိယော တတိယသသ္မိ ကတ္တားကား ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း  
ကြဉ်သောနောက်နောက်သောကြိယာဧကုနဝိသအားတပ်သော  
အဆုံးဇော။ ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကြဉ်သော ရှေးရှေးသော ကြိယာ  
ဧကုနဝိသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကားပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်းကြဉ်  
သော နောက်နောက်သော ကြိယာဝိသ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။  
တတိယော ပဌမသသ္မိ ကတ္တားကား ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်းကြိယာအဋ္ဌာ  
ရသ အဆုံးဇော အနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာကြိယာ ပဌမဒွေး။  
နိရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ နေဝသညာ နာသညာယတန  
ကြိယာ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ဒွေပဉ္စ ဝိညာဏ်  
တဆယ် သန္တိရဏာသုံးခု မဟာဝိပါက်ရှစ်ခု မဟာဂ္ဂုတ်ဝိပါက်ကိုးခု  
အရဟတ္တဖိုလ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။တတိယော ဒုတိယသသ္မိ  
ကတ္တားကား ဝုဋ္ဌော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပ

ဒါနိကံး အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ် ပဋ္ဌမဇော ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။အနန္တရပြီးပြီ။

သဟဇောတဉ္စ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဿ။ ပဋ္ဌမော ဒုတိယဿ။ ပဋ္ဌမော တတိယဿ။ ။သုံးချက်။ ။ဒုတိယလည်းသုံးချက်။ ။တတိယော တတိယဿ။ ပဋ္ဌမ တတိယော ပဋ္ဌမဿနှစ်ချက်။ ။ပဋ္ဌမ တတိယော ပဋ္ဌမဿ။ ပဋ္ဌမ တတိယော တတိယဿ နှစ်ချက်။ ဒုတိယ တတိယော တတိယဿ။ ။ပေါင်းတဆဲ့တချက်။ ။(သဟဇောတအကောက် လွယ်ပြီ)။ ။အညမညဉ္စ ပဉ္စမသုံးချက်။ ။ဒုတိယ တချက်။ တတိယတချက်။ ။ပဋ္ဌမ တတိယတချက်။ ပေါင်းခုနှစ် ချက်။ ။(အညမညလွယ်ပြီ။ ။ကုသလတိက်ကိုမှီ၍ကောက်)။

နိဿယဉ္စ ပဋ္ဌမသုံးချက်။ ။ဒုတိယဉ္စသုံးချက်။ ။တတိယဉ္စ သုံး ချက်။ ။ပဋ္ဌမ တတိယေန ပဋ္ဌမိဉ္စ ပဝတ္ထိအခါ ကတ္တားကား အချင်းချင်းအား တပ်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဒွေး သဗ္ဗစိတ္တ သာဓေ ရဏစေတသိက် ခုနှစ်ခု အစိတ်စိတ် နာမက္ခန္ဓာကို သဟဇောတ ပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတိတဘဝင်နှင့် အတူ ဥပါဒ်သော စက္ခုဝတ္ထုကို ပူရေဇောတပစ္စည်းဖြစ်၍ဖြစ်သော စက္ခု ဝိညာဏ်ဒွေး သဗ္ဗစိတ္တသာဓေရဏ စေတသိက် ခုနှစ်ခု အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။လ။ (ကာယတိုင်အောင် နည်းတူဆိုပြီ)။ ပဋိ သန္ဓေအစရှိသောရှေးရှေးသောစိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်သောဟဒယ ဝတ္ထု မရဏာသန္ဓအခါ စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနှစ်ချက် မြောက်သော ဟဒယဝတ္ထုကို ပူရေဇောတပစ္စည်းပြု၍ဖြစ်သော ပဉ္စ ဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ် အရူပ ဝိပါက် လေးခု ကြည့်သော ဝိပါက် ဗာဝိသ စေတသိက်ဆတ္တိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဋ္ဌမ တတိ ယေန တတိယံ။ နှစ်ချက်။ ။ပေါင်းတဆဲ့သုံးချက်။ ။နိဿယပြီး၏။

ဥပနိဿယဉ္စ ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမိဉ္စ ပကတူပဖြစ်အံ ကတ္တားကား မလဝဖြစ်သော ဝိပါက် ဆတ္တိံသပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိ ကား ဝိပါက်ဆတ္တိံသပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဋ္ဌမောဒုတိယဿဉ္စ

ပကတူပဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ဗလဝဖြစ်သော ဝိပါကတ္တိသ  
ပစ္စည်း၏။ ။သမ္ပဒါနိကား အကုသိုလ်ဒွါဒသ ကုသိုလ်ကေဝိသ  
ပစ္စယုပ္ပန်၏။ ။ပဌမော တတိယသသ၌ ကတ္တားကား ဗလဝ  
ဖြစ်သော ဝိပါကတ္တိသပစ္စည်း၏။ ။သမ္ပဒါနိကား ကြိယာဝိသ  
ပစ္စယုပ္ပန်၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသသ၌ ကတ္တားကား ဗလဝ ဖြစ်သော  
အကုသိုလ်ဒွါဒသ ကုသိုလ်ကေဝိသ။ ။တနည်းကား အရဟတ္တ  
မဂ်ကြဉ်သော ကုသိုလ်ဝိသပစ္စည်း၏။ ။သမ္ပဒါနိကား အကုသိုလ်  
ဒွါဒသ ကုသိုလ်ကေဝိသ ပစ္စယုပ္ပန်၏။ (မိမိသန္တာန်၌ ပစ္စည်းကို  
ရည်၍ အရဟတ္တမဂ်ကိုကြဉ်သည်။ သူတပါးသန္တာန်၌ ပစ္စည်းကို  
ရည်၍ အရဟတ္တမဂ်နှင့် တက္က ကုသိုလ် ကေဝိသကို ကောက်  
သတည်း)။ ။ဒုတိယော ပဌမသသ၌ ကတ္တားကား ဗလဝဖြစ်သော  
အကုသိုလ်ဒွါဒသ ကုသိုလ် ကေဝိသ ပစ္စည်း၏။ ။ သမ္ပဒါနိကား  
ဗလဝဖြစ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ ကုသိုလ်ကေဝိသပစ္စည်း၏။  
သမ္ပဒါနိကား ကြိယာဝိသ ပစ္စယုပ္ပန်၏။

တတိယော တတိယသသ၌ ကတ္တားကား ဗလဝဖြစ်သော ကြိယာ  
ဝိသ ရုပ်အဋ္ဌဝိသပစ္စည်း၏။ ။သမ္ပဒါနိကား ကြိယာဝိသ ပစ္စ  
ယုပ္ပန်တရား၏။ ။တတိယော ပဌမသသ၌ ကတ္တားကား ဗလဝဖြစ်  
သော ကြိယာဝိသ ရုပ်အဋ္ဌဝိသပစ္စည်း၏။ ။သမ္ပဒါနိကား ဝိပါက  
တ္တိသ၏။ ။တတိယော ဒုတိယသသ၌ ကတ္တားကား ဗလဝ  
ဖြစ်သော ကြိယာဝိသ ရုပ်အဋ္ဌဝိသပစ္စည်း၏။ ။သမ္ပဒါနိကား  
အကုသိုလ်ဒွါဒသ ကုသိုလ် ကေဝိသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဥပ  
နိဿယကိုးချက်ပြီး၏။

ပုရေဇာတ၌ တတိယော တတိယသသ၌ အာရမ္မဏ ပုရေ  
ဇာတဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ကာမကြိယာ ကောဒသအား တပ်  
သော ပစ္စယုပ္ပန်နိပ္ပန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ ဒိဗ္ဗစက္ခု ကြိယာ အဘိညာဏ်  
အားတပ်သော ဒူရ ပဋိစ္ဆန္တ သဏှ သုခုမ ပစ္စယုပ္ပန် ရူပါရုံ။ ဒိဗ္ဗ

သောတကြိယာ အဘိညာဏ်အား တပ်သောသူရ ပဋိစ္ဆန္တ သဏ္ဍာ  
 သုရမ ပစ္စုပ္ပန် သဒ္ဓါရုံ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ကာမ  
 ကြိယာ ကောဒသ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗသောတ ကြိယာအဘိညာဏ်  
 ပစ္စယုပ္ပန်၏။ ။ဝတ္ထုပုရေဇာတဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား နောက်  
 နောက်သောကြိယာဝိသအား တပ်သော ဘဝဂံပစ္စေဒ အစ  
 ရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။  
 မရဏာသန္ဓ်အခါ စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက်  
 မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်း  
 တရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား နောက်နောက်သော ကြိယာ ဝိသ  
 ပစ္စယုပ္ပန်၏။ ။တတိယော ပဌမသဉ္စ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ  
 ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန်နိဗ္ဗန္တရုပ် အဋ္ဌာရသ ပစ္စည်းတရား  
 ရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ကာမဝိပါက် တေဝိသ ပစ္စယုပ္ပန်၏။  
 ဝတ္ထုပုရေဇာတဉ္စ ကတ္တားကား စက္ခုဝိညာဏ်ဒွေးအား တပ်  
 သော မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတိတဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော စက္ခု  
 ဝတ္ထု။လ။ ကာယဝတ္ထု။ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ဒွေ  
 ပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ် အရူပဝိပါက် လေးခု ကြည့်သော နောက်  
 နောက်သော ဝိပါက်ဗာဝိသအား တပ်သော ပဋိသန္ဓေ အစရှိ  
 သော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။  
 မရဏာသန္ဓ်အခါ စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ ခုနစ်ချက်  
 မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သောဟဒယဝတ္ထုပစ္စည်း။ ။  
 သမ္ပဒါန်ကား ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အရူပ ဝိပါက်  
 လေးခု ကြည့်သော နောက်နောက်သော ဝိပါက်ဆတ္တိံသ ပစ္စ  
 ယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။တတိယော ဒုတိယသဉ္စ အာရမ္မဏပုရေဇာတ  
 ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန်နိဗ္ဗန္တရုပ် အဋ္ဌာရသ ပစ္စည်းတရား  
 ရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု  
 ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗသောတ ကုသိုလ် အဘိညာဏ်ပစ္စယုပ္ပန်၏။ ။ဝတ္ထု  
 ပုရေဇာတဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ငုဋ္ဌော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းအစရှိ  
 သော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။

ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ပဒါနိကား နောက်နောက်သော အကုသိုလ်  
ဒွါဒသ ကုသိုလ် ဧကဝိသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပုရေဇာတပြီး၏။

ပစ္ဆာဇာတ၌ ပဌမောတတိယသ၌ ကတ္တားကား ပဋိသန္ဓေ  
အစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ဌိသ္မိရောက်  
သော ဧကဇ ခွိဇ တိဇ စတုဇကာယအား တပ်သော ပဉ္စဝေါ  
ကာရတုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခုကြည့်သော နောက်  
နောက်သော ဝိပါကဗာတ္တိသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိ  
ကား ပဋိသန္ဓေအစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်၍  
ရုပ်၏ဌိသ္မိရောက်သော ဧကဇ ခွိဇ တိဇ စတုဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်  
တရားရ၏။

ဒုတိယော တတိယသ၌ ကတ္တားကား ဝုဠောမနောဒွါရာ  
ဝဇ္ဇန်းအစရှိသော ရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ဌိသ္မိ  
ရောက်သော တိဇ စတုဇကာယအား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ  
တုံ၌ဖြစ်သောအခါ နောက်ဖြစ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ ကုသိုလ်  
ဧကဝိသပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား ဝုဠောမနောဒွါရာ  
ဝဇ္ဇန်း အစရှိသောရှေးဖြစ်သောစိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ဌိသ္မိ  
ရောက်သော တိဇ စတုဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

တတိယော တတိယသ၌ ကတ္တားကား ဘဝဂ်ပစ္ဆေဒအစရှိ  
သော ရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်၍ရုပ်၏ဌိသ္မိရောက်သော  
တိဇ စတုဇကာယအား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရတုံ၌ ဖြစ်သော  
အခါ နောက်ဖြစ်သော ကြိယာဝိသပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိ  
ကား ဘဝဂ်ပစ္ဆေဒ အစရှိသော ရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့်အတူ  
ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ဌိသ္မိ ရောက်သော တိဇ စတုဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်  
တရားရ၏။ ။ပစ္ဆာဇာတပြီး၏။

အာသေဝန၌ ဒုတိယော ဒုတိယသ၌ ကတ္တားကား ပဌမ  
ဇောကြည့်သော နောက်နောက်သောအကုသိုလ်ဒွါဒသ။ကုသိုလ်  
ဧကဝိသအားတပ်သော အဆုံးဇောကြည့်သော ရှေးရှေးသော

အကုသိုလ်ဒွါဒသ လောကီကုသိုလ် သတ္တရသပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ပဒါန်ကား ပဋ္ဌမဇောကြဉ်သော နောက်နောက်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ ကုသိုလ်ကေဝီသပစ္စယုပ္ပန်။၏။

တတိယတတိယသ၌ ကတ္တားကား အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော ကြိယာဇော အဋ္ဌာရသပစ္စည်း။၏။ သမ္ပဒါန်ကား ပဋ္ဌမဇောကြဉ်သောနောက်နောက်သော ကြိယာဇောအဋ္ဌာရသပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။အာသေဝနနှစ်ချက်ပြီး၏။

ကမ္မပစ္စည်း၌ (ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသ၌ သဟဇာတ စေတနာကို ကောက်)။ပဋ္ဌမောတတိယသ၌လည်း သဟဇာတကမ္မ။ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမတတိယသ၌လည်း သဟဇာတကမ္မ။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသ၌ သဟဇာတကမ္မ။

ဒုတိယော ပဋ္ဌမသ၌ ကတ္တားကားအတိတ်ဖြစ်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ်စေတနာပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ဝိပါက်ဆတ္တိံသ။၏။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသ၌ သဟဇာတနာနာက္ခဏိကနှစ်ပါး။နာနာက္ခဏိကဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အတိတ်ဖြစ်သော အကုသိုလ် မဟာကုသိုလ် ရူပကုသိုလ် စေတနာပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ကဋ္ဌတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဒုတိယော ပဋ္ဌမ တတိယသ၌ ကတ္တားကား အတိတ်ဖြစ်သော ကုသိုလ်စေတနာ မဟာကုသိုလ် ရူပကုသိုလ်စေတနာ ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ကာမဝိပါက် တေဝီသရူပဝိပါက်ငါးခု ကဋ္ဌတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(နှစ်ပါးစုံ အား ကျေးဇူးပြုသည်ဖြစ်သောကြောင့် ပဉ္စဝေါကာရ လောကီ စေတနာ ဝိပါက်ကိုသာ ကောက်လိုသည်)။ ။ဒုတိယော ဒုတိယ တတိယသ၌ သဟဇာတသ။ ။တတိယော တတိယသ၌ သဟဇာတသ။ ။ကမ္မကိုးချက်ပြီး၏။

ဝိပါကပစ္စည်း၌ ပဋ္ဌမသုံးချက်သ။ ။အာဟာရပစ္စည်း၌ ပဋ္ဌမ သုံးချက်။ ။ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယတချက်။ ပေါင်းခုနှစ်ချက်။ ဣန္ဒြိယပစ္စည်း၌ပဋ္ဌမသုံးချက်။ ။ဒုတိယသုံးချက်။ ။တတိယနှစ်ချက်။ ပဋ္ဌမတတိယော ပဋ္ဌမသ၌ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာအား

တပ်သော စက္ခုဝိညာဏ် ဇီဝိတ ဝေဒနာ မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတိတဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော စက္ခုမြေ့။လ။ကာယိမြေ့ပစ္စည်း တရားရ၏။ သမ္ပဒါနိကား ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ် သဗ္ဗစိတ္တ သာဓာရဏ စေတသိက်ခုနစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။(စက္ခု ဝိညာဏဉ္စအစရှိသည်ဖြင့် မနိဋ္ဌေကို ပခာနပြု၍ ဟောတော်မူ သတည်း)။ ။ဣန္ဒြိယကိုးချက်ပြီး၏။

ဈာန၌ ပဌမသုံးချက်။ ။ဒုတိယသုံးချက်။ ။တတိယတချက်။ ပေါင်းခုနစ်ချက်။ ။မဂ္ဂ၌လည်းကောင်း ခုနစ်ချက်။ ။သမ္ပယုတ္တ သုံးချက်။ ။ဝိပ္ပယုတ္တ၌ ပဌမော တတိယသ။ ဒုတိယောတတိ ယသ။ တတိယောပတိယသ။ ။တတိယောပဌမသ။ တတိ ယောဒုတိယသ။ပေါင်းငါးချက်။ (ကုသလတိက်ကို မှီ၍ကောက်၊ အတ္ထိအဝိဂဟ၌ တေရသထွက်သည်။ ကုသလတိက်နှင့် နည်းတူ ကောက်လေ။ ။နတ္ထိဝိဂဟလည်း အနန္တရနှင့်တူပြီ)။ ။ဝိဘင်္ဂ ဝါရပြီးပြီ။

သင်္ချာဝါရ

ဟေတုယာသတ္တ။ အာရမ္မဏေနဝ။ အဝိပတိယာဒသ။ အနန္တ ရေသတ္တ။ သမနန္တရေသတ္တ။ သဟဇာတေကောဒသ။ အညမညေ သတ္တ။ နိဿယေတေရသ။ ဥပနိဿယေနဝ။ ပုရေဇာတေတိဏိ။ ပစ္ဆာဇာတေတိဏိ။ အာသေဝနေဒွေ။ ကမ္မေနဝ။ ဝိပါကေတိဏိ။ အာဟာရေသတ္တ။ ဣန္ဒြိယေနဝ။ ဈာနေသတ္တ။ မဂ္ဂေသတ္တ။ သမ္ပ ယုတ္တေတိဏိ။ ဝိပ္ပယုတ္တပဉ္စ။ အတ္ထိယာတေရသ။ နတ္ထိယာသတ္တ။ ဝိဂတေသတ္တ။ အဝိဂတေတေရသ။

အမှာ သုဒ္ဓ ဘဒ္ဒနာ၌လည်း ကုသလ တိက်နှင့် အများ မထူးပြီ။ ပစ္စယုဒ္ဓါရပစ္စနိက်၌ သောဠသ ထွက်သည်။ ကုသလတိက်ပန္နရသတွင် ဒုတိယော ပဌမတတိယသ တချက် ထည့်၍ သောဠသဖြစ်သတည်း။ အနုလောမ ပစ္စနိက် ပစ္စနိယာ



နုလောမတို့ကိုလည်း ကုသလတိက်ကိုမှီ၍ ဟောလေ။ ။အရ  
မထူးပြီ။ သင်္ချာသာစိုးစဉ်းထူးသည်။ ။ဝိပါကတိက်ပြီး၏။

ထန်းတပင်အရပ်၌ သီတင်းသုံးနေသော နန္ဒမေဓာအမည်ရှိ  
သောမထေရ်သည် အဆက်ဆက်သော ဆရာတို့အထံမှ ဆောင်  
အပ် ဆုံးဖြတ်အပ်သော အဆုံးအဖြတ်ကိုသိတော်မူသောတောင်  
ဘီလူးဆရာတော် နန္ဒမေဓာဟောရာဇဂုရုအထံတော်မှ ရအပ်သော  
ဝိပါကတိက်နိဿယကို စီရင်၍ပြီးပြီ။ ။နောက်နောက်သော  
အမျိုးကောင်းသား ပညာရှိ သူမြတ်တို့သည် သင်ကြားကြည့်ရှု  
မှတ်သားဆောင်ရွက်စေကုန်သတည်း။ ။ဝိပါကတိက်ပြီး၏။

ဥပါဒိဏ္ဍတ္တိက ပဋိစ္စဝါရ  
ဝိဘင်္ဂဝါရ

ဝိပါကတိက်ကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဥပါဒိဏ္ဍ  
တိက်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုဥပါဒိဏ္ဍတိက်၌ တုံ့သော်လည်း  
(ပဋိစ္စဝါရ အစရှိသည်ကို ကုသလတိက်ကဲ့သို့ စစ်မြဲ)။ ။ဥပါဒိဏ္ဍ  
ပါဒါနိယံ ဓမ္မံပဋိစ္စ။ လ။ ဟေတုပစ္စယာ။ ။ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား  
သဟိတ် လောကီဝိပါက သတ္တရသ။ စေ။ ပဉ္စတိံသ။ အစိတ်  
အစိတ်နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် လောကီဝိပါကသတ္တ  
ရသ စေတသိက်ပဉ္စတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်  
တရားရ၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါကတ္တားကား သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ  
သတ္တရသ။ စေ။ ပဉ္စတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယ  
ဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေသတ္တရသ။ စေ။ ပဉ္စတိံသ  
အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။  
ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားကား သဟိတ်ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ  
ဧတရသတို့နှင့် ယထာရဟအတူဥပါဒ်သော ကမ္မဇမဟာဘုတ်ကို  
စွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော သဟိတ်ကမ္မဇ ဥပါဒါရုပ်  
ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(ပဋ္ဌမေန ဒုတိယံ၌ သဟိတ် ဝိပါကတိက်ကို

စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်ကိုကောက်။ ။ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံဉ္စ  
 ပဉ္စဝေါကာရသဟိတ် ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်ကို  
 ကောက်။ ဒုတိယေန ဒုတိယံတချက်။ ။တတိယေန တတိယံ။  
 တတိယေနဒုတိယံတချက်။ ။တတိယေနဒုတိယတတိယံသုံးချက်။  
 ဒုတိယတတိယေန ဒုတိယံတချက်။ပဌမဒုတိယေန ဒုတိယံတချက်။  
 ပေါင်းကိုးချက်။ (အကောက်လွယ်ပြီ။ ။အာရမ္မဏ သုံးချက်။  
 လွယ်ပြီ)။

အဓိပတိဉ္စ (ပဌမပဒမရ)။ ။ဒုတိယတချက်။ တတိယသုံး  
 ချက်။ ဒုတိယတတိယတချက်။ ။ပေါင်းငါးချက်။ ။ဝိဘင်္ဂဝါရ  
 လွယ်ပြီ။

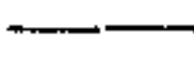
သင်္ချာဝါရ

ဟေတုယာနဝ။ အာရမ္မဏတိဏိ။ အဓိပတိယာပဉ္စ။ အနန္တရေ  
 တိဏိ။ သမနန္တရေတိဏိ။ သဟဇာတေနဝ။ အညမညေတိဏိ။  
 နိဿယေနဝ။ ဥပနိဿယေတိဏိ။ အာသေဝနေဒွေ။ ကမ္မေနဝ။  
 ဝိပါကေနဝ။ အာဟာရေနဝ။ ဣန္ဒြိယေနဝ။ ဈာနေနဝ။ မဂ္ဂေနဝ။  
 သမ္ပယုတ္တေတိဏိ။ ဝိပ္ပယုတ္တေနဝ။ နတ္ထိယာတိဏိ။ ဝိဂတေတိဏိ။  
 အဝိဂတေနဝ။ (ကုသလတိက်ကိုမှီ၍ကောက်လေ။ အရမထူးပြီ)။  
 အနုလုံပြီးပြီ။

ပစ္စနိယ ဝိဘင်္ဂဝါရ

ပစ္စနိက်နဟေတုပစ္စည်း ဝိဘင်္ဂဝါရဉ္စ။ ။ပဌမေနပဌမံဉ္စ ပဝတ္ထိ  
 အခါ ကတ္တာဒကား အဟိတ်ဝိပါက်ပန္နရသ ဆန္ဒဝီရိယကြဉ်သော  
 အညသမာန်း ကောဒသ။လ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ထို  
 နာမက္ခန္ဓာပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ ပဋိသန္ဓေ  
 အခါ ကတ္တာဒကား သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နှစ်ခု။လ။ အစိတ် အစိတ်  
 အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုစွဲ၍ဖြစ်သော အဟိတ်ပဋိ  
 သန္ဓေနှစ်ခု။လ။ အစိတ်အစိတ်အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာကုက္ကော

ရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားကား အဟိတ်  
 ပဋိသန္ဓေနှစ်ခု ယထာရဟအတူ ဥပါဒ်သော အဟိတ် ပဋိသန္ဓေ  
 ကမ္မဇမဟာဘုတ် အသညသတ်ကမ္မဇမဟာဘုတ် ပဝတ္တိကမ္မဇ-  
 မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇ ဥပါဒါ  
 အသညသတ် ကမ္မဇဥပါဒါ ပဝတ္တိကမ္မဇ ဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်  
 တရားရ၏။ ။ပဌမေန ဒုတိယံ၌ အဟိတ်ဝိပါက်ပြုအပ်သောစိတ္တဇ  
 ရုပ်ကိုကောက်။ ။ပဌမေနပဌမဒုတိယံ၌ အဟိတ်ဝိပါက် စိတ္တဇ  
 ရုပ်ကိုကောက်။ ။ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယေန ဒုတိယံတချက်။ ။  
 ပဌမဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား ဒွေပဉ္စဝိညာဏ် တဆယ် ကြည့်သော  
 အဟိတ်ဝိပါက်ငါးခုဆန္ဒဝိရိယကြည့်သောအညသမာန် ကောဒသ  
 အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အဟိတ်  
 စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပေါင်းငါးချက်။ ။နာရမ္မဏ၌  
 ပဌမေန ပဌမံ။ ပဌမေနဒုတိယံ။ ဒုတိယေနဒုတိယံ။ တတိယေန  
 ဒုတိယံ။ ဒုတိယတတိယေန ဒုတိယံ။ ပဌမဒုတိယေန ဒုတိယံ။  
 ပေါင်းခြောက်ချက်။ ။(ရုပ်ကိုကောက်လွယ်ပြီ)။ နာမိပတိ၌ ပဌမ  
 သုံးချက်။ ။ဒုတိယတချက်။ တတိယတချက်။ ။လောကုတ္တရာစိတ်  
 ရှစ်ခု စေတသိက် ဆတ္တိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍  
 ဖြစ်သောအဓိပတိတရားကိုယ်ပစ္စယုပ္ပန်၏။ ။ပဌမဒုတိယေနဒုတိ  
 ယံတချက်။ ။ပေါင်းခြောက်ချက်။ ။(အကြွင်းလွယ်ပြီ)။ ။နဟေတု  
 ယာပဉ္စ။ နာရမ္မဏေဆ။ နာမိပတိယာဆ။ နာနန္တရေဆ။ နသမ  
 နန္တရေဆ။ နအညမညေဆ။ နဥပနိဿယေပဉ္စ။ နပုရေဇာတေ  
 သတ္တ။ နပစ္ဆာဇာတေနဝ။ နာသေဝနေနဝ။ နကမ္မေဒွေ။ နဝိပါ  
 ကေဆ။ နအာဟာရေဒွေ။ နဗ္ဗန္တိယေဒွေ။ နဗျာနေဒွေ။ နမဂ္ဂေပဉ္စ။  
 နသမ္ပယုဇ္ဈေဆ။ နဝိပ္ပယုတ္တေတိဏိ။ နောနတ္ထိယာဆ။ နော  
 ဝိဂတေဆ။ ။(ပစ္စနိက်။ ။အနုလောမပစ္စနိက် ပစ္စနိယာနုလောမ  
 တို့၌လည်း ကုသလတိက်ကိုမှီ၍ ဟောလေ)။ ။ပဋိစ္စဝါရပြီးပြီ။  
 သဟဇာတဝါရလည်းတူပြီ။



ပစ္စယဝါရ

ပစ္စယဝါရ၌ ဟေတုပစ္စည်း ပဌမေန ပဌမံ။ ပဌမေန ဒုတိယံ။  
 ပဌမေန တတိယံ။ ပဌမေနပဌမဒုတိယံ။ ။ ပဌမလေးချက်။ ။  
 ဒုတိယေန ဒုတိယတတိယံ။ တတိယသုံးချက်။ ။ ပဌမ တတိယေန  
 တတိယံတချက်။ ။ သဟဇာတ ပုရေဇာတ မိဿက ကတ္တား  
 ကား ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု။  
 စေ။ ဆတ္တိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို သဟဇာတပစ္စည်း။  
 ဝေါတြဘူဝေါဒါန် အနုလုံအစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်  
 အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတပစ္စည်းပြု၍ဖြစ်သော  
 လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု စေတသိက်ဆတ္တိံသ အစိတ်အစိတ်  
 နာမက္ခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ (ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယံ  
 တချက်။ သဟဇာတစိတ္တဇရုပ်သာ)။ ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ  
 တချက်။ (သဟဇာတသက်သက်) သဟဇာတပုရေဇာတ မိဿက  
 ကတ္တားကားပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ  
 လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ။ စေ။ ဒွေ  
 ပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို သဟဇာတပစ္စည်း။ ဝုဠော  
 မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းအစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်  
 သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္ဓအခါ။ လ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာ  
 တပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သောအကုသိုလ်ဒွါဒသ လောကီကုသိုလ်သတ္တ  
 ရသ သဟိတ်ကြိယာသတ္တရသ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြည့်သော  
 စေတသိက်ဒွေပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်၏။  
 ပေါင်းတဆဲတချက်။ ။ အာရမ္မဏ၌ ပဌမေန ပဌမံ။ ပဌမေန  
 ဒုတိယံ။ ပဌမေန တတိယံ သုံးချက်။ ။ ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ တတိ  
 ယေန တတိယံ။ ။ ပဌမတတိယေန တတိယံ။ ။ ပဌမဒုတိယေန  
 ဒုတိယံ။ ။ ပေါင်းခုနစ်ချက်။ ။ (အကောက်လွယ်ပြီ။ နာမက္ခန္ဓာ  
 ကိုကောက်)။

အဓိပတိ၌။ ။ ပဌမေနဒုတိယံ။ ပဌမေနတတိယံ။ ဒုတိယေန  
 ဒုတိယံ။ ။ တတိယေန တတိယံ။ တတိယေနဒုတိယံ။ ။ တတိယေန

ဒုတိယတတိယံ။ ။ တတိယသုံးချက်။ ပဌမတတိယေန တတိယံ တချက်။ ပဌမဒုတိယေန ဒုတိယံ တချက်။ ပေါင်းကိုးချက်။ ။ ပဌမဒုတိယေန ဒုတိယံ ဣက္ခိယကတ္တားကားပဉ္စဝေါကာရသံဃာဒိပတိ ပစ္စည်းကိုရသောအခါ လောဘမုဒေါသမု မဟာကုသိုလ် မဟာ ကြိယာဧကန်ရသောမဟာဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်မဟာဂ္ဂုတ်ကြိယာဝိစိကိစ္ဆာ ကြည့်သော စေတသိက်ဧကပညာသ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာကို သဟဇာတပစ္စည်း၊ ပုဋ္ဌောမနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းအစရှိသောရှေးရှေး သောစိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ မရဏာသန္ဓေ၊ လ၊ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော အဓိပတိတရား ကိုယ်ကြည့်သော လောဘမု ဒေါသမု။ လ။ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြည့်သော။ စေ။ ဧကပညာသ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ (အနန္တရစသည်လွယ်ပြီ)။ အာသေဝန ပဌမေနဒုတိယံ။ ။ ပဌမတတိယေန တတိယံ။ ။ ပဌမဒုတိယေန ဒုတိယံ။ (အကောက် လွယ်ပြီ ဒုတိယာဒိဇောကိုကောက်)။ ဝိဘင်္ဂဝါရပြီးပြီ။

ဟေတုယာ ဧကောဒသ။ အာရမ္မဏေသတ္တ။ အဓိပတိယာနဝ။ အနန္တရေသတ္တ။ သမနန္တရေသတ္တ။ သဟဇာတေဧကောဒသ။ အည မညေသတ္တ။ နိဿယေဧကောဒသ။ ဥပနိဿယေသတ္တ။ ပုရေဇာ တေသတ္တ။ အာသေဝနေဆ။ ကမ္မေဧကောဒသ။ ဝိပါကေဧကော ဒသ။ အာဟာရေ ဧကောဒသ။ ဣန္ဒြိယေဧကောဒသ။ ဈာနေဧကော ဒသ။ မဂ္ဂေဧကောဒသ။ သမ္ပယုတ္တေသတ္တ။ ဝိပ္ပယုတ္တေ ဧကောဒသ။ အတ္ထိယာဧကောဒသ။ နတ္ထိယာသတ္တ။ ဝိဂတေသတ္တ။ အဝိဂတေ ဧကောဒသ။ (ကုသလတိက်ကို မှီ၍ဟောလေ)။ ။ အနုလုံပြီးပြီ။

ပစ္စနိက်၌ နဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမေန ပဌမံ။ ပဌမေန ဒုတိယံ။ ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ သုံးချက်။ ပဌမေနဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား သဟဇာတလွယ်ပြီ။ ။ ဝတ္ထုကံနေရာ၌ ကတ္တားကား ဘဝဂံ ပစ္စေဒ အစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော အဟိတ်ကြိယာ သုံးခု ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ် ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ ရှိသော မောဟ

ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံတချက်။ သဟဇာတ  
 ပုရေဇာတ မိဿကဉ္စ ကတ္တားကား အဟိတ်ကြိယာသုံးခု ဆန္ဒ  
 ကြဉ်သော အညသမာန်းဒွါဒသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို  
 သဟဇာတပစ္စည်း။ ဘဝဂုံပစ္ဆေဒ အစရှိသော ရှေးရှေးသော  
 စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတ ပစ္စည်းပြု၍  
 ဖြစ်သော အဟိတ်ကြိယာသုံးခု။ လ။ နာမက္ခန္ဓာ ဝိစိကိစ္ဆာသဟ  
 ဂုတ် ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စေတသိက်စုဒ္ဓသအစိတ်အဝေါင်း နာမက္ခန္ဓာ  
 ကို သဟဇာတပစ္စည်း။ ဝုဠော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းအစရှိသောရှေး  
 ရှေးသောစိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတ  
 ပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ် ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌  
 ရှိသောမောဟ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။(အကြွင်း လွယ်ပြီ)။  
 နဟေတုယာပဉ္စ။ နာရမ္မဏေဆ။ နာဓိပတိယာအဋ္ဌ။ နအနန္တရေဆ။  
 နသမနန္တရေဆ။ နအညမညေဆ။ နဥပနိဿယေဆ။ နပုရေဇာ  
 တေသတ္တ။ ။နပစ္စာဇာတေ ကောဒသ။ နအာသေဝနေ ကော  
 ဒသ။ နကမ္မေဆ။ နဝိပါကေ ဒသ။ ပဌမေန ပဌမံ ဒုတိယကျ၍ဒသ  
 ဖြစ်သတည်း။ နအာဟာရေဒွေ။ နဗ္ဗန္ဓိယေဒွေ။ နဈာနေဒွေ။ နမဂ္ဂ  
 ပဉ္စ။ နသမ္ပယုတ္တေဆ။ နဝိပ္ပယုတ္တေတိဏိ။ နောနတ္ထိယာဆ။ နောဝိဂ  
 တေဆ။ (ပစ္စနိက် အနုလောမပစ္စနိက်ပစ္စနိယာနုလောမ ကုသလ  
 တိက်ကိုမှီ၍ဟောလေ)။ ။ပစ္စယဝါရုပြီး၏။

အမှတ် နိဿယဝါရ၌လည်းတူပြီ။ ။သံသဋ္ဌဝါရ သမ္ပယုတ္တ  
 ဝါရတို့၌လည်း တိဏိသာ။ ကုသလတိက်နှင့် တူပြီ။

ပဉ္စာဝါရ  
 ဝိဘင်္ဂဝါရ

ပဉ္စာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမဿ။ ။ပဌမော  
 ဒုတိယဿ။ ။ပဌမော ပဌမ ဒုတိယဿ။ ။ပဌမသုံးချက်။  
 ဒုတိယော ဒုတိယဿ တချက်။ ။တတိယော တတိယဿ။

တတိယော ဒုတိယဿ။ တတိယောဒုတိယတတိယဿ။ တတိယ  
 သုံးချက်။ ပေါင်းခုနစ်ချက် (လွယ်ပြီ)။ အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ ပဋ္ဌမော  
 ပဋ္ဌမဿ၌ ကတ္တားကား ကာမဝိပင်္ဂါ တေဝိသ ကမ္မဇရုပ်  
 နှစ်ဆယ်ရ၏။ ။ သမ္ပဒါန်ကား သောတ ဝိညာဏ်ဒွေးကြည့်သော  
 ကာမဝိပင်္ဂါ ကေဝိသ စေတသိက် တေတ္ထိံသ ပစ္စယုပ္ပန်တရား  
 ရ၏။ ။ ပဋ္ဌမော ဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကား လောကီ ဝိပင်္ဂါ  
 ဆတ္ထိံသ။ စေ။ ပဉ္စတိံသ ကမ္မဇရုပ် နှစ်ဆယ်ရ၏။ သမ္ပဒါန်ကား  
 အကုသိုလ် ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာ ကောဒသ  
 ဒိဗ္ဗစက္ခု ဣဒ္ဓိဝိဓ စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ နဿတိ အနာ  
 ဂတံသ ကုသိုလ် ကြိယာ အဘိညာဏ်ဝိရတိအပ္ပမညာကြည့်သော  
 စေတသိက် သတ္တစက္ကာလီသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ ဒုတိယော  
 ဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ လောကီကုသိုလ်  
 သတ္တရသ ကြိယာဝိသ။ စေ။ ဒွေပညာသ တိဇရုပ် ဇရတာဘင်  
 ရ၏။ ။ သမ္ပဒါန်ကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု  
 ကာမကြိယာ ကောဒသ ဝိညာဏဉ္စာယတန ကုသိုလ် ကြိယာ  
 နေဝသညာ နာသညာယတနကုသိုလ်ကြိယာဒိဗ္ဗစက္ခုဒိဗ္ဗသောတ  
 ဣဒ္ဓိဝိဓ စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ နဿတိ ယထာကမ္မုပဂ  
 အနာဂတံသ ကုသိုလ်ကြိယာ အဘိညာဏ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယော ပဋ္ဌမဿ၌ ကတ္တားကားအကုသိုလ် ဒွါဒသ မဟာ  
 ကုသိုလ်ရှစ်ခု။ မဟာကြိယာ ကောဒသ။ အာကာသာနဉ္စာယတန  
 ကုသိုလ် အာကိဉ္စညာယတန ကုသိုလ် တိဇရုပ် ဇရတာဘင် ရ၏။  
 သမ္ပဒါန်ကား ကာမဝိပင်္ဂါ တေဝိသ ဝိညာဏဉ္စာယတန ဝိပင်္ဂါ  
 နေဝသညာ နာသညာယတန ဝိပင်္ဂါ။ စေ။ တေတ္ထိံသ ပစ္စယုပ္ပန်  
 တရားရ၏။ ။ တတိယော တတိယဿ၌ ကတ္တားကား နိဗ္ဗာန်  
 ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ သမ္ပဒါန်ကား လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု။ စေ။  
 ဆတ္ထိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။ ။

တတိယော ဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကား လောကုတ္တရာစိတ်  
 ရှစ်ခု။ စေ။ ဆတ္ထိံသ နိဗ္ဗာန်ပစ္စည်း။ ။ သမ္ပဒါန်ကား မဟာ

ကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခု မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေ နိဝါသာနုဿတိ အနာဂတံသ ကုသိုလ် ကြိယာ အဘိညာဏ်။ ဝိရတိ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော။ စေ။ တေတ္ထိံသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ အာရမ္မဏ ခြောက်ချက်။

အဓိပတိ၌။ ။ပဌမော ဒုတိယသသ၌ ကတ္တားကား ဣဋ္ဌ ဖြစ်သော ကမ္မဇ နိပ္ပန္နရုပ် သတ္တရသ ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ် ကြဉ်သော လောကီဝိပါဏ် ကေဝိသ။ စေ။ ပဉ္စတိံသ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ သမ္ပဒါနိကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူ ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။ ။

ဒုတိယောဒုတိယသသ၌ အာရမ္မဏာဓိပတိဖြစ်အံ့ကတ္တားကား အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော တိဇ နိပ္ပန္နရုပ်ကိုးခု လောဘမူ ရှစ်ခု လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ ကြိယာဝိသ ပစ္စည်း၏။ ။ သမ္ပဒါနိ ကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ။ သဟဇာတာဓိပတိ ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားလည်းကောင်း သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အား လည်းကောင်း တပ်သော အဓိပတိ ပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူ ဒေါသမူ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ကေနရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ် သုံးပါး လေးပါးတို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်း တရားရ၏။ ။ သမ္ပဒါနိကား အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ။

တတိယော တတိယသသ၌ အာရမ္မဏာဓိပတိ ဖြစ်အံ့ ကတ္တား ကား နိဗ္ဗာန်ပစ္စည်း။ ။ သမ္ပဒါနိကား လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ သဟဇာတာဓိပတိ ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု စိတ္တက္ခဏတခု တခု၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ် သုံးပါးလေးပါးတို့တွင် တပါး ပါးပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ သမ္ပဒါနိကား အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်



သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ တတိယော ဒုတိယသဉ္စ  
 အာရမ္မဏာဓိပတိ ဖြစ်အံ့ကတ္တားကား အလေးအမြတ် ပြုတတ်  
 သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခုအား တပ်သော  
 အောက်မဂ် အောက်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်။ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်  
 လေးခုအားတပ်သော အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ပစ္စည်း  
 တရားရ၏။ သမ္ပဒါန်ကား အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော ဟော  
 ကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်  
 လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။သဟဇာတာဓိပတိ၌လွယ်ပြီ။ တတိယော  
 ဒုတိယတတိယသဉ္စလည်း သဟဇာတာဓိပတိတည်း။ ငါးချက်။  
 အနန္တရ၌ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသဉ္စ ကတ္တားကား ဒွေပဉ္စရိညာဏ်  
 တဆယ်ကြည့်သော ရဟန္တာတို့ စုတိစိတ်နှင့် တကွသော နောက်  
 နောက်သော လောကီဝိပါက် ဗာဓိသအားတပ်သော ရဟန္တာတို့  
 စုတိ ကြည့်သော ရှေးရှေးသော လောကီဝိပါက် ဗာဏိသ  
 ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ဒွေပဉ္စရိညာဏ်တဆယ် ကြည့်သော  
 ရဟန္တာတို့ စုတိနှင့်တကွ နောက်နောက်သော လောကီဝိပါက်  
 ဗာဓိသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ပဋ္ဌမော ဒုတိယသဉ္စ ကတ္တားကား အာဝဇ္ဇန်းဒွေးအားတပ်  
 သော ပဉ္စဝေါကာရ ဘဝဂ်ပစ္စေဒ တဆုံငါးခု။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း  
 အားတပ်သော အရူပဘဝဂ်ပစ္စေဒလေးခု။ ဝုဋ္ဌောအားတပ်သော  
 သန္တိရုဏ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အာဝဇ္ဇန်းဒွေး  
 ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသဉ္စ ကတ္တားကား အာဝဇ္ဇန်းဒွေး ကြည့်  
 သော နောက်နောက်သော အကုသိုလ် လောကီ ကုသိုလ်  
 ကြိယာအားတပ်သော အဆုံးစော ကြည့်သော ရှေးရှေးသော  
 အကုသိုလ် လောကီကုသိုလ် ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်းကြည့်သော ကြိယာ  
 ဧကုနဝိသ ပစ္စည်း။ ။သမ္ပဒါန်ကား နောက်နောက်သော  
 အကုသိုလ် လောကီကုသိုလ် အာဝဇ္ဇန်းဒွေးကြည့်သော ကြိယာ  
 ဧကုနဝိသ ပစ္စယုပ္ပန် (မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းသည် ဝုဋ္ဌောကိစ္စတပ်ခိုက်

မကျသောကြောင့် သင်္ချာ မလျော့သတည်း)။ ။ဒုတိယော  
 ပဌမသင်္ဃ ကတ္တားကား ပဉ္စဒါရာဝဇ္ဇန်း အကုသိုလ် ဒွါဒသ  
 လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ ကြိယာအဋ္ဌာရသ အဆုံးစောဒုတိယ  
 ဝုဋ္ဌောပစ္စည်း။ ။ ။သမ္ဗဒါန်ကား သန္တိရဏသုံးခု မဟာဝိပင်္ဂါ  
 ရှစ်ခု မဟာဂုဏ်ဝိပင်္ဂါ ကိုးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဒုတိယော  
 တတိယသင်္ဃကား ဂေါတြဘူ ဝေါဒါန် အနုလုံ ကိစ္စတပ်သော  
 မဟာ ကုသိုလ်ပဌမဒွေးကတိယဒွေး။ အနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာ  
 ကြိယာ ပဌမဒွေး တတိယဒွေး နိရောဓသမာပတ်မှထသောအခါ  
 နေဝသညာနာသညာယတန ကုသိုလ်ကြိယာပစ္စည်း။ ။ ။သမ္ဗ  
 ဒါန်ကား လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။ ။

တတိယော တတိယသင်္ဃ ကတ္တားကား သောတာပတ္တိဖိုလ်  
 အား တပ်သော သောတာပတ္တိမဂ်။ ။ ။အရဟတ္တဖိုလ်အား တပ်  
 သော အရဟတ္တမဂ်။ နောက်နောက်သော ဖိုလ်လေးခုအား တပ်  
 သော ရှေးရှေးသော ဇောတူ ဖိုလ်လေးခု ပစ္စည်းတရား ရ၏။  
 သမ္ဗဒါန်ကား နောက်နောက်သော ဖိုလ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ။  
 တတိယော ပဌမသင်္ဃ ကတ္တားကား ဖိုလ်လေးခု အဆုံးစော  
 ပစ္စည်း။ ။ ။သမ္ဗဒါန်ကား တိဟိတ်ဘဝင် တေရသ ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ။  
 ခြောက်ချက် အနန္တရပြီး၏။ သမနန္တရတူပြီ။

သဟဇာတဉ္စ။ ။ ပဌမော ပဌမသင်္ဃ ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေ ရုပ်သက်  
 သက် သုံးပါးတို့တွင် ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား အချင်းချင်းအား  
 တပ်သော လောကီဝိပင်္ဂါဗာတ္တိံ သ စေတသိက်ပဉ္စတိံ သ အစိတ်  
 အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ သမ္ဗဒါန်ကား လောကီ  
 ဝိပင်္ဂါဗာတ္တိံ သ စေတသိက်ပဉ္စတိံ သ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ  
 ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ)။ ။ ပဌမောဒုတိယသင်္ဃ  
 ပဌမော ပဌမဒုတိယသ။ ။ ပဌမသုံးချက်။ ။ ဒုတိယော ဒုတိ  
 ယသတချက်။ ။ တတိယောတတိယသ။ ။ တတိယောဒုတိ  
 ယသ။ ။ တတိယော ဒုတိယတတိယသ။ ။ တတိယသုံးချက်။ ။  
 ဒုတိယတတိယောဒုတိယသ။ ။ ပဌမဒုတိယောဒုတိယသတချက်။ ။

ပေါင်းသဟဇာတ ကိုးချက်။ (ကုသလတိက်ကိုမှီ၍ကောက်)။ ။  
အညမည၌ ပဌမော ပဌမဿ။ ။ဒုတိယော ဒုတိယဿ။ ။  
တတိယော တတိယဿသုံးချက်။

နိဿယ၌။ ။ပဌမေနပဌမဿ၌သဟဇာတနိဿယပုရေဇာတ  
နိဿယအားဖြင့်နှစ်ပါးတို့တွင်ပုရေဇာတနိဿယဖြစ်အံ့ ကတ္တား  
ကားစက္ခုဝိညာဏ်ဒွေးအားတပ်သောမဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍အတိတ  
ဘဝင်နှင့်ဥပါဒ်ပြိုင်သော စက္ခုဝတ္ထု။လ။ကာယဝတ္ထု။ပဉ္စဝေါကာ  
ရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ် အရူပဝိပါက်လေးခု  
ကြည့်သော ပဌမဘဝင် အစရှိသော နောက်နောက်သောလောကီ  
ဝိပါက်တဆဲ့ရှစ်ခုအား တပ်သော ပဋိသန္ဓေအစရှိသော ရှေးရှေး  
သောစိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္ဓ။လ။  
ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အရူပဝိပါက်  
လေးခုကြည့်သော ပဌမဘဝင်အစရှိသော နောက်နောက်သော  
လောကီဝိပါက် အဋ္ဌဝိသပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဌမော ဒုတိယဿ။  
သဟဇာတ ပုရေဇာတနှစ်ပါး။ ။ပဌမော တတိယဿ။ ပုရေ  
ဇာတ။ ။ပဌမော ပဌမတတိယဿ။ သဟဇာတသာ။ ။ပဌမ  
လေးချက်။ ။ဒုတိယောဒုတိယဿ။သဟဇာတသာ။ ။တတိယော  
တတိယဿ။ တတိယောဒုတိယဿ။ တတိယော ဒုတိယတတိ  
ယဿ။ တတိယသုံးချက်။ သဟဇာတသာ။ ။ပဌမတတိယော  
တတိယဿ။ သဟဇာတ ပုရေဇာတ မိဿက။ ။ဒုတိယတတိ  
ယော ဒုတိယဿ။ သဟဇာတသာ။ ။ပဌမဒုတိယောဒုတိယဿ။  
သဟဇာတ။ ပုရေဇာတ။ မိဿက။ ။သဟဇာတလွယ်ပြီ။ ။သဟ  
ဇာတ။ ပုရေဇာတ မိဿက ကတ္တားကား အချင်းချင်းအား  
တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ  
လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ ကြိယာဝိသ။စေ။ ဒွေပညာသ အစိတ်  
အစိတ်နာမက္ခန္ဓာဘဝဂုံပစ္စေဒအစရှိသောရှေးရှေးသောစိတ်နှင့်  
အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္ဓ။လ။ ဟဒယဝတ္ထု  
ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ

အကုသိုလ်ဒွါဒသ လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ ကြိယာဝိသ။စေ။  
ဒွေပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။ပေါင်း  
တဆဲ့တစ်။ နိဿယပြီးပြီ။

ဥပနိဿယ၌။ ။ပဌမော ပဌမသ၌ ပကတူပနိဿယဖြစ်အံ့  
ကတ္တားကား ဗလဝဖြစ်သော လောကီဝိပင်္ဂါဗာတ္တိံသ ကမ္မဇရုပ်  
နှစ်ဆယ်ရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား လောကီဝိပင်္ဂါဗာတ္တိံသ စေ  
တသိက်ပဉ္စတိံသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဌမော ဒုတိယသ၌  
ကတ္တားကား ဗလဝဖြစ်သောလောကီဝိပင်္ဂါဗာတ္တိံသ ကမ္မဇရုပ်  
နှစ်ဆယ်ရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား အကုသိုလ်ဒွါဒသ လောကီ  
ကုသိုလ်သတ္တရသ ကြိယာဝိသ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။ပဌမော တတိ  
ယသ၌ကတ္တားကား ဗလဝဖြစ်သောလောကီဝိပင်္ဂါဗာတ္တိံသ  
ကမ္မဇရုပ် နှစ်ဆယ်ရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား လောကုတ္တရာစိတ်  
ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသ၌ ကတ္တားကား ဗလဝဖြစ်သော အကု  
သိုလ်ဒွါဒသ လောကီကုသိုလ်သတ္တရသကြိယာဝိသ တိဇရုပ်သတ္တ  
ရသ ဇရတာဘင်္ဂရ၏။။သမ္ပဒါနိကား အကုသိုလ်ဒွါဒသလောကီ  
ကုသိုလ် သတ္တရသ ကြိယာဝိသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဒုတိယော  
ပဌမသ၌ ကတ္တားကား ဗလဝ ဖြစ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ  
လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ ကြိယာဝိသ တိဇရုပ် သတ္တရသ ဇရ  
တာဘင်္ဂရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား လောကီဝိပင်္ဂါဗာတ္တိံသ ပစ္စ  
ယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသ၌ ကတ္တားကား ဗလဝ  
ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ ကြိယာ  
ဝိသ တိဇရုပ်သတ္တရသ ဇရတာဘင်္ဂရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား လော  
ကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

တတိယော တတိယသ၌ ကတ္တားကား လောကုတ္တရာစိတ်  
ရှစ်ခု ပစ္စည်း။ သမ္ပဒါနိကား လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။  
၏။ ။တတိယော ပဌမသ၌ ကတ္တားကား လောကီဝိပင်္ဂါ

ဗာတ္ထိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။တတိယော ဒုတိယသန္တိ ကတ္တား  
 ကား လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု ပစ္စည်း။ ။သမ္ပဒါန်ကား လောကီ  
 ကုသိုလ်သတ္တရသ၊ကြိယာဝိသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဥပနိဿယပြီး၏။  
 ပုရေဇာတန္တိ။ ။ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသန္တိ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ  
 ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ကမ္မဇပစ္စုပ္ပန်နိဗ္ဗန္ဓရုပ် သတ္တရသ ပစ္စည်း  
 တရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား သောတဝိညာဏ် ခွေး ကြည့်သော  
 ကာမဝိပါက် ကေဝိသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဝတ္ထု ပုရေဇာတ  
 ဖြစ်အံ့ကတ္တားကား စက္ခုဝိညာဏ်ခွေးအားတပ်သောမဇ္ဈိမာယုက  
 ဖြစ်၍ အတိတဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော စက္ခုဝတ္ထု။လ။ ကာယ  
 ဝတ္ထု။ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါခွေပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ်  
 အရူပဝိပါက် လေးခုကြည့်သော နောက်နောက်သော လောကီ  
 ဝိပါက် အဋ္ဌာရသအားတပ်သော ပဋိသန္ဓေအစရှိသော ရှေးရှေး  
 သောစိတ်နှင့် အတူ ဥပါဒ် ပြိုင်သော ဟဒယဝတ္ထု မရဏာသန္ဓ  
 အခါ။လ။ဟဒယဝတ္ထုပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ပဉ္စဝေါကာရ  
 ဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် လေးခုကြည့်သော နောက်  
 နောက်သော လောကီဝိပါက် အဋ္ဌာဝိသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဋ္ဌမော  
 ဒုတိယသန္တိ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန်  
 နိဗ္ဗန္ဓရုပ်သတ္တရသ ပစ္စည်း။ ။အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်  
 ရှစ်ခု မဟာ ကြိယာ ကောဒသ ဒိဗ္ဗ စက္ခု ကုသိုလ် ကြိယာ  
 အဘိညာဏ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ဝတ္ထုပုရေဇာတကို နိဿယ  
 အတိုင်းကောက်။ ။ပဋ္ဌမော တတိယသလည်း နိဿယနှင့်  
 တူပြီ)။

ဒုတိယော ဒုတိယသန္တိ အာရမ္မဏပုရေဇာတ သာ။ ကတ္တား  
 ကား တိဇ ပစ္စုပ္ပန်နိဗ္ဗန္ဓရုပ်ကိုးခု ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား  
 အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ကာမကြိယာ ကောဒသ  
 ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗသောတ ကုသိုလ်ကြိယာ အဘိညာဏ်ပစ္စယုပ္ပန်။ ။၏။  
 ဒုတိယော ပဋ္ဌမသန္တိ ကတ္တားကား တိဇပစ္စုပ္ပန် နိဗ္ဗန္ဓရုပ်ကိုးခု  
 ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ကာမဝိပါက် တေဝိသ ပစ္စုပ္ပန်။၏။

ပဌမဒုတိယော ပဌမဿ၌ ကတ္တားကား စက္ခု ဝိညာဏ်  
 ဒွေးအားတပ်သော ပစ္စုပ္ပန်တိဇရူပါရုံ။ မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတိတ  
 ဘဝင်နှင့် ဥပါဒိပြိုင်သော စက္ခုဝတ္ထု။ သောတဝိညာဏ်ဒွေးအား  
 တပ်သော ပစ္စုပ္ပန်သဒ္ဓါရုံ။ မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတိတ ဘဝင်နှင့်  
 ဥပါဒိပြိုင်သော သောတဝတ္ထု။ လ။ ကာယဝိညာဏ် ဒွေးအား  
 တပ်သော ပစ္စုပ္ပန်တိဇ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ။ မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတိတ  
 ဘဝင်နှင့် ဥပါဒိပြိုင်သော ကာယဝတ္ထု။ ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ်  
 ကြည့်သော ကာမဝိပါက်တရသအားတပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ပဉ္စာရုံ။  
 ဘဝင်အစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့် အတူဥပါဒိပြိုင်သော  
 ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ကာမဝိပါက်  
 တေဝီသ ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ပဌမဒုတိယော ဒုတိယဿ၌ ကတ္တား  
 ကား အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ကာမကြိယာ ကော  
 ဒသအား တပ်သော တိဇ ပစ္စုပ္ပန်ပဉ္စာရုံ ဘဝင်ပစ္စေဒ အစရှိ  
 သော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူဥပါဒိသော ဟဒယဝတ္ထု။ ဒိဗ္ဗ  
 စက္ခု ကုသိုလ်ကြိယာ အဘိညာဏ်အား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန်တိဇ  
 ရူပါရုံ။ ဝေါတြဘူကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ်ကြိယာ တတိယ  
 ဒွေးနှင့်အတူဥပါဒိသောဟဒယဝတ္ထု။ ဒိဗ္ဗသောတကုသိုလ်ကြိယာ  
 အဘိညာဏ်ဒွေးအား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန်သဒ္ဓါရုံ။ ဝေါတြဘူကိစ္စ  
 တပ်သော မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ တတိယဒွေးနှင့် အတူ  
 ဥပါဒိသော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား  
 အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ကာမကြိယာ ကောဒသ  
 ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗသောတကုသိုလ်ကြိယာ အဘိညာဏ်ပစ္စယုပ္ပန်တရား  
 ရ၏။ ။ပုရေဇာတခုနစ်ချက်။

ပစ္ဆာဇာတ၌။ ။ပဌမော ပဌမဿ၌ကတ္တားကား ပဋိသန္ဓေ  
 အစရှိသော ရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့် အတူဥပါဒိ၍ ရုပ်၏ဦးသို့  
 ရောက်သော ကမ္မဇကာယအား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌  
 ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် လေးခုကြည့်သော နောက်ဖြစ်သော  
 လောကီဝိပါက် အဋ္ဌဝီသ ပစ္စည်း၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ပဋိသန္ဓေ

အစရှိသော ရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ဦးသို့  
 ရောက်သော ကမ္မဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဋ္ဌမော  
 ဒုတိယသည့် ကတ္တားကား ပဋိသန္ဓေအစရှိသော ရှေးဖြစ်သော  
 စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ရုပ်၏ဦးသို့ ရောက်သော တိဇ ကာယအား  
 တပ်သော။ဆိုဖြေ။ ။သမ္ပဒါန်ကား တိဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်တရား  
 ရ၏။ ။ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဒုတိယသည့် ကတ္တားကား ပဋိသန္ဓေအစ  
 ရှိသောရှေးဖြစ်သောစိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်၍ရုပ်၏ဦးသို့ရောက်သော  
 ကမ္မဇကာယ တိဇကာယအား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်  
 သောအခါ။လ။ဆိုဖြေ။ ။သမ္ပဒါန်ကား ကမ္မဇကာယ တိဇကာ  
 ယ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဋ္ဌမသုံးချက်။

ဒုတိယော ဒုတိယသည့် ကတ္တားကား ဘဝဂုံပစ္စေဒ အစရှိ  
 သော ရှေးဖြစ်သောစိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ရုပ်၏ဦးသို့ရောက်သော  
 တိဇကာယအား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ  
 နောက်ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ  
 ကြိယာဝိသပစ္စည်း၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား တိဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်။  
 ။ဒုတိယောပဋ္ဌမသည့်(သမ္ပဒါန်ကားကမ္မဇကာယကိုကောက်၊  
 ဒုတိယောပဋ္ဌမ ဒုတိယသည့် သမ္ပဒါန်ကား ကမ္မဇကာယ တိဇ  
 ကာယကိုကောက်)။ ဒုတိယသုံးချက်။

တတိယော ပဋ္ဌမသည့် ကတ္တားကား လောကုတ္တရာ။ ။  
 သမ္ပဒါန်ကား ကမ္မဇကာယတည်း။ ။တတိယော ဒုတိယသည့်  
 ကတ္တားကား လောကုတ္တရာ။။သမ္ပဒါန်ကား တိဇကာယတည်း။  
 တတိယော ပဋ္ဌမသည့်ကတ္တားကား လောကုတ္တရာ။ ။သမ္ပဒါန်  
 ကား ကမ္မဇကာယ တိဇကာယတည်း။ ။ပစ္စာဇာတကိုးချက်  
 ပြီး၏။

အာသေဝန၌။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသည့်ကတ္တားကား ပဋ္ဌမ  
 ဇောကြဉ်သော နောက်နောက်သောအကုသိုလ်ဒွါဒသလောကီ  
 ကုသိုလ်သတ္တရသ ကြိယာဇော အဋ္ဌာရသအားတပ်သော အဆုံး  
 ဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော အကုသိုလ်ဒွါဒသ ပစ္စည်းတရား

ရ၏။ ။သမ္ဗဒါန်ကား ပဌမဇောကြဉ်သော နောက်နောက်  
သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ။လ။ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဒုတိယော တတိ  
ယသယံ ကတ္တားကား ဝေါတြဘူဝေါဒါန် ကိစ္စတပ်သော မဟာ  
ကုသိုလ် ပဌမဒွေး တတိယဒွေး ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ဗဒါန်ကား  
မဂ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။အာသေဝနနစ်ချက်ပြီး၏။

ကမ္မဉ္စ။ ။ပဌမော ပဌမဿကား သဟဇာတကမ္မ သာ။ ။  
ပဌမော ဒုတိယဿ။ ပဌမော ပဌမဒုတိယဿ။ ဤနှစ်  
ချက်လည်း။သဟဇာတကမ္မ သာ။ ။ဒုတိယော ဒုတိယဿ။ သဟ  
ဇာတသာ။ ။ဒုတိယော ပဌမသယံ နာနာက္ခဏိက ကတ္တားကား  
အတိတ်ဖြစ်သော အကုသိုလ် လောကီကုသိုလ်စေတနာပစ္စည်း။  
၏။ ။သမ္ဗဒါန်ကား လောကီဝိပါက် ဗာတ္ထိံသ ကမ္မဇရုပ်  
နှစ်ဆယ်ရ၏။ ။တတိယော တတိယသယံ သဟဇာတ နာနာက္ခ  
ဏိက ကတ္တားကား မဂ်စေတနာ ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ဗဒါန်ကား  
ဖိုလ်လေးခုပစ္စယုပ္ပန်။ ။၏။ ။တတိယော ဒုတိယဿ။ တတိ  
ယော ဒုတိယ တတိယဿ။သဟဇာတသာ။ ။ပေါင်းရစ်ချက်။  
ကမ္မပစ္စည်းပြီး၏။

ဝိပါကပစ္စည်းဉ္စ။ ။ပဌမော ပဌမဿ။ ပဌမော ဒုတိယဿ။  
ပဌမောပဌမ ဒုတိယဿ။ပဌမသုံးချက်။။တတိယော တတိယဿ။  
တတိယော ဒုတိယဿ။ ။တတိယော ဒုတိယ တတိယဿ။ ။  
တတိယသုံးချက်။ ပေါင်းခြောက်ချက်။ ဝိပါကပြီး၏။

အာဟာရပစ္စည်းဉ္စ။ ။ပဌမော ပဌမသယံ နာမ်အာဟာရ  
ရုပ်အာဟာရနှစ်ပါးရုပ်အာဟာရဖြစ်အံ့ကတ္တားကားကလောင်တူ  
ကလောင်ပြားဖြစ်သော ကမ္မဇကာယအား တပ်သော ကမ္မဇ  
ဩဇာပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ဗဒါန်ကား ကမ္မဇရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်။ ။၏။  
ပဌမော ဒုတိယသယံ နာမ်အာဟာရ ရုပ်အာဟာရ အားဖြင့်  
နှစ်ပါး။ ရုပ်အာဟာရဖြစ်အံ့ကတ္တားကား တိဇကာယအား တပ်  
သောကမ္မဇဩဇာ ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ဗဒါန်ကား တိဇကာယ  
ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဌပော ပဌမဒုတိယသယံ နာမ်အာဟာရရုပ်



အာဟာရနှစ်ပါး။ ရုပ်အာဟာရဖြစ်အံ့ကတ္တားကား ကမ္မဇကာယ  
တိဇကာယ အားတပ်သော ကမ္မဇဩဇာပစ္စည်း။ ။ သမ္ပဒါန်  
ကား ကမ္မဇကာယ တိဇကာယပစ္စယုပ္ပန်။ ။

ဒုတိယော ဒုတိယဿ၌ နာမ်အာဟာရ ရုပ်အာဟာရနှစ်ပါး။  
ရုပ်အာဟာရဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ကလာပ်တူ ကလာပ်ပြားဖြစ်  
သော တိဇကာယအားတပ်သော တိဇဩဇာပစ္စည်း တရားရ၏။  
သမ္ပဒါန်ကား တိဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ။ ဒုတိယော ပဋ္ဌမဿ၌  
ရုပ်အာဟာရသာ။ ကတ္တားကား တိဇဩဇာပစ္စည်း။ ။ သမ္ပဒါန်  
ကား ကမ္မဇကာယပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ။ ဒုတိယော ပဋ္ဌမ ဒုတိယဿ  
၌ ရုပ်အာဟာရသာ။ ကတ္တားကား တိဇဩဇာ။ သမ္ပဒါန်ကား  
ကမ္မဇကာယ တိဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်။ ။

တတိယောတတိယဿ။ တတိယော ဒုတိယဿ။ တတိယော  
ဒုတိယ တတိယဿ။ သုံးချက်။ သဟဇာတသာ။။ ပဋ္ဌမဒုတိယော  
ပဋ္ဌမဿ။ ရုပ်အာဟာရသာ။ ကတ္တားကား ကမ္မဇဩဇာ တိဇ  
ဩဇာပစ္စည်း။ ။ ။ သမ္ပဒါန်ကား ကမ္မဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ။  
ပဋ္ဌမဒုတိယောဒုတိယဿ၌ ရုပ်အာဟာရ။ ကတ္တားကား ကမ္မဇ  
ဩဇာ တိဇဩဇာပစ္စည်း။ ။ ။ သမ္ပဒါန်ကား တိဇကာယ  
ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ။ ပဋ္ဌမ ဒုတိယောဒုတိယဿ၌ကတ္တားကား ကမ္မဇ  
ဩဇာ တိဇဩဇာပစ္စည်း တရားရ၏။ ။ သမ္ပဒါန်ကား ကမ္မဇ  
ကာယ တိဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ။ အာဟာရတဆွဲနှစ်ချက်  
ပြီး၏။

ဣန္ဒြိယပစ္စည်း၌ ပဋ္ဌမောပဋ္ဌမဿ၌ သဟဇာတိန္ဒြိယ ပုရေဇာ  
တိန္ဒြိယ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယအားဖြင့် သုံးပါး။ အကောက်လွယ်ပြီ။ ။  
ပဋ္ဌမော ဒုတိယဿ။ ပဋ္ဌမောပဋ္ဌမဒုတိယဿ။ သဟဇာတိန္ဒြိယ  
သာ။ ။ ပဋ္ဌမသုံးချက်။ ဒုတိယော ဒုတိယဿ။ သဟဇာတိန္ဒြိယ  
သာ။ တတိယောတတိယဿ။ တတိယောဒုတိယဿ။ တတိယော  
ဒုတိယ တတိယဿ။ တတိယသုံးချက်။ သဟဇာတိန္ဒြိယသာ  
ဣန္ဒြိယပစ္စည်းပေါင်းခုနှစ်ချက်။ ။ ဗျာနပစ္စည်း၌ပဋ္ဌမောပဋ္ဌမဿ။

ပဌမော ဒုတိယဿ။ ပဌမောပဌမဒုတိယဿသုံးချက်။ ။ပဌမော  
 ပဌမဿ၌ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ အားတပ်သော ဒွေပဉ္စ  
 ဝိညာဏ်တဆယ်ကြည့်သော လောကီဝိပင်္ဂါန် ဗာတ္ထိံသစိတ္တက္ခဏ  
 တခုတခုရှိသော ဈာနင်ငါးပါး ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား  
 သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဒုတိယော ဒုတိယဿ။ တတိ  
 ယော တတိယဿ။ တတိယောဒုတိယဿ။ တတိယော ဒုတိယ  
 တတိယဿ။ တတိယသုံးချက်။ ။ပေါင်း ခုနစ်ချက်။ ။ဈာန  
 ပြီးပြီ။

မဂ္ဂပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမဿ။ပဌမောဒုတိယဿ။ ပဌမော  
 ပဌမဒုတိယဿ။ ။ပဌမော ပဌမဿ၌ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တ  
 ခန္ဓာအား တပ်သော သဟိတ် လောကီ ဝိပင်္ဂါန် သတ္တရသ  
 စိတ္တက္ခဏတခုတခုရှိသော ပညာ ဝိတက် ဝီရိယ သတိ ဧကဂ္ဂ  
 တာတည်းဟူသော မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ငါးပါးပစ္စည်း။၏။ ။  
 သမ္ပဒါန်ကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ။ ။၏။ ။ဒုတိယော ဒုတိယဿ။  
 တတိယော တတိယဿ။ တတိယော ဒုတိယဿ။ တတိယော  
 ဒုတိယ တတိယဿ။ တတိယသုံးချက်။ ။ပေါင်းခုနစ်ချက်။ ။  
 မဂ္ဂပြီး၏။

သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမဿ။ ဒုတိယော ဒုတိယဿ။  
 တတိယော တတိယဿ။ ပေါင်းသုံးချက်။။သမ္ပယုတ္တ၌ ပဌမော  
 ပဌမဿ၌ သဟဇာတ ပုရေဇာတ ပစ္ဆာဇာတ။ ပဌမော  
 ဒုတိယဿ၌လည်းသုံးပါး။ ။ပဌမော တတိယဿ၌ ပုရေဇာ  
 တသာ။ပဌမောပဌမ ဒုတိယဿ၌ ပစ္ဆာဇာတသာ။ ပဌမလေး  
 ချက်။ ။ဒုတိယောဒုတိယဿ၌သဟဇာတပစ္ဆာဇာတ။ဒုတိယော  
 ပဌမဿ၌ပစ္ဆာဇာတ။ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ၌ ပစ္ဆာဇာတ  
 သာ။ ဒုတိယသုံးချက်။ ။တတိယော ပဌမဿ၌ ပစ္ဆာဇာတ  
 သာ။တတိယောဒုတိယဿ၌သဟဇာတပစ္ဆာဇာတ။ တတိယော  
 ပဌမ ဒုတိယဿ၌ ပစ္ဆာဇာတသာ။ တတိယသုံးချက်။ ပေါင်း  
 ဆယ်ချက်။ ။ဝိပ္ပယုတ္တပြီး၏။

အတ္ထိပစ္စည်း၌ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသ၌ သဟဇာတ ပုရေဇာတ  
 ပစ္စာဇာတ အာဟာရ ဣန္ဒြိယငါးချက်။ (ကောက်မြဲ)။ ။ ပဋ္ဌမော  
 ဒုတိယသ၌ သဟဇာတ ပုရေဇာတ ပစ္စာဇာတ အာဟာရလေး  
 ချက်။ ။ ပဋ္ဌမော တတိယသ၌ ပုရေဇာတသာ။ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမ  
 ဒုတိယသ၌ သဟဇာတ ပစ္စာဇာတ အာဟာရသုံးချက်။ ။  
 (သက်သက် ကံကောက်မြဲတိုင်း)။ ပဋ္ဌမလေးချက်။ ဒုတိယော  
 ဒုတိယသ၌ သဟဇာတ ပုရေဇာတ ပစ္စာဇာတ အာဟာရ  
 လေးချက်။

ဒုတိယော ပဋ္ဌမသ၌ ပုရေဇာတ ပစ္စာဇာတ အာဟာရ  
 သုံးချက်။ ဒုတိယော ပဋ္ဌမဒုတိယသ၌ ပစ္စာဇာတ အာဟာရ  
 နှစ်ချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။

တတိယော တတိယသ၌ သဟဇာတသာ။ တတိယော  
 ပဋ္ဌမသ၌ ပစ္စာဇာတသာ။ တတိယော ဒုတိယသ၌ သဟဇာတ  
 ပစ္စာဇာတနှစ်ပါး။ ။ တတိယော ပဋ္ဌမ တတိယသ၌ သဟ  
 ဇာတ ပစ္စာဇာတ မိဿကတည်း။ ။ ကတ္တားကား ပဉ္စဝေါ  
 ကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အချင်းချင်းအား လည်းကောင်း  
 ဂေါတြဘူ ဝေါဒါန် အနုလုံအစရှိသော ရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့်  
 အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ ဌိသ္မိရောက်သော ကမ္မဇကာယ အားလည်း  
 ကောင်း ကာလဘူတ တပြိုင်နက် တပ်သော လောကုတ္တရာစိတ်  
 ရှစ်ခု။ စေ။ ဆတ္တိံ သ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာပစ္စည်းတရားရ၏။  
 သမ္ပဒါန်ကား လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု။ လ။ အစိတ် အစိတ်  
 နာမက္ခန္ဓာ ဂေါတြဘူ ဝေါဒါန် အနုလုံအစရှိသော ရှေးဖြစ်သော  
 စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ ဌိသ္မိရောက်သော ကမ္မဇ ကာယ  
 ပစ္စယုပ္ပန်၏။ ။ တတိယော ဒုတိယသ၌ သဟဇာတ သက်သက်။  
 သဟဇာတ ပစ္စာဇာတ မိဿကနှစ်ပါး။ ။ (သဟဇာတကောက်  
 မြဲ)။ ။ သဟဇာတ ပစ္စာဇာတ မိဿက၌ ကတ္တားကား ပဉ္စဝေါ  
 ကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အချင်းချင်းအား လည်းကောင်း  
 ဂေါတြဘူ ဝေါဒါန် အနုလုံအစရှိသော ရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့်အတူ

ဥပါဒ်(ရှေးဖြစ်သော စိတ်၌ပါ၍လည်းဟူ) ရုပ်၏ ဌိသ္မိ ရောက်  
သော တိဇကာယ အားလည်းကောင်း ကာလဘူတ တပြိုင်နက်  
တပ်သော လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု။လ။အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ  
ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု။ လ။  
အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်။၏။တတိယောပဌမဒုတိယသ  
၌ ပစ္စာဇာတသ။ တတိယောပဌမဒုတိယတတိယသ၌ သဟ  
ဇာတ ပစ္စာဇာတ မိဿက။ ။(ကတ္တားကား ကမ္မဇကာယတိဇ  
ကာယအားဆိုသည်သာ ထူးသည်)။

အမှာ ကောက်ဖြူ။ မိဿကဆိုသော်လည်း ပစ္စည်းမိဿက  
မဟုတ် ပစ္စယုပ္ပန်သာ မိဿက ဖြစ်သည် ဟူ၍  
တတိယပုဒ်ချည်း ကတ္တားကံဆောင်၍ဆိုအပ်၏။သတ္တိကိုထောက်  
သော် တတိယပုဒ်ချည်းပင် ဖြစ်သော်လည်း သဟဇာတ ပစ္စာ  
ဇာတ မိဿကဟူ၍ပင် မှတ်အပ်၏။ ။တတိယ ခုနစ်ချက် ပြီး၏။

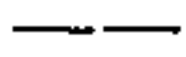
ပဌမ တတိယော ပဌမသ၌ ပစ္စာဇာတ ဣန္ဒြိယ မိဿက  
တည်း။ ။ကတ္တားကား ဂေါတြဘူဝေါဒါန် အနုလုံအစရှိသော  
ရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ ဌိသ္မိ ရောက်သော  
ကမ္မဇ ကာယအား ကာလဘူတ တပြိုင်နက် တပ်သော ပဉ္စဝေါ  
ကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ နောက်ဖြစ်သော လောကုတ္တရာစိတ်  
ရှစ်ခု အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ။ဂေါတြဘူဝေါဒါန်အနုလုံအစ  
ရှိသော ရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ ဌိသ္မိရောက်  
သော ဇီဝိတိန္ဒြေပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ရုပ်၏ ဌိသ္မိ  
ရောက်သော ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေကြည့်သော ကမ္မဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်  
တရားရ၏။ ။(ကမ္မဇဩဇာကို မိဿကမဖွဲ့)။ ။ပဌမ တတိယော  
တတိယသ၌ကတ္တားကား ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ  
အချင်းချင်းအားတပ်သောလောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု။စေ။ ဆတ္တိံသ  
အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ဂေါတြဘူဝေါဒါန် အနုလုံအစရှိသော  
ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်း  
တရားရ၏။ သမ္ပဒါန်ကား လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု။ စေ။ဆတ္တိံသ

အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။" "သဟဇာတ ပုရေဇာတ မိဿကတည်း။" "ပဌမ တတိယနှစ်ချက်။"

ဒုတိယ တတိယော ပဌမသ၌ ပစ္စာဇာတအာဟာရမိဿက တည်း။ ကတ္တားကား ဂေါတြဘူ ဝေါဒါန် အနုလုံ အစရှိသော ရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ ဌိသ္မိ ရောက်သော ကမ္မဇ ကာယအား ကာလဘူတ တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ နောက်ဖြစ်သောလောကုတ္တရာ စိတ်ရှစ်ခု။စေ။ဆတ္တိံ သ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ။ ဂေါတြဘူ ဝေါဒါန် အနုလုံအစရှိသော ရှေးဖြစ်သောစိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ ဌိသ္မိရောက်သော တိဇတြဇာပစ္စည်းတရားရ၏။ "သမ္ပဒါန် ကား ကမ္မဇ ကာယပစ္စယုပ္ပန်။" "ဒုတိယဒုတိယောဒုတိယသ၌ သဟဇာတ ပစ္စာဇာတ အာဟာရ မိဿက နှစ်ပါး။" (အကောက် လွယ်ပြီ။ တိဇကာယဆိုသည်သာ ထူးသည်။ "ဒုတိယ တတိယော ပဌမ ဒုတိယသ၌ ပစ္စာဇာတ အာဟာရ မိဿက တပါးသာ ကောက်မြဲ။ ကမ္မဇကာယ တိဇကာယအား တပ်သည်သာလျှင် ထူးသည်။" ဒုတိယ တတိယသုံးချက်။

ပဌမ ဒုတိယော ပဌမသ၌ ပုရေဇာတ မိဿက ပစ္စာဇာတ အာဟာရမိဿကအာဟာရပစ္စာဇာတဗုဒ္ဓိယမိဿက လေးပါး။ (ပစ္စာဇာတ အာဟာရ မိဿက၌ ပဌမက နာမက္ခန္ဓာကိုယူ။ ဒုတိယကဩဇာကိုယူ။ "ပစ္စာဇာတ ဗုဒ္ဓိယ မိဿက၌ ဒုတိယ နာမက္ခန္ဓာ။ ပဌမက ရုပ်ဇီဝိတိဇ္ဇေကိုယူ။ "ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယသ၌ သဟဇာတ ပုရေဇာတ မိဿက ပစ္စာဇာတ အာဟာရမိဿကသုံးပါး။ "ပစ္စာဇာတ အာဟာရ မိဿက၌ ပဌမက နာမက္ခန္ဓာ ဒုတိယကဩဇာကိုယူ။ "ပဌမ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသ၌အာဟာရသာ။ ပဌမကကမ္မဇကာယ။ ဒုတိယက တိဇကာယအားတပ်သော ကမ္မဇဩဇာ တိဇဩဇာကိုယူ။" ပဌမ ဒုတိယ တတိယော ပဌမသ၌ ပစ္စာဇာတ အာဟာရ ဗုဒ္ဓိယ မိဿကတပါးသာ)။ ကတ္တားကား ဂေါတြဘူဝေါဒါန် အနုလုံ

အစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်၍ရုပ်၏ဦးသို့ရောက်  
 သော ကမ္မဇကောယအား ကာလဘူတ တပြိုင်နက် တပ်ကောင်း  
 သော ပဉ္စဝေါကာရတို့၌ ဖြစ်သောအခါ နောက် ဖြစ်သော  
 လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု စေတသိက်ဆယ့်သုံး အစိတ် အပေါင်း  
 နာမက္ခန္ဓာ။ ဝေါကြဘူဝေါဒါန် အနုလုံအစရှိသော ရှေးဖြစ်သော  
 စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ဦးသို့ရောက်သော တိဇဩဇာ ရုပ်ဇီဝိ  
 တိန္ဒြေပစ္စည်း။ ။ ။ သမ္ပဒါန်ကား ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေကြည်သော ကမ္မဇ  
 ကောယ ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ။ ပဌမ ဒုတိယတတိယတချက်။ ။ ပေါင်း  
 နှစ်ဆယ့်သုံး။ အတ္ထိပြီးပြီ။ ။ (နတ္ထိဝိဂတလည်း အနန္တရနှင့် တူပြီး  
 အဝိဂတလည်း အတ္ထိနှင့်တူပြီ)။ ။ ဝိဘင်္ဂဝါရပြီးပြီ။



သင်္ချာဝါရ

ဟေတုယာသတ္တ။ အာရမ္မဏေဆ။ အမိပတိယာပဉ္စ။ အနန္တရေ  
 သတ္တ။ သမနန္တရေသတ္တ။ သဟဇာတေနဝ။ အညမညတိဏိ။  
 နိဿယေ ဧကောဒသ။ ဥပနိဿယေနဝ။ ပုရေဇာတေသတ္တ။ ပစ္ဆာ  
 ဇာတေနဝ။ အာသေဝနေဒွေ။ ကမ္မေအဋ္ဌာဝိပါကေဆ။ အာဟာရေ  
 ဒွါဒသ။ ဣန္ဒြိယေသတ္တ။ ဈာနေသတ္တ။ မဂ္ဂေသတ္တ။ သမ္ပယုတ္တေတိဏိ။  
 ဝိပ္ပယုတ္တေဒသ။ အတ္ထိယာတေဝိသ။ နတ္ထိယာသတ္တ။ ဝိဂတေသတ္တ။  
 အဝိဂတေတေဝိသ။ (ကုသလတိက်ကိုမှီ၍ သဒ္ဓနာကို ကြလေ)။

ပဌမော ပဌမသန္တိ အာရမ္မဏ သဟဇာတ ဥပနိဿယ ပုရေ  
 ဇာတ ပစ္ဆာဇာတ အာဟာရ ဣန္ဒြိယ။ ဤခုနစ်ပစ္စည်းကိုထုတ်အပ်  
 ။ ။ ထိုတွင်အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏမတ္တ ဝတ္ထာရမ္မဏနိဿယ  
 အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ ဝတ္ထာရမ္မဏ ဝိပ္ပယုတ္တ အာရမ္မဏပုရေ  
 ဇာတတ္ထိအာရမ္မဏပုရေဇာတအဝိဂတ။ ဤခြောက်ပစ္စည်းကို။ ။ ။  
 သဟဇာတဖြင့် သဟဇာတမတ္တ ဟေတု အညမည သဟဇာတ  
 နိဿယ သဟဇာတကမ္မ ဝိပါက သဟဇာတာဟာရ သဟဇာ  
 တိန္ဒြေယ ဈာန မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တ သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တ သဟဇာတတ္ထိ

သဟဇာတအဝိဂတ။ ဤတဆဲ့လေးပစ္စည်းကို။ ။ ဥပနိဿယ  
 ဖြင့် အနန္တရူပနိဿယ ပကတူပနိဿယ အနန္တရ သမနန္တရ  
 နတ္ထိဝိဂတ။ ဤခြောက်ပစ္စည်းကို။ ။ ။ အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏ  
 ပုရေဇာတကိုပြုပြီးသောကြောင့် ပုရေဇာတဖြင့် ဝတ္ထုပုရေဇာ  
 တ ဝတ္ထုပုရေဇာတနိဿယ ပုရေဇာတိန္ဒြိယ ဝတ္ထု ပုရေဇာတ  
 ဝိပ္ပယုတ္တ ဝတ္ထုပုရေဇာတတ္ထိ ဝတ္ထုပုရေဇာတ အဝိဂတ။ ဤ  
 ခြောက်ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ ။ ပစ္စာ ဇာတဖြင့် ပစ္စာဇာတ  
 ပစ္စာဇာတဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စာဇာတတ္ထိ ပစ္စာဇာတ အဝိဂတ။ ဤ  
 လေးပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ ။ သဟဇာတဖြင့် သဟဇာတဘဟာရ  
 ကိုပြုပြီးဖြစ်သောကြောင့် အာဟာရဖြင့် ရုပ်အာဟာရ ရုပ်အာဟာ  
 ရတ္ထိ ရုပ်အာဟာရ အဝိဂတ။ ဤသုံးပစ္စည်းကိုပြအပ်၏။ သဟဇာ  
 တဖြင့် သဟဇာတိန္ဒြိယ။ ပုရေဇာတဖြင့် ပုရေဇာတိန္ဒြိယကို ပြုပြီးဖြစ်  
 သောကြောင့် ဣန္ဒြိယဖြင့် ရူပဇိဝိတိန္ဒြိယ ရူပဇိဝိတိန္ဒြိယတ္ထိ ရူပဇိဝိ  
 တိန္ဒြိယ အဝိဂတ။ ဤသုံးပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။

ပဌမော ဒုတိယသ၌ အာရမ္မဏ သဟဇာတ ဥပနိဿယ  
 ပုရေဇာတ ပစ္စာဇာတ အာဟာရ။ ဤခြောက် ပစ္စည်းကို  
 ထုတ်အပ်၏။ ထိုခြောက်ပစ္စည်းတို့တွင် အာရမ္မဏဖြင့် အာ  
 ရမ္မဏမတ္တ အာရမ္မဏာဓိပတိ ဝတ္ထုအာရမ္မဏနိဿယ အာရမ္မဏူ  
 ပနိဿယ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ ဝတ္ထုအာရမ္မဏ ဝိပ္ပယုတ္တ  
 အာရမ္မဏ ပုရေဇာတတ္ထိ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ အဝိ  
 ဂတ။ ဤရှစ်ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ သဟဇာတဖြင့် သဟဇာတ  
 မတ္တ ဟေတု သဟဇာတနိဿယ သဟဇာတကမ္မ ဝိပါက  
 သဟဇာတဘဟာရ သဟဇာတိန္ဒြိယ ဈာန မဂ္ဂ သဟဇာတဝိပ္ပ  
 ယုတ္တ သဟဇာတတ္ထိ သဟဇာတအဝိဂတ။ ဤတဆဲ့ နှစ်ပစ္စည်း  
 ကို။ ။ ။ အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏူပနိဿယကို ပြုပြီး ဖြစ်သော  
 ကြောင့် ဥပနိဿယဖြင့် အနန္တရူပနိဿယ ပကတူပနိဿယ  
 အနန္တရ သမနန္တရ နတ္ထိ ဝိဂတ ဤခြောက်ပစ္စည်းကို။ ။ ။  
 အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏ ပုရေဇာတကို ပြုပြီးဖြစ်သောကြောင့်

ပုရေဇာတဖြင့် ဝတ္ထုပုရေဇာတ ဝတ္ထုပုရေဇာတနိဿယ ဝတ္ထု  
 ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တ ဝတ္ထုပုရေဇာတတ္ထိ ဝတ္ထုပုရေဇာတ အဝိ  
 ဂတ၊ ဤငါးပစ္စည်းကို။ ပစ္စာဇာတဖြင့် ပစ္စာဇာတပစ္စာဇာတတ္ထိ  
 ပစ္စာဇာတ အဝိဂတ၊ ဤသုံးပစ္စည်းကို။ ။ သဟဇာတဖြင့် သဟ  
 ဇာတာဟာရကို ပြုပြီးဖြစ်သောကြောင့် အာဟာရဖြင့် ရုပ်အာဟာ  
 ရ ရုပ်အာဟာရတ္ထိ ရုပ်အာဟာရ အဝိဂတ။ ဤသုံးပစ္စည်းကို။ ။  
 ပဌမော တတိယသ၌ ဥပနိဿယ ပုရေဇာတ ဤနှစ်ပစ္စည်း။  
 ။ ထိုတွင် ဥပနိဿယဖြင့် ပကတူပနိဿယ ပစ္စည်းကို ပြုအပ်  
 ။ ။ ပုရေဇာတဖြင့် ဝတ္ထုပုရေဇာတ ဝတ္ထုပုရေဇာတနိဿယ။  
 ဝတ္ထုပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တ ဝတ္ထုပုရေဇာတတ္ထိ ဝတ္ထုပုရေဇာတအဝိ  
 ဂတ။ ဤငါးပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ ။ ပဌမော ပဌမဒုတိယသ၌ သဟ  
 ဇာတ ပစ္စာဇာတ အာဟာရ။ ဤသုံးပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ ။  
 ထိုတွင် သဟဇာတဖြင့် သဟဇာတမတ္တဟေတု သဟဇာတနိဿယ  
 သဟဇာတဝိပါက သဟဇာတာ ဟာရ သဟဇာတိန္ဒြိယဈာန  
 မဂ္ဂ သဟဇာတတ္ထိ သဟဇာတ အဝိဂတ။ ဤတဆဲ့တပစ္စည်း  
 ကို ပြုအပ်၏။ ။ ပစ္စာဇာတဖြင့် ပစ္စာဇာတ ပစ္စာဇာတတ္ထိ ပစ္စာ  
 ဇာတအဝိဂတ။ ဤသုံးပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ ။ သဟဇာတဖြင့်  
 သဟဇာတာ ဟာရကို ပြုပြီးဖြစ်သောကြောင့် အာဟာရဖြင့် ရုပ်  
 အာဟာရ ရုပ်အာဟာရတ္ထိ ရုပ်အာဟာရ အဝိဂတ။ ဤသုံး  
 ပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ ။ ပဌမလေးချက်ပြီး၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသ၌ အာရမ္မဏ သဟဇာတ ဥပနိဿယ  
 ပုရေဇာတပစ္စာဇာတအာဟာရ။ ဤခြောက်ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်  
 ။ ထိုခြောက်ပစ္စည်းတို့တွင် အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏမတ္တအာရမ္မ  
 ဏာဝိပတိ အာရမ္မဏူပနိဿယ။ ဤသုံးပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။  
 သဟဇာတဖြင့် သဟဇာတမတ္တဟေတု သဟဇာတာဝိပတိ အည  
 မည သဟဇာတနိဿယ သဟဇာတကမ္မ သဟဇာတာဟာရ  
 သဟဇာတိန္ဒြိယ ဈာန မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တ သဟဇာတတ္ထိ သဟဇာတ  
 အဝိဂတ။ ဤတဆဲ့သုံးပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ ။ အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မ



ဣပနိဿယကို ပြုပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဥပနိဿယဖြင့် အနန္တ  
 ရူပနိဿယ ပကတူပနိဿယ အနန္တရ သမနန္တရ အာသေဝန  
 နတ္ထိ ဝိဂတ။ ဤနှစ်ပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။ ။ပုရေဇာတဖြင့်  
 ဝတ္ထုပုရေဇာတ ဝတ္ထုပုရေဇာတနိဿယ။ ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တ။  
 ဝတ္ထုပုရေဇာတတ္ထိ ဝတ္ထုပုရေဇာတ အဝိဂတ။ ဤငါးပစ္စည်းကို  
 ပြုအပ်၏။ ။ပစ္စာဇာတဖြင့် ပစ္စာဇာတ ပစ္စာဇာတတ္ထိ ပစ္စာ  
 ဇာတ အဝိဂတ။ ဤသုံးပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ ။သဟဇာတဖြင့်  
 သဟဇာတာ ဟာရကို ပြုပြီးဖြစ်သောကြောင့် အာဟာရဖြင့်ရုပ်  
 အာဟာရရုပ်အာဟာရတ္ထိရုပ်အာဟာရအဝိဂတဤသုံးပစ္စည်းကို  
 ပြုအပ်၏။ ။ဒုတိယောပဌမသန္တ အာရမ္မဏ ဥပနိဿယ ပစ္စာ  
 ဇာတ ကမ္မ အာဟာရ။ ဤငါးပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။ ။ထိုငါးပစ္စည်း  
 တို့တွင် အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏမတ္တ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ  
 အာရမ္မဏ ပုရေဇာတတ္ထိ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ အဝိဂတ။  
 ဤလေးပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။ ။ဥပနိဿယဖြင့် အနန္တရူပနိဿယ  
 ပကတူပနိဿယ အနန္တရ သမနန္တရ နတ္ထိ ဝိဂတ။ ဤခြောက်  
 ပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။ ။ထိုခြောက်ပစ္စည်းတို့တွင် ပကတူပနိဿယ  
 ဖြင့် ပကတူပနိဿယ။ လောကီဝိပါက် ဗာတ္ထိ သအားတပ်သော  
 ဗလဝနာနာက္ခဏိက ကမ္မ။ ဤနှစ်ပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ ပစ္စာဇာတ  
 ဖြင့် ပစ္စာဇာတ ပစ္စာဇာတတ္ထိ ပစ္စာဇာတ အဝိဂတ။ ဤသုံး  
 ပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသကို ပြုအပ်၏။ ။  
 ထိုဖြင့် ပကတူပနိဿယတပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။ ။ဒုတိယော ပဌမ  
 ဒုတိယသန္တ ပစ္စာဇာတအာဟာရ။ ဤနှစ်ပစ္စည်းကိုထုတ်အပ်၏။  
 ထိုတွင် ပစ္စာဇာတဖြင့် ပစ္စာဇာတ ပစ္စာဇာတတ္ထိ ပစ္စာဇာတ  
 အဝိဂတ။ ဤသုံးပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။ ။အာဟာရဖြင့် ရုပ်အာဟာရ  
 ရုပ်အာဟာရတ္ထိရုပ်အာဟာရအဝိဂတ။ ဤသုံးပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။  
 ဒုတိယလေးချက်ပြီး၏။

တတိယော တတိယသန္တ သဟဇာတ ဥပနိဿယ။ ဤနှစ်  
 ပစ္စည်းကိုထုတ်အပ်၏။ ။ထိုတွင် သဟဇာတဖြင့် သဟဇာတ

မတ္တ ဟေတု သဟဇာတာဓိပတိ အညမည သဟဇာတ နိဿယ  
သဟဇာတကမ္မ ဝိပါက သဟဇာတာဟာရ သဟဇာတိန္ဒြိယ  
ဈာန မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တ သဟဇာတတ္ထိ သဟဇာတ အဝိဂတ။ ဤ  
တဆဲ့လေးပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။ ဥပါဒိက္ခတ္တိအာရမ္မဏ အာရမ္မ  
ဏာဓိပတိ အနန္တရူပနိဿယ ပကတူပနိဿယ အနန္တရ သမ  
နန္တရ နတ္ထိ ဝိဂတ။ ဤကိုးပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ ။ထိုတွင် ပက  
တူပနိဿယဖြင့် ပကတူပနိဿယ နာနာက္ခဏိက ကမ္မ။ ဤနှစ်  
ပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ ။တတိယော ပဌမသည့် ဥပါဒိက္ခတ္တိ ပစ္စာ  
ဇာတ။ ဤနှစ်ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။ထိုတွင် ဥပါဒိက္ခတ္တိ  
ပကတူပနိဿယ တပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ ။ပစ္စာဇာတဖြင့်  
ပစ္စာဇာတ ပစ္စာဇာတတ္ထိ ပစ္စာဇာတ အဝိဂတ။ ဤသုံး  
ပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ ။တတိယော ဒုတိယသည့် အာရမ္မဏ  
သဟဇာတ ဥပါဒိက္ခတ္တိ ပစ္စာဇာတ။ ဤလေးပစ္စည်းကိုထုတ်အပ်  
၏။ ။ထိုတွင် အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏမတ္တ အာရမ္မဏာဓိပတိ  
အာရမ္မဏူပနိဿယ။ ဤသုံးပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။ ။သဟဇာတဖြင့်  
သဟဇာတမတ္တ ဟေတု သဟဇာတာဓိပတိ သဟဇာတနိဿယ  
သဟဇာတကမ္မ ဝိပါက သဟဇာတာဟာရ သဟဇာတိန္ဒြိယ  
ဈာန မဂ္ဂ သဟဇာတဝိပုယုတ္တ သဟဇာတတ္ထိ သဟဇာတ အဝိ  
ဂတ။ ဤတဆဲ့ သုံးပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ ။အာရမ္မဏဖြင့်  
အာရမ္မဏ ဥပါဒိက္ခတ္တိကို ပြုပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဥပါဒိက္ခတ္တိဖြင့်  
အနန္တရူပ ပကတူပ အနန္တရ သမနန္တရ နတ္ထိ ဝိဂတ။ ဤခြောက်  
ပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။ ။ပစ္စာဇာတဖြင့် ပစ္စာဇာတ ပစ္စာဇာတတ္ထိ  
ပစ္စာဇာတ အဝိဂတ။ ဤသုံးပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ ။တတိယော  
ပဌမ တတိယသည့် သဟဇာတ ပစ္စာဇာတမိဿက တပစ္စည်း  
ကိုထုတ်အပ်၏။ ။ထိုတွင် သဟဇာတ ပစ္စာဇာတ မိဿကဖြင့်  
အတ္ထိအဝိဂတ။ ဤနှစ်ပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ ။တတိယော ဒုတိယ  
တတိယသည့် သဟဇာတ သဟဇာတပစ္စာဇာတ မိဿက။ ဤ  
နှစ်ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။ထိုတွင်သဟဇာတဖြင့် သဟဇာတ

မတ္တ ဟေတု သဟဇာတာ ဝိပင်္ဂါ သဟဇာတနိဿယ သဟ  
 ဇာတကမ္မ ဝိပင်္ဂါ သဟဇာတာဟာရ ဣန္ဒြိယ ဈာန မဂ္ဂ သဟ  
 ဇာတတ္ထိ သဟဇာတ အဝိဂတ။ ဤတဆဲ့ နှစ်ပစ္စည်းကို  
 ပြုအပ်၏။ ။သဟဇာတ ပစ္စာဇာတ မိဿကဖြင့် အတ္ထိ အဝိ  
 ဂတ။ဤနှစ်ပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။ ။တတိယော ပဋ္ဌမဒုတိယသသ္မ  
 ပစ္စာဇာတ တပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။ထိုပစ္စာဇာတဖြင့်  
 ပစ္စာဇာတ ပစ္စာဇာတတ္ထိ ပစ္စာဇာတ အဝိဂတ။ ဤသုံးပစ္စည်း  
 ကိုပြုအပ်၏။။တတိယော ပဋ္ဌမဒုတိယ တတိယသသ္မ သဟဇာတ  
 ပစ္စာဇာတမိဿက တပစ္စည်းကိုထုတ်အပ်၏။ထိုဖြင့် အတ္ထိ အဝိ  
 ဂတ။ ဤနှစ်ပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ ။တတိယ ဒုနစ်ချက်ပြီး၏။

ပဋ္ဌမတတိယောပဋ္ဌမသသ္မပစ္စာဇာတိန္ဒြိယမိဿက တပစ္စည်း  
 ကိုထုတ်အပ်၏။ ထိုပစ္စာဇာတိန္ဒြိယမိဿကဖြင့် အတ္ထိအဝိဂတ။  
 ဤနှစ်ပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။ ။ပဋ္ဌမတတိယော တတိယသသ္မ သဟ  
 ဇာတ ပုရေဇာတမိဿက တပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။ထိုဖြင့်  
 နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတ။ ဤသုံးပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ ။ပဋ္ဌမ  
 တတိယနှစ်ချက်။

ဒုတိယ တတိယော ပဋ္ဌမသသ္မ ပစ္စာဇာတ အာဟာရ  
 မိဿက။ဤတပစ္စည်းကိုထုတ်အပ်၏။ထိုဖြင့် အတ္ထိအဝိဂတ။ ဤနှစ်  
 ပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။ဒုတိယ တတိယော ဒုတိယသသ္မ သဟဇာတ  
 ပစ္စာဇာတအာဟာရ မိဿက။ဤနှစ်ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ထို  
 နှစ်ပစ္စည်းတို့တွင် သဟဇာတဖြင့် သဟဇာတမတ္တ သဟဇာတ  
 နိဿယ သဟဇာတတ္ထိ သဟဇာတ အဝိဂတ။ ဤလေးပစ္စည်းကို  
 ပြုအပ်၏။ ။ပစ္စာဇာတ အာဟာရမိဿကဖြင့် အတ္ထိ အဝိဂတ။  
 ဤနှစ်ပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။။ဒုတိယ တတိယော ပဋ္ဌမ ဒုတိယသသ္မ  
 ပစ္စာဇာတ အာဟာရ မိဿက တပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။  
 ထိုဖြင့် အတ္ထိအဝိဂတနှစ်ပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ဒုတိယော တတိယ  
 သုံးချက်ပြီး၏။

ပဌမ ဒုတိယော ပဌမဿ၌ ပုရေဇာတ ပစ္စာဇာတအာဟာရ  
 မိဿက အာဟာရ ပစ္စာဇာတ ဣန္ဒြိယ မိဿက။ ဤလေးပစ္စည်းကို  
 ထုတ်အပ်၏။ ။ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယဿ။ သဟဇာတ ပုရေ  
 ဇာတ ပစ္စာဇာတ အာဟာရ မိဿက။ ဤသုံးပစ္စည်းကို ထုတ်  
 အပ်၏။ ။ပဌမ ဒုတိယော ပဌမဒုတိယဿ၌ အာဟာရတပစ္စည်း  
 ကိုထုတ်အပ်၏။ ။ထိုဖြင့် အာဟာရ အာဟာရတ္ထိ အာဟာရ အဝိ  
 ဝတ ဤသုံးပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ ။ပဌမ ဒုတိယသုံးချက် ပြီး၏။

ပဌမ ဒုတိယ တတိယောပဌမဿ၌ ပစ္စာဇာတ အာဟာရ  
 မိဿက တပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ထိုဖြင့် အတ္ထိအဝိဝတ  
 ဤနှစ်ပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ ။ပဌမဒုတိယတတိယတချက်။ ပေါင်း  
 စတုရိသ။ ။ပစ္စယုဒ္ဓါရ အတ္ထိပစ္စည်း တေရိသတွင် ဒုတိယော  
 တတိယဿတချက်တိုး၍ စတုရိသတိဖြစ်သတည်း။ ။နဟေတုယာ  
 စတုရိသတိ။ ။နအာရမ္မဏေ စတုရိသတိ။ နအဓိပတိယာ စတု  
 ရိသတိ။ နအနန္တရေ စတုရိသတိ။ နသမနန္တရေ စတုရိသတိ။  
 နသဟဇာတေရိသတိ။...။တတိယောပဌမတတိယဿ။ ။တတိ  
 ယော ဒုတိယ တတိယဿ။ ။တတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ။ ။ပဌမ  
 တတိယော တတိယဿ။ ။ဤလေးချက်ကျ၍ ရိသတိဖြစ်သတည်း။  
 နအညမညေရိသတိ။ နနိဿယေရိသတိ။လ။ ကောဏ်မြို့။ ။နဥပ  
 နိဿယေတေရိသတိ။ဒုတိယော တတိယဿကျ၍ တေရိသတိဖြစ်  
 သတည်း။ ။နပုရေဇာတေ တေရိသတိ။ပဌမ တတိယော တတိယ  
 တချက်ကျ၍ တေရိသတိ ဖြစ်သတည်း။ ။နပစ္စာဇာတေ သတ္တ  
 ရသ။ ။တတိယော ပဌမ တတိယဿ။ တတိယော ပဌမ  
 ဒုတိယဿ။တတိယော ပဌမ ဒုတိယတတိယဿ။ပဌမတတိယော  
 ပဌမဿ။ ။ဒုတိယ တတိယော ပဌမဿ။ ဒုတိယ တတိယော  
 ပဌမ ဒုတိယဿ။ပဌမ ဒုတိယ တတိယော ပဌမဿ ဤခုနစ်ချက်  
 နုတ်၍ သတ္တရသ ဖြစ်သတည်း။ ။နအာသေဝနေ စတုရိသတိ။  
 နကမ္မေစတုရိသတိ။နဝိပါကေ စတုရိသတိ။နအာဟာရေရိသတိ။  
 ဒုတိယ တတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ။ ပဌမ ဒုတိယော ပဌမ

ဒုတိယဿ။ တတိယော ပဋ္ဌမဿ။ ဒုတိယော ပဋ္ဌမဿ ဤလေးချက်  
 ကျ၍ ဝိသတိဖြစ်သတည်း။ န ဣန္ဒြိယေ ဗာဝိသတိ။ ပဋ္ဌမ တတိ  
 ယော ပဋ္ဌမဿ။ ပဋ္ဌမ ဒုတိယ တတိယော ပဋ္ဌမဿ။ ဤနှစ်ချက်ကျ၍  
 ဗာဝိသတိဖြစ်သတည်း။ န ဣာနေ စတုဝိသတိ။ န မဂ္ဂေ စတုဝိသတိ။  
 န သမ္ပယုတ္တေ ဝိသတိ။ န သဟဇာတအတိုင်း။ ။ န ဝိပုယုတ္တေ စုဒ္ဓသ။  
 စုဒ္ဓသဟူသော် ကား ပဋ္ဌမလေးချက်။ ဒုတိယလေးချက်။ တတိယော  
 တတိယဿ။ တတိယော ပဋ္ဌမဿ။ တတိယော ဒုတိယဿ။  
 တတိယသုံးချက်။ ။ ပဋ္ဌမ ဒုတိယော ပဋ္ဌမဿ။ ပဋ္ဌမ ဒုတိယော  
 ဒုတိယဿ။ ပဋ္ဌမ ဒုတိယော ပဋ္ဌမ ဒုတိယဿ။ ပဋ္ဌမ ဒုတိယသုံး  
 ချက်။ ပဋ္ဌမ ဒုတိယ တတိယော ပဋ္ဌမဿ ဤသို့ စုဒ္ဓသဖြစ်သတည်း။  
 စတုဝိသတိ အရတွင် ဆယ်ချက်ကျသည်။ ဆယ်ချက်ဟူသော် ကား  
 တတိယော ပဋ္ဌမ တတိယဿ။ တတိယော ဒုတိယ တတိယဿ။  
 တတိယော ပဋ္ဌမဒုတိယဿ။ တတိယော ပဋ္ဌမဒုတိယ တတိယဿ။  
 တတိယလေးချက်။ ။ ပဋ္ဌမတတိယော ပဋ္ဌမဿ။ ပဋ္ဌမ တတိယော  
 တတိယဿ။ ပဋ္ဌမ တတိယနှစ်ချက်။ ။ ဒုတိယ တတိယော  
 ပဋ္ဌမဿ။ ဒုတိယတတိယော ဒုတိယဿ။ ဒုတိယ တတိယော ပဋ္ဌမ  
 ဒုတိယဿ။ ဒုတိယ တတိယသုံးချက်။ ။ ပဋ္ဌမ ဒုတိယ တတိယော  
 ပဋ္ဌမဿ။ ဤနှစ်ချက်တည်း။ ။ နော နတ္ထိယာ နဝ။ နဝဟူသော် ကား  
 ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဿ။ ပဋ္ဌမော ဒုတိယဿ။ ပဋ္ဌမော တတိယဿ။  
 ဒုတိယော ပဋ္ဌမဿ။ ဒုတိယော ဒုတိယဿ။ ဒုတိယော တတိ  
 ယဿ။ တတိယော တတိယဿ။ တတိယော ပဋ္ဌမဿ။ တတိယော  
 ဒုတိယဿ။ ဤကိုးချက်တည်း။ နော နတ္ထိယာ စတုဝိသတိ။ နော  
 ဝိဂတေ စတုဝိသတိ။ နော အဝိဂတေနဝ။ (ကုသလတိက်ကိုနည်း  
 မှီ၍ ဟောလေ)။ ။ ပစ္စနိက်ပြီး၏။

ဟေတု ပစ္စယာ န အာရမ္မဏော သတ္တ။ နာမိပတိယာ သတ္တ။  
 န အနန္တရေ သတ္တ။ န သမနန္တရေ သတ္တ။ န အညမညေ စတ္တာရိ  
 ဟူသော် ကား ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဿ။ ပဋ္ဌမော ဒုတိယဿ။ ဒုတိယော  
 ဒုတိယဿ။ တတိယော ဒုတိယဿ ဟူသည်တည်း။ ။ နဥပ

နိဿယေသတ္တံ။ နပုရေဇာတေ သတ္တံ။ နပစ္ဆာဇာတေသတ္တံ။  
 နအာသေဝနေသတ္တံ။ နကမ္မေသတ္တံ။ နဝိပါကေစတ္တာရိ၊ နအာဟာ  
 ရေသတ္တံ။ နဗုဒ္ဓိယေသတ္တံ။ နဇျာနေသတ္တံ။ နမဂ္ဂေသတ္တံ။ နသမ္ပ  
 ယုတ္တေစတ္တာရိ။ ။ နဝိပ္ပယုတ္တေတိဏိ ဟူသော်ကား ပဌမော  
 ပဌမဿ။ ဒုတိယော ဒုတိယဿ။ တတိယော တတိယဿဟူ  
 သည်တည်း။ ။ နောနတ္ထိယာသတ္တံ။ နောဝိဂတေသတ္တံ။ အန  
 လောမပစ္စနိက်။ နဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏေဆ။ အဓိပတိယာပဉ္စ၊  
 အနန္တရေသတ္တံ။ သမနန္တရေသတ္တံ။ လ။ အဝိဂတေ ဝိသတိ။ ပစ္စ  
 နိယာ နုလောမ။ (ကုသလတိက်ကို မှီ၍ဟောလေ)။

ဥပါဒိဏ္ဍတိက် ပြီး၏။

သံကိလိဋ္ဌတ္တိက ပဋိစ္စဝါရ  
 ဝိဘင်္ဂဝါရ

ဥပါဒိဏ္ဍတိက်ကိုဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သံကိလိဋ္ဌ  
 တိက်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၌ တုံသည်လည်း (ပဋိစ္စဝါရ အစ  
 ရှိသည်ကိုဆို၍)။ ။ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမေန ပဌမံ။ ပဌမေန  
 ဒုတိယံ။ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ။ ပဌမသုံးချက်။ (ကုသလတိက်  
 အကုသလပဒ အတိုင်းကောက်)။ ။ ဒုတိယေန ဒုတိယံ တချက်။  
 အဗျာကတပဒနှင့်နည်းတူ။ တတိယေန တတိယံ။ တတိယေန  
 ဒုတိယံ။ တတိယေန ဒုတိယ တတိယံ။ တတိယသုံးချက်။ ။ ဒုတိယ  
 တတိယေန ဒုတိယတချက်။ ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယတချက်။  
 ပေါင်းကိုးချက် ဟေတုပစ္စည်း။ (ကုသလတိက်နှင့် နည်းတူ)  
 ဟေတုယာနဝ။ အာရမ္မဏေတိဏိ။ အဓိပတိယာနဝ။ လ။ ဝိပါ  
 ကေပဉ္စ။ အဝိဂတေနဝ။ (ကုသလတိက်နှင့် နည်းတူ)။ အနုလုံ  
 ပစ္စနိက်၌ နဟေတုပစ္စည်းပဌမေနပဌမံကား ကုသလပဒအတိုင်း။  
 ဒုတိယေန ဒုတိယံကား (အဗျာကတ ပဒအတိုင်း နှစ်ချက်)  
 နာရမ္မဏ၌ ပဌမေန ဒုတိယံ။ ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ တတိယေန

ဒုတိယံ။ ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယံ။ ပဋ္ဌမ  
 ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ ငါးချက်။ နာမိပတိဋ္ဌ ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမံ။ ပဋ္ဌမေန  
 ဒုတိယံ။ ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမဒုတိယံ။ ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ တတိယေန  
 တတိယံ။ ပဋ္ဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ ပေါင်းခြောက်ချက်။ နာနန္တ  
 ရေပဉ္စ။ နသမနန္တရေပဉ္စ။ နအညမညေပဉ္စ။ နဥပနိဿယေပဉ္စ။  
 နပုရေဇာတေသတ္တ ဟူသော်ကား ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမံ။ ပဋ္ဌမေန  
 ဒုတိယံ။ ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ တတိယေန တတိယံ။ တတိယေန  
 ဒုတိယံ။ ။ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယံ။ ပဋ္ဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ။  
 (ဤ ခုနစ်ချက်တည်း)။ ။နပစ္ဆာဇာတေနဝ။ နာသေဝနေနဝ။  
 နကမ္မေတိဏိ။ (ကုသလတိက် အတိုင်း)။ ။နဝိပါကေနဝ။  
 နအာဟာရေဧကံ။ နဗ္ဗန္ဒြိယေဧကံ။ နဗျာနေဧကံ။ နသမ္ပယုတ္တေပဉ္စ။  
 နဝိပုယုတ္တေတိဏိ။ နောနတ္ထိယာပဉ္စ။ နောဝိဂတေပဉ္စ။ (ကုသလ  
 တိက်နှင့်နည်းတူပြီ)။

အမှာ ပစ္စနိက် အနုလောမပစ္စနိက် ပစ္စနိယာ နုလောမ  
 တို့ကိုလည်း ကုသလတိက်နှင့် နည်းတူဟောလေ။  
 သဟဇာတဝါရလည်းတူပြီ။ ။ပစ္စယဝါရ နိဿယဝါရ သံသဋ္ဌ  
 ဝါရ သမ္ပယုတ္တဝါရတို့သည်လည်း ကုသလတိက်နှင့်တူပြီ။

ပဉ္စာဝါရ  
 ဝိဘင်္ဂါရ

ပဉ္စာဝါရ၌ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဿ။ ပဋ္ဌမော ဒုတိယဿ။ ပဋ္ဌမော  
 ပဋ္ဌမ ဒုတိယဿ။ ဤသုံးချက်ကား ကုသလပဒ်အတိုင်း။ ဒုတိယော  
 ဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား လည်းကောင်း  
 သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အား လည်းကောင်း တပ်သော  
 လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ သဟိတ် လောကီဝိပါက်သတ္တရသ  
 သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော ဝိဟိတ်  
 ဖြစ်အံ့အလောဘအဒေါသ။ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘအဒေါသ

အမောဟ။ ဤဟိတ်နှစ်ပါး သုံးပါးရ၏။ ။ သမ္ပဒါန်ကား သမ္ပယုတ္တ  
ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ (ပဋိသန္ဓေအခါ အဗျာကတ  
အတိုင်းကောက်)။ တတိယော တတိယဿ။ တတိယော ဒုတိ  
ယဿ။ တတိယော ဒုတိယ တတိယဿ။ သုံးချက်ပေါင်း ခုနစ်  
ချက်။ ။ ဟေတုပြီး၏။

အာရမ္မဏ၌ ပဌမောပဌမဿကား (အကုသလပဒအတိုင်း)။  
ပဌမော ဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကား အကုသိုလ်ဒွါဒသ ပစ္စည်း  
တရားရ၏။ ။ သမ္ပဒါန်ကား မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း  
ကြည့်သော ကာမကြိယာတဆယ်သန္တိရဏသုံးခု မဟာဝိပင်္ဂါရ်ရှစ်ခု  
ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ယထာကမ္မပဂ အနာဂတံသ ကုသိုလ်  
ကြိယာ အဘိညာဏ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယော ဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကား လောကီကုသိုလ် သတ္တ  
ရသ လောကီဝိပင်္ဂါရ် မာတ္တိံသ ကြိယာဝိသ စေတသိက် အဋ္ဌ  
တိံသရုပ်အဋ္ဌဝိသပစ္စည်း။ ။ သမ္ပဒါန်ကား မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု  
ကာမကြိယာကောဒသ ကာမဝိပင်္ဂါရ် တေဝိသ ဝိညာဏဉာယ  
တနစိတ်သုံးခု နေဝသညာနာသညာ ယတန စိတ်သုံးခု ဣဒ္ဓိဝိစ  
စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ယထာကမ္မပဂ အနာ  
ဂတံသ ကုသိုလ်ကြိယာအဘိညာဏ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ဒုတိယော  
ပဌမဿ၌ ကတ္တားကား လောကီ ကုသိုလ် သတ္တရသ။ လ။ ရုပ်  
အဋ္ဌဝိသ။ ။ သမ္ပဒါန်ကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ။ ။

တတိယော တတိယဿ၌ ကတ္တားကား နိဗ္ဗာန်။ ။ သမ္ပဒါန်  
ကား လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု။ ။ တတိယော တတိယဿ၌  
ကတ္တားကား လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု။ စေ။ ဆတ္တိံသ နိဗ္ဗာန်ရ၏။  
သမ္ပဒါန်ကား မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်ရှစ်ခု  
မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ နုဿတိ အနာ  
ဂတံသ ကုသိုလ်ကြိယာ အဘိညာဏ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ အာရမ္မဏ  
ခြောက်ချက်ပြီး၏။



အဓိပတိဉ္စ။ ။ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသဉ္စ အာရမ္မဏာဓိပတိ သဟ  
ဇာတာဓိပတိနှစ်ပါး။ ကုသလတိက်အကုသလော အကုသလဿ  
အတိုင်းတည်း။ ။ပဋ္ဌမော ဒုတိယဿ၊ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမ ဒုတိယဿ၊  
သဟဇာတာဓိပတိတည်း။ ။ပဋ္ဌမသုံးချက်။

ဒုတိယော ဒုတိယသဉ္စအာရမ္မဏာဓိပတိ သဟဇာတာဓိပတိ  
နှစ်ပါး။ အာရမ္မဏာဓိပတိ ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အလေးအမြတ်  
ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခုအား တပ်သောအလေးအမြတ်  
ပြုအပ်သော လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပ  
ဗ္ဗဒါနကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ပစ္စ  
ယုပ္ပန်။ ။ ။သဟဇာတာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တ  
ခန္ဓာအားလည်းကောင်း သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အားလည်း  
ကောင်းတပ်သောအဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ မဟာကုသိုလ်  
ရှစ်ခု ကေနရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးခုမဟဂ္ဂုတ်ကြိယာကိုးခု  
စိတ္တက္ခဏတခုတခုရှိသောအဓိပတိတရားကိုယ် သုံးပါးလေးပါး  
တို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနကား သမ္ပယုတ္တ  
ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဒုတိယော ပဋ္ဌမသကား  
အာရမ္မဏာဓိပတိ။ တတိယော တတိယသဉ္စ အာရမ္မဏာ ဓိပတိ  
သဟဇာတာ ဓိပတိနှစ်ပါး။

တတိယော ဒုတိယသဉ္စလည်းနှစ်ပါး။ ။အာရမ္မဏာ ဓိပတိ  
ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ်  
ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခုအားတပ်သော အောက်မဂ် အောက်ဖိုလ်  
နိဗ္ဗာန် မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခုအား တပ်သောအရ  
ဟတ္တမဂ်အရဟတ္တဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ပစ္စည်း။ ။ ။သမ္ပဒါနကားအလေး  
အမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာ  
ကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ သဟဇာတာဓိပတိ  
လွယ်ပြီ။ တတိယော ဒုတိယ တတိယသကားသဟဇာတာ ဓိပတိ  
တည်း။ အဓိပတိ ရှစ်ချက်ပြီး၏။

အနန္တရဉ္စ ပဌမော ပဌမဿ။ ပဌမော ဒုတိယဿ။ (ကုသလ  
 တိက်အတိုင်း)။ ။ ဒုတိယော ဒုတိယဿဉ္စ ကတ္တားကား  
 နောက်နောက်သော လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ လောကီ  
 ဝိပါက်ဗာတ္ထိံသ ကြိယာဝိသ အားတပ်သော ရှေးရှေးသော  
 လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော လောကီ  
 ဝိပါက်ဗာတ္ထိံသ ကြိယာဝိသ ပစ္စည်း။ ။ ။ သမ္ပဒါနိကား။ လ။  
 ။ ဒုတိယော ပဌမဿဉ္စ ကတ္တားကား ဝုဋ္ဌောမနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း  
 ပစ္စည်း။ ။ ။ သမ္ပဒါနိကား အကုသိုလ်ဒွါဒသပဌမဇော။ ။ ။  
 ဒုတိယော တတိယဿဉ္စ ကတ္တားကား ဂေါတြဘူဝေါဒါနိ အနုလုံ  
 ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ပဌမဒွေး တတိယ  
 ဒွေး။ နိရောဓသမာပတ်မှထသော အခါ နေဝသညာ နာသညာ  
 ယတန ကုသိုလ်ကြိယာ ပစ္စည်း။ ။ ။ သမ္ပဒါနိကား လောကုတ္တရာ  
 စိတ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ။ တတိယော တတိယဿဉ္စ ကတ္တားကား  
 သောတာပတ္တိမဂ်အားတပ်သော သောတာပတ္တိဖိုလ်။ နောက်  
 နောက်သော ဖိုလ်လေးခုအားတပ်သော ရှေးရှေးသော ဖိုလ်  
 လေးခုပစ္စည်း။ ။ ။ သမ္ပဒါနိကား နောက်နောက်သော ဖိုလ်  
 လေးခုပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ။

တတိယော တတိယဿဉ္စ ကတ္တားကား ဖိုလ်လေးခု အဆုံး  
 ဇောပစ္စည်း။ ။ ။ သမ္ပဒါနိကား တိဟိတ်ဘဝင် တေရသ  
 ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ။ ခုနစ်ချက်။ အနန္တရပြီး၏။ ။ သမနန္တရလည်း  
 တူပြီ။

သဟဇောတဉ္စ။ ။ ပဌမော ပဌမဿ။ ပဌမော ဒုတိယဿ။  
 ပဌမောပဌမဒုတိယဿ။ ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယော ဒုတိယဿ။  
 ဒုတိယတချက်။ ။ တတိယော တတိယဿ။ ။ တတိယော ဒုတိ  
 ယဿ။ ။ တတိယော ဒုတိယ တတိယဿ။ ။ တတိယ သုံးချက်။  
 ဒုတိယတတိယော ဒုတိယဿ။ ။ ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယဿ။  
 ကုသလတိက်နှင့်နည်းတူကိုးချက်။ ။ သဟဇောတပြီး၏။

အညမညဉ္စ။ ။ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဿ။ ။ဒုတိယော ဒုတိယဿ။  
 တတိယော တတိယဿ။ ။ပေါင်းသုံးချက်။ ။အညမည။ ။  
 နိဿယဉ္စ။ ။ပဋ္ဌမသုံးချက်။ ဒုတိယော ဒုတိယဿ။ ဒုတိယော  
 ပဋ္ဌမဿ။ဒုတိယသုံးချက်။တတိယသုံးချက်။ ။ဒုတိယ တတိယော  
 ဒုတိယဿ။ ဒုတိယတတိယော တတိယဿ။ နှစ်ချက်။ ။ပဋ္ဌမ  
 ဒုတိယော ပဋ္ဌမဿ။ ပဋ္ဌမဒုတိယော ဒုတိယဿ။ နှစ်ချက်။ ။  
 ပေါင်းတေရသ။ ။နိဿယပြီးပြီ။

ဥပနိဿယဉ္စ။ ။(ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဿ ကုသလတိက်အတိုင်း)။  
 ပဋ္ဌမောဒုတိယဿဉ္စ ပကတူပဖြစ်အံ့ကတ္တားကားဗလဝဖြစ်သော  
 အကုသိုလ်ဒွါဒသပစ္စည်း။၏။ ။(သမ္ပဒါနိကား နာမက္ခန္ဓာ  
 ဒုတိယပုဒ်အကုန်ကောက်)။ ။ပဋ္ဌမောဒုတိယဿဉ္စ ပကတူပ  
 သာ။ ကတ္တားကား ဗလဝဖြစ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသပစ္စည်း။  
 ။၏။ ။သမ္ပဒါနိကား လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။  
 ဒုတိယော ဒုတိယဿဉ္စ ပကတူပဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ဗလဝ  
 ဖြစ်သော လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ လောကီဝိပင်္ဂါဗာတ္ထိံသ  
 ကြိယာဝိသ ရုပ်အဋ္ဌဝိသပစ္စည်း။၏။ ။(သမ္ပဒါနိကား နာမက္ခန္ဓာ  
 ဒုတိယပုဒ် အကုန်ကောက်)။ ။ဒုတိယော ပဋ္ဌမဿဉ္စလည်း  
 ကတ္တားကား သမ္ပဒါနိအကုန်။ ဒုတိယော တတိယဿဉ္စလည်း  
 အကုန်။ ။တတိယော တတိယဿဉ္စ ကတ္တားကား မဂ်လေးခု  
 ဖိုလ်လေးခုပစ္စည်း။ သမ္ပဒါနိလည်း နည်းတူ။ ။တတိယော  
 ပဋ္ဌမဿမရ။ (ဤတိက်ကိုထောက်၍ လောကုတ္တရာတရားလည်း  
 အကုသိုလ်အား ပကတူပမတပ်ကြောင်းကို မှတ်အပ်၏)။ ။တတိ  
 ယော ဒုတိယဿဉ္စကတ္တားကားလောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု ပစ္စည်း။  
 (သမ္ပဒါနိကား နာမက္ခန္ဓာ ဒုတိယပုဒ် အကုန်ကောက်)။ ။ဥပ  
 နိဿယပစ္စည်းရှစ်ချက်ပြီး၏။

ပုရေဇာတဉ္စ ဒုတိယော ဒုတိယဿဉ္စ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ  
 ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန်နိပ္ပန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ ပစ္စည်း။၏။ ။  
 သမ္ပဒါနိကား ကာမကုသိုလ်ရှစ်ခု ကာမဝိပင်္ဂါတေဝိသ ကာမ

ကြိယာဇကောဒသဒိဗ္ဗစက္ခုဒိဗ္ဗသောတအတိညာဏ်ဒွေးပစ္စယုပ္ပန်။  
 ။ဝတ္ထုပုရေဇာတဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ဆဝတ္ထုပစ္စည်း။၏။  
 သမ္ပဒါန်ကား ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ လောကီကုသိုလ်  
 သတ္တရသ အရူပဝိပါက်လေးခုကြည့်သော လောကီဝိပါက် အဋ္ဌ  
 ဝိသ ကြိယာဝိသပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ဒုတိယော ပဌမဿဉ္စအာရမ္မ  
 ဏပုရေဇာတ နှစ်ပါး။ အမျာကတော အကုသလဿနှင့် အတူ  
 ကောက်။ ။ဒုတိယော ဒုတိယဿကား ဝတ္ထုပုရေဇာတသာ  
 တည်း။ ။ဥပါဒိဏ္ဍတိက ဒုတိယောတတိယဿအတိုင်းကောက်။)  
 ပုရေဇာတပြီး၏။

ပစ္ဆာဇာတ၌ ပဌမော ဒုတိယဿ။ (ကုသလတိက အတိုင်း  
 သုံးချက်။ ။အာသေဝန၌ပဌမော ပဌမဿ ကုသလပဒအတိုင်း။)  
 ဒုတိယောဒုတိယဿဉ္စကတ္တားကား ပဌမဇောကြည့်သောနောက်  
 နောက်သော လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ ကြိယာဇော အဋ္ဌာ  
 ရသအား တပ်သော အဆုံးဇော ကြည့်သော ရှေးရှေးသော  
 လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ ကြိယာဇောအဋ္ဌာရသပစ္စည်းတရား  
 ရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ပဌမဇောကြည့်သော နောက်နောက်  
 သော လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ ကြိယာဇော အဋ္ဌာရသ ပစ္စ  
 ယုပ္ပန်။၏။ ။ဒုတိယော တတိယဿဉ္စ ကတ္တားကား ဂေါတြဘူ  
 ဝေါဒါန်ကိစ္စ တပ်သော မဟာကုသိုလ်ပဌမဒွေး တတိယဒွေး  
 ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား မဂ်လေးခုပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။အာသေ  
 ဝနသုံးချက်ပြီး၏။

ကမ္မဉ္စပဌမောပဌမဿ။သဟဇာတကမ္မ။ပဌမောဒုတိယဿဉ္စ  
 သဟဇာတနာနာက္ခဏိကနှစ်ပါး။ပဌမောပဌမဒုတိယဿ။သဟ  
 ဇာတကမ္မ။ (ကုသလတိက အကုသလအတိုင်းကောက်။ ။  
 ဒုတိယော ဒုတိယဿဉ္စ သဟဇာတ နာနာက္ခဏိက နှစ်ပါး  
 ကောက်မြဲ)။ ။တတိယော တတိယဿဉ္စ သဟဇာတနာနာက္ခ  
 ဏိကနှစ်ပါး။ တတိယော ဒုတိယဿ။ တတိယော ဒုတိယတတိ  
 ယဿ။သဟဇာတသာ။ ။ပေါင်းခုနှစ်ချက်။ကမ္မပြီး၏။

ဝိပါက ပစ္စည်း၌ ဒုတိယော ဒုတိယဿ။ တတိယော တတိယဿ။ တတိယော ဒုတိယဿ။ တတိယော ဒုတိယတတိယဿ။ ပေါင်းဝိပါကပစ္စည်းလေးချက်ပြီး၏။ ။အာဟာရ၌ပဋ္ဌမောပဋ္ဌမဿ။ပဋ္ဌမောဒုတိယဿ။ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဒုတိယဿ။သဟဇာတဿ။ ။ဒုတိယော ဒုတိယဿ၌ နာမ်အာဟာရ ရုပ်အာဟာရနှစ်ပါး။ တတိယောတတိယဿ။ တတိယော ဒုတိယဿ။ တတိယော ဒုတိယ တတိယဿ။ နာမ်အာဟာရဿ။ ပေါင်းအာဟာရခုနစ်ချက်။ ။ဣန္ဒြိယ၌ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဿ။ ပဋ္ဌမော ဒုတိယဿ။ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမ ဒုတိယဿ။ကတ္တားကား ဇီဝိတ စိတ်ဝေဒနာ ဝိရိယ ကေဂ္ဂတာငါးပါး။ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၌ သဟဇာတ ပုရေဇာတ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယသုံးပါး။ (ကုသလတိက်အတိုင်းကောက်)။ ။တတိယ သုံးချက်။ ပေါင်းခုနစ်ချက်။ ။ဣန္ဒြိယပြီး၏။

ဈာန၌လည်း ပဋ္ဌမသုံးချက်။ ဒုတိယတချက်။ တတိယသုံးချက်။ ပေါင်းခုနစ်ချက်။ မဂ္ဂလည်း ခုနစ်ချက်။ သမ္ပယုတ္တသုံးချက်။ ။ဝိပဿနာ၌ ပဋ္ဌမော ဒုတိယဿ။ ဒုတိယော ဒုတိယဿ။ ဒုတိယော ပဋ္ဌမဿ။ ဒုတိယော ဒုတိယ တတိယဿ။ တတိယော ဒုတိယဿ။ ပေါင်းငါးချက်။

အတ္ထိပစ္စည်း၌ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဿ။သဟဇာတဿ။ ။ပဋ္ဌမော ဒုတိယဿ။ သဟဇာတပစ္စာဇာတနှစ်ပါး။ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဒုတိယဿ၌ သဟဇာတဿ။ ပဋ္ဌမသုံးချက်။ ။ဒုတိယော ဒုတိယဿ၌ သဟဇာတ ပုရေဇာတ ပစ္စာဇာတ အာဟာရ ဣန္ဒြိယငါးပါး။ ဒုတိယော ပဋ္ဌမဿ။ ပုရေဇာတဿ။ ဒုတိယောတတိယဿ၌လည်း ပုရေဇာတဿ။ ဒုတိယသုံးချက်။ ။တတိယော ဒုတိယဿ၌ သဟဇာတဿ။ ။တတိယော တတိယဿ၌ သဟဇာတ ပစ္စာဇာတနှစ်ပါး။ ။တတိယော ဒုတိယ တတိယဿ၌ သဟဇာတဿ။ တတိယသုံးချက်။ ။ဒုတိယ တတိယော ဒုတိယဿ၌ သဟဇာတ ပစ္စာဇာတ အာဟာရမိဿက ပစ္စာဇာတ

ဣန္ဒြိယမိဿကသုံးပါး။ ။ပစ္စာဇာတအာဟာရမိဿက၌ ကတ္တား  
 ကား ဂေါတြဘူ ဝေါဒါန်အနုလုံအစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်  
 နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ဌိသို့ရောက်သော တိဇစတုဇကာယအား  
 ကာလဘူတ တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌  
 ဖြစ်သောအခါ နောက်ဖြစ်သောလောကုတ္တရာနာမက္ခန္ဓာဂေါတြ  
 ဘူဝေါဒါန်အစရှိသော ရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ရုပ်၏  
 ဌိသို့ရောက်သော သြဇာပစ္စည်း၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ဂေါတြဘူ  
 ဝေါဒါန် အနုလုံစသော ရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍  
 ရုပ်၏ဌိသို့ရောက်သော တိဇ စတုဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်၏။ ။  
 ပစ္စာဇာတ ဣန္ဒြိယမိဿကဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ဂေါတြဘူဝေါ  
 ဒါန် အနုလုံစသော ရှေးဖြစ်သောစိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏  
 ဌိသို့ရောက်သော ကမ္မဇကာယအား ကာလဘူတ တပြိုင်နက်  
 တပ်ကောင်းသော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ နောက်  
 ဖြစ်သော လောကုတ္တရာ နာမက္ခန္ဓာ ဂေါတြဘူဝေါဒါန် အနုလုံ  
 အစရှိသော ရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ရုပ်၏ဌိသို့ရောက်  
 သော ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေပစ္စည်း။ ။သမ္ပဒါန်ကား ဂေါတြဘူဝေါဒါန်  
 အနုလုံအစရှိသော ရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏  
 ဌိသို့ရောက်သော ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေကြည်သောကမ္မဇကာယပစ္စယုပ္ပန်။  
 ။ဒုတိယတတိယော တတိယသဿ၌ သဟဇာတ ပုရေဇာတ  
 မိဿကတည်း။ ။ပဌမဒုတိယော ဒုတိယသဿ၌ သဟဇာတ  
 ပစ္စာဇာတ အာဟာရ မိဿက ပစ္စာဇာတ ဣန္ဒြိယမိဿက  
 သုံးပါး။ (ကုသလတိက်အတိုင်း ကောက်လေ)။ ။အတ္ထိတဆွဲ  
 သုံးချက်ပြီး၏။ ။နတ္ထိ ဝိဂတ အနန္တရအတိုင်း။ ။အဝိဂတ အတ္ထိ  
 အတိုင်း။ ။ဝိဘင်္ဂဝါရ ပြီးပြီ။

သင်္ချာဝါရ

ဟေတုယာသတ္တ။ အာရမ္မဏောဆ။ အမိပတိယာအဋ္ဌ။ အနန္တရေ  
 သတ္တ။ သမနန္တရေ သတ္တ။ သဟဇာတေ နဝ။ အညမညေ တိဏိ။

နိဿယေတေရသ။ ဥပနိဿယေအဋ္ဌ။ ပုရေဇာတေတိဏိ။ ပစ္ဆာ  
ဇာတေတိဏိ။ အာသေဝနေတိဏိ။ ကမ္မေသတ္တ။ ဝိပါကေစတ္တာရိ။  
အာဟာရေသတ္တ။ ဣန္ဒြိယေသတ္တ။ ဈာနေသတ္တ။ မဂ္ဂေသတ္တ။  
သမ္ပယုတ္တေတိဏိ။ ဝိပုယုတ္တေပဉ္စ။ အတ္ထိယာတေရသ။ နတ္ထိယာ  
သတ္တ။ ဝိဂတေသတ္တ။ အဝိဂတေ တေရသ။ (ကုသလတိက်ကိုမှီ၍  
ဟောလေ)။

အမှာ အနုလုံ ပစ္စယုဒ္ဓါရဉ္စ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသဉ္စ အာ  
ရမ္မဏ။ သဟဇာတ။ ဥပနိဿယ ဤသုံးပစ္စည်းကို  
ထုတ်အပ်၏။ ။ပဋ္ဌမော ဒုတိယသဉ္စ အာရမ္မဏ သဟဇာတ  
ဥပနိဿယ ပစ္ဆာဇာတ ကမ္မ။ ဤငါးပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။  
ပဋ္ဌမောတတိယသဉ္စ ဥပနိဿယတပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။  
ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမ ဒုတိယသဉ္စ သဟဇာတ တပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်  
၏။ ။ပဋ္ဌမလေးချက်။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသဉ္စ အာရမ္မဏ  
သဟဇာတ ဥပနိဿယ ပုရေဇာတ ပစ္ဆာဇာတ ကမ္မ  
အာဟာရဣန္ဒြိယ။ ဤရှစ်ပစ္စည်းကိုထုတ်အပ်၏။

ဒုတိယော ပဋ္ဌမသဉ္စ အာရမ္မဏ ဥပနိဿယ ပုရေဇာတ။  
ဤသုံးပစ္စည်းကိုထုတ်အပ်၏။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသဉ္စဥပနိဿယ  
ပုရေဇာတ။ ဤနှစ်ပစ္စည်းကိုထုတ်အပ်၏။ ဒုတိယသုံးချက်။

တတိယော တတိယသဉ္စသဟဇာတဥပနိဿယ။ဤနှစ်ပစ္စည်း  
ကို။ ။ ။ထိုတွင်ဥပနိဿယဖြင့် အာရမ္မဏူပ အာရမ္မဏ အာ  
ရမ္မဏာဓိပတိ အနန္တရူပ အနန္တရသမနန္တရနတ္ထိဝိဂတနာနာကွဏိ  
ကကမ္မ ပကတူပနိဿယ။ ဤဆယ်ပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။ ။(နိဗ္ဗာန်  
သည် လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခုအား အာရမ္မဏာဓိပတိ ကေန်ဖြစ်  
၍အာရမ္မဏပစ္စည်းဖြင့်မပြု။တတိယောပဋ္ဌမသမရ)။။တတိယော  
ဒုတိယသဉ္စ အာရမ္မဏ သဟဇာတ ဥပနိဿယ ပစ္ဆာဇာတ။  
ဤလေးချက်ကို ထုတ်အပ်၏။ ။တတိယော ဒုတိယ တတိယသဉ္စ  
သဟဇာတပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။

ဒုတိယ တတိယော ဒုတိယသန္တ သဟဇာတ ပစ္စာဇာတ အာဟာရမိဿက ပစ္စာဇာတ ဣန္ဒြိယမိဿက။ ဤသုံးပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။ဒုတိယ တတိယော တတိယသန္တ သဟဇာတ မိဿကတပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယသန္တ သဟဇာတ ပုရေဇာတ မိဿကတပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။

ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယသန္တ သဟဇာတ ပစ္စာဇာတ အာဟာရ မိဿက ပစ္စာဇာတ ဣန္ဒြိယ မိဿက။ ဤသုံးပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ (တတိယော ပဌမသဤတချက်မရ၍ ပေါင်းစုဒ္ဒသ ဖြစ်သတည်း)။ ။နဟေတုယာ စုဒ္ဒသ။ နအာရမ္မဏေ စုဒ္ဒသ။ နအဓိပတိယာ စုဒ္ဒသ။ နအနန္တရေ စုဒ္ဒသ။ နသမနန္တရေစုဒ္ဒသ။ နသဟဇာတေစုဒ္ဒသ။ ပဌမောပဌမဒုတိယသ။ တတိယော ဒုတိယ တတိယသ။ ဒုတိယ တတိယော တတိယသ။ ပဌမ ဒုတိယော ပဌမသ။ ဤလေးချက်ကျ၍ ဒသဖြစ်သတည်း။ ။နအညမညေ ဒသ။ နနိဿယေဒသ။ (နသဟဇာတ၌ ကျင့်တိုင်း။ ။နဥပ နိဿယေတေရသ။ (ပဌမော တတိယသ ဤတချက်ကျသည်)။ နပုရေဇာတေဒ္ဒါဒသ။ ။(ဒုတိယ တတိယော တတိယသ။ ပဌမ ဒုတိယော ပဌမသ။ ဤနှစ်ချက်ကျသည်)။ ။နပစ္စာဇာတေ စုဒ္ဒသ။ နအာသေဝနေ စုဒ္ဒသ။ နကမ္မေစုဒ္ဒသ။ နဝိပါကေ စုဒ္ဒသ။ နအာဟာရေစုဒ္ဒသ။ နဣန္ဒြိယေစုဒ္ဒသ။ နဈာနေစုဒ္ဒသ။ နသမ္ပယုတ္တေ ဒသ။ နဝိပ္ပယုတ္တေအဋ္ဌ။ ။ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသ။ တတိယော ဒုတိယ တတိယသ။ ဒုတိယ တတိယော ဒုတိယသ။ ဒုတိယ တတိယော တတိယသ။ ပဌမ ဒုတိယော ပဌမသ။ ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယသ။ ဤခြောက်ချက်ကျ၍ အဋ္ဌ ဖြစ်သတည်း)။ နောအတ္ထိယာအဋ္ဌ။ နောနတ္ထိယာစုဒ္ဒသ။ နောဝိဂတေစုဒ္ဒသ။ နော အဝိဂတေအဋ္ဌ။ (နဝိပ္ပယုတ္တကကျင့်အတိုင်း။ ။ပစ္စနိက် ကုသလ တိက်နှင့်နည်းတူ။ သင်္ချာသာ စိုးစဉ်းထူးသည်)။ ဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏေသတ္တ။ နာဓိပတိယာသတ္တ။ နအနန္တရေသတ္တ။ နသမ နန္တရေသတ္တ။ နအညမညေတိဏိ။ လ။ နသမ္ပယုတ္တတိဏိ။ နဝိပ္ပ



ယုတ္တေတိဏိ။ နောနတ္ထိယာသတ္တ။ နောဝိဂတေသတ္တ။ ။ (အည  
မည။ သမ္ပယုတ္တ။ ဝိပ္ပယုတ္တ။ ဤသုံးပစ္စည်း၌ တိဏိ။ အလုံးစုံသတ္တ  
ချည်း။ ။ ကုသလတိက်နှင့် နည်းတူဟော)။ အနုလောမပစ္စနိက်။  
ပစ္စနိယာနုလောမ၌ နဟေတု ပစ္စယာ အာရမ္မဏေဆ။ အဓိ  
ပတိယာအဋ္ဌ။ အနန္တရေသတ္တ။ သမနန္တရေသတ္တ။ သဟဇာတေ  
နဝ။ အညမညေတိဏိ။ နိဿယေတေရသ။ ဥပနိဿယေအဋ္ဌ။  
ပုရေဇာတေတိဏိ။ ပစ္စာဇာတေတိဏိ။ အာသေဝနေတိဏိ။ ကမ္မေ  
သတ္တ။ ဝိပါကေ စတ္တာရိ။ အာဟာရေသတ္တ။ ဣန္ဒြိယေသတ္တ။ ဈာနေ  
သတ္တ။ မဂ္ဂေသတ္တ။ သမ္ပယုတ္တေတိဏိ။ ဝိပ္ပယုတ္တေပဉ္စ။ အတ္ထိယာ  
တေရသ။ နတ္ထိယာသတ္တ။ ဝိဂတေသတ္တ။ အဝိဂတေ တေရသ။  
နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ အဓိပတိယာသတ္တ။ အနန္တရေ  
သတ္တ။ လ။ အဝိဂတေ တေရသ။ ။ (ကုသလတိက်နှင့် အရမထူး  
ပြီ။ သင်္ချာစိုးစဉ်းသာထူးသည်)။ ။ ပစ္စနိယာနုလောမ။  
သံကိလိဋ္ဌတိက် ပြီး၏။

ဝိတက္ကတ္တိကပဋိစ္စဝါရ

သံကိလိဋ္ဌတိက်ကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဝိတက္က  
တိက်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၌တုံ့သော်လည်း (ပဋိစ္စဝါရ အစ  
ရှိသည်ကိုဆို)။ ။ ပဋိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌။ ။ ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမံ၌  
ပဝတ္ထိအခါ ကတ္တားကား သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ လေးဆဲ့  
ခုနစ်ခု ဝိတက် ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက်ပညာသ အစိတ်  
အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ  
စိတ် လေးဆဲ့ခုနစ်ခု ဝိတက် ဝိစာရ မောဟမုဒ္ဒေး၌ မောဟ  
ကြည့်သော စေတသိက် ပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စ  
ယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား သဟိတ်  
သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခု ဝိတက် ဝိစာရ ကြည့်သော  
စေတသိက် ကေတိ သအစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍။ လ။ အစိတ်

အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိ အခါ ကတ္တားကား သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ လေးဆဲ့ခုနစ်ခု ဝိတက် ဝိစာရ ကြည့်သော စေတသိက်ပညာသ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိတက်စေတသိက် ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ပဋိ သန္ဓေအခါ ကတ္တားကား သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ ကိုးခု ဝိတက် ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက်တေတ္ထိံသ အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိတက်စေတသိက်ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ဖြစ်သော အခါ သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ လေးဆဲ့ ခုနစ်ခု ဝိတက် ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက်ပညာသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ပဋိ သန္ဓေအခါ ကတ္တားကား သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ ကိုးခု ဝိတက် ဝိစာရကြည့်သော။ စေ။ တေတ္ထိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ။

ပဌမေန ပဌမ တတိယံ၌ ကတ္တားကား ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ် သော အခါ သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရစိတ်လေးဆဲ့ခုနစ်ခု ဝိတက် ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက်ပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော။ လ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ ကိုးခု ဝိတက် ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက်တေတ္ထိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော။ လ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ပဌမေန ဒုတိယ တတိယံ၌ ကတ္တားကား ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သော အခါ သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ စိတ်လေးဆဲ့ခုနစ်ခု ဝိတက်ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက် ပညာသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဝိတက် စိတ္တဇရုပ်။ ။ ပဋိသန္ဓေအခါ ဝိတက်ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ။

ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ စိတ်လေးဆဲ့ခုနစ်ခု ဝိတက် ဝိစာရကြည့်သော

စေတသိက်ပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ဝိတက်ပစ္စယုပ္ပန်၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ ပဋိသန္ဓေကိုးခုလ။အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ ဝိတက်ပစ္စယုပ္ပန်၏။

ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယ တတိယံ၌ ကတ္တားကား ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် လေးဆဲ့ ခုနစ်ခု ဝိတက်ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက်ပညာသ။လ။ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ဝိတက်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်၏။ ။ပဋိသန္ဓေ အခါ သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခုလ။ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ဝိတက် ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်၏။ ။ပဌမ နှစ်ချက် ပြီးပြီ။

ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား ဒုတိယဈာန် ကောဒသ ဝိတက် ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက်ဆတ္တိံသ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော။လ။ အစိတ်အပေါင်း နာမ က္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါဒုတိယဈာန် ပဋိသန္ဓေတခု ဝိတက်ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက်ဆတ္တိံသ။လ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်၏။ ။ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား ဝိတက်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် လေးဆဲ့ ခုနစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ ဝိတက် ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက်ပညာသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ ဝိတက်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခု ဝိတက် ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက် တေတ္တိံသအစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်၏။

ဒုတိယေန တတိယံ၌ ကတ္တားကား ဒုတိယဈာန် ကောဒသ ဝိစာရကြည့်သောစေတသိက်ဆတ္တိံသအစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိတက်ဝိစာရ စိတ္တဇရုပ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သောဝိတက် စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်၏။ ပဋိသန္ဓေအခါဒုတိယဈာန် ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ ဝိတက်ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက်ဆတ္တိံသ အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစာရ ကဋတ္တာရုပ် ဝိတက်

ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ်။၏။ ။ဒုတိယေန ပဌမ တတိယံ၌  
 ကတ္တားကား ဝိတက်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် သဝိတက္က သဝိ  
 စာရ စိတ်လေးဆဲ့ ခုနစ်ခု ဝိတက် ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက်  
 ပညာသ နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်။၏။ပဋိသန္ဓေအခါ ဝိတက်ကိုစွဲ၍  
 ဖြစ်သော သဟိတ်သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခု ဝိတက်  
 ဝိစာရကြည့်သောစေတသိက်တေတ္ထိံသနာမက္ခန္ဓာကဋတ္တာရုပ်။၏။

ဒုတိယေနဒုတိယတတိယံ၌ ကတ္တားကား ဒုတိယဈာန် ကော  
 ဒသ ဝိတက်ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက် ဆတ္ထိံသ အစိတ်အစိတ်  
 နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။လ။အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇ  
 ရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား ဒုတိယဈာန်  
 ပဋိသန္ဓေ ဝိတက် ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက် ဆတ္ထိံသအစိတ်  
 အစိတ်နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။လ။အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ  
 ဝိစာရ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဒုတိယ ငါးချက်ပြီး၏။။

တတိယေနတတိယံ၌ကတ္တားကားသဟိတ်အဝိတက္ကအဝိစာရ  
 စိတ် လေးဆဲ့ငါးခု စေတသိက် ဆတ္ထိံသ အစိတ်အစိတ်။ လ။  
 အစိတ်အစိတ်စိတ္တဇရုပ် နာမက္ခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ  
 ကတ္တားကား အဝိတက္က အဝိစာရ ပဋိသန္ဓေခုနစ်ခု ဝိတက်ဝိစာရ  
 ကြည့်သော စေတသိက်ဆတ္ထိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍  
 ဖြစ်သော။လ။နာမက္ခန္ဓာကဋတ္တာရုပ်။ပဋိသန္ဓေအခါ ဝိစာရကိုစွဲ၍  
 ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ်၊အဝိတက္ကအဝိစာရပဋိသန္ဓေကိုစွဲ၍ဖြစ်သော  
 ဟဒယဝတ္ထု။ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ။  
 ပဋိသန္ဓေအခါဝိစာရကိုစွဲ၍ဖြစ်သောဟဒယဝတ္ထု။ ဟဒယဝတ္ထုကို  
 စွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစာရပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တား  
 ကားပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပင်္ဂါန် လေးခု  
 ရဟန္တာတို့စုတိကြည့်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ် သဟိတ် ဝိပင်္ဂါန်  
 သဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော  
 သဟိတ် စိတ္တဇ မဟာဘုတ် သဟိတ် ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ  
 တေရသတို့နှင့်ယထာရဟအတူဥပါဒ်သောသဟိတ်ကမ္မဇ မဟာ

ဘုတ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့် တကွသော သဟိတ် စိတ္တဇ ဥပါဒါ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇ ဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

တတိယေန ပဋ္ဌမံဉ္စကတ္တားကား ပဋိသန္ဓေအခါ ဟဒယဝတ္ထု ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခု ဝိတက်ဝိစာရ ကြည့်သော စေတသိက်တေတ္ထိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ တတိယေန ဒုတိ တိယံဉ္စ ကတ္တားကား ဝိစာရကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဒုတိယဈာန် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား ဝိစာရကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဒုတိယဈာန် နာမက္ခန္ဓာ၊ ပဋိသန္ဓေအခါ ဟဒယ ဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဒုတိယဈာန် ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ ဝိတက် ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ တတိယေန ပဋ္ဌမတတိယံဉ္စ ကတ္တားကား ပဋိသန္ဓေ အခါ ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခု နာမက္ခန္ဓာ၊ မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ကဋတ္တာ ရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်။ ။

တတိယေန ဒုတိယ တတိယံဉ္စ ပဝတ္ထိအခါ ကတ္တားကား ဝိစာရကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဒုတိယဈာန် နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စ ယုပ္ပန်။ ။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား ဝိစာရကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဒုတိယဈာန် ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်။ ပဋိသန္ဓေအခါ ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဒုတိယဈာန် ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ်။ ပဋိသန္ဓေအခါ ဟဒယ ဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိတက် မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ်။ ပဋိသန္ဓေအခါ ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဒုတိယ ဈာန် ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ ဝိစာရ ပစ္စယုပ္ပန်။ ။

တတိယေန ပဋ္ဌမဒုတိယံဉ္စကတ္တားကား ပဋိသန္ဓေအခါ ဟဒ ယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရပဋိသန္ဓေကိုးခု ဝိတက် ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက် တေတ္ထိံသ နာမက္ခန္ဓာ ဝိတက် ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ တတိယေန ပဋ္ဌမဒုတိယ တတိယံဉ္စ ကတ္တားကား ပဋိသန္ဓေအခါ ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဝိတက္က သဝိစာရ

ပဋိသန္ဓေ ကိုးခု ဝိစာရ ကြည့်သော စေတသိက် စတုတ္ထိံသ နာမက္ခန္ဓာမဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သောကဋတ္တာရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။တတိယ ခုနစ်ချက်ပြီး၏။

ပဌမ တတိယေန ပဌမံဉ္စ ကတ္တားကား သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခု ဝိတက်ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက် တေတ္ထိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခု ဝိတက်ဝိစာရ ကြည့်သော စေတသိက် တေတ္ထိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဌမ တတိယေန ဒုတိယံဉ္စ ကတ္တားကား သဟိတ်သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခု ဝိတက်ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက် တေတ္ထိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိတက် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ပဌမ ဒုတိယေန တတိယံဉ္စ ကတ္တားကား ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ သဟိတ်သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် လေးဆဲ့ခုနစ်ခု ဝိတက်ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက်ပညာသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိ သန္ဓေကိုးခု ဝိတက်ဝိစာရကြည့်သောစေတသိက်တေတ္ထိံသအစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စ ယုပ္ပန်တရားရ၏။

ပဌမတတိယေန ပဌမတတိယံဉ္စ ကတ္တားကား သဝိတက္က သဝိ စာရပဋိသန္ဓေကိုးခုဝိတက်ဝိစာရကြည့်သောစေတသိက်တေတ္ထိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဝိ တက္က သဝိစာရပဋိသန္ဓေ ကိုးခုဝိတက်ဝိစာရကြည့်သောစေတသိက် တေတ္ထိံသ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ။ထိုနာမက္ခန္ဓာမဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ပဌမတတိယေန ဒုတိယတတိယံဉ္စ ကတ္တားကား သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခု ဝိတက်ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက်

တေတ္ထိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်  
 သောဝိတက်။ ထိုနာမက္ခန္ဓာမဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ်  
 ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဌမတတိယေန ပဌမဒုတိယံ၌ ကတ္တား  
 ကား သဝိတက္က သဝိစာရပဋိသန္ဓေကိုးခု ဝိတက်ဝိစာရကြည့်သော  
 စေတသိက်တေတ္ထိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကို  
 စွဲ၍ဖြစ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခု ဝိစာရကြည့်သော  
 စေတသိက်စတုတ္ထိံသ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား  
 ရ၏။

ပဌမ တတိယေန ပဌမဒုတိယတတိယံ၌ ကတ္တားကား သဟိတ်  
 သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခု ဝိတက်ဝိစာရ ကြည့်သော  
 စေတသိက်တေတ္ထိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ဟဒယဝတ္ထုကို  
 စွဲ၍ဖြစ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရ။ သဟိတ်သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိ  
 သန္ဓေကိုးခု ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက် စတုတ္ထိံသ အစိတ်  
 အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာ မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော  
 ကဋတ္တာရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဌမတတိယ ခုနစ်ချက်ပြီး၏။

ဒုတိယ တတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား ပဋိသန္ဓေအခါ  
 ဝိတက် ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိ  
 သန္ဓေကိုးခု ဝိတက်ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက်တေတ္ထိံသ ပစ္စ  
 ယုပ္ပန်၏။ ။ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား ဒုတိယ  
 ဈာန်စိတ် ဧကာဒသ ဝိတက်ကြည့်သော စေတသိက်သတ္တဝီသ  
 အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဒုတိယဈာန်စိတ် ဧကာ  
 ဒသ ဝိတက်ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက်ဆတ္ထိံသ အစိတ်အစိတ်  
 နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား  
 ဒုတိယဈာန် ပဋိသန္ဓေ ဝိတက်ကြည့်သော စေတသိက်စတုတ္ထိံသ  
 အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သောဒုတိယဈာန်  
 ပဋိသန္ဓေ ဝိတက်ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက်တေတ္ထိံသ အစိတ်  
 အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်၏။

ဒုတိယတတိယေန တတိယံ၌ ကတ္တားကား ပဉ္စဝေါကာရာ၌  
 ဖြစ်သောအခါ ဒုတိယဈာန် ကောဒသ ဝိတက် ကြည့်သော  
 စေတသိက်ဆတ္တိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ဝိတက်မဟာ  
 ဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဒုတိယဈာန်ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ။  
 ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား ဒုတိယဈာန် ပဋိသန္ဓေ ဝိတက်  
 ကြည့်သော စေတသိက်စတုတ္ထိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ  
 မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ် ဒုတိယဈာန် ပဋိသန္ဓေ  
 ဝိတက်ဝိစာရ ကြည့်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ ဟဒယဝတ္ထုကို  
 စွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစာရ ပစ္စယုပ္ပန်။ ။

ဒုတိယ တတိယေန ပဌမတတိယံ၌ ကတ္တားကား ပဋိသန္ဓေ  
 အခါ ဝိတက် ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရ ပဋိ  
 သန္ဓေကိုးခု ဝိတက်ဝိစာရ ကြည့်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ  
 နာမက္ခန္ဓာ ဝိတက်မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စ  
 ယုပ္ပန်။ ။

ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယတတိယံ၌ ကတ္တားကား ဒုတိယ  
 ဈာန်ကောဒသ ဝိတက်ကြည့်သောစေတသိက် သတ္တတိံသ အစိတ်  
 အစိတ်နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဒုတိယဈာန် ကောဒသ  
 ဝိတက်ဝိစာရကြည့်သောစေတသိက်ဆတ္တိံသနာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်  
 ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား ဒုတိယဈာန် ပဋိ  
 သန္ဓေဝိတက်ကြည့်သော စေတသိက် သတ္တတ္တိံသ အစိတ်အစိတ်  
 နာမက္ခန္ဓာဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဒုတိယဈာန် ပဋိသန္ဓေ  
 ဝိတက်ကြည့်သောစေတသိက်သတ္တတိံသအစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ  
 ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ။ ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်ပြီးပြီ။

ပဌမဒုတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား သဟိတ်သဝိတက္ကသဝိစာရ  
 စိတ်လေးဆဲ့ခုနစ်ခု ဝိတက်ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက်ပညာသ  
 အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ဝိတက်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် သဝိ  
 တက္က သဝိစာရစိတ် လေးဆဲ့ခုနစ်ခု ဝိတက်ဝိစာရ ကြည့်သော  
 စေတသိက်ပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ။



ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား သဟိတ်သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခု ဝိတက်ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက်တေတ္ထိံသ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာဝိတက်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ပဌမဒုတိယေနတိယံ၌ - ကတ္တားကား သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရစိတ်လေးဆွဲခုနစ်ခု ဝိတက်ဝိစာရ ကြည့်သော စေတသိက် ပညာသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ဝိတက်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ သဟိတ်သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခု ဝိတက်ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက် တေတ္ထိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ဝိတက်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် လေးဆွဲခုနစ်ခု ဝိတက် ဝိတက်စာရကြည့်သော စေတသိက်ပညာသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ဝိတက်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။ လ။ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခု ဝိတက်ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက် တေတ္ထိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ဝိတက်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမတတိယံ၌ ကတ္တားကား သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ စိတ်လေးဆွဲခုနစ်ခု ဝိတက်ဝိစာရ ကြည့်သော စေတသိက်ပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ဝိတက်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ ပဋိသန္ဓေအခါ သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခု ဝိတက်ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက် တေတ္ထိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို ဝိတက်စွဲ၍ဖြစ်သော။ လ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ ပဌမ ဒုတိယသုံးချက်ပြီး၏။

ပဌမ ဒုတိယ တတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား သဟိတ်သဝိ  
 တက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခုဝိတက်ဝိစာရကြည့်သောစေတသိက်  
 ပညာသ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ ဝိတက်ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်  
 သော။လ။အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဌမ ဒုတိယ  
 တတိယေန တတိယံ၌ ကတ္တားကား သဟိတ်သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ်  
 လေးဆဲ့ခုနစ်ခုဝိတက်ဝိစာရကြည့်သောစေတသိက်ပညာသအစိတ်  
 အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စ  
 ယုပ္ပန်။၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား သဝိတက္ကသဝိစာရ ပဋိ  
 သန္ဓေကိုးခု ဝိတက်ဝိစာရ ကြည့်သော။ စေ။ တေတ္ထိံသ အစိတ်  
 အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ဝိတက် မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သောကဋတ္တာ  
 ရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။ပဌမ ဒုတိယ တတိယေန ပဌမ တတိယံ၌  
 ကတ္တားကား သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခု  
 ဝိတက်ဝိစာရကြည့်သော။စေ။တေတ္ထိံသအစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ  
 ဝိတက်ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။လ။အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ။  
 ထိုနာမက္ခန္ဓာ မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။  
 ၏။ ။ပဌမ ဒုတိယ တတိယသုံးချက်။ ။ပေါင်း ဟေတု ပစ္စည်း  
 သတ္တတိံသ သုံးဆယ့်ခုနစ်ချက်ပြီးပြီ။

အာရမ္မဏ၌ ပဌမေနပဌမံပဝတ္ထိပဋိသန္ဓေနှစ်ပါး။ ပဝတ္ထိအခါ  
 ကတ္တားကား သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် ငါးဆဲ့ငါးခု ဝိတက်  
 ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက်ပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ  
 ကိုစွဲ၍။လ။အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။၏။ ။(ပဌမေန ဒုတိယံ၌  
 ပဝတ္ထိပဋိသန္ဓေနှစ်ပါး ဝိတက် စေတသိက်ကို ပစ္စယုပ္ပန်ကောက်။  
 ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ၌ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာဝိတက် စေတ  
 သိက်ကိုကောက်)။ ။ပဌမသုံးချက်ပြီးပြီ။

(ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္ထိပဋိသန္ဓေ နှစ်ပါး။ ဒုတိယဈာန်  
 ကောဒသကိုကောက်။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္ထိပဋိသန္ဓေ နှစ်  
 ပါး။ ဝိတက်ကိုစွဲ၍ သဝိတက္က သဝိစာရ နာမက္ခန္ဓာကိုကောက်။။  
 ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္ထိပဋိသန္ဓေနှစ်ပါး။ ဝိစာရကိုကောက်။

ဒုတိယေန ဒုတိယတတိယံ ဣလည်း ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေနှစ်ပါးဒုတိယ  
ဈာန် နာမက္ခန္ဓာ ဝိစာရ စေတသိက်ကိုကောက်)။ ။ဒုတိယ  
လေးချက်ပြီး၏။

တတိယေန တတိယံ ဣပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား အဝိတက္က  
အဝိစာရစိတ် ငါးဆဲ့ငါးခု ဝိတက်ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက်  
ဆတ္တိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော။လ။ အစိတ်  
အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား  
အဝိတက္က အဝိစာရ ပဋိသန္ဓေခုနစ်ခု ဝိဟက်ဝိစာရ ကြည့်သော  
စေတသိက် တေတ္ထိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကို  
စွဲ၍ဖြစ်သော အဝိတက္က အဝိစာရပဋိသန္ဓေခုနစ်ခု။စေ။ တေတ္ထိံသ  
အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစာရ  
ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ပဋိသန္ဓေ သုံးချက်။ ။တတိယေန ပဋိသန္ဓေ  
အခါ ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ  
တဆဲ့တခု။အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ။၏။

တတိယေန ဒုတိယံ ဣပဝတ္တိအခါ ဝိစာရကို စွဲ၍ဖြစ်သော  
ဒုတိယဈာန်ကောဒသအစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ။၏။ ။ပဋိသန္ဓေ  
အခါ ဝိစာရကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဒုတိယဈာန် ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ  
ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဒုတိယဈာန် ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ။  
ပဋိသန္ဓေအခါ ဝိတက်ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဋိသန္ဓေသုံးပါး။ ။တတိ  
ယေန ဒုတိယတတိယံ ဣကတ္တားကား ပဋိသန္ဓေအခါ ဟဒယ  
ဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဒုတိယဈာန် ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ဝိစာရ  
ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။တတိယေန ပဋိသန္ဓေအခါဟဒယ  
ဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ  
ဝိတက် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။တတိယ ငါးချက်ပြီးပြီ။

ပဋိသန္ဓေအခါ သဝိ  
တက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေတဆဲ့တခု အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ  
ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေတဆဲ့  
တခုဝိတက်ဝိစာရ ကြည့်သော စေတသိက် တေတ္ထိံသ အစိတ်

အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဌမ တတိယေန ဒုတိယံဉ္စ  
 ကတ္တားကား ပဋိသန္ဓေအခါ သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခု  
 ဝိတက်ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက်တေတ္ထိံသ အစိတ်အပေါင်း  
 နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဝိတက်ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။  
 ပဌမတတိယေန ပဌမဒုတိယံဉ္စ (သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ  
 နာမက္ခန္ဓာနှင့် ဝိတက်ကိုကောက်)။ ။ပဌမ တတိယ သုံးချက်  
 ပြီး၏။

ဒုတိယတတိယေန ပဌမံဉ္စ ပဋိသန္ဓေအခါ ဝိတက်ဟဒယဝတ္ထု  
 ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေတဆဲ့တခု ဝိတက်  
 ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက် တေတ္ထိံသ အစိတ်အပေါင်း  
 နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ဒုတိယတတိယေန ဒုတိယံဉ္စကတ္တားကား  
 ဒုတိယဈာန် ကောဒသ ဝိတက်ဝိစာရ ကြည့်သော။ စေ။ ဆတ္ထိံသ  
 အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ ဝိစာရကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အစိတ်အစိတ်  
 နာမက္ခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ဒုတိယဈာန်ပဋိသန္ဓေ  
 နာမက္ခန္ဓာဝိတက်ဝိစာရကြည့်သောစေတသိက်တေတ္ထိံသ အစိတ်  
 အစိတ်နာမက္ခန္ဓာဝိစာရဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဒုတိယဈာန်  
 ပဋိသန္ဓေ ဝိတက်ဝိစာရ ကြည့်သောစေတသိက် တေတ္ထိံသ အစိတ်  
 အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယ တတိယေန တတိယံဉ္စ ကတ္တားကား ပဋိသန္ဓေအခါ  
 ဒုတိယဈာန် ပဋိသန္ဓေ ဝိတက်ဝိစာရ ကြည့်သော စေတသိက်  
 တေတ္ထိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်  
 သော ဝိစာရ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယ  
 တတိယံဉ္စ ကတ္တားကား ဒုတိယဈာန် ပဋိသန္ဓေ ဝိတက်ဝိစာရ  
 ကြည့်သော စေတသိက်တေတ္ထိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ  
 ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ ဖြစ်သော။လ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ  
 ဝိစာရ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ဒုတိယ တတိယလေးချက်ပြီး၏။

ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံဉ္စ ကတ္တားကား သဝိတက္က သဝိစာရစိတ်  
 ငါးဆဲ့ငါးခု ဝိတက်ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက်ပညာသ အစိတ်

အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ ဝိတက်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။လ။ အစိတ် အစိတ်  
 နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။တချက်။ ။ပဌမဒုတိယတတိယေန  
 ပဌမံဋ္ဌ ကတ္တားကား သဝိတတ္ထ သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ တဆွဲတခု  
 ဝိတက်ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက်တေတ္တိံသ အစိတ် အစိတ်  
 နာမက္ခန္ဓာဝိတက် ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။လ။အစိတ်အစိတ်  
 နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။တချက်။ပေါင်း အာရမ္မဏပစ္စည်း  
 နှစ်ဆဲ့တချက်ပြီး၏။

အဓိပတိ၌နှစ်ဆဲ့သုံးချက်။ပဌမေနပဌမံဋ္ဌ ကတ္တားကားအဓိပတိ  
 ပစ္စည်းကိုရသောအခါလောဘမူရှစ်ခုဒေါသမူဒွေးမဟာကုသိုလ်  
 ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု ကေနရသော ရူပါဝစရ ကုသိုလ်ကြိယာ  
 လောကုတ္တရာ ပဌမဈာန်တဆယ် ဝိတက်ဝိစာရ ဝိစိကိစ္ဆာကြည့်  
 သော စေတသိက်ကေနပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍  
 ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ် ကြည့်သော။လ။ အစိတ်အစိတ်  
 နာမက္ခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်။၏။ (ပဌမေနဒုတိယံဋ္ဌ ယခင်နာမက္ခန္ဓာကို  
 စွဲ၍ဖြစ်သောဝိတက်ကိုကောက်။ပဌမေနတတိယံဋ္ဌ ပဉ္စဝေါကာရ  
 ဘုံဋ္ဌ ယခင် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်ကို  
 ကောက်။ ပဌမေန တတိယံဋ္ဌ ယခင်နာမက္ခန္ဓာ သာဓိပတိ စိတ္တဇ  
 ရုပ်ကိုကောက်။ပဌမေနဒုတိယတတိယံဋ္ဌ ယခင်နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍  
 ဖြစ်သော ဝိတက် သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်ကိုကောက်။ ။ပဌမေနပဌမ  
 ဒုတိယံဋ္ဌ ယခင်နာမက္ခန္ဓာ ဝိတက်ကိုကောက်။ ။ပဌမေန ပဌမ  
 ဒုတိယ တတိယံဋ္ဌ ယခင်နာမက္ခန္ဓာဝိတက် သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်ကို  
 ကောက်)။ ။ပဌမသုံးချက်ပြီးပြီ။

ဒုတိယေနဒုတိယံဋ္ဌ ကတ္တားကား ဒုတိယဈာန်ဇော တဆယ်  
 ဝိတက်ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ အစိတ် အစိတ်  
 နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ် ကြည့်သော။လ။  
 အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဒုတိယေန ပဌမံဋ္ဌ  
 အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူရှစ်ခု ဒေါသမူဒွေး  
 မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု ကေနရသော ပဌမဈာန်

ဇောတဆယ်၌ရှိသောဝိတက်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သောအဓိပတိတရားကိုယ်  
ကြည့်သော လောဘမူ ဒေါသမူ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ  
ကေနရသော ပဌမဈာန်ဇောတဆယ် ဝိတက်ဝိစာရ ဝိစိကိစ္ဆာ  
ကြည့်သော စေတသိက် ဧကုနပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ဒုတိယေန တတိယံ၌ ကတ္တားကား ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ သာမိ  
ပတိဝိတက် ဒုတိယဈာန် ဇောတဆယ် ဝိတက်ဝိစာရ ကြည့်သော  
စေတသိက် ဆတ္တိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော  
ဝိစာရစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဒုတိယေနပဌမတတိယံ၌သာမိ  
ပတိဝိတက်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော လောဘမူ ဒေါသမူ မဟာကုသိုလ်  
မဟာကြိယာ ပဌမဈာန်ဇောတဆယ် ဝိတက်ဝိစာရ ဝိစိကိစ္ဆာ  
ကြည့်သော စေတသိက် ဧကုနပညာသ အစိတ်အစိတ် အစိတ်  
အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ သာမိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ဒုတိယေန ဒုတိယ တတိယံ၌ ကတ္တားကား ဒုတိယ ဈာန်ဇော  
တဆယ် ဝိတက်ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ အစိတ်  
အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သောအဓိပတိတရားကိုယ်ကြည့်သော  
ဒုတိယဈာန် ဇောတဆယ် ဝိတက်ကြည့်သော စေတသိက် သတ္တ  
တိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ သာမိပတိစိတ္တဇရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်။  
၏။ ။ဒုတိယငါးချက်ပြီးပြီ။

တတိယေနတတိယံ၌ကတ္တားကားတတိယဈာန် ဇောတဆယ်  
စတုတ္ထဈာန်ဇောတဆယ် ပဉ္စမဈာန်ဇောတဆယ့်ရှစ်ခု ဝိတက်ဝိစာရ  
ကြည့်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍  
ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ် ကြည့်သော။လ။ အစိတ်အစိတ်  
နာမက္ခန္ဓာ သာမိပတိ စိတ္တဇရုပ်။ဒုတိယဈာန်နှင့်ယှဉ်သောဝိစာရ  
ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သာမိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ရုပ်သက်  
သက်၌ ကတ္တားကားပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ သာမိပတိ  
ကုသိုလ် အကုသိုလ် ကြိယာ ဖိုလ်နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ  
ပြုအပ်သောသာမိပတိစိတ္တဇမဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်  
တကွသော သာမိပတိစိတ္တဇရုပ် ဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

တတိယေန ဒုတိယံဉ္စ ကတ္တားကား ဒုတိယဈာန်ဇောတဆယ်ဉ္စ  
 ယဉ်သော ဝိစာရကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ် ကြည့်သော  
 ဒုတိယဈာန်ဇော နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ တတိယေန ဒုတိယ  
 တတိယံဉ္စ ကတ္တားကား ပဉ္စဝေါကာရတုံဉ္စ ဒုတိယဈာန်ဇော  
 တဆယ်ဉ္စယဉ်သော ဝိစာရကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အဓိပတိ တရားကိုယ်  
 ကြည့်သော ဒုတိယဈာန် နာမက္ခန္ဓာ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။  
 ။ ။ တတိယသုံးချက်ပြီးပြီ။

ပဋ္ဌမ တတိယေန တတိယံဉ္စ ကတ္တားကား ပဉ္စဝေါကာရ  
 တုံဉ္စ အဓိပတိ ပစ္စည်းကိုရသော အခါလောဘမူရှင်ခုဒေါသမူဒွေး  
 မဟာကုသိုလ်ရှင်ခု မဟာကြိယာရှင်ခု ကေန်ရသော ပဋ္ဌမဈာန်  
 ဇောတဆယ် ဝိတက်ဝိစာရ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြည့်သော စေတသိက်  
 ကောနပညာသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်  
 သော သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ။ တချက်။

ဒုတိယတတိယေန ဒုတိယံဉ္စ ကတ္တားကား ဒုတိယဈာန်ဇော  
 တဆယ် ဝိတက်ကြည့်သော စေတသိက်သတ္တတိံသ အစိတ်အစိတ်  
 နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်ကြည့်သော ဒုတိယ  
 ဈာန်ဇောတဆယ် ဝိတက်ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ  
 အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ။ ဒုတိယ တတိယေန  
 တတိယံဉ္စ ကတ္တားကား ဒုတိယဈာန်ဇောတဆယ် ဝိတက်ကြည့်  
 သော စေတသိက် သတ္တတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ  
 မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ။

ဒုတိယ တတိယေန တတိယံဉ္စ ကတ္တားကား ဒုတိယဈာန်ဇော  
 တဆယ် ဝိတက်ကြည့်သော။ စေ။ သတ္တတ္တိံသ အစိတ်အစိတ်  
 နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ် ကြည့်သော ဒုတိ  
 ယဈာန်ဇောတဆယ် ဝိတက်ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက် ဆတ္တိံ  
 သ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ။  
 ဒုတိယ တတိယသုံးချက်ပြီး၏။

ပဌမဒုတိယေနပဌမံဉ္စကတ္တားကားအဓိပတိပစ္စည်းကိုရသော အခါ လောဘမုရုဗ်ခုဒေါသမုဒွေး မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ကေနရသောပဌမဈာန်ဇောတဆယ် ဝိစာရဝိစိကိစ္ဆာကြည့်သော စေတသိက်ပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော လောဘမုလ။ ဝိတက်ဝိစာရ ဝိစိကိစ္ဆာကြည့်သော စေတသိက် ကေနပညာသ အစိတ်။လ။ရ၏။ ။ပဌမ ဒုတိယေန တတိယံဉ္စ ပဉ္စဝေါကာရာဘုံဉ္စ ယခင် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ပဌမဒုတိယေန ပဌမတတိယံဉ္စ ကတ္တားကား ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံဉ္စ ယခင်နာမက္ခန္ဓာ ဝိတက်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော အဓိပတိတရား ကိုယ်ကြည့်သော အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဌမဒုတိယ သုံးချက်ပြီးပြီ။ ။ပဌမ ဒုတိယ တတိယေနတတိယံဉ္စ ကတ္တားကားယခင်နာမက္ခန္ဓာဝိတက်မဟာ ဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဌမ ဒုတိယတတိယတချက်။ ပေါင်းနှစ်ဆဲ့သုံး။ အဓိပတိပြီးပြီ။

အနန္တရသမနန္တရ အာရမ္မဏအတိုင်း နှစ်ဆဲ့တစ်ထွက်၏။ ။ သဟဇာတ ဟေတုအတိုင်း သုံးဆဲ့ခုနစ်ခုထွက်၏။ ။အညမညဉ္စ ပဌမေနပဌမံ။ပဌမေနဒုတိယံ။ ပဌမေနတတိယံ။ (ပဋိသန္ဓေအခါ ဟဒယဝတ္ထုကိုကောက်။ ။ပဌမေန ပဌမတတိယံဉ္စ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာဟဒယဝတ္ထုကိုဟောက်။ ။ပဌမေန ဒုတိယတတိယံဉ္စ ဝိတက် ဟဒယဝတ္ထုကို ကောက်။ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ။ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာဝိတက်ကိုကောက်။ ။ပဌမေနပဌမဒုတိယံဉ္စ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာဝိတက် ဟဒယဝတ္ထုကိုကောက်။ ။ပဌမခုနစ်ချက် ပြီး၏။ ။ဒုတိယေနဒုတိယံ။ ဒုတိယေန ပဌမံ။ ဝိတက်ကိုစွဲ၍ သဝိတက္ကသဝိစာရ နာမက္ခန္ဓာကိုကောက်)။

(ဒုတိယေန တတိယံဉ္စ ဝိစာရစေတသိက် ဟဒယဝတ္ထုကို ကောက်။ ဒုတိယေနပဌမတတိယံဉ္စ ဝိတက်ကိုစွဲ၍သဝိတက္က သဝိ စာရနာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကို ကောက်။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယ



တတိယံ၌ ဒုတိယဈာန် နာမက္ခန္ဓာ ဝိစာရ ဟဒယဝတ္ထုကို  
ကောက်။ ။ဒုတိယငါးချက်ပြီး၏။ ။ဒုတိယေနတတိယံ၌ ပဝတ္တိ  
ပဋိသန္ဓေရုပ်သက်သက်သုံးပါး။ တတိယေန ပဌမံ ဟဒယဝတ္ထုကို  
စွဲ၍ဖြစ်သော သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာကို  
ကောက်။

တတိယေန ဒုတိယံ၌ ဝိစာရ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော  
ဒုတိယဈာန် နာမက္ခန္ဓာ။ တတိယေန ဒုတိယတတိယံ၌ ပဋိသန္ဓေ  
နာမက္ခန္ဓာဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရ ပဋိ  
သန္ဓေနာမက္ခန္ဓာကိုကောက်။ ။ပဌမတတိယေန ဒုတိယံ၌ ပဋိ  
သန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သောဝိတက်ကိုကောက်။  
ပဌမ တတိယေန ပဌမဒုတိယံ၌ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယ  
ဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ဝိတက်ကိုကောက်။  
ပဌမတတိယသုံးချက်ပြီးပြီ။

(ဒုတိယတတိယေန ပဌမံ၌ ပဋိသန္ဓေအခါ ဝိတက်ဟဒယ  
ဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာကို  
ကောက်။ ။ဒုတိယတတိယေနဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေနှစ်ပါး။  
ပဝတ္တိအခါ ဒုတိယဈာန် နာမက္ခန္ဓာ ဝိစာရကို စွဲ၍ဖြစ်သော  
ဒုတိယဈာန် နာမက္ခန္ဓာကိုကောက်။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ ဒုတိယ  
ဈာန် ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ဝိစာရ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော  
ဒုတိယဈာန် ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာကိုကောက်။ ။ဒုတိယတတိယေန  
ဒုတိယံ၌ ဒုတိယဈာန် ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ဝိစာရကိုစွဲ၍ဖြစ်သော  
ဟဒယဝတ္ထုကိုကောက်။ ။ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယတတိယံ၌  
ဒုတိယဈာန် နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဒုတိယ  
ဈာန် နာမက္ခန္ဓာ ဝိစာရကို ကောက်။ ။ဒုတိယ တတိယ  
လေးချက်ပြီး၏။

(ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေနှစ်ပါး။ ပဌမ  
ဒုတိယေန တတိယံ၌ ပဋိသန္ဓေအခါ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ဝိတက်  
ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဟဒယဝတ္ထုကိုကောက်။ ။ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမ

တတိယံ၌ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ဝိတက်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကိုကောက်)။ ။ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက် ပြီးပြီ။

(ပဌမ ဒုတိယ တတိယနေ ပဌမံ၌ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ဝိတက် ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာကို ကောက်)။ ။ပဌမ ဒုတိယ တတိယတချက်ပြီးပြီ။ ။ပေါင်း အည မညအဋ္ဌဝိသ နှစ်ဆဲ့ရှစ်ချက်ပြီးပြီ။

နိဿယ ဟေတု အတိုင်း သုံးဆဲ့ခုနစ်ချက်။ ဥပနိဿယ အာရမ္မဏ အတိုင်းနှစ်ဆဲ့တချက်။ ပုရေဇာတ၌ ပဌမေန ပဌမံ။ ပဌမေန ဒုတိယံ။ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံသုံးချက်။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ ဒုတိယေန ပဌမံ။ ဒုတိယေန တတိယံ။ ဒုတိယေန ဒုတိယ တတိယံ။ ဒုတိယလေးချက်။ ။တတိယေန တတိယံ။ တတိယေန ဒုတိယ တတိယံ။ နှစ်ချက်။ ။ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယံတချက်။ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံတချက်။ ။ပေါင်းပုရေဇာတ ကောဒသ ဖြစ်သတည်း။ ။အာသေဝန၌လည်း ကောဒသ ဖြစ်သတည်း။ နည်းတူ။ (ကမ္မအစရှိသောပစ္စည်းတို့သည် သတ္တတိံသမီ ဖြစ်ကုန် သတည်း။ ။သမ္ပယုတ္တ၌ကားကေဝိသဖြစ်သတည်း)။ ဟေတုယာ သတ္တတိံသ။ အာရမ္မဏေ ကေဝိသ။ အဓိပတိယာ တေဝိသ။ အနန္တရေ ကေဝိသ။ သမနန္တရေ ကေဝိသ။ သဟဇာတေ သတ္တ တိံသ။ အညမညေအဋ္ဌဝိသ။ နိဿယေသတ္တတိံသ။ ဥပနိဿယေ ကေဝိသ။ ပုရေဇာတေ ကောဒသ။ အာသေဝနေကောဒသ။ ကမ္မ။ လ။ မဂ္ဂေသတ္တတိံသ။ သမ္ပယုတ္တေကေဝိသ။ ဝိပ္ပယုတ္တေသတ္တတိံသ။ အတ္ထိယာ သတ္တတိံသ။ နတ္ထိယာ ဝိဂတေ ကေဝိသ။ အဝိဂတေ သတ္တတိံသ။

အမှာ အနုလုံ ပစ္စနိက် ဟေတုပစ္စည်း၌တေတ္ထိံသ ထွက်၏။ တေတ္ထိံသ ဟူသော်ကား အနုလုံ သတ္တတိံသတွင် ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ ဒုတိယေန ဒုတိယ တတိယံ။ ဒုတိယ တတိ

ယေန ဒုတိယံ။ ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယ တတိယံ။ ဤလေးချက် သည် သဟိတ်ဖြစ်၍ကျသောကြောင့် တေတ္ထိံသဖြစ်သတည်း။

ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမံ၌ ပဝတ္ထိအခါ ကတ္တားကား ဒွေပညာဉာဏ် တဆယ်ကြည့်သောအဟိတ်စိတ်ရှစ်ခု ဆန္ဒဝိတက်ဝိစာရကြည့်သော အညသမာန်း တဆယ်။ အစိတ်အစိတ်။ လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ အဟိတ် ပဋိသန္ဓေနှစ်ခု ဆန္ဒဝိတိ ဝိရိယ ဝိတက် ဝိစာရကြည့်သော အညသမာန်းရှစ်ခု။ လ။ ၏။ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ် ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ မောဟ။ ၏။ (ပဋ္ဌမေနဒုတိယံ၌ ယခင်နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော အဟိတ်စိတ္တဇရုပ် အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်ကိုကောက်။ ။ဤ နည်းအတူ အဟိတ်ကို ကြည့်၍ကောက်)။ ပဋ္ဌမခုနစ်ချက်။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံမရ။

ဒုတိယေန ပဋ္ဌမံ၌ ပဝတ္ထိအခါ အဟိတ်ဝိတက်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ စိတ်ရှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ဝိတက်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ဆန္ဒဝိတိ ဝိရိယ ဝိတက် ဝိစာရကြည့်သော အညသမာန်း ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ် ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် ဝိတက် ကိုစွဲ၍ဖြစ်သောမောဟ။ ၏။ (ဒုတိယေနဒုတိယံ၌ အဟိတ် ဝိတက် ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ကမ္မဇရုပ်ကိုကောက်။ ဤနည်းကို မှီ၍ ကောက်)။ ဒုတိယေနပဋ္ဌမတတိယံ။ ဒုတိယသုံးချက်။ (တတိယေန တတိယံ အစရှိသည်၌ ခုနစ်ချက်။ ရှေးကနည်းကို မှီ၍ကောက်)။ ပဋ္ဌမ တတိယလည်း ခုနစ်ချက်။ ဒုတိယ တတိယေန ပဋ္ဌမံ။ ဒုတိယ တတိယေန တတိယံ။ ဒုတိယ တတိယေန ပဋ္ဌမ တတိယံ။ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်။ ။ပဋ္ဌမ ဒုတိယေန ပဋ္ဌမံ။ ပဋ္ဌမ ဒုတိယေနတတိယံ။ ပဋ္ဌမ ဒုတိယေန ပဋ္ဌမ တတိယံ။ ပဋ္ဌမ ဒုတိယ သုံးချက်။ ပဋ္ဌမ ဒုတိယ တတိယေန ပဋ္ဌမံ။ ပဋ္ဌမ ဒုတိယတတိယေန တတိယံ။ ပဋ္ဌမ ဒုတိယ တတိယေန ပဋ္ဌမ တတိယံ။ ဤ၌သုံးချက်။ ပေါင်း နဟေတုပစ္စည်း တေတ္ထိံသ ဖြစ်သတည်း။ ။နာရမ္မဏ၌ ပဋ္ဌမေန တတိယံ။ ဒုတိယေန တတိယံ။ တတိယေန တတိယံ။

ပဌမ တတိယေန တတိယံ။ ဒုတိယ တတိယေန တတိယံ။ ပဌမ ဒုတိယေန တတိယံ။ ပဌမ ဒုတိယ တတိယေန တတိယံ။ ပဒတိုင်း အဆုံး တချက်စီ ဖြစ်သောကြောင့် ခုနစ်ချက် ရသတည်း။ (အကောက်လွယ်ပြီ)။

နာမိပတိ၌ ပဌမခုနစ်ချက်။ ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား အမိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ လောဘမူ ဒေါသမူမဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာကောန်ရသော ပဌမဈာန်ဇောတဆယ် ဝိတက်ဝိစာရ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြည့်သော။ စေ။ ကေနပညာသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သောအမိပတိတရားကိုယ်အမိပတိပစ္စည်းကို မရသောအခါဒွေပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ်ကြည့်သောကာမစိတ် လေး ဆဲ့လေးခုပဌမဈာန်ဝိတက်ဝိစာရကြည့်သောစေတသိက် ပညာသ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော။လ။ နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စ ယုပ္ပန်။၏။ ။ (ပဋိသန္ဓေအာရမ္မဏအတိုင်းကောက်။ပဌမခုနစ်ချက် ကိုနည်းတူကောက်လေ)။ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား ဒုတိ ယဈာန်ဇောတဆယ်ဝိတက်ဝိစာရကြည့်သောစေတသိက်ဆတ္တိံသ အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သောအမိပတိ တရားကိုယ်။ ရူပါဝစရဒုတိယဈာန်ဝိပါက်ဝိတက်ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍။လ။ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ (ပဋိသန္ဓေအခါ ကောက်ပြီ။ဒုတိယေနပဌမံ၌ နိရာမိပတိ ဝိတက် ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော နိရာမိပတိ သဝိတက္က သဝိစာရ နာမက္ခန္ဓာကို ကောက်။ ဤနည်းကိုမှီ၍ ကောက်လေ)။ ။ဒုတိယငါးချက်။ ။ တတိယခုနစ်ချက်။ ။ပဌမတတိယခုနစ်ချက်။ ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်။ ။ပဌမဒုတိယ တတိယသုံးချက်။ ။ပဌမ ဒုတိယသုံး ချက်။ ။ပေါင်း နာမိပတိ၌ အနုလုံအတိုင်း သတ္တတိံသဖြစ် သတည်း။

နာနန္တရ နသမနန္တရ နအညမညတို့၌ နာရမ္မဏအတိုင်းသတ္တ ချည်းတည်း။နဥပနိဿယလည်းသတ္တ။ ။နပုရေဇောတသတ္တတိံသ။ နပစ္စာဇောတ၌လည်း သတ္တတိံသ။နအာသေဝန၌လည်း သတ္တ

တိံသတည်း။ ။နကမ္မဋ္ဌိ ပဋ္ဌမေနပဋ္ဌမံ။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ။  
 ဒုတိယေန ပဋ္ဌမံ။ ။တတိယေန တတိယံ။ တတိယေန ဒုတိ  
 ယံ။ ။ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယံ။ ။ပဋ္ဌမ ဒုတိယေန ပဋ္ဌမံ။  
 ပေါင်းခုနစ်ချက်ဖြစ်သတည်း။ ။ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမံ၌ ကတ္တားကား  
 သဝိတက္က သဝိစာရကုသိုလ် အကုသိုလ်ကြိယာစိတ် သုံးဆဲ့ခုနစ်ခု  
 ဝိတက်ဝိစာရ စေတနာကြည့်သော စေတသိက် ဧကုနပညာသ  
 အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စေတနာပစ္စယုပ္ပန်  
 တရားရ၏။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား ကုသိုလ်ကြိယာ  
 ဒုတိယ ဈာန်စိတ် ခြောက်ခု ဝိတက်ဝိစာရစေတနာ ကြည့်သော  
 စေတသိက်ပဉ္စတိံသ အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော  
 စေတနာ ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ဒုတိယေန ပဋ္ဌမံ၌ သဝိတက္က သဝိစာရ  
 ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကြိယာ သုံးဆဲ့ခုနစ်ခုရှိသော ဝိတက်ကို  
 စွဲ၍ဖြစ်သော စေတနာပစ္စယုပ္ပန်။ ။

တတိယေန တတိယံ၌ တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန် ပဉ္စမဈာန်  
 ကုသိုလ်ကြိယာ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ခုဝိတက်ဝိစာရစေတနာကြည့်သော  
 စေတသိက် ပဉ္စတိံသအစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော  
 စေတနာပစ္စယုပ္ပန်။ ။ (ရုပ်သက်သက်၌ကောက်ခြေ)။ တတိယေန  
 ဒုတိယံ၌ ကုသိုလ်ကြိယာ ဒုတိယဈာန်စိတ် ခြောက်ခုရှိသော  
 ဝိစာရကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စေတနာပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ။ဒုတိယ တတိ  
 ယေန ဒုတိယံ၌ ကုသိုလ်ကြိယာ ဒုတိယဈာန်စိတ်ခြောက်ခုဝိတက်  
 ဝိစာရစေတနာကြည့်သောစေတသိက်ပဉ္စတိံသအစိတ် အပေါင်း  
 နာမက္ခန္ဓာ ဝိစာရကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စေတနာ။ ။ ပဋ္ဌမ ဒုတိယေန  
 ပဋ္ဌမံ၌ သဝိတက္ကသဝိစာရ ကုသိုလ်အကုသိုလ်ကြိယာ စိတ်သုံးဆဲ့  
 ခုနစ်ခု ဝိတက်ဝိစာရ စေတနာကြည့်သော စေတသိက် ဧကုန  
 ပညာသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ဝိတက်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော  
 စေတနာပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ။နကမ္မနှစ်ချက်ပြီးပြီ။

နဝိပါက၌ ပဋ္ဌမနှစ်ချက်။ ဒုတိယငါးချက်ထွက်မြဲ။ ။တတိ  
 ယေန တတိယံ။ တတိယေန ဒုတိယံ။ တတိယေန ဒုတိယတတိယံ။

တတိယသုံးချက်။ ။ပဌမတတိယေန တတိယံတချက်။ ။ဒုတိယ  
 တတိယေနဒုတိယံ။ ဒုတိယတတိယေနတတိယံ။ ဒုတိယတတိယေန  
 ဒုတိယတတိယံ။ ။ဒုတိယတတိယ သုံးချက်။ ။ပဌမဒုတိယေန  
 ပဌမံ။ ပဌမ ဒုတိယေနတတိယံ။ ပဌမဒုတိယေန ပဌမတတိယံ။ ။  
 ပဌမ ဒုတိယသုံးချက်။ ပဌမဒုတိယ တတိယေနတတိယံ။ ။တချက်။  
 ပေါင်းတေဝိသန္တံဆဲ့သုံးချက်။ ။နဝိပါကပစ္စည်းပြီးပြီ။

(နအာဟာရ နဗုဒ္ဓိယန ဈာနတို့၌ ကေနကုသလတိက်အတိုင်း  
 ကောက်လေ)။ ။နမဂ္ဂ၌ တေတ္ထိံသ။ ။တေတ္ထိံသ ဟူသော်ကား  
 အနုလုံသတ္တတိံသတွင် ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ ဒုတိယေန တတိယံ  
 ဒုတိယေန ဒုတိယတတိယံ။ ။ဒုတိယတတိယေန ဒုတိယတတိယံ။  
 (ဤလေးချက်သည် ဒုတိယဈာန် ကော ဒသချည်း ဖြစ်၍ကျသော  
 ကြောင့် တေတ္ထိံသဖြစ်သတည်း)။ ။နသမ္ပယုတ္တံသတ္တ။

နဝိပုယုတ္တံ ကောဒသ ဟူသော်ကား ပဌမေနပဌမံ။ ပဌမေန  
 ဒုတိယံ။ ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ။ ။ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယေနဒုတိယံ။  
 ဒုတိယေနပဌမံ။ ဒုတိယေန တတိယံ။ ဒုတိယေန ဒုတိယတတိယံ။  
 ဒုတိယလေးချက်။ ။တတိယေန တတိယံ။ တတိယေနဒုတိယံ။  
 တတိယနှစ်ချက်။ ။ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယံ။ ပဌမ ဒုတိ  
 ယေနပဌမံ။ ။ပေါင်းတဆဲ့တချက်ဖြစ်သတည်း။ ။ပဌမေနပဌမံ၌  
 ကတ္တားကား အရူပဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ လောဘမူ မောဟမူ  
 မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာသောတာပတ္တိမဂ်  
 ကြည့်သော လောကုတ္တရာ ပဌမဈာန်ဇောဒုနစ်ခု ဝိတက်ဝိစာရ  
 အပ္ပမညာကြည့်သောစေတသိက်လေးဆဲ့ရှစ်ခု အစိတ်အစိတ် နာမ  
 ကုန္ဒာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။ လ။ အစိတ်အစိတ် နာမကုန္ဒာ ပစ္စယုပ္ပန်။  
 ။(အပ္ပမညာကို အရူပဘုံ၌မရအပ်သောကြောင့် ကြည့်သတည်း။  
 ပဌမအကြွင်းနှစ်ချက် နည်းတူကောက်။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌  
 အရူပဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ သောတာပတ္တိမဂ် ကြည့်သော လော  
 ကုတ္တရာ ဒုတိယဈာန်ဒုနစ်ခု ဝိတက်ဝိစာရ အပ္ပမညာကြည့်သော  
 စေတသိက်စတုတ္ထိံသ အစိတ်အစိတ်။ လ။ ရ၏။ (ဒုတိယေနပဌမံ၌

ယခင်ပဋ္ဌမ နာမက္ခန္ဓာနှင့်ယှဉ်သော ဝိတက်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော  
 ယခင်ပဋ္ဌမ နာမက္ခန္ဓာကိုကောက်။ ။ဒုတိယေန တတိယံဋ္ဌယခ  
 ဒုတိယဈာန် နာမက္ခန္ဓာနှင့်ယှဉ်သော ဝိစာရကိုကောက်။ ။  
 တတိယေန တတိယံဋ္ဌ အရူပ ဝိပါင်လေးခု ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေ  
 နာမက္ခန္ဓာ အရူပဘုံ၌ဖြစ်သောအခါသောတာပတ္တိမဂ်ကြည့်သော  
 လောကုတ္တရာ တတိယဈာန်ဇောခုနစ်ခု စတုတ္ထဈာန်ခုနစ်ခု ပဉ္စမ  
 ဈာန်ဇောတဆဲ့ငါးခု ဝိတက်ဝိစာရ အပ္ပမညာကြည့်သော စေတ  
 သိက်သုံးဆဲ့လေးခု အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။လ။  
 အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ရုပ်သက်သက်ကို  
 ကောက်ဖြို။။တတိယေန ဒုတိယံဋ္ဌယခင်ဒုတိယဈာန်နှင့်ယှဉ်သော  
 ဝိစာရကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ယခင်ဒုတိယဈာန် နာမက္ခန္ဓာကိုကောက်။  
 ဒုတိယတတိယေန ဒုတိယံဋ္ဌ ယခင်ဒုတိယဈာန် နာမက္ခန္ဓာဝိစာရ  
 ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဒုတိယဈာန် နာမက္ခန္ဓာကိုကောက်။ ။ပဋ္ဌမ  
 ဒုတိယေန ပဋ္ဌမံဋ္ဌ အရူပဘုံ၌ သဝိတက္က သဝိစာရ နာမက္ခန္ဓာ  
 ဝိတက်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဝိတက္က သဝိစာရ နာမက္ခန္ဓာကို  
 ကောက်။ ။နဝိပ္ပယုတ္တုပြီးပြီ။

နောနတ္ထိယာ နောဝိဂတေသတ္တ။ (နာရမ္မဏအတိုင်း)။နဟေ  
 တုယာတေတ္ထိံသ။ နာရမ္မဏေသတ္တ။ နအမိပတိယာသတ္တတိံသ။  
 နအန္တရေသတ္တ။ နသမနန္တရေသတ္တ။ နအညမညေသတ္တ။ နဥပ  
 နိဿယေသတ္တ။နပုရေဇာတေသတ္တတိံသ။ နပစ္ဆာဇာတေသတ္တ  
 တိံသ။ နအာသေဝနေ သတ္တတိံသ။ နကမ္မေသတ္တ။ နဝိပါကေ  
 တေဝိသ။ နအာဟာရေဧကံ။နဣန္ဒြိယေဧကံ။နဈာနေဧကံ။နမဂ္ဂေ  
 တေတ္ထိံသ။ နသမ္ပယုတ္တေသတ္တ။နဝိပ္ပယုတ္တေ ကောဒသ။ နောနတ္ထိ  
 ယာသတ္တ။ နောဝိဂတေသတ္တ။ ။ယထာကုသလတ္ထိကေပစ္စယ  
 ဝဏနာဧဝိဂဟေတဗ္ဗာ။ ။ပစ္စနိက်ပြီးပြီ။

ဟေတုပစ္စယာ နအာရမ္မဏေ သတ္တ။ နာမိပတိယာ သတ္တ  
 တိံသ။ နာနန္တရေသတ္တ။ နသမနန္တရေသတ္တ။နအညမညေသတ္တ။  
 နဥပနိဿယေသတ္တ။ နပုရေဇာတေသတ္တတိံသ။ နပစ္ဆာဇာတေ

သတ္တတိံသ။နာသေဝနေသတ္တတိံသ။ နကမ္မေသတ္တ။ နဝိပါကေ  
ကေဝိသ။နသမ္ပယုတ္တေသတ္တ။နဝိပ္ပယုတ္တေကောဒသ။နောနတ္ထိယာ  
သတ္တ။ နောဝိဂတေသတ္တ။ ။ဤနည်းကိုမှီ၍ အကြွင်းကိုဟော  
လေ။ ။အနုလောမပစ္စနိက်ပြီးပြီ။

ပစ္စနိယာနုလောမ၌ နဟေတု ပစ္စယာ အာရမ္မဏေ စုဒ္ဓသ။  
အနန္တရေစုဒ္ဓသ။ သမနန္တရေစုဒ္ဓသ။ သဟဇာတေ တေတ္တိံသ။  
အညမညေဗာဝိသ။ နိဿယေ တေတ္တိံသ။ ဥပနိဿယေ စုဒ္ဓသ။  
ပုရေဇာတေဆ။အာသေဝနေပဉ္စ။ ကမ္မေတိဏိ။ ဝိပါကေတေတ္တိံ  
သ။အာဟာရေတေတ္တိံသ။ဣန္ဒြိယေ တေတ္တိံသ။မဂ္ဂေတိဏိ။ သမ္ပ  
ယုတ္တေသတ္တ။ဝိပ္ပယုတ္တေတေတ္တိံသ။ အတ္ထိယာတေတ္တိံသ။ နတ္ထိ  
ယာသတ္တ။ ဝိဂတေသတ္တ။ အဝိဂတေတေတ္တိံသ။ (ပစ္စနိယာ  
နုလောမနည်းကိုမှီ၍ ကြံစည်၍ ဟောလေ)။ ပဋိစ္စဝါရပြီးပြီ။

သဟဇာတဝါရ

(သဟဇာတဝါရလည်း နည်းတူ။ ။ပစ္စယဝါရနှင့် သင်္ချာ  
မထူးပြီ။ ။တတိယပုဒ်ကိုစွဲ၍ ပဌမပုဒ်အစရှိသည်တို့၌ ပဝတ္တိ  
အခါ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတပစ္စည်းပြု၍ ဝိဘင်းအကောက်  
သာထူးသည်။ ။ပုရေဇာတ အာသေဝနေ ဤနှစ်ပစ္စည်း၌ ပဋိစ္စ  
ဝါရ၌ ကောဒသထွက်သည်။ ဤပစ္စယဝါရ၌ ကေဝိသထွက်သည်။  
ဤသည်လျှင်အထူးတည်း)။ ။ကေဝိသ ဟူသော်ကား ပဌမေန  
ပဌမံ။ ပဌမေန ဒုတိယံ။ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ။ ။ပဌမသုံးချက်။  
ဒုတိယေနဒုတိယံ။ဒုတိယေနပဌမံ။ဒုတိယေန တတိယံ။ဒုတိယေန  
ဒုတိယတတိယံ။ ။ဒုတိယလေးချက်။ ။တတိယေန တတိယံ။  
တတိယေနပဌမံ။တတိယေန ဒုတိယံ။ တတိယေန ပဌမဒုတိယံ။  
တတိယေန ဒုတိယ တတိယံ။ တတိယဝါးချက်။။ပဌမ တတိယေန  
ပဌမံ။ပဌမတတိယေနဒုတိယံ။ပဌမတတိယေနပဌမဒုတိယံ။ ပဌမ  
တတိယသုံးချက်။။ဒုတိယ တတိယေန ပဌမံ။ ဒုတိယ တတိယေန  
ဒုတိယံ။ဒုတိယတတိယေနတတိယံ။ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယံ။



ဒုတိယ တတိယလေးချက်။ ပဋ္ဌမ ဒုတိယေန ပဋ္ဌမံတချက်။ ပဋ္ဌမ ဒုတိယ တတိယေန ပဋ္ဌမံတချက်။ ပေါင်း ကောဝိသ နှစ်ဆဲ့တချက် ဖြစ်သတည်း။

အနုလုံပစ္စုနိက်၌ ဟေတုယာတေတ္ထိံသ။ နအာရမ္မဏေသတ္ထိ။ နအဓိပတိယာသတ္ထိတိံသ။ နအနန္တရေသတ္ထိ။ နသမနန္တရေသတ္ထိ။ နအညမညေသတ္ထိ။ နဥပနိဿယေသတ္ထိ။ နပုရေဇာတေတေတ္ထိံသ။ နပစ္စာဇာတေတေတ္ထိံသ။ နအာသေဝနေ တေတ္ထိံသ။ နကမ္မဇောဒသ။ နဝိပါကေ သတ္ထိ တိံသ။ နအာဟာရေ ဧကံ။ နဣန္ဒြိယေ ဧကံ။ နဈာနေဧကံ။ နမဂ္ဂေတေတ္ထိံသ။ နသမ္ပယုတ္တေ သတ္ထိ။ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဧကောဒသ။ နောနတ္ထိယာ သတ္ထိ။ နောဝိဂတေ သတ္ထိ။ (ပဋိစ္စဝါရ ပစ္စုနိက် သင်္ချာတွင် နကမ္မ တပစ္စည်းသာလျှင် ဧကောဒသထွက်၍ ထူးသည်)။။ ဧကောဒသဟူသော်ကား ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမံ။ ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ ဒုတိယေန ပဋ္ဌမံ။ တတိယေန တတိယံ။ တတိယေန ပဋ္ဌမံ။ တတိယေန ဒုတိယံ။ ပဋ္ဌမ တတိယေန ပဋ္ဌမံ။ ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယံ။ ပဋ္ဌမ ဒုတိယေန ပဋ္ဌမံ။ ပဋ္ဌမ ဒုတိယ တတိယေန ပဋ္ဌမံ။ ဤသို့ ဧကော ဒသ ဖြစ်သတည်း။ (နိဿယဝါရတူပြီ)။

သံသဋ္ဌဝါရ

သံသဋ္ဌဝါရ၌ ဟေတုယာ ဧကောဒသ။ အာရမ္မဏေ ဧကောဒသ ။လ။ အဝိဂတေ ဧကောဒသအလုံးစုံ ဧကောဒသချည်း။။ ဧကောဒသ ဟူသော်ကား ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမံ။ ပဋ္ဌမေန ဒုတိယံ။ ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမ ဒုတိယံ။ ပဋ္ဌမသုံးချက်။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ ဒုတိယေန ပဋ္ဌမံ။ ဒုတိယေန တတိယံ။ ဒုတိယေန ဒုတိယ တတိယံ။ ဒုတိယ လေးချက်။ ။တတိယေန တတိယံ။ တတိယေန ဒုတိယံ။ တတိယ နှစ်ချက်။ ။ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယံ။ ဒုတိယ တတိယတချက်။ ပဋ္ဌမ ဒုတိယေန ပဋ္ဌမံတချက်။ ပေါင်း ဧကောဒသ ဖြစ်သတည်း။

အနုလုံ ပစ္စနိက်၌ နဟေတုယာဆ။ နအဓိပတိယာ ကောဒသ။  
 နပုရေဇာတေ ကောဒသ။ နပစ္ဆာဇာတေ ကောဒသ။ နအာသေ  
 ဝနေ ကောဒသ။ နကမ္မေသတ္တ။ နဝိပါကေ ကောဒသ။ နဈာနေ  
 ကေ။ နမဂ္ဂေဆ။ နဝိပ္ပယုတ္တေ ကောဒသ။ ။ နဟေတုယာ၌ ဆဟူ  
 သော်ကား ပဌမေန ပဌမံ။ ပဌမေန ဒုတိယံ။ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ  
 ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယေန ပဌမံတချက်။ တတိယေန တတိယံ  
 တချက်။ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံတချက်။ ဤသို့ ဖြစ်သတည်း။  
 (နအဓိပတိ၌ အနုလုံအတိုင်း ကောဒသထွက်မြဲ)။ ။ နကမ္မ၌  
 ပဌမေန ပဌမံ။ ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ ဒုတိယေန ပဌမံ။ တတိယေန  
 တတိယံ။ တတိယေန ဒုတိယံ။ ။ ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယံ။ ပဌမ  
 ဒုတိယေန ပဌမံ။ ဤသို့သတ္တ ဖြစ်သတည်း။ (အကောက်လွယ်ပြီ။  
 အောက်ကနည်းကိုမှီ၍ ကောက်လေ။ သမ္ပယုတ္တဝါရလည်းတူပြီ)။

ပဉ္စာဝါရ

သမ္ပယုတ္တဝါရကိုဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ ပဉ္စာဝါရကို  
 ဟောတော်မူ၏။ ဟေတု ပစ္စည်း၌ ပဌမခုနစ်ချက်။ ပဌမေန ပဌမံ၌  
 ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော သဟိတ်  
 သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် လေးဆဲ့ခုနစ်ခု စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌  
 ရှိသော လောဘမူဖြစ်အံ့ လောဘမောဟ။ ဒေါသမူဖြစ်အံ့ ဒေါသ  
 မောဘ။ မောဟမူဖြစ်အံ့ မောဟ။ ဒွိဟိတ် ဖြစ်အံ့ အလောဘ  
 အဒေါသ။ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ အမောဟ။ ဤ  
 ဟိတ်တပါး နှစ်ပါး သုံးပါးပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ သမ္ပဒါန်ကား  
 သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် လေးဆဲ့ခုနစ်ခု မောဟမူဒွေး၌  
 မောဟ ဝိတက် ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက်ပညာသ သမ္ပယုတ္တ  
 ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တ  
 ခန္ဓာအားတပ်သော သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခု  
 စိတ္တက္ခဏတခုတခု၌ရှိသော ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ။

တိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ အမောဟ။ ဤဟိတ်နှစ်ပါး သုံးပါးပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။

(ပဋ္ဌမော ဒုတိယသဉ္စ ပဝတ္ထိ ပဋိသန္ဓေ နှစ်ပါးနည်းတူ ဝိတက်ကို ပစ္စယုပ္ပန်ကောက်။ ။ပဋ္ဌမေန တတိယံ အစရှိသည်တို့၌ စိတ္တဇရုပ် အစရှိသည်တို့ကို ပစ္စယုပ္ပန်ကောက်။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသဉ္စ။ ဒုတိယော တတိယသဉ္စ။ ဒုတိယော ဒုတိယ တတိယသဉ္စ။ ဒုတိယသုံးချက်။ ဒုတိယဈာန် ဟိတ်ကို ပစ္စည်းကောက်လွယ်ပြီ)။ တတိယော တတိယသဉ္စတချက်။ ပေါင်းတဆဲ့တချက်။အာရမ္မဏ၌ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသဉ္စ။ ပဋ္ဌမော ဒုတိယသဉ္စ။ ပဋ္ဌမော တတိယသဉ္စ။ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမ ဒုတိယသဉ္စ။ ။ပဋ္ဌမလေးချက်။ ။ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသဉ္စ ကတ္တားကား သဝိတက္က သဝိစာရစိတ်ငါးဆဲ့ငါးခု ဝိတက် ဝိစာရ ကြည့်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စည်း။၏။ သမ္ပဒါန်ကား မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇော တဒယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံ ကော ဒသဝိတက် ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက်ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။(အကျယ်ကို ကုသလတိက် အတိုင်း ရသင့်သည် အလျောက်ကောက်။ ။ပဋ္ဌမော ဒုတိယသဉ္စ ကတ္တားကိုကောက် မြို့။ ။သမ္ပဒါန်ကို ယခင် သမ္ပဒါန်နှင့် ယှဉ်သော ဝိတက်ကို ကောက်။ပဋ္ဌမောတတိယသဉ္စ ကတ္တားကိုကောက်မြို့)။။သမ္ပဒါန် ကား စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ နုဿတိ ယထာကမ္မုပဂ အနာဂတံသ ကုသိုလ် ကြိယာ အဘိညာဏ်ကိုကောက်)။

ဒုတိယော ဒုတိယသဉ္စ။ ဒုတိယော ပဋ္ဌမသဉ္စ။ ဒုတိယော တတိယသဉ္စ။ ဒုတိယော ပဋ္ဌမ ဒုတိယသဉ္စ။ ။ဒုတိယလေးချက်။ ဒုတိယော ဒုတိယသဉ္စကတ္တားကား ဒုတိယဈာန်ကောဒက ဝိတက် ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက် ဆတ္ထိံသ ဝိတက် စေတသိက်ငါးဆဲ့ ငါးခုရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇော တဒယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံ ကောဒသနှင့် ယှဉ်သော ဝိတက် စေတသိက် လေးဆဲ့တခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ဒုတိယော ပဋ္ဌမသဉ္စ

ကတ္တားကားကောက်မြဲ)။ ။သမ္ပဒါန်ကား မနေောဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်း  
 ကာမဇော တရုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသ သဝိတက္က သဝိ  
 စာရကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ (ဒုတိယော  
 တတိယသဉ် ကတ္တားကားကောက်မြဲ။ သမ္ပဒါန်ကားစေတော  
 ပရိယ ပုဗ္ဗေ နိဝါသာနုဿတိ ယထာကမ္မပဂ အနာဂတတံသ  
 ကုသိုလ်ကြိယာ အဘိညာဏ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ (ဒုတိယော ပဌမ  
 ဒုတိယသဉ် ကတ္တားကားကောက်မြဲ။ ။သမ္ပဒါန်ကားကောက်မြဲ။  
 ပဌမ နာမက္ခန္ဓာနှင့် ဝိတက်ကိုကောက်)။

တတိယော တတိယဿ။ တတိယော ပဌမဿ။ တတိယော  
 ဒုတိယဿ။ တတိယော ဒုတိယ တတိယဿ။ တတိယော ပဌမ  
 ဒုတိယဿ။ တတိယငါးချက်။ ။တတိယော တတိယသဉ် ကတ္တား  
 ကားအဝိတက္က အဝိစာရစိတ်ငါးဆဲ့ငါးခု ဝိတက် ဝိစာရ ကြဉ်  
 သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ ရုပ်အဋ္ဌဝိသနိဗ္ဗာန်ပစ္စည်းတရားရ၏။  
 သမ္ပဒါန်ကား ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ် ဝိညာဏဉ္စာယတန စိတ်  
 သုံးခု နေဝသညာနာသညာယတနစိတ်သုံးခုဒိဗ္ဗစက္ခုဒိဗ္ဗသောတ  
 ဣဒ္ဓိဝိမ စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေ နိဝါသာနုဿတိ ယထာကမ္မပဂ  
 အနာဂတံသ ကုသိုလ်ကြိယာ အဘိညာဏ် တတိယဈာန် စတုတ္ထ  
 ဈာန်ပဉ္စမဈာန် မဂ်ဖိုလ် ဒုတိယဈာန် မဂ်ဖိုလ်နှင့် ယှဉ်သော  
 ဝိစာရ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

တတိယော ပဌမသဉ်ကား (တတိယပုဒ် အကုန်ကောက်မြဲ)  
 သမ္ပဒါန်ကား ပဌမပုဒ်အရ အကုန်ကောက်။ ။တတိယော ဒုတိ  
 ယသဉ် ကတ္တားကို အကုန်ကောက်။ ။သမ္ပဒါန်ကား ဒုတိယဈာန်  
 မဂ်ဖိုလ်ရှစ်ခု ဝိတက် ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ  
 ဝိတက် စေတသိက် ငါးဆဲ့ငါးခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ တတိယော ဒုတိယ  
 တတိယသဉ် ကတ္တားကား နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ဒုတိယ  
 ဈာန်မဂ်ဖိုလ်ရှစ်ခု ဝိတက်ကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ ပစ္စ  
 ယုပ္ပန်။၏။ ။တတိယော ပဌမ ဒုတိယသဉ် ကတ္တားကား

တတိယပုဂ္ဂိုလ် အရအကုန်ကောက်။ ။သမ္ပဒါနိကား ဝိတက်နှင့်တကွ ပဌမပုဂ္ဂိုလ်အရ အကုန်ကောက်)။ ။တတိယငါးချက်ပြီး၏။

ဒုတိယ တတိယော ပဌမဿ။ဒုတိယ တတိယော ဒုတိယဿ။ ဒုတိယ တတိယော တတိယဿ။ ဒုတိယ တတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ။ ။ဒုတိယ တတိယ လေးချက်။ ။ဒုတိယ တတိယော ပဌမဿ၌ ကတ္တားကား ဒုတိယဈာန် ကောဒသ ဝိတက်ကြည့်သော စေတသိက် သတ္တဝိသ ပစ္စည်း။ ။ ။သမ္ပဒါနိကား မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ဟင်္သာတုပ္ပုဂ္ဂိုလ်ကြည့်သော ကာမဇော နှစ်ဆဲ့ရှစ်ခု ဝိတက် ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ (ဒုတိယ တတိယော ဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကား ကောက်မြဲ။ သမ္ပဒါနိကား ယခင် ပဌမ နာမက္ခန္ဓာနှင့် ယှဉ်သော ဝိတက် ကိုကောက်)။

ဒုတိယ တတိယော တတိယဿ၌ ဒုတိယဈာန် ကောဒသ ဝိတက်ကြည့်သော စေတသိက် သတ္တိသ ပစ္စည်း။ ။ (သမ္ပဒါနိကား စေတောပရိယပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ယထာကမ္မပဂအနာဂံသ ကုသိုလ်ကြိယာ အဘိညာဏ်ကိုကောက်။ ။ဒုတိယ တတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ၌ ကတ္တား ကောက်မြဲ။ သမ္ပဒါနိကားကောက်မြဲ။ ပဌမ နာမက္ခန္ဓာ ဝိတက်ကိုကောက်)။ ဒုတိယ တတိယလေးချက်ပြီးပြီ။

ပဌမ ဒုတိယောပဌမဿ။ပဌမဒုတိယောဒုတိယဿ။ပဌမ ဒုတိယော တတိယဿ။ပဌမဒုတိယော ပဌမဒုတိယဿ။ပဌမ ဒုတိယလေးချက်။ ။ပဌမဒုတိယော ပဌမဿ၌ ကတ္တားကား သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ် ငါးဆဲ့ငါးခု ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက် ကေပညာသ ပစ္စည်း။ ။ သမ္ပဒါနိကား မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇောတဒုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသ။ ဝိတက် ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက်ပညာသရ၏။ ။ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကား ကောက်မြဲ။ ။သမ္ပဒါနိကား ပဌမနာမက္ခန္ဓာနှင့် ယှဉ်သော ဝိတက်ကိုကောက်။ ။တတိယဿ၌ ကတ္တားကောက်မြဲ။

သမ္ပဒါနိကား အဘိညာဏ်ကိုကောက်။ ။(ပဌမ ဒုတိယသသ္မိ  
ကတ္တားကောက်မြို့။ ။သမ္ပဒါနိကား ပဌမနာက္ခန္ဓာနှင့် ဝိတက်  
ကိုကောက်လေ)။ ။ပေါင်းအာရမ္မဏနှစ်ဆဲ့တစ်ပြီးပြီ။

အဓိပတိ၌။ ။ပဌမော ပဌမဿအစရှိသည်ခုနစ်ချက်တည်း။  
ပဌမော ပဌမဿ၌အာရမ္မဏာဓိပတိသဟဇာတာဓိပတိအားဖြင့်  
နှစ်ပါး။ အာရမ္မဏာ ဓိပတိ ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကားအလေးအမြတ်  
ပြုတတ်သော လောဘမူရှင်ခုအားတပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်  
သော လောဘမူရှင်ခု ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ်ကြည့်သောအဟိတ်  
စိတ်ရှင်ခု ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆဲ့လေးခု ရူပါဝစရ  
ပဌမဈာန်စိတ်သုံးခု ဒေါသဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ  
ဝိတက် ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက်လေးဆဲ့ငါးခု။ အလေးအမြတ်  
ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏဝိပဿုတ်အား တပ်သော  
အလေးအမြတ်ပြုအပ်သောမဟာကုသိုလ်ရှင်ခု ရူပါဝစရပဌမဈာန်  
ကုသိုလ်။ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခုအား တပ်သော  
မဟာကုသိုလ်ရှင်ခု။ ရူပါဝစရ ပဌမဈာန်ကုသိုလ် အောက်မဂ်  
အောက်ဖိုလ် ပဌမဈာန်ခြောက်ခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိ  
ကားအလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူရှင်ခု မဟာကုသိုလ်  
ရှင်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။ ။သဟဇာတာ ဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား  
သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော အဓိပတိတရား ကိုယ်ကိုရသော  
အခါလောဘမူရှင်ခု ဒေါသမူဒွေးမဟာကုသိုလ်ရှင်ခုမဟာကြိယာ  
ရှင်ခုကန်ရသောပဌမဈာန်ဇောတဆယ် ဝိတက်ဝိစာရဝိစိကိစ္ဆာ  
ကြည့်သော စေတသိက်ကျေနပ်ညာသ စိတ္တက္ခဏတခုတခု၌ရှိသော  
အဓိပတိတရားကိုယ် နှစ်ပါးသုံးပါးတို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်း  
တရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား အဓိပတိတရားကိုယ် ကြည့်သော  
သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။ ။

အမှာ ပဌမော ဒုတိယသသ္မိ အာရမ္မဏာ ဓိပတိကို  
ယခင်ကောက်မြို့။ ။သမ္ပဒါနိကိုလည်း ယခင်  
သမ္ပဒါနိနှင့်ယှဉ်သော ဝိတက်ကိုကောက်။ ။သဟဇာတာဓိပတိ၌

သမ္ပယုတ်စိတ်အားတပ်သောဆို၍ ကောက်မြဲ။ ။သမ္ပဒါန်မှာ  
 ဝိတက်ကိုကောက်။ ။ ပဌမော တတိယသ၌ သဟဇာတာ  
 ဓိပတိတည်း။ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ  
 ဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ပဌမဿကကောက်မြဲတိုင်းကောက်။ ။ ပဌမော  
 ပဌမ တတိယသ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား  
 တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိ ပစ္စည်းကို ရသောအခါ  
 ပဌမဿကကောက်မြဲတိုင်းကောက်။ ။ ပဌမော ဒုတိယ တတိ  
 ယသ၌ကတ္တားကိုကောက်မြဲ။ ။ သမ္ပဒါန်ကို ဝိတက် သာဓိပတိ  
 စိတ္တဇရုပ်ကိုကောက်။ ။ ပဌမော ပဌမဒုတိယသ၌ အာရမ္မဏာ  
 ဓိပတိ သဟဇာတာ ဓိပတိနှစ်ပါး။ ပဌမော ပဌမဿ အတိုင်း  
 ကတ္တားကိုကောက်။ သမ္ပဒါန်ကို ဝိတက်ပါကောက်။ ။ ပဌမော  
 ပဌမဒုတိယသ၌ကတ္တားကားသဟဇာတာဓိပတိသာကောက်မြဲ။  
 သမ္ပဒါန်ကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ဝိတက် သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်ကို  
 ကောက်။ ။ ပဌမ ခုနစ်ချက်ပြီးပြီ။

ဒုတိယော ဒုတိယဿ။ ဒုတိယော ပဌမဿ။ ဒုတိယော  
 တတိယဿ။ ဒုတိယော ဒုတိယံ တတိယဿ။ ဒုတိယော ပဌမ  
 ဒုတိယဿ။ ငါးချက်။ ။ ဒုတိယော ဒုတိယသ၌ အာရမ္မဏာ  
 ဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လော  
 ဘမူရှစ်ခုရှိသော ဝိတက်အားတပ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်  
 သော လောဘမူရှစ်ခု ဒွေပဉ္စ ဝိညာဏ်တဆယ် ကြံ၍သော  
 အဟိတ်စိတ်ရှစ်ခု ကာမာဝစရ သောဘဏ်စိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု  
 ရူပါဝစရပဌမဈာန်စိတ်သုံးခုရှိသော ဝိတက် ရူပါဝစရ ဒုတိယ  
 ဈာန်စိတ်သုံးခု အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ်  
 ဉ္စုဏ်ဝိပဿုတ် ဝိတက်အား တပ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်  
 သော မဟာကုသိုလ် ရူပါဝစရပဌမဈာန် ကုသိုလ်နှင့်ယှဉ်သော  
 ဝိတက် ရူပါဝစရ ဒုတိယဈာန်ကုသိုလ် မဟာကုသိုလ် ဉ္စုဏ်  
 သမ္ပယုတ် ဝိတက်အား တပ်သော မဟာကုသိုလ် ရူပါဝစရ ပဌမ  
 ဈာန်ကုသိုလ်နှင့်ယှဉ်သော ဝိတက် ရူပါဝစရကုသိုလ် ဒုတိယဈာန်

ကုသိုလ် အောက်မဂ် အောက်ဖိုလ် ဒုတိယဈာန်ပစ္စည်း။၏။ ။  
သမ္ပဒါန်ကား အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူ မဟာ  
ကုသိုလ်နှင့် ယှဉ်သော ဝိတက် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။သဟဇာတာ  
ဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော ဒုတိယ  
ဈာန်ဇောတဆယ်၌ ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ် လေးပါး  
တို့တွင် တပါးပါးပစ္စည်း။၏။။သမ္ပဒါန်ကားအဓိပတိတရားကိုယ်  
ကြည့်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ဒုတိယော ပဌမဿ၌ အာရမ္မဏာ ဓိပတိသာ။ (ကတ္တားကား  
ယခင်ဝိတက်ကိုကောက်။ သမ္ပဒါန်ကို ပဌမော ပဌမဿအတိုင်း  
ကောက်)။ ။ဒုတိယော ဒုတိယဿ၌သဟဇာတာဓိပတိ။ ကတ္တား  
ကား သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော ဝိစာရ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော  
ဒုတိယဈာန်ဇောတဆယ်၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ်လေးပါး  
တို့တွင် တပါးပါးပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ဝိစာရစိတ္တဇရုပ်  
ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဒုတိယော ဒုတိယတတိယဿ၌ ကတ္တားကား  
သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ဝိစာရ၌ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဒုတိယဈာန်  
ဇောတဆယ်၌ရှိသော အဓိပတိ တရားကိုယ် လေးပါးတို့တွင်  
တပါးပါးပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ဝိစာရ  
စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဒုတိယော ပဌမဒုတိယဿ၌ကတ္တား  
ကား အာရမ္မဏာဓိပတိသာ။ (ဒုတိယော ဒုတိယဿ၌ ဝိတက်  
ဒုတိယဈာန်ကို ကောက်၍။ ။သမ္ပဒါန်ကား ဝိတက်နှင့်တကွ  
ပဌမောပဌမဿ သမ္ပဒါန်အတိုင်းကောက်)။ ။ဒုတိယငါးချက်  
ပြီးပြီ။

တတိယော တတိယဿ။ တတိယောပဌမဿ။ တတိယော  
ဒုတိယဿ။ တတိယော ဒုတိယတတိယဿ။ တတိယော ပဌမ  
ဒုတိယဿ။ ငါးချက်။ တတိယော တတိယဿ၌ ကတ္တားကား  
တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန် ပဉ္စမဈာန် မဂ်ဖိုလ်အား တပ်သော  
နိဗ္ဗာန်ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန်  
ပဉ္စမဈာန် မဂ်ဖိုလ်ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။သဟဇာတာ ဓိပတိဖြစ်အံ့



ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာမိပတိစိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော တတိယဈာန် ဇောတဆယ် စတုတ္ထဈာန် ဇောတဆယ် ပဉ္စမဈာန် ဇောတဆဲ့ရှစ်ခုရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ် လေးပါးတို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အဓိပတိတရားကိုယ် ကြည့်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာမိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

တတိယော ပဋ္ဌမသ၌ အာရမ္မဏာ မိပတိသာ။ ကတ္တား ကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခုအားတပ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ဣဋ္ဌဖြစ်သော နိပ္ပန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ် ကြည့်သော အဟိတ် အဝိတက္က အဝိစာရစိတ်ကိုးခု ရူပါဝစရတတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန်ပဉ္စမဈာန် ကိုးခု အရူပစိတ်တဆဲ့နှစ်ခု ရူပါဝစရ ဒုတိယဈာန် ဝိစာရ မဟာ ကုသိုလ် ဉာဏဝိပဿုတ် လေးခုအား တပ်သော ရူပါဝစရအရူပါဝစရ တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန် ပဉ္စမဈာန်ကုသိုလ်နှစ်ခု မဟာ ကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခုအား တပ်သော ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန် ပဉ္စမဈာန် ကုသိုလ်နှစ်ခု အောက်မဂ် အောက်ဖိုလ် တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန် ပဉ္စမဈာန် နိဗ္ဗာန်။ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခုအား တပ်သော အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန် ပဉ္စမဈာန် နိဗ္ဗာန်။ ပဋ္ဌမဈာန် မဂ်ဖိုလ်အားတပ်သော နိဗ္ဗာန်ပစ္စည်း။၏။ ။ သမ္ပဒါန်ကား အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု ပဋ္ဌမဈာန် ဖိုလ်ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

(တတိယော ဒုတိယသ၌ အာရမ္မဏာမိပတိ။ ကတ္တားကား ကောက်မြဲဒုတိယဈာန်မဂ်ဖိုလ်အား တပ်သော နိဗ္ဗာန် ဤမျှသာ ထူးသည်။ ။သမ္ပဒါန်ကား ပဋ္ဌမနာမက္ခန္ဓာနှင့်ယှဉ်သော ဝိတက် ဒုတိယဈာန် မဂ်ဖိုလ်ကို ကောက်လေ)။ ။တတိယော ဒုတိယ တတိယသ၌အာရမ္မဏာမိပတိသာ၊ကတ္တားကားနိဗ္ဗာန်ပစ္စည်း။ ။ သမ္ပဒါန်ကား ဒုတိယဈာန် မဂ်ဖိုလ် ဝိတက်ကြည့်သော

စေတသိက်ပဉ္စတိံသ။ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။တတိယော ပဌမ ဒုတိယသ၌ ကတ္တားကား(တတိယော ပဌမဿ အတိုင်းကောက်။ သမ္ပဒါန်ကား ဝိတက်နှင့်တကွပဌမက ကောက်မြဲတိုင်းကောက်)။ အဓိပတိတတိယငါးချက်ပြီးပြီ။

ဒုတိယ တတိယော ပဌမဿ။ ဒုတိယ တတိယော ဒုတိယဿ။ ဒုတိယ တတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ။ ဒုတိယ တတိယော ပဌမသ၌ ကတ္တားကားအလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဒုတိယဈာန်ကောဒသ ဝိတက်ကြ၍သော စေတသိက်သတ္တတိံသပစ္စည်း။ ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမုရစ်ခုမဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာ ဉ္စကာသမ္ပယုတ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ (ဒုတိယ တတိယော ဒုတိယသ၌ကတ္တားကိုကောက်မြဲ။ သမ္ပဒါန်ကို ပဌမ နာမက္ခန္ဓာနှင့်ယှဉ်သော ဝိတက်ကိုကောက်။ ။ဒုတိယ တတိယောပဌမဒုတိယသ၌လည်းကတ္တားကိုကောက်မြဲသမ္ပဒါန်ကိုလည်း ယခင်ပဌမ နာမက္ခန္ဓာ ဝိတက်ကိုကောက်)။ ။ဒုတိယ တတိယသုံးချက်ပြီးပြီ။

ပဌမ ဒုတိယော ပဌမဿ။ ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယဿ။ ပဌမ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ။ ။သုံးချက်။ ။ပဌမ ဒုတိယော ပဌမဿ။ ပဌမော ပဌမဿ (အာရမ္မဏာဓိပတိ ကောက်သည် အတိုင်း ကတ္တားကား ဝိတက်နှင့်တကွကောက်။ ။ဒုတိယသ၌လည်း ကတ္တားအတူ သမ္ပဒါန်ကို ပဌမောဒုတိယဿ အာရမ္မဏာဓိပတိအတိုင်းကောက်လေ။။ပဌမ ဒုတိယသ၌လည်း ဝိတက်နှင့်တကွကောက်လေ)။ အဓိပတိနှစ်ဆဲ့သုံးချက်ပြီးပြီ။

အနန္တရ၌ ပဌမော ပဌမဿ။ ပဌမော ဒုတိယဿ။ ပဌမော တတိယဿ။ ပဌမော ဒုတိယ တတိယဿ။ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယဿ။ ပဌမငါးချက်။ ။ပဌမော ပဌမသ၌ ကတ္တားကား သမ္ပဒါန်ကြီး ခွေးကြ၍သော နောက်နောက်သော သဝိတက္က သဝိစာရ စိတ်ငါးဆဲ့သုံးခု ဝိတက် ဝိစာရကြ၍သော စေတသိက် ပညာသအားတပ်သော ရဟန္တာတို့စုတိ ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကြ၍

သော သဝိတက္က သဝိစာရ စိတ်ငါးဆဲ့လေးခု ဝိတက်ဝိစာရကြည့်  
သော စေတသိက်ပညာသ ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ပဒါနိကား နောက်  
နောက်သော သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် ငါးဆဲ့ငါးခု ဝိတက်ဝိစာရ  
ကြည့်သော စေတသိက်ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

အကျဉ်း အကျယ်ကား သဝိတက္က သဝိစာရ ပဌမဘဝင်  
တဆဲ့တခုအားတပ်သော ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ ဒုတိယ အစ  
ရှိသော နောက်နောက်သော ဘဝင် နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော  
ပဌမ အစရှိသော ရှေးရှေးသော ဘဝင် နာမက္ခန္ဓာ။ အာဝဇ္ဇန်း  
ဒွေးအားတပ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရ ဘဝင်ပစ္စေဒ တဆဲ့တခု။  
သန္တိရဏအားတပ်သော သမ္ပုဋ္ဌိစိုင်း။ ဝုဠောအားတပ်သော သန္တိ  
ရဏ။ ပရိတ္တာရုံ ဝီထိဖြစ်အံ့ ဒုတိယ ဝုဠောအား တပ်သော ပဌမ  
ဝုဠော။ အတိမဟန္တာရုံ မဟန္တာရုံ ဝိဘူတာရုံ အဝိဘူတာရုံဝီထိ  
ဖြစ်အံ့ ကာမဇောတခုယုတ်သုံးဆယ်။ ပဌမဇောအားတပ်သော  
ဝုဠော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ဒုတိယဇောအားတပ်သော ပဌမဇော  
။လ။ သတ္တမဇောအားတပ်သော ဆဋ္ဌဇော။ လောဘမူ မဟာ  
ကုသိုလ်ဇောနောင် တဒါရုံကျသည်ဖြစ်အံ့ တဒါရုံ ကောဒသ။ မကျ  
သည်ဖြစ်အံ့ ကာမဘဝင်တဆယ် ရူပါဝစရ ပဌမဈာန် ဘဝင်အား  
တပ်သော။လ။ အဆုံးဇော။ ဒေါသမူဇောနောင် တဒါရုံ ကျသည်  
ဖြစ်အံ့ ဥပေက္ခာတဒါရုံခြောက်ခု။ မကျသည်ဖြစ်အံ့ ကာမဘဝင်  
ခြောက်ခုအားတပ်သော ဒေါသမူ အဆုံးဇော။ ဟသိတုပ္ပါဒ်မဟာ  
ကြိယာ သောမနဿ သဟဂုတ်ဇောနောင် တဒါရုံကျသည်ဖြစ်အံ့  
သောမနဿ တဒါရုံငါးခု။ မကျသည်ဖြစ်အံ့ ကာမတိဟိတ် ဘဝင်  
လေးခု ရူပါဝစရ ပဌမဈာန် ဘဝင်အားတပ်သော ဟသိတုပ္ပါဒ်။  
မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဇောနောင် တဒါရုံ ကျသည်  
ဖြစ်အံ့ ဥပေက္ခာ တဒါရုံခြောက်ခု။ မကျသည်ဖြစ်အံ့ ကာမတိဟိတ်  
ဘဝင်လေးခု ရူပါဝစရ ပဌမဈာန်အား တပ်သော မဟာကြိယာ  
ဥပေက္ခာသဟဂုတ် အဆုံးဇော။ ဒုတိယတဒါရုံအား တပ်သော  
ပဌမတဒါရုံ။ ကာမဘဝင် တဆယ်အားတပ်သော ဒုတိယတဒါရုံ

ရူပါဝစရကုသိုလ် ပဌမဈာန် အောက်မဂ် အောက်ဖိုလ် ပဌမဈာန် အားတပ်သော ဂေါတြဘူဝေါဒါန် အနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး။ ရူပါဝစရ ကြိယာပဌမဈာန်အရ ကြိယာ ပဌမဈာန် အရဟတ္တဖိုလ် ပဌမဈာန်အားတပ်သော ဂေါတြဘူ အနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာကြိယာ ပဌမဒွေး။ သမာပဇ္ဇနဝီထိ၌ နောက်နောက်သော ပဌမဈာန်အား တပ်သော ရှေးရှေးသော ဇောတူပဌမဈာန်။ ကာမတိဟိတ် ဘဝင်လေးခု ရူပါဝစရ ပဌမဈာန်ဘဝင်အားတပ်သော ရူပါဝစရကုသိုလ်ကြိယာပဌမဈာန် အဆုံးဇော။ သောတာပတ္တိဖိုလ် ပဌမဈာန်အား တပ်သော သောတာပတ္တိမဂ် ပဌမဈာန်။ လ။ အရဟတ္တဖိုလ် ပဌမဈာန်အားတပ်သော အရဟတ္တမဂ် ပဌမဈာန်။ ကာမတိဟိတ်ဘဝင်လေးခု ပဌမဈာန် ဘဝင်အားတပ်သော ဖိုလ်လေးခု ပဌမဈာန် အဆုံးဇော။ မရဏာသန္ဓအခါ တဒါရုံနောင်စုတိဖြစ်အံ့ကာမစုတိတဆယ်အားတပ်သော ဒုတိယဈာန် တဒါရုံဇောနောင်စုတိ ဖြစ်အံ့ ကာမစုတိ တဆယ် ပဌမဈာန် စုတိအား တပ်သော ပဉ္စမဈာန်ဇော။ ဘဝင် နောင်စုတိ ဖြစ်အံ့ ကာမစုတိတဆယ် ပဌမဈာန်စုတိအား တပ်သော ကာမဘဝင်တဆယ် ပဌမဈာန်ဘဝင် ကာမ ပဋိသန္ဓေတဆယ် ရူပါဝစရပဌမဈာန် ပဋိသန္ဓေအားတပ်သော ကာမစုတိတဆယ် ပဌမဈာန်စုတိပစ္စည်း။ ။ (သမ္ပဒါန်ကောက်မြဲ)။

ပဌမောဒုတိယသဿ၌ ကတ္တားကား သမ္ပဒိန္နိ၎င်းဒွေးကြည့်သော နောက်နောက်သော သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် ငါးဆဲ့သုံးခု၌ ရှိသော ဝိတက် ဒုတိယဈာန် ကောဒသအားတပ်သော ပဉ္စဒ္ဓါရာ ဝဇ္ဇန်း ရဟန္တာတို့ စုတိကြည့်သော ရှေးရှေးသော သဝိတက္က သဝိစာရ စိတ်ငါးဆဲ့လေးခု ဝိတက် ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက် ပညာသပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ သမ္ပဒါန်ကား သမ္ပဒိန္နိ၎င်းဒွေးကြည့်သော နောက်နောက်သော သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ်ငါးဆဲ့သုံးခု၌ ရှိသော ဝိတက် ဒုတိယဈာန် ကောဒသ ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ (အကျယ်ကို ပဌမောပဌမသကိုမှီ၍ ကောက်လေ)။

ပဌမော ဒုတိယသယံ ကတ္တားကား ဒွေးပဉ္စရိညာဏံ တဆယံ အားတပ်သော ပဉ္စဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း။ အဝိတက္က အဝိစာရ ဘဝင်အား တပ်သော ဒေါသမူဒွေးကြည့်သော ကာမဇော နှစ်ဆဲ့ခုနစ်ခု အဆုံးဇော၊ ဒုတိယဝုဠော ဒုတိယဈာန်ဇော ဝိစာရ တတိယဈာန်ဇော စတုတ္ထဈာန် ပဉ္စမဈာန်ဇောအား တပ်သော ဂေါတြဘူ ဝေါဒါန် ပရိကံ အနုလုံ ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ပဌမဒွေး တတိယဒွေး။ မရဏာသန္ဓအခါ ဒုတိယဈာန် စုတိ၌ရှိသော ဝိစာရအဝိတက္က အဝိစာရ စုတိခုနစ်ခုအား တပ်သော ပဉ္စမဇော။ ဒုတိယဈာန် ပဋိသန္ဓေနှင့် ယှဉ်သော ဝိစာရ အဝိတက္က အဝိစာရ ပဋိသန္ဓေခုနစ်ခုအား တပ်သော ကာမသဟိတ် စုတိလေးခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ သမ္ပဒါန်ကား အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်ငါးဆဲ့ ငါးခု ဝိတက် ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက်ဆတ္တိံသ ဒုတိယဈာန် ကောဒသနှင့် ယှဉ်သော ဝိစာရ ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ။

ပဌမော ဒုတိယ တတိယသယံ ကတ္တားကား ဒုတိယဈာန် ကောဒသ ဝိတက် ကြည့်သော စေတသိက် သတ္တတိံသအား တပ်သော ဂေါတြဘူဝေါဒါန်။ အနုလုံ ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ပဌမဒွေး တတိယဒွေး။ ဒုတိယဈာန် စုတိအား တပ်သော မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ပဉ္စမဇော။ ဒုတိယဈာန် ပဋိသန္ဓေအား တပ်သော ကာမသဟိတ် စုတိလေးခု ပဌမဈာန် စုတိပစ္စည်း။ ။ ။ သမ္ပဒါန်ကား ဒုတိယဈာန် ကောဒသ ဝိတက်ကြည့်သော စေတသိက် သတ္တတိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ။ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသယံ ကတ္တားကား (ပဌမော ပဌမသနှင့် နည်းတူ။ သမ္ပဒါန်မှာ ဝိတက်ပါသည်သာ ထူးသည်)။ ပဌမငါးချက်ပြီး၏။

ဒုတိယ၌။ ။ ဒုတိယော ဒုတိယသ။ ဒုတိယော ပဌမသ။ ဒုတိယော တတိယသ။ ဒုတိယော ဒုတိယ တတိယသ။ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသ။ ငါးချက်။ ။ ဒုတိယော ဒုတိယသယံ ကတ္တားကား သမ္ပဒါန်ခြင်းဒွေးကြည့်သော နောက်နောက်သော သဝိတက္က သဝိစာရ စိတ်ငါးဆဲ့သုံးခု၌ရှိသော ဝိတက်အား တပ်သော ပဉ္စ

ဒွါရာဝဇ္ဇန်း ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ရှေးရှေးသော သဝိတက္က  
 သဝိစာရစိတ်ငါးဆဲ့လေးခု၌ရှိသောဝိတက်။ နောက်နောက်သော  
 ဒုတိယဈာန်အားတပ်သော ရှေးရှေးသော ဒုတိယဈာန် ဧကာ  
 ဒသ ဝိတက် ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက်ဆတ္တိံသပစ္စည်းတရား  
 ရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား သမ္ပဒိန္နိန္ဒြင်းခွေး ကြဉ်သောနောက်နောက်  
 သော သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် ငါးဆဲ့သုံးခု၌ရှိသော ဝိတက်  
 နောက်နောက်သော ဒုတိယဈာန် ဧကာဒသ ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်  
 သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယော ပဌမသသ္မိကတ္တားကား သမ္ပဒိန္နိန္ဒြင်းခွေးကြဉ်သော  
 နောက်နောက်သော သဝိတက္က သဝိစာရ စိတ်ငါးဆဲ့သုံးခု  
 ဝိတက် ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း  
 အားတပ်သော ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ရှေးရှေးသော  
 သဝိတက္က သဝိစာရ စိတ်ငါးဆဲ့လေးခု၌ရှိသော ဝိတက်။ ကာမ  
 တိဟိတ် ဘဝင်အားတပ်သော ရူပါဝစရကုသိုလ် ကြိယာဖိုလ်  
 ဒုတိယဈာန် အဆုံးဇော။ ကာမတိဟိတ် ဒွိဟိတ် ပဋိသန္ဓေအား  
 တပ်သော ဒုတိယဈာန် စုတိပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား  
 သမ္ပဒိန္နိန္ဒြင်းခွေးကြဉ်သော သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် ငါးဆဲ့သုံးခု  
 ဝိတက် ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်  
 တရားရ၏။

ဒုတိယော တတိယသသ္မိ ကတ္တားကား နောက်နောက်သော  
 မဂ်ကြဉ်သော ဒုတိယဈာန်နှင့်ယှဉ်သော ဝိတက်ဝိစာရအား တပ်  
 သော ဒုတိယဈာန်ဧကာဒသဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သောစေတသိက်  
 ဆတ္တိံသ။ အဝိတက္က အဝိစာရ ပဋိသန္ဓေခုနစ်ခုအား တပ်သော  
 ဒုတိယဈာန် စုတိ ကာမတိဟိတ် စုတိလေးခု ပဌမဈာန် စုတိနှင့်  
 ယှဉ်သော ဝိတက်။ အဝိတက္ကအဝိစာရဘဝင်စုတိအားတပ်သော  
 ကုသိုလ်ကြိယာဖိုလ် ဒုတိယဈာန် အဆုံးဇော လောဘမူ ဒေါသမူ  
 ဟာသိတုပ္ပါဒ် မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ပဌမဈာန် ကုသိုလ်  
 ကြိယာ အဆုံးဇောနှင့်ယှဉ်သော ဝိတက်ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ပ

ဒါနိကာသံ နောက်နောက်သော ဝိစာရ အဝိတက္က အဝိစာရ ပဋိ  
 သန္ဓေ ဘဝင် စုတိခုနစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဒုတိယော ဒုတိယ  
 တတိယသံသ္မိ ကတ္တားကား နောက်နောက်သော ရူပါဝစရ  
 ဒုတိယဈာန်သုံးခု ဖိုလ်ဒုတိယဈာန် လေးခု ဝိတက် ကြည့်သော  
 စေတသိက် သတ္တတိံသအား တပ်သော ရှေးရှေးသော ဒုတိယ  
 ဈာန် ကောဒသ သဝိတက္က သဝိစာရကြည့်သော စေတသိက်  
 ဆတ္တိံသပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကာသံ နောက်နောက်သော  
 ဒုတိယဈာန် သုံးခု ဒုတိယဈာန် လေးခု ဝိတက် ကြည့်သော  
 စေတသိက် သတ္တတိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိ  
 ယသံ ဒုတိယော ပဌမသံနှင့် နည်းတူကောက်။ သမ္ပဒါနိမ္မာ  
 ဝိတက်ပါ ကောက်သည်သာထူးသည်)။ ။ဒုတိယ ငါးချက်ပြီးပြီ။

တတိယံသံ တတိယော တတိယသံ။ တတိယော ပဌမသံ။  
 တတိယော ဒုတိယသံ။ တတိယော ဒုတိယ တတိယသံ။  
 တတိယော ပဌမ ဒုတိယသံ။ငါးချက်။ ။တတိယောတတိယသံသ္မိ  
 ကတ္တားကားမဂ်ကြည့်သော နောက်နောက်သော ဒုတိယဈာန်  
 ဝိစာရအားတပ်သော ရှေးရှေးသော ဒုတိယဈာန် ကောဒသံသ္မိ  
 ရှိသော ဝိစာရ မဂ်ကြည့်သောနောက်နောက်သော တတိယဈာန်  
 စတုတ္ထဈာန် ပဉ္စမဈာန်အားတပ်သော ရှေးရှေးသော တတိယ  
 ဈာန် စတုတ္ထဈာန် ပဉ္စမဈာန် ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ပဒါနိကာသံ မဂ်  
 ကြည့်သော ဒုတိယဈာန် စုတိနှင့်ယှဉ်သော နောက်နောက်သော  
 ဝိစာရမဂ်ကြည့်သော နောက်နောက်သော တတိယဈာန် စတုတ္ထ  
 ဈာန် ပဉ္စမဈာန် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

တတိယော ပဌမသံသ္မိ ကတ္တားကား သဟိတ်သဝိတက္က သဝိ  
 စာရပဋိသန္ဓေကိုးခုအားတပ်သော ဒုတိယဈာန်စုတိနှင့်ယှဉ်သော  
 ဝိစာရ အဝိတက္က အဝိစာရ စုတိခုနစ်ခု အာဝဇ္ဇန်းဒွေးအား တပ်  
 သော ဒုတိယဈာန် ဘဝဂုံပစ္စေဒနှင့် ယှဉ်သော ဝိစာရ အဝိတက္က  
 အဝိစာရ ဘဝဂုံပစ္စေဒခုနစ်ခု သမ္ပတ္တိင်းဒွေးအားတပ်သော ပဉ္စ  
 ဝိညာဏ် တိဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရဘဝင်ငါးခုအားတပ်သော

ဒုတိယဈာန်ကုသိုလ် ကြိယာ ဖိုလ်အဆုံးဇောနှင့် ယှဉ်သော  
 ဝိစာရ တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန် ပဉ္စမဈာန်ကုသိုလ်ကြိယာဖိုလ်  
 အဆုံးဇော။ နိရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ အနာဂါမိဖိုလ်  
 အရဟတ္တဖိုလ် ပဌမဈာန်အားတပ်သော နေဝသညာ နာသညာ  
 ယတန ကုသိုလ်ကြိယာ ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ပဒါနိကား သဟိတ်  
 သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ ဘဝင်ကိုးခု အာဝဇ္ဇန်းဒွေး  
 သမ္ပဒိန္နိင်းဒွေး အနာဂါမိဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ် ပဌမဈာန် ပစ္စ  
 ယုပ္ပန်။၏။

တတိယော ဒုတိယသဉ္စ ကတ္တားကား မဂ်ကြဉ်သောနောက်  
 နောက်သော ဒုတိယဈာန်အားတပ်သော ရှေးရှေးသော ဒုတိယ  
 ဈာန် ဧကောဒသဉ္စရှိသော ဝိစာရ ဒုတိယဈာန် ပဋိသန္ဓေ သဟိတ်  
 သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခုနှင့် ယှဉ်သော ဝိတက်အား  
 တပ်သော အဝိတက္က အဝိစာရ စုတိခုနစ်ခု ဒုတိယဈာန် စုတိနှင့်  
 ယှဉ်သော ဝိစာရ ဒုတိယဈာန် ဘဝင်ဝိတက်အား တပ်သော  
 တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန် ပဉ္စမဈာန် ကုသိုလ်ကြိယာ ဖိုလ်  
 အဆုံးဇော ဒုတိယဈာန်ကုသိုလ်ကြိယာအဆုံးဇောနှင့်ယှဉ်သော  
 ဝိစာရ နိရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ အနာဂါမိဖိုလ် အရ  
 ဟတ္တဖိုလ် ဒုတိယဈာန်အားတပ်သော နေဝသညာ နာသညာ  
 ယတန ကုသိုလ်ကြိယာ အဆုံးဇော ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ပဒါနိ  
 ကား ဒုတိယဈာန်ဧကောဒသ ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သောစေတသိက်  
 ဆတ္တိံသ သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ ဘဝင်ကိုးခုနှင့်  
 ယှဉ်သော ဝိတက် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

တတိယော ဒုတိယ တတိယသဉ္စ ကတ္တားကားမဂ်ကြဉ်သော  
 နောက်နောက်သော ဒုတိယဈာန်ဝိတက်ကြဉ်သော စေတသိက်  
 သတ္တိံသအားတပ်သော ရှေးရှေးသော ဒုတိယဈာန်၌ ရှိသော  
 ဝိစာရ။ (ဝိဘင်းမရှိ။ရသင့်၍ ကောက်သည်)။ဒုတိယဈာန် ပဋိ  
 သန္ဓေဝိစာရအားတပ်သောအဝိတက္ကအဝိစာရစုတိခုနစ်ခု ဒုတိယ  
 ဈာန် ဘဝင် ဝိစာရအားတပ်သော မဂ်ကြဉ်သော တတိယဈာန်



စတုတ္ထဈာန် ပဉ္စမဈာန် အဆုံးဇော နိရောဓသမာပတ်မှထသော အခါ အနာဂါမိဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ် ဒုတိယဈာန်ဝိစာရအား တပ်သော နေဝသညာ နာသညာယတနကုသိုလ်ကြိယာ အဆုံးဇော ပစ္စည်း။၏။သမ္ပဒါန်ကား ဒုတိယဈာန် ပဋိသန္ဓေဘဝင်နာမက္ခန္ဓာ အနာဂါမိဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ် ဒုတိယဈာန် နာမက္ခန္ဓာ ဝိစာရ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

တတိယော ပဌမ ဒုတိယသဉ္စ ကတ္တားကား သဝိတက္က စာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခု နာမက္ခန္ဓာ ဝိတက်အားတပ်သော အဝိတက္က အဝိစာရ စတိဒုနစ်ခု ဒုတိယဈာန် စုတိနှင့်ယှဉ်သော ဝိစာရ အာဝဇ္ဇန်းဒွေးအား တပ်သော အဝိတက္က အဝိစာရဘဝင်ပစ္စေဒ ဒုနစ်ခု ဒုတိယဈာန် ဘဝင်နှင့်ယှဉ်သော ဝိစာရ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြင်းဒွေး အားတပ်သော ပဉ္စဝိညာဏ်။(ဝိဘင်းမရှိ)။ သဝိတက္က သဝိစာရ ဘဝင်ကိုးခု ဝိတက်အားတပ်သော တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန် ပဉ္စမဈာန် ကုသိုလ်ကြိယာဖိုလ် အဆုံးဇော။ဒုတိယဈာန် ကုသိုလ် ကြိယာ ဖိုလ်အဆုံးဇောနှင့် ယှဉ်သော ဝိစာရ နိရောဓ သမာပတ်မှထသောအခါ အနာဂါမိဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ် ပဌမဈာန် နာမက္ခန္ဓာဝိတက်အားတပ်သော နေဝသညာ နာသညာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ပဒါန်ကား သဝိတက္က သဝိစာရဘဝင်ကိုးခု အာဝဇ္ဇန်းဒွေး သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြင်းဒွေး အနာဂါမိဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ် ပဌမဈာန် ဝိတက် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။တတိယ ငါးချက်ပြီးပြီ။

ဒုတိယ တတိယော ပဌမဿ။ ဒုတိယ တတိယော ဒုတိယဿ။ ဒုတိယ တတိယော တတိယဿ။ ဒုတိယ တတိယော ဒုတိယ တတိယဿ။ ဒုတိယ တတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ။ ငါးချက်။ ဒုတိယ တတိယော ပဌမသဉ္စ ကတ္တားကား သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခုအား တပ်သော ဒုတိယဈာန်စုတိ ဝိစာရ အာဝဇ္ဇန်းဒွေးအားတပ်သော ဒုတိယဈာန် ဘဝင်နာမက္ခန္ဓာဝိစာရ သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ဘဝင်ကိုးခုအားတပ်သော ဒုတိယ

ဈာန် ကုသိုလ်ကြိယာ ဖိုလ်နာမက္ခန္ဓာ အဆုံးစော ဝိစာရပစ္စည်း။ ။ သမ္ပဒါန်ကား သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ ဘဝင် ကိုးခု ပစ္စယုပ္ပန်။ ။

ဒုတိယ တတိယော ဒုတိယသဉ္စ ကတ္တားကား မဂ်ကြည့်သော နောက်နောက်သော ဒုတိယဈာန် ဝိတက် ဝိစာရ ကြည့်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသအား တပ်သော ရှေးရှေးသော ဒုတိယဈာန် ဧကာဒသပစ္စည်း။ ။ သမ္ပဒါန်ကား မဂ်ကြည့်သော ဒုတိယဈာန် ဝိတက် ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသပစ္စယုပ္ပန်။ ။

ဒုတိယတတိယော တတိယသဉ္စ ကတ္တားကား မဂ်ကြည့်သော နောက်နောက်သော ဒုတိယဈာန်နှင့်ယှဉ်သော ဝိစာရအားတပ် သော ရှေးရှေးသော ဒုတိယဈာန် ဧကာဒသ ဝိတက် ကြည့်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန် ပဉ္စမဈာန် ပဋိ သန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ အဝိတက္က အဝိစာရ ဘဝင် ခုနစ်ခုအားတပ်သော ဒုတိယဈာန် ကုသိုလ်ကြိယာ ဖိုလ်အဆုံးစော ဝိစာရပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။ သမ္ပဒါန်ကား နောက်နောက်သော ဒုတိယဈာန် ဧကာ ဒသနှင့် ယှဉ်သော ဝိစာရ အဝိတက္က အဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ ဘဝင် ခုနစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။ ။

ဒုတိယတတိယော ဒုတိယတတိယသဉ္စ ကတ္တားကား မဂ်ကြည့် သော နောက်နောက်သော ဒုတိယဈာန် ဝိတက်ကြည့်သော စေ တသိက် သတ္တဝိသအား တပ်သော ရှေးရှေးသော ဒုတိယဈာန် ဧကာဒသ ဝိတက်ကြည့်သော စေတသိက် သတ္တဝိံသ ပစ္စည်း။ ။ သမ္ပဒါန်ကား မဂ်ကြည့်သော ဒုတိယဈာန် ဝိတက်ကြည့်သော စေ တသိက် သတ္တဝိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။ ။

ဒုတိယတတိယော ပဌမဒုတိယသဉ္စ ကတ္တားကား သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခု ဝိတက်အားတပ်သော ဒုတိယ ဈာန်စုတိ ဝိတက်ကြည့်သော စေတသိက် စတုတ္တိံသ။ သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ဘဝင်ကိုးခု ဝိတက်အားတပ်သော ဒုတိယ

ဈာန်ကုသိုလ် ကြိယာ ဖိုလ်အဆုံးဇော ဝိစာရပစ္စည်း။ ။  
သမ္ပဒါန်ကား သဟိတ်သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေဘဝင်ကိုးခု  
ဝိတက်ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။ဒုတိယငါးချက်ပြီးပြီ။

ပဋ္ဌမဒုတိယော ပဋ္ဌမဿ။ ပဋ္ဌမဒုတိယော ဒုတိယဿ။ ပဋ္ဌမ  
ဒုတိယော တတိယဿ။ (ပဋ္ဌမ ဒုတိယော ဒုတိယ တတိယဿ။  
ပဋ္ဌမဒုတိယော ပဋ္ဌမဒုတိယဿ။ ။ပဋ္ဌမဒုတိယငါးချက်)။ ။ပဋ္ဌမ  
ဒုတိယော ပဋ္ဌမဿ၌ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဿနှင့်နည်းတူ။ သမ္ပဒါန်မှာ  
ဝိတက်ပါသည်သာ ထူးသည်။ ။ပဋ္ဌမ ဒုတိယော ပဋ္ဌမဒုတိယဿ  
လည်း နည်းတူ။ ။ပဋ္ဌမော ဒုတိယဿအတိုင်း ကတ္တားမှာ  
ဝိတက်ပါကောက်။ ။ပဋ္ဌမဒုတိယော တတိယဿ၌ ပဋ္ဌမော  
တတိယဿနှင့် နည်းတူ။ ကတ္တားမှာဝိတက်ပါသည်သာ ထူးသည်။  
ပဋ္ဌမဒုတိယော ပဋ္ဌမဒုတိယဿ၌ ပဋ္ဌမောပဋ္ဌမဿနှင့် နည်းတူ  
ကတ္တားသမ္ပဒါန်ပင်။ (ဝိတက်ပါသည်သာ ထူးသည်)။ ။ပဋ္ဌမ  
ဒုတိယငါးချက်ပြီးပြီ။ ။ပေါင်းပဉ္စဝိသနှစ်ဆဲ့ငါးချက်။ အနန္တရ  
ပြီးပြီ။

သမနန္တရလည်း နည်းတူ။ ။သဟဇာတ၌။ ။ပဋ္ဌမော  
ပဋ္ဌမဿ။ ပဋ္ဌမောဒုတိယဿ။ ပဋ္ဌမော တတိယဿ။ ပဋ္ဌမော  
ပဋ္ဌမတတိယဿ။ ပဋ္ဌမော ဒုတိယတတိယဿ။ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမ  
ဒုတိယဿ။ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဒုတိယတတိယဿ။ ။ပဋ္ဌမခုနစ်ချက်။  
ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဿ၌ ကတ္တားကား အချင်းချင်းအား တပ်သော  
အဝိတက္က အဝိစာရစိတ် ငါးဆဲ့ငါးခု ဝိတက်ဝိစာရ ကြည့်သော  
စေတသိက်ပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာပစ္စည်းတရားရ၏။  
သမ္ပဒါန်ကား သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် ငါးဆဲ့ငါးခု။ ။ပစ္စယုပ္ပန်  
၏။ (ပဋိသန္ဓေအခါ သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ တဆဲ့တခုကို  
ကောက်။ အကြွင်းကောက်လွယ်ပြီ)။ ။ဒုတိယော ဒုတိယဿ။  
ဒုတိယော ပဋ္ဌမဿ။ ဒုတိယော တတိယဿ။ ဒုတိယော ပဋ္ဌမ  
တတိယဿ။ ဒုတိယော ပဋ္ဌမဒုတိယဿ။ ။ငါးချက်။

ဒုတိယော ဒုတိယသန္တကတ္တားကားဒုတိယဈာန် ကောဒသ။  
 ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက်ဆတ္တိံသ။လ။၏။ ။ပဋိသန္ဓေ  
 အခါ ဒုတိယဈာန် ပဋိသန္ဓေ။လ။၏။ ။ဒုတိယော ပဌမသန္တ  
 ဝိတက်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သောသဝိတက္က သဝိစာရစိတ်ငါးဆဲ့ငါးခုဝိတက်  
 ဝိစာရကြဉ်သောစေတသိက်ပညာသအစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ  
 ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ပဋိသန္ဓေအခါလည်း ဝိတက်ကိုစွဲ၍ သဝိတက္က  
 သဝိစာရပဋိသန္ဓေ တဆဲ့တခုကိုကောက်။ ။ဒုတိယော ဒုတိ  
 ယသသစသည်လွယ်ပြီ)။ ။ဒုတိယငါးချက်ပြီးပြီ။

တတိယော တတိယသ။တတိယော ပဌမသ။ တတိယော  
 ဒုတိယသ။ တတိယော ပဌမ တတိယသ။ တတိယော ပဌမ  
 ဒုတိယသ။ ငါးချက်။ ။တတိယောတတိယသန္တ၊ ကတ္တားကား  
 အချင်းချင်းအားလည်းကောင်း။ အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇ  
 ရုပ်အား လည်းကောင်း တပ်သော အဝိတက္က အဝိစာရစိတ်  
 ငါးဆဲ့လေးခု ဝိတက် ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ  
 အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။အစိတ်အစိတ်  
 နာမက္ခန္ဓာစိတ္တဇရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်။ ။၏။ ။(စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော  
 ဝိစာရစသည်ကိုကောက်မြဲ)။ ။တတိယော ပဌမသန္တ သဝိတက္က  
 သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေအား တပ်သော ဟဒယဝတ္ထုပစ္စည်း။၏။ ။  
 (ကောက်မြဲ)။တတိယော ဒုတိယသသစသည်တို့၌ လည်းကောင်း။  
 (ကောက်မြဲ)။ ။တတိယ ငါးချက်ပြီးပြီ။

ပဌမတတိယောပဌမသ။ ပဌမတတိယော ဒုတိယသ။ ပဌမ  
 တတိယော တတိယသ။ ပဌမ တတိယော ပဌမ ဒုတိယသ။ ။  
 လေးချက်။ ။ပဌမ တတိယော ပဌမသန္တ ကတ္တားကားအချင်း  
 ချင်းအားတပ်သော သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ တဆဲ့တခု  
 ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက်တေတ္တိံသ အစိတ်အစိတ်  
 နာမက္ခန္ဓာ ပဋိသန္ဓေနှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်း။  
 ။၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ တဆဲ့တခု။  
 လ။၏။ ။ပဌမတတိယော ဒုတိယသန္တ ကတ္တားကား ဝိတက်

ဝိစာရအားတပ်သော သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေတဆဲ့တခု  
ဝိတက်ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက် တေတ္ထိံသ နာမက္ခန္ဓာ  
ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ပဒါနိကား ဝိတက်။၏။

ပဌမတတိယော တတိယသံသ၌ ကုတ္တားကား စိတ္တဇရုပ်အား  
တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ရဟန္တာတို့ စုတိ  
ကြည့်သော သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် ငါးဆဲ့ငါးခု ဝိတက်ဝိစာရ  
ကြည့်သော စေတသိက်ပညာသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ  
မဟာဘုတ်ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား စိတ္တဇရုပ်။ ၏။  
(ပဋိသန္ဓေအခါ ကောက်မြဲ။ နည်းတူကောက်)။

ပဌမတတိယော ပဌမ ဒုတိယသံသ၌ ကုတ္တားကား (အချင်း  
ချင်း နာမက္ခန္ဓာဝိတက်အား တပ်သောဆို၍ ပဌမ တတိယော  
ပဌမသုအတိုင်းကောက် သမ္ပဒါနိမှာ ဝိတက်ပါကောက်)။ ။  
ဒုတိယ တတိယော ပဌမသံ။ ဒုတိယ တတိယော ဒုတိယသံ။  
ဒုတိယ တတိယော တတိယသံ။ ဒုတိယ တတိယော ဒုတိယ  
တတိယသံ။ လေးချက်။ ။ဒုတိယ တတိယော ပဌမသံသ၌ကုတ္တား  
ကား သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ တဆဲ့တခုအား တပ်သော  
ပဋိသန္ဓေနှင့်ယှဉ်သော ဝိတက် ပဋိသန္ဓေနှင့်အဘူ ဥပါဒ်သော  
ဟဒယဝတ္ထုပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ပဒါနိကား သဝိတက္က သဝိစာရ  
ပဋိသန္ဓေ တဆဲ့တခု ဝိတက်ဝိစာရကြည့်သောစေတသိက် ပညာသ။  
ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ဒုတိယ တတိယော တတိယသံသ၌ ကုတ္တားကား အချင်း  
ချင်းအားတပ်သော ဒုတိယဈာန် ကောဒသ ဝိတက်ကြည့်သော  
စေတသိက်သတ္တတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်း။၏။ ။  
(သမ္ပဒါနိမှာ ဝိတက် ဝိစာရကိုကြည့်)။ ဒုတိယ တတိယော တတိ  
ယသံသ၌ကုတ္တားကား စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သောဒုတိယဈာန်ကော  
ဒသ နာမက္ခန္ဓာ ဝိစာရ နာမက္ခန္ဓာ မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်အား  
တပ်သော မဟာဘုတ်ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ပဒါနိကား စိတ္တဇရုပ်  
ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ ကုတ္တားကား ကုတ္တာရုပ်အား

တပ်သော ဒုတိယဇာန် ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ ဝိစာရ နာမက္ခန္ဓာ  
မဟာဘုတ် ဝိတက်မဟာဘုတ် ဝိစာရအား တပ်သော ဒုတိယ  
ဇာန် ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။  
သမ္ပဒါန်ကား ဝိစာရ ကဋ္ဌတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်၏။

ဒုတိယတတိယော ဒုတိယတတိယသန္ဓ် ကတ္တားကား အချင်း  
ချင်း နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဒုတိယဇာန်ကော  
ဒသ ဝိတက်ကြည့်သော စေတသိက် သတ္တတိံသ အစိတ်အစိတ်။  
၏။ ။ သမ္ပဒါန်ကား နာမက္ခန္ဓာစိတ္တဇရုပ်၏။ (ပဋိသန္ဓေအခါ  
နည်းတူကောက်)။ ။ ပဌမဒုတိယော ပဌမဿ။ ပဌမဒုတိယော  
တတိယဿ။ ပဌမဒုတိယော ပဌမတတိယဿ။ သုံးချက်။ ။  
ပဌမ ဒုတိယော ပဌမသန္ဓ် ကတ္တားကား အချင်းချင်းအား  
တပ်သော။လ။၏။ ။ (ပဌမော ပဌမဿ အတိုင်းတွင် ကတ္တား၌  
ဝိတက်ပါကောက်။ ။ တတိယသန္ဓ်လည်း ကတ္တားမှာ ဝိတက်  
ပါကောက်။ ပဌမတတိယသန္ဓ်လည်း နည်းတူ)။ ။ ပဌမဒုတိယ  
တတိယောပဌမဿ။ ပဌမဒုတိယ တတိယော တတိယဿ။ ပဌမ  
ဒုတိယတတိယ။ နှစ်ချက်။ ။ (နည်းတူကောက်)။ ။ သဟဇာတ  
သုံးဆယ်ပြီးပြီ။

အညမည၌ ပဌမော ပဌမဿ။ ပဌမော ဒုတိယဿ။ ပဌမော  
တတိယဿ။ ပဌမော ပဌမ တတိယဿ။ ပဌမော ဒုတိယ တတိ  
ယဿ။ ပဌမော ပဌမဒုတိယဿ။ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယ တတိ  
ယဿ။ ပဌမခုနစ်ချက်။ (အကောက်လွယ်ပြီ)။ ။ ဒုတိယော ဒုတိ  
ယဿ။ ဒုတိယောပဌမဿ။ ဒုတိယော တတိယဿ။ ဒုတိယော  
ပဌမတတိယဿ။ ဒုတိယောဒုတိယ တတိယဿ။ ဒုတိယငါးချက်။  
(အကောက်လွယ်ပြီ)။ ။ တတိယော တတိယဿ။ တတိယော  
ပဌမဿ။ တတိယောဒုတိယဿ။ တတိယော ဒုတိယတတိယဿ။  
ငါးချက်။ (အကောက်လွယ်ပြီ)။ ။ ပဌမတတိယော ပဌမဿ။  
ပဌမကတိယော ဒုတိယဿ။ ပဌမတတိယော ပဌမဒုတိယဿ။  
သုံးချက်။ ။ ဒုတိယတတိယောပဌမဿ။ ဒုတိယ တတိယော ဒုတိ

ယဿ။ ဒုတိယ တတိယော တတိယဿ။ ဒုတိယတတိယော ဒုတိယ တတိယဿ။ (လေးချက် လွယ်ပြီ)။ ။ပဌမ ဒုတိယော ပဌမဿ။ ပဌမဒုတိယော တတိယဿ။ ပဌမ ဒုတိယော ပဌမ တတိယဿ။ သုံးချက်။ ။ပဌမတတိယော ပဌမ တတိယဿ၌ ကတ္တားကား အချင်းချင်းနာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေတဆွဲတခု ဝိတက်ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ဝိတက်ပစ္စည်း။ ။၏။ သမ္ပဒါနိကား အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုပစ္စယုပ္ပန်။ ။၏။ ။ပဌမဒုတိယတတိယော ပဌမဿ။ ။(ပဋိသန္ဓေ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ဝိတက်ဟဒယဝတ္ထုကိုကောက်)။ ။အညမည အဋ္ဌဝိသပြီးပြီ။

(နိဿယမှာလည်း သဟဇာတအတိုင်း။ တိ သပင်ထွက်သည် ပုရေဇာတ နိဿယကိုသွင်း၍ တတိယပုဒ် ကတ္တား နေရာ၌ ကောက်လေ)။ ။ဥပနိဿယ၌ ပဌမော ပဌမဿ၌ ပကတူပ နိဿယဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ဗလဝဖြစ်သော သဝိတက္က သဝိစာရ ငါးဆွဲငါးခု ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသရ၏။ (သမ္ပဒါနိကို အကုန်ကောက်။ ။ပဌမော ဒုတိယဿစသည် တို့၌လည်း ကတ္တားကား သမ္ပဒါနိကိုအကုန်ချည်းကောက်လေ)။ ဒုတိယော ဒုတိယဿ။ ဒုတိယော ပဌမဿ။ ဒုတိယော တတိယဿ။ ဒုတိယော ဒုတိယ တတိယဿ။ ဒုတိယော ပဌမဒုတိယဿ။ ငါးချက်။ ။(ကတ္တားသမ္ပဒါနိ အကုန်ချည်းကောက်)။ တတိယော တတိယဿ။ တတိယော ပဌမဿ။ တတိယော ဒုတိယဿ။ တတိယော ဒုတိယ တတိယဿ။ တတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ။ တတိယ ငါးချက်။

တတိယော တတိယဿ၌ ကတ္တားကား ဗလဝဖြစ်သောအဝိ တက္ကအဝိစာရစိတ် ငါးဆွဲငါးခုဒုတိယဈာန်နှင့် ယှဉ်သော ဝိစာရ ရုပ်အဋ္ဌဝိသပစ္စည်း။ ။၏။ ။သမ္ပဒါနိကား အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ် ငါးဆွဲငါးခု ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သောစေတသိက်ဆတ္တိ သ ဒုတိယ

ဈာန်နှင့် ယှဉ်သော ဝိစာရ ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ (နည်းတူအကုန်  
 ကောက်)။ ။ ဒုတိယတတိယော ပဌမဿ။ ဒုတိယ တတိယော  
 ဒုတိယဿ။ ဒုတိယတတိယော တတိယဿ။ ဒုတိယ တတိယော  
 ပဌမဒုတိယဿ ဒုတိယတတိယငါးချက်။ ။ (ကတ္တားမှာ ဝိစာရ  
 ဒုတိယဈာန် ကောဒသကိုကောက်)။ ။ ပဌမ ဒုတိယော ပဌမဿ။  
 ပဌမဒုတိယော ဒုတိယဿ။ ပဌမဒုတိယော တတိယဿ။ ပဌမ  
 ဒုတိယော ဒုတိယ တတိယဿ။ ပဌမ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိ  
 ယဿငါးချက်။ ။ (ကတ္တားမှာ ဝိတက်ပါ ပဌမ နာမက္ခန္ဓာကို  
 ကောက်)။ ပေါင်း ပဉ္စဝိသ။ ။ ဥပနိဿယပြီးပြီ။

ပုရေဇာတ၌ တတိယော တတိယဿ။ တတိယော ပဌမဿ။  
 တတိယောဒုတိယဿ။ တတိယော ဒုတိယ တတိယဿ။ တတိ  
 ယော ပဌမ ဒုတိယဿ။ ငါးချက်။ ။ တတိယော တတိယဿ၌  
 အာရမ္မဏ ပုရေဇာတဝတ္ထုပုရေဇာတအားဖြင့်နှစ်ပါး။ အာရမ္မဏ  
 ပုရေဇာတ ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား စက္ခုဝိညာဏ် ခွေးအား  
 တပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံ။ ။ လ။ ကာယဝိညာဏ်ခွေးအား တပ်သော  
 ပစ္စုပ္ပန်ဇောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုကုသိုလ်ကြိယာ အဘိညာဏ်အား  
 တပ်သော ဒူရပဋိစ္ဆန္တ သဏ္ဍာသုခုမ ပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံ။ ဒိဗ္ဗသေတ  
 ကုသိုလ်ကြိယာ အဘိညာဏ်အားတပ်သော။ ။ လ။ ပစ္စုပ္ပန်သဒ္ဓါရုံ  
 ပစ္စည်း။ ။ ။ သမ္ပဒါနကား ခွေပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ် ဒိဗ္ဗစက္ခုဒိဗ္ဗ  
 သေတအဘိညာဏ်ခွေးပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ။ ဝတ္ထုပုရေဇာတဖြစ်အံ့  
 ကတ္တားကား စက္ခုဝိညာဏ်ခွေးအားတပ်သော မဇ္ဈိမာယုက  
 ဖြစ်၍ အတိတတဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော စက္ခုဝတ္ထု။ ။ လ။ ကာယဝတ္ထု  
 ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သော အခါ အရူပဝိပါက်လေးခုကြည့်သော  
 နောက်နောက်သော အဝိတက္ကအဝိစာရဈာန်စိတ် နောက်နောက်  
 သော ဒုတိယဈာန် ဝိစာရအား တပ်သော ပဋိသန္ဓေအစရှိသော  
 ရှေးရေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ ။ မရဏာ  
 သန္ဓေအခါ စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်သော  
 စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။



သမ္ပဒါန်ကားအရူပဝိပါက်လေးခုကြည့်သော အဝိတက္က အဝိစာရ  
 စိတ်ငါးဆွဲတခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။တတိယော ပဋ္ဌမသသ္မိ  
 အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ ဝတ္ထုပုရေဇာတနှစ်ချက်။ ။ဒုတိယသ္မိ  
 လည်းနှစ်ချက်။ ဒုတိယ တတိယသသ္မိ ဝတ္ထုပုရေဇာတတချက်  
 သာ။ ပဋ္ဌမဒုတိယသသ္မိ အာရမ္မဏဝတ္ထု နှစ်ချက်။ (အကောက်  
 လွယ်ပြီ)။ ။ပုရေဇာတ ငါးချက်ပြီးပြီ။

ပစ္စာဇာတသ္မိ ပဋ္ဌမော တတိယသ။ ဒုတိယော တတိယသ။  
 တတိယော တတိယသ။ ဒုတိယ တတိယော တတိယသ။ ပဋ္ဌမဒုတိ  
 ယော တတိယသ။ ငါးချက်။ ။ပဋ္ဌမော တတိယသသ္မိ ကတ္တားကား  
 ပဋိသန္ဓေ အစရှိသော ရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ရုပ်၏  
 ဌိသ္မိရောက်သော ဧကဇဒ္ဓိဇ တီဇ စတုဇကာယအား တပ်သော  
 ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ နောက်ဖြစ်သော သဝိတက္က  
 သဝိစာရစိတ် ငါးဆွဲငါးခု ဝိတက်ဝိစာရကြည့်သော စေတသိက်  
 ပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာပစ္စည်း။ ။ ။သမ္ပဒါန်ကား  
 ဧကဇ။ လ။ စတုဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ။(ဤနည်းကို မှီ၍  
 ကောက်လေ)။ ။ပစ္စာဇာတ ငါးချက် ပြီးပြီ။

အာသေဝနသ္မိ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသ။ ပဋ္ဌမောဒုတိယသ။ ပဋ္ဌမော  
 တတိယသ။ ပဋ္ဌမော ဒုတိယတတိယသ။ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမ ဒုတိ  
 ယသ။ ငါးချက်။ ။ပဋ္ဌမောပဋ္ဌမသသ္မိ ကတ္တားကား အဆုံးဇော  
 ကြည့်သော ရှေးရှေးသော အကုသိုလ်ဒွါဒသ ဟသိတုပ္ပာဒ် မဟာ  
 ကုသိုလ်မဟာကြိယာရူပါဝစရပဋ္ဌမဈာန် ကုသိုလ်ကြိယာပစ္စည်း။  
 ။သမ္ပဒါန်ကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ ဟသိတုပ္ပာဒ်မဟာကုသိုလ်  
 မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော ရူပါဝစရကုသိုလ် ကြိယာမဂ်  
 ပဋ္ဌမဈာန် ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ပဋ္ဌမော ဒုတိယသနည်းတူ။ ။ပဋ္ဌမော  
 တတိယသသ္မိကတ္တားကား ဝေါတြဘူဝေါဒါန် အနုလုံပရိကံကိစ္စ  
 တပ်သော မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ပဋ္ဌမဒွေး တတိယဒွေး  
 ပစ္စည်း။ ။သမ္ပဒါန်ကား ရူပါဝစရကုသိုလ် ကြိယာမဂ် တတိယ  
 ဈာန် စတုတ္ထဈာန် ပဉ္စမဈာန် ရူပါဝစရ ကုသိုလ် ကြိယာမဂ်

ဒုတိယဈာန်နှင့် ဝိစာရပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ပရိကံ - ဟူသော်ကား  
ဂေါတြဘူဝေါဒါန်ကိစ္စ တပ်သော မဟာကြိယာပင် ပရိကံကိစ္စ  
သုံးကြိမ်လေးကြိမ်ဖြစ်၍ အဆုံးစောသုံးကြိမ်မြောက် လေးကြိမ်  
မြောက်ကိုပင် ပရိကံဟူသည်တည်း။။ ပရိကံဥပစာအနုလုံဂေါတြ  
ဘူတွင် ပရိကံ မယူလေနှင့် ပါဠိတော်၌ နှစ်နည်းဟောတော်  
မူသည်တည်း။အကြွင်းလွယ်ပြီ)။ ။ပဌမငါးချက်ပြီးပြီ။

ဒုတိယော ဒုတိယဿ။ ဒုတိယောပဌမဿ။ဒုတိယော တတိ  
ယဿ။ ဒုတိယော ဒုတိယတတိယဿ။ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိ  
ယဿ။ ဒုတိယငါးချက်။ ။(ဤ၌လည်း ပဌမပဒကို မှီ၍ကောက်  
လွယ်ပြီ)။ ။တတိယော တတိယဿ။ တတိယော ဒုတိယဿ။  
တတိယော ဒုတိယတတိယဿ။ သုံးချက်။ ။တတိယော တတိ  
ယဿ၌ ကတ္တားကား နောက်နောက်သော ရူပါဝစရ ကုသိုလ်  
ကြိယာ ဒုတိယဈာန် ဝိစာရအားတပ်သော ရှေးရှေးသော ရူမာ  
ဝစရကုသိုလ်ကြိယာ ဒုတိယဈာန် ဝိစာရ နောက်နောက်သော  
ရူပါဝစရ အရူပါဝစရကုသိုလ်ကြိယာ တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန်  
ပဉ္စမဈာန်အားတပ်သော ရှေးရှေးသော ရူပါဝစရ ကုသိုလ်  
ကြိယာ တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန် ပဉ္စမဈာန် ပစ္စည်းတရားရ၏။  
(သမ္ပဒါန်ကို နောက်နောက်ကိုကောက်လေ။ အကြွင်းလွယ်ပြီ)။  
ဒုတိယ တတိယော ဒုတိယဿ။ ဒုတိယတတိယော တတိယဿ။  
ဒုတိယတတိယော ဒုတိယတတိယဿ။ ကတ္တားမှာ ဒုတိယဈာန်  
ကုသိုလ်ကြိယာ ရူပါဝစရ သမ္ပယုတ် ဝိစာရကိုကောက်လေ။ ။  
ပဌမဒုတိယော ပဌမဿ။ ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယဿ။ ပဌမ  
ဒုတိယော တတိယဿ။ ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယတတိယဿ။ပဌမ  
ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ။ ငါးချက်။ ။(ပဌမ ငါးချက်တွင်  
ပစ္စည်း၌ ဝိပါကပါသည်သာ ထူးသည်)။ ။ပေါင်းကေဝိသ။  
အာသေဝနုပြီးပြီ။

ကမ္မ၌ ပဌမော ပဌမဿ။ ပဌမော ဒုတိယဿ။ ပဌမော  
တတိယဿ။ပဌမော ပဌမ တတိယဿ။ ပဌမော ဒုတိယ တတိ

ယဿ။ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမ ဒုတိယဿ။ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမ ဒုတိယ တတိ  
 ယဿ။ ။ ခုနစ်ချက်။ ။ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသ၌ သဟဇာတ နာ  
 နာက္ခဏိကအားဖြင့်နှစ်ပါးတို့တွင် သဟဇာတဖြစ်အံ့ ပဝတ္ထိအခါ  
 ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော သဝိတက္က သဝိစာရ  
 စိတ်ငါးဆဲ့ငါးခု စိတ္တက္ခဏတခု တခု၌ရှိသော စေတနာပစ္စည်း  
 တရားရ၏။ ။ သမ္ပဒါနိကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်၏။ (ပဋိ  
 သန္ဓေအခါ နည်းတူကောက်)။

နာနာက္ခဏိက ကမ္မဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အကုသလဝိပင်္ဂါ  
 သမ္ပုဒ်နိဗ္ဗိတိဗျာဓိပေက္ခာသန္တိရဏအားတပ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ  
 စေတနာ။ ကုသလဝိပင်္ဂါ သမ္ပုဒ်နိဗ္ဗိတိ သန္တိရဏနှစ်ခု မဟာ  
 ဝိပင်္ဂါ ရှစ်ခုအား တပ်သော မဟာကုသိုလ်စေတနာ ရူပါဝစရ  
 ပဋ္ဌမဈာန်ဝိပင်္ဂါအား တပ်သော ပဋ္ဌမဈာန် ကုသိုလ်စေတနာ  
 သောတာပတ္တိဖိုလ် ပဋ္ဌမဈာန်အားတပ်သော သောတာပတ္တိမဂ်  
 ပဋ္ဌမဈာန် စေတနာ။ လ။ အရဟတ္တဖိုလ် ပဋ္ဌမဈာန်အားတပ်သော  
 အရဟတ္တမဂ် ပဋ္ဌမဈာန်စေတနာ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ သမ္ပဒါနိ  
 ကား အဟိတ် ဝိပင်္ဂါငါးခု မဟာဝိပင်္ဂါရှစ်ခု ပဋ္ဌမဈာန် ဝိပင်္ဂါ  
 ငါးခု ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။ (ပဋ္ဌမော ဒုတိယသ၌ နည်းတူ  
 ကောက်။ ။ ဝိပင်္ဂါကို ပစ္စယုပ္ပန် ကောက်သည်သာ ထူးသည်။  
 ပဋ္ဌမော တတိယသ၌ သဟဇာတ၌ စိတ္တဇရုပ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်  
 အားတပ်သော စေတနာကိုကောက်)။ နာနာက္ခဏိက၌ ကတ္တား  
 ကား ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ် ကုဋ္ဌတ္တာရုပ်အား တပ်သော  
 အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ် ရူပါဝစရ ပဋ္ဌမဈာန်ကုသိုလ်  
 စေတနာပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။ သမ္ပဒါနိကား ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်  
 တဆယ် ကုဋ္ဌတ္တာရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်၏။ (အကြွင်း နည်းတူကောက်)။  
 ဒုတိယော ဒုတိယဿ။ ဒုတိယော တတိယဿ။ ဒုတိယော ဒုတိယ  
 တတိယဿ။ သုံးချက်။ ဒုတိယော ဒုတိယသ၌ သဟဇာတ။ နာ  
 နာက္ခဏိက နှစ်ပါး။ သဟဇာတနှစ်ပါး။ သဟဇာတမှာ လွယ်ပြီ။

နာနာက္ခဏိကကမ္မ၌ ရူပါဝစရ ဒုတိယဈာန် ဝိပင်္ဂါအားတပ်  
 သော ဒုတိယဈာန် ကုသိုလ်စေတနာ။ သောတာပတ္တိဖိုလ် ဒုတိယ  
 ဈာန် ဝိပင်္ဂါအားတပ်သော သောတာပတ္တိမဂ် ဒုတိယဈာန်  
 စေတနာ။ လ။ အရဟတ္တဖိုလ်ဒုတိယဈာန်အားတပ်သော အရဟတ္တ  
 မဂ် ဒုတိယဈာန်စေတနာပစ္စည်း။ ။ ။ သမ္ဗဒါန်ကား ဒုတိယဈာန်  
 ဝိပင်္ဂါငါးခု ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ။ (ဒုတိယော တတိယသ၌ သဟ  
 ဇာတလွယ်ပြီ)။ ။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မ၌ ဝိစာရ ကဋတ္တာ ရုပ်အား  
 တပ်သော ရူပါဝစရ ဒုတိယဈာန် ကုသိုလ်စေတနာ။ သောတာ  
 ပတ္တိဖိုလ် ဒုတိယဈာန် ဝိစာရအားတပ်သော သောတာပတ္တိမဂ်  
 ဒုတိယဈာန်ကုသိုလ်စေတနာ။ လ။ အရဟတ္တဖိုလ် ဒုတိယဈာန်  
 ဝိစာရအားတပ်သော အရဟတ္တမဂ်ဒုတိယဈာန်စေတနာပစ္စည်း။  
 ။ ။ သမ္ဗဒါန်ကား ဒုတိယဈာန် ဝိပင်္ဂါဝိစာရ ကဋတ္တာရုပ်  
 ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ။ ဒုတိယော ဒုတိယတတိယသ၌လည်း သဟဇာတ  
 နာနာက္ခဏိက ကမ္မနှစ်ပါး။ (သဟဇာတ၌ သမ္ဗယုတ္တခန္ဓာဝိစာရ  
 စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော စေတနာကိုကောက်)။

နာနာက္ခဏိက ကမ္မ၌ ဒုတိယဈာန်ဝိပင်္ဂါနာမက္ခန္ဓာ ဝိစာရ  
 ကဋတ္တာရုပ်အားတပ်သော ဒုတိယဈာန်ကုသိုလ်စေတနာ ပစ္စည်း။  
 ။ ။ သမ္ဗဒါန်ကား ဒုတိယဈာန် ဝိပင်္ဂါဝိစာရ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စ  
 ယုပ္ပန်။ ။ ။ တတိယော တတိယသ တချက်။ ။ သဟဇာတ နာ  
 နာက္ခဏိက နှစ်ပါး။ ။ (သဟဇာတ လွယ်ပြီ)။

နာနာက္ခဏိက ကမ္မ၌ ကတ္တားကား ရူပါဝစရ တတိယဈာန်  
 ဝိပင်္ဂါနာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်အား တပ်သော တတိယဈာန်  
 ကုသိုလ်စေတနာ။ စတုတ္ထဈာန်ပဉ္စမဈာန်အစဉ်အတိုင်းဆို။ အရူပ  
 ဝိပင်္ဂါလေးခုအားတပ်သော အရူပကုသိုလ် စေတနာ လော  
 ကုတ္တရာ တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန် ပဉ္စမဈာန် ဝိပင်္ဂါအား တပ်  
 သော မဂ်တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန် ပဉ္စမဈာန်စေတနာပစ္စည်း။  
 ။ ။ သမ္ဗဒါန်ကား တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန် ပဉ္စမဈာန် ဝိပင်္ဂါ  
 နှစ်ဆဲ့ရှစ်ခု ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ။ ကမ္မတဆဲ့တချက် ပြီး၏။

ဝိပါကဉ္စ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဿ။ ပဋ္ဌမော ဒုတိယဿ။ ပဋ္ဌမော  
 တတိယဿ။ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမ တတိယဿ။ ပဋ္ဌမော ဒုတိယ  
 တတိယဿ။ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမ ဒုတိယဿ။ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမ ဒုတိယ  
 တတိယဿ။ ။ ခုနစ်ချက် လွယ်ပြီ။ ဒုတိယော ဒုတိယဿ။  
 ဒုတိယော ပဋ္ဌမဿ။ ဒုတိယော တတိယဿ။ ဒုတိယော ပဋ္ဌမ  
 တတိယဿ။ ဒုတိယော ဒုတိယ တတိယဿ။ ။ ငါးချက်။  
 တတိယော တတိယဿ။ တတိယော ဒုတိယဿ။ တတိယော  
 ဒုတိယတတိယဿ။ ။ သုံးချက်။ ။ ဒုတိယ တတိယော ဒုတိယဿ။  
 ဒုတိယ တတိယော တတိယဿ။ ဒုတိယ တတိယော ဒုတိယ  
 တတိယဿ။ ။ သုံးချက်။ ။ ပဋ္ဌမ ဒုတိယော ပဋ္ဌမဿ။ ပဋ္ဌမ  
 ဒုတိယော တတိယဿ။ ပဋ္ဌမ ဒုတိယော ပဋ္ဌမ တတိယဿ။  
 သုံးချက်။ ။ (အကော့က်လွယ်ပြီ။ ။ ဝိပါက ပစ္စည်း အနေကို  
 ကြည့်၍ကောက်)။ ။ ဝိပါက ပစ္စည်း ကေဝိသ ပြီးပြီ။

အာဟာရဉ္စပဋ္ဌမောပဋ္ဌမဿအစရှိသည်ခုနစ်ချက်။ ဒုတိယော  
 ဒုတိယဿ။ ဒုတိယော တတိယဿ။ ဒုတိယော ဒုတိယ တတိ  
 ယဿ။ သုံးချက်။ ။ သဟဇာတ အာဟာရဿ။ တတိယော တတိ  
 ယဿ။ တချက်။ ။ ရုပ်အာဟာရ နာမ်အာဟာရနှစ်ပါး။ ။ ပေါင်း  
 အာဟာရကောဒံသ ပြီးပြီ။

ဣန္ဒြိယဉ္စ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဿ အစရှိသည် ခုနစ်ချက်။ ။ ဒုတိယော  
 ဒုတိယဿ။ ဒုတိယော တတိယဿ။ ဒုတိယော ဒုတိယ တတိ  
 ယဿ။ ။ သုံးချက်။ ။ တတိယော တတိယဿ။ သဟဇာတပုရေ  
 ဇာတ ရူပဇိဝိတိန္ဒြိယ။ ။ ပေါင်း တဆဲ့တစ်။ ဣန္ဒြိယ ပြီးပြီ။

ဈာန်ဉ္စ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဿ အစရှိသည် ခုနစ်ချက်။ ဒုတိယော  
 ဒုတိယဿ။ ဒုတိယော ပဋ္ဌမဿ။ ဒုတိယော တတိယဿ။ ဒုတိယော  
 ပဋ္ဌမတတိယဿ။ ဒုတိယော ဒုတိယတတိယဿ။ ။ ပေါင်းငါးချက်။  
 တတိယော တတိယဿ။ တတိယော ဒုတိယဿ။ တတိယော  
 ဒုတိယ တတိယဿ။ တတိယသုံးချက်။ ။ ဒုတိယ တတိယော ဒုတိ  
 ယဿ။ ဒုတိယ တတိယော တတိယဿ။ ဒုတိယ တတိယော

ဒုတိယ တတိယဿ။ ။သုံးချက်။ ။ပဌမ ဒုတိယော ပဌမဿ။  
ပဌမ ဒုတိယော တတိယဿ။ ပဌမ ဒုတိယော ပဌမ တတိယဿ။  
သုံးချက်။ ။ပေါင်းနှစ်ဆဲ့တစ်။ဈာနပြီးပြီ။

မဂ္ဂ၌ ပဌမော ပဌမဿ စသည့်၌ ခုနစ်ချက်။ ။ဒုတိယော  
ဒုတိယဿ။ ဒုတိယော ပဌမဿ။ ဒုတိယော တတိယဿ။ ဒုတိ  
ယော ပဌမ တတိယဿ။ ဒုတိယော ဒုတိယ တတိယဿ။  
ဒုတိယငါးချက်။ ။တတိယော တတိယဿ။ ။တချက်။ ။ပဌမ  
ဒုတိယော ပဌမဿ။ပဌမ ဒုတိယောတတိယဿ။ပဌမ ဒုတိယော  
ပဌမ တတိယဿ။ ။သုံးချက်။ (အကောက်မဂ္ဂင် တရားကိုယ်ကို  
ကြည့်၍ကောက်။ ။ပေါင်းတဆဲ့ခြောက်ချက် မဂ္ဂပစ္စည်းပြီးပြီ။

သမ္ပယုတ္တ၌ ပဌမော ပဌမဿ။ပဌမော ဒုတိယဿ။ ပဌမော  
ပဌမ ဒုတိယဿ။ ။သုံးချက်။ ။ဒုတိယော ဒုတိယဿ။ ဒုတိယော  
ပဌမဿ။ဒုတိယော တတိယဿ။ ဒုတိယော ဒုတိယ တတိယဿ။  
ဒုတိယလေးချက်။ ။တတိယော တတိယဿ။ တတိယော ဒုတိ  
ယဿ။ ။နှစ်ချက်။ ။ဒုတိယ တတိယော ဒုတိယဿ။ ။တချက်။  
ပဌမ ဒုတိယော ပဌမဿတချက်။ ။ပေါင်းသမ္ပယုတ္တတဆဲ့တချက်။  
(ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန် နာမက္ခန္ဓာချင်းကိုကြည့်၍ ကောက်လေ)။

ဝိပ္ပယုတ္တ၌ ပဌမော တတိယဿ၌ သဟဇာတ။ ပစ္ဆာဇာတ  
နှစ်ပါး။ ။ဒုတိယော တတိယဿ၌လည်း သဟဇာတ။ပစ္ဆာဇာတ  
နှစ်ပါး။ ။တတိယော တတိယဿ၌ သဟဇာတ။ ပုရေဇာတ။  
ပစ္ဆာဇာတသုံးပါး။ ။တတိယော ပဌမဿ။ တတိယော ဒုတိ  
ယဿ။ သဟဇာတ။ ပုရေဇာတသာ။ ။တတိယော ဒုတိယ တတိ  
ယဿ။တတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ။ ။သဟဇာတ။ ပုရေဇာတ  
သာ။ငါးချက်။ ။ဒုတိယတတိယောတတိယဿ။ ။ပဌမဒုတိယော  
တတိယဿ။ ။သဟဇာတသာ။ ။ဝိပ္ပယုတ္တကိုးချက် ပြီးပြီ။

အတ္ထိပစ္စည်း၌ သဟဇာတကဲ့သို့ သုံးဆယ်ထွက်သည်။ ။(ပုရေ  
ပစ္ဆာအာဟာရ ဣန္ဒြိယကို ထောက်၍ ရသင့်သည် အလျောက်

အောက်က နည်းကိုမှီ၍ ဟောလေ)။ ။နတ္ထိဝိဂတ အနန္တရနှင့် တူပြီ။ ။အဝိဂတလည်း အတ္ထိနှင့် တူပြီ။

ဟေတုယာ ကောဒသ။ အာရမ္မဏေ ကေဝိသ။ အဓိပတိယာ တေဝိသ။ အနန္တရေ ပဉ္စဝိသ။ သမနန္တရေ ပဉ္စဝိသ။ သဟဇာတေ တေတ္ထိံသ။ အညမညေ အဋ္ဌဝိသ။ နိဿယေတိံသ။ ဥပနိဿယေ ပဉ္စဝိသ။ ပုရေဇာတေပဉ္စ။ ပစ္ဆာဇာတေပဉ္စ။ အာသေဝနေ ကေဝိသ။ ကမ္မေ ကောဒသ။ ဝိပင်္ဂေ ကေဝိသ။ အာဟာရေ ကောဒသ။ ဣန္ဒြိယေ ကောဒသ။ ဈာနေ ကေဝိသ။ မဂ္ဂေသော ဣံသ။ သမ္ပယုတ္တေ ကောဒသ။ ဝိပုယုတ္တေနဝ။ အတ္ထိယာတိံသ။ နတ္ထိယာပဉ္စဝိသ။ ဝိဂတေပဉ္စဝိသ။ အဝိဂတေတိံသ။ (ဃဋ္ဌနာ ကုသလတိက်နှင့် အရတူ ကောဒသအစရှိသော သင်္ချာသာထူးသည်)။ အနလုံပြီးပြီ။

ပစ္စယုဒ္ဓါရဉ္စ ပဌမော ပဌမသဉ္စ အာရမ္မဏ သဟဇာတ ဥပနိဿယ ကမ္မ ဤလေးပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။ပဌမော ဒုတိယသဉ္စ အာရမ္မဏ သဟဇာတ ဥပနိဿယ ကမ္မ ဤလေးပစ္စည်း။ ။ပဌမော တတိယသဉ္စ အာရမ္မဏ သဟဇာတ ဥပနိဿယ ပစ္ဆာဇာတ ကမ္မ ဤငါးပစ္စည်းကို။ ။ပဌမော ပဌမ တတိယသဉ္စ သဟဇာတ ကမ္မ ဤနှစ်ပစ္စည်း၏။ ။ပဌမော ဒုတိယ တတိယသဉ္စ သဟဇာတ ကမ္မ ဤနှစ်ပစ္စည်း၏။ ။ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသဉ္စ အာရမ္မဏ သဟဇာတ ဥပနိဿယ ကမ္မ ဤလေးပစ္စည်းကို။ ။ပဌမော ဒုတိယ တတိယသဉ္စ သဟဇာတ။ ကမ္မ ဤနှစ်ပစ္စည်းကို။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသဉ္စ အာရမ္မဏ သဟဇာတ ဥပနိဿယ ကမ္မ ဤလေးပစ္စည်းကို။ ။ဒုတိယော ပဌမသဉ္စ အာရမ္မဏ သဟဇာတ ဥပနိဿယ ဤသုံးပစ္စည်းကို။ ။ဒုတိယော တတိယသဉ္စ အာရမ္မဏ သဟဇာတ ဥပနိဿယ ပစ္ဆာဇာတ ကမ္မ ဤငါးပစ္စည်းကို။ ။ဒုတိယော ပဌမ တတိယသဉ္စ သဟဇာတ ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသဉ္စ သဟဇာတ ဥပနိဿယ ကမ္မ ဤသုံးပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသဉ္စ အာရမ္မဏ ဥပနိဿယ ဤနှစ်ပစ္စည်း

ကိုထုတ်အပ်၏။ ။တတိယော တတိယသသ္မိ အာရမ္မဏ သဟ  
 ဇာတ ဥပနိဿယ 'ပုရေဇာတ ပစ္စာဇာတ ကမ္မ အာဟာရ  
 ဣန္ဒြိယ၊ ဤနှစ်ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။တတိယော ပဌမသသ္မိ  
 အာရမ္မဏ သဟဇာတ ဥပနိဿယ ပုရေဇာတ ဤလေးပစ္စည်းကို  
 ထုတ်အပ်၏။ ။တတိယော ပဌမ ဒုတိယသသ္မိ အာရမ္မဏ သဟ  
 ဇာတ ဥပနိဿယ ပုရေဇာတ။ ဤလေးပစ္စည်း၏။ ။ပဌမ တတိ  
 ယော ပဌမသသ္မိ သဟဇာတ ပုရေဇာတ မိဿက ဤနှစ်ပစ္စည်း။  
 ။ပဌမ တတိယော ဒုတိယသသ္မိ သဟဇာတ ပုရေဇာတ  
 မိဿက နှစ်ပစ္စည်း၏။ ။ပဌမ တတိယော တတိယသသ္မိ သဟ  
 ဇာတ ပစ္စာဇာတ ဣန္ဒြိယ မိဿက။ ဤသုံးပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်  
 ။ပဌမ တတိယော ပဌမ ဒုတိယသသ္မိ သဟဇာတ ပုရေဇာတ  
 မိဿက နှစ်ပစ္စည်း၏။ ဒုတိယ တတိယော ပဌမသသ္မိ  
 အာရမ္မဏ သဟဇာတ ဥပနိဿယ သဟဇာတ ပုရေဇာတ  
 မိဿက ဤလေးပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။ဒုတိယ တတိယော  
 ဒုတိယသသ္မိ အာရမ္မဏ သဟဇာတ ဥပနိဿယ သဟဇာတ  
 ပုရေဇာတ မိဿက ဤလေးပစ္စည်းကို။ ။ဒုတိယ တတိယော  
 တတိယသသ္မိ အာရမ္မဏ သဟဇာတ ဥပနိဿယ သဟဇာတ  
 ပုရေဇာတ မိဿက ပစ္စာဇာတ အာဟာရ မိဿက ပစ္စာဇာတ  
 ဣန္ဒြိယ မိဿက ဤခြောက်ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။ဒုတိယ  
 တတိယော ဒုတိယ တတိယသသ္မိ သဟဇာတ ဥပနိဿယ သဟ  
 ဇာတ ပုရေဇာတ မိဿက ဤသုံးပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။ဒုတိယ  
 တတိယော ပဌမ တတိယသသ္မိ အာရမ္မဏ ဥပနိဿယ။ ဤနှစ်  
 ပစ္စည်းကို။ ။ပဌမ ဒုတိယော ပဌမသသ္မိ အာရမ္မဏ သဟဇာတ  
 ဥပနိဿယ။ ဤသုံးပစ္စည်းကို။ ။ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယသသ္မိ  
 အာရမ္မဏ ဥပနိဿယ။ ဤနှစ်ပစ္စည်း။ ။ပဌမ ဒုတိယော တတိ  
 ယသသ္မိ အာရမ္မဏ သဟဇာတ ဥပနိဿယ ပစ္စာဇာတ။  
 ဤလေးပစ္စည်းကို။ ။ပဌမ ဒုတိယော ပဌမ တတိယသသ္မိ  
 သဟဇာတ ပစ္စည်းကို။ ။ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယ တတိ



ယသ္မာဉ္ဇ ဥပနိဿယ တပစ္စည်း။၏။ ။ပဌမ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိ  
ယသ္မာဉ္ဇ အာရမ္မဏ ဥပနိဿယ ဤနှစ်ပစ္စည်း။၏။ ပဌမ ဒုတိယ  
တတိယော ပဌမသ္မာဉ္ဇ သဟဇာတ သဟဇာတ ပုရေဇာတ  
မိဿကနှစ်ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ပဌမ ဒုတိယ တတိယော တတိ  
ယသ္မာဉ္ဇသဟဇာတ ပစ္စာဇာတ အာဟာရ မိဿက ပစ္စာဇာတ  
ဣန္ဒြိယမိဿက ဤသုံးပစ္စည်း။၏။ ။ပဌမခုနစ်ချက်။ဒုတိယခြောက်  
ချက်။ တတိယငါးချက်။ ပဌမတတိယလေးချက်။ ဒုတိယ တတိယ  
ငါးချက်။ ပဌမ ဒုတိယခြောက်ချက်။ ပဌမ ဒုတိယ တတိယ  
နှစ်ချက်။ ပေါင်းပဉ္စတိံသ သုံးဆယ့်ငါးချက်။ ။ပစ္စယုဒ္ဓါရ။ နဟေ  
တုယာ ပဉ္စတိံသ။ နာရမ္မဏေ ပဉ္စတိံသ။ နအဓိပတိယာ ပဉ္စ  
တိံသ။ နအနန္တရေ ပဉ္စတိံသ။ နသမနန္တရေ ပဉ္စတိံသ။ နသဟ  
ဇာတေ ကျေနတိံသ ဟူသော်ကား ပစ္စယုဒ္ဓါရ ပဉ္စတိံသတွင်  
ဒုတိယော ပဌမ တတိယသ။ ပဌမ တတိယသုံးချက်။ ပဌမ ဒုတိ  
ယော ပဌမ တတိယသ။ ပဌမ ဒုတိယ တတိယော ပဌမသ။ ဤ  
ခြောက်ချက်ကို နုတ်၍ ကျေနတိံသဖြစ်သတည်း။ ။(နအညမညေ  
ကျေနတိံသ၌လည်း နသဟဇာတအတိုင်း။နနိဿယေကျေနဝိသ။  
ဤ၌လည်း နသဟဇာတအတိုင်း။နဥပနိဿယေ စတုတ္ထိံသကား  
ပစ္စယုဒ္ဓါရ ပဉ္စတိံသတွင် ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယ တတိယသ။  
ဤ၌ တချက်ကျ၍ စတုတ္ထိံသ ဖြစ်သတည်း)။ ။နပုရေဇာတေ ပဉ္စ  
တိံသ။ နပစ္စာဇာတေ။ နာသေဝနေ။ နကမ္မေ။ နဝိပါကေ။  
နအာဟာရေ။နဣန္ဒြိယေ။နဈာနေ။နမဂ္ဂေပဉ္စတိံသ။နသမ္ပယုတ္တေ  
ကျေနတိံသ။ နသဟဇာတ အတိုင်း။ နဝိပ္ပယုတ္တေ သတ္တတိံသ။  
(ဒုတိယော ပဌမ တတိယသ။ ပဌမ တတိယလေးချက်။ ပဌမ  
ဒုတိယော ပဌမဒုတိယသတချက်။ ပဌမ ဒုတိယ တတိယ အဆုံး  
နှစ်ချက်။ ဤခုနစ်ချက်ကို နုတ်၍ သတ္တဝီသ ဖြစ်သတည်း)။ ။နော  
နတ္ထိယာ သတ္တဝီသ။ နောအတ္ထိယာ ပဉ္စတိံသ။ နောဝိဂတေ  
သတ္တဝီသ။ ပစ္စနိယာဂဏန္တေန ဣမာနိပဒါနိ အနုပဇ္ဇန္တေနဂဏေ  
တဗ္ဗာနိ။ ပစ္စနိက်ပြီးပြီ။

ဟေတုပစ္စယာ နအာရမ္မဏေကောဒသ။ နအဓိပတိယာ ကော  
ဒသ။ နအနန္တရေကောဒသ။ နသမနန္တရေကောဒသ။ နအညမညေ  
တိဏိ။ ပဌမော တတိယသ။ ဒုတိယော တတိယသ။ တတိယော  
တတိယသဟူသည့်တည်း။ ။ နဥပနိဿယေ ကောဒသ။ နပူရေ  
ဇာတေ။ နပစ္ဆာဇာတေ။ နာသေဝနေ။ နကမ္မေ။ နဝိပါကေ။  
နအာဟာရေ။ နဣန္ဒြိယေ။ နဈာနေ။ နမဂ္ဂေကောဒသ။ နသမ္ပ  
ယုတ္တေတိဏိ။ နဝိပ္ပယုတ္တေသတ္တ။ ပဌမော ပဌမသ။ ပဌမော  
ဒုတိယသ။ ပဌမော ပဌမဒုတိယသ။ ဒုတိယော ဒုတိယသ။  
ဒုတိယော တတိယသ။ ဒုတိယော ဒုတိယတတိယသ။ တတိယော  
တတိယသဟူသည့်တည်း။ ။ နောနတ္ထိယာ ကောဒသ။ နော  
အဝိဂတေ ကောဒသ။ အနုလောမပစ္စနိက်။ ။ နဟေတုပစ္စယာ  
အာရမ္မဏေကောဒသ။ အဓိပတိယာတောဒသ။ အနန္တရေသမနန္တရေ  
ပဉ္စဝိသ။ သဟဇာတေတိသ။ အညမညေအဋ္ဌဝိသ။ နိဿယေ  
တိသ။ ဥပနိဿယေ ပဉ္စဝိသ။ ပူရေဇာတေပဉ္စ။ ပစ္ဆာဇာတေ  
ပဉ္စ။ အာသေဝနေ ကောဒသ။ ကမ္မေ ကောဒသ။ ဝိပါကေကော  
ဒသ။ အာဟာရေ ကောဒသ။ ဣန္ဒြိယေကောဒသ။ ဈာနေကော  
ဒသ။ မဂ္ဂေသောဋ္ဌသ။ သမ္ပယုတ္တေကောဒသ။ ဝိပ္ပယုတ္တေနဝ။  
အတ္ထိယာတိသ။ နတ္ထိယာပဉ္စဝိသ။ ဝိဂတေပဉ္စဝိသ။ အဝိဂတေ  
တိသ။ ။ ပစ္စနိယာ နုလောမပြီးပြီ။ ။ (ဤနည်းကိုမှီ၍ထိုက်သော  
သင်္ချာအားလျော်စွာ ဟောလေ)။

ဝိတက္ကတိက်ပြီးပြီ။

ဝိတိတ္တိက ပဋိစ္စဝါရ

ဝိတက္ကတိက်ကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဝိတိတိက်  
ကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုဝိတိတိက်၌ တုံ့သော်လည်း (ပဋိစ္စဝါရ  
အစရှိသည်ကိုဆိုမြဲ)။ ဝိတိသဟဂတံဓမ္မံ ပဋိစ္စ ဝိတိသဟဂတော  
ဓမ္မော။ လ။ ခန္ဓာ။ ပဌမေန ပဌမံ။ ပဌမေန ဒုတိယံ။ ပဌမေန ပဌမ

ဒုတိယံ။ ။ ပဋ္ဌမသုံးချက်။ ။ ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ ဒုတိယေန ပဋ္ဌမံ။ ဒုတိ  
 ယေန ပဋ္ဌမဒုတိယံ။ ဒုတိယသုံးချက်။ ။ တတိယေန တတိယံ။ တချက်။  
 ပဋ္ဌမဒုတိယေန ပဋ္ဌမံ။ ပဋ္ဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ ပဋ္ဌမဒုတိယေန  
 ပဋ္ဌမဒုတိယံ။ ။ ပဋ္ဌမဒုတိယသုံးချက်။ ။ ပေါင်းဆယ်ချက်။ ။  
 ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမံ၌ ကတ္တားကား သဟိတ်ပီတိ သဟဂုတ်လေးဆွဲကိုးခု  
 ပီတိ ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော  
 စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်  
 သော။ လ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ။ ပဋိသန္ဓေအခါ  
 ကတ္တားကား ပီတိသဟဂုတ် ပဋိသန္ဓေခုနစ်ခု ပီတိကြဉ်သော  
 စေတသိက်စတုတ္ထိံသ။ အစိတ်အစိတ်။ လ။ ရ၏။ ။ ပဋ္ဌမေန ဒုတိယံ၌  
 ကတ္တားကား သဟိတ်ပီတိ သဟဂုတ်လေးဆွဲကိုးခု ပီတိ ဒေါသ  
 ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက်  
 ဆစတ္တာလီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော သဟိတ်  
 ပီတိ သဟဂုတ်လေးဆွဲကိုးခု။ ဝေဒနာ ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ  
 ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ။ အစိတ်  
 အစိတ်။ လ။ ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ။ ပဋိသန္ဓေနည်းတူ။ ။ ပဋ္ဌမေန  
 ပဋ္ဌမဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား သဟိတ် ပီတိသဟဂုတ်လေးဆွဲကိုးခု။  
 ပီတိ ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော။ လ။  
 သဟိတ်ပီတိ သဟဂုတ် လေးဆွဲကိုးခု။ ဝေဒနာ ပီတိ ဒေါသ  
 ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် ပဋ္ဌ  
 စတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ။ ပဋိသန္ဓေအခါ ဝေဒနာ ပီတိကြဉ်  
 သော စေတသိက် တေတ္ထိံသ။ နှစ်ပါးစုံဖြစ်သော ကြောင့် ဝေဒနာ  
 ပီတိနှစ်ပါးကျသတည်း။ ။ (ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ သဟိတ်သုခ  
 သဟဂုတ် ခြောက်ဆယ် စေတသိက် ဆစတ္တာလီသကိုကောက်)။  
 တတိယေန ပဋ္ဌမံ၌ သဟိတ်ပီတိ သဟဂုတ်လေးဆွဲကိုးခု။ ဝေဒနာ  
 ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက်  
 ဆစတ္တာလီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော သဟိတ်  
 ပီတိသဟဂုတ်လေးဆွဲကိုးခု။ ပီတိ ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ

ဝီတိတ္ထိက ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်။  
၏။ ။(ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံလည်း ကောက်မြဲ။ ဝေဒနာ ဝီတိ  
နှစ်ပါးကျသည်သာထူးသည်။ ။တတိယေန တတိယံ၌ သဟိတ်  
ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးဆဲ့တခု။ ဝေဒနာ ဝီတိ ဒေါသ ဣဿာ  
မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသကို  
ကောက်)။

ပဌမဒုတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား သဟိတ်ဝီတိ သဟဂုတ်  
လေးဆဲ့ကိုးခု။ ဝေဒနာ ဝီတိ ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ  
ဝီတိတ္ထိကကြဉ်သော စေတသိက်ပဉ္စစတ္တာလီသ။လ။ စွဲ၍ဖြစ်သော  
သဟိတ်ဝီတိ သဟဂုတ်လေးဆဲ့ကိုးခု။ ဝေဒနာ ဒေါသ ဣဿာ  
မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝီတိတ္ထိကကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ။  
လ။ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဌမဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ဝီတိမကျဝေဒနာ  
သာကျသည်။ ။ပဌမဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၌ ဝေဒနာ ဝီတိ  
နှစ်ပါးကျသည်။ ။ဟေတုပစ္စည်းပေါင်း ဆယ်ချက်ပြီးပြီ။

(အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌လည်း ဆယ်ချက် တိဟိတ်၏ အရကို  
အကုန်ကောက်)။ အဓိပတိ၌လည်းဆယ်ချက်။ ။ပဌမေန ပဌမံ၌  
ကတ္တားကား အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ လောဘမူ သောမ  
နဿသဟဂုတ်လေးခု။ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ သောမ  
နဿသဟဂုတ် ရှစ်ခု။ ကေနရသော ပဌမဈာန်ဇော တဆယ်။  
ဒုတိယဈာန်ဇော တဆယ်။ တတိယဈာန်ဇော တဆယ်။ ဝီတိ  
ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝီတိတ္ထိက ကြဉ်သော စေ  
တသိက်ဆစတ္တာလီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။  
လ။ အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော။လ။ ဆစတ္တာလီသ အစိတ်  
အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ဤနည်းကိုမှီ၍ ကောက်လေ။  
အလုံးစုံဆယ်ချက်စီချည်းပင်)။ ။ဟေတုယာဒသ။ အာရမ္မဏေ  
ဒသ။လ။ အဝိဂတေဒသ။ ။အနုလုံပြီးပြီ။

ပစ္စနိက်နဟေတုပစ္စည်း၌။ ။ပဌမသုံးချက်။ ။ဒုတိယသုံးချက်။  
တတိယတချက်။ ။ပဌမဒုတိယသုံးချက်။ ။ပေါင်းဆယ်ချက်။

ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမံဉ္စကတ္တားကား အဟိတ်ဝီတိသဟဂုတ်နှစ်ခု ဆန္ဒပီတိ  
 ကြဉ်သော အညသမာန်းကောဒသ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာကို  
 စွဲ၍ဖြစ်သော။ လ။ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ပဋ္ဌမေန ဒုတိယံဉ္စလည်း  
 နည်းတူ။ ဆန္ဒပီတိကြဉ်သော အညသမာန်း ကောဒသ အစိတ်  
 အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍။လ။ ဆန္ဒဝေဒနာ ကြဉ်သော။လ။ ပစ္စ  
 ယုပ္ပန်။၏။ ။ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမဒုတိယံဉ္စလည်း နည်းတူ။ ဆန္ဒပီတိ  
 ကြဉ်သော အညသမာန်းကောဒသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ  
 ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။လ။ ဆန္ဒပီတိဝေဒနာကြဉ်သော အညသမာန်း  
 တဆယ် အစိတ်အစိတ်။လ။ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(နှစ်ပါးစုံဖြစ်သော  
 ကြောင့် ဆန္ဒပီတိ ဝေဒနာကျသတည်း။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံဉ္စ  
 အဟိတ်သုခသဟဂုတ်သုံးခု ဆန္ဒဝေဒနာကြဉ်သောအညသမာန်း  
 ကောဒသကိုကောက်)။

ဒုတိယေနပဋ္ဌမံဉ္စ အဟိတ်သောမနဿသဟဂုတ်နှစ်ခု ဝေဒနာ  
 ကြဉ်သော အညသမာန်း ကောဒသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို  
 စွဲ၍။လ။ ဆန္ဒပီတိကြဉ်သော အညသမာန်း ကောဒသ အစိတ်  
 အစိတ် နာမက္ခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ဒုတိယေန ပဋ္ဌမဒုတိယံဉ္စ  
 ကံပုဂ္ဂိုလ်အရ ဆန္ဒဝေဒနာကိုကြဉ်။ ကတ္တားမှာ ဆန္ဒပီတိကိုကြဉ်။  
 ဤမျှသာတူသည်)။ ။တတိယေန တတိယံဉ္စ အဟိတ်ဥပေက္ခာ  
 သဟဂုတ် တဆယ့်လေးခု ဆန္ဒပီတိဝေဒနာကြဉ်သောအညသမာန်း  
 တဆယ် အစိတ်အစိတ်။လ။ခန္ဓာ။ ဂိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ် ဥဒ္ဓစ္စသဟ  
 ဂုတ် မောဟ ဝေဒနာကြဉ်သော စေတသိက် တေရသ။ အစိတ်  
 အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော မောဟပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။  
 (ပဋိသန္ဓေအခါ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နှစ်ခုကိုကောက်)။

ပဋ္ဌမဒုတိယေနပဋ္ဌမံဉ္စ အဟိတ်ဝီတိသဟဂုတ် ဆန္ဒပီတိဝေဒ  
 နာကြဉ်သော အညသမာန်းတဆယ်အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို  
 စွဲ၍ဖြစ်သော။လ။ ဆန္ဒပီတိကြဉ်သော အညသမာန်း ကောဒသ  
 အစိတ်အစိတ်။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဋ္ဌမဒုတိယေန ဒုတိယံဉ္စ

ကံပုဒ်မှာ ဆန္ဒပီတိဝေဒနာကိုကြည့်။ ကတ္တားမှာ ဆန္ဒဝေဒနာကို  
ကြည့်။ ။ပဌမ ဒုတိယေနပဌမဒုတိယံ၌ ကတ္တား ကံပုဒ်နှစ်ပါးပင်  
ဆန္ဒပီတိဝေဒနာကိုကြည့်။ ။နဟေတုပြီးပြီ။

နာရမ္မဏမရ။ ။နာဓိပတိအစရှိသည်တို့၌လည်း။ဒသ။ ။နဇ္ဈာန  
တပစ္စည်း၌ဦး။ ။ဒုတိယေနဒုတိယံ။ တတိယေန တတိယံ။ ။  
ဒုတိယေနဒုတိယံ၌ သုခသဟဂတံ ကာယဝိညာဏသဟဂတံ ဧကံ  
ခန္ဓပဋိစ္စဒွေခန္ဓာ။ ဒွေခန္ဓပဋိစ္စ ဧကောခန္ဓော။ ။တတိယေန  
တတိယံ၌ စက္ခုဝိညာဏသဟဂတံထည့်၍ရုတ်။ ။နဟေတုယာ  
ဒသ။နာဓိပတိယာဒသ။နပုရေဇာတေဒသ။နပစ္ဆာဇာတေဒသ။  
နာသေဝနေဒသ။ နကမ္မေဒသ။ နဝိပါကေဒသ။ နဇ္ဈာနဒေ။  
နမဂ္ဂေဒသ။ နဝိပ္ပယုတ္တေဒသ။ ။ပစ္စနိက်ပြီးပြီ။

ဟေတုပစ္စယာ နာဓိပတိယာဒသ။နပုရေဇာတေဒသ။နပစ္ဆာ  
ဇာတေဒသ။ နာသေဝနေဒသ။ နကမ္မေဒသ။ နဝိပါကေဒသ။  
နဝိပ္ပယုတ္တေဒသ။ အနုလောမပစ္စနိက်ကို အကျယ်အားဖြင့်ဟော  
လေ။ ။အနုလောမပစ္စနိက်။ နဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏေဒသ။  
အနန္တရေဒသ။ သမနန္တရေဒသ။ သဟဇာတေဒသ။ အညမညေ  
ဒသ။ နိဿယေဒသ။ ဥပနိဿယေ ဒသ။ ပုရေဇာတေဒသ။  
အာသေဝနေဒသ။ ကမ္မေဒသ။ ဝိပါကေဒသ။ အာဟာရေဒသ။  
ဣန္ဒြိယေဒသ။ဇ္ဈာနဒေဒသ။မဂ္ဂဧကံမောဟမုဒ္ဒေ၌မောဟတည်း။  
သမ္ပယုတ္တေဒသ။ ဝိပ္ပယုတ္တေဒသ။ အတ္ထိယာဒသ။ နတ္ထိယာဒသ။  
ဝိဂတေဒသ။ အဝိဂတေဒသ။ အကျယ်ဟောလေ။ ။ပစ္စနိယာ  
နုလောမပြီးပြီ။ ။ပဋိစ္စဝါရပြီးပြီ။

ပဉ္စာဝါရ

(သဟဇာတ အစရှိသောကြွင်းသော ငါးဝါရတို့သည် အတူ  
တူပင် အထူးမရှိ)။ ။ပဉ္စာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌။ ။ပဌမသုံးချက်။  
ဒုတိယသုံးချက်။ ။တတိယတချက်။ ။ပေါင်းဆယ်ချက်။ ။ပဌမော

ပဌမဿဉ္စ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော သဟိတ်  
 ဝီတိသဟဂုတ်လေးဆွဲကိုးခုပီတိ ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ  
 ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ စိတ္တက္ခဏ တခု  
 တခုရှိသောဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့  
 အလောဘအဒေါသ အမောဟ။ လောဘမူဖြစ်အံ့ လောဘ  
 မောဟ။ ဤဟိတ်နှစ်ပါးသုံးပါးပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ သမ္ပဒါနိကား  
 သမ္ပယုတ္တခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ (ပဋိသန္ဓေအခါဝီတိသဟဂုတ်  
 ပဋိသန္ဓေခုနှစ်ခုရှိသော ဟိတ်ကိုကောက်။ ။ ပဌမော ဒုတိယဿ  
 စသည်တို့၌လည်း နည်းတူကောက်။)

ဒုတိယော ဒုတိယဿဉ္စ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာအား  
 တပ်သော သဟိတ်သုခ သဟဂုတ် ခြောက်ဆယ် စေတသိက်  
 ဆစတ္တာလီသ စိတ္တက္ခဏတခုတခုရှိသော။လ။ ပစ္စည်း။၏။ ။  
 သမ္ပဒါနိကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ ပဋိသန္ဓေအခါ  
 သောမနဿ ပဋိသန္ဓေရှစ်ခု စိတ္တက္ခဏ တခုတခုရှိ သော။လ။  
 ပစ္စည်း။၏။ ။ သမ္ပဒါနိကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။  
 (အကြွင်း ဒုတိယော ပဌမဿအစရှိသောနှစ်ချက်တို့၌ သဟိတ်  
 ဝီတိသဟဂုတ်လေးဆွဲကိုးခုရှိသော တိဟိတ်ကိုကောက်။ တတိ  
 ယောတတိယဿဉ္စ သဟိတ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးဆွဲတခု  
 ရှိသော ဟိတ်ကိုကောက်။ ။ ပဌမဒုတိယော ပဌမဿအစရှိသော  
 သုံးချက်တို့၌ သဟိတ်ဝီတိသဟဂုတ်လေးဆွဲကိုးခုရှိသော ဟိတ်  
 ကိုကောက်။ ။ ဟေတုပစ္စည်းပြီးပြီ။

ဆယ်ချက်။ ။ အာရမ္မဏ၌။ ။ ပဌမော ပဌမဿ။ ပဌမော  
 ဒုတိယဿ။ ပဌမော တတိယဿ။ ပဌမော ပဌမဒုတိယဿ။ ။  
 လေးချက်။ ။ ၎င်းဒုတိယလေးချက်။ ။ ၎င်းတတိယလေးချက်။  
 ၎င်းပဌမဒုတိယလေးချက်။ ။ ပေါင်းတဆွဲခြောက်ချက်။ ။ ပဌမော  
 ပဌမဿဉ္စ ကတ္တားကား ဝီတိသဟဂုတ် ဝါးဆွဲတခု။ စေ၊ ဆစတ္တာ  
 လီသ ပစ္စည်း။၏။ ။ သမ္ပဒါနိကား လောဘမူ သောမနဿ  
 သဟဂုတ်လေးခု သောမနဿသန္တရုဏ ဟံသိတုပ္ပါဒ် ကာမာ

ဝစရ သောဘဏသောမနဿ သဟဂုတ် တဆွဲနှစ်ခု အပ္ပမညာ  
 ကြဉ်သော။စေ။ စတုစတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ကာမသောမ  
 နဿသဟဂုတ် တဆွဲရှစ်ခုသော်လည်းဆို။ ။ကုသလတိက်ကိုမှီ၍  
 အကျယ်ကိုကောက်လေ။ ။ပဌမောဒုတိယဿ။ ပဌမော ပဌမ  
 ဒုတိယဿ၌လည်း နည်းတူ။ ။ဒုတိယဿ၌ သမ္ပဒါန်အရဝေဒနာ  
 ကျသည်။ ။ပဌမဒုတိယဿ၌ ဝေဒနာပီတိကျသည်။ ဤမျှသာ  
 ထူးသည်။ ပဌမော တတိယဿ၌ ကတ္တားကို အကုန်ကောက်။  
 သမ္ပဒါန်ကား အကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ခြောက်ခု ဥပေက္ခာ  
 သန္တိရဏနှစ်ခု မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမာဝစရ သောဘဏ  
 ဥပေက္ခာသဟဂုတ် တဆွဲနှစ်ခု စေတောပရိယ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ  
 နုဿတိ။ ယထာ ကမ္မုပဂ။ အနာဂတံသ ကုသိုလ် ကြိယာ  
 အဘိညာဏ် အပ္ပမညာ ကြဉ်သော။ စေ။ စတုစတ္တာလီသ။ ပစ္စ  
 ယုပ္ပန်။၏။ ။(ဒုတိယလေးချက်လည်း ကတ္တားကိုအကုန်ကောက်။  
 သမ္ပဒါန်မှာလည်းနည်းတူ)။

တတိယော တတိယဿ၌ ကတ္တားကား ဥပေက္ခာသဟဂုတ်  
 ငါးဆွဲငါးခု ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အကုသိုလ် ဥပေက္ခာ  
 သဟဂုတ် ခြောက်ခု ဥပေက္ခာသန္တိရဏနှစ်ခု မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း  
 ကာမာဝစရ သောဘဏ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် တဆွဲနှစ်ခု။ ဣဒ္ဓိဝိဓ။  
 စေတောပရိယ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ နုဿတိ။ယထာကမ္မုပဂ။ အနာ  
 ဂတံသ ကုသိုလ်ကြိယာ အဘိညာဏ် အပ္ပမညာ ကြဉ်သော။စေ။  
 စတု စတ္တာလီသပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(တတိယော ပဌမဿ စသည်  
 တို့၌ ကတ္တားကောက်မြဲ အကုန်။ သမ္ပဒါန်ကိုလည်း ပဌမက  
 ကောက်မြဲတိုင်း)။ ။ပဌမ ဒုတိယော ပဌမဿ၌ ကတ္တားကား  
 ပီတိသဟဂုတ်ငါးဆွဲတခု ဝေဒနာ ပီတိ ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ  
 ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စစတ္တာလီသပစ္စည်း။  
 ။(သမ္ပဒါန်ကောက်မြဲ။ ။အကြွင်းသုံးချက်တူပြီ။ ။ကတ္တားမှာ  
 နှစ်ပါးစုံ ကတ္တားဖြစ်၍ ဝေဒနာပီတိကျသည်)။ ။အာရမ္မဏတဆွဲ  
 ခြောက်ချက်ပြီးပြီ။



အဓိပတိ၌လည်း ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဿ အစရှိသော တဆွဲခြောက်  
 ချက်လည်းကောင်းတည်း။ ။ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဿ၌ အာရမ္မဏာ  
 ဓိပတိ သဟဇာတာ ဓိပတိနှစ်ပါးတို့တွင် အာရမ္မဏာ ဓိပတိ  
 ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူ  
 သောမနဿသဟဂုတ်အားတပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော  
 ကာမ သောမနဿ သဟဂုတ် တဆွဲရှစ်ခု။ ရူပါဝစရ ပဋ္ဌမဈာန်  
 စိတ်သုံးခု ဒုတိယဈာန်စိတ်သုံးခု တတိယဈာန် စိတ်သုံးခု မဟာ  
 ကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် သောမနဿ သဟဂုတ်နှစ်ခုအား တပ်  
 သော မဟာကုသိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ်လေးခု ရူပါဝစရ  
 ကုသိုလ် ပဋ္ဌမဈာန် ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် မဟာကုသိုလ်  
 ဉာဏသမ္ပယုတ် သောမနဿ သဟဂုတ် နှစ်ခုအား တပ်သော  
 မဟာကုသိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ်လေးခု ရူပါဝစရ ကုသိုလ်  
 ပဋ္ဌမဈာန် ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် အောက်မဂ် အောက်ဖိုလ်  
 ပဋ္ဌမဈာန်ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်  
 သောမနဿ သဟဂုတ်နှစ်ခုအား တပ်သော အရဟတ္တဖိုလ် ပဋ္ဌမ  
 ဈာန် ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် ပစ္စည်း။ ။ ။သမ္ပဒါနိကား  
 အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ်  
 လေးခု။ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် သောမနဿသဟဂုတ်နှစ်ခု  
 ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ။သဟဇာတာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တ  
 ခန္ဓာအားတပ်သော အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူ  
 သောမနဿသဟဂုတ်လေးခု။ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ သော  
 မနဿ သဟဂုတ်ရှစ်ခု။ ကေနရသော ရူပါဝစရ ကုသိုလ် ကြိယာ  
 မဂ်ဖိုလ် ပဋ္ဌမဈာန်တဆယ် ဒုတိယဈာန်တဆယ် တတိယဈာန်  
 တဆယ် စိတ္တက္ခဏတခုတခု၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ်သုံးပါး  
 လေးပါးတို့တွင် တပါးပါးပစ္စည်း။ ။ ။သမ္ပဒါနိကား အဓိပတိ  
 တရားကိုယ်ကြည့်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ (ပဋ္ဌမော  
 ဒုတိယဿ။ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမ ဒုတိယဿ ဤနှစ်ချက်လည်း တူပြီ)။  
 ပဋ္ဌမော တတိယဿ၌ အာရမ္မဏာ ဓိပတိသာ။ ကတ္တားကား

အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်  
 လေးခုအား တပ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ကာမ သော  
 မနဿသဟဂုတ် တဆဲ့ရှစ်ခု။ ရူပါဝစရ ပဌမဈာန်စိတ်သုံးခု။  
 ဒုတိယဈာန်စိတ်သုံးခု။ တတိယဈာန် စိတ်သုံးခု။ မဟာကုသိုလ်  
 ဉာဏဝိပဿုတ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ရှစ်ခုအားတပ်သော အလေး  
 အမြတ်ပြုအပ်သော မဟာကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုတ်လေးခု။  
 ရူပါဝစရကုသိုလ် ပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် အလေး  
 အမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် ဥပေက္ခာ  
 သဟဂုတ်အား တပ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော မဟာ  
 ကုသိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ်လေးခု။ ရူပါဝစရ ကုသိုလ် ပဌမ  
 ဈာန် ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် အောက်မင် အောက်ဖိုလ် ပဌမ  
 ဈာန် ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်  
 ဥပေက္ခာသဟဂုတ်အား တပ်သော အရဟတ္တမင် အရဟတ္တဖိုလ်  
 ပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန်ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား  
 အလေးအမြတ်ပြုတတ်သောလောဘမူ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်လေးခု  
 မဟာကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်လေးခု။ မဟာကြိယာ ဉာဏ  
 သမ္ပယုတ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် နှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ဒုတိယော  
 ဒုတိယဿဉ္စ ဝေဒနာတိက် ပဌမအတိုင်းကောက်လေ။ဒုတိယော  
 ပဌမဿ။ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ ဤနှစ်ချက်လည်း ဝေဒနာ  
 တိက် ပဌမအတိုင်း။ဒုတိယော တတိယဿဉ္စလည်း ဝေဒနာတိက်  
 ပဌမော တတိယဿအတိုင်း။ တတိယလေးချက်လည်း ဝေဒနာ  
 တိက်အတိုင်း။ ပဌမ ဒုတိယလေးချက်လည်း ဤဝီတိတိက် ပဌမ  
 လေးချက်အတိုင်း)။ ။အဓိပတိ တဆဲ့ခြောက်ချက် ပြီးပြီ။

အနန္တရဉ္စ ပဌမော ပဌမဿ အစရှိသော တဆဲ့ခြောက်ချက်  
 တည်း။ ။ပဌမောပဌမဿဉ္စ ကတ္တားကားရဟန္တာတို့စုတိစိတ်နှင့်  
 တကွ နောက်နောက်သော ဝီတိသဟဂုတ် ငါးဆဲ့တခုအား တပ်  
 သော ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ရှေးရှေးသော ဝီတိသဟဂုတ်  
 ငါးဆဲ့တခု ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ရဟန္တာတို့ စုတိနှင့်တကွ

နောက်နောက်သော ပီတိသဟဂုတ် ငါးဆွဲတခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။  
 ပဋ္ဌမောဒုတိယသသ္မိ ပစ္စည်းအတူတူ။သမ္ပဒါနိကားသုခသဟဂုတ်  
 ကာယဝိညာဏ်ကြည့်သော ရဟန္တာတို့ စုတိစိတ်နှင့်တကွ နောက်  
 နောက်သော သုခ သဟဂုတ် ခြောက်ဆွဲနှင့် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။  
 (ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမ ဒုတိယသသ္မိကား ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသ အတိုင်း  
 ကောက်)။

(ပဋ္ဌမော တတိယသသ္မိ ကတ္တားကား ဥပေက္ခာသဟဂုတ်  
 ပဋိသန္ဓေတဆွဲတခုအား တပ်သော ပီတိသဟဂုတ် စုတိခုနစ်ခု  
 အာဝဇ္ဇန်းဒွေးအားတပ်သော ပီတိသဟဂုတ် ဘဝဂ်ပစ္စေဒခုနစ်ခု  
 ဝုဋ္ဌောအား တပ်သော သောမနဿ သန္တိရဏ လောဘမူမဟာ  
 ကုသိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ်နောင် တဒါရုံကျသည် ဖြစ်အံ့  
 ဥပေက္ခာတဒါရုံခြောက်ခု။ မကျသည်ဖြစ်အံ့ ဥပေက္ခာဘဝင်တဆွဲ  
 တခုအားတပ်သော လောဘမူ မဟာကုသိုလ် သောမနဿသဟ  
 ဂုတ် အဆုံးဇော။ တိဟိတ်ဘဝင် ဥပေက္ခာဘဝင် ခုနစ်ခုအားတပ်  
 သော မဟာကြိယာ သောမနဿသဟဂုတ်အဆုံးဇော။ ပဉ္စဝေ  
 ကာရတိဟိတ် ဥပေက္ခာဘဝင် သုံးခုအားတပ်သော ဟသိတုပ္ပါဒ  
 ရူပါဝစရ ကုသိုလ်ကြိယာ သောမနဿသဟဂုတ် အဆုံးဇော။  
 တိဟိတ် ဥပေက္ခာဘဝင်ခုနစ်ခုအားတပ်သော ဖိုလ်သောမနဿ  
 သဟဂုတ်အဆုံးဇော။ ကာမဥပေက္ခာဘဝင် စုတိခြောက်ခုအား  
 တပ်သော သောမနဿဒုတိယတဒါရုံပစ္စည်းတရားရ၏။ (ဘဝဂ်  
 ဘဝဂ်သကို တဒါရုံကျသည်။ ဘဝင်အား ပစ္စည်းတပ်သည်ကို  
 ရည်၍ ဟောတော်မူသတည်း)။ ။သမ္ပဒါနိကား အာဝဇ္ဇန်းဒွေး  
 ဥပေက္ခာ သန္တိရဏနှင့် မဟာဝိပင်္ဂါ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်လေးခု  
 မဟာဂုတ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(ပဋ္ဌမော  
 ပဋ္ဌမ ဒုတိယသသ္မိ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသ သမ္ပဒါနိပုဒ်အရတွင်  
 ဝေဒနာ ပီတိကိုကြည့်၍ ကောက်သည်သာထူးသည်)။

ဒုတိယောဒုတိယသသ္မိ ကတ္တားပုဒ်၏အရကား သုခသဟဂုတ်  
 ကာယဝိညာဏ် ရဟန္တာတို့ စုတိကြည့်သော ရှေးရှေးသော သုခ

သဟဂုတ် ခြောက်ဆဲ့နှစ်ခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ပုဂံ၏ အရကား ရဟန္တာတို့ စုတိနှင့်တကွ သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ် ကြဉ်သော နောက်နောက်သော သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆဲ့နှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဒုတိယော ပဌမသသ္မိ သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ် ရဟန္တာတို့စုတိ စတုတ္ထဈာန်မဂ်လေးခု ကြဉ်သော ရှေးရှေးသော သုခသဟဂုတ် ငါးဆဲ့ ခုနစ်ခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ပဒါန်ကား ရဟန္တာတို့စုတိနှင့်တကွ နောက်နောက်သော ပီတိသဟဂုတ် ငါးဆဲ့တခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

(ဒုတိယော တတိယသသ္မိ အရကား ဝေဒနာတိက် ပဌမော တတိယသသ္မိအတိုင်းကောက်လေ။ ။ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသသ္မိ အရကား ဒုတိယော ပဌမသ အရတွင် ဝေဒနာပီတိကို သမ္ပဒါန် အရတွင် ကြဉ်၍ ကောက်သည်သာထူးသည်။ ။တတိယော တတိယသသ္မိ ဝေဒနာတိက် တတိယော တတိယသ အတိုင်းကောက်လေ)။ ။တတိယော ပဌမသသ္မိ ကတ္တားကား ပီတိသဟဂုတ် ပဋိသန္ဓေနှစ်ခုအား တပ်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စုတိတဆဲ့တခု။ လောဘမူ သောမနဿသဟဂုတ် ဟသိတုပ္ပါဒိ မဟာကုသိုလ်မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ပဌမဇောအား တပ်သော ဝုဠောမနာဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း သောမနဿ သန္တိရုဏအား တပ်သော ကုသိုလ်အကျိုးသမ္ပုဋ္ဌိစိုင်းပရိတ္တာရုံဝီရိယိဖြစ်အံ့သော မနဿဘဝင်ရှစ်ခုအား တပ်သော ဒုတိယဝုဠော မဟာဝိပါက် သောမနဿသဟဂုတ် ပဌမဘဝင်အား တပ်သော ပရိတ္တာရုံ ဝီရိယိ ဥပေက္ခာ သန္တိရုဏ အတိမဟန္တာရုံ ဝိဘူတာရုံဝီရိယိ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ဒုတိယတဒါရုံ။ (ဘဝင် ဘဝင်သဆို)။ လောဘမူ မောဟမူ မဟာကုသိုလ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ် နောင်တဒါရုံကျသည် ဖြစ်အံ့ သော မနဿတဒါရုံငါးခု။ မကျသည်ဖြစ်အံ့ ပီတိသဟဂုတ် ဘဝင်ရှစ်ခုအား တပ်သော လောဘမူ မောဟမူ မဟာကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် အဆုံးဇော။ ပီတိသဟဂုတ် တိဟိတ် ဘဝင်စုတိ ခုနစ်ခုအား တပ်သော မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်

အဆုံးဇော ပီတိသဟဂုတ် တိဟိတ်ဘဝင် ခုနစ်ခုအား တပ်သော  
 မဟာဂုတ် ကုသိုလ်ကြိယာ ဖိုလ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ် အဆုံးဇော။  
 နိရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ အနာဂါမိဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ်  
 ပီတိသဟဂုတ် ခြောက်ခုအားတပ်သော နေဝသညာ နာသညာ  
 ယတန ကုသိုလ်ကြိယာ အဆုံးဇော ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပ  
 ဒါန်၏အရကား ပီတိသဟဂုတ် ပဋိသန္ဓေ ဘဝင်စုတိ ခုနစ်ခု  
 သောမနဿ သန္တိရဏ လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ် ဟသိ  
 တုပ္ပါဒ် မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ သောမနဿ သဟဂုတ်  
 ပဌမဇော အနာဂါမိဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ် ပီတိသဟဂုတ်ခြောက်ခု  
 ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(တတိယော ဒုတိယဿ၌ ဝေဒနာတိက်၌  
 တတိယော ပဌမဿအတိုင်းကောက်။ ။တတိယော ပဌမ ဒုတိ  
 ယဿ၌ ဤတိက် တတိယော ပဌမဿအတိုင်းကောက်။သမ္ပဒါန်  
 ပုဒ်အရတွင် ဝေဒနာ ပီတိနှစ်ပါးကို ကြည့်သည်သာ ထူးသည်။  
 ပဌမ ဒုတိယောပဌမဿ၌ ပဌမောပဌမဿအရအတိုင်းကောက်။  
 ကတ္တားတွင် ဝေဒနာနှင့် ပီတိကိုကြည့်သည်သာထူးသည်။ ။ပဌမ  
 ဒုတိယော ဒုတိယဿ၌ ပဌမော ဒုတိယဿ အတိုင်းကောက်။  
 ကတ္တားတွင် ဝေဒနာနှင့် ပီတိကိုကြည့်။ ပဌမ ဒုတိယော တတိ  
 ယဿ၌ ပဌမော တတိယဿ အတိုင်းကောက်။ ကတ္တားတွင်  
 ဝေဒနာပီတိကိုကြည့်။ ပဌမဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ၌ ပဌမော  
 ပဌမဿအတိုင်းကောက်။ ကတ္တား သမ္ပဒါန်တွင် ဝေဒနာနှင့်  
 ပီတိနှစ်ပါးကို ကြည့်၍ကောက်)။ ။အနန္တရပစ္စည်း သောဠသ  
 ပြီး၏။

သမနန္တရနည်းတူ။ ။သဟဇာတ၌ ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယ  
 သုံးချက်။ တတိယတချက်။ပဌမဒုတိယသုံးချက်။ ။ပေါင်းတဆယ်။  
 ပဌမော ပဌမဿ၌ ကတ္တားကား အချင်းချင်းအား တပ်သော  
 ပီတိသဟဂုတ်ငါးဆဲ့တခု စေတသိက်ဆစတ္တာလီသ အစိတ်အစိတ်  
 နာမက္ခန္ဓာပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ပီတိ သဟဂုတ်  
 ငါးဆဲ့တခု စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ

ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(ပဌမော ဒုတိယဿဉ္စလည်း ဧကော ခန္ဓောတိဏ္ဍန္နံခန္ဓာနံ အစရှိသည်ဖြင့်ဟော။ ။ကတ္တားကားအချင်း ချင်းအားတပ်သော ဝီတိ သဟဂုတ်ငါးဆွဲတခုကိုကောက်။ ။သမ္ပဒါနိကား ဝီတိသဟဂုတ်ငါးဆွဲတခု ဝေဒနာကိုကြည့်။ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယဿဉ္စ ပဌမော ပဌမဿ အရကိုကောက်။ သမ္ပဒါနိ တွင် ဝေဒနာဝီတိကိုကြည့်။ တတိယောတတိယဿဉ္စ ဝေဒနာတိက် အတိုင်းကောက်။ ။ပဌမ ဒုတိယော ပဌမဿဉ္စ ဧကော ခန္ဓော တိဏ္ဍန္နံခန္ဓာနံ အစရှိသည်ကိုဟော။ ပဌမော ပဌမဿ အတိုင်း ကောက်။ ကတ္တားတွင် ဝေဒနာဝီတိကိုကြည့်။ ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယဿဉ္စ ပဌမော ဒုတိယဿအတိုင်းကောက်။ ကတ္တားတွင် ဝေဒနာဝီတိကိုကြည့်။ ပဌမ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယဿဉ္စ ပဌမော ပဌမဿ အတိုင်းကောက်။ ကတ္တား သမ္ပဒါနိနှစ်ပါး၌ ဝေဒနာ ဝီတိကိုကြည့်)။ ။သဟဇာတဆယ်ချက်ပြီး၏။

အညမည နိဿယလည်း သဟဇာတနှင့်အတူ။ ဥပနိဿယဉ္စ ပဌမလေးချက်။ ဒုတိယလေးချက်။ တတိယလေးချက်။ ပဌမဒုတိယ လေးချက်။ ပေါင်းသောဥသ။ ။(ပဌမော ပဌမဿဉ္စ အာရမ္မဏ အနန္တရူပအောက်က အတိုင်းကောက်)။ ပကတူပနိဿယဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား မလဝဖြစ်သော ဝီတိသဟဂုတ် စိတ်ငါးဆွဲတခု။ စေ။ ဆစတ္တာလီသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။(သမ္ပဒါနိ အရလည်းအတူ နောက်တဆွဲငါးချက်လည်း အကုန်ကောက်အတူတူပင်။ ။သဒ္ဓါ ပဉ္စကမ္ဘာ မာနံ ဇပေတိဒိဋ္ဌိ ဝဏှာတိ။ ဝီတိ သဟဂတံ ရာဂံမောဟ အစရှိသည်၌ ဒါနိဒေတိ။ လ။ မဂ္ဂံ။ တတိယပုဂ္ဂိုလ်မှာ အဘိညံ။ ပဌမ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဝီတိ သဟဂတေန စိတ္တေန အဒိန္နံအာဒိယတိ။ လ။ နိဂမ ဃာတံ ကရောတိတိုင်အောင်ဟော။ ။ဒုတိယော ဒုတိယဿဉ္စ သံသံဘိန္ဒတိတိုင်အောင်ဟော)။ ။ဥပနိဿယပြီးပြီ။

အာသေဝနဉ္စ ပဌမ သုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယ တချက်။ ပဌမ ဒုတိယသုံးချက်။ ပေါင်း ဆယ်ချက်။ ။ပဌမော ပဌမဿဉ္စ ကတ္တားကား အဆုံးဇော ကြည့်သော ရှေးရှေးသော

လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခု။ ဟသိတုပ္ပါဒိ မဟာ  
 ကုသိုလ် မဟာကြိယာ သောမနဿ သဟဂုတ်ရှစ်ခု။ မဟဂ္ဂုတ်  
 ကုသိုလ် မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ ပဋ္ဌမဈာန် ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန်  
 ခြောက်ခုပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ပုဂ္ဂိုလ်အရကား ပဋ္ဌမဇော  
 ကြည့်သောနောက်နောက်သောလောဘမူသောမနဿသဟဂုတ်  
 လေးခု။ ဟသိတုပ္ပါဒိ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ သောမနဿ  
 သဟဂုတ်ရှစ်ခု။ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ ပဋ္ဌမဈာန်  
 ဒုတိယဈာန် ခြောက်ခု။ ပဋ္ဌမဈာန် ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန်  
 စာဆုနှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ (ပဋ္ဌမော ဒုတိယသဉ္စလည်း  
 ယခင် နည်းတူကောက်။ သမ္ပဒါန်မှာ ဝေဒနာကိုကြည့်။ ။ပဋ္ဌမော  
 ပဋ္ဌမ ဒုတိယသဉ္စလည်း ယခင်နည်းတူ။ ။သမ္ပဒါန်မှာ ဝီတိ  
 ဝေဒနာကို ကြည့်၍ကောက်။ဒုတိယော ဒုတိယသဉ္စ ဝေဒနာတိက်  
 ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဿအတိုင်းကောက်။ဒုတိယော ပဋ္ဌမသဉ္စ ပဋ္ဌမော  
 ပဋ္ဌမဿတွင် ကတ္တားမှာ ဝေဒနာကိုကြည့်။ ။ဒုတိယော ပဋ္ဌမ  
 ဒုတိယသဉ္စ ကတ္တားမှာ ဝေဒနာကိုကြည့်။ သမ္ပဒါန်မှာ ဝေဒနာ  
 ဝီတိကိုကြည့်။ ။တတိယော တတိယသဉ္စ ဝေဒနာတိက်အတိုင်း  
 ကောက်။ ပဋ္ဌမ ဒုတိယော ပဋ္ဌမသဉ္စ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဿအတိုင်း  
 တွင် ကတ္တားမှာ ဝေဒနာဝီတိကိုကြည့်။ပဋ္ဌမ ဒုတိယော ဒုတိယသ  
 ဉ္စလည်း ကတ္တားမှာ ဝေဒနာဝီတိကိုကြည့်။ သမ္ပဒါန်မှာ ဝေဒနာ  
 ကြည့်။ပဋ္ဌမ ဒုတိယော ပဋ္ဌမ ဒုတိယသဉ္စလည်း ကတ္တား သမ္ပဒါန်  
 နှစ်ပါး၌ဝေဒနာဝီတိ နှစ်ပါးကိုကြည့်)။ ။အာသေဝန ဆယ်ချက်  
 ပြီး၏။

ကမ္မပစ္စည်း၌ ပဋ္ဌမလေးချက်။ ဒုတိယလေးချက်။ တတိယ  
 လေးချက်။ ပဋ္ဌမဒုတိယလေးချက်။ ပေါင်းတဆဲ့ခြောက်ချက်။ ။  
 ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသဉ္စ သဟဇာတကမ္မဖြစ်အံ့ ကတ္တားပုဂ္ဂိုလ် အရ  
 ကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ဝီတိသဟဂုတ် ငါဆဲ့တခု၌  
 ရှိသော စေတနာပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန် ပုဂ္ဂိုလ်အရကား  
 စေတနာ ကြည့်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် တရား ရ၏။

(ဤနည်းအတူ သဟဇာတကမ္မကို နောက်ပုဒ်တို့၌ ကောက်လေ)။။  
 နာနာက္ခဏိက ကမ္မဖြစ်အံ့ ကတ္တားပုဒ်၏အရကား သောမနဿ  
 သန္တိရဏ မဟာဝိပင်္ဂါ သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခုအား  
 တပ်သော မဟာကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုတ်လေးခု၌ရှိသော  
 စေတနာ။ ရူပါဝစရ ပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် ဝိပင်္ဂါ  
 အားတပ်သော ရူပါဝစရ ပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန်  
 ကုသိုလ် စေတနာ။ ဖိုလ် ပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန်  
 တဆွဲနှစ်ခုအား တပ်သော မဂ်ပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန် တတိယ  
 ဈာန်အစရှိသော စေတနာပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏  
 အရကား သောမနဿသန္တိရဏ မဟာ ဝိပင်္ဂါ သောမနဿ  
 သဟဂုတ်လေးခု ရူပါဝစရပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန်  
 ဝိပင်္ဂါ ဖိုလ်ပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် တဆွဲနှစ်ခု  
 ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ (ပဌမော ဒုတိယသဉ္စလည်းပဌမော  
 ပဌမဿတွင် သမ္ပဒါန်မှာ ဝီတိဝင်၍ ဝေဒနာကိုကြည့်၍ကောက်)။

ပဌမောတတိယသဉ္စ ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား အကုသလ  
 ဝိပင်္ဂါ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ခြောက်ခုအား တပ်သော လောဘမူ  
 သောမနဿ သဟဂုတ်လေးခု၌ရှိသော စေတနာ။ အဟိတ်အကု  
 သလဝိပင်္ဂါ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ခြောက်ခုမဟာဝိပင်္ဂါ ဥပေက္ခာ  
 သဟဂုတ်လေးခုအား တပ်သော မဟာကုသိုလ် သောမနဿ  
 သဟဂုတ်လေးခု၌ရှိသော စေတနာပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ သမ္ပဒါန်  
 ပုဒ်၏အရကား အဟိတ်ဝိပင်္ဂါ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် တဆွဲနှစ်ခု  
 မဟာဝိပင်္ဂါ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။  
 (ပဌမော ပဌမဒုတိယသဉ္စ ပဌမောပဌမဿအရတွင် သမ္ပဒါန်  
 ပုဒ်၌ ဝေဒနာဝီတိကိုကြည့်။ ။ ဒုတိယော ဒုတိယသဉ္စ ဝေဒနာ  
 တိက်အတိုင်းကောက်။ ။ ဒုတိယော ပဌမသဉ္စ ပဌမောပဌမဿ  
 အတိုင်းကောက်။ ။ ဒုတိယော ပဌမဒုတိယသဉ္စလည်း ပဌမော  
 ပဌမဿ အတိုင်းကောက်။ ဝေဒနာဝီတိကိုကြည့်။ ။ တတိယ



လေးချက်လည်း ဝေဒနာတိက်နှင့်တူပြီ။ ။ပဋ္ဌမဒုတိယလေးချက်  
လည်း ပဋ္ဌမလေးချက်နှင့်တူပြီ)။ ။ကမ္မသောဠသပြီးပြီ။

ဝိပါကပစ္စည်း၌ သဟဇာတမျိုးဖြစ်၍ သဟဇာတ အတိုင်း  
ဆယ်ချက်ဝိပါက်ကိုကောက်။ ။အာဟာရ၌လည်း ဆယ်ချက်။  
ဣန္ဒြိယ၌လည်းဆယ်ချက်။ ဈာန၌လည်း ဆယ်ချက်။ မဂ္ဂ၌လည်း  
ဆယ်ချက်။ သမ္ပယုတ္တ၌လည်း ဆယ်ချက်။ ။အတ္ထိအဝိဂတ၌  
ဆယ်ချက်။ နတ္ထိဝိဂတအနန္တရအတိုင်း တဆွဲခြောက်ချက်။ ။  
ဝိဘင်္ဂဝါရပြီးပြီ။

ဟေတုယာဒသ။ အာရမ္မဏေသောဠသ။ အဓိပတိယာသော  
ဠသ။ အနန္တရေသောဠသ။ သမနန္တရေသောဠသ။ သဟဇာတေ  
အညမညေနိဿယေဒသ။ ဥပနိဿယေသောဠသ။ အာသေဝနေ  
ဒသ။ ကမ္မေသောဠသ။ ဝိပါကေ။လ။ သမ္ပယုတ္တေအတ္ထိယာဒသ။  
နတ္ထိယာဝိဂတေ သောဠသ။ အဝိဂတေဒသ။ ။နဟေတုယာ  
သောဠသ။လ။ နောဝိဂတေသောဠသ။ ပစ္စယုဒ္ဓါရမ္ဘာ အာရမ္မဏ  
သဟဇာတ ဥပနိဿယကမ္မ။လ။ ပစ္စည်းသာရသည်ကို ကြည့်၍  
သင်္ချာအနုတ်အသွင်းကိုမှန်အောင်ရွတ်လေ။  
ဝိတိတိက်ပြီး၏။

ဒသနတ္ထိက

ဒသနတိက်၌ ပဋ္ဌမေနပဋ္ဌမံ ပဋ္ဌမေနတတိယံ။ ပဋ္ဌမေနပဋ္ဌမ  
တတိယံ။ သုံးချက်။ ။၎င်းဒုတိယသုံးချက်။ တတိယတချက်။  
ပဋ္ဌမတတိယတချက်။ ဒုတိယတတိယတချက်။ ။ပေါင်းကိုးချက်။  
ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမံ၌ ကတ္တာပုဂ္ဂိုလ်၏အရကား သောတာပတ္တိမဂ် ကေန  
ပယ်အပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်လေးခု ဝိစိန္တာ သဟဂုတ်။  
အနေကန်ပယ်အပ်သော အပါယဂမနိယဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပူ  
ယုတ်လေးခု ဒေါသမုဒ္ဒေး စေတသိက်သတ္တဝိသ အစိတ်အစိတ်  
နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်လေးခု ဝိစိန္တာ

သဟဂုတ် အပါယဂမနိယဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် လေးခု  
 ဒေါသမူဒွေး၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက်  
 သတ္တဝီသ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။  
 (ပဌမေန တတိယံ၌ စိတ္တဇရုပ်ကိုကောက်။ ။ပဌမေန ပဌမတတိ  
 ယံ၌ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သော အခါ နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်ကို  
 ကောက်)။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား  
 အထက်မဂ် ဧကန်ပယ်အပ်သော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် အနေကန်ပယ်  
 အပ်သော အပါယဂမနိယဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် လေးခု  
 ဒေါသမူဒွေး ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စဝီသ အစိတ်  
 အစိတ်နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် အပါယဂမ  
 နိယမဖြစ်သောဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်လေးခု ဒေါသမူဒွေးဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာ  
 ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စဝီသ အစိတ်  
 အစိတ် နာမက္ခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(ဒုတိယေန တတိယံ၌  
 စိတ္တဇရုပ်ကိုကောက်။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယတတိယံ၌ နာမက္ခန္ဓာ  
 စိတ္တဇရုပ်ကိုကောက်)။ ။တတိယေန တတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ  
 ကတ္တားကား ကုသိုလ်ဧကဝီသ။ သဟိတ်ဝိပါက် ဧကဝီသ။ သဟိတ်  
 ကြိယာသတ္တရသ။ စေတသိက်အဋ္ဌတိံ သအစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ  
 ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ကုသိုလ်ဧကဝီသ။ သဟိတ်ဝိပါက် ဧကဝီသ။  
 သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ။ စေတသိက်အဋ္ဌတိံ သ။ အစိတ်အစိတ်  
 နာမက္ခန္ဓာ ထိုနာမက္ခန္ဓာပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ  
 ၏။ (ပဋိသန္ဓေ ရုပ်သက်သက်၌ ကုသလတိက်အတိုင်း။ ။ပဌမ  
 တတိယေန တတိယံ၌ ကတ္တားကား ပဌမနာမက္ခန္ဓာမဟာဘုတ်  
 ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်ကိုကောက်လေ။ ။ဒုတိယတတိယေန  
 တတိယံလည်းနည်းဟူ။ ။ဟေတုပစ္စည်းကိုးချက်။ ။သင်္ချာမှာ  
 ကုသလတိက်အတိုင်း)။ ။အနုလုံပြီး၏။

ပစ္စနိက်၌ ပဌမေနပဌမံ။ ။ဒုတိယေနဒုတိယံ။ ။တတိယေန  
 တတိယံ။ ။နဟေတု၌သုံးချက်။ ။ပဌမေနပဌမံ၌ ကတ္တားကား  
 ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စေတသိက်စုဒ္ဓသ အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ

ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၌ရှိသော မောဟပစ္စယုပ္ပန်  
 တရားရ၏။ ။ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတောခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂ  
 တောမောဟောဟုဟောအပ်၏။ဒုတိယေနဒုတိယံ၌ကတ္တားကား  
 ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် စေတသိက် စုဒ္ဓသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို  
 စွဲ၍ဖြစ်သော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ မောပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။  
 ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတောခန္ဓေပဋိစ္စ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတော မောဟောဟုဟော  
 အပ်၏။ ။(တတိယေနတတိယံ၌ ကုသလတိက် အတိုင်း ကောက်  
 လေ။ ။နဟေတုယာ တီဏိ။နာရမ္မဏေပဉ္စ အစရှိသည်တို့သည်  
 ကုသလတိက်ပစ္စနိက်အတိုင်း သင်္ချာအရတူ၏။ ။သဟဇာတ  
 ဝါရအစရှိသည်လည်း ကုသလတိက်နှင့်တူပြီ)။

ပဋ္ဌာဝါရ၌ ။ဟေတုပစ္စည်းခုနစ်ချက်။ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသ၌  
 ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော သောတာပတ္တိမဂ်  
 ကေနပယ်အပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်လေးခု ဝိစိကိစ္ဆာ သဟ  
 ဂုတ် အနေကန်ပယ်အပ်သော အပါယဂမနိယဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ  
 ဝိပုယုတ်လေးခု ဒေါသမူဒွေး စေတသိက်သတ္တဝီသ စိတ္တက္ခဏ  
 တခုတခုရှိသော လောဘမူဖြစ်အံ့ လောဘမောဟ။ ဒေါသမူ  
 ဖြစ်အံ့ ဒေါသမောဟ။ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်ဖြစ်အံ့ မောဟ။ ဤ  
 ဟိတ်တပါးနှစ်ပါးပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ဝိစိကိစ္ဆာသဟ  
 ဂုတ်၌ မောဟကြည့်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။  
 (နောက်နှစ်ချက်လွယ်ပြီ)။

ဒုတိယော ဒုတိယသ၌ ကတ္တား ပုဒ်၏ အရကား သမ္ပ  
 ယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော အထက်မဂ် ကေနပယ်အပ်သော  
 ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် အနေကန် ပယ်အပ်သော အပါယဂမနိယမဖြစ်  
 သောဒိဋ္ဌိဂတဝိပုယုတ်လေးခုဒေါသမူဒွေးဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာကြည့်သော  
 စေတသိက်ပဉ္စတိသ စိတ္တက္ခဏ တခုတခုရှိသော လောဘမူ  
 ဖြစ်အံ့ လောဘမောဟ။ ဒေါသမူဖြစ်အံ့ ဒေါသမောဟ။ ဥဒ္ဓစ္စ  
 သဟဂုတ်ဖြစ်အံ့ မောဟ။ ဤဟိတ်တပါးနှစ်ပါးပစ္စည်း။၏။ ။

သမ္ပဒါန်ကား ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ မောဟကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ  
ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ နောက်နှစ်ချက်လွယ်ပြီ။

တတိယောတတိယသဉ်ကတ္တား ပုဒ်၏အရကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ  
အားလည်းကောင်း သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အားလည်းကောင်း  
တပ်သော ကုသိုလ်ကေဝီသ။ သဟိတ်ဝိပါက်ကေဝီသ။ သဟိတ်  
ကြိယာသတ္တရသ။ စေတသိက်အဋ္ဌတိသ။ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌  
ရှိသော ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ။ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့  
အလောဘ အဒေါသ အမောဟ။ ဤဟိတ်နှစ်ပါး သုံးပါးပစ္စည်း။  
၏။ ။ သမ္ပဒါန်ကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား  
ရ၏။ (ပဋိသန္ဓေအခါကတ္တားကို ကုသလတိက်အတိုင်းကောက်)။  
ဟေတုပစ္စည်းခုနှစ်ချက်ပြီး၏။

အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဿ။ ပဋ္ဌမောတတိယဿ။  
ဒုတိယော ဒုတိယဿ။ ဒုတိယောပဋ္ဌမဿ။ ဒုတိယောတတိယဿ။  
တတိယော တတိယဿ။ တတိယော ပဋ္ဌမဿ။ တတိယောဒုတိ  
ယဿ။ ပဋ္ဌမနှစ်ချက်။ ။ ဒုတိယသုံးချက်။ ။ တတိယသုံးချက်။  
ပေါင်းရှစ်ချက်။

အမှာ ပဋ္ဌမော ဒုတိယဿ မရသင့်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း  
ဟူမူကား ပဋ္ဌမပုဒ်၏ အရကား ကမ္မပထမြောက်  
သော အပါယဂမနိယ အားကြီးသော အကုသိုလ် ဖြစ်သည်။ ထို  
အကုသိုလ်ကို အာရုံပြု၍ သာယာနှစ်သက်ဝမ်းမြောက်အားရသဖြင့်  
အာရုံပြုသောအခါ အပါယဂမနိယ၎င်းဖြစ်၍ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဿ  
ဖြစ်သည်။ ဒုတိယဿပင်မဖြစ်သင့်။

(ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသဉ် ကတ္တားသမ္ပဒါန် အကုန်ကောက်။ ။  
ပဋ္ဌမောတတိယသဉ်ကတ္တားအကုန်)။ သမ္ပဒါန်ကား မနောဒွါရာ  
ဝဇ္ဇန်း ဟသိတုပ္ပါဒ်မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု တဒါရုံ  
ကောဒသအဘိညာဏ်ဒွေး ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ (ဤဝိဘင်း၌  
ပဟိနေကိလေသေသာရှိသင့်သည်ဝိက္ခန္တိတေကိလေသေမရှိသင့်။

ပဌမပုဒ်အရမှာ သောတာပတ္တိမဂ် ပယ်အပ်သော ကိလေသာ ရှိသင့်သည်။ ကြွင်းသော ကိလေသာမရှိသောကြောင့် မရှိသင့်ပြီ။ ဒုတိယော ဒုတိယသဉ္စ ကတ္တား သမ္ပဒါနိကား အကုန်ကောက်။ ဒုတိယော ပဌမသလည်း အကုန်ကောက်။ ဒုတိယော တတိယသဉ္စ ကတ္တား အကုန်)။ ။ သမ္ပဒါနိကား မနောဒွါရာ ဝဇ္ဇန်း ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု မဟာ ကြိယာရှစ်ခု အဘိညာဏ်ဒွေး ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ (ဤဝိဘင်း၌ ဝိက္ခန္ဓိတေ ကိလေသေလည်းရသင့်၏။ ။ တတိယော တတိယသဉ္စကတ္တားကို အကုန်ကောက်)။ သမ္ပဒါနိကား မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ကာမဝိပါက် တေဝိသ ကာမကြိယာ ကောဒသ ဝိညာဏဉ္စာယတနစိတ် သုံးခု နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ်သုံးခု အဘိညာဏ်ဒွေး လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု အပ္ပမညာကြည့်သော စေတသိက်ဆတ္တိံ သ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ (အကျယ်ကိုကုသလတိက်ကိုမှီ၍ကောက်)။ တတိယော ပဌမသ။ တတိယော ဒုတိယသဉ္စ ကတ္တားကား လောကီကုသိုလ် ဝိပါက်ကြိယာ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ ပစ္စည်း။ ။ (သမ္ပဒါနိကိုပုဒ်အရအကုန်ကောက်)။ ။ အာရမ္မဏရှစ်ချက်ပြီးပြီ။ အဓိပတိပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယလေးချက်။ တတိယ သုံးချက်။ ။ ပေါင်းဆယ်ချက်။ ။ ပဌမော ပဌမသဉ္စ အာရမ္မဏာ ဓိပတိပစ္စည်းဖြစ်အံ့ ကတ္တားပုဒ်၏အရကား အလေးအမြတ်ပြုအပ် သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်လေးခု အပါယဂမနိယ ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိ ဂတဝိပုယုတ်လေးခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ သမ္ပဒါနိပုဒ်အရင်း ရ၏။ ။ သဟဇာတာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အဓိပတိပစ္စည်း ကိုရသောအခါဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်လေးခု အပါယဂမနိယဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပုယုတ်လေးခု ဒေါသမူဒွေး စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ်သုံးပါးတို့တွင် တပါးပါးရ၏။ ။ သမ္ပဒါနိကား အဓိပတိတရားကိုယ် ကြည့်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ (ပဌမော တတိယသ။ ပဌမောပဌမ တတိယသဉ္စ သဟဇာတာဓိပတိကို ကောက်)။

ဒုတိယော ဒုတိယသဿန္တ အာရမ္မဏာဓိပတိ သဟဇာတာ ဓိပတိနှစ်ပါး။ အာရမ္မဏာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အလေး အမြတ်ပြုအပ်သော အပါယဂမနိယ ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် လေးခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား အလေး အမြတ်ပြုတတ်သော အပါယဂမနိယ မဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်လေးခုပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ဒုတိယော ပဌမသဿန္တ ကတ္တား ကောက်မြဲ)။ သမ္ပဒါန်ကား အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်လေးခု အပါယဂမနိယဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ဒုတိယော တတိယဿ။ ဒုတိယော ဒုတိယတတိယဿနှစ်ပါး၌ သဟဇာတာဓိပတိကိုကောက်)။

တတိယော တတိယသဿန္တ အာရမ္မဏာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တား ကား အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ကုသိုလ်ကေဝိသ ဖိုလ်လေးခု နိဗ္ဗာန်ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား အလေး အမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။တတိယောပဌမသဿန္တ ကတ္တားကား အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဣဋ္ဌ ဖြစ်သော နိဗ္ဗန္တရုပ် အဋ္ဌာရဿ။ ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ် ကြဉ်သော လောကီဝိပါက် ကေတိံသ လောကီကုသိုလ် သတ္တ ရဿ ကြိယာဝိသ ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်လေးခု အပါယဂမနိယဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ (တတိယော တတိယသဿန္တလည်း နည်းတူကောက်)။ ။အဓိပတိ ဆယ်ချက်ပြီး၏။

အနန္တရ ပစ္စည်း၌ ပဌမနှစ်ချက်။ ဒုတိယနှစ်ချက်။ တတိယ သုံးချက်။ပေါင်းခုနှစ်ချက်။ ။(ကုသလတိက်ကိုမှီ၍ကောက် လွယ် ပြီ)။ ။သမနန္တရနည်းတူ။ သဟဇာတပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယတချက်။ ပဌမ တတိယတချက်။ ဒုတိယ

တတိယတချက်။ ပေါင်းကိုးချက်။ ။(ကုသလတိက်နှင့် တူ၏။ လွယ်ပြီ)။ ။အညမညသုံးချက်။ နိဿယ တဆဲ့သုံးချက်။ ၎င်း ကုသလတိက်နှင့်တူ၏ လွယ်ပြီ)။

ဥပနိဿယပစ္စည်း၌ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဿ။ ပဋ္ဌမော တတိယဿ နှစ်ချက်။ ပဋ္ဌမော ဒုတိယဿမရသင့်။ ။(ပဋ္ဌမ ပုဒ်အရ အကုသိုလ် အားကြီးသည် ဒုတိယပုဒ်အားနည်း၍ ပကတူပ ပစ္စည်းကို ဟော တော်မူသတည်း။ ။ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယသုံးချက်။ ပေါင်း ခြောက်ချက်။ ။ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဿ၌ ပကတူပ ပစ္စည်းဖြစ်အံ့၊ ဗလဝ ဖြစ်သောဆို၍ အရကောက်။ ။သမ္ပဒါန်လည်း အကုန်ကောက်)။

အမှာ

ဤပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဿ၌ ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်တွင် မာနသည် အပါယဂမနိယဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်၌ ယှဉ် ပါလျက် ဟောတော်မူသည်ကား ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်၌ ပြဇာန်းသည်ကို ရည်၍ ဟောတော်မူသည်။ ပဋ္ဌမပုဒ်၌ မာနမပြဇာန်း။ ဒုတိယပုဒ် အရ ဝိပ္ပယုတ်၌သာ မာန ပြဇာန်း၍ ဒုတိယပုဒ်မှာ မာနကို ဟော တော်မူသည်ဟုကြံမိပေသည်။ ။ဤအယူကိုလည်း ဆင်ခြင်ကြကုန်။ ပညာရှိတို့ကိုလည်း လျှောက်ထားကြပါကုန်။ ။ပဋ္ဌမော တတိ ယဿ၌ ကတ္တားပုဒ်ကိုကောက်။ ။သမ္ပဒါန်ကား ကုသိုလ် ကေ ဝိသ ဝိပါက် ဆတ္တိံ သကြိယာဝိသရ၏။ ။ဒုတိယော ဒုတိယဿ၌ ပုဂ္ဂလံ ဓိဋ္ဌိပါဏံဟနတိ အစရှိသည်ကိုမရ။ ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ကိုသာ ဟော တော်မူသည်။ ကတ္တား သမ္ပဒါန် အကုန်ကောက်။ ဒုတိယော ပဋ္ဌမဿ၌လည်း အကုန်ကောက်။ အားနည်းသော အကုသိုလ်ကို အမှီပြု၍ အားကြီးသော အကုသိုလ် ဖြစ်သင့် သောကြောင့် ဒုတိယော ပဋ္ဌမဿကို ဟောတော်မူသည်။ ဥပမာကား အနည်း ငယ် မုံညှင်းစေ့ နှမ်းစေ့မျှလောက်သော မီးကိုအမှီပြု၍ လောင်စာ ကိုရသဖြင့် အတိုင်းမသိ ပွားများသော မီးဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။ ထိုကြောင့် သကဘဏ္ဍေဆန္ဒရာဂေါ ပရဘဏ္ဍေဆန္ဒရာဂဿ သက ပရိဂ္ဂဟေဆန္ဒရာဂေါ ပရပရိဂ္ဂဟေဆန္ဒရာဂဿ ဥပနိဿယ ပစ္စ ယေန ပစ္စယောဟု ဟောတော်မူအပ်၏။ ။သကဘဏ္ဍေဆန္ဒ

ရာဂေါ အရသည် မိမိဥစ္စာပရိက္ခရာတို့၌ ဆန္ဒရာဂဖြစ်၍ အားနည်း  
 သောကြောင့် ဒုတိယပုဂံ အရဖြစ်သတည်း။ ။ပရဘဏ္ဍေဆန္ဒ  
 ရာဂဿအရသည် သူတပါး ဥစ္စာပရိက္ခရာတို့၌ ဆန္ဒရာဂဖြစ်၍  
 အားကြီးသောကြောင့် ပဌမပုဂံ အရဖြစ်သတည်း။ ။နောက်ပုဂံ  
 ၌လည်းနည်းတူ။ ။ဒုတိယော တတိယသ၌ ကတ္တားကို အကုန်  
 ကောက်။ ။သမ္ပဒါနိကား ကုသိုလ် ဝိပင်္ဂါ ကြိယာကို အကုန်  
 ကောက်။ ။တတိယော ပဌမဿ။ တတိယော ဒုတိယသ၌  
 ကတ္တားကို လောကီကုသိုလ် လောကီ ဝိပင်္ဂါကြိယာရုပ်အဋ္ဌဝိသ  
 ကိုကောက်။ သမ္ပဒါနိကို အကုန်ကောက်။ ။ဥပနိဿယပြီး၏။

ပုရေဇာတပစ္စည်း၌ တတိယော တတိယဿ။ တတိယော  
 ပဌမဿ။ တတိယော ဒုတိယဿ။ ပေါင်းသုံးချက်။ အကောက်  
 လွယ်ပြီ။ ။ပစ္ဆာဇာတ၌ ပဌမော တတိယဿ။ ဒုတိယော  
 တတိယဿ။ တတိယော တတိယဿ။ ပေါင်းသုံးချက်။ လွယ်ပြီ။  
 (အာသေဝန ပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမဿ။ ဒုတိယော ဒုတိယဿ။  
 တတိယော တတိယဿ။ ပေါင်းသုံးချက်။ လွယ်ပြီ)။ ။ကမ္မ  
 ပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယတချက်။ ပေါင်း  
 ခုနစ်ချက်။

ပဌမော ပဌမဿ သဟဇာတကမ္မ။ ပဌမော တတိယသ၌  
 သဟဇာတ နာနာက္ခဏိကနှစ်ပါး။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မဖြစ်အံ့  
 ကတ္တားကား အကုသလ ဝိပင်္ဂါ ခုနစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်  
 အားတပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် လေးခု ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်  
 အပါယဂမနိယဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပွယုတ်လေးခု ဒေါသုမုဒ္ဒေး၌  
 ရှိသော စေတနာပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား အကုသလ  
 ဝိပင်္ဂါ ခုနစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။  
 ပဌမော ပဌမ တတိယသ၌ သဟဇာတဿ။ ဒုတိယသုံးချက်။  
 သဟဇာတဿ။

အမှတ် ဒုတိယော တတိယသ၌ နာနာက္ခဏိကကို ဟော  
 ကော်မမူသည်ကား ဒုတိယပုဂံအရ စေတနာသည်



အားနည်းသည်ဖြစ်၍ အပါယ်ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာကုဋတ္တာရုပ်ကို အချင်းခပ်သိမ်းမပေးနိုင်၊ ပဝတ္တိအခါ ပေးနိုင်သော်လည်း ဒုဗ္ဗလ အကုသိုလ်ဖြစ်၍ စိုးစဉ်းမျှသာ ပေးနိုင်သည်။ မပေးနိုင်၍ အဟော သိကံသာများ၍မပေး၊ များသောကြောင့် ဟောတော်မမူဟု အကြံ ရှိပေသည်။ အကြောင်းကို စုံစမ်း ဆင်ခြင်ကြကုန်။ ပညာရှိတို့ကို လည်း လျှောက်ထားကြကုန်လေ။ ခက်သည်။

တတိယော တတိယသဉ္စ သဗ္ဗဇာတ နာနာက္ခဏိက နှစ်ပါး။ နာနာက္ခဏိကဉ္စ ကတ္တားဇာတံ ကုသလ ဝိပါက် ကျေန တိံသ နာမက္ခန္ဓာ ကုဋတ္တာရုပ်အားတပ်သော အတိတ်ဖြစ်သော ကုသိုလ် ကေဝီသဉ္စရှိသော စေတနာပစ္စည်း တရားရ၏။ ။ သမ္ပ ခါန်ကား ကုသလ ဝိပါက် ကျေနတိံသ နာမက္ခန္ဓာ ကုဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ ကမ္မပြီး၏။

ဝိပါက ပစ္စည်းတချက်။ အာဟာရ ဣန္ဒြိယ ဈာန မဂ္ဂနှစ်ချက်စီ။ တရားကိုယ်ကို ကြည့်၍ကောက်။ ။ သမ္ပယုတ္တသုံးချက်။ ဝိပုယုတ္တ ငါးချက်။ အတ္ထိတဆဲ့သုံးချက်။ နတ္ထိဝိဂတနှစ်ချက်။ အဝိဂတ တဆဲ့ သုံးချက်။ (ကုသလတိက် သင်္ချာတွင် အာရမ္မဏ ဥပနိဿယနှစ် ပစ္စည်း ရှစ်ချက်သာ ထူးသည်။ ။ ပစ္စနိက်မှာ ကုသလတိက်အောက် ပဋ္ဌမော ဒုတိယဿ မရ၍ တချက်လျော့ စုဒ္ဓသ ထွက်သည်)။ ဒဿနတိက် ပြီး၏။

ဒဿနံ ဟေတုတ္တိက

ဒဿနံ ဟေတုတိက်ဉ္စ ပဋ္ဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယ ငါးချက်။ ပဋ္ဌမ တတိယသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ ပေါင်းတဆဲ့ ခုနှစ်ချက်။ ။ (ဟေတုပစ္စည်း အကောက်လွယ်ပြီ)။ အာရမ္မဏ ပစ္စည်းဉ္စ ပဋ္ဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယသုံးချက်။ ပဋ္ဌမ တတိယတချက်။ ဒုတိယ တတိယတချက်။ ပေါင်းတဆဲ့တချက်။ အဓိပတိပစ္စည်းဉ္စ ပဋ္ဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယတချက်။

ပဌမ ဒုတိယတချက်။ ဒုတိယ တတိယတချက်။ ။ပေါင်းကိုးချက်။  
 အနန္တရ သမနန္တရ အညမည ဥပနိဿယ ပုရေဇာတ အာသေ  
 ဝန သမ္ပယုတ္တ နတ္ထိဝိဂတမှာ ကောဒဿ။ သဟဇာတ နိဿယ  
 ကမ္မ အာဟာရ ဣန္ဒြိယ ဈာန မဂ္ဂ ဝိပ္ပယုတ္တ ဝိဂတမှာ သတ္တ  
 ရသ။ ဝိပါကမှာ ကေ။ ။(အရကောက်လွယ်ပြီ)။ ။ပစ္စနိန်  
 နဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမတချက်။ ဒုတိယတချက်။ တတိယတချက်။  
 ပေါင်းသုံးချက်။ ။နာရမ္မဏငါးချက်။ ။နာဓိပတိယာ သတ္တရသ။  
 နာနန္တရ နသမနန္တရ နအညမည နဥပနိဿယငါးချက်။ ။နပုရေ  
 ဇာတ တဆဲ့ခုနစ်ချက်။ နပစ္စာဇာတ တဆဲ့ခုနစ်ချက်။ နာသေဝန  
 တဆဲ့ခုနစ်ချက်။ ။နကမ္မခုနစ်ချက်။ နဝိပါက တဆဲ့ ခုနစ်ချက်။  
 နအာဟာရ နဣန္ဒြိယ နဈာန နမဂ္ဂတချက်။ နသမ္ပယုတ္တငါးချက်။  
 နဝိပ္ပယုတ္တသုံးချက်။ နောနတ္ထိ နောဝိဂတငါးချက်။ ။ပစ္စနိန်။  
 (ဆဝါရလွယ်ပြီ)။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။  
 တတိယငါးချက်။ ။ပေါင်းတဆဲ့တချက်။ ။ပဌမော ပဌမသ၌  
 ကတ္တာဒကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော သောတာပတ္တိမဂ်  
 ကေနပယ်အပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်လေးခု အနေကန်ပယ်အပ်  
 သော အပါယဂမနိယ ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် လေးခု ဒေါသ  
 မူဒွေး စိတ္တက္ခဏ တခုတခုရှိသော လောဘမူဖြစ်အံ့ လောဘ  
 မောဟ။ ဒေါသမူဖြစ်အံ့ ဒေါသ မောဟ။ ဤဟိတ်နှစ်ပါး ပစ္စည်း  
 တရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။  
 (ဤနည်းကိုမှီ၍ အကြွင်းကို ကောက်လေ)။

အာရမ္မဏပစ္စည်း၌။ ။ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယငါးချက်။ တတိယ  
 ငါးချက်။ ပဌမတတိယသုံးချက်။ ဒုတိယတတိယ ငါးချက်။ ။  
 ပေါင်းကေဝီသနှစ်ဆဲ့တချက်။ (အကောက်မှာ ဒဿနတိန်ကို  
 မှီ၍ ကောက်လေ)။ ။အဓိပတိပစ္စည်း၌ ဆယ်ချက်။ အနန္တရ  
 ပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးမျက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယငါးချက်။ ပဌမ  
 တတိယသုံးချက်။ ဒုတိယတတိယ သုံးချက်။ ။ပေါင်းတဆဲ့ခုနစ်

ချက်။ ။(ဝိဘင်းအကောက်လွယ်ပြီ။ ။သမနန္တရနည်းတူ။ ။  
 သဟဇာတပစ္စည်း၌။ ။တဆဲ့ခုနစ်ချက် လွယ်ပြီ။ ။အညမည  
 ပစ္စည်း၌။ ။ပဋ္ဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယသုံးချက်။  
 ပဋ္ဌမတတိယတချက်။ ဒုတိယ တတိယ တချက်။ ။ပေါင်းတဆဲ့  
 တချက်။ ။နိဿယ၌ တဆဲ့ခုနစ်ချက်။ ဥပနိဿယ၌ အာရမ္မဏ  
 အတိုင်း ကေဝိသ)။ ။ပုရေဇာတ၌ တတိယော တတိယ။  
 တတိယော ပဋ္ဌမ။ တတိယော ဒုတိယ။ တတိယော ပဋ္ဌမတတိယ။  
 တတိယော ဒုတိယတတိယ။ ပေါင်းငါးချက်။ ။၎င်းပစ္စာဇာတ  
 ငါးချက်။ ။ပဋ္ဌမောတတိယ။ ဒုတိယောတတိယ။ တတိယော  
 တတိယ။ပဋ္ဌမတတိယော တတိယ။ ။ဒုတိယတတိယော တတိယ  
 တည်း။ ။(အာသေဝနပစ္စည်း၌ အနန္တရကဲ့သို့သတ္တရသ)။ ။  
 ကမ္မပစ္စည်း၌ ပဋ္ဌမသုံးချက်။ ။ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယတချက်။  
 ပေါင်းခုနစ်ချက်။ ။ဝိပင်္ဂါတချက်။ ။အာဟာရ ဣန္ဒြိယ ဈာန်  
 မဂ္ဂ ခုနစ်ချက်စီ။ သမ္ပယုတ္တတဆဲ့တချက်။

ဝိပုယုတ္တ၌ ပဋ္ဌမောတတိယ။ ဒုတိယောတတိယ။ တတိယော  
 တတိယ။ တတိယောပဋ္ဌမ။ တတိယောဒုတိယ။ တတိယောပဋ္ဌမ  
 တတိယ။ တတိယော ဒုတိယတတိယ။ ပဋ္ဌမတတိယောတတိယ။  
 ဒုတိယတတိယော တတိယ။ ။ပေါင်းကိုးချက်။ ။အတ္ထိနတ္ထိ  
 ဝိဂတအဝိဂတ သတ္တရသ တဆဲ့ခုနစ်ချက်စီ။ ။ပစ္စနိက်၌နဟေတု  
 ယာ ကောဒသ။လ။ အဝိဂတေ ကေဝိသ။ သဗ္ဗတ္ထ ကေဝိသ။  
 အာရမ္မဏပစ္စည်း ကေဝိသ။ ပကတူပနိဿယပစ္စည်း ကေဝိသ  
 ထွက်၍ အလုံးစုံ ကေဝိသ ထွက်သည်။ ။ဒဿန ဟေတုတိက်  
 ပြီး၏။

အာစယဂါမိတ္တိက

အာစယဂါမိတိက်၌ ပဋ္ဌမသုံးချက်။ဒုတိယ သုံးချက်။ တတိယ  
 တချက်။ ပဋ္ဌမတတိယတချက်။ ဒုတိယတတိယတချက်။ ။ပေါင်း

ကိုးချက်။ ကုသလတိက်အတိုင်း ဟေတုကိုးချက်။ ။ ၎င်းပစ္စည်း  
တို့လည်း ကုသလတိက်နှင့်တူ၏။ ။ ပစ္စနိက်လည်း အတူ။ နာဓိပတိ  
ယာသတ္တ။ နာသေဝနေသတ္တ။ ဤမျှသာထူးသည်။ ။ (ဆဝါရကို  
ကုသလတိက်ကိုမှီ၍ ဟောလေ)။

ပဉ္စာဝါရဟေတုပစ္စည်း၌။ ။ ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။  
တတိယတချက်။ ။ ပေါင်း ခုနစ်ချက်။ အာရမ္မဏ၌ ပဌမော  
ပဌမဿ။ ပဌမော တတိယဿ။ ဒုတိယောပဌမဿ။ ဒုတိယော  
တတိယဿ။ တတိယော တတိယဿ။ တတိယော ပဌမဿ။  
တတိယော ဒုတိယဿ။ ပဌမနှစ်ချက်။ ဒုတိယနှစ်ချက်။ တတိယ  
သုံးချက်။ ။ ပေါင်းခုနစ်ချက်။ ။ (အကောက်လွယ်ပြီ)။ ။ အဓိ  
ပတိပစ္စည်း၌။ ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယလေးချက်။ တတိယသုံးချက်။  
ပေါင်းဆယ်ချက်။ ။ (ကုသလတိက်ကို မှီ၍ကောက် လွယ်  
ပြီ)။ ။ အနန္တရပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယ  
တချက်။ ။ ပေါင်းခုနစ်ချက်။ ။ သဟဇာတကိုးချက်။ အည  
မညသုံးချက်။ နိဿယတဆဲ့တချက်။ ဥပနိဿယကိုးချက်။ ပုရေ  
ဇာတသုံးချက်။ ပစ္ဆာဇာတသုံးချက်။ အာသေဝနသုံးချက်။ ကမ္မ  
ခုနစ်ချက်။ ဝိပါကတချက်။ အာဟာရခုနစ်ချက်။ ၎င်းဣန္ဒြိယ ဈာန  
မဂ္ဂခုနစ်ချက်။ သမ္ပယုတ္တသုံးချက်။ ဝိပ္ပယုတ္တငါးချက်။ အတ္ထိတဆဲ့  
သုံးချက်။ နတ္ထိ ဝိဂတခုနစ်ချက်။ အဝိဂတတဆဲ့သုံးချက်။ ။  
(လွယ်ပြီ။ ။ ပစ္စနိက်၌ နဟေတုယာ ပန္နရသ ကုသလတိက်နှင့်  
တူ၏။ ။ နဥပနိဿယ စုဒ္ဒသ ဤမျှသာထူးသည်)။ ။ အာစယ  
ဝါမိတိက်ပြီး၏။

သေက္ခတ္တိက

သေက္ခတိက်၌ ဟေတုပစ္စည်းကိုးချက်။ ကုသလတိက်အတိုင်း  
တွင် ဝိပါကေနဝ ဤမျှသာထူးသည်။ ။ ပစ္စနိက်၌ နဟေတုယာ

ကေံ၊ နာမိပတိယာတိဏိ။ နကမ္မေဒ္ဒေ။ နဝိပါကေပဉ္စ။ ဤမျှသာ ထူးသည်။

ပဋ္ဌာဝါရဉ္စ ပဋ္ဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယတချက်။ ပေါင်းခုနစ်ချက်။ ။ဟေတု အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ ပဋ္ဌမောတတိယ။ ဒုတိယော တတိယ။ တတိယော တတိယဿ။ တတိယော ပဋ္ဌမဿ။ တတိယော ဒုတိယဿ။ ။ပေါင်းငါးချက်။(အကောဏ်လွယ်ပြီ)။ ။အမိပတိ၌ ပထမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယသုံးချက်။ ပေါင်းကိုးချက်။ အနန္တျဉ္စပဋ္ဌမသုံးချက်။ ဒုတိယနှစ်ချက်။ တတိယသုံးချက်။ ။ပေါင်းရှစ်ချက်။ ။သဟဇာတကိုးချက်။ အညမညသုံးချက်။ နိဿယတဆဲ့သုံးချက်။ ဥပနိဿယ၌ ပဋ္ဌမသုံးချက်။ ဒုတိယနှစ်ချက်။ တတိယသုံးချက်။ ။ပေါင်းရှစ်ချက်။ ။ပုရေဇာတသုံးချက်။ ပစ္စာဇာတ သုံးချက်။ အာသေဝန တတိယနှစ်ချက်။ ကမ္မရှစ်ချက်။ ဝိပါကခုနစ်ချက်။ အာဟာရ ဣန္ဒြိယ ဈာန မဂ္ဂ ခုနစ်ချက်စီ။ သမ္ပယုတ္တသုံးချက်။ ဝိပုယုတ္တငါးချက်။ အတ္ထိ အဝိဂတတဆဲ့သုံးချက်။ နတ္ထိ ဝိဂတရှစ်ချက်။ ။(အကောဏ်လွယ်ပြီ)။ နဟေတုယာ စုဒ္ဒသ။ နာရမ္မဏေစုဒ္ဒသ။ နာမိပတိ နာနန္တရ နသမနန္တရေ စုဒ္ဒသ။ နသဟဇာတ နအညမည နနိဿယေဒသ။ နဥပနိဿယေတေရသ။ နပုရေဇာတေဒ္ဒါဒသ။ နပစ္စာဇာတေနာသေဝနေ နကမ္မေ နဝိပါကေ နအာဟာရေ နဣန္ဒြိယေ နဈာနေ နမဂ္ဂေ စုဒ္ဒသ။ နသမ္ပယုတ္တဒသ။ နဝိပုယုတ္တေအဋ္ဌ။ နောအတ္ထိယာ အဋ္ဌ။ နောနတ္ထိယာ နောဝိဂတေစုဒ္ဒသ။ နောအဝိဂတေအဋ္ဌ။ ။ သေက္ခတိက်ပြီး၏။

ပရိတ္တတ္တိက

ပရိတ္တတိက်၌ ပဋ္ဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယသုံးချက်။ ပဋ္ဌမတတိယတချက်။ ပဋ္ဌမဒုတိယသုံးချက်။ ။ပေါင်းတေရသ တဆဲ့သုံးချက်။ ။ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမိ၌ ကတ္တာဒကား အကုသိုလ်ဒ္ဒါဒသ

ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆဲ့လေးခု စေတသိက်ဒွေပညာ  
သ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ။  
ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ်နှစ်ဆဲ့လေးခု မောဟမူဒွေးဦးမောဟ  
ကြဉ်သော စေတသိက်ဒွေပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ  
သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ပဋိသန္ဓေအခါ မဟာဝိပါက်  
ပဋိသန္ဓေရှစ်ခု ကဋတ္တာရုပ်ကိုကောက်)။

ပဌမေန ဒုတိယံဉ္စကတ္တားကား ရူပါဝစရပဋိသန္ဓေ ငါးခုနှင့်  
အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ရူပါဝစရပဋိသန္ဓေ  
ငါးခု အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဋိ  
သန္ဓိက္ခဏေဝတ္ထုပဋိစ္စ မဟဂ္ဂတာခန္ဓာ။ ။ပဌမေန ပဌမဒုတိယံဉ္စ  
ကတ္တားကား ရူပါဝစရပဋိသန္ဓေ ငါးခုနှင့်အတူ ဥပါဒ်သော  
ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော ရူပါဝစရ ပဋိသန္ဓေငါးခု အစိတ်  
အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ ထိုနာမက္ခန္ဓာနှင့်အတူ ဥပါဒ်သော မဟာ  
ဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ဒုတိယေန  
ဒုတိယံဉ္စ မဟဂ္ဂုတ်စိတ် သတ္တဝီသကိုကောက်)။

ဒုတိယေနပဌမံဉ္စ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား ပဉ္စဝေါကာရ  
ဘုံဉ္စ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု ရဟန္တာတို့စုတိကြဉ်  
သော မဟဂ္ဂုတ်စိတ် တေဝီသ စေတသိက်ပဉ္စတိံသ အစိတ်  
အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား  
ရ၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါကတ္တားကား ရူပပဋိသန္ဓေ ငါးခု စေ  
တသိက်ပဉ္စတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော  
ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံဉ္စ  
ကတ္တားကား ပဉ္စဝေါကာရဘုံဉ္စ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်  
လေးခု ရဟန္တာတို့စုတိကြဉ်သော မဟဂ္ဂုတ်စိတ် တေဝီသ  
စေတသိက်ပဉ္စတိံသ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော  
၎င်းအစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။  
(ပဋိသန္ဓေအခါ ရူပပဋိသန္ဓေငါးခု ကဋတ္တာရုပ်ကိုကောက်။ ။

တတိယ သုံးချက် လွယ်ပြီ။ ။ပဌမ တတိယေန ပဌမံဉ္စလည်း လွယ်ပြီ။

ပဌမဒုတိယေန ပဌမံဉ္စ ကတ္တားကား ပဉ္စဝေါကာရဘုံဉ္စအရူပ ဝိပါက်လေးခု ရဟန္တာတို့စုတိကြဉ်သော မဟာဂ္ဂုတ်စိတ်တေဝိသ နာမက္ခန္ဓာမဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ ရူပပဋိသန္ဓေငါးခု အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။ ။ပဌမဒုတိယေန ဒုတိယံဉ္စ ကတ္တားကား ရူပပဋိသန္ဓေ ငါးခု စေတသိက်ပဉ္စတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယ ဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ရူပပဋိသန္ဓေငါးခု အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ပဌမဒုတိယေန ပဌမံဉ္စ ကတ္တားကား ရူပပဋိ သန္ဓေငါးခု အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ် သော ရူပပဋိသန္ဓေငါးခု အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ထိုနာမက္ခန္ဓာ မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ ဟေတုပစ္စည်းပြီး၏။

အာရမ္မဏပစ္စည်းဉ္စ ပဌမေနပဌမံ။ ပဌမေနဒုတိယံ။ ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ တတိယေန တတိယံ။ ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ ။ပေါင်း ငါးချက်။ ။အဓိပတိပစ္စည်းဉ္စ ပဌမ တချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယသုံးချက်။ ပဌမ တတိယတချက်။ ပဌမ ဒုတိယတချက်။ ပေါင်းကိုးချက်။ ။အနန္တရသမနန္တရ ငါးချက်။ သဟဇာတတဆဲ့ သုံးချက်။ အညမညပစ္စည်းဉ္စ ပဌမနှစ်ချက်။ ဒုတိယ သုံးချက်။ တတိယတချက်။ ပဌမ ဒုတိယတချက်။ ပဌမေန ပဌမံ။ ပဌမေန ဒုတိယံ။ ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ ဒုတိယေန ပဌမံ။ ဒုတိယေန ပဌမ ဒုတိယံ။ တတိယေန တတိယံ။ ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ ပေါင်း ခုနစ်ချက်။ နိဿယတဆဲ့သုံးချက်။ ဥပနိဿယငါးချက်။ ပုရေဇာတ သုံးချက်။ အာသေဝနသုံးချက်။ ကမ္မတဆဲ့သုံးချက်။ ဝိပါကတဆဲ့ သုံးချက်။ အာဟာရ ဣန္ဒြိယ ဈာန မဂ္ဂတဆဲ့သုံးချက်စီ။ ။သမ္ပယုတ္တ ငါးချက်။ ဝိပုယုတ္တတဆဲ့သုံးချက်။ အတ္ထိ အဝိဂတ တဆဲ့သုံးချက်။

နတ္ထိဝိဂတငါးချက်။ အနုလုံ နဟေတုပစ္စည်းကေ။ နာရမ္မဏပစ္စည်း  
 ငါးချက်။ နာဓိပတိ၌ တတိယတချက်သာ ထွက်၍ ပဌမ တတိ  
 ယေန ပဌမံလည်းမထွက်။ ဒသဆယ်ချက်။ နာနန္တရ နသမနန္တရ  
 နအညမညငါးချက်စီ။ နဥပနိဿယ ငါးချက်။ နပုရေဇာတေ  
 ဒွါဒသ။ နပစ္ဆာဇာတေ တေရသ။ နာသေဝနေ တေရသ။ နကမ္မေ  
 တိဏိ။ နဝိပါကေနဝ။ နအာဟာရ နဗုဒ္ဓိယ နဗျာန နမဂ္ဂကေချည်း။  
 နသမ္ပယုတ္တေပဉ္စ။ နဝိပ္ပယုတ္တေတိဏိ။ နောနတ္ထိ နောဝိဂတေပဉ္စ။

ပဉ္စာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမတချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။  
 တတိယသုံးချက်။ ပေါင်းခုနစ်ချက်။ ။ အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ ပဌမော  
 ပဌမ။ ပဌမော ဒုတိယ။ ဒုတိယော ဒုတိယ။ ဒုတိယော ပဌမ။  
 တတိယော တတိယ။ တတိယော ပဌမ။ တတိယော ဒုတိယ။ ပေါင်း  
 ခုနစ်ချက်။ ပဌမော ပဌမသ၌ ကတ္တားကား ကာမစိတ် စတုပညာ  
 သ။ စေ။ ဒွေပညာသ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ ပစ္စည်း။ ။ သမ္ပဒါန်ကား ကာမ  
 စိတ် စတုပညာသ အပ္ပမညာကြည့်သော စေတသိက်ပညာသ ပစ္စ  
 ယုပ္ပန်။ ။ (ပဌမော ဒုတိယသ၌ ကတ္တားကို အကုန်ကောက်။  
 သမ္ပဒါန်ကားအဘိညာဏ်ဒွေးကိုကောက်၊ ဒုတိယောဒုတိယသ၌  
 ကတ္တားအကုန်)။ ။ သမ္ပဒါန်ကား ဝိညာဏဉာယတန စိတ်သုံးခု။  
 နေဝသညာ နာသညာယတန စိတ်သုံးခု။ အဘိညာဏ်ဒွေး ပစ္စ  
 ယုပ္ပန်။ ။ (ဒုတိယော ပဌမသ၌ ကတ္တားအကုန်)။ သမ္ပဒါန်  
 ကား မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ဟသိတုပ္ပါဒ် ကြည့်သော ကာမဇော  
 နှစ်ဆဲ့ရှစ်ခု။ ဝိရတိ အပ္ပမညာကြည့်သော စေတသိက် သတ္တစက္ကာ  
 လီသ ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ တတိယော တတိယသ၌ ကတ္တားနိဗ္ဗာန်။  
 သမ္ပဒါန် လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု။ တတိယော ပဌမသ၌  
 လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု နိဗ္ဗာန်။ ။ သမ္ပဒါန်ကား မနောဒွါရာ  
 ဝဇ္ဇန်း မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု။ မဟာကြိယာ ဉာဏ  
 သမ္ပယုတ်လေးခု။ အပ္ပမညာ ကြည့်သော စေတသိက် ဆတ္တိသ  
 ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ (တတိယော ဒုတိယသ၌ ပစ္စည်းအကုန်)။ ။ သမ္ပ



ဒါနိကားစေတောပရိယ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ။ ယထာကမ္မပဂ။  
အနာဂတံသ အဘိညာဏံ ပစ္စယုပ္ပန်။ ။

အဓိပတိပစ္စည်း၌ ပဌမတချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယ  
သုံးချက်။ ။ ပဌမော ပဌမသ၌ ကတ္တားကား အလေး အမြတ်  
ပြုအပ်သော ဣဋ္ဌဖြစ်သော နိဗ္ဗန္ဓရုပ် အဋ္ဌာရသ ဒေါသမူဒွေး  
မောဟမူဒွေး ဒုက္ခသဟဂုတ်ကာယဝိညာဏ်ကြည့်သော ကာမစိတ်  
လေးဆွဲကိုးခုပစ္စည်း။ ။ ။ သမ္ပဒါနိကား အလေးအမြတ် ပြုတတ်  
သော လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု။ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။ ပစ္စယုပ္ပန်။ ။  
ဒုတိယော ဒုတိယသ၌ သဟဇာတာ ဓိပတိသာ။ ဒုတိယော  
ပဌမသ၌ အာရမ္မဏာဓိပတိဖြစ်အံ့။ ကတ္တားကား အလေးအမြတ်  
ပြုအပ်သော မဟဂ္ဂုတ်စိတ် သတ္တဝီသပစ္စည်း။ ။ ။ သမ္ပဒါနိကား  
အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု။ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။  
ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသ၌ သဟ  
ဇာတာဓိပတိသာ။ တတိယော တတိယသ၌ အာရမ္မဏာဓိပတိ  
သဟဇာတာဓိပတိ။ တတိယော ပဌမသ၌ အာရမ္မဏာ ဓိပတိ  
သဟဇာတာ ဓိပတိ နှစ်ပါးတို့တွင် အာရမ္မဏာဓိပတိ ဖြစ်အံ့။  
ကတ္တားကားအလေးအမြတ်ပြုအပ်သော လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု။  
နိဗ္ဗာန်ပစ္စည်း။ ။ သမ္ပဒါနိကား မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်  
လေးခု။ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု။ ပစ္စယုပ္ပန်။ ။  
(နေဘက်နှစ်ချက်။ သဟဇာတာဓိပတိသာ)။ ။ အဓိပတိ ပြီး၏။

အနန္တရပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယ  
သုံးချက်။ ပေါင်းကိုးချက်။ ။ ပဌမော ပဌမသ၌ ကတ္တားကား  
ရဟန္တာတို့စုတိကြည့်သော ကာမစိတ် စတုပညာသရ၏။ သမ္ပဒါနိ  
ကား ရဟန္တာတို့ စုတိနှင့်တကွ ကာမစိတ် စတုပညာသရ၏။  
ပဌမော ဒုတိယသ၌ ကတ္တားကား မဟဂ္ဂုတ်ပဋိသန္ဓေကိုးခုအား  
တပ်သော ကာမတိဟိတ် စုတိလေးခု။ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ကြိယာ  
အားတပ်သော ဝေါတြဘူ ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် မဟာ  
ကြိယာပဌမဒွေး တတိယဒွေး။ မဟဂ္ဂုတ်ဘဝင်ကိုးခုအား တပ်

သော လောဘမူ မောဟမူ ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာကုသိုလ် မဟာ  
 ကြိယာအဆုံးဇော ဒုတိယဝုဋ္ဌော ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်  
 ကား မဟဂ္ဂုတ်စိတ် သတ္တဝီသပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။(ဂေါတြဘူ  
 သည် မဟဂ္ဂုတ်ဈာန်အား ပစ္စည်းတပ်သည်ကို ပဌမဿ ဈာနဿ  
 ပရိကမ္မံ အစရှိသည်ဖြင့် ဟောတော်မူသည်ကား ပရိကံ ဥပစာ  
 အနုလုံဂေါတြဘူဟု ဆိုရာ၌ အဋ္ဌကထာနည်း။ ။ဤ၌ကား ပရိကံ  
 ပရိကံဟုမန္တပညာပုဂ္ဂိုလ်အား လေးကြိမ်၊ တိက္ခပညာပုဂ္ဂိုလ်အား  
 သုံးကြိမ် ဟောတော်မူရာတွင် စတုတ္ထပရိကံ တတိယ ပရိကံကို  
 ရည်၍ ဟောတော်မူသည်)။

ပဌမော တတိယဿ၌ ကတ္တားကား မဂ်သောမနဿ သဟ  
 ဂုဏ် တဆွေခြောက်ခုအားတပ်သော ဂေါတြဘူ ဝေါဒါန်ကိစ္စ  
 တပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး။ မဂ်ဥပေက္ခာသဟဂုဏ်  
 လေးခုအား တပ်သော ဂေါတြဘူ ကိစ္စ ဝေါဒါန် ကိစ္စ  
 တပ်သော မဟာကုသိုလ် တတိယဒွေး။ အောက်ဖိုလ် သော  
 မနဿ သဟဂုဏ် တဆွေနှစ်ခုအား တပ်သော အနုလုံကိစ္စ  
 တပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး။ အောက်ဖိုလ် ဥပေက္ခာ  
 သဟဂုဏ် သုံးခုအား တပ်သော မဟာကုသိုလ် တတိယဒွေး။  
 အရဟတ္တဖိုလ် သောမနဿ သဟဂုဏ် လေးခုအား တပ်သော  
 အနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာကြိယာ ပဌမဒွေး။ အရဟတ္တဖိုလ်  
 ဥပေက္ခာသဟဂုဏ် တခုအား တပ်သော အနုလုံ ကိစ္စတပ်သော  
 မဟာကြိယာ တတိယဒွေး ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား လော  
 ကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။အကျဉ်းကောက်သော် ကတ္တား  
 ကား ဂေါတြဘူ ဝေါဒါန် အနုလုံ ကိစ္စတပ်သော မဟာကြိယာ  
 ပဌမဒွေး တတိယဒွေး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။(သမ္ပဒါန်ကောက်ဖြူ။  
 ဒုတိယော ဒုတိယဿ၌ ရဟန္တာတို့ စုတိကိုကြည့်၍ ကတ္တား  
 အရကိုကောက်။ ။သမ္ပဒါန်မှာ အကုန်ကောက်)။

ဒုတိယော ပဌမဿ၌ ကတ္တားကား မဟာဝိပင်္ဂါ ပဋိသန္ဓေ  
 ချစ်ခုအားတပ်သော မဟဂ္ဂုတ် စုတိကိုးခု။ အာဝဇ္ဇန်းဒွေးအား

တပ်သော ရူပဘဝဂုံပစ္စေဒငါးခု။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းအား တပ်  
 သော အရူပဘဝဂုံပစ္စေဒ လေးခု။ ကာမတိဟိတ် ဘဝင်လေးခု  
 အားတပ်သော မဟာဂ္ဂုတ် ကုသိုလ် ကြိယာ အဆုံးဇောပစ္စည်း  
 တရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား မဟာဝိပါက် ညဏဝိပ္ပယုတ်လေးခု  
 အာဝဇ္ဇန်းဒွေး ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဒုတိယော တတိယသဉ္စ  
 ကတ္တားကား နိရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ အနာဂါမိဖိုလ်  
 အရဟတ္တဖိုလ်အား တပ်သော နေဝသညာ နာသညာယတန  
 ကုသိုလ်ကြိယာ အဆုံးဇော ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား  
 နိရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ အနာဂါမိဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ်  
 ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ (တတိယော တတိယသဉ္စ လောကုတ္တရာ  
 စိတ်ကိုကောက်)။ ။တတိယောပဌမသဉ္စကတ္တားကားဖိုလ်လေးခု  
 အဆုံးဇော ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ကာမတိဟိတ်  
 ဘဝင်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ။တတိယော ဒုတိယသဉ္စ ကတ္တား  
 ကား ဖိုလ်လေးခု အဆုံးဇော ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား  
 မဟာဂ္ဂုတ် ဘဝင်ကိုးခု ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။အနန္တရပြီးပြီ။

သမနန္တရနည်းတူ။ ။သဟဇာတပစ္စည်း၌။ ။ပဌမနှစ်ချက်။  
 ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယသုံးချက်။ ပဌမ တတိယတချက်။ ပဌမ  
 ဒုတိယနှစ်ချက်။ ။ပေါင်းတဆဲ့တချက်။ ။အကောက်လွယ်၏။  
 အညမညပစ္စည်း၌။ ။ပဌမနှစ်ချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယသုံး  
 ချက်။ ပဌမ ဒုတိယနှစ်ချက်။ ။ပေါင်းဆယ်ချက်။ ။ပဋိစ္စဝါရနှင့်  
 တူ၏။

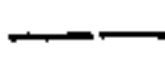
နိဿယပစ္စည်း၌။ ။ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယ  
 သုံးချက်။ ပဌမ တတိယနှစ်ချက်။ ။ပဌမ ဒုတိယနှစ်ချက်။ ။ပေါင်း  
 တဆဲ့သုံးချက်။ ။ပစ္စယဝါရနှင့် အထွက်တူ၏။ ။အကောက်  
 လွယ်၏။ ထွက်ဟန်ကား ပဌမော ပဌမ။ တတိယော ဒုတိယ။  
 ပဌမော တတိယ။ ဒုတိယောဒုတိယ။ ဒုတိယော ပဌမ။ ဒုတိယော  
 ပဌမ ဒုတိယ။ တတိယောတတိယ။ တတိယော ပဌမ။ တတိယော  
 ပဌမ တတိယ။ ပဌမတတိယော ပဌမ။ သဟဇာတသာ။ ပဌမ

တတိယော တတိယ။ သဟဇာတ ပုရေဇာတ ဝိဿကတည်း။ ဥပနိဿယ ပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယသုံးချက်။ ပေါင်းကိုးချက်။

အမှာ တတိယပုဒ်၌ သဒ္ဓါ သီလ သုတ စာဂ ပညာကို ဟောတော် မူရာ၌ ဝိရတီသီလ ရှိသော်လည်း မဟဂ္ဂုတ် ဈာန်သတ္တိသည် ကိလေသာကို ခွါတတ်သော သတ္တိ သဘော အလေ့ဖြစ်သည်ကို ရည်၍ သီလကို ဟောတော်မူသည်။ သုတပညာမှာ တရားကိုယ်ပညာဖြစ်သည်ကို ရည်၍ ဟောတော် မူသည်။ ။တတိယပုဒ်မှာ သမုစ္ဆေဒ ဝိရတီ သီလပင်ရှိသည် ဖြစ် သောကြောင့် ဟောတော်မူသည်။ အရကောက်မှာ လွယ်ပြီ။

ပုရေဇာတပစ္စည်း၌။ ။ပဌမော ပဌမ။ ပဌမော ဒုတိယ။ ပဌမော တတိယသုံးချက် ထွက်သည်။ ။ပစ္စာဇာတလည်း သုံးချက်။ ။အာသေဝန ပစ္စည်း၌။ ပဌမော ပဌမ။ ပဌမော ဒုတိယ။ ပဌမော တတိယ။ ဒုတိယော ဒုတိယ။ ။ပေါင်းလေးချက်။ ကမ္မပစ္စည်း၌။ ။ပဌမတချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယသုံးချက်။ ပေါင်းခုနစ်ချက်။ ဝိပါက ပစ္စည်း၌လည်း ခုနစ်ချက်။ ။အာဟာရ ဣန္ဒြိယဈာန မဂ္ဂခုနစ်ချက်စီ။ သမ္ပယုတ္တတချက်။ ဝိပ္ပယုတ္တငါးချက်။ အတ္ထိတဆဲ့သုံးချက်။ နတ္ထိဝိဂတကိုးချက်။ ။အဝိဂတတဆဲ့သုံးချက်။ နဟေတုယာ ပန္နရသ။ နာရမ္မဏ နာဓိပတိ။ နာနန္တရ နသမနန္တရေ ပန္နရသ။ နသဟဇာတေဒ္ဓါဒသ။ နအညမည နနိဿယေ ဒ္ဓါဒသ။ နဥပနိဿယေ စုဒ္ဓသ။ နပုရေဇာတေစုဒ္ဓသ။ နပစ္စာဇာတ။ နာသေဝန။ နကမ္မ။ နဝိပါက။ နအာဟာရ။ နဣန္ဒြိယ။ နဈာန။ နမဂ္ဂေပန္နရသ။ နသမ္ပယုတ္တေဒ္ဓါဒသ။ နဝိပ္ပယုတ္တေဒသ။ နောနတ္ထိ နောဝိဂတေ ဒ္ဓါဒသ။ နောအတ္ထိ နောအဝိဂတေပန္နရသ။

ပရိတ္တတိက် ပြီးပြီ။



ပရိတ္တာရမ္မဏတ္တိက

ပရိတ္တာ ရမ္မဏတိက်ဉ္စ။ ။ပဋ္ဌမတချက်။ဒုတိယတချက်။ တတိယ  
 တချက်။ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမံဉ္စ ကတ္တားကား ပရိတ္တာရမ္မဏကေနမဟာ  
 ဝိပါက်ရှစ်ခု။ပရိတ္တတရားကိုအာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာ  
 ကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု အဘိညာဏ်ဒွေး အပ္ပမညာ  
 ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍  
 ဖြစ်သော။လ။နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ပဋိသန္ဓေအခါ မဟာ  
 ဝိပါက် ပဋိသန္ဓေကိုကောက်)။ဒုတိယေနဒုတိယံဉ္စ ကတ္တားကား  
 မဟဂ္ဂတာရမ္မဏကေန ဝိညာဏဉ္စာယတန စိတ်သုံးခု နေဝ  
 သညာ နာသညာ ယတန စိတ်သုံးခု။ မဟဂ္ဂုတ်တရားကို အာရုံ  
 ပြုခိုက် အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု  
 အဘိညာဏ်ဒွေး ဝိရတိ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တ  
 စတ္တာလီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော။လ။ ပစ္စ  
 ယုပ္ပန်။၏။

တတိယေန တတိယံဉ္စ ကတ္တားကား အပ္ပမာဏာရမ္မဏ ကေန  
 လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု။ အပ္ပမာဏ တရားကို အာရုံပြုခိုက် မဟာ  
 ကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု အဘိညာဏ်ဒွေး အပ္ပမညာ  
 ကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍  
 ဖြစ်သော။လ။နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။အာရမ္မဏမှာ တိက်ပုဂ္ဂ  
 အရကို အကုန်ကောက်။အဓိပတိဉ္စ ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမံဉ္စ ကတ္တားကား  
 အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ ပရိတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက်  
 လောဘမူရှစ်ခု ဒေါသမူဒွေး မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာ  
 ရှစ်ခု အဘိညာဏ်ဒွေး အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက်  
 ဆတ္တိံသ။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ဒုတိယေန ဒုတိယံဉ္စ ကတ္တားကား အဓိပတိပစ္စည်းကို ကေန  
 ရသော မဟဂ္ဂတာရမ္မဏကေနဝိညာဏဉ္စာယတနကုသိုလ်ကြိယာ  
 နေဝသညာ နာသညာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ။မဟဂ္ဂုတ်တရားကို

အာရုံပြုခိုက် အဘိညာဏ်ဒွေး အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာဂုဏ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု ဒေါသမူဒွေး ဝိရတိ အပ္ပမညာကြည့်သောစေတသိက် သတ္တ စက္ကာလီသ အစိတ်အစိတ်။လ။ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ၊ တတိယေန တတိယံ၌ ကတ္တားကား အဓိပတိပစ္စည်းကို ကော်ရသော အပ္ပ မာဏာရမ္မဏကော် လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု။ အပ္ပမာဏတရားကို အာရုံပြုခိုက် အဘိညာဏ်ဒွေးအဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါအပ္ပ မာဏတရားကို အာရုံပြုခိုက် မဟာကုသိုလ် ဉ္စကသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉ္စက သမ္ပယုတ်လေးခု အပ္ပမညာ ကြည့်သော စေတသိက် ဆတ္ထိံသ။လ။ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

(အနန္တရ သမနန္တရ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဥပ နိဿယ ဤပစ္စည်းများမှာ တိက်ပုဒ်အရကိုအကုန်ကောက်။ ။ပုရေ ဇာတမှာ ဝိညာဏဉ္စာယတန နေဝသညာ နာသညာယတန ဝိပင်္ဂါကိုကြည့်၍ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ကောက်။ ။အာသေဝနမှာ ကုသိုလ်အကုသိုလ် ကြိယာဇောကိုကောက်။ ။ကမ္မမှာ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကြိယာစေတနာကိုကြည့်။ဝိပင်္ဂါကမှာဝိပင်္ဂါကိုကောက်။ ။အာဟာရ ဣန္ဒြိယမှာအကုန်ကောက်။ ။ဈာနမှာ ဒွေပဉ္စဝိညာဏ် ကိုကြည့်။ မဂ္ဂမှာ သဟိတ်စိတ်ကိုကောက်။ ။သမ္ပယုတ္တမှာ အကုန် ကောက်။ ဝိပ္ပယုတ္တမှာ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ကောက်။ ။အတ္ထိ နတ္ထိ ဝိဂတ အဝိဂတမှာ အကုန်ကောက်။ ။သဗ္ဗတ္ထတိဏိချည်း)။ နဟေတုယာတိဏိ။ နာဓိပတိယာတိဏိ။ နပုရေဇာတေတိဏိ။ နပစ္ဆာဇာတေနာသေဝနေနကမ္မေ နဝိပင်္ဂါကေတိဏိ။ နဈာနေ ဧကံ။ နမဂ္ဂေတိဏိ။ နဝိပ္ပယုတ္တေတိဏိ။ (ဆဝါရ အတူတူချည်း)။

ပဉ္စာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမသ၌ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော ပရိတ္တာရမ္မဏကော် မဟာဝိပင်္ဂါ ရှစ်ခု။ပရိတ္တတရားကိုအာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ်ဒွါဒသမဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု အဘိညာဏ်ဒွေးစိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိ သော လောဘမူဖြစ်အံ့ လောဘမောဟ။ ဒေါသမူဖြစ်အံ့ ဒေါသ

မောဟ။ မောဟမူဖြစ်အံ့ မောဟ။ ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ  
 အဒေါသ။ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသအမောဟ။ ဤ  
 ဟိတ်တပါးနှစ်ပါး သုံးပါး ပစ္စည်း၏။ ။သမ္ပဒါနိကား ပဋိသန္ဓေ  
 အခါ ကတ္တားကား ပရိတ္တာရမ္မဏ ကေနမဟာဝိပင်္ဂါရ်ရှစ်ခု စေ  
 တသိက် တေတ္ထိံသ စိတ္တက္ခဏတခုတခု၌ ရှိသော။လ။ ဟိတ်  
 သုံးပါးပစ္စည်းတရားရ၏။သမ္ပဒါနိကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်  
 တရားရ၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသသ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား မဟဂ္ဂ  
 တာရမ္မဏကေန ဝိညာဏန္ဓာယတန စိတ် သုံးခု နေဝသညာ  
 နာသညာယတန စိတ်သုံးခု။ မဟဂ္ဂုတ် တရားကို အာရုံပြုခိုက်  
 အကုသိုလ် ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု မဟာကြိယာ ရှစ်ခု  
 အဘိညာဏ်ဒွေး စိတ္တက္ခဏတခုတခု၌ရှိသော လောဘမူဖြစ်အံ့  
 လောဘမောဟ။လ။ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား မောဟ  
 မူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။  
 (ပဋိသန္ဓေအခါ ဝိညာဏန္ဓာယတန ပဋိသန္ဓေ နေဝသညာ  
 နာသညာယတန ပဋိသန္ဓေဟိတ်ကို ကောက်။ ။တတိယော  
 တတိယသသ၌ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော အပ္ပ  
 မာဏာရမ္မဏ ကေန လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု။အပ္ပမာဏတရားကို  
 အာရုံပြုခိုက် မဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ  
 ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု အဘိညာဏ်ဒွေး စိတ္တက္ခဏတခုတခု၌  
 ရှိသော ဟိတ်သုံးပါးကို ကောက်)။ ။သမ္ပဒါနိကား သမ္ပယုတ္တ  
 ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဟေတုသုံးချက်ပြီး၏။

အာရမ္မဏ၌ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမ။ ပဋ္ဌမောဒုတိယ နှစ်ချက်။ ဒုတိ  
 ယော ဒုတိယ။ ဒုတိယော ပဋ္ဌမနှစ်ချက်။ တတိယော တတိယ။  
 တတိယော ပဋ္ဌမ။ တတိယော ဒုတိယသုံးချက်။ ။ပေါင်းခုနစ်  
 ချက်။

အမှာ တတိယပဒသုံးချက် ထွက်သကဲ့သို့ ပဋ္ဌမပဒ ဒုတိ  
 ယပဒ ဤနှစ်ပဒသည် ပဋ္ဌမော တတိယသဟု

မထွက်မူ၍ နှစ်ချက်သာ ထွက်သနည်း ဟူမူကား ပဌမပုဒ်အရ ပရိတ္တာရမ္မဏတရားသည် ပရိတ္တမဟဂ္ဂတနှစ်ပါးသာ အပ္ပမာဏတရားမရှိ၊ ထိုကြောင့် မထွက်သတည်း။ ။ပဌမပုဒ်၏အရပရိတ္တကို အာရုံပြုသောအဘိညာဏ်ဒွေးဟုဆိုအပ်သောမဟဂ္ဂုတ်တရားကို အာရုံပြုသော တရားလည်း ပရိတ္တာရမ္မဏော မဟဂ္ဂတာ ရမ္မဏဿထွက်သတည်း။ ။ပရိတ္တတရားကို အာရုံပြုသော အပ္ပမာဏတရားမရှိသောကြောင့် ပရိတ္တာရမ္မဏော အပ္ပမာဏာရမ္မဏဿ ဟုမထွက်သတည်း။ ဒုတိယပုဒ်လည်း နည်းတူ။ ။တတိယပဒမှာ မူကား အပ္ပမာဏာရမ္မဏ တရားသည် အပ္ပမာဏလည်း ရှိ၏။ ပရိတ္တလည်းရှိ၏။ မဟဂ္ဂတလည်းရှိ၏။ ထိုကြောင့် သုံးချက်ထွက်သတည်း။ ။ထိုသုံးချက်တို့တွင် အပ္ပမာဏတရားကို အာရုံပြုသော တရားသည် အပ္ပမာဏာ ရမ္မဏော အပ္ပမာဏာရမ္မဏဿထွက်သတည်း။ အပ္ပမာဏ တရားကို အာရုံပြုသော အပ္ပမာဏဟု ဆိုအပ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခု မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းကို အာရုံပြုသော တရားသည် အပ္ပမာဏာရမ္မဏော ပရိတ္တာရမ္မဏဿ ထွက်သတည်း။ အပ္ပမာဏတရားကို အာရုံပြုသော အဘိညာဏ်ဒွေးဟု ဆိုအပ်သော မဟဂ္ဂုတ်တရားကို အာရုံပြုသောတရားသည် အပ္ပမာဏာရမ္မဏောမဟဂ္ဂတာရမ္မဏဿဖြစ်သတည်း။ ဤသို့ဆင်ခြင်ဦး။ သို့မှကျမည်။

ပဌမော ပဌမဿ၌ ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား ပရိတ္တာရမ္မဏကေနကာမဝိပါက်တေဝီသပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်းဟသိတုပ္ပါဒ်။ ပရိတ္တာရုံတရားကိုအာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ် ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အပ္ပမညာကြဉ်သော။ စေ။ ပညာသပစ္စည်း။ ။။ ။သမ္ပဒါနကား ပရိတ္တာရမ္မဏ ဖြစ်သော ပရိတ္တာရုံတရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇောတခုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသ အဘိညာဏ်ဒွေးအပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။



အမှာ ဤဝိဘင်းပါဠိတော်တွင် ပရိတ္တာရမ္မဏေ ပရိတ္တေဉ္စ  
 ပရိတ္တအရသည် ပရိတ္တာရမ္မဏ။ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏ။  
 အပ္ပမာဏာရမ္မဏ ဟူ၍သုံးပါးရှိသောကြောင့် ပရိတ္တာရမ္မဏေဟု  
 ဝိသေသနကို ဟောတော် မူသည်။ သမ္ဘဝေ သတိ ဗျာဓိစာရေ  
 သတိ ဝိသေသနံ သာတ္ထကံဟောတိ။ သမ္ဘဝေါတိ သာမညံ၊ ဗျာဓိ  
 စာရေတိ တပ္ပလံ-ဟုဒ္ဓိကာ အနုဒ္ဓိကာ ဆရာတို့မိန့်တော်မူကုန်၏။  
 ဤလည်း သမ္ဘဝဗျာဓိစာရ ရှိသောကြောင့် ဝိသေသနလောင်း  
 သတည်း။ အဘယ်သို့သမ္ဘဝဖြစ်သနည်းဟူမူကား ပရိတ္တအရသည်  
 ပရိတ္တာရမ္မဏ။ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏ။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏ ဤသုံးပါးဖြစ်  
 သောကြောင့် သာမည ဖြစ်သတည်း။ ထိုသို့ သာမညဖြစ်သော  
 ကြောင့် ဝိသေသဖြစ်စေလို၍ ပရိတ္တာရမ္မဏေဟု ဝိသေသနကို  
 လောင်းတော်မူသည်။ ဤကား သမ္ဘဝတည်း။ ဗျာဓိစာရ အဘယ်  
 သို့ဖြစ်သနည်းဟူမူကား ဤပဋ္ဌမောပဋ္ဌမသ၌ ပရိတ္တအရသည်  
 ပရိတ္တာရမ္မဏသာဖြစ်သတည်း။ ထိုသို့ဖြစ်သော်လည်း ပရိတ္တအရ  
 သည် ပရိတ္တာရမ္မဏ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏ အပ္ပမာဏာရမ္မဏဟူ၍  
 ပရိတ္တသာမညဖြစ်သောကြောင့် အနေကန္တတ္ထ ဖြစ်ခဲ့လိုရကား  
 ပရိတ္တာရမ္မဏေဟု ဝိသေသနကိုလောင်းသတည်း။ ဤသို့ယူသော်  
 ဗျာဓိစာရ ဖြစ်သတည်း။ ။ တနည်းကား ပရိတ္တာရမ္မဏအရသည်  
 ပရိတ္တမဟဂ္ဂတနှစ်ပါး သာမညရှိသောကြောင့် ပရိတ္တေဟု ဝိသေ  
 သနလောင်းရသတည်း။ ။ ပရိတ္တေကား ဝိသေသန ပရိတ္တာရမ္မ  
 ဏေကား ဝိသေသျ ဤသို့ယူသော်သင့်၏။

ပဋ္ဌမော ဒုတိယသ၌ ကတ္တားကား ပရိတ္တတရားကို အာရုံပြု  
 ခိုက် အဘိညာဏ်ခွေးပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ပဒါန်ကား ပရိတ္တာ  
 ရမ္မဏဖြစ်သောမဟဂ္ဂတဟုဆိုအပ်သော အဘိညာဏ်ခွေးကို အာရုံ  
 ပြုခိုက် အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာ  
 ရှစ်ခု မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အဘိညာဏ်ခွေး ဝိရဟိအပ္ပမညကြဉ်  
 သော စေတသိက် သတ္တစတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

အမှာ ဤဝိဘင်းတွင် ဒိဗ္ဗစက္ခုပစ္စဝေက္ခတိ ဒိဗ္ဗသေဝတ  
 ဓာတုံပစ္စဝေက္ခတိသာ ဟောတော်မူသည်။ ပရိတ္တာ  
 ရမ္မဏံဟု ဝိသေသနမလောင်းသည်ကား ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗသေဝတ  
 ဓာတုအဘိညာဏ်သည် ပရိတ္တာရမ္မဏဧကန်။ သာမညမဟဂ္ဂတာ  
 ရမ္မဏ။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏ လျဉ်းဘွယ်မရှိ။ သမ္ဘဝဗျာတိစာရ မရှိ  
 သောကြောင့် ဝိသေသန မလောင်းသတည်း။ ။ဣဒ္ဓိဝိဓညဏံ  
 အစရှိသည်တို့၌ကား ပရိတ္တာရမ္မဏ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏ အပ္ပမာ  
 ဏာရမ္မဏသုံးပါး သာမည ရှိသောကြောင့် ပရိတ္တာရမ္မဏံဟု  
 ဝိသေသနလောင်းတော်မူသတည်း။

ဒုတိယော ဒုတိယသသ္မိကတ္တားကား မဟဂ္ဂတာရမ္မဏ ဧကန်  
 ဝိညာဏဉ္စာယတနစိတ်သုံးခု နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ်  
 သုံးခု။ မဟဂ္ဂုတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက်အဘိညာဏ်ဒွေးစေတသိက်  
 တီသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား မဟဂ္ဂတာရမ္မဏ  
 ဖြစ်သော မဟဂ္ဂုတ်ဟုဆိုအပ်သောဝိညာဏဉ္စာယတနစိတ်သုံးခု  
 နေဝသညာနာသညာယတနစိတ် သုံးခု။ အဘိညာဏ်ဒွေးကို  
 အာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာ  
 ရှစ်ခု မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အဘိညာဏ်ဒွေး။ ဝိရတီ အပ္ပမညာ  
 ဣဿာမစ္ဆရိယ ကုတ္တုစွကြဉ်သော စေတသိက် စတုစတ္တာလီသ  
 ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(မဟဂ္ဂတာ ရမ္မဏံ ဣဒ္ဓိဝိဓညဏံ အရကို  
 ပါဒကဖြစ်သော ကုသိုလ်ကြိယာ ပဉ္စမဈာန်ကိုအာရုံပြုခိုက် ဣဒ္ဓိ  
 ဝိဓညဏ်ကိုယူ။ နောက်၌လည်း နည်းတူ)။

ဒုတိယောပဌမသသ္မိ ကတ္တားကား မဟဂ္ဂုတ်တရားကို အာရုံ  
 ပြုခိုက် အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု  
 မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ဝိရတီအပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တ  
 စတ္တာလီသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား မဟဂ္ဂတာရမ္မဏ  
 ပရိတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇောတခု  
 ယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသ အဘိညာဏ်ဒွေး အပ္ပမညာ  
 ကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

(ဤဝိဘင်းတွင် ပဋ္ဌမံဈာနံပစ္စဝေက္ခဏံ ပစ္စဝေက္ခတိဋ္ဌပဋ္ဌမံဈာ  
နံပစ္စဝေက္ခဏံ၏အရကို ပဋ္ဌမဈာန်ကိုဆင်ခြင်သောမဟာကုသိုလ်  
မဟာကြိယာ ပစ္စဝေက္ခဏာကိုယူ။ ။ပစ္စဝေက္ခတိအရကို မဟာ  
ကုသိုလ် မဟာကြိယာကို ဆင်ခြင်သော မဟာကုသိုလ် မဟာ  
ကြိယာကိုယူ။ ။ဒုတိယံဈာနံ ပစ္စဝေက္ခဏံ ပစ္စဝေက္ခတိအစရှိ  
သည်၌လည်း ဤနည်းအတူယူလေ)။

တတိယော တတိယသ၌ ကတ္တားကား အပ္ပမာဏာရမ္မဏ  
ဧကန်လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု စေတသိက်ဆတ္တိံသ ပစ္စည်းတရား  
ရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား အပ္ပမာဏတရားကို အာရုံပြုခိုက် (လော  
ကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခုကို အာရုံပြုခိုက်လည်းဟူ) မဟာကုသိုလ်ဉာဏ  
သမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မနော  
ဒွါရာဝဇ္ဇန်း အဘိညာဏ်ဒွေး။ ဝိရတိ အပ္ပမညာကြည့်သောစေတ  
သိက်တေတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။တတိယော ပဋ္ဌမသ၌  
ကတ္တားကား အပ္ပမာဏတရားကို အာရုံပြုခိုက် မဟာကုသိုလ်  
ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မနော  
ဒွါရာဝဇ္ဇန်း ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား အပ္ပမာဏာ  
ရမ္မဏဖြစ်သော ပရိတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း  
မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာစော ကိုးခု တဒါရုံ ကောဒသ  
အဘိညာဏ်ဒွေးပစ္စယုပ္ပန်။၏။

**အမှာ** ဤဝိဘင်း၌ ပရိတ္တတရားကို အာရုံပြုသည်ရှိသော်  
အကုသိုလ်ကို ရုက္ခောင်းလျက်အသာဒေတိအစရှိ  
သည်ဖြင့် အကုသိုလ်ကို ဟောတော်မမူ။ ။ထိုသို့ဟောတော်မမူ  
ခြင်းသည်ကား ပရိတ္တသာမညမဟုတ် အပ္ပမာဏာရမ္မဏပရိတ္တ  
တရားဖြစ်သောကြောင့် အကုသိုလ်ကို အာရုံမပြုနိုင်သည် ဖြစ်၍  
ဟောတော်မမူသည်မှတ်ရမည်။မဂ်၏ရှေ့ဂေါတြဘူဝေါဒါနိသည်  
အပ္ပမာဏာ ရမ္မဏ ပရိတ္တတည်း။ ထိုဂေါတြဘူ ဝေါဒါနိကို  
အာရုံမပြုနိုင်သောကြောင့် အကုသိုလ်ကိုသမ္ပဒါနိခံ၍ ဟောတော်  
မမူ။ ။ဓမ္မတောအာဂေါတြဘူ။ ဘဝတော အာဘဝဂုံသဝန္တိတိ

အာသဝါဟူသော ဝစနတ္ထတွင် အာဂေါတြဘူ၌ အာသညအဘိ  
ဝိမိအဝမိယူမှသင့်မည်။ အဝမိဖြစ်လျှင် ဤဝိဘင်း၌ ဟောတော်  
မူရာ၏။

တတိယော ဒုတိယသ၌ ကတ္တားကား အပ္ပမာဏတရားကို  
အာရုံပြုခိုက် အဘိညာဏ်ဌေး ပစ္စည်း၏။ ။သမ္ပဒါနိကား  
အပ္ပမာဏာရမ္မဏ ဖြစ်သော အဘိညာဏ်ဌေးကို အာရုံပြုခိုက်  
မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု မနောဒွါရာ ဝဇ္ဇန်း  
အဘိညာဏ်ဌေး ဝိရတိ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက်တေတ္ထိ  
သ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။အာရမ္မဏပြီး၏။

အဓိပတိ၌။ ။ပဌမနှစ်ချက်။ ဒုတိယနှစ်ချက်။ တတိယသုံးချက်။  
ပေါင်းခုနစ်ချက်။ ။ပဌမော ပဌမသ၌ အာရမ္မဏာဓိပတိ  
ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ပရိတ္တာရမ္မဏကေန အလေးအမြတ်ပြုတတ်  
သော ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်ကြဉ်သော ကာမဝိပါက်  
ဗာတ္ထိသ ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း ဟသိတုပ္ပါဒ်။ ပရိတ္တတရားကိုအာရုံ  
ပြုခိုက် အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော လောဘမူရှစ်ခုမဟာကုသိုလ်  
ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ဒေါသ ဣဿာ  
မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက်  
သတ္တစတ္တာလီသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား ပရိတ္တာ  
ရမ္မဏဖြစ်သော ပရိတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက် အလေးအမြတ်  
ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်  
တရားရ၏။ ။သဟဇာတာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တ  
ခန္ဓာအားတပ်သော ပရိတ္တတရားကိုအာရုံပြုခိုက် အဓိပတိပစ္စည်း  
ကိုရသောအခါ လောဘမူရှစ်ခု ဒေါသမူဌေး မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု  
မဟာကြိယာရှစ်ခု။ ကေနရသောအခါအဘိညာဏ်ဌေးစိတ္တက္ခဏ  
တခုတခုရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ်သုံးပါး လေးပါးတို့တွင်  
တပါးပါးပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား အဓိပတိတရား  
ကိုယ်ကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ပဋ္ဌမော ဒုတိယသဋ္ဌိ အာရမ္မဏာဓိပတိ ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ပရိတ္တ တရားကို အာရုံပြုခိုက် အလေး အမြတ် ပြုအပ်သော အဘိညာဏ်ဌေးပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ သမ္ပဒါန်ကား ပရိတ္တာရမ္မဏ ဖြစ်သော မဟဂ္ဂုတ်ကို အာရုံပြုခိုက် အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ ဒုတိယော ဒုတိယသဋ္ဌိ အာရမ္မဏာဓိပတိ ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား မဟဂ္ဂတာရမ္မဏ ဧကန်အလေး အမြတ်ပြုအပ်သော ဝိညာဏဉ္စာယတနစိတ် သုံးခု နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ် သုံးခု။ မဟဂ္ဂုတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော အဘိညာဏ်ဌေး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ သမ္ပဒါန်ကား မဟဂ္ဂတာရမ္မဏ မဟဂ္ဂုတ် တရားကို အာရုံပြုခိုက် အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ သဟဇာတာဓိပတိ ဖြစ်အံ့ ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော မဟဂ္ဂတာရမ္မဏ ဧကန် အဓိပတိပစ္စည်းကို ဧကန်ရသော ဝိညာဏဉ္စာယတန ကုသိုလ် ကြိယာ နေဝသညာ နာသညာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ။ မဟဂ္ဂုတ် တရားကို အာရုံပြုခိုက် အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသော အခါ လောဘမူ ရှစ်ခု ဒေါသမူဌေး မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု။ ဧကန်ရသော အဘိညာဏ်ဌေး စိတ္တက္ခဏ တခုတခုရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ်သုံးပါး လေးပါးတို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်း တရားရ၏။ ။ သမ္ပဒါန်ကား အဓိပတိ တရားကိုယ် ကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယောပဋ္ဌမသဋ္ဌိ အာရမ္မဏာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား မဟဂ္ဂုတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော သမ္ပယုတ်လောဘမူရှစ်ခု မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာ ရှစ်ခု မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ပစ္စည်း။ ။ သမ္ပဒါန်ကား မဟဂ္ဂတာရမ္မဏ ဖြစ်သော ပရိတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက် အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

တတိယော တတိယသသ၌ အာရမ္မဏာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တား ပုဒ်၏ အရကား အပ္ပမာဏာ ရမ္မဏကေန အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အပ္ပမာဏာ ရမ္မဏတရားကို အာရုံပြုခိုက် အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်၏။ ။သဟဇာတာ ဓိပတိ ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော အပ္ပမာဏာရမ္မဏကေန အဓိပတိ ပစ္စည်းကို ကေန ရသော လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု။ အပ္ပမာဏတရားကို အာရုံပြုခိုက် အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသော အခါ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု။ ကေနရသော အဘိညာဏ်ဒွေး စိတ္တက္ခဏတခု တခုရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ် လေးပါးတို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အဓိပတိတရားကိုယ်ကြည့်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။

တတိယော ပဌမသသ၌ အာရမ္မဏာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အပ္ပမာဏတရားကို အာရုံပြုခိုက် အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။ သမ္ပဒါန်ကား အပ္ပမာဏာ ရမ္မဏ ပရိတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက် အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။

တတိယော ဒုတိယသသ၌ ကတ္တားကား အပ္ပမာဏတရားကို အာရုံပြုခိုက် အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ကုသိုလ် အဘိညာဏ် ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အပ္ပမာဏာရမ္မဏ မဟာဂ္ဂုတ် တရားကို အာရုံပြုခိုက် အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခုပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။အဓိပတိပြီး၏။

အနန္တရပစ္စည်း၌။ ။ပဌမသုံးချက်။ ။ဒုတိယသုံးချက်။ ။တတိယ သုံးချက်။ ပေါင်းကိုးချက်။ ။ပဌမော ပဌမသသ၌ ကတ္တားကား ရဟန္တာတို့ စုတိကြည့်သော ရှေးရှေးသော ပရိတ္တာရမ္မဏ ကေန

ကာမဝိပါက်တေဝိသပဉ္စဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းဟသိတုပ္ပါဒ်။ ပရိတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ် ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း အဘိညာဏ်ဒွေး အပ္ပမညာကြည့်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ သမ္ဗဒါန်ကား ရဟန္တာတို့စုတိနှင့်တကွနောက်နောက်သော ပရိတ္တာရမ္မဏကေန ကာမဝိပါက်တေဝိသပဉ္စဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ဟသိတုပ္ပါဒ်။ ပရိတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ် ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း အဘိညာဏ်ဒွေး အပ္ပမညာ ကြည့်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ပဋ္ဌမော ဒုတိယသဉ္စ ကတ္တားကား ဝိညာဏဉ္စာယတန ပဋိသန္ဓေနေဝသညာ နာသညာယတန ပဋိသန္ဓေအား တပ်သော ကာမတိဟိတ် စုတိလေးခု။ မဟဂ္ဂတာ ရမ္မဏဖြစ်သော မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းအားတပ်သော ကာမဘဝဂ်ပစ္စေဒတဆယ်။ ဝိညာဏဉ္စာယတန ဘဝင်စုတိ နေဝသညာ နာသညာယတန ဘဝင် စုတိအားတပ်သော ပရိတ္တာရမ္မဏဖြစ်သော လောဘမူ မောဟမူ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ အဆုံးစော ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ဗဒါန်ကား မဟဂ္ဂုတ် တရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ဝိညာဏဉ္စာယတန နေဝသညာ နာသညာယတနဘဝင် စုတိ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။

ပဋ္ဌမော တတိယသဉ္စ ကတ္တားကား အပ္ပမာဏတရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းအား တပ်သော ကာမတိဟိတ် ဘဝဂ်ပစ္စေဒလေးခု။ နိဗ္ဗာန်လျှင်အာရုံရှိသော ဝေါတြဘူဝေါဒါနိ ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဋ္ဌမဒွေး တတိယဒွေးအား တပ်သော ပရိတ္တတရားလျှင် အာရုံရှိသော အနုလုံ ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ်ပဋ္ဌမဒွေး တတိယဒွေး။ ဖိုလ်လေးခုအား တပ်သော ပရိတ္တတရားလျှင် အာရုံရှိသော အနုလုံ ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ပဋ္ဌမဒွေး တတိယဒွေး ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ဗဒါန်ကား အပ္ပမာဏတရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း။

နိဗ္ဗာန်လျှင်အာရုံရှိသော ဝေါကြဘူဝေါဒန်ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ်ပဌမဒွေး တတိယဒွေး ဖလသမာပတ္တိဖိုလ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသသ္မိ ကတ္တားကား ရဟန္တာတို့စုတိ ကြဉ်သော မဟဂ္ဂတာရမ္မဏကေန ဂြေးဂြေးသော ဝိညာဏဉာယတန စိတ်သုံးခု နေဝသညာ နာသညာယတန စိတ်သုံးခု။ မဟဂ္ဂုတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် ဂြေးဂြေးသော အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ပဒါန်ကား ရဟန္တာတို့စုတိနှင့်တကွ နောက်နောက်သော ဝိညာဏဉာယတန စိတ်သုံးခု နေဝသညာ နာသညာယတန စိတ်သုံးခု။ မဟဂ္ဂုတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် နောက်နောက်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အဘိညာဏ်ဒွေး ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ အဘိညာဏ်မှာ ပစ္စည်းမရ ပစ္စယုပ္ပန်သာရသည်။ အဘိညာဏ် နောင်ဘဝင်သည် ပဉ္စဝေါကာရ တိဟိတ်ဘဝင်ဖြစ်၍ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏ ဖြစ်သောကြောင့်မရ။

ဒုတိယော ပဌမသသ္မိ ကတ္တားကား ကာမတိဟိတ် ပဋိသန္ဓေလေးခုအားတပ်သော ဝိညာဏဉာယတန နေဝသညာ နာသညာယတနစုတိ။ ပရိတ္တာရမ္မဏဖြစ်သော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းအား တပ်သော ဝိညာဏဉာယတန နေဝသညာ နာသညာယတန။ ဘဝဂုံပစ္စေဒ ကာမဘဝင်စုတိတဆယ်အားတပ်သော မဟဂ္ဂုတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ အဆုံးဇော။ အဘိညာဏ်ဒွေး ဝိညာဏဉာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ နေဝသညာ နာသညာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ အဆုံးဇော ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ သမ္ပဒါန်ကား မဟဂ္ဂုတ် တရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမ ပဋိသန္ဓေဘဝင် စုတိတဆယ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ဒုတိယော တတိယသသ္မိ ကတ္တားကား အပ္ပမာဏတရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းအားတပ်သော ဝိညာဏဉာယတန နေဝသညာ နာသညာယတန ဘဝဂုံပစ္စေဒ။



နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော ဂေါတြဘူဝေါဒါန် ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဋ္ဌမဒွေး တတိယဒွေးအားတပ်သော မဟာဂုရုတ် တရားလျှင် အဆုံးရှိသော အနုလုံ ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဋ္ဌမဒွေး တတိယဒွေး။ ဖလသမာပတ် လေးခုအား တပ်သော အနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ပဋ္ဌမဒွေး တတိယဒွေး၊ နိရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ အနာဂါမိဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ်အား တပ်သော နေဝသညာ နာသညာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ အဆုံးစော ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အပ္ပမာဏတရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော ဂေါတြဘူ ဝေါဒါန် ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဋ္ဌမဒွေးတတိယဒွေး ဖလသမာပတ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

တတိယော တတိယသဉ္စ ကတ္တားကား မဂ်လေးခုအား တပ်သော ဂေါတြဘူဝေါဒါန်ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဋ္ဌမဒွေး တတိယဒွေး။ ဖိုလ်လေးခုအားတပ်သော မဂ်လေးခု နောက်နောက်သော ဖိုလ်လေးခုအား တပ်သော ရှေးရှေးသော ဖိုလ်လေးခု။ အပ္ပမာဏတရားကို အာရုံပြုခိုက် နောက်နောက်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု အဘိညာဏ်ဒွေးအားတပ်သော အဆုံးစော ကြဉ်သော ရှေးရှေးသော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မနောဒွါရာ ဝဇ္ဇန်းပစ္စည်း။ ။သမ္ပဒါန်ကား အပ္ပမာဏာရမ္မဏဧကန် လောကုတ္တရာရှစ်ခု။ အပ္ပမာဏတရားကို အာရုံပြုခိုက် နောက်နောက်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု အဘိညာဏ်ဒွေး ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

တတိယော ပဋ္ဌမသဉ္စ ကတ္တားကား ကာမတိဟိတ်ဘဝင် လေးခုအားတပ်သော ဖိုလ်လေးခုအဆုံးစော အပ္ပမာဏတရားကို အာရုံပြုခိုက် မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် အဆုံးစော အဘိညာဏ်ဒွေး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ကာမ

တိဟိတ်ဘဝင်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။တတိယော တတိယသယံ ကတ္တားကား ဝိညာဏန္ဓာယတနဘဝင် နေဝသညာ နာသညာယတနဘဝင်အား တပ်သော ဖိုလ်လေးခု အဆုံးစော။ အပ္ပမာဏတရားကို အာရုံပြုခိုက် မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်အဆုံးစော ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ဝိညာဏန္ဓာယတနဘွင် နေဝသညာ နာသညာယတနဘွင် ပစ္စယုပ္ပန်၏။ အနန္တရပြီး၏။ ။သမနန္တရလည်းနည်းတူ။

သဟဇာတ ပစ္စည်း၌။ ။ပဌမ တချက်။ ။ဒုတိယ တချက်။ တတိယ တချက်။ ။ပေါင်းသုံးချက်။ ။အညမည နိဿယပစ္စည်း တို့လည်း သုံးချက်စီထွက်၏။ ။လွယ်ပြီ။ ။ဥပနိဿယ ပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယသုံးချက်။ ပေါင်းကိုးချက်။ (ပဌမော ပဌမသယံ။ ။ပကတူပနိဿယ ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ဗလဝဖြစ်သော ပရိတ္တာရမ္မဏတရားကို အကုန်ကောက်။ ။သမ္ပဒါန်ကိုလည်း အကုန်ကောက်။ နောက်နှစ်ချက်လည်း ပုဂံအရကို အကုန်ကောက်။ ။ဒုတိယပဒ သုံးချက်လည်း အကုန်ချည်းပင်။ တတိယော တတိယသယံ ကတ္တားကား သမ္ပဒါန် အကုန်။ တတိယော ပဌမသယံ။ တတိယောဒုတိယသယံကား အကုသိုလ် သမ္ပဒါန်မှာမကောက်နှင့်)။ ။ဥပနိဿယပြီး၏။

အာသေဝနပစ္စည်း၌။ ။ပဌမနှစ်ချက်။ ဒုတိယနှစ်ချက်။ တတိယ တချက်။ ပေါင်းငါးချက်။ ။ပဌမော ပဌမသယံ ကတ္တားကား ပရိတ္တာရမ္မဏ ကေန အဆုံးစောကြည့်သော ဟသိတုပ္ပါဒ်။ ပရိတ္တ တရားကို အာရုံပြုခိုက် အဆုံးစောကြည့်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပ ဒါန်ကားပဌမစောကြည့်သော နောက်နောက်သောဟသိတုပ္ပါဒ်။ ပရိတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက် ပဌမစောကြည့်သော နောက်နောက် သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု အဘိညာဏ်ဒွေး ပစ္စယုပ္ပန်၏။ ။ပဌမော တတိယသယံ ကတ္တား ကား ပရိတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက် အနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာ

ကုသိုလ် ပဌမဒွေးတတိယဒွေး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော ဝေါကြဘူ ဝေါဒါန် ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး တတိယဒွေး ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသဉ္စ ကတ္တားကား မဟဂ္ဂတာရမ္မဏ ကေန် အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသောဝိညာဏဉ္စာယတန ကုသိုလ် ကြိယာ နေဝသညာ နာသညာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ။မဟဂ္ဂုတ် တရားကို အာရုံပြုခိုက် အဆုံးဇော ကြဉ်သော ရှေးရှေးသော အကုသိုလ် ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု ပစ္စည်း တရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား နောက်နောက်သော ဝိညာဏဉ္စာ ယတန ကုသိုလ်ကြိယာ နေဝသညာ နာသညာယတန ကုသိုလ် ကြိယာ။ မဟဂ္ဂုတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် ပဌမဇော ကြဉ်သော နောက်နောက်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာ ရှစ်ခု အဘိညာဏ်ဒွေး ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ဒုတိယော တတိယသဉ္စ ကတ္တားကား မဟဂ္ဂုတ်တရားကို အာရုံ ပြုခိုက် အနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေးတတိယဒွေး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော ဝေါကြဘူ ဝေါဒါန် ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး တတိယဒွေး ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

တတိယော တတိယသဉ္စ ကတ္တားကား မဂ်လေးခုအား တပ်သော နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော ဝေါကြဘူ ဝေါဒါန် ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး တတိယဒွေး။ အပ္ပမာဏ တရားကိုအာရုံပြုခိုက် အဆုံးဇောကြဉ်သောရှေးရှေးသောမဟာ ကုသိုလ် ဉ္စာသမ္ပယုတ် မဟာကြိယာဉ္စာသမ္ပယုတ် လေးခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကားမဂ်လေးခု။အပ္ပမာဏတရားကို အာရုံပြုခိုက် ပဌမဇောကြဉ်သော နောက်နောက်သော မဟာ ကုသိုလ် ဉ္စာသမ္ပယုတ်လေးခု။ မဟာကြိယာ ဉ္စာသမ္ပယုတ် လေးခု အဘိညာဏ်ဒွေး ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။အာသေဝန ပစ္စည်းပြီး၏။

ကမ္မပစ္စည်း၌။ ။ပဌမတချက်။ ။ဒုတိယနှစ်ချက်။ ။တတိယ  
 နှစ်ချက်။ ။ပဌမောပဌမသ၌ သဟဇာတ ကမ္မဖြစ်အံ့ ကတ္တား  
 ကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော တိက်ပုဒ်အရ စေတနာ  
 အကုန်ကောက်။ ။သမ္ပဒါနိကား စေတနာကြည့်သော သမ္ပယုတ္တ  
 ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။နာနာက္ခဏိက ကမ္မဖြစ်အံ့ ကတ္တား  
 ကား ပရိတ္တာရမ္မဏကေန ကာမဝိပါက် တေဝိသအားတပ်သော  
 ပရိတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်  
 ရှစ်ခုစေတနာပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား ကာမ ဝိပါက်  
 တေဝိသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(ဒုတိယော ဒုတိယသ၌ သဟ  
 ဇာတကို ကောက်၍)။ ။နာနာက္ခဏိက ကမ္မဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား  
 ဝိညာဏဉာယတန ကုသိုလ် နေဝသညာ နာသညာယတန  
 ကုသိုလ် စေတနာပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား ဝိညာဏဉာ  
 ယတန ဝိပါက် နေသညာ နာသညာယတန ဝိပါက် ပစ္စ  
 ယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဒုတိယော ပဌမသ၌ ကတ္တားကား ကာမ  
 ဝိပါက်တေဝိသအားတပ်သော မဟဂ္ဂုတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက်  
 အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ် စေတနာ ပစ္စည်းတရားရ၏။  
 သမ္ပဒါနိကား ကာမဝိပါက် တေဝိသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။  
 (တတိယော တတိယသ၌ သဟဇာတ ကမ္မ ကောက်၍)။  
 နာနာက္ခဏိက ကမ္မဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ဖိုလ်လေးခုအား တပ်  
 သော မဂ်လေးခုစေတနာ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား  
 ဖိုလ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

တတိယော ပဌမသ၌ ကတ္တားကား အဟိတ် ကုသလဝိပါက်  
 ရှစ်ခု။ မဟာဝိပါက်အားတပ်သော အပ္ပမာဏတရားကို အာရုံ  
 ပြုခိုက် မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခုရှိသော စေတနာ  
 ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား အဟိတ် ကုသလဝိပါက်ရှစ်ခု  
 မဟာဝိပါက်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ကမ္မပြီး၏။ ။(ဝိပါက  
 ပစ္စည်း၌သုံးချက်။ ဝိပါက်ကိုကောက်)။ ။အာဟာရ ဣန္ဒြိယ ဈာန  
 မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတတို့လည်း သုံးချက်စီ။ ။နတ္ထိဝိဂတ

ကိုးချက်။ ။နဟေတုယာနဝ။ နာရမ္မဏေနဝ။လ။နနိဿယေနဝ။  
နဥပနိဿယေသတ္တ။ ။သဗ္ဗတ္တနဝ။ ။ပရိတ္တာရမ္မဏတိက်ပြီး၏။  
ဟိနတိက်လည်း သံကိလိဋ္ဌတိက်နှင့်တူပြီ။

ဟိနတိက် ပြီး၏။

မိစ္ဆတ္တနိယ

မိစ္ဆတ္တနိယတတိက်၌ ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယ  
တချက်။ ပဌမ တတိယတချက်။ ဒုတိယ တတိယတချက်။ ။ပေါင်း  
ကိုးချက်။ ။ကုသလတိက်နှင့်တူ၏။ ။ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား  
နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံဖြစ်ခိုက် ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်လေးခု သတ္တမဇော။  
ပဉ္စာနန္တရိယကံ ဖြစ်ခိုက် ဒေါသမူဒွေး သတ္တမဇော။ မာနဝိစိ  
ကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စဝိသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ  
ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(ပဌမေန တတိယံ၌  
စိတ္တဇရုပ်ကိုကောက်။ ။ပဌမေန ပဌမ တတိယံ၌ နာမက္ခန္ဓာ  
စိတ္တဇ ရုပ်ကိုကောက်။ ။ဒုတိယမှာ မဂ်စိတ် လေးခုကိုကောက်)။  
သုံးချက်။ ။တတိယေန တတိယံ၌ ကတ္တားကား ပဌမပုဂံ၏အရမှ  
တပါး သဟိတ် လောကီစိတ် တေသဋ္ဌိခြောက်ဆဲ့သုံးခု ဖိုလ်စိတ်  
လေးခု စေတသိက်ဒွေပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍  
ဖြစ်သော။လ။ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော။လ။နာမက္ခန္ဓာ  
စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ (ပဋိသန္ဓေအခါ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ  
ကဋ္ဌတ္တာရုပ်ကိုကောက်။ ။ပဌမ တတိယေန တတိယံ။ ဒုတိယ  
တတိယေန တတိယံ။ကောက်မြဲ)။ ။ဟေတုပစ္စည်းကိုးချက်ပြီးပြီ။

အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ ပဌမတချက်။ ဒုတိယတချက်။ တတိယ  
တချက်။ပေါင်းသုံးချက်။ (တိက်ပုဂံ၏အရကိုအကုန်ကောက်)။ အဓိ  
ပတိပစ္စည်း၌ ဟေတုပစ္စည်းအတိုင်း ကိုးချက်ထွက်၏။ ။ပဌမေန  
ပဌမံ၌ ကတ္တားကား နိယတ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံ ဖြစ်ခိုက် ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပ  
ယုတ်လေးခု သတ္တမဇော။ ပဉ္စာနန္တရိယကံ ဖြစ်ခိုက် ဒေါသမူဒွေး

သတ္တမဇော။ မာနဝိစိကိစ္ဆာကြည့်သော စေတသိက်ပဉ္စဝိသအစိတ်  
 အစိတ်နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်ကြည့်သော  
 လေ။ ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ပဌမပုဒ် ဒုတိယပုဒ်၌ အဓိပတိ ကေန်  
 ရသောကြောင့် ရသောအခါဟု ဆိုဘွယ်မရှိပြီ။ ။ (ကိုးချက်အကုန်  
 ကောက်။ လွယ်ပြီ)။ ။ အနန္တရ သမနန္တရသုံးချက်။ သဟဇာတ  
 ကိုးချက်။ အညမညသုံးချက်။ နိဿယကိုးချက်။ ဥပနိဿယ သုံး  
 ချက်။ ပုရေဇာတ အာသေဝနသုံးချက်။ ကမ္မကိုးချက်။ ဝိပါက  
 တချက်။ အာဟာရ ဣန္ဒြိယ ဈာန မဂ္ဂကိုးချက်။ သမ္ပယုတ္တ နတ္ထိ  
 ဝိဂတသုံးချက်။ ဝိပွယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတကိုးချက်။ နဟေတုယာ  
 ဧကံ။ နာရမ္မဏေပဉ္စ။ နာမိပတိယာတီဏိ။ ။ ပဌမတချက်။ ဒုတိယ  
 တချက်။ တတိယတချက်။ ။ နာနန္တရ နသမနန္တရ နအညမည  
 နဥပနိဿယပစ္စည်းချည်း။ ။ နပုရေဇာတမှာသ။ ပဌမေန ပဌမံ။  
 ပဉ္စဝေါကာရ ကေန်ဖြစ်၍မရ။ ။ နောက်၌ ကုသလတိက် သင်္ချာ  
 အတိုင်းပင်။

ပဉ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။  
 တတိယတချက်။ ။ ပေါင်း ခုနစ်ချက်။ ။ အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌  
 ပဌမော တတိယ။ ဒုတိယော တတိယ။ တတိယော တတိယ။  
 တတိယော ပဌမ။ တတိယော ဒုတိယ။ ပေါင်း ငါးချက်။  
 (ပဌမော တတိယသ၌ ကတ္တားကား အကုန်ကောက်)။ ။ သမ္ပ  
 ဒါန်ကား ပဌမပုဒ် အရမှတပါး မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇော  
 တရယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံဧကာဒသ အဘိညာဏ်ဒွေး ပစ္စယုပ္ပန်။  
 ။ ဒုတိယော တတိယသ၌ ကတ္တားကား မဂ်လေးခုပစ္စည်း။  
 ။ သမ္ပဒါန်ကား မဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မနော  
 ဒွါရာဝဇ္ဇန်း အဘိညာဏ်ဒွေး ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ (တတိ  
 ယော တတိယသ၌ ကတ္တားကား အကုန်ကောက်)။ ။ သမ္ပ  
 ဒါန်ကား ပဌမပုဒ်၏အရမှတပါး ကာမစိတ်စတုပညာသ ဝိညာ  
 ဏဉ္စာယတနစိတ်သုံးခု နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ်သုံးခု  
 အဘိညာဏ်ဒွေး ဖိုလ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ တတိယော

ပဌမသဉ္စ ကတ္တားကား ပဌမပုဒ်အရမှတပါး လောကုတ္တရာ စိတ်ရှစ်ခု လောကီစိတ်ကောသီတိ ရုပ်အဋ္ဌဝီသပစ္စည်းတရားရ၏။ (သမ္ပဒါန်ကား အကုန်ကောက်)။ ။တတိယော ဒုတိယသဉ္စ ကတ္တားကား နိဗ္ဗာန်။ ။သမ္ပဒါန်မဂ်လေးခု။ ။အာရမ္မဏပြီး၏။

အဓိပတိပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယ နှစ်ချက်။ ပေါင်းရှစ်ချက်။ ။ပဌမသုံးချက်မှာ သဟဇာတာဓိပတိ သာ။ ။ဒုတိယသုံးချက်၌ ဒုတိယချင်း သဟဇာတာဓိပတိသာ။ ဒုတိယော တတိယသဉ္စ အာရမ္မဏာဓိပတိ သဟဇာတာဓိပတိ နှစ်ပါး။ ။ဒုတိယောဒုတိယ တတိယသဉ္စ သဟဇာတာဓိပတိ သာ။ ။အဓိပတိပြီး၏။ ။အနန္တရပစ္စည်း၌ ပဌမောတတိယသာ။ ဒုတိယော တတိယသာ။ တတိယော တတိယသာ။ တတိယော ပဌမသာ။ တတိယော ဒုတိယသာ။ ပေါင်းငါးချက်။ ။(ပဌမော တတိယသဉ္စ ကတ္တားကား သတ္တမဇောကောက်မြဲ)။ ။သမ္ပဒါန် ကား တဒါရုံကာမဘဝင်ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ဒုတိယောတတိယသဉ္စ ကတ္တားကား မဂ်လေးခုပစ္စည်း။ ။သမ္ပဒါန်ကား ဖိုလ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်။ ။တတိယောတတိယသဉ္စကတ္တားကား ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ပဌမပုဒ်အရမှတပါး ရှေးရှေးသော လောကီ စိတ်ကောသီတိ ဖိုလ်လေးခု ပစ္စည်း၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ရဟန္တာ တို့စုတိနှင့်တကွ နောက်နောက်သော။ လ။ ။တတိယော ပဌမသဉ္စ ကတ္တားကား ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်လေးခု ဒေါသမူဒွေး ဆဋ္ဌဇောပစ္စည်း။ ။သမ္ပဒါန်ကား နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံဖြစ်ခိုက် ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်လေးခု သတ္တမဇော ပဉ္စာနန္တရိယ ကံဖြစ်ခိုက် ဒေါသမူဒွေး သတ္တမဇော ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

တတိယော ဒုတိယသဉ္စ ကတ္တားကား ဂေါတြဘူ ဂေါဒါန် ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ်ပဌမဒွေးတတိယဒွေး ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား မဂ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ အနန္တရပြီး၏။ ။သမနန္တရနည်းတူ။ သဟဇာတပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယတချက်။ ပဌမတတိယတချက်။

ဒုတိယတတိယတချက်။ ပေါင်းကိုးချက် လွယ်ပြီ။ ။အညမည သုံးချက်။ နိဿယတဆဲ့သုံးချက်။ ဥပနိဿယ၌ ပဌမနှစ်ချက်။ ဒုတိယနှစ်ချက်။ကတိယသုံးချက်။ ပေါင်းခုနစ်ချက်။ ။(ပဌမော ပဌမသ၌ ပကတူပပစ္စည်းသာ ကတ္တားသမ္ပဒါန်အကုန်ကောက်။ ပဌမောတတိယသ၌ ပကတူပဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အကုန်ကောက်)။ ။သမ္ပဒါန် ပဌမပုဂံ၏အရမှတပါး လောကီစိတ်ကော သီတိ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသ၌ ကတ္တားကား အထက်မဂ်သုံးခု ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသ၌ ပကတူပဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား မဂ်လေးခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆဲ့ လေးခု မဟဂ္ဂုတ်စိတ် သတ္တဝီသ ဖိုလ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။တတိယော တတိယသ၌ ကတ္တားကား ပဌမပုဂံ၏ အရမှတပါး ဗလဝဖြစ်သော လောကီစိတ်ကောသီတိ ဖိုလ်လေးခု ရုပ်အဋ္ဌဝီသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ပဌမပုဂံ၏အရမှ တပါး လောကီစိတ် ကောသီတိ ဖိုလ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။တတိယော ပဌမသ၌ ကတ္တားကား ပဌမပုဂံ၏အရမှ တပါး ဗလဝဖြစ်သော လောကီစိတ် ကောသီတိ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ပုဂံအရကိုကောက်။ တတိယော ဒုတိယသ၌ ကတ္တားကား ကောက်မြဲ။ သမ္ပဒါန်ကား မဂ်လေးခုပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဥပနိဿယပြီးပြီ။

ပုရေဇာတပစ္စည်း၌ တတိယော တတိယသ။ တတိယော ပဌမသ။ တတိယော ဒုတိယသ။ ပေါင်းသုံးချက်။ ။တတိယောတတိယသ၌ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန်နိပ္ပန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ပဌမပုဂံ၏ အရမှတပါး ကာမစိတ် စတုပညာသ ဒိဗ္ဗစက္ခုဒိဗ္ဗသောတ အဘိညာဏ်ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဝတ္ထုပုရေဇာတလွယ်ပြီ။



တတိယောပဋ္ဌမသန္တိ အာရမ္မဏပုရေဇာတဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား  
 ပစ္စုပ္ပန် ဇီဝိတိန္ဒြေပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ပဉ္စာနန္တရိယကံပစ္စယုန်။ ။ ။  
 ။ဝတ္ထုပုရေဇာတဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား  
 ဆဋ္ဌဇောနှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုပစ္စည်း။ ။ ။  
 ။သမ္ပဒါန်ကား ပဉ္စာနန္တရိယကံ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသတ္တမဇောပစ္စယုပ္ပန်  
 တရားရ၏။

တတိယော ဒုတိယသန္တိ ဝတ္ထုပုရေဇာတသာ။ ကတ္တားကား  
 ဝေါကြဘူဝေါဒါန်နှင့်အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုပစ္စည်း။ ။ ။  
 ။သမ္ပဒါန်ကား မဂ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပစ္ဆာဇောတ၌  
 ပဋ္ဌမောတတိယသ။ ဒုတိယော တတိယသ။ တတိယောတတိ  
 ယသ။ သုံးချက်။ အကောက်လွယ်ပြီ။ ။အာသေဝန၌ တတိ  
 ယောတတိယသ။ တတိယောပဋ္ဌမသ။ တတိယောဒုတိယသ။  
 ပေါင်းသုံးချက်။ ။တတိယောတတိယသန္တိ ကတ္တားကား အဆုံး  
 ဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော လောကီဇော သတ္တစတ္တာလီသ  
 ပစ္စည်း။ ။ ။  
 ။သမ္ပဒါန်ကား ပဋ္ဌမပုဒ်အရမှတပါး ပဋ္ဌမဇော  
 ကြဉ်သော နောက်နောက်သော လောကီဇော သတ္တစတ္တာလီသ  
 ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ တတိယောပဋ္ဌမသန္တိ ကတ္တားကား နိယတ  
 မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံဖြစ်ခိုက် ဆဋ္ဌဇော ပဉ္စာနန္တရိယကံဖြစ်ခိုက် ဆဋ္ဌဇော  
 ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။  
 ။သမ္ပဒါန်ကား မဂ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရား  
 ရ၏။

တတိယောဒုတိယသန္တိ ကတ္တားကားဝေါကြဘူဝေါဒါန် ကိစ္စ  
 တပ်သော မဟာကုသိုလ်ပဋ္ဌမဒွေး တတိယဒွေးပစ္စည်းတရားရ၏။  
 ။သမ္ပဒါန်ကား မဂ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။အာသေဝန  
 ပြီး၏။

ကမ္မပစ္စည်း၌ ပဋ္ဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယတချက်။  
 ပေါင်းခုနစ်ချက်။ ။ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသန္တိ သဟဇောတ ကမ္မသ။  
 ပဋ္ဌမောတတိယသန္တိသဟဇောတနာနာက္ခဏိကနုစ်ပါး၊ နာနာက္ခ

ဏိကကမ္မဖြစ်အံ့ကတ္တားကားအကုသလဝိပါက်ခုနစ်ခုနာမက္ခန္ဓာ  
 ကဋတ္တာရုပ်အားတပ်သော နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံဖြစ်ခိုက် ဒိဋ္ဌိဝတ  
 သမ္ပယုတ်လေးခု သတ္တမဇော စေတနာ။ ပဉ္စာနန္တရိယကံဖြစ်ခိုက်  
 ဒေါသမူဒွေးသတ္တမဇော စေတနာပစ္စည်း တရားရ၏။ ။သမ္ပ  
 ဒါန်ကား အကုသလ ဝိပါက်ခုနစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်  
 ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဌမော ပဌမတတိယသသ္မိ သဟဇာတ  
 သာ။ ဒုတိယောဒုတိယသသ္မိ သဟဇာတကမ္မသာ။ ဒုတိယော  
 တတိယသသ္မိ နာနာက္ခဏိကကမ္မဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား မဂ်လေး  
 ခုရှိသော စေတနာပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ဖိုလ်  
 လေးခုပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။သဟဇာတလွယ်ပြီ။ ဒုတိယော  
 ဒုတိယသသ္မိ သဟဇာတသာလွယ်ပြီ။ ။တတိယောတတိယသသ္မိ  
 သဟဇာတလွယ်ပြီ။ ။နာနာက္ခဏိက ကမ္မဖြစ်အံ့ ကတ္တားပုဒ်၏  
 အရကား ပဌမပုဒ်၏အရမှတပါး အကုသိုလ်စေတနာ လောကီ  
 ကုသိုလ်သတ္တရသ၌ရှိသောစေတနာပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်  
 ကား လောကီဝိပါက်ဗာတ္ထိံသ နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်  
 တရားရ၏။ ။ကမ္မပြီး၏။

ဝိပါကမှာတချက်။ အာဟာရ ဣန္ဒြိယ ဈာန မဂ္ဂတို့မှာခုနစ်  
 ချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ သုံးချက်။ ဝိပ္ပယုတ္တ ငါးချက်။ (အကောက်  
 လွယ်ပြီ)။ ။အတ္ထိတဆဲ့သုံးချက်။ ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။  
 တတိယသုံးချက်။ ပဌမတတိယနှစ်ချက်။ ဒုတိယနှစ်ချက်။ ပေါင်း  
 တဆဲ့သုံးချက်။ ။ပဌမတတိယော တတိယသသ္မိ သဟဇာတ  
 ပစ္စာဇာတ အာဟာရမိဿက ပစ္စာဇာတ ဣန္ဒြိယ မိဿက  
 အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် ပစ္စာဇာတ  
 အာဟာရမိဿကဖြစ်အံ့ကတ္တားကားအနိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြစ်သော  
 ဆဋ္ဌဇော အနိယတ ဒေါမနဿ ဖြစ်သော ဆဋ္ဌဇော နာမက္ခန္ဓာ  
 နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ ဌိသို့ရောက်သော စတုဇကဝယအား  
 ကာလဘူတ တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော နိယတ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ  
 ဖြစ်သော သတ္တမဇော နိယတ ဒေါမနဿ သဟဂုတ် ဖြစ်သော

သတ္တမဇော နာမက္ခန္ဓာ၊ အနိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အနိယတ ဒေါမနဿ နာမက္ခန္ဓာနှင့် အတူဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ ဌိသ္မိ ရောက်သော သြဇာ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ သမ္ပဒါန်ကား ဆဋ္ဌဇော နာမက္ခန္ဓာနှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ ဌိသ္မိရောက်သော စတုဇကဝယ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ ပစ္စာဇောတ ဣန္ဒြိယ မိဿကဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အနိယတ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြစ်သော ဆဋ္ဌဇော အနိယတ ဒေါမနဿ ဖြစ်သော ဆဋ္ဌဇော နာမက္ခန္ဓာနှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ဌိသ္မိရောက်သော ရုပ် ဇီဝိတိန္ဒြေကြည့်သော ကလောင်တူ ကမ္မဇရုပ် ကိုးခုအား ကာလ တူတတပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ သတ္တမဇော နိယတ ဒေါမနဿသဟဂုတ် သတ္တမဇော နာမက္ခန္ဓာနှင့် အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ဌိသ္မိ ရောက်သော ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ သမ္ပဒါန်ကား ဆဋ္ဌဇော နာမက္ခန္ဓာနှင့် အတူဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ ဌိသ္မိ ရောက်သော ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ကြည့်သော ကလောင်တူ ကမ္မဇရုပ် ပစ္စ ယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။ ဒုတိယ တတိယော တတိယသဉ္စလည်း နည်းတူမှီ၍ကောက်။ ။ မိစ္ဆတ္တ နိယတ တိက်ပြီး၏။



မဂ္ဂါ ရမ္မဏတ္တိက

မဂ္ဂါ ရမ္မဏတိက်ဉ္စ။ ။ ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမံ။ ပဋ္ဌမေန တတိယံ။ ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမ တတိယံ။ ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ တတိယေန တတိယံ။ ဒုတိယေန ဒုတိယ တတိယံ။ ။ တတိယေန တတိယံ။ တတိယေန ပဋ္ဌမံ။ တတိယေန ဒုတိယံ။ တတိယေန ပဋ္ဌမ တတိယံ။ တတိယေန ဒုတိယ တတိယံ။ ။ ပဋ္ဌမ တတိယေန ပဋ္ဌမံ။ ပဋ္ဌမ တတိယေန တတိယံ။ ပဋ္ဌမ တတိယေန ပဋ္ဌမ တတိယံ။ ။ ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယံ။ ဒုတိယ တတိယေန တတိယံ။ ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယ တတိယံ။ ။ ပေါင်းတဆဲ့ ခုနစ်ချက်။ ။ ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမံဉ္စ ကတ္တား ကား မဂ်ကို အာရုံပြုခိုက် မဟာကုသိုလ် ဉာဏ သမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏ သမ္ပယုတ်လေးခု အဘိညာဏ်ခွေး ပိရတီ

အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော။လ။ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။

ပဌမေန တတိယံ၌ ကတ္တားကား မိမိမဂ်မှ အာရမ္မဏာဓိပတိ ပစ္စည်းကိုရခိုက် မဟာကုသိုလ် ဉာဏ သမ္ပယုတ်လေးခု မဟာ ကြိယာ ဉာဏ သမ္ပယုတ်လေးခု ဝိရတိ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ (ပဌမေန ပဌမ တတိယံ၌လည်း နည်းတူကောက်။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ အစရှိသော သုံးချက်၌ မဂ် စိတ်လေးခု စေတသိက် ဆတ္တိံသကိုကောက်)။ ။တတိယေန တတိယံ၌ ကတ္တားကား မိမိမဂ်မှ အာရမ္မဏာဓိပတိ ပစ္စည်းကို ရခိုက် မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏ သမ္ပယုတ်လေးခု ဝိရိယဝိမံသဟုဆိုအပ်သော သဟဇာတာဓိပတိ တရားနှစ်ပါးရှိသော မဂ်စိတ်လေးခု စေတသိက်ဆတ္တိံသ အစိတ် အစိတ်နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။လ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်၏။ ။(တတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား မိမိမဂ်မှ အာရမ္မဏာ ဓိပတိပစ္စည်းကိုရခိုက် မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခုကိုကောက်။ တတိ ယေန ဒုတိယံ၌ မဂ်စိတ်လေးခုကိုကောက်။ ။ပဌမေန ပဌမ တတိ ယံ၌ အာရမ္မဏာ ဓိပတိကိုကောက်။ ။တတိယေန ဒုတိယ တတိ ယံ၌ မဂ်စိတ်လေးခုကိုကောက်။ ။ပဌမ တတိယေန ပဌမံ အစရှိ သော သုံးချက်၌ အာရမ္မဏာ ဓိပတိကိုကောက်။ ။ဒုတိယ တတိယသုံးချက်၌ မဂ်စိတ် လေးခုကိုကောက်)။ ။အာရမ္မဏ ဌလည်း တဆဲ့ခုနစ်ချက်။ ။ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား မဂ်ကို အာရုံပြုခိုက် မဟာကုသိုလ် ဉာဏ သမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏ သမ္ပယုတ်လေးခု မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အဘိညာဏ်ဒွေး စေတသိက် ဆတ္တိံသ အစိတ်အစိတ်။လ။ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ (မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ပါသည်သာ ထူးသည်။ဟေတုပစ္စည်းအတိုင်း ကောက်)။ ။အဓိပတိ၌လည်း တဆဲ့ခုနစ်ချက်။

ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား အဓိပတိ ပစ္စည်းကိုရသော အခါ မဂ်ကိုအာရုံပြုခိုက် မဟာကုသိုလ် ဉာဏ သမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု အဓိပတိပစ္စည်းကို ကေန ရသော မဂ်ကိုအာရုံပြုခိုက် အဘိညာဏ်ဌေး စေတသိက်ဆတ္တိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ် ကြည့်သော။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား မဂ်လေးခု စေတသိက် ဆတ္တိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အဓိပတိ တရားကိုယ်ကြည့်သော။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ဒုတိယသုံးချက်အတူ။ ။တတိယေန တတိယံ၌ ကတ္တား ကား မိမိမဂ်မှ အာရမ္မဏာဓိပတိကို ရခိုက် အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏ သမ္ပယုတ်လေးခု ကေနရသော မဂ်လေးခု စေတသိက် ဆတ္တိံသအစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အဓိပတိတရား ကိုယ်ကြည့်သော။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။နောက်ပုဒ်၌လည်း ဤနည်းကိုမှီ၍ ကောက်လေ။ ။အနန္တရ သမနန္တရ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဥပနိဿယတို့၌ အာရမ္မဏနှင့် အတူကောက် လေ။ ။ပုရေဇာတမှာ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ကောက်။ ။အာသေ ဝနမှာ ဒုတိယာဒိဇောကိုကောက်။ ။ကမ္မမှာ စေတနာကိုကြည့်။ ။ဝိပါကမရ။ ။(အာဟာရ ဣန္ဒြိယ ဈာနတို့မှာ အကုန်ကောက်။ ။မဂ္ဂမှာ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းကိုချ။ ။သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ နတ္ထိ ဝိဂတ အဝိဂတတို့မှာ အကုန်ကောက်။ ။ဝိပ္ပယုတ္တမှာ ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ကောက်)။ ။အလုံးစုံ သတ္တရသ တဆဲ့ခုနစ်ချက်။ ။အနုလုံ ပြီး၏။

ပစ္စနိက်၌ ဟေတုပစ္စည်းမှာ ပဌမေနပဌမံ၌ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကိုကောက်လေ။ ။ကေနတချက်သာ။ ။နာရမ္မဏ အစရှိသည်မရှိ။ နာဓိပတိ၌ သတ္တရသ တဆဲ့ခုနစ်ချက်။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ မဂ် လေးခု စေတသိက်ဆတ္တိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(ဒုတိယ

သုံးချက်လုံး၌ ဤကဲ့သို့ကောက်လေ။ ။ဤနည်းကိုမှီ၍ အကြွင်းကို ကောက်လေ)။ ။နာမိပတိပြီး၏။

နပုရေဇာတ၌ တဆွဲခုနစ်ချက်။ (အရူပဘုံမှာကောက်လေ)။ ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား အရူပဘုံ၌မဂ်ကို အာရုံပြုခိုက် မဟာ ကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခု မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း စေတသိက် တေတ္ထိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(ဤနည်းကို မှီ၍ ပဌမသုံးချက်ကိုကောက်။ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ အရူပဘုံ၌ အထက် မဂ်သုံးခုကိုကောက်။ နောက်နှစ်ချက်နည်းတူ။ ။အကြွင်းကိုလည်း ဤနည်းကိုမှီ၍ကောက်။ ။နာသေဝန၌ ပဌမသုံးချက်။ တတိယ သုံးချက်။ ပဌမ တတိယသုံးချက်။ ။ပေါင်းကိုးချက်။ ။ပဌမဇောနှင့် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းကိုကောက်။ ။နကမ္မ နဝိပါက သတ္တရသချည်း ပင်။ ။နမဂ္ဂေဧကံ နဝိပ္ပယုတ္တေ သတ္တရသ အရူပဘုံ၌ကောက်)။ ပဌာဝါရ၌ ဟေတုပစ္စည်းသတ္တရသတဆွဲခုနစ်ချက်။ (အာရမ္မဏ၌။ ပဌမပဒ မရ။ အဘယ့်ကြောင့် မရသနည်း ဟူမူကား မဂ္ဂါရမ္မဏ တရားသည် ပရိတ္တ မဟဂ္ဂတကို အာရုံပြုသော ပရိတ္တာရမ္မဏ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏ တရားဖြစ်ခဲ့သောကြောင့် မဂ္ဂါရမ္မဏသဟု မဖြစ်သင့်ဖြစ်၍ မရသတည်း)။

ဒုတိယော ပဌမဿ။ ဒုတိယော တတိယဿ။ ဒုတိယော ပဌမ တတိယသုံးချက်။ ။တတိယော တတိယဿ။ တတိယော ပဌမဿ။ တတိယော ပဌမ တတိယဿ။ သုံးချက်။ ဒုတိယ တတိယော ပဌမဿ။ ဒုတိယ တတိယော တတိယဿ။ ဒုတိယ တတိယော ပဌမ တတိယဿ သုံးချက်။ ။ပေါင်းကိုးချက်။ ။ဒုတိယော ပဌမဿ၌ ကတ္တားကား မဂ်လေးခုပစ္စည်း။ ။သမ္ပဒါန်ကား မဂ်ကို အာရုံပြုခိုက် မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာ ကြိယာဉာဏ သမ္ပယုတ်လေးခု မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အဘိညာဏ် ဌေး။ ။ဝိရတိအပ္ပမညာကြည့်သော စေတသိက် တေတ္ထိံသ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။

ဒုတိယော တတိယသန္တိ ကတ္တားကား အလေးအမြတ် ပြုအပ်  
 သော မဂ်လေးခုပစ္စည်း တရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား မိမိမဂ်မှ  
 အာရမ္မဏာဓိပတိ ပစ္စည်းကိုရခိုက် မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်  
 လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။  
 ဒုတိယော ပဋ္ဌမ တတိယသန္တိလည်းနည်းတူ။ ။(တတိယော  
 တတိယ။ တတိယော ပဋ္ဌမ တတိယနှစ်ချက်။ ဒုတိယ တတိယ  
 သုံးချက်တို့၌လည်း အာရမ္မဏာဓိပတိကိုကောက်လေ)။ တတိ  
 ယော ပဋ္ဌမသမ္ပာ ဒုတိယော ပဋ္ဌမသန္တိအတူ။ အာရမ္မဏ  
 ပြီး၏။

အဓိပတိပစ္စည်း၌။ ။ပဋ္ဌမောပဋ္ဌမဿ။ ပဋ္ဌမောတတိယဿ။  
 ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမတတိယဿ။ သုံးချက်။ ။ဒုတိယော ဒုတိယဿ။  
 ဒုတိယောပဋ္ဌမဿ။ဒုတိယောတတိယဿ။ ဒုတိယော ပဋ္ဌမတတိ  
 ယဿ။ဒုတိယောဒုတိယတတိယဿ။။ငါးချက်။။တတိယောတတိ  
 ယဿ။တတိယော ပဋ္ဌမဿ။ တတိယောဒုတိယဿ။ တတိယော  
 ပဋ္ဌမတတိယဿ။ တတိယောဒုတိယတတိယဿ။ ။ငါးချက်။  
 ပဋ္ဌမတတိယော ပဋ္ဌမဿ။ ပဋ္ဌမတတိယော တတိယဿ။ ပဋ္ဌမ  
 တတိယော ပဋ္ဌမတတိယဿ။ ။သုံးချက်။ ။ဒုတိယတတိယော  
 ပဋ္ဌမဿ။ ဒုတိယတတိယော ဒုတိယဿ။ ဒုတိယတတိယော  
 တတိယဿ။ ဒုတိယတတိယော ပဋ္ဌမတတိယဿ။ ဒုတိယတတိ  
 ယော ဒုတိယတတိယဿ။ ။ငါးချက်။ ။ပေါင်း ကေဝိသန္တိဆွဲ  
 တချက်။

ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသန္တိ ကတ္တားကား မဂ်ကိုအာရုံပြုခိုက် အဓိ  
 ပတိပစ္စည်းကိုအာရုံပြုသောအခါ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်  
 လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏ သမ္ပယုတ် လေးခု ကေန ရသော  
 အဘိညာဏ်ခွေး စိတ္တက္ခဏ တခုခု၌ ရှိသော အဓိပတိတရား  
 ကိုယ်လေးပါးတို့တွင် တပါးပါးပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိ  
 ကား အဓိပတိ တရားကိုယ်ကြည့်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်  
 တရားရ၏။ ။ပဋ္ဌမောတတိယသန္တိ ကတ္တားကား မိမိမဂ်မှအာရမ္မ

ဏာဓိပတိ ပစ္စည်းကိုးခုကို ရသောအခါ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု ဝိရတိအပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္ထိံသ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ် လေးပါးတို့တွင် တပါးပါးပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်၏။ ။ပဌမောပဌမတတိယ။ ဤနည်းအတူကောက်။ သဟဇာတာ ဓိပတိသာ။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသဉ်္စ ကတ္တားကား မဂ်လေးခု စေတသိက်ဆတ္ထိံသ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ်လေးပါးတို့တွင် တပါးပါးပစ္စည်း၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်၏။ ။ဒုတိယော ပဌမသဉ်္စ ကတ္တားကား အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော မဂ်လေးခု ပစ္စည်း၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်၏။ (ဒုတိယော တတိယသဉ်္စ အာရမ္မဏာဓိပတိကောက်မြဲ။ ။သဟဇာတာဓိပတိကိုလည်းကောက်မြဲ။ ဒုတိယော ပဌမတတိယသဉ်္စ အာရမ္မဏာဓိပတိကောက်မြဲ)။

ဒုတိယော ဒုတိယတတိယသဉ်္စ သဟဇာတာဓိပတိသာ။ ။ တတိယောတတိယသဉ်္စ အာရမ္မဏာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား မဂ်လေးခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သဟဇာတာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား မိမိမဂ်မှအာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်းကိုရခိုက် သဟဇာတာဓိပတိ ပစ္စည်းကိုရသောအခါ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု ဧကန်ရသော မဂ်လေးခု စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ် လေးပါးတို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား



ရ၏။ တတိယော တတိယသန္တ အာရမ္မဏာဓိပတိ ဖြစ်အံ့ ကတ္တား  
 ကား အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော မဂ်လေးခု ပစ္စည်းတရားရ၏။  
 သမ္ပဒါန်ကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ်ဉာဏ  
 သမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်။  
 ။ သဟဇာတာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား မိမိမဂ်မှ အာရမ္မ  
 ဏာဓိပတိပစ္စည်းကိုရခိုက် သဟဇာတာဓိပတိ ပစ္စည်းကိုရသော  
 အခါ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာဉာဏ  
 သမ္ပယုတ်လေးခုစိတ္တက္ခဏတခုတခုရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ်  
 လေးပါးတို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ သမ္ပဒါန်ကား  
 အဓိပတိတရားကိုယ်ကြည့်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏

(တတိယော ဒုတိယသန္တ သဟဇာတာဓိပတိသာ။ မဂ်လေး  
 ခု၌ အဓိပတိကိုကောက်။ ။ တတိယော ပဌမတတိယသန္တ အာရမ္မ  
 ဏာဓိပတိ သဟဇာတာဓိပတိ နှစ်ပါးကို ကောက်။ ။ တတိ  
 ယော ဒုတိယ တတိယသန္တ သဟဇာတာ ဓိပတိကို ကောက်)။  
 မဂ်လေးခု၌ သဟဇာတာ ဓိပတိ ပဌမတတိယသုံးချက်။ သဟ  
 ဇာတာဓိပတိသာ။ ။ ဒုတိယတတိယော ပဌမသန္တ အာရမ္မဏာ  
 ဓိပတိသာ။ ဒုတိယတတိယော ဒုတိယသန္တ သဟဇာတာဓိပတိ  
 သာ။ ။ ဒုတိယတတိယော တတိယသန္တ အာရမ္မဏာ ဓိပတိ  
 သဟဇာတာဓိပတိနှစ်ပါးသာ။ ဒုတိယ တတိယော ပဌမတတိ  
 ယသန္တ အာရမ္မဏာ ဓိပတိသာ။ ။ ဒုတိယတတိယော ဒုတိယ  
 တတိယသန္တ သဟဇာတာဓိပတိသာ။ ။ အဓိပတိပြီး၏။

အနန္တရပစ္စည်း၌ ပဌမောပဌမဿ။ ပဌမော တတိယဿ။  
 ပဌမောပဌမတတိယဿ။ ။ သုံးချက်။ ။ တတိယော တတိ  
 ယဿ။ တတိယောပဌမဿ။ တတိယော ပဌမတတိယဿ။ ။  
 သုံးချက်။ ။ ပဌမတတိယော ပဌမဿ။ ပဌမတတိယော တတိ  
 ယဿ။ ပဌမတတိယော ပဌမတတိယဿ။ ။ သုံးချက်။ ။ ပေါင်း  
 ကိုးချက်။ ။ ပဌမော ပဌမသန္တ ကတ္တားကား မဂ်ကိုအာရုံပြုခိုက်  
 အဆုံးစောကြည့်သော ရှေးရှေးသော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပ

ယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခု မနောဒွါရာ  
 ဝဇ္ဇန်း ပစ္စည်း၏။ သမ္ပဒါန်ကား မဂ်ကို အာရုံပြုခိုက် နောက်နောက်  
 သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏ  
 သမ္ပယုတ်လေးခု အတိညာဏ်ဒွေး ပစ္စယုပ္ပန်၏။ ။ ပဌမေတတိ  
 ယဿ ဣတ္ထာဒိကား မိမိမဂ်မှ အာရမ္မဏာမိပတိ ပစ္စည်းကို ရခိုက်  
 အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပ  
 ယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု ပစ္စည်း၏။ ။  
 သမ္ပဒါန်ကား ပဌမဇောကြဉ်သော နောက်နောက်သော မဟာ  
 ကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်  
 လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ ပဌမေ ပဌမတတိယဿ လည်း  
 နည်းတူ။ တတိယသုံးချက်။ ပဌမတတိယသုံးချက်လည်း နည်းတူ  
 ပင်။ ။ အနန္တရပြီးပြီ။

သမနန္တရလည်းနည်းတူ။ ။ သဟဇာတ အညမည နိဿယ  
 ပစ္စည်းတို့မှာ ပဋိစ္စဝါရအတိုင်း သတ္တရသတဆဲ ခုနစ်ချက်ထွက်၏။  
 (အကောက်လွယ်ပြီ)။ ။ ဥပနိဿယပစ္စည်း၌ အမိပတိအတိုင်း  
 ကေဝီသနှစ်ဆဲတချက်ထွက်၏။ ။ (ပဌမေ ပဌမဿ၌ အနန္တရပ  
 နိဿယကောက်ပြီ။ ။ ပကတူပ၌ ပစ္စဝေက္ခဏာပစ္စဝေက္ခဏာယ  
 ဟောတော်မူသည်။ မဂ်ကို အာရုံပြုခိုက် မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပ  
 ယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခုကို ကောက်။ ။  
 သမ္ပဒါန်မှာလည်း နောက်ပစ္စဝေက္ခဏာဝီထိမှာ မဟာကုသိုလ်  
 ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခုကို  
 ကောက်။ ။ (အကောက်လွယ်ပြီ)။ ။ အာသေဝနမှာ အနန္တရ  
 အတိုင်းကိုးချက်ထွက်၏။ ။ ပဌမေ ပဌမဿ၌ ကတ္ထာဒိကား  
 မဂ်ကို အာရုံပြုခိုက် အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော မဟာ  
 ကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်  
 လေးခုပစ္စည်း၏။ ။ သမ္ပဒါန်ကား မဂ်ကို အာရုံပြုခိုက် နောက်  
 နောက်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ  
 ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု အတိညာဏ်ဒွေးပစ္စယုပ္ပန်၏။ ။ ပစ္စည်းမှာ

မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းကိုကြည့်သမ္ပဒါန်မှာပဋ္ဌမဇောကိုကြည့်သည်သာ  
 ထူးသည်။ အနန္တရပစ္စည်းနှင့် ဟူသည်။ နောက်ပုဒ်တို့၌ အနန္တရ  
 ပစ္စည်းနှင့်အတူ။။ကမ္မသတ္တရသတဆဲ့ခုနစ်။ဝိပါကမရ။။အာဟာရ  
 ဣန္ဒြိယ ဈာန မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တတို့လည်း သတ္တရသ တဆဲ့ခုနစ်ချက်။ ။  
 အတ္ထိအဝိဂတသတ္တရသ။ နတ္ထိဝိဂတ အနန္တရ အတိုင်းနဝ။ ။  
 အနုလုံပြီးပြီ။ ။နဟေတုယာ ဧကဝိသ။ နာရမ္မဏေသတ္တရသ။  
 (နာဓိပတိမှစ၍ ပစ္စည်းအကုန် ဧကဝိသချည်းပင်)။ ။မဂ္ဂါရမ္မဏ  
 တိက်ပြီး၏။

ဥပ္ပန္နတ္တိက

အမှာ ဥပ္ပန္နတိက်၌ ပဋိစ္စဝါရမရှိ အဘယ့်ကြောင့် နည်း  
 ဟူမူကား ဆဝါရပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မကို ပဋ္ဌာနအားဖြင့်  
 ဟောတော်မူသည်။ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မလည်းပစ္စုပ္ပန်သာ၊အတိတ်အနာ  
 ဝါတ်မဖြစ်သင့်။ ပစ္စုပ္ပန်လည်း ဥပ္ပန္နသာ အနုပ္ပန္နဥပ္ပါဒိ တရား  
 မဟုတ် ဥပ္ပန္နတပုဒ်ကိုသာရည်၍ ဟောတော်မမူဟုမှတ်အပ်၏။  
 ဤမှတပါးလည်း စူးစမ်းဆင်ခြင်အပ်၏။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဿသာတည်း။ ။  
 ပဝတ္ထိအခါ ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားလည်း  
 ကောင်း သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အား၎င်းတပ်သော သဟိတ်  
 စိတ်ဧကသတ္တတိ။စေ။ ဒွေပညာသ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ ရှိသော  
 လောဘမူဖြစ်အံ့ လောဘမောဟ။ဒေါသမူဖြစ်အံ့ဒေါသမောဟ။  
 မောဟမူဖြစ်အံ့မောဟ။ ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ။  
 တိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသအမောဟ ဤဟိတ်နှစ်ပါး  
 သုံးပါးပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား မောဟမူရွေး၌ မောဟကြည့်  
 သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ပဋိသန္ဓေအခါ  
 ကတ္တားကား သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသကိုကောက်)။ ။အာရမ္မ  
 ဏ၌ ပဋ္ဌမောပဋ္ဌမဿ။ ဒုတိယောပဋ္ဌမဿ။ တတိယော ပဋ္ဌမဿ

သုံးချက်။ ။ပဌမောပဌမဿဉ္စ ကတ္တားကား ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သော ရုပ်အဋ္ဌဝိသပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား ကာမစိတ်စတု ပညာသ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗသောတ ဣဒ္ဓိဝိမ အဘိညာဏ် ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။

ဒုတိယောပဌမဿဉ္စ ကတ္တားကား အနာဂတ်ဖြစ်သော အကု သိုလ်ဒွါဒသ ကုသိုလ်ကေဝိသ ကြိယာဝိသ စိတ္တဇရုပ် သတ္တရသ ဇရတာဘင်ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ပဒါနိကား မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇောတဒုယုတ် သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသ ဣဒ္ဓိဝိမ စေ တောပရိယ ပုဗ္ဗနိဝါသာနုဿတိ ယထာကမ္မပဂ အနာဂတံသ အဘိညာဏ်ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။တတိယောပဌမဿဉ္စကတ္တား ကား အနာဂတ်ဖြစ်သော ဝိပါက်ဆတ္တိံသ ကမ္မဇရုပ် နှစ်ဆယ် ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမ ဇောတဒုယုတ် သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသ ဣဒ္ဓိဝိမ စေတော ပရိယ ပုဗ္ဗနိဝါသာ နုဿတိ ယထာကမ္မပဂ အနာဂတံသ အဘိညာဏ်ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။အာရမ္မဏာပြီး၏။

အဓိပတိပစ္စည်း၌ ပဌမောပဌမဿ။ ဒုတိယော ပဌမဿ။ တတိယော ပဌမဿ။ ဖေါင်းသုံးချက်။ ။ပဌမော ပဌမဿဉ္စ အာရမ္မဏာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားပုဂ္ဂိုလ်အရကား အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ဣဒ္ဓိဖြစ်သော ပစ္စယုပ္ပန်နိဗ္ဗန္ဓရုပ်အဋ္ဌာရသပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူ စိတ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ သဟဇောတာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တား ကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားလည်းကောင်း သမ္ပယုတ္တခန္ဓာစိတ္တဇရုပ် အားလည်းကောင်းတပ်သော သာဓိပတိဇောငါးဆုံနှစ်ခု စိတ္တက္ခ ဏတခုတခု၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ်သုံးပါးလေးပါးတို့တွင် တပါးပါးပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား အဓိပတိတရားကိုယ် ကြည့်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ဒုတိယောပဌမဿဉ္စ ကတ္တားကား အနာဂတ်ဣဒ္ဓိဖြစ်သော

အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော တိဇနိပ္ပန္နရုပ်ကိုးခုပစ္စည်းတရားရ၏။။  
သမ္ပဒါန်ကား အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု ပစ္စ  
ယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဘတိယောပဋ္ဌမဿ၌ ကတ္တားကား အလေးအမြတ် ပြုအပ်  
သော အနာဂတ်ဗုဒ္ဓဖြစ်သော ကမ္မဇနိပ္ပန္နရုပ် သတ္တရသပစ္စည်း  
တရားရ၏။။သမ္ပဒါန်ကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူ  
ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(အနန္တရသမနန္တရပစ္စည်းမရ။ ။  
သဟဇာတ အညမည၌ ပဋ္ဌမောပဋ္ဌမဿတံချက်။ နိဿယပစ္စည်း  
၌လည်းတချက်သာ။ သဟဇာတနိဿယလွယ်ပြီ)။ ။ပုရေဇာတ  
နိဿယဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား စက္ခုဝိညာဏ်ဒွေးအား တပ်သော  
မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတိတဘဝင်နှင့် အတူဥပါဒ်ပြိုင်သော ကျွ  
ဝတ္ထု။။လ။ ကာယဝိညာဏ်ဒွေးအား တပ်သော မဇ္ဈိမာယုက  
ဖြစ်၍ အတိတဘဝင်နှင့်ဥပါဒ်ပြိုင်သော ကာယဝတ္ထု။ ပဉ္စဝေါ  
ကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်  
ကြည့်သော နောက်နောက်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ ကုသိုလ်ဧက  
ဝိသ ဝိပါက်ဗာတ္ထိံသ ကြိယာဝိသအား တပ်သော ပဋိသန္ဓေ  
အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယ  
ဝတ္ထု။ နိရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ အနာဂါမိဖိုလ် အရ  
ဟတ္ထဖိုလ်အားတပ်သော ရှေးဖြစ်သောဟဒယဝတ္ထု။မရဏာသန္ဓေ  
အခါ ပဉ္စဝေါကာရဘဝင်တဆယ် အာဝဇ္ဇန်းဒွေးသမ္ပုဋ္ဌိက္ခိန်းဒွေး  
သန္တိရဏာသုံးခု မရဏာသန္ဓေဇော ငါးချက်။ တဒါရုံ စုတိအား  
တပ်သော စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်  
သောစိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုပစ္စည်းတရားရ၏။ ။  
သမ္ပဒါန်ကား အရူပ ဝိပါက်လေးခု ကြည့်သော သတ္တဝိညာဏ  
ဇာတ်ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။နိဿယပြီး၏။

ဥပနိဿယပစ္စည်း၌ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဿ။ ဒုတိယောပဋ္ဌမဿ။  
တတိယောပဋ္ဌမဿ။ ပေါင်းသုံးချက်။။ပဋ္ဌမောပဋ္ဌမဿ၌အာရမ္မ  
ဏူပကောဘိန္ဒြိ။ ပကတူပနိဿယဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ပစ္စယုပ္ပန်

ဗလဝဖြစ်သော ရုပ်အဋ္ဌဝိသပစ္စည်း။ ။ သမ္ပဒါနိကား ပစ္စုပ္ပန်  
 ဖြစ်သော စိတ်တရုယုတ်ကိုးဆယ် ပစ္စုပ္ပန်။ ။ ဒုတိယော  
 ပဌမသန္တ ကတ္တားကား ဗလဝအနာဂတ်ဖြစ်သော အကသိုလ်  
 ဒွါဒသ ကုသိုလ်ကေဝိသ ကြိယာဝိသုတိဇရုပ်သတ္တရသ ဇရတာ  
 ဘင်ရ၏။ သမ္ပဒါနိကား ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော စိတ်တရုယုတ်ကိုးဆယ်  
 ပစ္စုပ္ပန်။ ။ တတိယော ပဌမသန္တ ကတ္တားကား ဗလဝ  
 အနာဂတ်ဖြစ်သော ဝိပါကဆတ္တိသ ကုမ္မဇရုပ်နှစ်ဆယ် ပစ္စည်း။  
 ။ သမ္ပဒါနိကား ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော စိတ်တရုယုတ်ကိုးဆယ်  
 ပစ္စုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ ပုရေဇာတ၌ ပဌမောပဌမသတချက်သာ။  
 အာရမ္မဏ ပုရေဇာတဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန်နိဗ္ဗန္ဓရုပ်အဋ္ဌာ  
 ရသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ သမ္ပဒါနိကား ကာမစိတ်စတုပညာသ  
 ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗသောတ အဘိညာဏ်ပစ္စုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ (ဝတ္ထု  
 ပုရေဇာတမှာ ပုရေဇာတနိဿယ အတိုင်းကောက်။ ။ ပစ္ဆာ  
 ဇာတ၌ ပဌမော ပဌမသသ အကုန်ကောက်)။ ။ ကမ္မပစ္စည်း  
 ပဌမောပဌမသ သဟဇာတကမ္မသာ။ ။ ဝိပါကလည်း တချက်  
 သာ။ ။ အာဟာရလည်း ရုပ်အာဟာရ နာမ်အာဟာရ နှစ်ပါး  
 ကောက်ငြိ။ ။ ဣန္ဒြိယလည်း တချက်။ သဟဇာတိန္ဒြိယ ပုရေဇာတိန္ဒြိ  
 ယ ရူပဇိဝိတိန္ဒြိယ သုံးပါးအကောက်လွယ်ပြီ။ ဈာနမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တ  
 ဝိပုယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတ တချက်စီသာထွက်၏။ ။ အကောက်မှာ  
 လွယ်ပြီ။ ။ ပစ္စနိက်မှာ နဟေတုယာဘိဏိ အစရှိသည်သုံးချက်  
 သာ။ ။ နောနတ္တိနောဝိဂတမှာဒွေ။ ပဌမောပဌမသ ပစ္စုပ္ပန်  
 ဖြစ်၍ကျသည်။ ။ ဥပ္ပန္နတိက်ပြီး၏။

အတိတတ္တိက

အတိတတိက်၌ မဋ္ဌိစွဝါရမရှိ ဥပ္ပန္နတိက်ကဲ့သို့ပင် ယူလေ။ ။  
 ပဉ္စာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌။ ။ တတိယော တတိယသတပါး  
 သာ။ အကောက်လွယ်ပြီ။ ။ အာရမ္မဏပစ္စည်း၌။ ။ ပဌမော ပဌမ  
 တတိယသ။ ဒုတိယော တတိယသ။ တတိယော တတိယသ။

ပေါင်းသုံးချက်။ ။ပဋ္ဌမော တတိယသသ္မိ ကတ္တားကား အတိတ် ဖြစ်သောစိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ် စေတသိက်ဒွေပညာသ ရုပ်အဋ္ဌာရီသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား မနောဒွါရာ ဝဇ္ဇန်း ကာမဇော တခုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသ ဝိညာဏဉ္စာ ယတနစိတ် သုံးခု နေဝသညာ နာသညာ ယတန စိတ် သုံးခု အဘိညာဏ်ဒွေးပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။

ဒုတိယော တတိယသသ္မိ ကတ္တားကား အနာဂတ်ဖြစ်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ် စေတသိက် ဒွေပညာသ ရုပ်အဋ္ဌာရီသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇော တခုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသ အဘိညာဏ်ဒွေး ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။တတိယော တတိယသသ္မိ ကတ္တားကား ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သော ရုပ်အဋ္ဌာရီသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား ကာမစိတ်စတုပညာသ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗသောတ ဣဒ္ဓိဝိစ အဘိညာဏ်ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။အာရမ္မဏာပြီး၏။

အဓိပတိပစ္စည်း၌ ပဋ္ဌမောတတိယသ၊ ဒုတိယောတတိယသ။ တတိယော တတိယသ။ ။ပေါင်းသုံးချက်။ ။ပဋ္ဌမောတတိယသသ္မိ ကတ္တားကား အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော အတိတ်ဗုဒ္ဓ ဖြစ်သော နိဗ္ဗန္ဓရုပ်အဋ္ဌာရသ ဒေါသမူဒွေး မောဟမူဒွေး ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်ကြည့်သော စိတ်ရှစ်ဆဲ့လေးခု ဒေါသဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာကြည့်သော စေတသိက်လေးဆဲ့ခုနစ်ခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော လောဘမူရှစ်ခု မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယော တတိယသသ္မိ ကတ္တားကား အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော အနာဂတ်ဗုဒ္ဓဖြစ်သော နိဗ္ဗန္ဓရုပ်အဋ္ဌာရသ ဒေါသမူဒွေး ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ် ကြည့်သောစိတ် ခုနစ်ဆဲ့ခြောက်ခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

တတိယော တတိယသံဃံ အာရမ္မဏာဓိပတိ ဖြစ်အံ့ ကတ္တား  
 ကား အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဣဋ္ဌဖြစ်သော ပစ္စယုပ္ပန်နိဗ္ဗန္တရုပ်  
 အဋ္ဌာရသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား အလေး အမြတ်  
 ပြုတတ်သော လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။သဟ  
 ဇာတာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာအားလည်း  
 ကောင်း သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အားလည်းကောင်း  
 တပ်သော အဓိပတိတရားကိုယ် သုံးပါးလေးပါးတို့တွင် တပါးပါး  
 ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား အဓိပတိတရားကိုယ်ကြည့်သော  
 သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။အဓိ  
 ပတိပြီး၏။

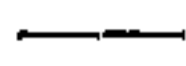
အနန္တရပစ္စည်း၌။ ။ပဌမော တတိယသတချက်သာ ထွက်၏။  
 ကတ္တားကား ရဟန္တာတို့ စုတိကြည့်သော ရှေးရှေးသော စိတ်တခု  
 ယုတ်ကိုးဆယ် စေတသိက် ဒွေပညာသပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပ  
 ဒါနိကား ရဟန္တာတို့ စုတိနှင့်တကွနောက်နောက်သော စိတ်တခု  
 ယုတ်ကိုးဆယ် စေတသိက်ဒွေပညာသ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။  
 သမနန္တရလည်း နည်းတူ။ ။(သဟဇာတ အညမည နိဿယ  
 ပစ္စည်းတို့လည်း တချက်စီသာ ထွက်သည်။ ။အကောက်မှာ  
 ဥပ္ပန္နော ဥပ္ပန္နဿ အတိုင်းကောက်လေ)။ ။ဥပနိဿယပစ္စည်း၌  
 ပဌမော တတိယသ။ ဒုတိယော တတိယသ။ တတိယော တတိ  
 ယသ။ ။ပေါင်းသုံးချက်။ ။ပဌမော တတိယသံဃံ ပကတူပ  
 ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ဗလဝအတိတ်ဖြစ်သော စိတ်တခုယုတ် ကိုး  
 ဆယ် စေတသိက် ဒွေပညာသ ရုပ်အဋ္ဌာရိသ ပစ္စည်းတရားရ၏။  
 သမ္ပဒါနိကား စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ် စေတသိက် ဒွေပညာသ  
 ပစ္စယုပ္ပန်၏။ ။ဒုတိယော တတိယသံဃံ ပကတူပ ပစ္စည်းဖြစ်အံ့  
 ကတ္တားကား ဗလဝ အနာဂတ်ဖြစ်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်  
 စေတသိက် ဒွေပညာသ ရုပ်အဋ္ဌာရိသပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပ  
 ဒါနိကား စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ် ပစ္စယုပ္ပန်၏။ ။တတိယော  
 တတိယသံဃံ ပကတူပ နိဿယဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ပစ္စယုပ္ပန်



ဖြစ်သော ရုပ်အဋ္ဌဝိသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား စိတ်  
 တခုယုတ်ကိုးဆယ် ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။(ပုရေဇာတပစ္စာ  
 ဇာတ၌။ ။တတိယောတတိယဿတချက်သာ ဥပ္ပန္နတိက်အတိုင်း  
 ကောက်။ ။အာသေဝနမှာ ပဋ္ဌမော တတိယဿတချက်သာ)။  
 ကတ္တားကား အဆုံးဇောကြဉ်သောရှေးရှေးသောလောကီဇော  
 သတ္တစတ္တာလီသ ပစ္စည်း။၏။ သမ္ပဒါန်ကား ပဋ္ဌမဇော ဖိုလ်ဇော  
 ကြဉ်သော နောက်နောက်သော ဇော ကေပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်  
 တရားရ၏။

ကမ္မပစ္စည်း၌။ ။ပဋ္ဌမော တတိယဿ။တတိယောတတိယဿ။  
 နှစ်ချက်။ ။ပဋ္ဌမော တတိယဿ၌ ကတ္တားကား အတိတ်ဖြစ်သော  
 ကုသိုလ် အကုသိုလ် စေတနာပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား  
 ဝိပါက် ဆတ္ထိံသ နာမက္ခန္ဓာ ကုသုတ္တရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။  
 (တတိယော တတိယဿ၌ သဟဇာတ ကမ္မသာ။ အကောက်  
 လွယ်ပြီ။ ။ဝိပါက အာဟာရ ဣန္ဒြိယ ဈာန မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တတို့မှာ  
 တတိယော တတိယဿတချက်သာ ဥပ္ပန္နော ဥပ္ပန္နဿနှင့်တူပြီ။  
 ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတတို့လည်းတချက်သာ ဥပ္ပန္နတိက်နှင့်တူပြီ။  
 နတ္ထိ ဝိဂတတို့လည်း အနန္တရနှင့်တူပြီ)။ ။နဟေတုယာတိဏိ။  
 သဗ္ဗတ္ထတိဏိ။ နောအတ္ထိ နောအဝိဂတေဒွေ။

အတိတတိက် ပြီး၏။



အတိတာရမ္မဏတ္ထိက

(အတိတာ ရမ္မဏတိက်၌။ ။ပဋ္ဌမတချက်။ ဒုတိယတချက်။  
 တတိယတချက်။ ။ပေါင်းသုံးချက်။ ။ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမံ၌ ကတ္တား  
 ကား အတိတာရမ္မဏ ကေန ဝိညာဏဉ္စာယတန စိတ်သုံးခု နေဝ  
 သညာ နာသညာယတန စိတ်သုံးခု။ အတိတ်တရားကို အာရုံပြု  
 ခိုက် ဟသိတုပ္ပါဒ်ကြဉ်သော ကာမဇောနှစ်ဆွဲရစ်ခု အတိညာဏ်

ဒွေး ဝိရတီ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တစတ္တာလီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိညာဏဉ္စာယတနစိတ် သုံးခု နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ်သုံးခု။ အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် ဟသိတုပ္ပါဒ်ကြဉ်သော ကာမဇောနှစ်ဆွဲရှစ်ခု အဘိညာဏ်ဒွေး မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ဝိရတီ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တစတ္တာလီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။

ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တာဒကား အနာဂတ် တရားကို အာရုံပြုခိုက် ဟသိတုပ္ပါဒ်ကြဉ်သော ကာမဇောနှစ်ဆွဲရှစ်ခု အဘိညာဏ်ဒွေး အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။လ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟအပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ။လ။ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။တတိယေန တတိယံ၌ ကတ္တာဒကား ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို အာရုံပြုခိုက် ဟသိတုပ္ပါဒ်ကြဉ်သော ကာမဇောနှစ်ဆွဲရှစ်ခု အဘိညာဏ်ဒွေး အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော။လ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော ။လ။ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဟေတုပြီး၏။

(အာရမ္မဏ ပစ္စည်းမှာ တိက်ပုဒ်အရကို အကုန်ကောက်)။ အဓိပတိပစ္စည်း၌။ ။အတိတ်တရမ္မဏဧကန် အဓိပတိ ပစ္စည်းကို ဧကန်ရသောအခါ ဝိညာဏဉ္စာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ နေဝသညာ နာသညာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ။အတိတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် အဓိပတိ ပစ္စည်းကိုရသောအခါ လောဘမူရှစ်ခု ဒေါသမူဒွေး မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု ဧကန်ရသော အဘိညာဏ်ဒွေး ဝိစိကိစ္ဆာ ဝိရတီ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တစတ္တာလီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အဓိပတိ တရားကိုယ် ကြဉ်သော။လ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တာဒကား အနာဂတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အဓိပတိ ပစ္စည်းကို ရသောအခါ

လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု ဒေါသမူစိတ် နှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု ကေန ရသော အဘိညာဏ်ဒွေး အပ္ပမညာ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြည့်သော စေတသိက် ကေနပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ် ကြည့်သော။လ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။တတိယေန တတိယံ၌ ကတ္တား ကား ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသော အခါ လောဘမူရှစ်ခု ဒေါသမူဒွေး မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ကေနရ သော အဘိညာဏ်ဒွေးဝိစိကိစ္ဆာအပ္ပမညာကြည့်သောစေတသိက် ကေနပညာသ။လ။ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။အဓိပတိပြီး၏။

(အနန္တရ သမနန္တရ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ပစ္စည်း တို့၌ တိက်ပုဒ်ကို အကုန်ကောက်)။ပုရေဇာတ ပစ္စည်း၌ ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမံ၌ ကတ္တားကား အတိတာရမ္မဏကေန ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ဝိညာဏဉ္စာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ နေဝ သညာ နာသညာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ။အတိတ်တရားကိုအာရုံ ပြုခိုက် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇောတခုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံ ကောဒသအဘိညာဏ်ဒွေးဝိရတိအပ္ပမညာကြည့်သောစေတသိက် သတ္တစတ္တာလီသအစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို။လ။ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ် သောအခါ အနာဂတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇောတခုယုတ် သုံးဆယ် တဒါရုံ ကောဒသ အဘိညာဏ် ဒွေးအပ္ပမညာကြည့်သော စေတသိက် ပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။လ။ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။တတိယေန တတိယံ၌ ကတ္တားကား ပစ္စယုပ္ပန်တရားရမ္မဏ ကေန ဒွေပဉ္စဝိညာဏ် တဆယ် မနောဇောတ်သုံးခု။ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို အာရုံပြုခိုက် ပဉ္စဝေါ ကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းကာမဇောတခုယုတ် သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသအဘိညာဏ်ဒွေးအပ္ပမညာကြည့်သော စေတသိက် ပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို။လ။ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။ပုရေဇာတပြီး၏။

အာသေဝနဉ္စ။ ။ ပဌမေနပဌမံဉ္စ ကတ္တားကား အတိတရမ္ဗဏ  
 ဧကန် ဝိညာဏဉ္စာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ နေဝသညာနာသညာ  
 ယတန ကုသိုလ် ကြိယာ။ အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက်အကုသိုလ်  
 ဋ္ဌါဒသ ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော  
 အဘိညာဏ်ဒွေး ဝိရတီ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တ  
 စတ္တာလီသ အစိတ်အစိတ်။ လ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ ဒုတိယေန  
 ဒုတိယံဉ္စ ကတ္တားကား အနာဂတ် တရားကို အာရုံ ပြုခိုက်  
 အကုသိုလ် ဋ္ဌါဒသ ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာ  
 ရှစ်ခု ဒုတိယာဒိဇောအဘိညာဏ်ဒွေး ဝိရတီအပ္ပမညာကြဉ်သော  
 စေတသိက် သတ္တစတ္တာလီသ။ လ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

တတိယေန တတိယံဉ္စ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန် တရားကို  
 အာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ်ဋ္ဌါဒသ ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု  
 မဟာကြိယာ ရှစ်ခု ဒုတိယာဒိဇော အဘိညာဏ်ဒွေး အပ္ပ  
 မညာကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ အစိတ်အစိတ်။ လ။ ပစ္စ  
 ယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ ကမ္မဉ္စ ကုသိုလ် အကုသိုလ် စေတနာကိုကြဉ်။  
 တိက်ပုဒ်အရကိုအကုန်ကောက်။ ။ ဝိပါကပစ္စည်းဉ္စလည်းသုံးချက်။  
 ပဌမေန ပဌမံဉ္စ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား အတိတရမ္ဗဏ ဧကန်  
 ဝိညာဏဉ္စာယတန ဝိပါက နေဝသညာနာသညာယတနဝိပါက။  
 အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် သန္တိရဏသုံးခု မဟာဝိပါက ရှစ်ခု  
 စေတသိက်တေတ္ထိံသ အစိတ်အစိတ်။ လ။ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။  
 ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား ဝိညာဏဉ္စာယတန ပဋိသန္ဓေ နေဝ  
 သညာ နာသညာယတန ပဋိသန္ဓေ။ အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက်  
 ကာမပဋိသန္ဓေတဆယ်စေတသိက်တေတ္ထိံသ အစိတ်အစိတ်။ လ။  
 ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယေန ဒုတိယံဉ္စ ကတ္တားကား အနာဂတ်တရားကို အာရုံ  
 ပြုခိုက် တဒါရုံဧကောဒသ စေတသိက်တေတ္ထိံသ အစိတ်အစိတ်။ လ။  
 ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ တတိယေန တတိယံဉ္စ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တား

ကား ပစ္စုပ္ပန်ရမ္မဏကေနံ ဒွေပဉ္စရိညာဏ်တဆယ် သမ္ပုဋ်တိုင်း  
 ဒွေးပစ္စုပ္ပန်တရားကို အာရုံပြုခိုက် တဒါရုံကောဒုသ စေတသိက်  
 တေတ္ထိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို။လ။ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။  
 ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန်တရားကို အာရုံပြုခိုက် ကာမ  
 ပဋိသန္ဓေတဆယ်စေတသိက်တေတ္ထိံသ-အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ  
 ကို။လ။ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဝိပါကပြီး၏။

(အာဟာရ ဣန္ဒြိယပစ္စည်းတို့မှာ အကုန်ကောက်။ဈာနပစ္စည်း  
 မှာဒွေပဉ္စရိညာဏ်တဆယ်ကိုကြည့်မဂ္ဂမှာသဟိတ်စိတ်ကိုကောက်။  
 သမ္ပယုတ္တမှာ အကုန်ကောက်။ ။ဝိပ္ပယုတ္တမှာ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌  
 ကောက်။ ။အတ္ထိ နတ္ထိ ဝိဝတ အဝိဝတံဤပစ္စည်းတို့မှာ အကုန်  
 ကောက်)ဟေတုယာတိဏိ။သဗ္ဗတ္ထတိဏိ။ ။အနုလုံပြီး၏။

ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား အတိတ်တရား  
 ကိုအာရုံပြုခိုက် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ဟသိတုပ္ပါဒ် သန္တိရဏသုံးခု ဆန္ဒ  
 ကြည့်သော အညသမာန်းဒွါဒသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍  
 ။လ။ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ် ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် စေတသိက်စုဒ္ဓသအစိတ်  
 အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ် ဥဒ္ဓစ္စ  
 သဟဂုတ်၌ရှိသော မောဟ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ  
 အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အဟိတ်ပဋိသန္ဓေနှစ်ခု ဆန္ဒပီတိ  
 ဝီရိယကြည့်သော အညသမာန်းစေတသိက်တဆယ် အစိတ်အစိတ်  
 ။လ။ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား အနာဂတ်တရားကို အာရုံ  
 ပြုခိုက် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ဟသိတုပ္ပါဒ် သန္တိရဏသုံးခု ဆန္ဒ ကြည့်  
 သော အညသမာန်း ဒွါဒသ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍။လ။  
 ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ် ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်။လ။ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ တတိယေန  
 တတိယံ၌ ပဝတ္ထိအခါ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန်ရမ္မဏကေနံ ဒွေပဉ္စ  
 ရိညာဏ် တဆယ် မနောဓာတ်သုံးခု။ ပစ္စုပ္ပန်တရားကို အာရုံ  
 ပြုခိုက် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ဟသိတုပ္ပါဒ် သန္တိရဏသုံးခု ဆန္ဒကြည့်

သော အညသမာန်း ဒွါဒသ အစိတ်အစိတ်။လ။နာမက္ခန္ဓာံ ဝိစိ  
ကိစ္ဆာသဟဂုတ် ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် စေတသိက် စုဒ္ဓသ။လ။ မောဟ  
ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။။ပဋိသန္ဓေအခါကတ္တားကား ပစ္စယုပ္ပန်တရား  
ကို အာရုံပြုခိုက် အတိတ်ပဋိသန္ဓေနှစ်ခု ဆန္ဒပီတိ ဝိရိယကြည်သော  
အညသမာန်းတဆယ် အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို။လ။ပစ္စယုပ္ပန်  
တရားရ၏။

ဒုတိယပုဂံမှာ ပဋိသန္ဓေအခါမရ၊ပဋိသန္ဓေသည် အနာဂတ်ကို  
အာရုံပြုသောကြောင့်တည်း။ နာမက္ခန္ဓာမရ။ ။နာမိပတိ၌ ပဝတ္တိ  
အခါ ကတ္တားကား အတိတရမ္မဏ ကေန် အဓိပတိပစ္စည်းကို  
ကေန်ရသော ဝိညာဏဉာယတန ကုသိုလ်ကြိယာနေဝသညာနာ  
သညာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ။ အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက်  
အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါလောဘမူရှစ်ခုဒေါသမူဒွေးမဟာ  
ကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု အဘိညာဏ်ဒွေး အပ္ပမညာ  
ဝိစိကိစ္ဆာကြည်သော စေတသိက်ကေနပညာသ အစိတ်အပေါင်း  
နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုမရသောအခါ အတိ  
တရမ္မဏကေန်ဝိညာဏဉာယတနဝိပင်္ဂါနနေဝသညာနာသညာ  
ယတနဝိပင်္ဂါ အတိတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် အဓိပတိပစ္စည်းကို  
မရသောအခါ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာ  
ကုသိုလ် ရှစ်ခု ကာမကြိယာ ဇောကိုးခု တဒါရုံ ကောဒသ  
အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား အနာဂတ်တရားကို အာရုံ  
ပြုခိုက် အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူရှစ်ခု ဒေါသမူ  
ဒွေး မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု ကေန်ရသော အဘိ  
ညာဏ်ဒွေး အပ္ပမညာ ဝိစိကိစ္ဆာကြည်သော စေတသိက် ကေန  
ပညာသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အဓိပတိ  
တရားကို မရသောအခါ အနာဂတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက်  
အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ကာမကြိယာဇော ကိုးခု

အပ္ပမညာကြည့်သော စေတသိက် ပညာသ။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ  
 ၏။တတိယေန တတိယံ၌ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန်တရားကို အာရုံပြု  
 ခိုက် အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါလောဘာမူစိတ်ရှစ်ခု ဒေါသမူ  
 ဋ္ဌေး မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု ကေနရသော အဘိ  
 ညာဏ်ဋ္ဌေး အပ္ပမညာ ဝိစိကိစ္ဆာကြည့်သော စေတသိက် ကေန  
 ပညာသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အဓိပတိ  
 တရားကိုယ်။ အဓိပတိပစ္စည်းကို မရသောအခါ ပစ္စုပ္ပန်တရား  
 ကေန ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ် မနောဓာတ်သုံးခု ပစ္စုပ္ပန်တရားကို  
 အာရုံပြုခိုက် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇော တခုယုတ်သုံးဆယ်  
 တဒါရုံ ကောဒသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်  
 တရားရ၏။ ။နာဓိပတိပြီး၏။

(နပုရေဇာတပစ္စည်း၌ အရူပဘုံ၌လောကီ။ ။နပစ္စာဇာတ  
 အကုန်)။ ။နာသေဝန၌ ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမံ၌ ပဝတ္ထိအခါ ကတ္တား  
 ကား အတိတာရမ္မဏ ကေန ဝိညာဏဉ္စာယတန ဝိပါက် နေဝ  
 သညာ နာသညာယတနဝိပါက် အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက်  
 မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အကုသိုလ်ဒွါဒသ ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာကုသိုလ်  
 မဟာကြိယာ ပဋ္ဌမဇော။ တဒါရုံ ကောဒသ အပ္ပမညာ ဝိရတိ  
 ကြည့်သောစေတသိက်သတ္တစတ္တာလီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ  
 ကို။လ။ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား အတိ  
 တာရမ္မဏ ကေနဝိညာဏဉ္စာယတန ပဋိသန္ဓေ နေဝသညာ နာ  
 သညာယတန ပဋိသန္ဓေ အတိတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် ကာမ ပဋိ  
 သန္ဓေတဆယ် စေတသိက် ဆတ္ထိံသ။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား အနာဂတ်တရားကို အာရုံ  
 ပြုခိုက် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အကုသိုလ် ဒွါဒသ ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာ  
 ကုသိုလ် မဟာကြိယာ ပဋ္ဌမဇော တဒါရုံကောဒသ အပ္ပမညာ  
 ကြည့်သော စေတသိက်ပညာသ။လ။ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။တတိ  
 ယေန တတိယံ၌ ပဝတ္ထိအခါ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန်တရားမ္မဏ ကေန

ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ် မနောဓာတ်သုံးခု၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို အာရုံ ပြုခိုက် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အကုသိုလ်ဒွါဒသ ဟံသိတုပ္ပေါဒ် မဟာ ကုသိုလ် မဟာကြိယာ ပဌမဇောအပ္ပမညာကြဉ်သောစေတသိက် ပညာသ။လ။ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။နာသေဝနံပြီး၏။ ။(နကမ္မမှာ ကုသိုလ် အကုသိုလ် စေတနာကိုကောက်။ ။နဝိပါကမှာ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ကြိယာကိုကောက်။ ။နဈာနမှာ ဒွေပဉ္စဝိညာဏ် တဆယ်ကိုကောက်။ ။နဝိပ္ပယုတ္တမှာ အရူပဘုံကိုကောက်)။ ။ပစ္စ နိုက်ပြီး၏။ ။ဆဝါရ အတူတူပင်။ ။ဆဝါရပြီး၏။

ပဉ္စာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌။ ။ပဌမော ပဌမဿ။ ဒုတိယော ဒုတိယဿ။တတိယော တတိယဿသုံးချက်။ ။ပဌမော ပဌမဿ၌ ပဝတ္ထိအခါ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော အတိ တာရမ္မဏကေန ဝိညာဏဉ္စာယတန စိတ်သုံးခု နေဝသညာ နာ သညာယတန စိတ်သုံးခု အတိတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ် ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု မဟာဝိပါက်ရှစ်ခု အဘိညာဏ်ဒွေး စိတ္တက္ခဏတခုတခု၌ ရှိသော လောဘမူ ဖြစ်အံ့ လောဘ မောဟ။ဒေါသမူဖြစ်အံ့ ဒေါသ မောဟ။မောဟမူဖြစ်အံ့ မောဟ။ ခြိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘအဒေါသ။ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ အမောဟ။ ဤဟိတ်တပါး နှစ်ပါးသုံးပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ပဒါနိကား မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကားသမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သောအတိတာရမ္မဏကေန ဝိညာဏဉ္စာယတန ပဋိသန္ဓေ နေဝသညာ နာသညာယတန ပဋိသန္ဓေ၊ အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် မဟာဝိပါက် ပဋိသန္ဓေ ရှစ်ခု စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော ခြိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ။ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ အမောဟ။ ဤဟိတ်နှစ်ပါး သုံးပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။



ဒုတိယော ဒုတိယသန္တ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာအား တပ်သော အနာဂတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ် ဋ္ဌါဒသ မဟာ ကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာ ရှစ်ခု မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု အဘိညာဏ်ဋ္ဌေး စိတ္တက္ခဏ တခုတခုရှိသော လောဘမူဖြစ်အံ့ လောဘမောဟ။ ဒေါသမူဖြစ်အံ့ ဒေါသမောဟ။ မောဟမူဖြစ်အံ့ မောဟ။ ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ။ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသအမောဟ။ ဤဟိတ်တပါးနှစ်ပါး သုံးပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား မောဟမူဋ္ဌေး၌ မောဟ ကြည်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။တတိယော တတိယသန္တ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာအား တပ်သော ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ်ဋ္ဌါဒသ မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု မဟာကြိယာ ရှစ်ခု မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု အဘိညာဏ်ဋ္ဌေး စိတ္တက္ခဏ တခုတခုရှိသော လောဘမူဖြစ်အံ့ လောဘမောဟ။ ဒေါသမူဖြစ်အံ့ ဒေါသမောဟ။ မောဟမူဖြစ်အံ့ မောဟ။ ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ။ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသအမောဟ။ ဤဟိတ်တပါး နှစ်ပါးသုံးပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား မောဟမူဋ္ဌေး၌ မောဟကြည် သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာအားတပ်သော ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို အာရုံပြုခိုက် မဟာဝိပါက် ပဋိသန္ဓေရှစ်ခု စေတသိက်ဆတ္ထိံသ စိတ္တက္ခဏတခုတခုရှိသော ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ။ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသအမောဟ။ ဤဟိတ်နှစ်ပါး သုံးပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဟေတုပစ္စည်းပြီး၏။

အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ ပဋ္ဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယ သုံးချက်။ ။ပေါင်းကိုးချက်။ ။အတိတာရမ္မဏ တရားသည် အတိတ်အနာဂတ် ပစ္စယုပ္ပန်ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ။ထိုသုံးပါး တို့တွင် အတိတ်ကိုအာရုံပြုသော တရားသည် အတိတာ ရမ္မဏော

အတိတၢရမ္မဏဿဖြစ်သတည်း။ ။အနာဂတ်ကို အာရုံပြုသော တရားသည် အတိတၢ ရမ္မဏော အနာဂတာရမ္မဏဿ ဖြစ်သတည်း။ ။ပစ္စုပ္ပန်ကိုအာရုံပြု၍ဖြစ်သော တရားသည် အတိတၢ ရမ္မဏော ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏဿ ဖြစ်သတည်း။ ။ဤသို့ အတိတၢ ရမ္မဏတရားသည် အတိတ်အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သောကြောင့် ပဌမပဒ၌သုံးချက်ထွက်သတည်း။

ပဌမော ပဌမသ၌ ကတ္တားကား အတိတၢရမ္မဏ ဧကန် အတိတ် ဖြစ်သော ဝိညာဏဉာယတန စိတ်သုံးခု နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ်သုံးခု၊အတိတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် အတိတ် ဖြစ်သော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇော တခုယုတ် သုံးဆယ် တဒါရုံဧကောဒသ ဣဒ္ဓိဝိဓ စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ယထာ ကမ္မုပဂ အဘိညာဏ် ဝိရတိအပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တစတ္တာလီသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အတိတၢရမ္မဏဖြစ်သော အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် မနော ဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇောတခုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံ ဧကောဒသ ဣဒ္ဓိဝိဓ စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ယထာကမ္မုပဂ အဘိညာဏ် စေတသိက်သတ္တစတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ပဌမော ဒုတိယသ၌ကတ္တားကား အတိတၢရမ္မဏဧကန် အနာဂတ်ဖြစ်သော ဝိညာဏဉာယတန စိတ်သုံးခု နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ်သုံးခု။ အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အနာဂတ်ဖြစ်သော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇောတခုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံဧကောဒသ ဣဒ္ဓိဝိဓ စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ယထာကမ္မုပဂအဘိညာဏ် စေတသိက်သတ္တစတ္တာလီသ ပစ္စည်း တရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အတိတၢရမ္မဏ ဖြစ်သော အနာဂတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက်မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇောတခုယုတ် သုံးဆယ် စေတောပရိယ အနာဂတံသအဘိညာဏ် အပ္ပမညာ ကြဉ်သောစေတသိက်ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဌမော တတိယသ၌ ကတ္တားကား အတိတၢရမ္မဏဧကန် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော

ဝိညာဏဉာဏယတနစိတ်သုံးခု နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ်  
 သုံးခု အတိတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော မနောဒွါ  
 ရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇောတခုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသ ဣဒ္ဓိဝိစ  
 စေတောပရိယပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ယထာကမ္မပဂအဘိညာဏ်  
 စေတသိက် သတ္တစတ္တာလီသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား  
 အတိတာရမ္မဏ ဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန်တရားကို အာရုံပြုခိုက် မနော  
 ဒွါရာဝဇ္ဇန်း စေတောပရိယ အဘိညာဏ် စေတသိက်တိံသပစ္စ  
 ယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဒုတိယပုဒ်၏အရလည်း အတိတ်အနာဂတ်  
 ပစ္စုပ္ပန်သုံးပါးဖြစ်သောကြောင့် သုံးချက်ထွက်သတည်း။

ဒုတိယော ဒုတိယသဉ္စ ကတ္တားကား အနာဂတ် တရားကို  
 အာရုံပြုခိုက် အနာဂတ်ဖြစ်သော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇော  
 တခုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသ ဣဒ္ဓိဝိစ စေတောပရိယ အနာ  
 ဂတံသအဘိညာဏ် အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ  
 ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား အနာဂတာရမ္မဏဖြစ်သော  
 အနာဂတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇော  
 တခုယုတ်သုံးဆယ် စေတောပရိယအနာဂတံသ အဘိညာဏ်အပ္ပ  
 မညာကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ ပစ္စုပ္ပန်တရားရ၏။ ။  
 ဒုတိယေ ပဋ္ဌမသဉ္စ ကတ္တားကား အနာဂတ် တရားကို  
 အာရုံပြုခိုက် အတိတ်ဖြစ်သော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇော  
 တခုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသစေတောပရိယ အနာဂတံသ  
 အဘိညာဏ် အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ ပစ္စည်း  
 တရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား အနာဂတာရမ္မဏ ဖြစ်သော  
 အတိတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇောတခု  
 ယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသ စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ  
 နုဿတိ ယထာကမ္မပဂအဘိညာဏ် ဝိရတိအပ္ပမညာကြဉ်သော  
 စေတသိက် သတ္တ စတ္တာလီသ ပစ္စုပ္ပန် တရားရ၏။ ။  
 ဒုတိယော တတိယသဉ္စ ကတ္တားကား အနာဂတ် တရားကို  
 အာရုံပြုခိုက် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇောတခု

ယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသ စေတောပရိယ အနာဂတံသ အဘိညာဏ် အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ ပစ္စည်း တရားရ၏။ သမ္ပဒါနိကား အနာဂတာရမ္ဗဏဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန် တရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒွါရာ ဝဇ္ဇန်း စေတော ပရိယ အဘိညာဏ် ပစ္စယုပ္ပန်၏။ တတိယပုဂ္ဂိုလ် အရလည်း အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်သုံးပါး ၎င်းဖြစ်သောကြောင့် သုံးချက်သာ ထွက်သတည်း။

တတိယော တတိယသဉ္စ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္ဗဏကေန ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ် မနောဓာတ်သုံးခု ပစ္စုပ္ပန်တရားကို အာရုံပြုခိုက် ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော မနောဒွါရာ ဝဇ္ဇန်း ကာမဇောတဒုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗသောတ ဣဒ္ဓိဝိဓ စေတောပရိယ အဘိညာဏ် အပ္ပမညာကြဉ် သော စေတသိက်ပညာသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း စေတောပရိယ အဘိညာဏ်စေတသိက်တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။တတိယော ပဌမသဉ္စ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္ဗဏ ကေနအတိတ်ဖြစ်သော ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ် မနောဓာတ်သုံးခု ပစ္စုပ္ပန်တရားကိုအာရုံပြုခိုက်အတိတ်ဖြစ်သော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇောတဒုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံကော ဒသ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗသောတ ဣဒ္ဓိဝိဓ စေတောပရိယ အဘိညာဏ် အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသပစ္စည်း၏။ ။သမ္ပဒါနိ ကား ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္ဗဏဖြစ်သော အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇော တဒုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံကော ဒသ စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ယထာကမ္မုပဂ အဘိညာဏ် ဝိရတိအပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တစတ္တာ လီသပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

တတိယောဒုတိယသဉ္စ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္ဗဏ ကေန အနာဂတ်ဖြစ်သောဒွေပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ်ပစ္စုပ္ပန်တရားကို အာ ရုံပြုခိုက် အနာဂတ်ဖြစ်သော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇောတဒု

ယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗသောတ ဣဒ္ဓိဝိဓ  
 စေတောပရိယ အဘိညာဏ် အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက်  
 ပညာသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏ  
 ဖြစ်သော အနာဂတ် တရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း  
 ကာမဇော တရုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသ စေတောပရိယ  
 အနာဂတံသ အဘိညာဏ် အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက်  
 ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။အာရမ္မဏပြီး၏။

အဓိပတိပစ္စည်း၌ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဿ။ ပဋ္ဌမော ဒုတိယဿ။  
 ပဋ္ဌမနှစ်ချက်။ ဒုတိယောဒုတိယဿ။ ဒုတိယောပဋ္ဌမဿ။ ဒုတိယ  
 နှစ်ချက်။ တတိယော တတိယဿ။ တတိယောပဋ္ဌမဿ။ တတိ  
 ယောဒုတိယဿ။ တတိယသုံးချက်။ ။ပေါင်းခုနှစ်ချက်။ ။  
 (တတိယပုဒ်မှာ အာရမ္မဏိကသည် စေတောပရိယအဘိညာဏ်  
 မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းသာ ဖြစ်သောကြောင့် အာရမ္မဏာဓိပတိမဖြစ်  
 သင့်၍ ပဋ္ဌမပုဒ် ဒုတိယပုဒ်တို့မှာ နှစ်ချက်သာထွက်သောကြောင့်  
 သတ္တသာဖြစ်သတည်း)။ ။ပဋ္ဌမောပဋ္ဌမဿ၌ အာရမ္မဏာဓိပတိ  
 ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော အတိတာရမ္မဏ  
 ကေန အတိတ်ဖြစ်သောဝိညာဏဉ္စာယတနစိတ်သုံးခုနေဝသညာ  
 နာသညာယတနစိတ်သုံးခု၊ အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အတိတ်  
 ဖြစ်သောလောဘမူစိတ်ရှစ်ခုမဟာကုသိုလ်စိတ်ရှစ်ခုကာမကြိယာ  
 ဇောကိုးခု မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း တဒါရုံကောဒသ ဣဒ္ဓိဝိဓ စေတော  
 ပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ယထာကမ္မုပဂအဘိညာဏ်ဝိရတီ  
 အပ္ပမညာ ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော  
 ။စေ။ ဒွေစတ္တာလီသ ပစ္စည်း၏။ ။သမ္ပဒါနိကား အလေးအမြတ်  
 ပြုတတ်သော အတိတာရမ္မဏဖြစ်သော အတိတ်တရားကို အာရုံ  
 ပြုခိုက် လောဘမူရှစ်ခု မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်၏။ ။  
 သဟဇောတာဓိပတိ ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အတိတာရမ္မဏ ကေန  
 အဓိပတိပစ္စည်းကို ကေနရသော ဝိညာဏဉ္စာယတန ကုသိုလ်  
 ကြိယာ နေဝသညာ နာသညာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ။ အတိတ်

တရားကို အာရုံပြုခိုက် အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ လောဘမူ  
ရှစ်ခုဒေါသမူဒွေး မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု ကေန့်ရ  
သော အဘိညာဏ်ဒွေး စိတ္တက္ခဏတခုတခု၌ ရှိသော အဓိပတိ  
တရားကိုယ်သုံးပါး လေးပါးတို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်းတရား  
ရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အဓိပတိတရားကိုယ်ကြည့်သော သမ္ပယုတ္တ  
ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ပဌမော ဒုတိယသ၌ အာရမ္မဏာ ဝိပတိသာတည်း။ ။  
ကတ္တားပုဂ္ဂိုလ်၏ အရကား အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော အတိတ  
ရမ္မဏကေန့် အနာဂတ်ဖြစ်သော ဝိညာဏဉာယတန စိတ်သုံးခု  
နေဝသညာနာသညာယတနစိတ် သုံးခု။ အတိတ်တရားကိုအာရုံ  
ပြုခိုက် အနာဂတ်ဖြစ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော လောဘမူ  
ရှစ်ခု ကာမကြိယာဇောကိုးခု မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း တဒါရုံကော  
ဒသ ဣဒ္ဓိဝိဓ စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ယထာကမ္မ  
ပဂ အဘိညာဏ် ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ပဒါန်ကား အတိတ  
ရမ္မဏဖြစ်သော အနာဂတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အလေးအမြတ်  
ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်  
တရားရ၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသ၌ အာရမ္မဏာ ဝိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တား  
ပုဂ္ဂိုလ်၏အရကား အနာဂတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် အလေးအမြတ်  
ပြုတတ်သော လောဘမူ အနာဂတ် ဖြစ်သော လောဘမူရှစ်ခု  
မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ကာမကြိယာဇောကိုးခု မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း  
တဒါရုံ ကောဒသ ဣဒ္ဓိဝိဓ စေတောပရိယ အနာ ဂတံသ  
အဘိညာဏ်ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အနာဂတာ ရမ္မဏ  
ဖြစ်သော အနာဂတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် အလေးအမြတ်ပြုတတ်  
သော လောဘမူရှစ်ခု မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခုပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။  
သဟဇာတာဝိပတိဖြစ်အံ့ကတ္တားကား အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသော  
အခါ အနာဂတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် လောဘမူရှစ်ခု ဒေါသမူ  
ဒွေး မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ကေန့်ရသောအဘိညာဏ်ဒွေးစိတ္တက္ခဏ

တခုတခုရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ် သုံးပါး လေးပါးတို့တွင် တပါးပါးပစ္စည်း။၏။ သမ္ပဒါန်ကား အဓိပတိတရားကိုယ် ကြည့်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ဒုတိယော ပဋ္ဌမသင်္ဃကတ္တားကား အနာဂတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော အတိတ်ဖြစ်သော လောဘမူရှစ်ခု မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ကာမကြိယာဇောကိုးခု မနောဒွါရာ ဝဇ္ဇန်း တဒါရုံကောဒသ ဣန္ဒြိဓ စေတောပရိယ အနာဂတံသ အဘိညာဏ်ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အနာဂတာ ရမ္မဏ ဖြစ်သော အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ တတိယော တတိယသင်္ဃ ကတ္တားကား အဓိပတိ ပစ္စည်းကို ရသောအခါ ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို အာရုံပြုခိုက် လောဘမူရှစ်ခု ဒေါသမူဒွေး မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု ကေန်ရသော အဘိညာဏ်ဒွေး စိတ္တက္ခဏ တခုတခုရှိသော အဓိပတိတရား ကိုယ်သုံးပါးလေးပါးတို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ သမ္ပဒါန်ကား အဓိပတိတရားကိုယ် ကြည့်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

တတိယော ပဋ္ဌမသင်္ဃ ကတ္တားကား ပစ္စယုန္ဓာရမ္မဏကေန် အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော အတိတ်ဖြစ်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဒွေး သောတဝိညာဏ်ဒွေး ဃာနဝိညာဏ်ဒွေး ဇိဝှာဝိညာဏ်ဒွေး သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ် ကြည့်သော မနောဓာတ်သုံးခု၊ ပစ္စယုပ္ပန် တရားကို အာရုံပြုခိုက် အတိတ် ဖြစ်သော အလေး အမြတ်ပြုအပ်သော လောဘမူရှစ်ခု မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ကာမ ကြိယာဇော ကိုးခု မနောဒွါရာ ဝဇ္ဇန်း တဒါရုံ ကောဒသ အဘိညာဏ်ဒွေး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ပစ္စယုန္ဓာ ရမ္မဏဖြစ်သော အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ။တတိယော ဒုတိယသင်္ဃ ကတ္တားကား ပစ္စယုန္ဓာရမ္မဏ

ကေန အလေး အမြတ်ပြုအပ်သော အနာဂတ် ဖြစ်သော စက္ခု  
 ဝိညာဏ်ခွေး သောတဝိညာဏ်ခွေး သာနဝိညာဏ်ခွေး ဇိဝါ  
 ဝိညာဏ်ခွေး သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို  
 အာရုံပြုခိုက် အနာဂတ်ဖြစ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော  
 လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု မဟာတုသိုလ်ရှစ်ခု ကာမကြိယာဇောကိုးခု  
 အဘိညာဏ်ခွေး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ပစ္စုပ္ပန္နာ  
 ရမ္မဏဖြစ်သော အနာဂတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အလေးအမြတ်  
 ပြုတပ်သော လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု မဟာတုသိုလ်ပစ္စယုပ္ပန်တရား  
 ရ၏။ ။အဓိပတိပြီး၏။

အနန္တရပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမဿ။ ပဌမော ဒုတိယဿ။  
 ပဌမော တတိယဿ။ သုံးချက်။ ။ဒုတိယော ဒုတိယဿ။  
 ဒုတိယော ပဌမဿ။ နှစ်ချက်။ ။တတိယော တတိယဿ။  
 တတိယော ပဌမဿ။ နှစ်ချက်။ ။ပဌမောပဌမဿ၌ ကတ္တားကား  
 အတိတရမ္မဏကေန ရဟန္တာတို့စုတိကြဉ်သော ရှေးရှေးသော  
 ဝိညာဏဉ္စာယတန စိတ်သုံးခု နေဝသညာ နာသညာယတန  
 စိတ်သုံးခု။ အတိတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် ရှေးရှေးသော မနော  
 ဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇော တဒယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံ ကောဒသ  
 အဘိညာဏ်ခွေးပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ရဟန္တာတို့  
 စုတိနှင့်တကွ နောက်နောက်သော အတိတရမ္မဏကေန ဝိညာ  
 ဏဉ္စာယတနစိတ်သုံးခု နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ် သုံးခု။  
 အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် နောက်နောက်သော မနောဒွါရာ  
 ဝဇ္ဇန်း ကာမဇော တဒယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံ ကောဒသ  
 အဘိညာဏ်ခွေး ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ပဌမော ဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကား အနာဂတ် တရားကို  
 အာရုံပြုခိုက် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းအားတပ်သော အတိတရမ္မဏ  
 ကေန ဝိညာဏဉ္စာယတန ဘဝဂ်ပစ္စေဒ နေဝသညာ နာသညာ  
 ယတန ဘဝဂ်ပစ္စေဒ။ အတိတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် ကာမဘဝဂ်



ပစ္စေဒတဆယ် ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား အနာဂတ်  
 တရားကိုအာရုံပြုခိုက် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။  
 ပဋ္ဌမောတတိယသဉ္စ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန်တရားကိုအာရုံပြုခိုက်  
 ကာမပဋိသန္ဓေတဆယ်အားတပ်သော အတိတာ ရမ္မဏကေန  
 ဝိညာဏဉာယတနစုတိ နေဝသညာ နာသညာယတနစုတိ အတိ  
 တာရမ္မဏဖြစ်သော ကာမစုတိ တဆယ်။ ပစ္စုပ္ပန်တရားကို အာရုံ  
 ပြုခိုက် အာဝဇ္ဇန်းဒွေးအားတပ်သော အတိတာရမ္မဏ ဖြစ်သော  
 ဝိညာဏဉာယတန နေဝသညာ နာသညာယတန ကာမဘဝဂုံ  
 ပစ္စေဒတဆယ် ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား ပစ္စုပ္ပန်  
 တရားကို အာရုံပြုခိုက် ကာမပဋိသန္ဓေတဆယ် အာဝဇ္ဇန်းဒွေး  
 ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသဉ္စ ကတ္တားကား အနာဂတ် တရားကို  
 အာရုံပြုခိုက် အဝိဘူတာရုံ ဝိထိဉ္စ အဆုံးစေ့ကြည့်သော ရှေးရှေး  
 သော ကာမဇောတဒုယုတ်သုံးဆယ် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ဒုတိယ  
 တဒါရုံ ကြည့်သော တဒါရုံ ကောဒသပစ္စည်း၏။ သမ္ပဒါနိကား  
 အနာဂတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် နောက်နောက်သော ကာမဇော  
 တဒုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံ ကောဒသ အဘိညာဏ်ဒွေး ပစ္စယုပ္ပန်  
 တရားရ၏။ (မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းကို ပစ္စည်းသာရ၍ ပစ္စယုပ္ပန်မရ။  
 အဘိညာဏ်ဒွေးကို ပစ္စယုပ္ပန်သာရ၍ ပစ္စည်းမရ။ မနောဒွါရာ  
 ဝဇ္ဇန်း ရှေးဘဝင် အဘိညာဏ် နောက်ဘဝင် ဖြစ်သောကြောင့်  
 မရသတည်း)။

တတိယောတတိယသဉ္စ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန်ရမ္မဏ ကေန  
 ရှေးရှေးသော ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ် မနောဓာတ်သုံးခု။ ပစ္စုပ္ပန်  
 တရားကိုအာရုံပြုခိုက်ရှေးရှေးသော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းကာမဇော  
 တဒုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံ ကောဒသ ကာမ ပဋိသန္ဓေ ဘဝင်  
 ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား ပစ္စုပ္ပန်ရမ္မဏကေန နောက်  
 နောက်သော ဒွေးပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ် သမ္ပုဒိစ္ဆိင်းဒွေး၊ ပစ္စုပ္ပန်  
 တရားကိုအာရုံပြုခိုက် ကာမဇောတဒုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံကော

ဒသကံမဘဝင် တဆယ်အဘိညာဏ်ဒွေး ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။  
 တတိယောပဌမသင်္ဃကတ္တားကားအတိတာရမ္မဏဖြစ်သောပဌမ  
 ဘဝင်အားတပ်သော ပစ္စုပ္ပန္နာ ရမ္မဏဖြစ်သော ကာမ ပဋိသန္ဓေ  
 တဆယ် အတိတာရမ္မဏဖြစ်သော ကာမဘဝင်အား တပ်သော  
 ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏ ဖြစ်သော ကာမဘဝင်တဆယ်။ အတိတာရမ္မဏ  
 ဖြစ်သော ကာမဘဝင် စုတိတဆယ် အတိတာရမ္မဏ ဧကန်  
 ဝိညာဏဉ္စာယတနဘဝင် နေဝသညာ နာသညာယတန ဘဝင်။  
 အတိတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက်ကာမဘဝင်တဆယ်အားတပ်သော  
 ပစ္စုပ္ပန်တရားကို အာရုံပြုခိုက် ကာမဇော တရုယုတ်သုံးဆယ်  
 အဆုံးဇော ဒုတိယဝုဋ္ဌော ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား  
 ဝိညာဏဉ္စာယတနဘဝင် နေဝသညာ နာသညာယတန ဘဝင်  
 ကာမစုတိတဆယ် ပစ္စယုပ္ပန်၏။ မနောဒွါရ မရဏာသန္ဓဝိထိ၌  
 ပဋိသန္ဓေဘဝင် ပစ္စုပ္ပန် အာရုံချုပ်သောကြောင့် ပဌမဘဝင်သည်  
 အတိတာရမ္မဏ ဖြစ်သတည်း။ ။မနောဒွါရ မရဏာသန္ဓ အဝိဘူ  
 တာရုံ ဝိထိ၌ ဘဝင်လေးကြိမ်မြောက်ဘဝင် ပစ္စုပ္ပန် အာရုံချုပ်၍  
 ပဉ္စမဘဝင်သည် အတိတာရမ္မဏ ဖြစ်သတည်း။ ။အနန္တရပြီးပြီ။

(သမနန္တရလည်းနည်းတူ။ ။သဟဇာတ အညမည နိဿယ  
 ဤသုံးပစ္စည်းအတူတူ သုံးချက်စီအကောက်လွယ်ပြီ)။ ဥပနိဿယ  
 ပစ္စည်း၌။ ။ပဌမသုံးချက်။ ။ဒုတိယသုံးချက်။ ။တတိယသုံးချက်။  
 ပေါင်းကိုးချက်။ ။အာရမ္မဏှပံ နိဿယ အနန္တရပနိဿယမှာ  
 အောက်ကအတိုင်း။ (ပကတူပ နိဿယမှာ အနုပဿနာကို  
 ပဓာနပြု၍ ဟောတော်မူသည် အကောက်မှာတိက်ပုဒ်အရအကုန်  
 ကောက်)။ အာသေဝန ပစ္စည်း၌သုံးချက်။ ။ပဌမော ပဌမသင်္ဃ  
 ကတ္တားကား အတိတာရမ္မဏ ဧကန်အဆုံးဇော ကြဉ်သော ရှေး  
 ရှေးသော ဝိညာဏဉ္စာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ နေဝသညာ နာ  
 သညာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ။ အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက်  
 အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော အကုသိုလ် ဒွါဒသ ဟသိ  
 တုပ္ပါဒ် မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ နာမက္ခန္ဓာပစ္စည်းတရားရ၏။

သမ္ပဒါနိကား နောက်နောက်သော ဝိညာဏဉာယတန ကုသိုလ်  
ကြိယာ နေဝသညာ နာသညာယတနကုသိုလ်ကြိယာ။ အကုသိုလ်  
ဒွါဒသ ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဒုတိယဒီဇော  
အဘိညာဏ်ဒွေး မစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသဉ္စ ကတ္တားကား အနာဂတ် တရားကို  
အာရုံပြုခိုက်အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော အကုသိုလ်  
ဒွါဒသ ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ  
ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ပဒါနိကား အနာဂတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက်  
နောက်နောက်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာ  
ကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဒုတိယဒီဇောအဘိညာဏ်ဒွေးပစ္စယုပ္ပန်  
တရားရ၏။ တတိယော တတိယသဉ္စ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန်တရား  
ကို အာရုံပြုခိုက် အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော အကုသိုလ်  
ဒွါဒသ ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ  
ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ပဒါနိကား ပစ္စုပ္ပန်တရားကို အာရုံပြုခိုက်  
နောက်နောက်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာ  
ကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဒုတိယဒီဇော အဘိညာဏ်ဒွေး  
ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ အာသေဝနပြီး၏။

ကမ္မပစ္စည်း၌ ။ ပဌမော ပဌမဿ။ ပဌမော ဒုတိယဿ။  
ပဌမော တတိယဿသိးချက်။ ။ ဒုတိယလည်းသိးချက်။ ။ တတိယ  
လည်းသိးချက်။ ။ ပေါင်းကိုးချက်။ ပဌမောပဌမဿ၌ သမာဇာတ  
ကမ္မလွယ်ပြီ။ ။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မဖြစ်အံ့ ကတ္တားကားအတိတာ  
ရမ္မဏဧကန် ဝိညာဏဉာယတန ဝိပင်္ဂါအားတပ်သော ဝိညာ  
ဏဉာယတန ကုသိုလ်စေတနာ။ နေဝသညာ နာသညာယတန  
ဝိပင်္ဂါအားတပ်သော နေဝသညာ နာသညာယတန ကုသိုလ်  
စေတနာ။ အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် သန္တရဏသိးခု မဟာ  
ဝိပင်္ဂါ ရှစ်ခုအားတပ်သော အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် မဟာ  
ကုသိုလ် အကုသိုလ်စေတနာ ပစ္စည်း၏။ ။ သမ္ပဒါနိကား အတိ  
တာရမ္မဏ ဝိညာဏဉာယတန ဝိပင်္ဂါ နေဝသညာ နာသညာ

ယတန ဝိပါက်။ အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် သန္တိရဏသုံးခု မဟာဝိပါက်ရှစ်ခုပစ္စယုပ္ပန်။၏။ပဌမောဒုတိယသသ္မိကတ္တားကား အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခုရှိသော စေတနာပစ္စည်း။၏။ သမ္ပဒါနိကား အနာဂတ် တရားကိုအာရုံပြုခိုက် သန္တိရဏသုံးခု မဟာဝိပါက်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။ပဌမော တတိယသသ္မိ ကတ္တားကား အတိတ် တရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခုရှိ သော စေတနာ ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ပဒါနိကား ပစ္စုပ္ပန် ခုရမ္မဏကေန် ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ် သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယဒွေး။ ပစ္စယုပ္ပန် တရားကို အာရုံပြုခိုက် သန္တိရဏသုံးခု မဟာဝိပါက်ရှစ်ခု ပစ္စ ယုပ္ပန်။၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသသ္မိ နာနာက္ခဏိက ကမ္မဖြစ်အံ့ ကတ္တား ကား အနာဂတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ် ဒွါဒသ မဟာ ကုသိုလ် ရှစ်ခုရှိသော စေတနာပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိ ကားအနာဂတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် သန္တိရဏသုံးခုမဟာဝိပါက် ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဒုတိယော တတိယသသ္မိ ကတ္တားကား အနာဂတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခုရှိသောစေတနာပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကားအတိတ် တရားကို အာရုံပြုခိုက် သန္တိရဏသုံးခု မဟာဝိပါက်ရှစ်ခု ပစ္စ ယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဒုတိယော တတိယသသ္မိ ကတ္တားကား အနာဂတ် တရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ် ဒွါဒသ မဟာ ကုသိုလ်ရှစ်ခု စေတနာ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား ပစ္စုပ္ပန်ခုရမ္မဏကေန် ဒွေပဉ္စဝိညာဏ် တဆယ် သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယဒွေး။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် သန္တိရဏသုံးခု မဟာဝိပါက်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။တတိယော တတိယသသ္မိ နာနာက္ခဏိက ကမ္မဖြစ်အံ့ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ် ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်စေတနာပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား ပစ္စုပ္ပန်ခုရမ္မဏကေန် ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ် သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယဒွေး။

ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို အာရုံပြုခိုက် သန္တိရဏသုံးခု မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

တတိယော ပဋ္ဌမသ၌ ကတ္တားကား ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို အာရုံ ပြုခိုက် အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခုရှိသော စေတနာ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနကား အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် သန္တိရဏသုံးခု မဟာဝိပါက်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။တတိယော ဒုတိယသ၌ကတ္တားကားပစ္စယုပ္ပန်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ် ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခုရှိသော စေတနာပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ပဒါနကား အနာဂတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် သန္တိရဏသုံးခု မဟာဝိပါက်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ကမ္မပြီး၏။ ။ဝိပါက အာဟာရ ဣန္ဒြိယ ဈာန မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတသုံးချက်စီ နတ္ထိဝိဂတ အနန္တရနှင့်တူ၏။ ဟေတုယာနဝ သဗ္ဗတ္ထနဝ။ ။အတိ တာရမ္မဏ တိက်ပြီး၏။

အဇ္ဈတ္တတ္တိက

အဇ္ဈတ္တတိက်၌။ ။ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမိတချက်။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ တချက်သာ။ ။ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမိ၌ ပဝတ္ထိအခါ ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား အဇ္ဈတ္တဖြစ်သော သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိစေတသိက် ဒွေပညာသ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ်ဧကသတ္တတိ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သောစေတ သိက်ဒွေပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား အဇ္ဈတ္တ ဖြစ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေသတ္တရသ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ အစိတ်အစိတ် အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ် သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေသတ္တရသ စေတသိက်ပဉ္စတိံသ အစိတ် အစိတ် အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားကား ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ဖြစ် သောအခါအရူပဝိပါက်လေးခုရဟန္တာတို့စုတိကြဉ်သောကုသိုလ်

အကုသိုလ် သဟိတ်ဝိပါက် သဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော သဟိတ်စိတ္တဇ မဟာဘုတ် သဟိတ် ပဉ္စ ဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တော်ရသ နာမက္ခန္ဓာတို့နှင့် ယထာရဟ အတူဥပါဒ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ် သော ဘုတ်နှင့်တကွသော သဟိတ်စိတ္တဇ ဥပါဒါရုပ် သဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

အမှာ ဒုတိယေန ဒုတိယံဉ္စလည်း နည်းတူ ကောက်။ ။  
ပဌမပုဒ်မှာအဇ္ဈတ္တ ဒုတိယပုဒ်မှာဗဟိဒ္ဓ ဤမျှသာ ထူးသည်။ ။အဇ္ဈတ္တ လေးပါးတွင် နိယကဇ္ဈတ္တ တည်း။ နိယကဇ္ဈတ္တ ဟူသော်လည်း ပါဠိ ပုဂ္ဂလိက အသီးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ဥစ္စာ။ တယောက်သော သူကိုထောက်၍ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်သောတရားသည် အဇ္ဈတ္တတည်း။ ။သူတပါးတို့၏ သန္တာန် တောတောင် အစရှိသည်၌ဖြစ်သော တရားသည် ဗဟိဒ္ဓတည်း။ ဤသို့အထူးကိုမှတ်အပ်၏။ ။အာရမ္မဏမှာ စိတ်စေတသိက် အကုန် ကောက်။ ။အဓိပတိမှာ သာဓိပတိဇောနာမက္ခန္ဓာ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်ကိုကောက်။ ။အနန္တရ သမနန္တရမှာလည်းစိတ်စေတ သိက်ကိုအကုန်ကောက်။ ။သဟဇောတပစ္စည်း၌ ပဌမပုဒ်မှာ ရုပ် သက်သက်၌ ဗဟိရရုပ်ကိုမကောက်နှင့် ဝိဘင်းမရှိ။ ။ဒုတိယ ပုဒ်၌ရုပ်သက်သက်မှာ ဗဟိရရုပ်ကိုကောက် ဝိဘင်းလည်းရှိ၏။ အညမညနိဿယတို့၌လည်း နည်းတူ။ ဥပနိဿယမှာ အာရမ္မဏ နှင့်အတူ။ စိတ်စေတသိက်ကိုကောက်။ ။ပုရေဇောတမှာ ပဝတ္တိ အခါ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ကောက်။ ။အာသေဝနမှာ ပဌမဇော ဖိုလ်ဇောကြဉ်သော ဇောဧကပညာသကိုကောက်။ ။ကမ္မမှာကု သိုလ် အကုသိုလ်ကြိယာ စေတနာကို ကြဉ်၍ကောက်။ ။ဝိပါကမှာ ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာ ဝိပါက်ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ ရုပ်ကိုကောက်။ ။အာဟာရမှာ ရုပ်သက်သက်၌ အာဟာရဇ ရုပ်ကိုလည်း ကောက်။ ။ဗုဒ္ဓိယ၌ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ကြဉ်သော အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်ကိုလည်းကောက်။ ဈာနမှာဒွေပဉ္စဝိညာဏ်

တဆယ်ကိုကြည့်၍ကော့ကံ။ ။မဂ္ဂမှာ သဟိတ်နာမက္ခန္ဓာ သဟိတ်  
 စိတ္တဇရုပ် သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်ကိုကော့ကံ။ ။သမ္ပယုတ္တ  
 မှာ နာမက္ခန္ဓာကိုကော့ကံ။ ။ဝိပ္ပယုတ္တမှာ ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌  
 ကော့ကံ။ ။အတ္ထိအဝိဂတသည် သဟင်္ဂတနှင့်တူ၏။ ။နတ္ထိဝိဂတ  
 တို့မှာ အာရမ္မဏနှင့်တူ၏။ ။ဟေတုယာဒွေ။လ။ အဝိဂတေဒွေ။  
 သဗ္ဗတ္ထ ဒွေ။ ။ပစ္စနိက်၌ နဟေတုမှာ အဟိတ်ကိုကော့ကံ။ ။  
 နာရမ္မဏမှာ ရုပ်ကိုကော့ကံ။ ။နာဓိပတိမှာ နိရာဓိပတိ  
 နာမက္ခန္ဓာ ရုပ်ကိုကော့ကံ။ ။လွယ်ပြီ။

နဟေတုယာဒွေ နာရမ္မဏေ နာဓိပတိယာ နာနန္တရေ  
 နံသမနန္တရေဒွေ။ နအညမညေ နဥပနိဿယေ နပုရေဇာတေ  
 နပစ္စာဇာတေ နာသေဝနေ နကမ္မေ နဝိပါကေ နအာဟာရေ  
 နဣန္ဒြိယေ နဈာနေ နမဂ္ဂေ နသမ္ပယုတ္တေနဝိပ္ပယုတ္တေနာနတ္ထိယာ  
 နောဝိဂတေဒွေ။ ။အကော့ကံ လွယ်ပြီ။ ။ဆဝါရ သင်္ချာတူ  
 သည်ချည်း။

ပဋ္ဌာဝါရဟေတုပစ္စည်း၌ ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမံ၌ ပဝတ္ထိအခါ ကတ္တား  
 ကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားလည်းကောင်း သမ္ပယုတ္တခန္ဓာစိတ္တဇရုပ်  
 အားလည်းကောင်း တပ်သော အဇ္ဈတ္တဖြစ်သော သဟိတ်စိတ်  
 ကေသတ္တတိ စိတ္တက္ခဏ တခုတခုရှိသော လောဘမူဖြစ်အံ့  
 လောဘမောဟ။ဒေါသမူဖြစ်အံ့။ ဒေါသမောဟ။မောဟမူဖြစ်အံ့။  
 မောဟ။ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ။ ဟိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အ  
 လောဘအဒေါသအမောဟ။ဤဟိတ်တပါးနှစ်ပါးသုံးပါးပစ္စည်း  
 တရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြည့်သော  
 သမ္ပယုတ္တခန္ဓာစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ  
 ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ကဋ္ဌတ္တာရုပ်အား လည်းကောင်း  
 တပ်သောအဇ္ဈတ္တ ဖြစ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ စေတ  
 သိက်ပဉ္စတိသ စိတ္တက္ခဏ တခုတခုရှိသော ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အ  
 လောဘအဒေါသ၊တိဟိတ်ဖြစ်အံ့အလောဘအဒေါသအမောဟ၊  
 ဤဟိတ်နှစ်ပါးသုံးပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား သမ္ပ

ယုတ္တဒန္တာကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ \* (ဒုတိယပုဂံ၌လည်း ဗဟိဒ္ဓဖြစ်သောဟုဆို၍ကောက်)။

အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမဿ၌ ကတ္တားကား အဇ္ဈတ္တ ဖြစ်သော စိတ်တရုယုတ်ကိုးဆယ်။စေ။ ဒွေပညာသ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ ရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အဇ္ဈတ္တဖြစ်သောကာမစိတ်စတုပညာသ ဝိညာဏဉာယတနစိတ် သုံးခု နေဝသညာ နာသညာယတန စိတ်သုံးခု ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗသောတ ဣဒ္ဓိဝိဓ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ နုဿတိ ယထာကမ္မုပဂ အနာဂတံသ အဘိညာဏ် အပ္ပမညာကြံ၌သော စေတသိက်ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဌမောဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကား အကုန်ကောက်မြဲ။ ။သမ္ပဒါန်ကား ဗဟိဒ္ဓဖြစ် သော ကာမစိတ်စတုပညာသ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗသောတ ဣဒ္ဓိဝိဓ စေ တောဂရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ယထာကမ္မုပဂ အနာဂတံသ အဘိညာဏ် အပ္ပမညာကြံ၌သော စေတသိက်ပညာသပစ္စယုပ္ပန် ။ ။ဒုတိယောဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကား ဗဟိဒ္ဓဖြစ်သောစိတ် တရုယုတ်ကိုးဆယ် စေတသိက် ဒွေပညာသ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ဗဟိဒ္ဓဖြစ်သော ကာမစိတ် စတုပညာသ ဝိညာဏဉာယတနစိတ်သုံးခု နေဝသညာ နာ သညာယတနစိတ် သုံးခု ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗသောတ ဣဒ္ဓိဝိဓ စေတော ပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ယထာကမ္မုပဂ အနာဂတံသ အဘိညာဏ် အပ္ပမညာကြံ၌သောစေတသိက်ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ (ဒုတိယောပဌမဿ၌ ကတ္တားကား ဗဟိဒ္ဓဖြစ်သော။ လ။ အကုန်ကောက်)။ သမ္ပဒါန်ကား အဇ္ဈတ္တဖြစ်သော ကာမ စိတ်စတုပညာသ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗသောတ ဣဒ္ဓိဝိဓ စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ယထာကမ္မုပဂ အနာဂတံသ အဘိညာဏ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ အာရမ္မဏပစ္စည်းပြီး၏။

အဓိပတိပစ္စည်း၌ လည်းကောင်း လေးချက်။ ။ပဌမော ပဌမဿ၌ အာရမ္မဏာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော အဇ္ဈတ္တဖြစ်သော ဣဋ္ဌဖြစ်သော နိဗ္ဗန္ဓရုပ်အဋ္ဌာရသ



ဒေါသမူဒွေး မောဟမူဒွေး ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်ကြည့်  
 သော စိတ်ရှစ်ဆဲ့လေးခု ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိ  
 ကိစ္ဆာကြည့်သော စေတသိက်လေးဆဲ့ခုနစ်ခု ပစ္စည်းတရားရ၏။  
 သမ္ပဒါန်ကား အဇ္ဈတ္တဖြစ်သော အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော  
 လောဘမူရှစ်ခု မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာ ဉ္ဇဏသမ္ပ  
 ယုတ်လေးခု ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ  
 ကြည့်သော စေတသိက် လေးဆဲ့ခုနစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။  
 သဟဇာတာမိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားပုဂ္ဂိုလ်အရကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ  
 သာမိပတိ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော အဇ္ဈတ္တဖြစ်သော သာမိပတိ  
 ဇောငါးဆဲ့ခုနစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တက္ခဏ တခုတခုရှိသော အဓိ  
 ပတိတရားကိုယ်သုံးပါးလေးပါးတို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်းတရား  
 ရ၏။ ။ သမ္ပဒါန်ကား အဓိပတိတရားကိုယ်ကြည့်သော သမ္ပယုတ္တ  
 ခန္ဓာ သာမိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ပဋ္ဌမော ဒုတိယသသ္မိ ကတ္တားကား အလေးအမြတ် ပြုအပ်  
 သော အဇ္ဈတ္တဖြစ်သော ဣဋ္ဌဖြစ်သော နိဗ္ဗန္ဓရုပ် အဋ္ဌာရသ ဒေါသ  
 မူဒွေး မောဟမူဒွေး ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ် ကြည့်သော  
 လောကီစိတ် ခုနစ်ဆဲ့ခြောက်ခု ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ  
 ဝိစိကိစ္ဆာကြည့်သော။ စေ။ လေးဆဲ့ခုနစ်ခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။  
 သမ္ပဒါန်ကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော ဗဟိဒ္ဓဖြစ်သော လော  
 ဘမူစိတ်ရှစ်ခုပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ (မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ  
 တို့သည် နိဗ္ဗာန်မှတပါး သန္တာန်ပြားကို အလေးမပြုသောကြောင့်  
 လောဘမူသာ ရသတည်း)။

ဒုတိယောဒုတိယသသ္မိ အာရမ္မဏာမိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား  
 အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဗဟိဒ္ဓဖြစ်သော ဣဋ္ဌနိဗ္ဗန္ဓရုပ် အဋ္ဌာ  
 ရသဒေါသမူဒွေး မောဟမူဒွေး ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်  
 ကြည့်သော စိတ်ရှစ်ဆဲ့လေးခု ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ  
 ဝိစိကိစ္ဆာကြည့်သော စေတသိက် လေးဆဲ့ခုနစ်ခု နိဗ္ဗာန်ပစ္စည်း  
 တရားရ၏။ ။ သမ္ပဒါန်ကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော ဗဟိဒ္ဓ

ဖြစ်သောလောဘမူစိတ်ရှစ်ခုမဟာကုသိုလ်စိတ်ရှစ်ခုမဟာကြိယာ  
ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု ဒေါသ ဣဿာ  
မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ အပ္ပမညာကြည့်သော စေတသိက်  
လေးဆဲ့ငါးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။သဟဇာတာ ဝိပတိကို  
ကောက်မြဲ။ ဗဟိဒ္ဓသာထူးသည်။

ဒုတိယောပဌမသ၌ ကတ္တားကား အလေးအမြတ် ပြုအပ်  
သော ဗဟိဒ္ဓဗျူဟာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ရုပ်အဋ္ဌာရသ ဒေါသမူဒွေးမောဟ  
မူဒွေး ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်ကြည့်သော လောကီစိတ်  
ခုနစ်ဆဲ့ခြောက်ခု ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ  
ကြည့်သော စေတသိက်လေးဆဲ့ခုနစ်ခု နိဗ္ဗာန်ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။  
သမ္ပဒါန်ကား အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော အဇ္ဈတ္တဖြစ်သော  
လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာ  
ကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု ဒေါသ  
ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ အပ္ပမညာ ကြည့်သော  
စေတသိက်လေးဆဲ့ငါးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(ဤ ပစ္စည်း၌  
လောကုတ္တရာစိတ်ကို သန္တာန်ပြားသောကြောင့် အလေးအမြတ်  
ပြုအပ်သောကြောင့်မရ။ ။ပစ္စယုပ္ပန်၌ မဟာကုသိုလ် ဉာဏဝိပယုတ်  
ကိုလည်း သန္တာန်ပြားသောကြောင့် မရ)။ ။အဝိပတိပြီး၏။

(အနန္တရပစ္စည်း၌ ။ပဌမောပဌမသ။ ဒုတိယောဒုတိယသ။  
နှစ်ချက်သာရသတည်း။ ။အကောက်မှာ ရဟန္တာတို့စုတိကြည့်၍  
အကုန်ကောက်လွယ်ပြီ။ ။သမနန္တရလည်းနည်းတူပြီ။ ။သဟ  
ဇာတ၌လည်း နှစ်ချက်။ ။ပဌမောပဌမသ၌ ဗဟိရရုပ်ကို ချစ်  
ကောက်။ ။ဒုတိယောဒုတိယသမှာ ဗဟိရရုပ်ကိုလည်းကောက်။  
အညမည နိဿယတို့လည်း နှစ်ချက် အကောက်လွယ်ပြီ။ ။ဥပ  
နိဿယပစ္စည်း၌ ။ပဌမနှစ်ချက်။ ။ဒုတိယနှစ်ချက်။ ။ပဌမော  
ပဌမသ၌ အာရမ္မဏူပအနန္တရူပနိဿယနည်းတူ)။ ။ပကဘူပ  
နိဿယဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အဇ္ဈတ္တဗလဝဖြစ်သော စိတ်တခု  
ယုတ်ကိုးဆယ် စေတသိက်ခွေပညာသ ရုပ်အဋ္ဌာရိသပစ္စည်းတရား

ရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား အဇ္ဈတ္တဖြစ်သော စိတ်တရုယုတ်ကိုးဆယ်  
စေတသိက်ဒွေပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(အကြွင်းသုံးချက်  
လည်း အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓဆိုသည်သာ ထူးသည်။ အကောက်လွယ်ပြီ)။  
ဥပနိဿယပြီး၏။

ပုရေဇာတဌ။ ။ပဋ္ဌမောပဋ္ဌမဿ။ ပဋ္ဌမောဒုတိယဿ။ ။  
နှစ်ချက်။ ။ဒုတိယောဒုတိယဿ။ ။ဒုတိယောပဋ္ဌမဿ။ ။နှစ်ချက်။  
ပဋ္ဌမဒုတိယောပဋ္ဌမဿ။ ။ပဋ္ဌမဒုတိယောဒုတိယဿ။ ။နှစ်ချက်။  
ပေါင်းခြောက်ချက်။ ။ပဋ္ဌမောပဋ္ဌမဿဌ အာရမ္မဏပုရေဇာတ  
ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အဇ္ဈတ္တဖြစ်သော ပစ္စယုပ္ပန်နိပ္ပန္နရုပ်အဋ္ဌာရသ  
ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား အဇ္ဈတ္တဖြစ်သော ကာမစိတ်  
စတုပညာသ ဒိဗ္ဗစက္ခုဒိဗ္ဗသောတအဘိညာဏ် အပ္ပမညာဝိရတီ  
ကြည့်သော စေတသိက် သတ္တစက္ကာလီသပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။  
(ပဋ္ဌမောဒုတိယဿဌလည်း နည်းတူကောက်။ ။သမ္ပဒါနိမှာ  
ဗဟိဒ္ဓကိုကောက်။ ။အပ္ပမညာကြည့်သော စေတသိက်ပညာသကို  
ကောက်။ ။ဒုတိယော ဒုတိယဿဌလည်း နည်းတူကောက်။  
ဗဟိဒ္ဓကိုကောက်သည်သာ ထူးသည်။ ။ဒုတိယော ဒုတိယဿဌ  
ကတ္တားကား ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်အဇ္ဈတ္တသာ ထူးသည်)။

ပဋ္ဌမဒုတိယော ပဋ္ဌမဿဌ အဇ္ဈတ္တဖြစ်သော စက္ခုဝိညာဏ်  
ဒွေးအားတပ်သောဗဟိဒ္ဓပစ္စယုပ္ပန်ရူပါရုံမဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတိတ  
ဘဝင်နှင့်အတူဥပါဒ်သော စက္ခုဝတ္ထု။လ။အဇ္ဈတ္တကာယဝိညာဏ်  
ဒွေးအား တပ်သော ဗဟိဒ္ဓပစ္စယုပ္ပန်ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံမဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍  
အတိတဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော အဇ္ဈတ္တကာယဝတ္ထု ပဉ္စဝေါ  
ကာရဘုံဖြစ်သောအခါ ဒွေပဉ္စဝိညာဏ် တဆယ့်ကြည့်သော  
အဇ္ဈတ္တ ကာမစိတ်စတုစက္ကာလီသအားတပ်သော ဗဟိဒ္ဓပစ္စယုပ္ပန်  
နိပ္ပန္နရုပ်အဋ္ဌာရသ ပဋိသန္ဓေအစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့်  
အတူဥပါဒ်သောအဇ္ဈတ္တဟဒယဝတ္ထုမရဏာသန္ဓအခါစုတိစိတ်မှ  
ပြန်၍ရေသော် တဆယ့်နှစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်  
သော ဟဒယဝတ္ထု။အဇ္ဈတ္တဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိညာဏ်အားတပ်သော

ဒူရပဋိစ္ဆန္ဓသဏှဗဟိဒ္ဓရူပါရုံ အဇ္ဈတ္တဖြစ်သော ဂေါတြဘူနှင့်အတူ  
 ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ အဇ္ဈတ္တဒိဗ္ဗသောတ အဘိညာဏ်အား  
 တပ်သောဒူရ ပဋိစ္ဆန္ဓသဏှဗဟိဒ္ဓသဒ္ဓါရုံ။ အဇ္ဈတ္တဖြစ်သော ဂေါတြ  
 ဘူနှင့်အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ သမ္ပဒါန်  
 ကား ပဉ္စဂေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကာမစိတ်စတုပညာသ  
 ဒိဗ္ဗစက္ခုဒိဗ္ဗသောတအဘိညာဏ် အပ္ပမညာကြည့်သောစေတသိက်  
 ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ (ပဌမဒုတိယော ဒုတိယသ၌  
 လည်းနည်းတူ။ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓလည်းသည်သာထူးသည်)။ ။ ပုရေ  
 ဇာတပြီး၏။

ပစ္ဆာဇာတ၌နှစ်ချက်။ ။ ပဌမောပဌမဿ။ ဒုတိယောဒုတိယဿ  
 အာသေဝနကမ္မ ဝိပါကတို့လည်းနှစ်ချက်စီ။ ။ အာဟာရပစ္စည်း။  
 ပဌမောပဌမဿ။ ပဌမောဒုတိယဿ။ ဒုတိယောဒုတိယဿ။ ဒုတိ  
 ယောပဌမဿ။ ။ ပဌမဒုတိယောပဌမဿ။ ပဌမဒုတိယော ဒုတိ  
 ယဿ။ ။ ပေါင်းခြောက်ချက်။ ။ ပဌမောပဌမသ၌ ကတ္တား  
 ကား သဟဇာတလွယ်ပြီ။ ။ ရုပ်အာဟာရဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား  
 အဇ္ဈတ္တဖြစ်သော စတုဇကာယအားတပ်သော အဇ္ဈတ္တဩဇာ  
 ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ သမ္ပဒါန်ကား အဇ္ဈတ္တစတုဇကာယပစ္စယုပ္ပန်  
 တရားရ၏။ ။ (ဤနည်းအတူ ဩဇာကိုလည်း၍ကောက်)။

အမှတ် အဇ္ဈတ္တဩဇာသည် အဇ္ဈတ္တကာယဟူရာ၌ မိမိတံထွေး  
 ကို မိမိမျိုးသောကာလ၌ရသင့်၏။ ။ အဇ္ဈတ္တဩဇာသည်  
 ဗဟိဒ္ဓကာယအားဟူရာ၌ ဖားကိုအဇ္ဈတ္တယူ၍ မြွေမျိုးသောအခါ  
 ဖားကိုထောက်၍မြွေသည် ဗဟိဒ္ဓဖြစ်သင့်၏။ ။ ဗဟိဒ္ဓဩဇာသည်  
 ဗဟိဒ္ဓကာယအားဟူရာ၌ ဆွမ်းခဲဘွယ်စားဘွယ်ကို မျိုးသောအခါ  
 သူတယောက် အဇ္ဈတ္တကိုထောက်၍ မျိုးသောသူ ဗဟိဒ္ဓဖြစ်သင့်၏။  
 ဗဟိဒ္ဓဩဇာသည် အဇ္ဈတ္တကာယဟူရာ၌ မြွေကိုအဇ္ဈတ္တယူ၍ ဖား  
 ကိုမြွေမျိုးသောအခါ ဖားသည် ဗဟိဒ္ဓဖြစ်သင့်၏။ ။ ထမင်းခဲဘွယ်  
 စားဘွယ်ကိုမျိုးသောအခါ ခဲဘွယ်စားဘွယ်သည်ဗဟိဒ္ဓ စားသော  
 သူ အဇ္ဈတ္တ။ ဤလည်း မုက္ခပင် ရသင့်၏။ ။ အဇ္ဈတ္တကဗညီကာရ

အာဟာရ ဗဟိဒ္ဓကဗဠိကာရ အာဟာရသည် အဇ္ဈတ္တကာယ အား ကျေးဇူးပြု၏ဟူရာ၌ မြွေကိုအဇ္ဈတ္တယူ၍ ဖားကိုဗဟိဒ္ဓယူ၍ ဖားကိုမျိုသောအခါ မြွေတံထွေးနှင့် ဖားကိုလုံးထွေး၍ မျိုသော အခါ ရသင့်၏။ ။အဇ္ဈတ္တ ကဗဠိကာရအာဟာရ ဗဟိဒ္ဓ ကဗဠိ ကာရအာဟာရသည် ဗဟိဒ္ဓကာယအားဟူရာ၌ ထမင်းခဲဘွယ်ကို မျိုသောအခါမျိုသောသူကို အဇ္ဈတ္တယူ၍ မျိုသောသူတံထွေးရော ၍ ခဲဘွယ်ကိုမျိုသောအခါ ရသင့်၏။ တနည်း ဖားကိုအဇ္ဈတ္တယူ၍ ဖားမှထောက်၍မြွေကိုဗဟိဒ္ဓယူ၍ဖားကိုမျိုသောအခါဖား၌ရှိစေး အလူးလူးမျိုသောကာလ၌ ရသင့်၏။ ။ဤမှတပါးလည်း ရသင့် ကြောင်းကို ကြံကြံပါကုန်။ ။ဤတိက်၌ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓသည် သတ္တဝါတို့ကာယ၌ အမြဲမရှိ။ ။တဦးနှင့်တဦးကို ထောက်၍သာ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓဟု ဆိုအပ်၏။ ။တောတောင်သစ်ပင် မြေအစရှိ သည်ကား ဗဟိဒ္ဓကောန်သာတည်း။

ဣန္ဒြိယ ဈာန မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တ ဝိပုယုတ္တတို့မှာ နှစ်ချက်စီလွယ် ၏။ ။အတ္ထိပစ္စည်း အဝိဂတပစ္စည်းတို့၌ ခြောက်ချက်ထွက်၏။ ။ သဟဇာတတ္ထိ ပုရေဇာတတ္ထိ ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ ရုပ်အာဟာရတ္ထိ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယတ္ထိ အတ္ထိငါးပါးပင်ရသည်။ ။အောက်ကနှင့်တူပြီ။ ဟေတုယာဒွေ။ အာရမ္မဏေအဓိပတိယာစတ္တာရိ။ အနန္တရေ သမ နန္တရေ သဟဇာတေ အညမညေ နိဿယေဒွေ။ ဥပနိဿယေ စတ္တာရိ။ ပုရေဇာတေ။ ပစ္ဆာဇာတေဒွေ။ အဒုသေဝနေဒွေ။ ကမ္မေဒွေ။ ဝိပါကေဒွေ။ အာဟာရေ။ ဣန္ဒြိယေ ဈာနေ မဂ္ဂေ သမ္ပယုတ္တေဝိပုယုတ္တေဒွေ။ အတ္ထိယာသေ။ နတ္ထိယာဝိဂတေဒွေ။ အဝိ ဂတေ။ ။ပစ္စနိက်၌နဟေတုယာသေ။ သဗ္ဗတ္ထေ။ နောနတ္ထိယာ စတ္တာရိ။ နောအဝိဂတေစတ္တာရိ။ ။အဇ္ဈတ္တိကတိက်ပြီး၏။

အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏတ္ထိက

အဇ္ဈတ္တာ ရမ္မဏတိက်၌။ ။ပဋ္ဌမေနပဋ္ဌမံ၌ ပဝတ္ထိ အခါ ကတ္တားကား အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏကောန် ဝိညာဏဉာယတန စိတ်သုံးခု

နေဝသညာနာသညာယတနစိတ်သုံးခု။ အဇ္ဈတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ်ဒွါဒသ ကာမာဝစရသောဘဏစိတ် နှစ်ဆဲ့လေးခု အဘိညာဏ်ဒွေးဣဿာ အပ္ပမညာ ကြဉ်သောစေတသိက် ကျေနပ်ညာသ အစိတ်အစိတ်။လ။ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ကျေနပ်ညာသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား အဇ္ဈတ္တရမ္မဏဧကန် ဝိညာဏဉ္စာယတနပဋိသန္ဓေ နေဝသညာနာသညာယတန ပဋိသန္ဓေ အဇ္ဈတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက် မဟာဝိပါက် ပဋိသန္ဓေ ရှစ်ခု စေတသိက်တေတ္ထိံသ။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ကတ္တားကား ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏဧကန် ရူပစိတ် တဆဲ့ငါးခု အာကာသာနဉ္စာယတနစိတ်သုံးခု လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု ဗဟိဒ္ဓတရားကိုအာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ်ဒွါဒသ ကာမာဝစရသောဘဏစိတ်နှစ်ဆဲ့လေးခု အဘိညာဏ်ဒွေး မစ္ဆရိယကြဉ်သော စေတသိက် ဧကပညာသ။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါကတ္တားကားဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏဧကန်ရူပပဋိသန္ဓေငါးခု အာကာသာနဉ္စာယတန ပဋိသန္ဓေတခု ဗဟိဒ္ဓတရားကို အာရုံပြုခိုက်မဟာဝိပါက်ပဋိသန္ဓေရှစ်ခု စေတသိက်တေတ္ထိံသ အစိတ်အစိတ်။လ။ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(အာရမ္မဏမှာ အကုန်ကောက်)။ ။အဓိပတိပစ္စည်း။

ပဌမေနပဌမံ၌ ကတ္တားကား အဇ္ဈတ္တရမ္မဏဧကန် အဓိပတိပစ္စည်းကို ဧကန်ရသောဝိညာဏဉ္စာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ နေဝသညာနာသညာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ၊ အဇ္ဈတ္တတရားကိုအာရုံပြုခိုက် အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ လောဘမူရှစ်ခုဒေါသမူဒွေး မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု ဧကန်ရသောအဘိညာဏ်ဒွေးဣဿာ အပ္ပမညာ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက်အဋ္ဌစတ္တာလီသ အစိတ်အစိတ်။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသံ၌ကတ္တားကား ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏဧကန် အဓိပတိပစ္စည်းကို ဧကန်ရသောရူပါဝစရ ကုသိုလ်ကြိယာ အာကာသာနဉ္စာယတန

ကုသိုလ်ကြိယာ လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု ဗဟိဒ္ဓတရားကို အာရုံပြုခိုက် အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု ဒေါသမူဒွေးမဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု ကေနရသော အဘိညာဏ်ဒွေးမစ္ဆရိယဝိစိကိစ္ဆာကြည့်သောစေတသိက်ပညာသံလ။ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။အဓိပတိပြီး၏။

(အနန္တရ သမနန္တရ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဥပနိဿယ ပစ္စည်းတို့၌ တိက်အရကို အကုန်ကောက်။ အံတူတူပင်။ ပုရေဇာတပစ္စည်းတို့၌ ဝိညာဏဇ္ဇာယတနဝိပင်္ဂါ နေဝသညာ နာသညာယတနဝိပင်္ဂါကိုချ၍ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ကောက်)။

အာသေဝနပစ္စည်း၌။ ။ပဋ္ဌမေနပဋ္ဌမိဉ္ဇကတ္တားကား အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏကေန ဝိညာဏဇ္ဇာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ နေဝသညာ နာသညာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ။ အဇ္ဈတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ်ဒွါဒသ ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဒုတိယာ ဒိဇော အဘိညာဏ် ဒွေး ဣဿာ အပ္ပမညာကြည့်သော စေတသိက် ကေနပညာသံလ။ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယေန ဒုတိယံဉ္ဇကတ္တားကား ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏကေန ရူပါဝစရ ကြိယာ အာကာသာနဇ္ဇာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ မဂ်စိတ်လေးခု။ ဗဟိဒ္ဓတရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ်ဒွါဒသ ဟသိတုပ္ပါဒ်။ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဒုတိယာ ဒိဇော အဘိညာဏ်ဒွေးမစ္ဆရိယ ကြည့်သော စေတသိက် ကေနပညာသံအစိတ်အစိတ်။ လ။ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(ကမ္မမှာကုသိုလ် အကုသိုလ်ကြိယာ စေတနာကို ကြည့်။ ။ဝိပါကမှာဝိပါက်ကိုကောက်။ ။အာဟာရ ဣန္ဒြိယမှာ တိက်ပုဒ်အရ အကုန်ကောက်။ ။ဈာနမှာဒွေပဉ္စ ဝိညာဏ်တဆယ်ကိုကြည့်။ ။မဂ္ဂမှာသဟိတ်ကိုကောက်။ ။သမ္ပယုတ္တမှာ အကုန်ကောက်။ ။ဝိပ္ပယုတ္တမှာ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ကောက်။ ။အတ္ထိနတ္ထိဝိဂတမှာ အကုန်ကောက်)။ ။ဟေတုယာဒွေ။လ။ အဝိဂ

တေဒ္ဒေ။ ။နဟေတုယာဒ္ဒေ။ နာဓိပတိယာဒ္ဒေ။ နပုရေဇာတေ  
နပစ္ဆာဇာတေ နာသေဝနေ နကမ္မေ နဝိပါကေ နဈာနေ နမဂ္ဂေ  
နဝိပ္ပယုဒတ္တဒ္ဒေ။ ။ပစ္စနိက်။

ပဌာဝါရဟေတုပစ္စည်း၌။ ။ပဌမောပဌမဿ၌ ပဝတ္တိအခါ  
ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏကေနိ  
ဝိညာဏဉာယတန စိတ်သုံးခု နေဝသညာ နာသညာယတန  
စိတ်သုံးခု။ အဇ္ဈတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ်ဒွါဒသ ကာမာ  
ဝစရသောဘဏစိတ် နှစ်ဆဲ့လေးခု အဘိညာဏ်ဒွေး စိတ္တက္ခဏ  
တခုတခု၌ရှိသော လောဘမူဖြစ်အံ့လောဘမောဟဒေါသမူဖြစ်အံ့  
ဒေါသမောဟ။ မောဟမူဖြစ်အံ့ မောဟ။ ခွိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ  
အဒေါသ။ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘအဒေါသအမောဟ။ ဤဟိတ်  
နှစ်ပါးသုံးပါးပစ္စည်း။ ။၏။ ။သမ္ပဒါနိကား မောဟမူဒွေး၌ မောဟ  
ကြည်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ  
ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏ  
ကေနိဝိညာဏဉာယတန ပဋိသန္ဓေ နေဝသညာနာသညာယတန  
ပဋိသန္ဓေ။ အဇ္ဈတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက် မဟာဝိပါက် ပဋိသန္ဓေ  
ရစ်ခု စေတသိက်တေတ္ထိံသ စိတ္တက္ခဏတခုတခု၌ရှိသော ခွိဟိတ်  
ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ။ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘအဒေါသ  
အမောဟ။ ဤဟိတ်နှစ်ပါးသုံးပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိ  
ကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဟေတုပြီး၏။

အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ ပဌမောပဌမဿ။ ပဌမောဒုတိယဿ။ ။  
နှစ်ချက်။ ။ဒုတိယောဒုတိယဿ။ ဒုတိယောပဌမဿ။ ။နှစ်ချက်။ ။  
ပေါင်းလေးချက်။ ။အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏတရားသည် အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓဟု  
နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ။ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် အဇ္ဈတ္တကို အာရုံပြုသော  
တရားသည် ပဌမောပဌမဿဖြစ်သတည်း။ ။ဗဟိဒ္ဓကို အာရုံပြု  
သောတရားသည် ပဌမောဒုတိယဿဖြစ်သတည်း။ ။ဗဟိဒ္ဓကို  
အာရုံပြုသောတရားသည်လည်း အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓဟု နှစ်ပါးအပြား  
ရှိ၏။ ။ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် ဗဟိဒ္ဓကို အာရုံပြုသော တရားသည်



ဒုတိယောဒုတိယသယဖြစ်သတည်း။ ။ (အဇ္ဈတ္တကို အာရုံပြုသော တရားသည် ဒုတိယောပဌမသဖြစ်သတည်း။ ။ ဤသို့ကြပ်ကြပ် မှတ်ပါလေ)။

ပဌမောပဌမသယ၌ ကတ္တားကား အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏ ဧကန် အဇ္ဈတ္တဖြစ်သော ဝိညာဏဉာယတန စိတ်သုံးခု နေဝသညာ နာသညာယတန စိတ်သုံးခု။ အဇ္ဈတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက် အဇ္ဈတ္တ ဖြစ်သော ကာမစိတ်စတုပညာသ အဘိညာဏ်ဒွေး ဣဿာ အပ္ပ မညာကြည့်သော စေတသိက်ဧကုနပညာသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ သမ္ပဒါန်ကား အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏဖြစ်သော အဇ္ဈတ္တတရားကို အာရုံ ပြုခိုက် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇောတရယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံ ဧကောဒသ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ယထာကမ္မပဂ အနာဂတံသ ကုသိုလ်ကြိယာ အဘိညာဏ် ဣဿာ အပ္ပမညာကြည့်သော စေတ သိက် ဧကုနပညာသပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ။

ပဌမောဒုတိယသယ၌ ကတ္တားကား အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏ ဧကန် ဗဟိဒ္ဓဖြစ်သော ဝိညာဏဉာယတန စိတ်သုံးခု နေဝသညာ နာသညာယတန စိတ်သုံးခု။ အဇ္ဈတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက် ဗဟိဒ္ဓ ဖြစ်သော ကာမစိတ် စတုပညာသ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗသောတ ဣဒ္ဓိဝိဓ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ယထာကမ္မပဂ အနာဂတံသ ကုသိုလ် ကြိယာ အဘိညာဏ် ဣဿာ အပ္ပမညာကြည့်သော စေတသိက် ဧကုနပညာသပစ္စည်း။ ။ ။ သမ္ပဒါန်ကား အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏဖြစ် သော ဗဟိဒ္ဓတရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇော တရယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံဧကောဒသ စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါ သာနုဿတိ ယထာကမ္မပဂ အနာဂတံသ ကုသိုလ်ကြိယာ အဘိညာဏ် မစ္ဆရိယကြည့်သော စေတသိက် ဧကပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ။

ဒုတိယောဒုတိယသယ၌ ကတ္တားကား ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏဧကန် ဗဟိဒ္ဓ ဖြစ်သော ရူပစိတ်တဆွဲငါးခု အာကာသာနဉာယတန စိတ်သုံးခု လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု။ ဗဟိဒ္ဓတရားကို အာရုံပြုခိုက် ဗဟိဒ္ဓ ဖြစ်

သောကာမစိတ် စတုပညာသ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗသောတ ဣဒ္ဓိဝိဓ  
စေတောပရိယပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိယထာကမ္မုပဂအနာဂတံသ  
ကုသိုလ်ကြိယာ အဘိညာဏ်မစ္ဆရိယကြဉ်သော စေတသိက် ဧက  
ပညာသပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏ ဖြစ်သော  
ဗဟိဒ္ဓတရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇောတဒု  
ယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံဧကောဒသ စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ  
နုဿတိ ယထာကမ္မုပဂ အနာဂတံသ ကုသိုလ်ကြိယာ အဘိ  
ညာဏ်မစ္ဆရိယကြဉ်သော စေတသိက်ဧကပညာသပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ဒုတိယောပဋ္ဌမဿဉ္စကတ္တားကား ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏကေနအဇ္ဈတ္တ  
ဖြစ်သော ရူပစိတ်တဆဲငါးခု အာကာသာနဉ္စာယတနစိတ် သုံးခု  
လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု။ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏကို အာရုံပြုခိုက် အဇ္ဈတ္တဖြစ်  
သော ကာမစိတ်စတုပညာသ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗသောတ ဣဒ္ဓိဝိဓ  
စေတောပရိယပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိယထာကမ္မုပဂအနာဂတံသ  
ကုသိုလ်ကြိယာ အဘိညာဏ် ဣဿာကြဉ်သော စေတသိက်ဧက  
ပညာသပစ္စည်း။၏။။သမ္ပဒါန်ကားဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏဖြစ်သောအဇ္ဈတ္တ  
တရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇော တဒုယုတ်  
သုံးဆယ် တဒါရုံဧကောဒသ ဣဒ္ဓိဝိဓ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ယထာ  
ကမ္မုပဂ အနာဂတံသ အဘိညာဏ်ဣဿာ အပ္ပမညာကြဉ်သော  
စေတသိက် ဧကုနပညာသပစ္စယုပ္ပန်။၏။ (ဤတိက်၌ ဤအာရမ္မဏ  
ပစ္စည်းသဘောခက်၏။ အဘိညာဏ်များကိုလည်း မှန်အောင်ဆို  
နိုင်ခဲ့၏။ ။မပြတ်နှလုံးသွင်းကြ ဆင်ခြင်ကြပါကုန်တုရား)။ ။  
အာရမ္မဏပြီး၏။

အဓိပတိပစ္စည်း၌။ ။ပဋ္ဌမောပဋ္ဌမဿတချက်။ ဒုတိယော ဒုတိ  
ယဿ။ ဒုတိယော ပဋ္ဌမဿ။ နှစ်ချက်။ ။ပေါင်းသုံးချက်။ ။  
ပဋ္ဌမော ဒုတိယဿဉ္စ သန္တာန်ပြားနာမ်တရားကို အလေးအမြတ်  
မပြုသောကြောင့် မထွက်သတည်း။ ။ဒုတိယော ဒုတိယဿဉ္စ  
လည်း သန္တာန်ပြားသောကြောင့် မထွက်သတည်း။ ။ပဋ္ဌမော  
ပဋ္ဌမဿဉ္စ အာရမ္မဏာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အလေးအမြတ်

ပြုတတ်သော အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏကေန အဇ္ဈတ္တဖြစ်သောဝိညာဏဇ္ဇာယတနစိတ်သုံးခု နေဝသညာ နာသညာတ်တနစိတ်သုံးခု။ အဇ္ဈတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက် အဇ္ဈတ္တဖြစ်သော ဒေါသမူဒွေး မောဟမူဒွေး ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်ကြည့်သော ကာမစိတ် လေးဆဲ့ကိုးခု ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗသောတ ဣဒ္ဓိဝိဓ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ နုဿတိ ယထာကမ္မုပဂ အနာဂတံသ အဘိညာဏ် ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ အပ္ပမညာ ကြည့်သော စေတသိက် စတုစတ္တာလီသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ပဒါနိကား အဇ္ဈတ္တာ ရမ္မဏ အဇ္ဈတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက် အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု စေတသိက် စတုစတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ သဟဇာတာ ဝိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏကေန အဝိပတိ ပစ္စည်းကို ကေနရသော ဝိညာဏဇ္ဇာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ နေဝသညာ နာသညာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ။ အဇ္ဈတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက် အဝိပတိပစ္စည်းကို ရသော အခါ လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု ဒေါသမူဒွေး မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု အဝိပတိ ပစ္စည်းကို ကေနရသော ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗသောတ ဣဒ္ဓိဝိဓ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ နုဿတိ ယထာကမ္မုပဂ အနာဂတံသ ကုသိုလ်ကြိယာ အဘိညာဏ်စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော အဝိပတိတရားကိုယ် သုံးပါးလေးပါးတို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ သမ္ပဒါနိကား အဝိပတိ တရားကိုယ် ကြည့်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသဉ္စ ကတ္တားကား ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏ ကေန အဝိပတိပစ္စည်းကို ကေနရသော ရူပါဝစရကုသိုလ် ကြိယာ အာကာသာနဇ္ဇာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ ဗဟိဒ္ဓတရားကို အာရုံပြုခိုက် အဝိပတိပစ္စည်းကို ရခိုက် လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု ဒေါသမူဒွေး မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု အဝိပတိပစ္စည်းကို ကေနရသော အခါ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗသောတ ဣဒ္ဓိဝိဓ စေတောပရိယ ယထာကမ္မုပဂ အနာဂတံသ အဘိညာဏ် စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော

အဓိပတိတရားကိုယ်သုံးပါး လေးပါးတို့တွင် တပါးပါးပစ္စည်း  
တရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အဓိပတိတရားကိုယ်ကြည့်သော  
သမ္ပယုတ္တခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယောပဋ္ဌမဿဉ္စကတ္တားကား ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏကေန အဇ္ဈတ္တ  
ဖြစ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သောရူပစိတ်တဆူငါးခု အာကာ  
သာနဉ္စာယတနစိတ်သုံးခုလောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု၊ ဗဟိဒ္ဓတရားကို  
အာရုံပြုခိုက် အဇ္ဈတ္တဖြစ်သော ဒေါသမူဒွေး မောဟမူဒွေး ဒုက္ခ  
သဟဂုတ် ကဒယဝိညာဏ် ကြည့်သော ကာမစိတ် လေးဆဲ့ကိုးခု  
အဘိညာဏ်ဒွေး မစ္ဆရိယကြည့်သော စေတသိက် ကေပညာသ  
ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏ အဇ္ဈတ္တတရားကို  
အာရုံပြုခိုက် အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု  
မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်  
တရားရ၏။ ။အဓိပတိပြီး၏။

အနန္တရပစ္စည်းဉ္စ။ ။ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဿ။ ပဋ္ဌမော ဒုတိယဿ။  
နှစ်ချက်။ ။ဒုတိယော ဒုတိယဿ။ ဒုတိယောပဋ္ဌမဿ။ ။နှစ်ချက်။  
ပေါင်းလေးချက်။ ။ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဿဉ္စ ကတ္တားကား အဇ္ဈတ္တ  
ရမ္မဏကေန ရဟန္တာတို့စုတိကြည့်သောရှေးရှေးသောဝိညာဏဉ္စာ  
ယတနစိတ်သုံးခု နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ်သုံးခု အဇ္ဈတ္တ  
တရားကို အာရုံပြုခိုက် ရဟန္တာတို့ စုတိကြည့်သော ရှေးရှေးသော  
ကာမစိတ် စတုပညာသ အဘိညာဏ်ဒွေး ပစ္စည်းတရားရ၏။  
သမ္ပဒါန်ကား ရဟန္တာတို့စုတိနှင့်တကွ နောက်နောက်သော။လ။  
ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ပဋ္ဌမော ဒုတိယဿဉ္စ ကတ္တားကား ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏကေန ရူပ  
ပဋိသန္ဓေ ငါးခု အာကာသာနဉ္စာ ယတန ပဋိသန္ဓေ ဗဟိဒ္ဓ  
တရားကို အာရုံပြုခိုက် ကာမပဋိသန္ဓေ တဆယ်အား တပ်  
သော အဇ္ဈတ္တရမ္မဏ ဖြစ်သော ဝိညာဏဉ္စာယတန နေဝ  
သညာ နာသညာယတန စုတိ အဇ္ဈတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက်  
ကာမစုတိတဆယ် ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏဖြစ်သောမနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းအား

တပ်သော အဇ္ဈတ္တရမ္မဏ ဖြစ်သော ဝိညာဏဉာဏယတန နေဝ  
 သညာ နာသညာယတန ဘဝဂုံပစ္ဆေဒ ကာမဘဝဂုံပစ္ဆေဒ  
 တဆယ် ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏဖြစ်သော ရူပဘဝင်ငါးခု အာကာသာနဉာ  
 ယတနဘဝင်အားတပ်သော အဇ္ဈတ္တရမ္မဏဖြစ်သော အကုသိုလ်  
 ဒွါဒသ ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ အဆုံးစော  
 ဒုတိယဝုဋ္ဌော အဘိညာဏ်ဒွေး နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော ဂေါတြ  
 ဘူဝေါဒါန် ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး တတိယဒွေး  
 အားတပ်သော အဇ္ဈတ္တတရားလျှင် အာရုံရှိသော အနုလုံကိစ္စတပ်  
 သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး တတိယဒွေး။ ဖိုလ်လေးခုအား  
 တပ်သော အဇ္ဈတ္တတရားလျှင် အာရုံရှိသော အနုလုံကိစ္စတပ်သော  
 မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ပဌမဒွေး တတိယဒွေးပစ္စည်း၏။  
 သမ္ပဒါန်ကား ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏကေန်ရူပပဋိသန္ဓေဘဝင်အာကာသာ  
 နဉာဏယတန ပဋိသန္ဓေဘဝင်။ ဗဟိဒ္ဓတရားကို အာရုံပြုခိုက် ကာမ  
 ပဋိသန္ဓေ ဘဝင် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော  
 ဂေါတြဘူ ဝေါဒါန် ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး  
 တတိယဒွေး ဖိုလ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသဉ္စ ကတ္တားကား ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏ ကေန်  
 ရဟန္တာတို့စုတိကြဉ်သော ရှေးရှေးသော ရူပစိတ် တဆဲ့ငါးခု  
 အာကာသာနဉာဏယတနစိတ်သုံးခု လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု ဗဟိဒ္ဓ  
 တရားကို အာရုံပြုခိုက် ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ရှေးရှေးသော  
 ကာမစိတ် စတုပညာသ အဘိညာဏ်ဒွေး မစ္ဆရိယ ကြဉ်သော  
 စေတသိက် ဧကပညာသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ သမ္ပဒါန်ကား  
 ရဟန္တာတို့ စုတိနှင့်တကွ။လ။ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။ ဒုတိယော  
 ပဌမသဉ္စကတ္တားကား အဇ္ဈတ္တရမ္မဏ ကေန် ဝိညာဏဉာဏယတန  
 နေဝသညာ နာသညာယတန ပဋိသန္ဓေ။ အဇ္ဈတ္တတရားကို အာရုံ  
 ပြုခိုက် ကာမပဋိသန္ဓေတဆယ်အားတပ်သော ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏ ကေန်  
 ရူပစုတိငါးခု အာကာသာနဉာဏယတနစုတိ။ ဗဟိဒ္ဓတရားကို အာရုံ  
 ပြုခိုက် ကာမစုတိတဆယ်။ အဇ္ဈတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက် မနော

ဒွါရာဝဇ္ဇန်းအားတပ်သော 'ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏကေန ရူပဘဝဂုံပစ္ဆေဒ  
 ငါးခု အာကာသာနဉ္စာယတန ဘဝဂုံပစ္ဆေဒ။ ဗဟိဒ္ဓတရားကို  
 အာရုံပြုခိုက် ကာမဘဝဂုံပစ္ဆေဒတဆယ်။ အဇ္ဈတ္တရမ္မဏ ကေန  
 ဝိညာဏဉ္စာယတန နေဝသညာ နာသညာယတနဘဝင် အဇ္ဈတ္တ  
 တရားကို အာရုံပြုခိုက် ကာမဘဝင် တဆယ်အား တပ်သော  
 ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏကေန ရူပါဝစရ ကုသိုလ်ကြိယာ အာကာသာနဉ္စာ  
 ယတန ကုသိုလ်ကြိယာ ဖိုလ်အဆုံးစော။ ဗဟိဒ္ဓတရားကို အာရုံ  
 ပြုခိုက် အကုသိုလ်ဒွါဒသ ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာကြိယာ အဆုံးစော  
 ဒုတိယဝုဠော အဘိညာဏ်ဒွေးပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား  
 အဇ္ဈတ္တရမ္မဏကေန ဝိညာဏဉ္စာယတန နေဝသညာ နာသညာ  
 ယတန ပဋိသန္ဓေ ဘဝင်။ အဇ္ဈတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက် ကာမ  
 ပဋိသန္ဓေ ဘဝင် အဇ္ဈတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း  
 ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။အနန္တရပြီး၏။

သမနန္တရလည်းနည်းတူ။ ။သဟဇာတဉ္စ။ ။ပဌမော ပဌမဿ။  
 ဒုတိယော ဒုတိယဿ။ နှစ်ချက်။ ။အညမညနိဿယအတူ။ ။နှစ်  
 ချက်စီသာ။ ။ဥပနိဿယပစ္စည်းဉ္စ ပဌမော ပဌမဿ။ ပဌမော  
 ဒုတိယဿ။ ဒုတိယော ဒုတိယဿ။ ဒုတိယော ပဌမဿ။ ပေါင်း  
 လေးချက်။ ။အာရမ္မဏ အနန္တရမှာ နောက်ကအတိုင်း၊ ပကတုမှာ  
 အနုပဿနာကို ပဓာနပြု၍ ဟောတော်မူသည်။ အရမှာ အကုန်  
 ကောက်။ ။အာသေဝနမှာ ပဌမော ပဌမဿ။ ပဌမော ဒုတိ  
 ယဿ။ ဒုတိယော ဒုတိယဿ။ ။ပေါင်းသုံးချက်။ ။ပဌမော  
 ပဌမဿဉ္စ ကတ္တားကား အဇ္ဈတ္တရမ္မဏ ကေန ရှေးရှေးသော  
 ဝိညာဏဉ္စာယတနကုသိုလ်ကြိယာ နေဝသညာ နာသညာယတန  
 ကုသိုလ်ကြိယာ အဇ္ဈတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက် အဆုံးစောကြဉ်  
 သော ရှေးရှေးသော အကုသိုလ် ဒွါဒသ ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာ  
 ကုသိုလ် မဟာကြိယာပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အဇ္ဈတ္တ  
 ရမ္မဏကေန နောက်နောက်သော ဝိညာဏဉ္စာယတန ကုသိုလ်  
 ကြိယာ နေဝသညာ နာသညာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ။ အဇ္ဈတ္တ

တရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ် ခွါဒသ ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော အဘိညာဏ်ဒွေးပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။

ပဋ္ဌမော ဒုတိယသသ္မိ ကတ္တားကား နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော ဝေါတြဘူဝေါဒါန် ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဋ္ဌမဒွေး တတိယဒွေးအား တပ်သော အဇ္ဈတ္တတရားလျှင် အာရုံရှိသော အနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဋ္ဌမဒွေးတတိယဒွေးပစ္စည်း တရားရ၏။ ။ သမ္ပဒါန်ကား နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော ဝေါတြဘူ ဝေါဒါန် ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဋ္ဌမဒွေး တတိယဒွေး ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ဒုတိယောဒုတိယသသ္မိ ကတ္တားကား ဗဟိဒ္ဓါ ရမ္မဏကေန ရှေးရှေးသော ရူပါဝစရ ကုသိုလ်ကြိယာ အာကာ သာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ။ ဗဟိဒ္ဓတရားကို အာရုံပြုခိုက် အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော အကုသိုလ်ခွါဒသ ဟသိ တုပ္ပါဒ် မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ သမ္ပ ဒါန်ကား နောက်နောက်သော ရူပါဝစရကုသိုလ်ကြိယာ အာကာ သာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ မဂ်လေးခု။ ဗဟိဒ္ဓတရားကို အာရုံ ပြုခိုက် အကုသိုလ်ခွါဒသ ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော အဘိညာဏ်ဒွေး ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။ အာသေ ဝနပြီး၏။

ကမ္မပစ္စည်း၌။ ။ ပဋ္ဌမောပဋ္ဌမဿ။ ပဋ္ဌမောဒုတိယဿ။ ။ ဒုတိယောဒုတိယဿ။ ဒုတိယောပဋ္ဌမဿ။ ။ ပေါင်းလေးချက်။ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသ္မိ သဟဇောတလွယ်ပြီ။ ။ နာနာက္ခဏိကကမ္မ ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏ ကေန ဝိညာဏဉ္စာယတန ဝိပင်္ဂါအားတပ်သော ဝိညာဏဉ္စာယတန ကုသိုလ် စေတနာ။ နေဝသညာ နာသညာယတန ဝိပင်္ဂါအား တပ်သော နေဝ သညာ နာသညာယတန ကုသိုလ်စေတနာ။ အဇ္ဈတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ်ဝိပင်္ဂါခုနစ်ခုအား တပ်သော အဇ္ဈတ္တ တရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ် ခွါဒသ စေတနာ အဇ္ဈတ္တ

တရားကို အာရုံပြုခိုက် အဟိတ်ကုသလဝိပင်္ဂါရ်ရှစ်ခု မဟာဝိပင်္ဂါရ်  
ရှစ်ခုအားတပ်သော အဇ္ဈတ္တတရားကိုအာရုံပြုခိုက် မဟာကုသိုလ်  
ရှစ်ခုရှိသော စေတနာ ပစ္စည်း တရားရ၏။ ။သမ္ဗဒါန်ကား  
အဇ္ဈတ္တရမ္မဏကေန ဝိညာဏဉာယတန ဝိပင်္ဂါရ် နေဝသညာ  
နာသညာယတနဝိပင်္ဂါရ် အဇ္ဈတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက် ကာမ  
ဝိပင်္ဂါရ်တေဝိသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

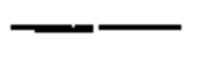
ပဌမောဒုတိယသသ္မိ နာနာက္ခဏိကသ။ ကတ္တားပုဒ်၏အရ  
ကားဗဟိဒ္ဓတရားကို အာရုံပြုခိုက် ကာမဝိပင်္ဂါရ် တေဝိသအားတပ်  
သော အဇ္ဈတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာ  
ကုသိုလ်စေတနာပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ဗဒါန်ကား ဗဟိဒ္ဓတရားကို  
အာရုံပြုခိုက် ကာမဝိပင်္ဂါရ်တေဝိသ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။  
ဒုတိယော ဒုတိယသသ္မိ သဟဇာတလွယ်ပြီ။ ။နာနာက္ခဏိက  
ကမ္မဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏကေန ရူပဝိပင်္ဂါရ်ငါးခုအား  
တပ်သော ရူပကုသိုလ်စေတနာ။ အာကာသာနဉာယတနဝိပင်္ဂါရ်  
အားတပ်သော အာကာသာနဉာယတနကုသိုလ် စေတနာ။ ဖိုလ်  
လေးခုအားတပ်သော မဂ်လေးခုစေတနာ။ ဗဟိဒ္ဓတရားကို အာရုံ  
ပြုခိုက် ကာမဝိပင်္ဂါရ် တေဝိသအား တပ်သော ဗဟိဒ္ဓတရားကို  
အာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ်စေတနာ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ဗဒါန်  
ကား ရူပဝိပင်္ဂါရ်ငါးခု ဗဟိဒ္ဓတရားကိုအာရုံပြုခိုက် ကာမဝိပင်္ဂါရ်  
တေဝိသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယော ပဌမသသ္မိကတ္တားကားဗဟိဒ္ဓတရားကိုအာရုံပြုခိုက်  
အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်စေတနာ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။  
သမ္ဗဒါန်ကား အဇ္ဈတ္တတရားကိုအာရုံပြုခိုက်ကာမဝိပင်္ဂါရ်တေဝိသ  
ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ကမ္မပြီး၏။

ဝိပင်္ဂါက အာဟာရ ဣန္ဒြိယ ဈာန မဂ္ဂ သမ္ဗယုတ္တ အတ္ထိ အဝိ  
ဂတနစ်ချက်စီလွယ်ပြီ။ ။နတ္ထိ ဝိဂတ အနန္တရနှင့်တူပြီ။ ။ဟေတု



ယာဒွေ။ အာရမ္မဏေစတ္တာရိ။ အဓိပတိယာ တိဏိ။ အနန္တရေ  
 သမနန္တရေ စတ္တာရိ။ သဟဇာတေ အညမညေ နိဿယေ ဒွေ။  
 ဥပနိဿယေ စတ္တာရိ။ အာသေဝနေ 'တိဏိ။ ကမ္မေ စတ္တာရိ။  
 ဝိပါကေ အာဟာရေ ဣန္ဒြိယေ ဤာနေ မဂ္ဂေ သမ္ပယုဒတ္တ အတ္ထိယာ  
 အဝိဂတေ ဒွေ။ နတ္ထိယာ ဝိဂတေ စတ္တာရိ။ နဟေတုယာ  
 စတ္တာရိ။ သဗ္ဗတ္ထံ စတ္တာရိ။ ။အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏတိက်ပြီး၏။



သနိဒဿနတ္ထိက

သနိဒဿန သပ္ပဋိသတိက်ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမပဒမရ။ ဒုတိယ  
 ခုနစ်ချက်။ တတိယခုနစ်ချက်။ ဒုတိယတတိယခုနစ်ချက်။ ဖေင်း  
 ဧကဝိသ နှစ်ဆဲ့တချက်။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား  
 ပဉ္စဝေါကာရတုံ၌ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု ရဟန္တာတို့  
 စုတိကြဉ်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ် သဟိတ်ဝိပါက် သဟိတ်  
 ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော အာပေါ  
 ဓာတ်ကြဉ်သော သဟိတ်စိတ္တဇမဟာဘုတ် သဟိတ်ပဉ္စဝေါကာရ  
 ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာတို့နှင့် ယထာရဟအတူဥပါဒ်သောအာပေါ  
 ဓာတ်ကြဉ်သော သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇ မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍  
 ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော သနိဒဿန သပ္ပဋိသ သဟိတ်  
 စိတ္တဇဥပါဒါသဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား  
 ရ၏။ ။ဒုတိယေနပဌမံ၌ အကျယ်ဆို၍။ အာပေါဓာတ်ကြဉ်  
 သော ဘုတ်သုံးခုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သနိဒဿန သပ္ပဋိသစိတ္တဇ  
 ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ ဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား အကျယ်ဆို၍။ အာပေါ  
 ဓာတ်ကြဉ်သော ဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အာပေါဓာတ်နှင့်တကွ  
 အနိဒဿနအပ္ပဋိသစိတ္တဇဥပါဒါ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ ဥပါဒါရုပ် ပစ္စ  
 ယုပ္ပန်၏။ ။ဤနည်းကိုမှီ၍ ဒုတိယပဒ အကြွင်းလေးချက်ကို

ကောဏ်လေ။ ။တတိယေန တတိယံ၌ ပဝတ္ထိအခါ ကတ္တား  
 ကား သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ စေတသိက် ဒွေပညာသ  
 အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သောသဟိတ်စိတ်ကေသတ္တတိ  
 မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြည်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ  
 အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ အနိဒဿန အပ္ပဋိသစ်တ္တဇရုပ် ပစ္စ  
 ယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား သဟိတ်ပဋိ  
 သန္ဓေသတ္တရသ။ စေတသိက်ပဉ္စတိံသ။အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ  
 ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ စေ  
 တသိက်ပဉ္စတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ အနိဒဿနအပ္ပဋိသ  
 ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တား  
 ကား ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် လေးခု  
 ရဟန္တာတို့ စုတိကြည်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ် သဟိတ်ဝိပါက်  
 သဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ တို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော  
 အာပေါမဟာဘုတ်သဟိတ်ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာနှင့်  
 အတူဥပါဒ်သော အာပေါမဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်  
 အနိဒဿန အပ္ပဋိသစ်တ္တဇဥပါဒါ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ ဥပါ  
 ဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဤတတိယပဒ၌ အကြွင်းခြောက်  
 ချက်လည်း လွယ်ပြီ။ ဤနည်းကိုမှီ၍ကောဏ်လေ။

ဒုတိယတတိယေန ပဌမံ၌ ပဝတ္ထိအခါ ကတ္တားကား ပုဉ္စ  
 ဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု ရဟန္တာတို့  
 စုတိကြည်သော သဟိတ်စိတ်သတ္တတိံသ စေတသိက်ဒွေပညာသ  
 အစိတ်အစိတ် အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်  
 သော သနိဒဿနသပ္ပဋိသစ်တ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။  
 (ပဋိသန္ဓေအခါ ဤနည်းကိုမှီ၍ကောဏ်။ ။ရုပ်သက်သက်၌လည်း  
 လွယ်ပြီ။အကြွင်းခြောက်ချက်၌လည်းလွယ်ပြီ)။။အာရမ္မဏတချက်၊  
 အဓိပတိနှစ်ဆဲ့တချက်၊ အနန္တရသမနန္တရတ်ချက်။သဟဇာတနှစ်ဆဲ့  
 တချက်။ အညမည၌ ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ ဒုတိယေန တတိယံ။  
 ဒုတိယေန ဒုတိယတတိယံ။ ဒုတိယသုံးချက်။ ။တတိယေနတတိ

ယံ။ တတိယေန ဒုတိယံ။ နှစ်ချက်။ ဒုတိယတတိယေန ဒုတိယံ။  
 တချက်။ ပေါင်းခြောက်ချက်။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တား  
 ကား အာပေါဇာတ် ကြည့်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ်။ ပဋိသန္ဓေ  
 ကမ္မဇမဟာဘုတ် မာဟိရမဟာဘုတ် အာဟာရဇ မဟာဘုတ်  
 အသညသတ်ကမ္မဇမဟာဘုတ် ပဝတ္တိကမ္မဇ မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်  
 သော အာပေါဇာတ် ကြည့်သောမဟာဘုတ် သုံးခုလည်းကောင်း  
 ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဒုတိယေန တတိယံ၌ ကတ္တားကားအာပေါ  
 ဇာတ်ကြည့်သော ဘုတ်သုံးခုကို စွဲ၍ဖြစ်သော အာပေါဇာတ် ပစ္စ  
 ယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယတတိယံ၌ ကတ္တားကား  
 အာပေါဇာတ်ကြည့်သော ဘုတ်သုံးခုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်သုံးခု  
 အာပေါဇာတ်ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

တတိယေန တတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား စိတ်တခု  
 ယုတ်ကိုးဆယ်ကိုကောက်။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား ပဋိသန္ဓေ  
 စိတ်ဧကုန်ဝိသ စေတသိက်ပဉ္စတိသ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ  
 ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။ လ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။တတိယေန  
 ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား အာပေါဇာတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သောမဟာဘုတ်  
 သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဒုတိယတတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တား  
 ကား အာပေါဇာတ်ကြည့်သော အစိတ်အစိတ်သော မဟာဘုတ်  
 အာပေါဇာတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အစိတ်အစိတ်သော အာပေါဇာတ်  
 ကြည့်သော ဘုတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။ ။ ။နိဿယေဧကဝိသ။ ဥပ  
 နိဿယ ပုရေဇာတံ အာသေဝနတချက်စီ။ ။ကမ္မံ ဝိပါက  
 အာဟာရ ဣန္ဒြိယ ဈာန မဂ္ဂ ဝိပုယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတတို့မှာ  
 ဧကဝိသနှစ်ဆူတချက်စီ။ ။သမ္ပယုတ္တ နတ္ထိ ဝိဂတတို့မှာတချက်စီ။  
 အကောက်လွယ်ပြီ။ ။ပစ္စနိက်သဟဇာတ နိဿယ အတ္ထိ အဝိ  
 ဂတပစ္စည်းမှတပါး ဧကဝိသချည်းထွက်၏။ ။ပဋိစ္စဝါရပြီး၏။

သဟဇာတဝါရ ပစ္စယဝါရ နိဿယဝါရတို့လည်းတူပြီ။ ။  
 သံသဋ္ဌသမ္ပယုတ္တဝါရမှာ တတိယေန တတိယံ တချက်သာ။ ။

ပဋ္ဌာဝါရဟေတုပစ္စည်း၌တတိယပဒနှစ်ချက်ထွက်၏။ (လွယ်ပြီ)။  
 အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ ပဋ္ဌမော တတိယဿ။ဒုတိယောတတိယဿ။  
 တတိယော တတိယဿ။ ။သုံးချက်ထွက်၏။ ။ပဋ္ဌမောတတိ  
 ယဿ၌ကတ္တားကား ရူပါရုံပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား  
 စက္ခုဝိညာဏ်ဒွေး သမ္ပုပ္ဖိန္ဒြင်းဒွေး သန္တိရဏသုံးခု ပုဋ္ဌောမနော  
 ဋ္ဌါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇောတရယုတ် သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသ  
 ဒိဗ္ဗစက္ခု ဣန္ဒြိဝိမ ပုဋ္ဌေနိဝါသာနုဿတိ အနာဂတံသအဘိညာဏ်  
 ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယောတတိယဿ၌ကတ္တားကား ရူပါရုံကြည့်သောဩဠာရိ  
 ကရုပ်ကောဒသပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ပဒါနိကား စက္ခုဝိညာဏ်  
 ဒွေးကြည့်သော ကာမစိတ် ဒွေပညာသ ဒိဗ္ဗသောက ဣန္ဒြိဝိမ ပုဋ္ဌ  
 နိဝါသာနုဿတိ အနာဂတံသ အဘိညာဏ် ပစ္စယုပ္ပန်၏။။တတိ  
 ယော တတိယဿ၌ ကတ္တားကား စိတ်တခု ယုတ်ကိုးဆယ်  
 စေတသိက်ဒွေပညာသ သုခုမရုပ် သောဠသ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ။  
 မနောဋ္ဌါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇော တရယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံကော  
 ဒသ ဝိညာဏဉ္စာယတနစိတ်သုံးခု နေဝသညာ နာသညာယတန  
 စိတ်သုံးခုအဘိညာဏ်ဒွေးလောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခုအပ္ပမညာကြည့်  
 သောစေတသိက်ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ အာရမ္မဏပြီး၏။

အဓိပတိ၌။ ။ပဋ္ဌမောတတိယဿ။ ဒုတိယောတတိယဿ။  
 တတိယောတတိယဿ။အစရှိသောခုနှစ်ချက်။ ။ပေါင်းကိုးချက်။  
 ပဋ္ဌမော တတိယဿ၌ ကတ္တားကား အလေးအမြတ် ပြုအပ်  
 သော ရူပါရုံပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား အလေးအမြတ်  
 ပြုတတ်သော လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဒုတိ  
 ယော တတိယဿ၌ ကတ္တားကား အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော  
 ရူပါရုံကြည့်သော ဩဠာရိကရုပ်တဆွဲတခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။  
 သမ္ပဒါနိကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု  
 ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

တတိယော တတိယသန္တိ အာရမ္မဏာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တား  
 ကား အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဣဋ္ဌဖြစ်သော သုခုမနိဗ္ဗန္တရုပ်  
 ခြောက်ခု။ ဒေါသမူဒွေး မောဟမူဒွေး ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယ  
 ဝိညာဏ်ကြည့်သော စိတ်ရှစ်ဆဲ့လေးခု။ ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ  
 ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာကြည့်သော စေတသိက်သတ္တစတ္တာလီသ နိဗ္ဗာန်  
 ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော  
 လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပ  
 ယုတ်လေးခု လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု။ ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ  
 ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ အပ္ပမညာကြည့်သော စေတသိက်လေးဆဲ့ငါးခု  
 ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။သဟဇာတာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား  
 သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိ သုခုမစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော သာဓိ  
 ပတိဇော ငါးဆဲ့ခုနစ်ခုရှိသော အဓိပတိ တရားကိုယ် သုံးပါး  
 လေးပါးတို့တွင် တပါးပါးပစ္စည်း တရားရ၏။ သမ္ပဒါန်ကား  
 အဓိပတိတရားကိုယ်ကြည့်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိသုခုမ  
 စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။အကြွင်းခြောက်ချက်မှာ သဟ  
 ဇာတာ ဓိပတိသာ အကောက်လွယ်ပြီ။ ။အနန္တရတချက်။ ။  
 သမနန္တရလည်းတချက်။ ။သဟဇာတမှာ ပဋိစ္စဝါရ အတိုင်း  
 ဧကဝိသ။ ။အညမညမှာခြောက်ချက်။ ။နိဿယဧကဝိသ။ ။  
 ဥပနိဿယ၌။ ။ပဌမောတတိယသ။ ဒုတိယော တတိယသ။  
 တတိယော တတိယသ။ သုံးချက်။

ပဌမော တတိယသန္တိ ပကတူပဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ရူပါရုံ  
 ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား စိတ်တခု ယုတ်ကိုးဆယ်  
 စေတသိက်ဒွေပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဒုတိယော တတိ  
 ယသန္တိ ပကတူပကတ္တားကား ရူပါရုံကြည့်သော ဩဠာရိကရုပ်  
 ဧကဝေသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား စိတ်တခုယုတ်  
 ကိုးဆယ် စေတသိက်ဒွေပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။တတိ  
 ယော တတိယသန္တိ ပကတူပဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား မလဝဖြစ်သော

စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ် စေတသိက် ဒွေပညာသ သုခုမရုပ်  
သောဠသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား စိတ်တခုယုတ်  
ကိုးဆယ် စေတသိက်ဒွေပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပုရေ  
ဇာတပစ္စည်း၌။ ။ပဋ္ဌမော တတိယဿ။ဒုတိယောတတိယဿ။  
တတိယောတတိယဿ။ ပဋ္ဌမတတိယော တတိယဿ။ ဒုတိယ  
တတိယော တတိယဿ။ ပဋ္ဌမဒုတိယော တတိယဿ။ ပေါင်း  
ခြောက်ချက်။

ပဋ္ဌမောတတိယဿ၌ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံ ပစ္စည်း  
တရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား စက္ခု ဝိညာဏ်ဒွေး သမ္ပ  
ပိစ္ဆိမ္မိဒွေး သန္တိရဏသုံးခု ပုဋ္ဌောမနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇော  
တခုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသ ဒိဗ္ဗစက္ခု ကုသိုလ်ကြိယာ  
အဘိညာဏ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဒုတိယော တတိယဿ၌  
အာရမ္မဏ ပုရေဇာတဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ရူပါရုံ ကြည်သော  
ပစ္စုပ္ပန်ဩဠာရိကရုပ်ကောဒသပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား  
စက္ခုဝိညာဏ်ဒွေးကြည်သော ကာမစိတ်ဒွေပညာသံ ဒိဗ္ဗသောတ  
ကုသိုလ်ကြိယာ အဘိညာဏ် အပ္ပမညာကြည်သော စေတသိက်  
ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဝတ္ထုပုရေဇာတဖြစ်အံ့ ကတ္တား  
ကား စက္ခုဝိညာဏ်ဒွေး အားတပ်သော မဇ္ဈိမာယုက ဖြစ်၍  
အတိတဘဝင်နှင့် ဥပါဒါပြိုင်သော စက္ခုဝတ္ထု။လ။ ကာမဝတ္ထု  
ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ်  
ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

တတိယော တတိယဿ၌ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ ဖြစ်အံ့  
ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ဟဒယဝတ္ထု ဣတ္ထိန္ဒြေ ပုရိသိန္ဒြေ  
ဇီဝိတိန္ဒြေ အာပေါဓာတ် ကဗဠိကာရ အာဟာရဟု ဆိုအပ်  
သော သုခုမရုပ် နိဗ္ဗန္ဓရုပ်ခြောက်ခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပ  
ဒါန်ကား မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇော တခုယုတ် သုံးဆယ်

တဒါရုံကောဒသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဝတ္ထုပုရေဇာတဖြစ်အံ့  
 ကတ္တားကား ပဋိသန္ဓေအစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့် အတူ  
 ဥပါဒ်သောဟဒယဝတ္ထုနိရောဓသမာပတ်မှထသောအခါရှေးဖြစ်  
 သော ဟဒယဝတ္ထု မရဏာသန္ဓေအခါ စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော်  
 တဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယ  
 ဝတ္ထုပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အရူပ  
 ဝိပါက်လေးခု ဒွေပဉ္စဝိညာဏ် တဆယ်ကြည့်သော ပဌမဘဝင်  
 အစရှိသော နောက်နောက်သော စိတ်ခုနစ်ဆဲ့ငါးခု စေတသိက်  
 ဒွေပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ပဌမတတိယော တတိယသံဃိ ကတ္တားကား သမ္ပဒိန္နိဋ္ဌိဒွေး  
 သန္တိရဏသုံးခု ပုဋ္ဌောမနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇော တရုယုတ်  
 သုံးဆယ် တဒါရုံ ကောဒသအားတပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံ ပဉ္စ  
 ဝိညာဏ်အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော  
 ဟဒယဝတ္ထု မရဏာသန္ဓေအခါ စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် တဆဲ့  
 ခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။  
 ဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိညာဏ်အား တပ်သော ဒုရပဋိစ္ဆန္ဓသဏှ သုခုမ  
 ပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံ ဝေါကြာဘူနှင့်အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်း  
 တရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်ကြည့်သော ကာမစိတ်  
 စတုစက္ကာလီသ ဒိဗ္ဗစက္ခု ကုသိုလ်ကြိယာ အဘိညာဏ် အပ္ပ  
 မညာကြည့်သော။စေ။ ပညာသပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယတတိယော တတိယသံဃိ ကတ္တားကား စက္ခုဝိညာဏ်  
 ဒွေးကြည့်သော ကာမစိတ် ငါးဆဲ့ခုနစ်ခုအားတပ်သော ရူပါရုံ  
 ကြည့်သော ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ဩဠာရိကရုပ် ကောဒသ ပဋိသန္ဓေ  
 အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယ  
 ဝတ္ထု ဒိဗ္ဗသောတ အဘိညာဏ်အားတပ်သော ဒုရပဋိစ္ဆန္ဓသဏှ  
 သုခုမ ပစ္စုပ္ပန်သဒ္ဓါရုံ ဝေါကြာဘူနှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယ

ဝတ္ထုပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ပဒါနိကား စက္ခုပိညာဏ်ဒွေး ကြည့်သော  
ကာမစိတ်ငါးဆွဲနှင့်ခုဒ္ဓိဗ္ဗသောတ ကုသိုလ်ကြိယာ အဘိညာဏ်  
ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဌမဒုတိယော တတိယသသ္မိ ကတ္တား  
ကား စက္ခုပိညာဏ်ဒွေးအားတပ်သော ပစ္စယုပ္ပန်ရူပါရုံ မဇ္ဈိမာ  
ယုကဖြစ်၍ အတိတဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော စက္ခုဝတ္ထုပစ္စည်း  
တရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား စက္ခုပိညာဏ်ဒွေး ပစ္စည်းတရား  
ရ၏။ ။ပုရေဇာတပြီး၏။

ပစ္ဆာဇာတဉ္စ။ ။တတိယပဒခုနစ်ချက်လွယ်ပြီ။ ။အာသေဝန  
တချက်။ ။ကမ္မပစ္စည်းဉ္စ။ ။တတိယခုနစ်ချက်။ ။တတိယော  
တတိယသသ္မိ ကတ္တားကား သဟဇာတလွယ်ပြီ။ နာနာက္ခဏိက  
ကမ္မဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အတိတ်ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ  
ကုသိုလ်ဧကဝိသ စေတနာပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား  
ဝိပါကဆတ္ထိံသ အနိဒဿန အပ္ပဋ္ဌိသံ ကဋတ္တာရုပ် ဖြစ်သော  
ဟဒယဝတ္ထု ဣတ္ထိန္ဒြေ ပုရိသိန္ဒြေ ဇိဝိတိန္ဒြေ ကဗဠိကာရ အာဟာရ  
ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။တတိယော ပဌမသသ္မိသဟဇာတလွယ်ပြီ။  
နာနာက္ခဏိက ကမ္မဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ကမ္မဇရူပါရုံအား တပ်  
သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ် ရူပါဝစရ ကုသိုလ်  
စေတနာပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား ကမ္မဇရူပါရုံ ပစ္စ  
ယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။တတိယော တတိယသသ္မိ သဟဇာတ  
လွယ်ပြီ။ ။နာနာက္ခဏိက ကမ္မဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ရူပါရုံကြည့်  
သော ကမ္မဇဩဠာရိကံရုပ်အား တပ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ  
မဟာကုသိုလ် ရူပါဝစရ ကုသိုလ်စေတနာ ပစ္စည်းတရား ရ၏။  
သမ္ပဒါနိကား ရူပါရုံကြည့်သော ဩဠာရိက ကမ္မဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်  
တရားရ၏။ ။အကြွင်း လေးချက်လွယ်ပြီ။ ။ကမ္မပြီး၏။

ဝိပါကခုနစ်ချက်။အာဟာရလည်း ခုနစ်ချက်။ ။ဣန္ဒြိယပစ္စည်းဉ္စ  
ဒုတိယော တတိယသ။ ။တတိယော တတိယသ အစရှိသော  
ခုနစ်ချက်။ ဒုတိယ တတိယော တတိယသ။တချက်။ ။ပေါင်း  
ရှစ်ချက်။ ဒုတိယော တတိယသသ္မိ ကတ္တားကား ပဉ္စပိညာဏ်



အားတပ်သော ပဉ္စဝတ္ထု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား  
 ပဉ္စဝိညာဏဘေဒတိပစ္စည်းတရားရ၏။ ။တတိယော တတိယံသန္တ  
 သဟဇာတိန္ဒြိယ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယနှစ်ပါး အကောက် လွယ်၏။  
 တတိယံ ခုနစ်ချက်။ သဟဇာတိန္ဒြိယ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယနှင့်ချည်း။  
 ဒုတိယ တတိယောတတိယံသန္တ ကတ္တားကား စက္ခုဝိညာဏ်နှင့်  
 သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော သဗ္ဗစိတ္တသာဝေရဏ စေတသိက်ခုနစ်ခုအား  
 တပ်သော မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတိတဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော  
 စက္ခုဝတ္ထု သမ္ပယုတ် စက္ခုဝိညာဏ်။လ။ ကာယဝိညာဏ်နှင့်  
 သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော သဗ္ဗစိတ္တသာဝေရဏ စေတသိက် ခုနစ်ခုအား  
 တပ်သော မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတိတဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော  
 ကာယဝတ္ထု။ သမ္ပယုတ်ကာယဝိညာဏ် ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပ  
 ဒါနိကား သဗ္ဗစိတ္တသာဝေရဏစေတသိက်ခုနစ်ခုပစ္စယုပ္ပန်တရား  
 ရ၏။ ။ဣန္ဒြိယပြီး၏။

ဈာနမဂ္ဂခုနစ်ချက်။ သမ္ပယုတ္တတချက်။ ။ဝိပုယုတ္တ၌ ဒုတိယော  
 တတိယံသတချက်။ ။တတိယော တတိယံသ အစရှိသော ခုနစ်  
 ချက်။ ပေါင်းရှစ်ချက်။ ။ဒုတိယော တတိယံသန္တ ပုရေဇာတ ဝိပု  
 ယုတ်သာ။ ။တတိယော တတိယံသန္တ သဟဇာတ ပုရေဇာတ  
 ပစ္စာဇာတသုံးချက်။ ။တတိယော ပဋ္ဌမဿ အစရှိသော ခြောက်  
 ချက်၌ သဟဇာတ ပစ္စာဇာတနှစ်ပါး။ ။(အကောက်လွယ်ပြီ)။  
 ဝိပုယုတ္တပြီး၏။

အတ္ထိပစ္စည်း၌ ။ ။ပဋ္ဌမောတတိယံသ တချက်။ ။ဒုတိယနှစ်  
 ချက်။ ။တတိယခုနစ်ချက်။ ပဋ္ဌမော တတိယံသန္တ ပုရေဇာတ  
 ကောက်ခဲ့ပြီ။ ။ဒုတိယော တတိယံသန္တ သဟဇာတ ပုရေဇာတ  
 နှစ်ပါး အကြွင်းသဟဇာတသာ။ ။တတိယော တတိယံသန္တ  
 သဟဇာတ ပုရေဇာတ ပစ္စာဇာတ အာဟာရ ဣန္ဒြိယငါးပါး  
 တည်း။ ။အကြွင်းသဟဇာတ ပစ္စာဇာတ အာဟာရသုံးပါးစီ  
 ထုတ်။ ။ပဋ္ဌမ တတိယောတတိယံသန္တ ပုရေဇာတက အတိုင်း

ကောကံ။ ။ဒုတိယတတိယော တတိယသန္တ ပုရေဇာတ မိဿက  
 နှင့် သဟဇာတသက်သက်ကိုကောကံ။ ။အကြွင်းသဟဇာတသ  
 တည်း။ ။ပဌမဒုတိယော တတိယသန္တ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ  
 ဝတ္ထုပုရေဇာတတို့၌ ပုရေဇာတက ကောကံခွဲပြီ။ ။ပဌမ ဒုတိယ  
 တတိယော တတိယသန္တ သဟဇာတ ပုရေဇာတရော။ ကတ္တာ  
 ကား စက္ခုဝိညာဏ်ဒွေးနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော သဗ္ဗစိတ္တသ  
 ဓာရဏ စေတသိက် ခုနစ်ခုအား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန် ရူပါရုံ  
 မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတိတဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော စက္ခုဝတ္ထု  
 စက္ခုဝိညာဏ် ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား သမ္ပယုတ်  
 သဗ္ဗစိတ္တသဓာရဏ စေတသိက် ခုနစ်ခု ပစ္စုပ္ပန်တရားရ၏။  
 အတ္ထိပြီး၏။

နတ္ထိဝိဂတ အနန္တရအတိုင်း တချက်စီသာ။ ။အဝိဂတ အတ္ထိ  
 အတိုင်း ပဉ္စဝိသ နှစ်ဆွဲငါးချက်ထွက်၏။ ။ဟေတုယာ သတ္တ။  
 အာရမ္မဏောတိဏိ။ ။အဓိပတိယာနဝ။ အနန္တရေဧကံ။ သမနန္တ  
 ရေဧကံ။ သဟဇာတေဧကဝိသ။ အညမညေဆ။ နိဿယေဧက  
 ဝိသ။ ဥပနိဿယေတိဏိ။ ပုရေဇာတေနဝ။ ပစ္စာဇာတေသတ္တ။  
 အာသေဝနေဧကံ။ ကမ္မေသတ္တ။ ဝိပါကေသတ္တ။ အာဟာရေသတ္တ။  
 ဣန္ဒြိယေနဝ။ ဈာနေမဂ္ဂေသတ္တ။ ဝိပါကေသတ္တ။ အာဟာရေသတ္တ။  
 ဣန္ဒြိယေနဝ။ ဈာနေမဂ္ဂေသတ္တ။ သမ္ပယုတ္တေဧကံ။ ဝိပ္ပယုတ္တေအဋ္ဌ။  
 အတ္ထိယာပဉ္စဝိသ။ နတ္ထိယာ ဝိဂတေဧကံ။ အဝိဂတေပဉ္စဝိသ။

နဟေတုယာပဉ္စဝိသ။ နာရမ္မဏေဒွါဝိသ။ နာဓိပတိယာ ပဉ္စ  
 ဝိသ။ နာနန္တရေ ပဉ္စဝိသ။ နသမနန္တရေ ပဉ္စဝိသ။ နသဟဇာတေ  
 ဒွါဒသ။ နအညမညေ စတုဝိသ။ နနိဿယေဝိသ။ နဥပနိဿယေ  
 ပဉ္စဝိသ။ နပုရေဇာတေဗာဝိသ။ နပစ္စာဇာတေပဉ္စဝိသ။ နအာသေ  
 ဝနေပဉ္စဝိသ။ နကမ္မပဉ္စဝိသ။ နဝိပါကေ စတုဝိသ။ နအာဟာရေ  
 ပဉ္စဝိသ။ နဣန္ဒြိယေတေဝိသ။ နဈာနေပဉ္စဝိသ။ နမဂ္ဂေပဉ္စဝိသ။  
 နသမ္ပယုတ္တေ စတုဝိသ။ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဗာဝိသ။ နောအတ္ထိယာနဝ။

နောနတ္ထိယာ ပဉ္စဝီသ။ နောဝိဂတေပဉ္စဝီသ။ နောအဝိဂတေနဝ။  
သနိဒဿန သပ္ပုဋ်ဿတိက် ပြီး၏။ ။တိကပဋ္ဌာန်းပြီး၏။

နောက်နောက်သော ပညာရှိသူမြတ်အပေါင်းတို့၏သင်ကြား  
လေ့ကျက် ဆောင်ရွက်စေခြင်း အကျိုးငှါ ထန်းတပင် အရပ်၌  
သီတင်းသုံးနေသော နန္ဒမေဓာ အမည်ရှိသော မထေရ်သည်  
အဆက်ဆက်သော ဆရာတို့၏ အထံမှ ဆောင်အပ် ဆုံးဖြတ်အပ်  
သော အဆုံးအဖြတ်ကိုသိတော်မူသော တောင်ဘီလူးဆရာတော်  
အနန္တဇေ မဟာရာဇဂုရု အထံမှ ရအပ်သော တိကပဋ္ဌာန်း  
အနက် အဓိပ္ပာယ် အကောက်ကို စီရင်အပ်သည် ပြီးပြည့်စုံပြီ။  
နောက်နောက်သော ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတို့သည် ကြည့်ရှု  
သင်ကြား မှတ်သား ဆောင်ရွက်စေကုန်သတည်း။

တိကပဋ္ဌာန်း ပြီးပြီ။

